

ONDŘEJ NEFF

DVORANA ZVRHLOSTI

Městská knihovna v Praze

e-kniha • Praha • 2026

Dvorana zvrhlosti

Ondřej Neff

Znění tohoto textu vychází z díla [Dvorana zvrhlosti](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Mladá fronta v Praze v roce 2004.

Podle [předlohy](#) z fondu [Moravské zemské knihovny v Brně](#).

§

Text díla (Ondřej Neff: Dvorana zvrhlosti), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uvedte původ-Nevyužívejte komerčně-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní](#).

Verze 1.0 z 18. 9. 2026.

OBSAH

Slovo autora	5
Největší vodvaz v dějinách svangu	7
Bludiště	44
Varianta číslo tři.	79
Vražda v mateřské školce	87
Druhé převtělení Otty Skorzenyho	120
Kirby versus Dombey	141
Tvář (!) člověka (?)	149
Specializace doktora Wildemanna	173
Ano, jsem robot	183
Vládní tramvaj	236
Poselství pro Agla Mathona	247
Lov na krysu	300
Zepelín na Měsíci.	332
Strom	348
Nevěsta pro dlouhou noc	376
Čtvrtý den až na věky	386
Více světla	407
Jitro pro strašnou radost	418
BŮH s. r. o.	443
Muž, který ví	490
Bílá hůl ráže 7,62	496

Slovo autora

Je to dvacet let, kdy jsem předával svoje první sci-fi povídky vlídnému a moudrému Vojtovi Kantorovi, redaktorovi nakladatelství Mladá fronta. On byl sudičkou i porodní bábou mé první sbírky Vejce naruby. Pak následovaly sbírky další, celkem jich bylo zatím šest. V tomto sborníku je výběr z prvních pěti – z té šesté by to nemělo smysl, vyšla teprve loni.

Děkuji Vlastimilovi P. Fialovi, že povídky vybíral místo mne. Nechovám žádné preference k některé z nich. Nedovedl bych říci – tahle patří do výběru typu „the best of“, a ta má zůstat za dveřmi. Čtenářům se líbily nejvíc dvě z nich, obě jsou ze sbírky Vejce naruby, totiž Největší vodvaz... a Bílá hůl. Důvod jsem nikdy nepochopil. Nedaly mi žádnou zvláštní práci. Jiné byly pracnější, strávil jsem nad nimi mnoho dní a mám je stejně rád – ale určovatelské oko Vlasty Fialy na nich nespočinulo vlídně.

Když jsem odevzdával Vejce naruby, uvědomoval jsem si, že mi chybí titulní povídka. Ostatní sbírky měly svoje titulní povídky, i ta poslední sbírka Pravda o pekle ji má. Tahle sbírka se jmenuje Dvorana zvrhlosti a je též bez titulní povídky. Nechci psát o žádných zvrhlostech. Jsem usměvavý člověk, který neublíží mouše. Název Dvorana zvrhlosti jsem obdařil seriál drobných próz, který vychází na pokračování v měsíčníku Ikarie. Motto seriálu zní: doba je mimo jiné definována i tím, co pokládá za zvrhlost. V povídkách, které máte před sebou, je též mnoho abnormalit a snad, přiznejme, občas i nějaká ta zvrhlůstka. Je jimi definována doba? Nebo jsem jimi odhalen já? Či snad dokonce čtenář,

který se po výstřednostech pídí? Nebádejme nad tím. Dvorana je připravena a první příšery vbíhají do jejího prachu.

Ondřej Neff

Největší vodvaz v dějinách svangu

Největší vodvaz v dějinách svangu byl Grapo Wolinski. Můžete mi věřit, znali jsme se už z učňáku, měli jsme společný holky, kouřili jsme slámu z jedný fajfky, a když nám bylo dvanáct a z učňáku nás vykopli, táhli jsme to spolu dál, protože tenkrát začal fíčet svang a oba jsme se do něho zažrali. Jenže já, to se ví, brzo odpad, protože na svang musel člověk bejt narozenej a to nebyl můj případ. Grapo ale jel dál a do dvou let frčel a video bylo plný toho jeho ksichtu, dostal se i na obálky časopisů pro ty úplně starý lidi, co nekoukaj na video a čtou si. Mimochodem, taky jsem se to čtení naučil a přicházím mu na chuť. Vod tý doby, co je video plný toho manga janga, nebo jak tomu ty mladý janci říkaj, nedá se na video koukat.

Ale dál ke Grapovi Wolinskimu.

Von Grapo byl takovej frajer, že nezapomněl na kamarády, ani když byl v balíku, když ho pozvali do Bílýho domu učit svang prezidentovic dětičky a když mu Svatej otec vzkázal z Říma, že mu nasadí kardinálskej klobouk, když se dá pokřtít a řekne do videa, že bez boží milosti by v celým svangu von, Grapo Wolinski, byl úplný hovno. Až mě to samotnýho překvapilo, jakej je frajer, protože jsme se neviděli dobrej rok, až jednou jsem se přes kámoše dostal do tý haly, co v ní Grapo svangoval. Protlačil jsem se až k sušence a tam mě Grapo zahlídl a prdnul na všechny ty trenéry a hlavouny, co se kolem točili, a přilít ke mně a křičí:

„Marku, ty starej krokodýle, co furt děláš?“

„Ale velký kulový,“ povídám, aby si nemyslel kdovíco.

„Tak dobrý, pudeš ke mně dělat šoféra rolls-roycu.“

A tím to pro něho zvadlo, už se o mě nestaral a vrátil se do prostředí sušenky a svangoval tak, jak to nedokázal nikdo jinej, ani Rockymount, kterýho spálili v Riu, i když se našli lidi, pro který tenhle černej Rockymount byl nejlepší svangař všech dob.

Poslyšte, jak se na vás koukám, že vy ani nevíte, co to svang byl? Moc se mi nesmějte a hlavně nechci slyšet, že svang byla hračka pro staroušky, jak někde žvaněj ty mladý janci, fanouškové manga janga. Je fakt, že při svangu netekla krev jako v mangu jangu, ale šlupka pětadvaceti tisíc volt taky není sranda a někdy to napětí dosáhlo i milión volt, jako tenkrát v Riu, když to Rockymount koupil do prsou, a to nemluvím o době, když už bylo zavedený Hudební kolo štěstí!

Takže svang.

Představte si Grapa Wolinského. Chlap v nejlepším věku. Čtrnáct let a sedum měsíců. Dva roky ho krmili bobulema. Měří metr devadesát šest, kvůli ramenou chodí dveřma bokem, na prsou mu klidně přistane helikoptéra a on nevzdechne, protože má sílu, aby ji unes, já to zrovna vidím, jak ta helikoptéra přistává, ližiny se zabořej do srsti ze zlata, co má Grapo na prsou a na břiše, a jak se rotor točí a dělá vítr, Grapovi vlajou vlasy, ten chlap měl ty nejkrásnější vlasy, co si dokážete představit, však taky v Grapově době devět lidí z deseti bylo blond s ondulací, samozřejmě kromě starých papriků, co jim je přes dvacet, a těch starších, žlutých vztekem, že přestali frčet.

Jenže největší jeho síla byla v bocích a nohách. Doktor říkal, že Grapo má od narození mimořádně silné kyčelní klouby a kříž a kromě toho že má abnormální nervový systém. Nevím, o co jde, ale podle doktorů signály běhaly nervama v Grapově těle aspoň pětkrát rychlejc než komukoli jinýmu. Měl docela krátkej trup a nohy jako čáp. Obrovskou sílu měl v hýždích. Věříte, že ještě

dřív, než začal opravdu frčet a když jsme spolu začínali svangovat, Grapo doved sevřít půlkama provaz a dva chlapi mu ho nedokázali vyškubnout? Jakou sílu asi musel mít po tom krmení hormonálníma bobulema. Jistě by dokázal prdelí přeštípnout drát.

Ted'ka vám Grapa předvedu na sušence.

Kráčí sálem a lidi řvou, samozřejmě. Péruje v nohách a našlapuje opatrně jako na tenkém ledu. Kráčí celým tělem. Pohyb nohou se přenáší do břicha a zádových svalů a do krku, přes bicepsy do předloktí a do konečků prstů. Když Grapo udělá sebemenší pohyb, třeba kývne malíčkem, projeví se to v celém těle, jako když hodíte do jezera kámen a vlna se dostane až dozadu, kde šumí rákosí. Usmívá se. Grapo se vždycky usmíval, i když dostal šlehu pět set volt, jak jsem to viděl v Baltimoru. Měl velkou hubu, syčák. Věříte, že fandové si kolikrát i nařezávali hubu kudlou, aby byli jako Grapo? Nad tou hubou byl docela malej nos, pršáček, trochu širokej, a nad tím mohutná lavice, porostlá obočím. Grapovi nemohlo nikdy napršet do očí, leda že by ležel na zádech. Oči mu dřepěly v hlubokejch jámách, ale protože měly hodně bleděmodrou barvu, svítily tam jako hliníkovéj čajník, když ho hodíte do studny. Čelo měl nízký. Však taky se v těch časopisech tenkrát psalo, že Grapo je blbeček, troglodyt nebo co, ale to samozřejmě napsal houska, kterej by na sušence nevydržel ani vteřinu a uhořel by tam jako papírovej čert, protože by do něho naložili nejmíň milión volt, a to nepřeháním.

Sušenka byla pískově žlutý koberec, třikrát tři metry s velkým reklamním nápisem HARPER. To, jak asi víte, je největší výrobce sušenek a keksů v tomhle koutě galaxie a lidi od svangu tvrdili, že bez Harperovy podpory by svang nikdy nevytlačil šupřinky. Na šupřinky asi nepamatujete, já sám je viděl jenom jako malej kluk, byla to přiblblá hra, nějaký kolo se nějak točilo a pár cvoků v tom

běhalo, občas si nabili hubu a některéj se i zabil, když měl smůlu, a osumdesát miliónů janků čumělo na video a sázelo prachy, jak říkám, úplná pakárna. No a díky Harperovi přišel po šupřinkách svang.

Takže Grapo přitancoval na sušenku a mával fanouškům a ti řvali, že jim oči lezly z důlků, a někde nahoře pod stropem haly, v docela malý kukani ze skla, seděl syčák technik a ruku držel na senzorovým vypínači, o nic větším než tabletka aspirinu. Stačilo, aby se technik dotknul, a v sále se rozsvítilo červené světlo, spustila muzika a v osmdesáti miliónech domácnostech se červené světlo objevilo na videu.

V tu chvíli dvě stě miliónů lidí popadlo maličkou škatulku s pákou jako párátka, na klávesnici si každej divák vytukal výšku sázky a už to jelo. Každéj divák měl jeden jedinej volt. Musel uhodnout, do kterého prostoru Grapo v příští chvílce vtancuje, a tam naložil ten svůj volt. Jedna rána za dolar. Jenže prostor nad sušenkou byl rozdělený na sektory a napětí v sektorech se vzájemně rušilo. Lichý sektory rušily sudý a naopak. Grapo musel tedy pracovat tak, aby držel lidi v nejistotě a přiměl je k tomu, aby rozložili ty svoje pecky rovnoměrně. Když totiž vyčíhli, kam se svangař chystá hnout, naložili by tam ty svoje pecky, porušili by rovnováhu mezi sektorama a mohlo by se stát, že svangař nakoupí doslova milióny volt, a taková pecka samozřejmě chlápka vypařila.

Zapomněl jsem na muziku. Svangař pracoval podle muziky, jinak by se lidi nudili. Riziko se tím zvětšovalo, samozřejmě, protože rytmus trochu předurčoval svangařovy pohyby. Grapo ale patřil mezi svangaře, kterým se pracovalo líp při muzice, protože jim dávala inspiraci.

Kolem muziky byla od začátku svangu tahanice. Dřív ji vybíral šéf svangovýho přenosu. Jenže lidi, co seděli doma u videa, si opat-

řili pohybový diagramy všech hitů, co zrovna frčely. Z toho vznikly karamboly. Lidi takhle pálili kalkulačkama Briggse v Carnegie Hall, třicet miliónů volt dostal Sparkers a zametli ho na lopatku, Spassolini koupil jen o málo míň a to dopadlo zvlášť hrozně, protože mu to upálilo spodek těla, a když ho sanitáci odnášeli, ještě žil, krev mu tekla z huby a on brečel a křičel: „Vy kurvy, vy kurvy mizerný.“ Zkrátka, nebylo to pěkný. Svangaři potom založili ochranný svaz WARS a koupili právníky a byli furt v konfliktu s pořadatelama, s Harperem, i s divákama a videovejma společnostma a snažili se dosáhnout zákazu používání kalkulaček, jenže to bylo od začátku úplně nerealný. Každý svangování začalo hádkou advokátů s ředitelem zápasu. Lidi kolem u videa už s tím počítali, a když svang měl začít ve dvacet nula nula, šli klidně na hajzl a jen koutkem oka merčili video a tam stál hodně rozčilený šéf přenosu a advokát WARSu mu šermoval před nosem lejstrama a křičel: „Mám zde důkaz, že hudební režisér je ve spojení s mafí!“ Za advokátem stáli dva pistolníci a kouleli očima a do toho vstoupil hlasatel, asistentka mu nosila každou chvíli papírky se zprávama a on povídal úžasně rychle:

„Vážení diváci, zatímco se k nám připojují prostřednictvím telekomunikačních družic okruhy Jižní Afriky, Austrálie, Indonéskeho souostroví a Japonska, dovolu mi shrnout průběh příprav svangového utkání. Než ale přistoupím, posilním se vynikající Harperovou sušenkou a zapiji ji čajem MASCULINE FORCE!“

Spousta svangařů říkala, že WARS je nanic, ale to nebyla pravda. Fakt je, že WARS hodně pro svangaře udělal, aspoň pokud šlo o muziku. To Kolo hudebního štěstí byla fakt velká vymoženost.

To je hrůza, vy ani nevíte, co bylo Kolo hudebního štěstí! Stálo za sušenkou, mezi lavicema pořadatelskýho a ředitelskýho sboru.

Připomínalo stroboskopický kotouč, ale hodně složitý, a na těch štráfech, co šly od obvodu ke středu, byly zapsané hity. Ředitel ho roztočil a podle toho, kolik lidí zrovna koukalo na video a jak stály sázky, kolo měnilo rychlost, laserovej paprsek četl záznam a hlavně, melodie se měnila, takže nikdo už nemohl dopředu kalkulovat s pohybovým diagramem. Škoda, že pár chlapů to muselo odnést životem, než zavedli Kolo štěstí, a největší škoda bylo toho Spassoliniho, který byl skoro taková jednička jako Grapo, i když byl původem Talián.

Tak jsem začal jezdit pro Grapa. Nebyl to život jako v medu. Po každém zápasu fanoušci oblehli rezidenci na dva tři dny, a kdybychom chtěli vyjet, naše gorily by nám musely prostrílet cestu kulometem. Grapo dokonce uvažoval o tom, že si nechá vykopat tunel, aby mohl ven, kdy se mu zachce, jenže pak to pustil z hlavy, protože někdo by tajemství tunelu tak jako tak prodal, a Grapo by na tom byl stejně jako dřív, až na to, že by byl lehčí o spoustu peněz, co by stál ten tunel. Ale i v mrtvý sezóně, když se nezápasilo, před bránou hlídkovalo několik desítek fandů.

Každá cesta autem byla pekelná. Sotva lidi zblejskli náš rolls-royce s růžovou karosérií posetou stříbrnými hvězdami, hrnuli se k nám, mávali, házeli květiny, ale taky kameny a láhve, a pokaždý se našel nějaký pošuk a svlíknul se do naha anebo vytáhl pistoli a střílel na nás a to vážně nechápu, proč to dělal, protože atentáty už dávno přestaly lidi bavit a video si jich nevšímal. Někdy byl Grapo z toho fakt nervózní a stěžoval si na to panu Langeyovi, našemu manažerovi. Že prý rezidenci prodá a koupí si apartmá v hotelu Plaza a že bude jezdit v obyčejném cadillaku.

„Tohle nemůžeš udělat, Grapo,“ říkal mu pan Langey.

„Se svejma prachama si můžu dělat co chci, třeba je naházet do hajzlu!“

„Tohleto udělej, to bude fajn,“ zaradoval se pan Langey, „ale napřed o tom dej vědět panu Longovi.“ To byl Harperův tiskový tajemník. „Lidi baví, když hvězda dělá divný věci, třeba když háže prachy do hajzlu. To bude senzace. Jenže když se přestěhuješ do hotelu a prodáš růžového rollse, každý si řekne, že to s tebou jde z kopce a že jsi odbytý.“

„Hovno,“ řekl Grapo. „Jsem v lepší formě než kdykoli předtím, a vy to dobře víte!“

„Vím,“ usmál se pan Langey. „Proto buď hodný a nech si svého rolls-royce a svou rezidenci, tři sta let starou zahradu a armádu pistolníků. Patří to k řemeslu, chlapče. Hvězda první velikosti má k veřejnosti jisté povinnosti.“

Jenže Grapo dělal panu Langeyovi starosti. Byl fakt vodvaz. Nikdo nikdy nevěděl najisto, co Grapo provede. S tím rolls-roycem měl pan Langey samozřejmě pravdu. Lidi chtěli mít svou hvězdu v růžovém bouráku. Grapa prostě žrali. Však taky při každém zápase sázky stály v poměru sto osmačtyřicet k jedné a stačilo, aby divák doma u videa docela náhodou vsolil Grapovi šlupku uprděných tří set volt a už kapsoval dobrých sto padesát tisíc dolarů! Právě kvůli poměru sto osmačtyřicet k jedné čumělo na video někdy i přes sto miliónů sázejících diváků! Nehrající čumily nepočítám, ale pan Harper a ostatní sponzoři ano, protože jim šlo o to, aby všechny ty stovky miliónů lidí žraly Harperovy sušenky a zapíjeli je čajem MASCULINE FORCE.

No a pak přišla ta nešťastná sobota, kdy svangoval Andy Nepeta, prvotřídní svangař, který dělal Grapovi vrásky, poněvadž jednoho dne mohl být lepší než on, ale Grapo ho měl stejně rád, protože byl vodvaz a kamarádství mu bylo přednější než sláva a prachy.

Nepeta byl indián, prý Apač, a povídalo se o něm, že je hodně rytmicky založený. Jeho manažer ho objevil jako striptýzového

tanečníka v Las Vegas, kde večer tancoval a v noci dělal gigola těm třicetiletým ježibabám, co jich je Las Vegas plný. Andymu naštěstí nebylo ještě celých dvanáct let, takže na hormonový bobule nebylo pozdě a za rok se z něho stala ohromná figura, skoro taková jako Grapo Wolinski. Je pravda, že Andy byl hudebně a tanečně lepší než Grapo, jenže co je to platný, sázelo se na něho nejvýš sedmaosmdesát ku jedné, kdežto Grapo, jak už jsem řekl, se počítal až sto osmačtyřicet k jedné a nikdy nešel pod sto dvacet.

Nepeta přitancoval na sušenku a hlasatel se napil čaje MAS-CULINE FORCE a vzrušeně oznámil, že sázky stouply na třiadvadesát k jedné, hodně že sází Hongkong a Japonsko a že se čeká na severní Afriku, protože dnes večer, vážení přátelé, by Andy Nepeta mohl překonat pohádkovou hranici sto k jedné a zaútočit na dosud neotřesitelné postavení Grapa Wolinskiho, který ovšem nespí na vavřínech, nýbrž trénuje a posilňuje se sušenkama HARPER.

Do toho vpadl advokát WARSu a že prý světla jsou moc nízko a svítí Andymu do očí, „můj mandant hraje o život, pánové“, a kravál zatím pokračoval, šéf přenosu hrozil zrušením smlouvy a přerušáním přenosu, nakonec to usmlouvali, osvětlovač stáhl reostaty a advokát vyndal z kapsy luxmetr a měřil světlo, aby všichni viděli, že se nedá opít rohlíkem a že je velký fík.

Nepeta zatím stál uprostřed sušenky, tedy – stál. Připomínal kapku vody na rozpálené kovové desce. Kůže mu svítila potem a byla radost se na něho podívat, měl na sobě jen plavky, hrome to byl chlap, na nohou měl tenisky, on jediný svangoval obutý, kdežto všichni ostatní pracovali naboso.

Šéf přenosu roztočil Hudební kolo štěstí, zvedl ruku a technik v té maličké kabině u stropu se dotkl senzoru velikosti tabletky aspirinu a už to jelo.

Na první sekundě hodně záleželo, protože všichni koumáci chtěli využít přechodu z klidu, to se svangař pořádně pohne, a šoupli svoji pecku. Naložili na sušenku osmdesát miliónů volt, a kdyby Nepeta byl nějaký začátečník, v tu ránu by se vypařil. Jenže začátečníky na takovou sušenku nepouštěli. Odbývali si učení mučení v kočovných boudách, kde pecky dávali jen platící diváci, co byli u toho, a svangař mohl nakoupit leda nějakých pět stovek, a to ještě musel být dost velké pako. Andy Nepeta ale vůbec nebyl pako a ty milióny volt se vzájemně potloukly. Samozřejmě, jiskřilo to a Andymu se naježily vlasy, ale to patřilo k věci a při svangování každému vlasy stály jako hřebíky, jenom Grapovi ne, měl je kudrnaté, a navíc byl vodvaz a jednička. V té první palbě už se našli první výherci a v koutku obrazovky skákaly cifry a jména, deset tisíc dolarů, patnáct, pět, to podle toho, kolik kdo vsadil a jak byl rychlý a kolik koumáků se na jeho pecku nalepilo.

Hudební kolo štěstí se točilo tak rychle, jak jsem ještě neviděl při jiném svangování než Grapově. Šéf přenosu byl z toho celý tumpachový, běhal od jednoho frňousa k druhému a pil pořád čaj MASCULINE FORCE z reklamního šálku a cpal se sušenkama a vždycky držel krabici s nápisem ke kameře.

Muzika byla pěkná, poslední hity, na které nikdo ještě neměl pohybový diagram pro kalkulačku, takže by se nic nebylo stalo ani bez Hudebního kola štěstí. Andy Nepeta byl fakt nejlepší tanečník, každá ženská musela šílet, když ho viděla v těch plavečkách, dokonce i holky, které jsme měli doma v rezidenci, řvaly a škrábaly si obličej, jedna upadla na zem a mlátila ksichtem do podlahy, že jsem ji musel nakopnout. Andy byl ve formě, to je fakt, a vůbec jsem se nedivil, že sázky přelezly stovku ku jedné, všichni jsme z toho byli pryč a Grapo začal svangovat jen tak, na podlaze před videem, a řval:

„Pust'te m'ě tam, já toho rudocha vyboduju, ten válí, bože, ten válí, já ho zabiju!“

Pan Langey u toho byl taky a mračil se. Ten jediný se nenechal strhnout a jenom dupal nožkou v hnědobíl'ě botce a cvrnkal do rytmu párátkem, ovšem ten se nepočítá, protože to byl starý pr'do-la a táhlo mu na třicítku. Kouknul vpravo a mrknul na gorily, aby Grapa uklidnily, kdyby ho to moc vzalo, protože by to byl skandál, kdyby v ajfru Grapo holce třeba přerazil páteř jenom proto, že se jí líbí svangování Andyho Nepety. Gorily se mračily, protože Grapo měl úžasnou sílu a ani pro gorilu to nebyla snadná práce zvládnout prvotřídního svangaře, zvlášt' když si pan Langey zakázal hmaty, které by mohly Grapa poranit, a jiné na něho neplatily.

Centrum zapnulo okruhy severní Afriky a na tabulce se objevila fantastická cifra sto čtyřicet k jedné, a to už byly, pane, sakra prachy.

„Teď už to nahoru nepůjde,“ řekl pan Langey klidně, „spíš to začne klesat.“

Taky jo. Sotva dořekl, tabulka se změnila a ukázala sto třicet osm, pak sto třicet šest. Podívaná zřejmě už některé lidi omrzela, nebo už prosázeli moc. Když řeknu některé, myslím tím milióny, protože všechno, co se týká špičkového svangu, se pohybuje v oblasti sedmimístných čísel.

Najednou Grapo zařval, skočil k videu a mlátil do něho pěstma. Nevěděli jsme, co se stalo, Grapo nám zakrýval video zádama, ale vedle v místnosti běželo další video, a když jsme k němu doběhli, spatřili jsme černou díru uprostřed sušenky, hlasatelovi se trásl hlas a zrovna říkal, že Andy Nepeta zakolísal ve čtvrté minutě osmadvacáté sekundě šesté desetinné sekundy a narazil do energetické stěny o síle pětáctýřiceti miliónů voltů a vypařil se. Šťastný výherce sumy převyšující devět miliónů dolarů je slečna Lilian Bettsonová z Denveru.

Na videu ukazovali zpomalené retro Andyho osudného skoku, byl to obtížný Rockymountův obrat, otočka ve výskoku s protiběžným střihem paží. Grapo ho cvičil měsíce, než se ho pořádně naučil, a já svangování nechal ve chvíli, kdy jsem si uvědomil, že na Rockymountův obrat prostě nemám. Diváci v hale mohli vidět jen to, že Andy najednou zmizel a místo něho se na sušence objevila díra a smrdělo to, jenže my viděli na zpomaleném retru, jak Andyho postavu zahalila bleděmodrá aura. Andy si vůbec neuvědomoval, že se něco děje, strnule se usmíval a oči měl plné Rockymountova obratu, věřte mi, že tahle otočka dá zahulit i machrovi, jako je Grapo. Pohybově je nevypočitatelná a jenom blázen by sázel pecku v téhle chvíli, to ví každý, i ten, kdo zná svang z rychlíku, při Rockymountově obratu je svangař nejbezpečnější, takže, krucinál, jak se to mohlo stát?

Na obrazovce se v pravém horním rohu objevil čtvereček, rychle rostl, až zaplnil čtvrtinu, na zbývajících třech čtvrtinách plochy pomalu běželo retro a Nepeta umíral, ve čtverečku se usmívala dívka.

Tak tohle je Lilian Bettsonová z Denveru.

Dneska bych ji bral, ale tenkrát byla moc stará, měla nějakých devatenáct dvacet let. Smála se na celé kolo, až se jí třásly kudrlinky à la Grapo Wolinski.

„Devět miliónů... devět miliónů...“ a přivírala oči, slastně, jako při milování.

Dívali jsme se, jak ta pekelná energie stravuje Andyho Nepetu. Zdálo se, že průhledný lis ho tiskne, ale netekla krev. Andy černal a mizel, v sušence rostla díra a nad ní visel sloup černého dýmu, a protože retro šlo zpomaleně, dým se nehýbal a zachovával tvar svangařova těla při Rockymountově obratu.

„Co budete s výhrou dělat?“ ptal se reportér, Lilian se rozesmála.

„Ach, bože... koupím si tááákovouhle horu Harperových sušenek, v ní si nechám vykutat jeskyni, kolem bude moře čaje MAS-CULINE FORCE a já v té jeskyni...“

Žvatlala dál, podle scénáře, který narychlo splichtil Harperův tiskový, pan Longo. Museli sebou chlapci sakra hodit, aby jí ho včas dopravili do bytu.

Grapo ke mně přiběhl a popadl mě za ruku. Pan Langey kolem něho skákal jako pumprdlík. Grapo byl doslova bez sebe a šel z něho strach.

„Pojď se mnou,“ povídá Grapo a odtáhnul mě do tělocvičny, kde stála zrovna taková sušenka, na jaké před chvilkou nějaká Lilian Bettsonová z Denveru spálila druhého nejlepšího svangaře světa.

Posadil mě k sázkovému manipulátoru, spustil muziku a začal svangovat. Nešlo mu to zrovna nejlíp, ale mával na mě a křičel: „Marku, do toho a nešetři mě!“

Stáhnul jsem tah na dvě stě volt a spustil program. Pecky šily do sušenky, jako když se v červenci protrhne nebe a lidi utíkají v lijáku od bazénů a zapomenou na přenosný videa a Učítýlky-mučítýlky a sexačky a podobný elektronický krámy a mažou pryč schovat se někam pod střechu, kde se prodává grog. Grapo samozřejmě na sušence zůstal, každý svangař zůstane a ještě nikdy se nestalo, aby některý ztratil hlavu a utekl.

Lidi, já svangařem byl, a že jsem toho nechal, neznamená, že mě můžete považovat za máslo. Nějakou tu Municipal Hall v Jižním Balíkově bych vám naplnil ještě dnes a jistě by se našlo pět tisíc lidí, který by se na mě přišli podívat, tím spíš, kdyby na plakátu bylo napsáno, že jsem začínal s Grapem Wolinskim. Svangu tedy rozumím a sázkama bych si vydělal balík. Proč jsem nikdy nesázel? Protože mi to bylo blbý, a protože jsem moc dobře věděl, jak s člověkem zacvičí taková třísetvoltová pecka. Jenže tenkrát když

Grapo stál na cvičný sušence, jsem se do toho položil a šel jsem po něm tvrdě. Tak byl za chvíli až na doraz, a kdybych Grapa chytil, přerazil bych ho vejpl a dost možná, že jeden den by svang přišel o dva velikány, o jednoho při přenosu a druhého při tréninku.

Obsadil jsem kouty a taky uzlové body. Potom jsem jezdil páčkou, hodně zle. Dal jsem do toho zkušenost a znalosti fyzikálních zákonitostí svangu, protože svangař je vlastně taky hmota, ačkoli vypadá jako člověk a dovede se smát a čuchat ke kytkám a brečet, když si vzpomene na mámu, kterou neviděl, co ho vzali do učňáku, a dneska už si pořádně nepamatuje, jak vypadala. Svangař váží tolik a tolik, a když skočí, je to taková a taková setrvačnost a krátce a dobře, já to všechno znal, a když jsem do toho ještě dal intuici, takový to tušení, šel jsem po Grapovi, jak už jsem řekl, hodně zle. Však taky jich ode mě hodně nakoupil, všiml jsem si, jak se kroutí, a kdybych seděl u videa a sázel, nasbíral bych za tu dobu možná i plů miliónu a večer by se už o mně mluvilo ve sportovních zprávách a nějaký chytrák by se zase dal slyšet, že by se svang měl zakázat z humanitních důvodů.

Jenže furt to nebyl ten pytel, co na Andyho hodila Lilian Bettsonová z Denveru.

Na našem stimulátoru se dal nastavit taky pěkně velký pytel a já se o to fakticky pokoušel, jenže Grapo byl jednička a všem nástrahám unikl, i když nebyl ve své kůži a výkonem byl hodně pod tím, co před chvílí předváděl Andy Nepeta.

Chápete to?

Já byl profesionál a pomáhala mi elektronika Texas Instruments a Grapo jel na třicet procent formy a stejně jsem nebyl s to ho vosolit, a to si, prosím pěkně, netroufl na Rockymountův obrat!

Mrknul, abych přestal. Já vypnul simulátor a on si sednul na sušenku a dejchal, že byla krev cítit až ke mně. „To není možný,“

sípal, „buď to byla ta nejvšivější náhoda, nebo je v tom nějaká sviňárna.“

„Co tím naznačujete, pane Wolinski?“ zeptal se ho pan Langey, který přišel do tělocvičny a díval se, jak spolu cvičíme. „Bude v tom nějaký podraz,“ odpověděl Grapo. „Jako tenkrát, když lidi začali kupovat ty programy do kalkulaček a počítali pohybový diagramy muziky a vosolili toho Taliána Spassoliniho.“

Pan Langey pozorně naslouchal a potom řekl tiše:

„Jenže dnes máme Kolo hudebního štěstí. Nikdo nedokáže předem odhadnout doprovodnou hudbu. Manipulace je vyloučena.“

„Tak je v tom nějaká jiná hajzlovina!“

„Máte nějaké konkrétní podezření, pane Wolinski? Chcete podat trestní oznámení na slečnu Bettsonovou?“

Grapa něco podobného nenapadlo, ale když to pan Langey tak pěkně řekl, chytil se toho a byl celý žhavý a chtěl zavolat řediteli FBI a ministrovi spravedlnosti a bůhví komu ještě.

Nakonec se pan Langey spojil s Rowderovou detektivní kanceláří a dohodl se s panem Rowderem, aby oťukl Lilian Bettsonovou a zjistil, co je to vlastně zač, než by Grapo chtěl rozbalit pátrání po oficiální linii, protože to milé děvče je teď v pěkném balíku a nejlepší advokáti se za ni postaví, třeba zadarmo, už kvůli reklamě.

Protože to nám bylo jasné, že Lilian Bettsonová se v tomhle týdnu stane miláčkem světa.

A skutečně. Ještě ten večer jsme Lilian uviděli na videu znovu. Povídala o Harperových sušenkách dobře dvacet minut, a to byl ohromně dlouhý vysílací čas, když uvážíte, že kandidáti prezidentského úřadu dostávají v předvečer voleb po čtvrthodince. Ale druhý den se na videu jenom kmitla a třetí den se po milé Lilian Bettsonové slehla země.

Čučeli jsme na video celý večer. Grapo povídal:

„Tomuhle rozumím ještě míň než jejímu triku s Rockymounto-vým obratem. Co dělaj reportéři? Kde je rozhovor s její maminou? Proč rozvázný tatínek starý Bettson nekývá hlavou a neplácá o Harperových sušenkách, jako že je to základ stravy slečny dcery? Kam se schovaly spolužačky z učáku, proč nebrečej, že my krávy nežraly víc těch podělanejch sušenek?“

Vstal a mlátil pěstí do obrazovky.

„Kde všichni jste, hajzlové?“

Pan Langey zatím už mačkal puntíky do telefonu. Když se ozval ředitel společnosti CBS, předal sluchátko Grapovi.

Nic kloudného jsme se nedověděli. Ředitel CBS řekl:

„Naší diváci nemají o Lilian Bettsonovou zájem.“

Ředitel NBC a šéfové tří dalších společností řekli totéž v mod-rém.

„Nemají zájem?“ ptal se Grapo sarkasticky. „Lidi si nepovídají o ničem jiném.“

„Někdo holt nechce, aby se veřejnost dověděla pravdu,“ řekl jsem a díval jsem se panu Langeymu do očí. Neuhnul a odpověděl docela klidně otázkou.

„Kdo myslíte, že by to mohl být, pane Fostere?“

„Kdo jinej než ten všivák tiskovej Longo?“

„Doporučuji vám, abyste tiskového tajemníka pana Harpera vynechal ze svých úvah,“ odsekl pan Langey ledově, jenže vodvaz Grapo Wolinski se toho chytil a už se sápal po telefonu. Pan Langey mu chtěl aparát vyrvat, jenže taková třicetiletá zřícenina se nemůže rovnat s perfektním svangařem, Grapo jen udělal takhle levou rukou a pan Langey už seděl v koutě a držel se za tvář a mrskal nožkami v těch svých botách hnědobílé kombinace.

Netrvalo dlouho a zuřivý Grapo Wolinski se prokousal ochrannými bariérami sekretárek a tajemníků a dostal pana Longa k telefonu. Tiskový tajemník ho trpělivě vyslechl a pak řekl:

„Nejste tedy troglodyt, za jakého vás má týdeník TIME. Máte pravdu. Společnost Harper skutečně nemá zájem na publicitě slečny Lilian Bettsonové.“

„Proč, krucinál?“

„Oblak kouře ze spáleného muže nad nápisem HARPER nepři-
spívá k dobrému obrazu naší firmy. Pokud jde o samotnou slečnu Bettsonovou, můžete ji žalovat dle libosti. Je to vaše právo, Wolinski, a pokud je vaše podezření podložené fakty, je to dokonce vaše občanská povinnost!“

Poslouchal jsem ho na paralelce a mráz mi běhal po zádech. To je hrůza, jaké sebevědomí dodá chlapíkovi balík prachů, ale opravdový balík, ne těch pár uprděných miliónů, na kterých jsme seděli my!

Grapo seknul sluchátkem o vidlici. Vrtěl hlavou, jako by nevěřil vlastním uším. Pak řekl:

„Ten hajzl! Prej že oblak kouře by pošpinil jméno Harper. Proč tedy Harper financuje svang? Proč tancujeme na sušence jako volové? Proč ty milióny lidí koukají jednou za tři měsíce na svangovej přenos? Jenom kvůli tomu oblaku kouře, kvůli ničemu jinýmu! Každý doufá, že se to dnes večer stane, a nic jinýho ho nezajímá. A když se konečně dočkali svýho, pan Harper zatípne publicitu!“

„Pozor na ústa,“ varoval ho pan Langey. To už vstal a kolem levého oka se mu začalo modrat pěkné jojo.

„Ty si taky polib prdel,“ odpověděl mu Grapo. Byl to vážně vodvaz. „Počkám, s čím přijde Rowder, a pak to rozjedu, že se z toho Harper zcvokne.“

Pan Langey ale taky seděl na tom samém balíku peněz jako pan Longo a nějaké to hrubé slůvko ho nerozházelo, kdežto Grapo Wolinski tu stál nahý jako opice, pokud jde o prachy a moc.

Všiml jsem si, že pan Langey je skutečný sekáč i s jojem na oku, a i když dostal nakládačku, nemusel si rovnat sako a vrtět takhle kalhotama sem a tam. Ty hadry mu prostě seděly, v tom to je, a hadry, jak jsem se přesvědčil v poslední době, seděj jenom skutečným balíkářům.

„Pan Harper mě platí za to, abych dbal jeho zájmů, pane Wolinski. Po všech stránkách, tréninkové, finanční i právní. Jsem váš manažer. Kdybych vás teď nevaroval, zpronevěřil bych se povinností. Já vás tedy varuji, pane Wolinski. Dejte ruce pryč od toho případu a věnujte se tréninku. Za tři měsíce vás čeká přenos ve Filadelfii.“

Co myslíte, že mu ten vodvaz Grapo odpověděl?

„Jdi se vycpat,“ to mu řekl.

Nic víc. Pan Langey ani nemrkl, sebral si pár papírů do krokodýlový aktovky, vlezl i s aktovkou do morgana a odjel. Všechny svoje osobní věci nechal v Grapově rezidenci, kartáček na zuby i Učítýlka-mučítýlka a přepychovou sexačku, celou v kůži, chromový oceli a mahagonu.

Co budu dlouho vykládat. Detektiv Rowder nás nepotěšil. Lilian Bettsonová zmizela. Je možný, to povídal, že ta holka byla jenom nastrčená figura pod falešným jménem. V Denveru žije v tuhle chvíli šestapadesát Lilian Bettsonovejch a tisíce dalších v ostatních městech Států. To ale není všechno. Desetitisíce holek se přejmenovaly na Lilian Bettsonovou a každá vykládá, že zrovna vona je Ta, Co Spálila Nepetu.

„Takhle to vypadá, Wolinski,“ prohlásil Rowder nakonec. Přišel do rezidence osobně a nechal se přitom dokonce i fotografovat.

„Tu pravou holku nakonec najdeme, ať se jmenuje, jak chce, živou nebo mrtvou. Jenže to bude stát moře peněz a spoustu času a práce.“

„Jděte do toho, pane Rowder. Ať na to třeba prasknou všechny moje prachy. Andyho Nepetu jsem měl rád, a jestli ho někdo vosolil nějakým trikem, chci mu to dát sežrat.“

Rowder vypadal na slušnýho chlapa. Byl už starší pán, měl nejmíň dvacet, možná dvaadvacet let. Začal z ničeho a teď šéfoval největší detektivní kanceláři Východního pobřeží, armádě voček, celkem deset tisíc maníků. Fyzicky na tom byl bezva. Nejvíc se mi na něm líbilo, že měl takovou tu jemnou pleť jako šlupku od broskve a nerostly mu vousy, jenom trochu, skoro nic. Jakmile chlapovi začnou růst vousy, je odbytej.

Horší bylo, že WARS se proti nám postavil. Advokát, co byl tenkrát u přenosu, přísahal před komisí, že všechno bylo v pořádku a že Wolinski je buď cvok, nebo podplacenej. Grapo dal spoustu rozhovorů, jenže zajímaly se o něho jenom takové ty plátky pro prdoly, jako je New York Times, Wall Street Journal, Time a Newsweek, kdežto video a komiksový platinoviny, co maj opravdu nějaký vliv na lidi, dělaly, že o Grapovi Wolinskim nic nevědí. Plácali jsme se v tom všem tři měsíce a pak v Houstonu vystoupil Ralph Bakshi, úplně nová hvězda svangu, která šla nahoru po smrti Andyho Nepety.

Koukali jsme na video, Grapo byl vážný, fakticky hodně zestárnul za ten čtvrtrok, ačkoli nepřestal trénovat.

„Dávej bacha, Marku,“ řekl mi, „jakmile sázky dostoupěj nejvyš, Bakshi shoří jako papírovej čert.“

Nebyl špatnej ten Bakshi, vážně nebyl a už jsem si myslel, že sleze ze sušenky se zdravou kůží, když vtom hlasatel oznámil, že se připojily východoasijské okruhy sázky, že stojí sto pětáše-

desát k jedné, a pak to křachlo a z nové hvězdy svangu zbyla jen díra na sušence a sloup kouře nad tou dírou.

Grapo Wolinski ani nepočkal na zpomalený retro, jenom mi řekl: „Dávej bacha, kdo kapsoval tentokrát,“ vstal a šel telefonovat několika lidem, Harperovi, šéfovi WARSu, do NBC a do několika dalších míst a věřte mi, že to bylo příjemný poslouchání, aspoň pro mě, protože tolik pěkných sprostáren jsem neslyšel nikdy předtím a už asi neuslyším. Zvláštní bylo, že žádný z těch hlavounů Grapovi nesehnul se sluchátkem, ani pan Harper ne. To už byl vítěz ve videu, pěkná holka, černá jak se patří, pokud jde o vlasy, jinak běloška, to se ví. Jmenovala se Kelly Spiridiová a vykládala, že za těch dvanáct miliónů koupí tatínkovi slepičí farmu a sama si nenechá nic, akorát že si splní dětský přání a koupí si takovou tu kybo-pannu, jak leze po čtyřech jako miminko a mele pantem a v noci brečí a podobně.

Čumím na ni a říkám si, krucinál tuhle babu já bych měl znát, určitě jsem ji někde, jenže kde?

Pak mi došlo, že ji znám z učáku a že jsme si to spolu párkrát rozdali, samo sebou při těch davovkách, co se v učácích všude praktikují.

Situace dostala správnou vrtuli.

Panu Rowderovi jsme neprozradili, že Kelly znám z učáku, a pátrání jsem rozjel sám na vlastní pěst. Bakshiho smrt zapaj-tlovala WARSem, takže tam otočili kormidlo a dělali, že stojím na naší straně. Taky video přišlo k rozumu. NBC věnovala Grapovi pořad. Ve studiu jsme nainstalovali naši tréninkovou sušenku se simulátorem a předvedli jsme, jak se Grapo připravuje na Filadel-fii a jak to do něho při tréninku šiju. Byl to bezva přenos, protože technici vymysleli nějaký trik a elektrické výboje najednou bylo vidět, takže každý sledoval, jak výboje prší z elektrody nad su-

šenkou, vzájemně se ruší a splétají do provazců stále silnějších, v každém bylo deset tisíc volt, jen tu a tam zůstal nad sušenkou provázek tenký jako stužka, Grapo se tu a tam o některý provázek otřel a potom jsme viděli, jak se mu výboj rozlévá po těle, režisér to pustil zpomaleně znovu, maličké blesky lezly po kůži jako hadi, zakusovaly se do nervů a pórů v pleti, režisér to přiblížil a milióny diváků se dívaly, jak ti hadi žerou Grapovo maso, jenže Grapo nedbal a tančil dál, hadi mu zalezli do kůže a do svalů a do mozku a on se pořád smál, ty jeho dlouhé nohy se vznášely nad sušenkou a pak udělal perfektního Rockymounta a já stáhnul reostat na doraz a provazce zasvítily smrtí a Grapo mezi nima tančil s hlavou vztyčenou a leskly se mu zuby.

Nevím, jak to vypadalo v bytech diváků, ale ve studiu všichni řvali nadšením, padali si kolem krku a nebylo slyšet jiné slovo, než že tohle je nejsenzačnější pořad v dějinách videa.

Grapa posadili do křesla, pot se z něho valil a smáčel tu hebkou srst na jeho hrudi, reportér mu kladl otázky, byl to slavný A. A. Doctor Smithson, Grapo se usmíval a radil divákům, jak mají sázet a jaké pecky a kam a v jakou chvíli, a vůbec, jak to zařídit, aby sázející divák upletl pytel a hodil svangařovi na hřbet třeba padesát miliónů. Mluvil tiše a nějakou sprostárnu řekl, jen když to bylo nutný.

„Proč nám to vykládáte, Grapo,“ ptal se A. A. Doctor Smithson, „copak se nebojíte, že diváci vašich rad využijí ve Filadelfii?“

„Jestli se bojím?“ zeptal se Grapo a smál se jako pravej vodvaz. „Bojím, jenže já jsem nejlepšší svangař a z každého pytle se dostanu.“

„Andy Nepeta si to taky myslel,“ namítl A. A. Doctor Smithson, „a Ralph Bakshi by jistě na sušenku nevstoupil, kdyby věděl, co ho tam čeká.“

V tu chvíli se Grapo přestal usmívat a tvrdě se podíval do video- vých kamer. Režisér najel na detail a lidi měli doma Grapa jako živého, plastického, lesklého potem.

„Viním Lilian Bettsonovou a Kelly Spiridiovou ze spoluúčasti na vědomé a předem připravené vraždě. Viním všechny, kdo do případu jsou zapleteni, ze spiknutí proti životu občana Spojených států. Přisahám, že do filadelfského přenosu spiknutí odhalím, viníky předám spravedlnosti a vystoupím před diváky bez obav, a vyzývám teď všechny, aby se nerozpakovali užít všeho, co jsem je dnes večer naučil.“

Byl to fakt fantastický večer. Ve studiu se všichni rozšoupli a kouře ze slámy tam bylo tolik, že i ty videový kamery z toho ztumpachověly. Přišla se na nás podívat Paula, ta nová zpěvačka. Bezva žába, ale na můj vkus moc mladá, protože je jí jenom něco přes deset. Slyšel jsem ji už párkrát, ale nevím, co ty mladý janci na ní viděj. Výslovnost má komickou. Ten evergreen, co určitě znáte, jak začíná „pocem, ty máku, já si máknu“, zpívá „pócm, týmak, jásmák“ a uznáte, je to pakárna. Osobně byla ale příjemná a všichni tleskali, když si sedla Grapovi na klín, a měli radost, jak jí to jde dobře od ruky. Dokonce i programový ředitel NBC přišel osobně a slíbil, že půjde Grapovi podat ruku a že mu přeje, aby v tom svinstvu udělal pořádek.

„Náko péjim díru!“ křičela do toho Paula a všichni se smáli.

Starý Harper, toť se ví, zuřil.

Zakázal Grapovi používat nápisu HARPER na sušence a pohrozil všem videovým společnostem a obrázkovým novinám, že jim sebere reklamu, když se nepostavějí proti Grapovi. Burza se otrásla a Wall Street Journal přines úvodník o „sušenkové válce“. Jenže tenkrát padla šelma na šelmu. Sotva Harper odněkud stáhl reklamu, vklouzla tam nová společnost Bájo Bágo s kripsama, novým pečivem, a všichni ho začali žrát a Paula nazpívala hit „bódeťti to

Kájostálo, žral si málo Bájo Bágo“. Netrvalo dlouho a Harper byl odrovnanej, iniciála BB kryla stěny domů, svítila na nebi a pableskovala na mořském dnu, Grapo Wolinski trénoval a já našel Kelly Spiridiovou.

Bylo to tak: Kelly Spiridiová si našla mě.

Probudila mě telefonem ve tři ráno.

„Ahojka Marku, tady je Kelly.“

Nenapadlo mě, že je to zrovna ta samá Kelly, co ji hledám. Mohl jsem se potrhát, jak jsem rozhazoval všude sítě a prachy, abych ji našel, a najednou ona sama volá a že prej ahojka. Tak tedy ahojka, co by ne.

„Ty prej hledáš mě a taky Lilian Bettsonovou.“

„Jo,“ řekl jsem. Nic chytřejšího mě ve tři ráno nenapadlo.

„Lilian je mrtvá. Zabili ji. A já mám strach, Marku!“

„Odkud voláš?“

„Diamond Mansion znáš?“

Měl jsem pocit, jako bych stál na sušence a koupil tu samou pecku, co spálila Nepetu. Diamond Mansion je ta nuzná chýška, ve které bydlí Harper.

„Co tam děláš?“

„Bobečka starýmu Harperovi. Končím... už musím. Přijed', Marku, hned!“

Zavěsila rychle, možná ji někdo nachytal.

Probudil jsem Grapa a naše gorily, natáhli jsme šlupky jen tak na holý těla, bouchači se vycpali práškačkama a za chvíli si to ulicema hasil náš rolls, stříbrné hvězdy mu svítily odleskem neonů, lokály měly ještě otevřeno a z tančíren jsme slyšeli Paulu, jak zpívá „bódeťti to Kájostálo, žral si málo Bájo Bágo“, ona už ta holka frčela jaksepatří.

„Ta Paula mi už jde na nervy,“ povídám, abych něco řekl.

„Mě víc rozčiluje to mango jango,“ povídá jedna gorila. „Začíná frčet. Ty blázni tomu ovšem říkaj mángo jángo.“

„Jaký blázni?“

„No všichni, co poslouchaj Pauliny písničky a cpou do sebe Bájo Bágo.“

„Ále,“ řekl druhý strážce, „kašlete na to. Paulu žerou jenom ty mladší ročníky kolem deseti. Usmrkaný děti.“

„Co je to mango jango?“ zeptal jsem se. Nebudete tomu věřit, ale já to tenkrát fakticky nevěděl.

„Úplná prasečina,“ ozval se Grapo Wolinski, „vymysleli to v New Orleansu. Pódium a na něm les ocelovejch břevn, ostrejch jako břitva, a všechny v rotaci. Obecenstvo má podobný škatulky jako při svangu a hejbe páčkama a podle toho ty břevna rotujou a jezděj sem a tam. A mezi tím lítá chlap na kolečkovejch bruslích a musí se dostat k takovejmu světlu, který se střídavě rozsvěcej, podle toho, jak obecenstvo chce. Žlutý světlo je mango a červený jango a podle nich se ta pakárna jmenuje. Pár maníků už v tom zůstalo viset. Břevna je rozsekaly na salámový plátky.“

„Fuj tajksl,“ řekl jsem. „Že se na takovou surovost může někdo koukat.“

„Prej za tím stojí Bájo Bágo,“ podotkl Grapo Wolinski a tvářil se divně. Jedna blbá gorila řekla:

„Měl by ses učit jezdit na bruslích, Grapo.“ To samozřejmě Grapa jaksepatří nadzvedlo a kdo ví, co by se bylo stalo, jenže to už jsme dojeli k Diamond Mansion a já šláp na brzdu a povídám, jsme tu, panstvo, co bude dál?

„To je správná votázka,“ odpověděl mi Grapo. „Mně se to nechce líbit. Cejtim za tím boudu. Něco vám povím. Mám tušáka, že za těma vraždama stojí pan Harper. Přemejšlím o tom od první chvíle, a jakmile zavolala ta holka, jsem si tím jistej.“

„Vlítne na něho a zbydou z něj čtyři malí do cirkusu,“ navrhla ta hloupá gorila, co před chvílí málem dostala pár facek za blbý řeči o kolečkovejch bruslích a mangu jangu.

Diamond Mansion vypadal jako takovej ten dům, ze kterého všichni odešli anebo ještě nepřišli. Byl zbytečně veliký na to, že se v něm nic nedělo, a koukal přes kamennou zeď jako nějaká pevnost nebo hora, nebo co.

„Hovno,“ řekl Grapo Wolinski po krátkém uvažování. „Jestli je to bouda, padli bysme akorát do těch sraček, co je pro nás pan Harper přichystal.“

„Máme se teda vypakovat jenom kvůli tomu, že to tu smrdí? Nevím, jak tobě, ale mně bylo jasné hned z kraje, že vejlet do Diamond Mansion nebude procházka růžovým sadem,“ řekl jsem.

„Moc kecáš a málo píšeš domů,“ odbyl mě Grapo. Měl něco za lubem, ale nedokázal jsem uhodnout, co vlastně. To podotýkám na adresu těch, co teď mají plno řeči o svangařích, že to byli blbečkové. Grapo byl vodvaz, ale taky koumák k pohledání!

„Ta holka volala tobě, Marku. Je teda normální, že za ní půjdeš do Diamond Mansion ty.“

„Sám? Nejsi takhle náhodou závada? Harper mě sežere k večeři.“

„Vyříd' mu, že mu přeju dobrou chuť,“ řekl Grapo.

Nechtělo se mi vylézt z rollsu, to mi můžete věřit. V takovým rollsu je to pěkný jako v pokojíčku, kdežto tam venku, tam to nemuselo dobře skončit. Jenže Grapo si vzal něco zase do hlavy a s tím se nedalo nic dělat.

Ve vratech byla škvíra a stačilo strčit a otevřely na mne hubu. Ohlídl jsem se. Rolls tam stál pěkně růžovej a hvězdičky na něm zářily a to noční nebe se začalo po něm opičit a nahodilo na sebe taky růžový kvádro, hlavně tam na východě, kde už se zřejmě do

kopce sápal to starý upocený slunce. Natáhl jsem do sebe vzduch. Z parku byly cítit magnólie a odněkud smrad ze slámy, div se mi nezatočila hlava. Však taky hned za bránou byla vrátnice a tam na židli klímbal vrátnej nadupanej jako silážní jáma, hubu měl otevřenou a chrápal, až sám se z toho budil a kroutil se a mlaskal na sebe „ccct“, „cttt“ aby jako byl zticha a nerušil.

Vypochoďoval jsem po hlavní cestě a vtom se probudili ptáci a začali řvát jako zjednaný. Lekl jsem se příšerně, chtěl jsem vzít roha, ale ty ptáci zřejmě se probudili jen tak, že byli načasovaný, jak už ptáci bejvaj.

Řeknu vám, že to byl vejšlap za všechny drobný. Nikde ani živáčka, pokud nepočítám ten milión uřvanejch drozdáků a stehlíků, nebo co to tam v tý růžovějící tmě vlastně randálovalo. Na schodech do baráku seděl pistolník se samopalem u boku a taky byl zfetovanej, div to s ním netřískalo o zem. Líbilo se mi to asi jako prvníče důtky. Pan Harper není přece žádněj vošoust a nenechává se hlídat spícíma fetišákama. Jestli tady někdo fetoval, tak jenom proto, že to pan Harper chtěl. Žádnou radost jsem z takového pomyšlení neměl. Vzpomněl jsem si na Grapa, a teprve teď mi došlo, že můj slavnej kamarád ze mě udělal obětního beránka, a div mi nebylo do breku. Měl jsem sto chutí se vrátit, jenže Grapo by na mě poslal ty svoje gorily a rozlil bych si to tak u něho a byl bych namydlenej. Jenže když půjdu dál, mám aspoň nějakou naději – snad.

Byla to tak snadná cesta, jak si dovedete představit. Div že na zemi nebyly šipky s nápisama TUDY, PROSÍM, jako když jdete někde v hotelu na hajzl. Mazal jsem chodbou, zleva zprava na mě civěly vysoké, bíle natřené dveře, s maličkými mosaznými klikami ve výšce brady. Nikdy nepochopím, proč se v drahých nóbl domech kliky montujou buď hodně vysoko, nebo směšně nízko, ale nikdy ne normálně.

Jedny dveře byly otevřené a za nimi jsem našel schody do sklepa, osvětlené luminiscenčníma panelama. Jeden ten panel smrděl a prskal a bylo jasné, že každou chvíli rupne. Krom těch zfetovanejších strážnejích to byl další důkaz úpadku Harperovy moci. Trochu mě to uklidnilo, protože jsem málem uvěřil, že se ti dva samopalníci mázli sami od sebe, bez Harperova příkazu.

Sotva jsem sešel dolů, ztuhlul jsem jako kokrhel v mrazáku, protože přede mnou se otevřela ohromná tělocvična se žlutou sušenkou uprostřed, i s velikým Hudebním kolem štěstí. Dokonalá hala, o nic horší, než jakou mají ve Filadelfii.

Kelly Spiridiová ležela na sušence, přesněji řečeno na kraji sušenky, a v hrudi jí vězela kudla, velká, že by si s ní slon mohl holit tlamu.

Hrklo ve mně, ale ne tak moc, jak byste si mysleli. Já to čekal, věřte tomu, a byl bych překvapenější, kdyby tam chudák Kelly neležela. Jenže jak jsem na ni civěl, něco mi začalo harašit v hlavě.

Já totiž zamlada trochu zlobil a sem tam nějakou tu mrtvolu jsem viděl a musím přiznat, proč ne, stejně mi to nikdo nedokáže, že i osobně jsem párkrát udělal ten trik, kterým se živoušek změní na mrtvouška. Takže stran mrtvol mi nemusí nikdo nic vykládat. A ona taková mrtvola je zvláštní věc. Je hrozně nehezká a pak taky smrdí, protože když začne jít do tuhýho, ten živoušek, co bude z něho za chvíli mrtvoušek, se zpravidla podělá a všechno to po něm teče, však se zeptejte někoho, kdo se vyzná, ale on vám to stejně nejspíš nepoví, protože o takových věcech lidi neradi vyprávějí.

Jenže Kelly byla hezká mrtvola.

Jako namalovaná. Jako vyšitá. Jako uplácaná z formely.

Už jsem k ní chtěl jít, abych se podíval, jak to s ní vlastně je, když najednou se rozhučely nějaké stroje, chladicí agregáty nebo

co, Hudební kolo štěstí se roztočilo a uprostřed sušenky se objevil Grapo Wolinski.

Vypadal tak málo živě jako Kelly Spiridiová mrtvě. Však taky to byla spíš karikatura, holografická napodobenina, plastický video-panák. Svangoval ale bezvadně a čím dál líp. Za mnou zazářilo rubínové světlo a hned mi bylo jasné, že to je laserový paprsek. Zapíchl se do Hudebního kola štěstí a hudba frčela a video-Grapo svangoval, jakoby-mrtvoly si nevšímal, zkrátka, byla to podívaná pro bohy.

„Stop! Zastavte to, povídám!“ zakřičel někdo a já poznal po hlase pana Langeye. „Wolinski nepřišel. Poslal šoféra.“

Do tělocvičny vpadnul pan Harper a láteřil, že bych se musel červenat a musel smrkat do kapesníku, kdybych ovšem byl slečinka z penzionátu.

„Co s ním uděláme?“ zeptal se pan Langey.

„Vykopeme ho ven, to s ním uděláme.“

„Domnívám se, pane Harpere,“ začal pan Langey opatrně, ale to už se k panu Harperovi připloužila taková pěkná kočka v župánku a zakňourala:

„Sliboval jsi pěknou zábavu, jenže tohle je otrava, medvídku!“

Poznal jsem Lilian Bettsonovou z Denveru. Kelly nemohla být daleko! Však taky Lilian, když si všimla té jakoby-mrtvoly, otevřela hubu a dala se do smíchu a prohlásila, že Kelly se zblázní, až to uvidí.

Mně to všechno začlo být v té chvíli jasné. Měl jsem držet zobák, ale všechno se ve mně vařilo. Tak jsem začal zpívat:

„Nejlíp uděláte, když mě necháte vodkrouhnout, pane Harper, protože nejsem blbec a vidím, o co tu běží. Tohle je simulátor nová generace, jinak ať visím, a ten zasranej laser čte Hudební kolo štěstí, jako já dovedu přečíst cedulku na vagónu metra. To vy jste

tímhle zařízením sejmul Andyho Nepetu a Ralpha Bakshiho. A teď si tady dáváte dohromady program pro Filadelfii? Tak je to!“

„Velmi správně, mladý muži,“ řekl pan Harper.

„Kdyby to viděl Grapo, udělal by vám tu kůlničku na dříví a vás by roztrhl jako křížalu!“

„Bezpochyby by se o to pokusil,“ přisvědčil pan Harper a Lilian se k němu přimáčkla bokem, abych viděl, že k tomu hlavounovi patří, a řekla důležitě:

„Však taky o to jde, makovečku připitomělý, o to jde, aby si tvůj Grapík pořádně a naposled zařádl.“

„Drž hubu, ty náno pitomá,“ obořil se na ni pan Harper. Pan Langey vzdychl.

„Slečno Lilian, vaše prostořekost...“

„Nechte ji, to je můj píseček,“ zavrčel nevlídně pan Harper. Mně v tu chvíli už hořely uši. Tak to je tedy! Ta svině Harper chtěl Grapa vyprovokovat ke skandálu, možná i k násilnosti. Grapo, ta hlava otevřená, to tušil a poslal mě dovnitř ne proto, že je podělanej. A taky věděl, že panu Harperovi na mně záleží jako na loňském sněhu a že mně se uvnitř Diamond Mansion nic nemůže stát!

„Zmiz,“ řekl mi pan Harper.

Stiskl jsem zuby, abych mu něco neřekl, otočil jsem se na podpatku a mazal jsem pryč. Na schodech jsem potkal Kelly Spiridiovou. Koukala se do zdi a prošla kolem mě, jako bych byl sněhulák určený pro export na Saharu.

Chodbama jsem šel rychle a venku už jsem běžel. U vrátnice jsem se otočil a zařval jsem na fasádu, která se blýskala v čerstvě upečeném slunci:

„Teď to povím Grapovi a on s váma zatočí, že se z toho všichni poserete!“

Měl jsem radost a nejraději bych vylít k těm strnadům nahoru do koruny těch starých milionářských jilmů, abych si s nima zazpíval. Musel jsem ale za Grapem, abych mu to všechno začerstva vyklopil.

Jenže před bránou jsem zůstal jako lžíce v hrnci tejden starýho poridže: rolls byl v hajzlu a tím pádem taky Grapo Wolinski byl v hajzlu.

Potažmo i já, jak se brzo ukázalo.

Dvě hodiny to trvalo, než jsem se dostal do rezidence a tam jsem našel nějaké cizí lidi a ty mě vyhodili se samozřejmostí služby vyhánějící mola z borzalína. Že prej dům změnil majitele, to povídali. Pěšky jsem došel k pumpě a servisman mě nechal telefonovat. Na agentuře mi řekli, že pan Wolinski vypověděl smlouvu a jede po vlastní parketě. V televizi mě nechtěli spojit ani s hasičema a já samozřejmě neznal kódy hlavounů, kteří o Grapovi mohli něco vědět. Číslo pana Rowdera jsem neměl. Už v té chvíli mi mohlo naskočit, co mi došlo až k večeru, po úmorném pátrání: že totiž se Grapo Wolinski ztratil i s růžovým rollsem a se všema hvězdama na kapotě.

Byl fuč a já ho musel najít, abych mu řekl, co na něho chystá pan Harper a jakou že pěknou mašinku si nechal instalovat ve sklepe svého Diamond Mansion.

Prodal jsem videohodinky a platinovej identifikační řetízek a taky sexačku, takže jsem měl dost prachů na dva měsíce pátrání.

Upnul jsem se na pana Rowdera, šéfa té detektivní agentury, co hledala Lilian Bettsonovou pro Grapa Wolinskiho. Půlka mý finanční rezervy padla na to, abych dostal pan Rowdera k telefonu. Vysypal jsem, co jsem věděl, a víte, co mi Rowder řekl? „Moje agentura nemá na vás žádný zájem.“

Tohle řekl a zavěsil.

V jednom baru dole ve městě jsem náhodou potkal novináře, reportéra. Znal jsem ho z dřívějších časů, sakra, vždyť ty dřívější časy frčely ještě před pěti dny! Zaplatil mi panáky a já mu celý večer vykládal, jak se to všechno semlelo, a prosil jsem ho div ne na kolenou, aby mi pomohl Grapa najít. Slíbil mi to a dali jsme si spicha na druhý den večer.

Přišel včas, oni tihle novináři zpravidla chodí přesně, ale už z dálky jsem mu viděl na nose, že je zle.

„Přišel jsem, jenom že jsem ti to slíbil, Marku,“ povídá. „Jinak ti ale můžu říct, že mi můžeš bejt ukradenej.“

„Všechno je pravda, co jsem povídal, pane Alex!“

On se totiž jmenoval Alex, to jsem zapomněl říct.

„Grapo Wolinski vystoupí ve Filadelfii a splní smlouvu,“ řekl pomalu a zřetelně. „Neztratil se z parády. Jenom se na čas uklidil, aby ho lidi neotravovali, a trénuje. Byl jsem dokonce u Harpera. Vzal mě do sklepa. Sušenku tam má, co by ne, když je sponzor celého toho cirkusu, ale žádnou laserovou mašinu jsem tam neviděl a věř mi, že jsem si mohl oči vykoukat.“

„Nechal ji přestěhovat někam jinam!“ vykřikl jsem, až se lidi otáčeli. „Víte, kolik takových vil a rezidencí pan Harper má?“

„To je pohádka příliš složitá na moje gusto, Marku,“ řekl pan Alex a díval se na mne trochu smutně. „Je mi tě líto, kamaráde, ale podle toho, co jsem se dozvěděl, ztratil jsi u Grapa kredit. Ber to tak, jak to povídám. U Grapa jsi dohrál.“

Zaplatil mi ještě dvě rundy a nechal mě tam, u barpultu, ani se po mně neohlíd, když maširoval pryč.

To už jsem neměl skoro žádný prachy, rozfofroval jsem je zostra, ty úplatky a meziměstský telefony a všechny další skopičiny mě stály majlant. Za posledních pár švestek jsem se nechal odvézt k Diamond Mansion. Dělal jsem tam kravál u vrátnice, trochu

jsem se porval a zkrátka a dobře, sebrali mě poldové a strčili do šatlavy pro potulku a výtržnost. Soudce mi napařil dva měsíce až půl roku a já brečel, když ty strašný slova řek.

Jak se dostanu ke Grapovi Wolinskimu, abych ho varoval, když sedím v krimu?

O mě nejde, já se za půl roku dostanu ven, ale to už bude Grapo tři měsíce a nějaké ty drobné po smrti a nezbyde po něm ani prášíček, aby ho dali do urny. Ta Harperova mašina funguje fakt bezvadně, už jsme ji viděli dvakrát v akci.

Lidi, já sekal v kriminále dobrotu. Kluci by mě za to byli utloukli, ale vědělo se o mně, co jsem zač, až se to doneslo k hlavounovi vězeňský mafie a ten mi zprostředkoval pohovor s ředitelem toho kriminálu. Nemyslete si, dobrý lidi najdete všude.

Vyslechl pozorně, co jsem mu pověděl.

„Rejstřík máte zatím celkem čistý,“ řekl mi vlídně. „Chci vám pomoci. Pošlu vás do Filadelfie na ten přenos. Pojede s váma kurátor, ovšem. Koneckonců pohybuju se v zákonných mezích rozhodnutí soudu,“ dodal spíš pro sebe, asi aby uklidnil své svědomí. Bůh ví, kde se roděj ředitelové kriminálů, ale svědomí s nima musí cvičit jako parní pumpa. Někdy.

Měsíc před přenosem se Grapo objevil ve videu. Div jsem neřval, když jsem ho měl v cele jako živýho, plastickýho, málem že se na něho dalo sáhnout.

„Svang není mrtev,“ řekl reportérovi. „Mango jango nebude mít dlouhé trvání. To je surová zábava, která působí na nejnižší pudy mladších diváckých vrstev. Ale to vám povídám, jakmile mládenečkové dostanou časem trochu rozumu, poleze jim ta řezničina krkem a ještě rádi se vrátí ke starému dobrému svangu. Abyste věděli, svang je umění a potřebuje inspiraci! Potřebuje ji svangař na sušence a taky divák doma v křesle, když sází pecky!“

Byl jsem z něho celý pryč.

Objevoval se ve zpravodajství videa často. Reportéři vykládali, že trénuje na tajném místě a je v životní formě. Při přenosu diváci spatří překvapení a bude to svang, jaký ještě nebyl.

Poslouchal jsem ty kydy a myslel jsem přitom na ten strašný laserový paprsek, olizující Hudební kolo štěstí, a na tu mašinu, která si udělala svého vlastního Grapa Wolinskiho a cvičí se zaprutile, jak to dovede jenom elektronická mašina, aby ho v danou chvíli spálila a rozehnala atomy jeho těla do čtyř rohů sušenky.

Den před přenosem jsem fasoval civil a s kurátorem, byl to černocho, vazoun a jmenoval se Riff Moore, jsme se vypravili expresním vlakem do Filadelfie.

Měli jsme dobré vstupenky do přenosové haly, někam do prostředka střední tribuny. Přemluvil jsem kurátora Riffa Moorea, aby se mnou šel dozadu do šatny. Prskal, ale šel. Jenže šatnu hlídali úplně cizí bouchači, neznal jsem žádného z nich. Možná že bych je i přemluvil, ale Riff mě odtáhl a pohrozil mi, že se okamžitě vrátíme do krimu, když nezačnu sekat dobrotu. Bylo mi jasné, že s ním bude těžké pořízení.

Na nohách jsem měl centy, když jsme se vraceli do haly. Posadil jsem se a pohled jsem zavrtil do sušenky a přál bych si, abych mohl nějak přerušit spojení mezi Filadelfií a sklepem, kde teď sedí pan Harper u své mašinky, vidí jednu sušenku před sebou a druhou, tu naši, na svém videu. Pěkně po ruce má senzor, jistě ne větší než tabletku aspirinu, a jakmile se ho dotkne, Grapo Wolinski zemře.

A Grapo přišel.

Kráčel sálem a řev byl tak silný, že se dal porcovat kudlou. Péroval v nohách, a jak šel, lidi umlkali a dívali se jako zmámený na tu souhru svalů a údů. Fakt, kdyby šel po ledu a ten se pod ním

propadl, Grapo by se asi vznesl. Měl fantastickou formu. Usmíval se a díval se po lidech. Snad mě i spatřil, ale nedal to najevo. Ten měl velkou hubu! Velkou, ale krásnou. Bejt ženská... ale co vám budu vykládat. Museli byste ho vidět. Bleděmodré oči mu svítily pod tím balkónem, co měl tam, kde jiný lidi nosej čelo, a pod tím nos, u kořene široký a směšně prohnutý. Ještě štěstí, že měl ten balkón místo čela, jinak by mu při nepříznivém větru přšelo do nosu.

Advokát WARSu začal něco mektat a všude kolem mě to křupalo, jak se všichni ládovali tím novým svinstvem, co o něm zpívá Paula, a nikde nebyl vidět ani jeden nápis MASCULINE FORCE, ani HARPEROVY SUŠENKY a fakticky mě to znervózňovalo.

Přenos začal.

Grapo přitancoval na sušenku a mával na diváky a taky na technika nahoře ve skleněné kukani.

Všichni čuměli na Grapa a kurátor Riff Moore na něm taky mohl nechat oči a v té chvíli jsem ho praštil.

Musel jsem. Ten vazoun by mě ke Grapovi nepustil. Určitě mu křuply šíjové obratle, jenže všichni křupali Bájo Bágo a v tom křupání jedno křupnutí docela malejch šíjovech obratlů zaniklo.

Od té chvíle jsem se cpal dopředu.

Lidi mě chtěli sežrat jako Bájo Bágo, jenže, na to nezapomeňte, já taky kdysi svangoval a mezi bandou amatérů se protáhnou jako vánek mřížema. Jenže moc rychle to nešlo a přenos začal.

Grapo byl skvělý, Grapo byl nejlepší a nikdy už nic krásnějšího neuvidím, než bylo to jeho svangování tenkrát ve Filadelfii. Jedna rána za dolar a na sušenku přšely milióny. A do toho se ozval reproduktor a hlasatel oznámil obecenstvu, že se souhlasem Grapa Wolinskiho operátor nasadí chromovýboje a že to jsou barevné

elektrické blesky a že je uvidí všichni diváci tady v sále i doma u videa, ale pro svangaře zůstávají neviditelné.

A začalo to.

Stalo se totéž jako tenkrát ve studiu. Grapo se ocitl v lese a každý strom byl smrt. Každý strom žil, zmítal se a běhal z místa na místo, kroutil se, mizel a znovu vyrůstal s rychlostí, jakou dokáže vyvinout jenom elektrika a světlo. Na obrazové tabuli naskakovaly sázky. Hlasatel oznámil, že se připojilo Japonsko a Jižní Amerika a další okruhy už se nečekají a že sázky přestoupily pohádkovou hranici dvou set k jedné, viděl jsem na Grapovi, že se koncentruje, a už byl ve vzduchu, já řval, protože dřív než kdokoli z diváků v sále nebo u videa jsem pochopil, že tohle není Rockymountův skok, že to je Grapův vynález, docela nová figura, je to Wolinskiho skok!

Celý sál zazářil rudě a ze stropu sjel blesk tlustý jako cisterna posazená na nos, jenže Grapo nebyl v tom prostoru, kam by ho odnesl obyčejný Rockymount! Šklebil se na druhé straně sušenky a potom udělal věc, jaké se dosud neodvážil žádný svangař.

Seskočil ze sušenky na zem.

To byl řev!

Porušil tím smlouvu a v tenhle moment už tucty advokátů sliní tužku, aby sepsali žalobu a společnosti NBC a CBS a všechny ostatní praskají ve švech zuřivosti, už za pár dnů bude Grapo Wolinski žebrák, protože soudy ho oškubají za porušení smlouvy do poslední nitky, a ještě půjde sedět do kriminálu!

Využil jsem příležitosti a pronikl jsem až k němu.

Všiml si mne a nepřestal se usmívat.

Naklonil se k mému uchu, jinak bych neslyšel, co říká. A řekl mi:

„Dej si odpich, Marku! Tohle není už nic pro tebe!“

Pět pořadatelů se na mne vrhlo. Zkroutili mi ruce za zády a od-
vlekli až dozadu, k prvním lavicím!

Grapo mával rukama, taky amplión dělal, co mohl, aby diváky
utišil. Ale to už přicházel ke Grapovi elegantní pán, byl to jeden z asi-
stentů pana Rowdera, a nesl nějaké spisy. Podal je Grapovi. Všichni
věděli, že Grapo prakticky nedovede číst, takže byli zvědaví, co s nimi
bude dělat. A tak umlkali jeden po druhém, až nastalo ticho.

Grapo vážně otevřel složku lejster a pohlédl do ní. Že by se
naučil číst?

„Lidi!“ zvolal a dálkové mikrofony zachytily jeho hlas a přenesly
ho do ampliónu. Duněl pod klenbou jako trumpetista posledního
soudu.

„Lidi! Viděli jste pecku, která mě měla zamáčknot jako štěnici.
Nebyla to obyčejná pecka. Neosolil mě žádný z vás, nebyl to ani
nikdo z vás, vážení video diváci!“

Zvedl papíry nad hlavu a pokračoval:

„Tady mám průkazné materiály, které před každým soudem
dosvědčí pravdu. Měl jsem být obětí zločinného útoku jako Ne-
peta a Bakshi. Kdybych se nebyl připravil, viděli byste na sušence
jenom díru a sloup kouře. Jenže já byl připravený!“

Mluvil jako kniha. Určitě se dlouho připravoval na tohle vy-
stoupení, dlouho a stejně usilovně, jako trénoval svang!

„Prozradím vám, že tohle mělo být poslední svangové utkání.
Svang měl ustoupit mangu jangu. Všechno bylo předem promyš-
leno. Ten, kdo to všechno vymyslel, odepsal svang a sušenky a čaj
MASCULINE FORCE, protože se mu to všechno přestalo vyplácet
a vymyslel mango jango a tu pitomost Bájo Bágo a...“

V obecnstvu se zvedal šum. Zprvu takřka nezřetelný, ale sílil
a já si uvědomil, co mi tady vadí od samého začátku. Rozhlédl jsem
se kolem sebe, pokud mi to pořadatelé dovolili. Tohle nebyli svan-

goví diváci! Byli mladší a měli jiné tváře. Nedovedl jsem v nich číst, ale to jsem chápal, že jsou popsány nenávisť.

Hluk by v tom momentě už umlčel Niagarské vodopády. Jenže to byl teprve začátek.

Nevím, kdo to začal. Možná se to stalo náhodou, někoho něco napadlo a ostatní se chytili. Pravda je, že v několika minutách sál bouřil:

„Chceme mango jango! Chceme mango jango! Chceme mango jango!“

Grapo Wolinski se přestal usmívat a přitiskl lejstro k holé hrudi, dosud mokré potem. Viděl jsem, jak se chloupky odírají o okraj papírů.

A potom:

„Grapo je starej fous! Grapo je starej fous!“

To už nemohla být náhoda. Tenhle slogan někdo vymyslel, nacvičil partu křiklounů a ti strhli ostatní.

Grapo se ohlédl k sušence. V jeho hlubokých očních důlcích se něco lesklo. Nechápal jsem, co to je, zářilo to docela jinak než jeho usměvavé oči!

Sušenka zazářila houštinou elektrických výbojů. Praly do žlutého čtverce ve stejném rytmu, v jakém bouřil sál. I ty výboje skandovaly „Grapo je starej fous!“ Jedna pecka za dolar. Celý svět sázel pecky, aby se vysmál Grapu Wolinskimu.

Tehdy se Grapo Wolinski naposled usmál, zase tak pěkně, jak byl zvyklý, úsměvem, pro který ho milovaly stamilióny diváků. Díval se na nás, možná na mě, a nevšímal si, že do sálu vjíždí skupina vypracovaných vazounů na kolečkových bruslích a chlapi v modrých overalech vlečou ocelové břitké sloupy manga janga. Zamával, pak se obrátil k sušence a volným, skoro loudavým krokem vstoupil do elektrického lesa smrti, i s těma lejstrama.

„Překvapení večera!“ jásal hlasatel. „Ještě dnes večer spatříme prvotřídní hvězdy manga janga, a než se borci připraví, zazpívá nám Paula svůj nejznámější hit!“

Paula, schovaná někde v magnetofonovém pásku, spustila:

„Bódeŕti to Kájostálo, žral si málo Bájo Bágo!“

Grapo Wolinski zmizel a na místě, kde stál naposled, zela v sušence okrouhlá díra a sloup dýmu se nad ní vznášel jako žulový pomník.

Byl to přece jen vodvaz, ten Grapo Wolinski.

Co se stalo potom, když se našlo tělo mého kurátora, nebudu vykládat. Sedím teď v cele smrti a dokončuju tyhle poznámky, abyste věděli, co to byl svang, a byli na něj připravený, až se zase vrátí. Sedím a přemýšlím, co asi vězelo v Grapově hlavě, když mě posílal do hajzlu, a jak to vlastně myslel, jestli mě opravdu odepsal anebo jestli mě do té věci jenom nechtěl zaplíst.

U něho totiž bylo všechno myslitelné.

Copak v celým svangu byl někdo větší vodvaz než on?

Bludiště

„Čekat budu deset minut. Kdybyste se neozvali, přijdu pro vás. Jasný?“

Julian kývl hlavou, ale Richard se ušklíbl.

Jasný? Ano, šéfe, jasný. Prozkoumáte objekt neznámého původu. Budeme čekat na další rozkazy.

Nuda.

V plánech Likvidační skupiny bylo prozkoumání objektu zaneseno pod pořadové číslo 315/56. V daném roce 2056 to bude třístý patnáctý objekt, který bude prozkoumáván, náležitě zdokumentován a poté úředně zlikvidován. V plastivizi vystoupí technický historik s protestem proti barbarské devastaci vzácné památky, kterou bylo třeba stáhnout a pečlivě nakonzervovanou předat péči Smithonian institutu, Kosmického muzea v Kaluze či Astrokanzenu na Luně.

Potom přijde na řadu 316/56.

Oba technici vstoupili do přechodové komory. V podrážkách cítili chvění vzduchových pump. Signální světlo, původně hráškově zelené, žlutlo jako list na podzim a přes oranžovou přešlo do ostře červené. Segmenty irisové propusti zapadly do lůžek a vzduchoprázdno přechodové komory splynulo s prázdnotou okolního vesmíru. Julian se předklonil, zhoupł se v kolenou, odrazil se a plavně vyskočil ven.

Richard ne. Ten odpálil motorky už v přechodové komoře. Kdo ho bude honit za porušení předpisů? Julian? K smíchu. Hans, velitel z vlastní píle? Ještě víc k smíchu.

Objekt byl zlatistý, tvaru válce. Průměr se rovnal výšce: dvaatřicet metrů a něco na šířku jako na výšku. Osa válce byla kolmá

k rovině ekliptiky, opravdu zajímavá náhoda a snad jediný zajímavý rys objektu.

Stěny byly hladké, jenom na jednom místě, těsně u dna – nebo to snad byl strop – bylo vidět obdélníkovou prohlubeň asi tak metr dvacet širokou a dva metry vysokou. Nejspíš nějaký montážní otvor.

No, kvůli likvidaci takového krámu nikdo kravál dělat nebude.

Patrolní loď LS parkovala u objektu už dva dny. Kroužila kolem něho, kamerami snímala obrys jeho povrchu v plném rozsahu spektra. Identifikační znaky samozřejmě chyběly, objekt asi pocházel z doby napjaté mezinárodní situace ze začátku století. V žádném katalogu zanesen nebyl, takže ho nejspíš vypustila některá z takzvaných černých kosmických mocností, Argentina, JAR, Pákistán. Nezdálo se však, že je to nosič jaderných zbraní hromadného ničení anebo energetický emitor: objekt byl příliš velký. Vzhledem k velikosti, jednoduchosti tvaru a hladkosti povrchu šlo zřejmě o nějaké telekomunikační zařízení, nejspíš to byl odrazný modul. Jak se dostal tak daleko od pásma bojových operací, do oblasti asteroidů? Záhada. Možná že ho sem odpálili ve dvanáctém roce při velké čistící akci. Katalogizován byl ovšem odjakživa, tedy – přesněji řečeno – od dvaatřicátého roku, kdy Valné shromáždění OSN rozhodlo vyčistit kosmický prostor od pozůstatků nezodpovědné kosmické činnosti, která zaneřádila geosféru doslova miliony zbytků družic a nosičů. Po léta čekal na to, až na něj přijde řada.

Dnes se dočkal.

Vlezeme dovnitř, uvažoval Julian. Bude nejspíš prázdný. Uděláme pár záběrů, pak se vrátíme a pšššš..., napereme do něho deset mega. Možná bude stačit i pět, pokud je opravdu prázdný.

„Jako novej,“ zaslechl ve sluchátkách Richardův hlas.

Rozmlouvali o tom už předevčírem, kdy zaparkovali déerku ve vzdálenosti pěti set metrů a poprvé se na válec podívali pěkně zblízka, okuláry dalekohledů. To bylo první, čeho si všimli: stěny vypulírované, bez poskvrnky. Ani ten nejmenší mikroasteroid o ně nezavadil, a to je co říct, tady, v pásnu asteroidů! Zajímavé, ale nijak senzační. I v tomto takzvaně rizikovém pásnu byl kontakt s asteroidem pramálo pravděpodobný.

Člověk by spíš čekal, že se na válci usadí prach, ale i ten, jak se zdálo z dálky pěti set metrů, se objektu vyhnul.

Zajímavé, ale zase nijak senzační.

V podstatě – nuda.

Oba technici zvolňovali let, a protože to byli profesionálové s mnohaletou zkušeností, dokázali stopnout dvacet čísel před stěnou. Začátečník by zastavil pět metrů od válce, anebo by do něho vrazil. Horší by byla ta druhá eventualita. Odporovala by předpisům a kontrolní přístroje, které z paluby déerky sledovaly, by se postaraly o to, aby nešika dostal po návratu černý puntík do materiálů.

Julian i Richard věděli, že na povrchu obdélníku není patrný žádný uzávěr. Nu, nevádí, studená plazma si poradí i s titanovým povrchem. Richard už sahal po hořáku, ale Julian, jen tak pro pořádek, vztáhl ruku, aby se přesvědčil, že vchod – pokud je to vchod – nepovolí tlaku.

„Jsi to ale trouba,“ poznamenal Richard. „Za tu dobu to tu všechno muselo promrznout.“

I to byl argument, jímž představitelé Likvidační skupiny čelili kritice ze strany historiků. Po dlouhém pobytu v kosmu krystalické struktury kovů vzájemně prorůstají a po nějaké době se i ten nejsložitější mechanismus spojí do krystalického monolitu. Po čase je z něho jenom artefakt, nic víc. Demontáž je krajně problematická a prakticky se rovná destrukci.

Podle předpisů ale technici museli při průzkumu udělat všechno, aby zdokumentovali objekt v neporušeném stavu.

A dveře rozřezané plazmovým hořákem jsou setsakra porušené. Julian se dotkl dveří jen zlehounka, plastik rukavice ledva přilnul ke kovové ploše. Dveře vyletěly vzhůru!

„Sakra, to jsem se ale lek!“ zaláteřil Richard.

Julian se ani nezmohl na slovo, jenom ucukl rukou, jako by se spálil.

Uvnitř bylo světlo.

„Ono je to živý,“ poznamenal Richard věcně.

Ani to nebylo nic výjimečného. Leckteré kosmické objekty si dovedou udržet základní funkce po desítky let, zejména pak ty, které jsou vybaveny umělou inteligencí: vyhasínají pozvolna, a i když vypadají úplně promrzle, někde v nich přece jenom doutná jiskřička aktivity.

„Je tam světlo,“ podotkl Julian. Úplně zbytečně, protože Richard viděl světlo stejně dobře jako on.

Ohlédl se k déerce, odkud Hans, velitel z vlastní píle, sledoval počínání „svých“ lidí.

„Neměli bychom...“

„Ale pendrek,“ nenechal ho domluvit Richard. Nešetrně se zachytil o okraj dveří a vplynul dovnitř.

„Já bych...,“ namítal Julian, ale pak ho napadlo, že dovnitř vlezl Richard, ne on, a kdyby někdo – někdy – po návratu něco namítal proti předpisovosti jejich počínání, může se vždycky hájit, že nemohl nechat druhá v prostředí, o jehož bezpečnosti mohl mít oprávněné pochybnosti. Předpisy jsou docela fajn, když je člověk podrobně ovládá. Nemyslete si, nejsou vždycky namířené proti vám, někdy člověku zahrají do ruky. Musíte je ale znát.

„Je tu hovno,“ podotkl Richard.

Julian vplul za ním, rozhlížeje se kolem sebe. Nikde neviděl žádný světelný zdroj, ale světla tu bylo dost, příjemně teplého, nažloutlého.

„Já to říkal od samého začátku,“ pokračoval Richard. „Je to zrcadlo. Kvůli telekomunikaci, nebo emitorům...“

Svůj názor na věc vyjádřil v průběhu minulých dvou dnů tolikrát, že jej opakoval zbytečně, a Juliana napadlo, zda Richard nemlátí prázdnou slámu jenom proto, aby se zbavil rozpaků a snad i nervozity. I na něho padl zvláštní, tísnivý pocit. Teď když byli uvnitř, prostor jim připadal obrovský. Venku, kde nejsou žádná měřítka, si neuvědomovali velikost toho válce.

„Pěkněj macek,“ řekl Julian. Báł se, aby snad Richard na něm nepoznal slabost.

Proč ty obavy? Snad proto, že je tu světlo a nikde žádný zdroj? V déerce je taky plno světla a nikde žádný zdroj. Jenže luminace vzduchu je známá sotva pět let a tahle potvora je v katalogu od roku raz dva.

Najednou se mu zatočila hlava, vykřikl a hezky dlouho to trvalo, než překonal panickou hrůzu.

„Neřvi, vole!“ křičel na něho Richard.

„Co... co se stalo?“

„Nevím, zapnula se umělá gravitace či co...“

Oba leželi na zemi jak širocí, tak dlouzí. Neohrabaně se zvedali. Podle zběžného odhadu tu gravitace dosahovala jednoho gé a oni se všemi saky paky museli vážit dobře metrů dvacet a spadli z výšky, hrome, určitě tří čtyř metrů. Jak to že se nepomlátili? Agregát asi nenajel na plný výkon okamžitě, z nuly přešel na jedno gé postupně. Měli kliku.

„Sakra,“ řekl Richard.

„Co je?“

„Podívej... Ty zatracený dveře se zavřely.“

„Nevadí,“ řekl Julian, „jdou zlehka otevřít...“

Přesvědčoval Richarda, nebo sama sebe? A ještě něco. Stalo se... co vlastně? Kdesi v hlubinách jeho mysli varovalo světélko, že...

„Richarde, je tu vzduch!“

Teď si to uvědomil.

Kontrolka zapuštěná do obruby skafandru zeleně zářila. Automat hlásil, že tlak i složení atmosféry je v pořádku. Račte sejmout přílby, panstvo.

To je přece jenom silný kafe, uvažoval Julian. Automat se asi rozbil při tom pádu. Richard, jako by uhádl jeho myšlenky, ale řekl:

„Mně to taky svítí.“

Že by automaty v obou skafandrech selhaly? Málo pravděpodobné..., ale dýchatelná atmosféra... tady... a teplota, bože můj, jedenadvacet stupňů Celsia, to není málo pravděpodobné, to je prostě nemožné!

„Sundávám šišku,“ hlásil Richard.

„Neblázni,“ stačil ještě Julian zavolat, ale to už Richard uvolnil přírubu a sejmul přílbu svého sněhuláka, pardon, skafandru. Něco říkal, ale Julian ho neslyšel. Druh mu gestem naznačoval, ať si taky sundá přílbu a pak uslyší.

S tlukoucím srdcem v hrudi kladl Julian ruce na přírubu a uvolňoval spony. Cvaklo to, Julian bezděky zatajil dech, ale neuslyšel žádné syknutí. Tlak venku byl stejný jako uvnitř skafandru.

„No vidíš,“ řekl Richard. „Nesmíš se hned ze všeho podělat. Bez šišky je to pohodlnější než se šíškou, to přece musíš uznat.“

„Je to proti předpisům.“

„Tady nás nikdo nevidí. Jednou z těch předpisů zmagoříš, ty jeden... předpise.“

Rozhlíželi se kolem sebe. Někde musí přece být nějaké znamení, nějaká značka... Válec někdo vyrobil, a která firma by natolik ovládala svoji ješitnost, aby neumístila výrobní značku alespoň dovnitř, když už si vojenští páni nepřáli ji mít na povrchu!

„Hele...,“ podotkl Richard. Byl přeci jenom čilejší a vnímavější než jeho kamarád.

„Vypadá to jako vejce.“

Ve vzdálenosti nějakých deseti patnácti metrů leželo vejce, pěkně velké, dobře půlmetrové. Ale že mělo barvu stejnou jako podlaha, neurčitě bělostnou, zprvu si ho nevšimli. Byli asi také trochu oslněni světlem luminujícího vzduchu.

„Aspoň budeme mít něco k snědku, kdybychom tu zkejsli,“ podotkl Richard.

Přistoupili k vejci a svrchu na ně hleděli.

Vejce jako každé jiné, jen trochu větší, než obyčejná vejce bývají.

„Aby to tak bylo vejce drakona,“ řekl Julian.

„Jsi to ale vůl,“ řekl Richard, ale neznělo to přesvědčivě.

Ani Julian, ani Richard, oba staří mazáci, nevěřili povídačkám espasistů ani za mák. Tam nahoře na Zemi kdejaká bába věřila žvástům troušeným z Bogoty, tohoto Říma espasistické církve. Ano, espasismus byl pro báby a pro cvoky obého pohlaví a pro pubertáky a pro lidi s měknutím mozku a pro...

Jenže, sakra, co je to za vejce!

Nejhrůznější příšera Kosmu je drakon, hlásali espasisté, a předávali tak to, co se údajně dozvěděli od Nich, s nimiž byli ve spojení, jakém jiném než telepatickém. Tvor nadaný silou mastodonta, hbitostí kobry a inteligencí espasisty, jakou horší kombinaci si lze přát? Vy, plavci kosmických hlubin, varujte se drakonů, neboť každé setkání může být osudné!

Vejce leželo na bělostné podlaze. Richard přičapl a vztáhl k němu ruku. Zdálo se, že je teplé. Také jeho povrch byl zvláštní, jakoby potažený jemnince blanitou vrstvou.

„To je zvláštní...“

Ohmatával vejce pomalu a opatrně, jako by to byla nastražená mina.

„Co je zvláštní?“

„Zdá se mi, že se uvnitř něco hýbe. Že se to klube ven.“

„Vždyť povídám, že je to drakon.“

Julian se nervózně zasmál.

„Dobře, není to vejce drakona,“ řekl potom. „Jaké je to ale vejce?“

„Copak vím? Jsem já nějaký ptákolog?“

„Taky plazi snášejí vejce. A ptakopyskové.“

„Hadí vejce je jenom blanité. Tohle má pod tenkou blánou skořápku.“

Lehce zatukal na povrch. Potom přiložil k vejci ucho.

„To bych nedělal,“ varoval ho Julian.

„Něco se tam ozývá.“

„Už toho mám dost. Pojď pryč. Umělá gravitace, dýchatelná atmosféra, na podlaze se něco klube z vejce, sakra, Richarde, já toho vážně mám po krk.“

„Co chceš dělat?“

„Nasadíme přílby a vypadneme odsud.“

„Jenže... Když otevřeme dveře, vyfoukneme odsud vzduch a ten zárodek uvnitř vejce zdechne!“

„Co je mi do něho? Copak jsem já snesl tohle zatracený vejce?“

Julian ztrácel nervy. Richard vstal. Zkoumavě na Juliana hleděl. Potom řekl:

„Asi máš pravdu. Nasadíme si přílby. Koneckonců,“ podíval se na hodinky, „za chvíli uplyne deset minut a přijde Hans. Já si

sice myslím, že tenhle krám je chráněný proti dekompresi a že se nic nestane, až Hans otevře, ale co kdyby...”

Oba si nasadili přílby. Richard si všiml, že se Julianovi ulevilo, přestaly se mu chvět rty a z očí zmizel ten vystrašený výraz. Zamířili ke dveřím.

„To by mne opravdu moc zajímalo, kdo tenhle kurník vyrobil. Prosím tě, umělá gravitace! Japonci s tím začali před pěti lety...”

„To už je dýl,“ odporoval Julian. „Možná sedm, osm.“

„Dobře, ale třistapatnáctka je v katalogu už kolik let!“

„Vývojový typ,“ navrhl Julian. Podíval se na hodinky. Displej stopek ukazoval jedenáct minut.

„Jak to, že tu ještě Hans není?“ podivil se.

„Nejspíš pije pivo,“ navrhl Richard.

„Aby tak...”

„Co?”

„Třeba ty dveře jsou programovaný a jdou otevřít jenom jednou.”

„Ale prosím tě, ty máš strachu,“ řekl Richard, přistoupil ke dveřím a dotkl se jich rukou, když se předtím ohlédl, snad trochu omluvně, na vejce. Jestli kurník – jak v duchu třistapatnáctku nazýval – nemá ochranu proti dekompresi... Ale hrome, vždyť před jejich příchodem ke kurníku bylo vakuum a jistě tu nebylo teplíčko jako v inkubátoru... Jak je to možné, že zárodek ve vejci nezahynul?

Na další úvahy nebyl čas.

Julian vykřikl.

Místo tapety z černého sametu poseté hvězdami se před nimi objevila místnost přesně stejná, jako byla ta, kterou chtěli opustit.

„Ježišmarjá...,“ vydechl Richard. Vyděšeně ustoupil o krok. „Ježišmarjá. Tady je... druhé kurník!”

Julian jako hypnotizovaný prošel dveřmi a vstoupil do druhé místnosti. Richard ho chtěl zadržet, napadlo ho totiž, že je to zřejmě nějaké zrcadlení, že obraz druhé místnosti je fiktivní a že Julian, jakmile projde dveřmi, šlápne do prázdna a zřítí se do hlubiny. Včas si ale uvědomil, jak pošetilá je to myšlenka. Gravitační kurníku je umělá a tam venku je volný prostor bez „nahore“ a „dole“. Julian prostě projde zrcadlovým obrazem a ocitne se v beztížném stavu.

Jenže Julian prošel dveřmi a podoben velkému robotovi kráčel přímo vpřed po bělostné podlaze do druhé místnosti.

„Počkej,“ zavolal na něho Richard a vydal se za ním. Po několika krocích ho dostihl a položil mu ruku na rameno. Pak se otočil, právě včas, aby spatřil, jak se dveře za jeho zády zavírají. Julian napřáhl ruku před sebe a ukázal prstem.

V protilehlé straně místnosti číslo dvě byly umístěny druhé uzavřené dveře.

Richard popadl Juliana za paži.

„Poslouchej,“ řekl mu, „tohle se mi vůbec nelíbí. Pojď, vrátíme se.“

Julian uposlechl, otočil se a společně kráčeli ke dveřím, kterými právě prošli. Oba mlčeli, poslouchali tlukot vlastního srdce. Ani jeden, ani druhý si nevšimli, že kontrolka přírubně hlásí přítomnost dýchatelné atmosféry.

Dveří se dotkli oba, takřka současně.

Lesklá kovová deska vyjela nehlučně vzhůru.

Překročili šterbinu, ve které spočívá spodní hrana dveří, když jsou zavřené. Ulevilo se jim, ovládl je zcela nesmyslný pocit, že se ocitli jaksi doma, v důvěrně známém prostoru, kde jim nehrozí žádná nebezpečí.

Stačilo však, aby se rozhlédli kolem sebe, a popadla je ochromující hrůza.

Vejde zmizelo a ve stěně místnosti byly ne jedny, ale hned dvoje nové dveře.

Richard se podíval na svoje stopky. Už uplynulo patnáct minut od chvíle, kdy vstoupili do třístaptnáctky. Hans už bezpochyby dopil svoje pivo a hledá je, jenže v jiné místnosti!

To jsou halucinace. Ten zatracenej vzduch obsahuje nervový plyn..., napadlo ho. Jak je ale možné, že automatický analyzátor nezaznamenal jeho přítomnost!

Třeba je to plyn, který nelze analyzovat...

Taky nesmysl. Plyn je chemická sloučenina..., každý plyn, známý i neznámý. A každá chemická sloučenina je složena z atomů. Analyzátor pracuje na atomární úrovni. Jakmile by se ve vzorku vyskytla sloučenina odporující normě, vyhlásil by poplach.

Co když na naše vědomí působí nějaké vlnění... Podle tvrzení espasistů...

Zaklel, otevřel spony a sejmul přílbu.

Jestli tu mám chcípnout, ať to jde rychle, pomyslel si.

Podíval se na Juliana. Z lesklé koule z křemičitého organiku na něho hleděly vyděšené oči.

„Jen se z toho neposer,“ řekl zbytečně hrubě. Otočil se na podpatku, přistoupil ke dveřím, teď už zase zavřeným, a bouchl do nich pěstí.

Kovová deska zajela do skrytého lože.

„To jsem si mohl myslet,“ řekl Richard polohlasně.

Místnost, do které hleděl – aniž tentokrát překročil práh – se lišila od té, již právě opustili, počtem dveří.

V té první byly jedny, ve druhé dvoje, ve třetí troje, kdežto v téhle byly čtyři.

„Co se směješ, ty vole?“

Julian ležel na zádech. Nebyl na něho příjemný pohled. Tvář měl zarostlou třídním strništěm a pot mu slepil prořídle vlasy do hrotitých kudousů. Jistě taky smrděl, ale Richard to naštěstí necítil. Uvědomoval si, že i on je zarostlý a upocený, ale co naplat, sám sebe neviděl a taky necítil pach vlastní tělesnosti.

„Hergot, nech toho.“

„Mě napadlo...“

Co toho magora mohlo napadnout, pomyslí si Richard znechuceně. Co ho mohlo napadnout v tomhle blbinci?

Poslední dobrý nápad měl on sám, včera, nebo to bylo před dvěma dny?

„Mám nápad,“ řekl tehdy. „Dávej pozor, poslouchej mě.“

Oba byli podrážděni, krátce předtím se dokonce poprali, ani nevěděli, proč vlastně. A teď přišel ten správný nápad.

„Jsou tu sály, jeden jako druhý, jenomže přibývají dveře.“

„Jo,“ přisvědčil Julian. „Teď je jich třiatdvacet. A v tom dalším sále jich najdeme čtyřiatdvacet.“

„Jasně! Jenže jednou to musí skončit, chápeš?“

Julian nechápal. Richard naléhavě pokračoval.

„Sál má obvod sto metrů. Dveře mají něco přes metr. Nakonec budou kolem dokola jenom dveře. Pak se to zastaví, chápeš? Do sálu se víc než nějakých devadesát dveří nevejde!“

Julian na něho tupě civěl a pak pochopil.

„Co potom?“

„Nevím, sakra, ale aspoň ty pitomý dveře přestanou přibíjet. Nevejdou se sem žádný další. Sto metrů je sto metrů, dveře mají metr dvacet, v tom není žádná záhada, jsou to počty pro malé děti.“

Opravdu to byl dobrý nápad, přilnuli k němu s tak toužebnou nadějí, že je přestal trápit hlad a zapomněli na žízeň. Bez dalšího

uvažování se rozběhli vpřed – to už pochopili, že v blbinci, jak si navykli soustavu sálů nazývat, nezáleží na tom, které dveře zvolí. Projdi těmi jako tamtěmi, všechno jedno: za nimi je kruhový, jasně osvětlený sál, úplně stejný, jako byl ten předešlý, jenom jedny dveře přibudou.

Richard došel ke dveřím první, dotkl se jich dlaní, deska vyletěla vzhůru, oba vpadli dovnitř a deska se za nimi zavřela. Ovšem, napočítali čtyřiadvacet dveří.

„A teď čelem vzad!“

Vrátili se, a přece se nevrátili. Sál byl jiný, bylo tu pětadvacet dveří.

„Čelem vzad!“

Sedmadvacet, osmadvacet.

A pak třicet, čtyřicet, padesát.

„Počkej, přestaň blbnout,“ zašeptal Julian, když dosáhli počtu šestapadesáti dveří.

„Co je zase,“ zavrčel Richard nevlídně.

„Nezdá se ti...,“ zmlkl a nejistě zakroužil rukou kolem sebe. Všude byly už jenom dveře, všechny identické, všechny zavřené. Julian ukazoval před sebe. Ruka se mu třásla.

„Mám dojem, že se mezera mezi dveřmi zmenšuje.“

„Nedokážeš to při tak velkém počtu přesně odhadnout!“ namítl Richard. Julian ale zavrtěl hlavou.

„Nezmenšuje se,“ trval na svém.

„To by se ten zatracenej sál musel zvětšovat!“ vykřikl Richard.

„Co když se zvětšuje?“

„Hovadina,“ odsekl Richard, ale přesvědčivě to neznělo.

„Já ho změřím.“

„Vykašli se na to. Je to blbost.“

„Já ho změřím!“

V Julianově křiku se chvěla hysterie.

„Dělej, jak chceš,“ řekl Richard rezignovaně. Opřel se o úzký pruh stěny mezi dvěma dveřmi a pomalu se sesul na zem, usedl a bolavé nohy natáhl vpřed. Myslel na to, že by měl Julianovi zase dát pár facek, ale byl příliš slabý. Hlad ho už přešel a zmocnila se ho tupá slabost. V ústech měl sucho. Nenávistně se díval na svého druha, jak kráčí přes sál. Je to blbec a taky posera. Až se z toho blbince dostaneme, v životě s ním nepůjdu do party. Takovej blbec. A posera.

Julian zatím dospěl k protilehlé straně.

„Čtyřicet metrů!“ hlásil.

„Hovno,“ řekl Richard. „Dvačtyřicet. Už jsi zblblnul, luplo ti v kouli a děláš menší kroky.“

Julian se k němu vracel zase těmi protivně strojovými kroky, jako robot někde v lunaparku.

„Sál měří zhruba čtyřicet metrů. Ríšo, vždyť je to vidět! Jen se podívej kolem sebe. Ten sál je větší!“

Richard namáhavě povstal.

„Dokážu ti,“ řekl, „že jsi vůl. Kolem stěn to musí být sto metrů. Sedni si tu a dávej pozor.“

Vydal se vpravo a krácel dokola. Vůl, vůl, opakoval si při každém kroku. Štvalo ho, že Julian nahlas počítá. Osmdesát... devadesát... devadesát pět... šmarjá, dělám přece metrový kroky a ještě zdaleka nejsem... Sto, křičel Julian vítězně, a přece Richarda od něho dělil ještě pěkný kus cesty.

„Sto dvaadvacet kroků. Nějaká ta chyba plus mínus, ale rozhodně to není sto metrů,“ hlásil Julian.

Richard se znovu posadil.

„Jestli máš pravdu, tak jsme...“

„To vím už dlouho, že jsme v hajzlu. Blbinec se zvětšuje. I kdybychom tu lítali jako fretky z jedněch dveří do druhých, nikam nedojdeme. Dveří bude přibíjet a sál se pokaždý zvětší. Nakonec bude velké jako celej ten zasranej vesmír.“

„Naštěstí...,“ zašeptal Richard a zmlkl.

„Co – naštěstí?“

„Naštěstí mnohem dřív chcípnem.“

Pak uplynul jeden, nebo snad dva dny. Poslední hodiny strávili v mdlobné nečinnosti. O další experimenty ztratili zájem. K ničemu nevedly. Už se ani nenamáhali počítáním dveří, jen odhadem jich bylo hodně přes sto, snad ke dvěma stům.

A sál byl jistě třikrát větší než dřív, rozrostl se do šířky, ale zachovával poměr, takže i jeho strop se vzdálil do nesmírné výše. Jinak ale vypadal docela stejně, bělostný, jasně osvětlený.

A teď tu Julian ležel na zádech a smál se.

„Nikdy mě nenapadlo,“ kuckal se, „že bych považoval za největší štěstí života, kdybych našel hovno...“

Řekl „to hovno“ a chvílku trvalo, než si Richard uvědomil, že nejde o běžné lidové rčení, nýbrž o konkrétní objekt, totiž o obyčejný lidský výkal. Včera, nebo snad předevčírem, na Richarda přišlo bolení břicha. Svlékl ze sebe skafandr a ulevil si – snad ze vzdoru – přímo uprostřed sálu. Julian se otočil, aby nemusel tu scénku pozorovat. Byl příliš slabý a otupělý, aby Richardův výkon nějak komentoval. Snažil se neposlouchat ty nepřítušné povznášející zvuky. Pak zaslechl trhání tkaniny. Richard se musel postarat o osobní hygienu a roztrhl nátečník. Pak znovu navlékl skafandr a zbytek nátečníku vecpal do tašky připravené na zádech, ve které celou tu dobu vláčel plazmový hořák.

Připojil se k Julianovi.

„Jak vidíš,“ pokusil se o žert, „seru na to.“

Otevřeli dveře. Na prahu se Julian otočil. Uprostřed sálu, v hrůzoplňné dálce, spatřil směšnou hromádku člověčiny. Pokrčil rameny a překročil práh.

Když se dveře za nimi zavřely, Richard se zašklebil.

„Zajímalo by mě...“

Nedořekl. Dotkl se dveří. Deska vyletěla vzhůru.

Hromádka člověčiny zmizela. Ne, nikdo ji neuklidil.

Byl to prostě jiný sál.

A teď se Julian smál při představě, jaké by pocítil štěstí, kdyby hromádku zase našli. Bylo by to – snad – znamení konečnosti tohoto obludného labyrintu, do kterého tak slepě vstoupili.

„Moje babička je espasistka. Ta z otcovy strany.“

Teď už šetřili silami, třebaže si uvědomovali, jak je to zbytečné. Hans je jistě nenechal ve štychu, asi se za nimi vypravil a teď možná bloudí zoufale jako oni. Do kterého sálu se dostal, k jakému počtu dveří dospěl? A co vejce? Jestlipak se už vyklubalo?

„Spousta lidí věří espasistům. Hlavně ti, co nevytáhli z domova paty.“

Leželi na zádech. Julian spočíval temenem na podlaze, Richard si hlavu vypočloul brašnou s plazmovým hořákem.

„Škoda že nejsem jako babička,“ pokračoval Julian. Strop byl tak vysoko, že ho vnímal jako oblohu. „Mohl bych věřit, že někdo přijde a zachrání nás. Že přijdou Oni.“

Zachrčel. Měl to asi být smích.

„Jsou to cvoci.“

„Co když mají pravdu?“

„Tvoje babička?“

„Všichni espasisti.“

„Třeba jo. Třeba mají pravdu. Bože můj.“

„Kdyby nás tak slyšel šéf,“ podotkl Julian. „Ten má na espasisty obzvlášť spaden.“

„Jak by ne,“ řekl Richard.

Dál už o tom nemluvíli. Teroristické komando espasistických fanatiků vyvraždilo celou rodinu plukovníka Takedy, provozního ředitele Likvidační skupiny. Divná pakáž, tihle espasisti. Chtějí, aby lidi opustili vesmírný prostor, vrátili se na Zemi a trávili čas v modlitbách. Sbor Dvanácti v bogotském Chrámu Galaxie se postará o telepatický kontakt s Nimi.

„Měli by s nima zatočit,“ navázal Richard.

„S mou babičkou?“

„Se všema espasistama. Šmarjá, my tady chcípnem, a oni se modlej. Dovedeš to pochopit?“

Julian měl zavřené oči a zvolna vrtěl hlavou. Ne, to bylo nepochopitelné. V té chvíli si ale uvědomil, že po celou dlouhou dobu strávenou v bludišti ho nenapadla docela prostá myšlenka. Není snad bludiště mimozemského původu? Není to nějaká sonda, laboratoř, kosmická loď...

„Až se z toho svinčíku dostanem,“ řekl Richard, „roztočíme to na plný pecky. Žádná likvidace, rozumíš? Musí se pořádně vyšetřit, kdo sem tohle svinstvo nastrčil. Nic bych se nedivil, kdyby to byli ti lumpové.“

„Espasisti?“

„Třeba zrovna tvoje babička.“

„Ta určitě... Bojí se jezdit vlakem a do letadla by nevlezla ani za všechno zlato Galaxie.“

Richard se nechtěl vzdát své představy.

„Třeba je to humbuk, vymyšlené v Bogotě. Podvodnej zázrak, rozumíš? Aby lidi spíš věřili.“

„Lidi espasistům věří tak jako tak.“

„Věřej, a my tu chcípnem.“

Nastalo ticho.

„Espasisti nelítaj. A věřících mají dost. Navíc... Tenhle krám byl v registru dříve, než buddhisti v Bogotě s Nima navázali ten jejich telepatickej kontakt,“ řekl Julian. Vzdychl. „Měli s nima zatočit, hned jak s tím začali. Já to pamatuju jako kluk. To bylo nejdřív srandy kolem telepatů v Bogotě. Sněžnej muž. Lochneska. Telepatickej styk. A pak z toho byla církev silnější než křesťani a mohamedáni dohromady.“

„A teroristi. A války.“

„To patří k věci. Proč každéj, kdo na něco věří, musí zabíjet?“

„Na to nemusíš věřit. To je přece jasný,“ řekl Julian a tím uzavřel debatu o transcendentnu, debatu prostou, neboť oba byli prostí, technici vycvičení k výkonu prachjednoduchého řemesla, lidé bez fantazie, naštěstí pro ně, protože fantazie by jim vadila v práci – a jejich současné postavení by ještě zhoršovala, pokud je ovšem mohlo něco zhoršit.

Leželi, mlčky – a umírali.

Vtom zaslechli kroky.

Julian nadzvedl hlavu.

„Slyšíš...,“ zašeptal, nebo aspoň chtěl zašeptat. Jeho chroptění však nepřipomínalo žádná lidská slova. Zato Richard, jako vždycky silnější, duchapřítomnější a odolnější než Julian, řekl docela jasně, nahlas:

„Hans.“

Přicházel Hans, ten směšný velitel z vlastní píce, ouřada, pardon, koordinátor, zvyklý vysedávat před konzolí počítače a dohadovat se s ním o formátování výstupu na displeji, puntičkář nápadný už svým nedostatkem smyslu pro humor.

Vzpomínali na něho často v těch prvních dnech, kdy ještě měli jenom hlad a žízeň a mohli vzpomínat. Jak se zachoval, když deset minut uplynulo a oni se nevrátili? Pokusil se proniknout za nimi do prvního sálu, toho prokletého prvního sálu, opatřeného jednými dveřmi, které nebyly ničím jiným než sklopkou obrovské pasti na lidi?

Třeba vstoupil za nimi a teď bloudí v labyrintu, snad po jejich stopách, snad jinudy, a snad narazil i na tu nejapnou hromádku, kterou udělal Richard, a i na ty další, kterými později poznamenali neposkrvrněnou bělost bludiště oba, dokud ještě měli co vyměšovat.

Bylo to možné, ale málo pravděpodobné.

Hans je muž opatrný. Nevleze do pasti, aniž by se desateronásobně pojistil, tím spíš, že se „jeho“ muži z pasti nevrátili.

Po deseti minutách se asi pokusil otevřít dveře. Nepodařilo se mu to – Julian i Richard si uvědomovali, že zůstali v prvním sále déle než deset minut. Vrátil se tedy do déerky, ke své počítačové konzoli a k terminálu pankomu. Nejspíš se spojil se šéfem. Plukovník Takeda, ramenatý míšenec černocho a Japonce, mistr šestého danu karate, jistě neváhal dlouho se zahájením záchranné akce. Kolem té prokleté třístaptnáctky teď visí celý hrozen déerek a nejspíš taky transportní loď technologické báze a celá ta parta specialistů LS, všichni kluci a holky ze Skupiny potěj krev, aby se k nim dostali. Jenže, krucinál, kde jsou?

Kde by byli? Přece za dveřmi, přinejmenším jeden z nich, ať je to Hans, nebo sám Takeda, nebo kdokoli jiný.

Ten prachmizerný večírek končí.

Je po všem.

Vstali, Richard první, podal ruku Julianovi a už ji nepustil. Jako dvojice opílců se potáceli ke dveřím a přihloupě se usmívali.

Kroky se blížily. Pak ticho.

Deska vyletěla vzhůru se svistem, který tak důvěrně znali – a z plného srdce nenáviděli.

A za dveřmi...

Do poloviny výšky dveří čnely šupinaté nohy, dole opatřené pařáty. Pořádné nohy, jen co je pravda. Stehna měla v obvodu asi tolik, kolik má dospělý muž kolem pasu, pořádně vypasený muž, a ne takový vychrtlík, jako je teď Richard nebo Julian. V rozkroku nebyl patrný žádný pohlavní orgán. Vyrůstalo odtud svalnaté břicho, zbrázděné téměř pravidelnými pětiúhelníky. Čím výše, tím byly výraznější. Těsně pod horním okrajem dveří to byly desky z rohoviny.

Hlavu neviděli, zato ruce... Vsouvaly se dovnitř, čtyřprsté pazoury s drápy na konci, špičatými a zřejmě neobyčejně pevnými.

Netvor poklesával v kolenou, pokud to tak lze říci... jeho nohy stejně jako ruce neměly jeden, nýbrž dva kolenní klouby.

Nikdy podobného tvora neviděli – s tou výhradou, že ho viděli bezpočtukrát, ovšem jen na obrázku anebo v animovaném tříprostorovém zobrazení. Takto vypadá drakon, nejnebezpečnější příšera známého vesmíru, hlásili espasisté. To oni nám telepaticky zaslali jeho obraz jako varování a zde ho máte, lidé, abyste se poučili. Padněte na kolena, obraťte tvář směrem k Bogotě a pomodlete se, abyste se s tou bestií nikdy nesetkali.

K smíchu? K pláči? Ale ne. Espasistické žvásty jen nudily lidi, kteří v kosmickém prostoru skutečně žili a pracovali.

Tak tedy nuda...

Drakon krčil kolena, nachyloval trup a zpod horního kraje dveří už bylo vidět jeho spodní čelist, opatřenou dvěma řadami trojúhelníkových, jako sníh bílých zubů.

Richard se nezmohl ani na jediný pohyb. Julian, který stál za ním, vztáhl mátožně ruce před sebe a nahmatal brašnu na jeho

zádech. Drakon se přikrčoval, ještě několik vteřin a dokáže dveřmi prolézt. Snad mu stačí jen dvě, možná že už pouhá jedna vteřina.

Julian vytáhl z brašny plazmový hořák, přiložil palce na ovládací senzory, a jakmile spatřil drakonovu hrůznou tvář, žluté oči s hvězdovitými zřítelnicemi, stiskl.

Energetický blesk proletěl v těsné blízkosti Richardova obličeje a dopadl netvorovi na čelo. Energetický výboj, který obvykle prošel titanovou deskou, jako by byla z másla, se od zvířecí hlavy odvrátil. Bestie, jak se zdálo, si útoku ani nevšimla. Protlačila trup dveřmi, zatřásla sebou – a už byla vevnitř.

Oba muže ochromila hrůza. Ustupovali nazad, jako ve snu, kdy člověk má nohy z olova a brodí se bažinou. Tvor napřáhl pracky a doširoka rozevřel čelisti.

Pak ze sebe vyrazil zařvání, div se jim nepoškodily ušní bubínky, a padl na zem. Tělem proběhla křeč, několik posledních záškubů a byl konec.

Zvíře bylo mrtvo.

Když se vzpamatovali, ztratili spoustu času hádkou o to, jaká byla příčina smrti té potvory. Julian se nechtěl vzdát své zásluhy a nepřestával tvrdit, že rozhodující byl zásah plazmového hořáku. Do obhajoby této teorie však nekládal příliš mnoho energie. V paměti mu vězel příliš živý obraz té scény, kdy se šelma drala úzkým průchodem.

„Ani nemrk,“ opakoval Richard. „Ani nemrk.“

Byla to pravda. Oba si živě vybavovali ten okamžik, kdy se hrot plamene dotkl čela příšery. Ani se nezachvěla, ani o milimetr neodvrátila hlavu. Drala se kupředu, jako by se nic nebylo dělo.

„Je ale mrtvej,“ konstatoval Julian. „Jak to, že je mrtvej?“

„Podívej se na to tělo,“ řekl Richard. „Tady jsou žebra... a kůže mu visí, jako kdyby strašně zhubnul. Něco ti povím, kamaráde: Ta potvora chtěla vyčerpáním. Jakmile nás uviděla, rozeběhla se, ale už neměla páru a dostala infarkt.“

„Pěkná blbost. Infarkt. To ti tak budu věřit.“

„Viděl jsi to sám,“ hájil Richard svoji teorii. „Jakmile se rozběhl, klopýtnul nohou o nohu, nedokázal srovnat rovnováhu a bum, už ležel.“

Bylo těžké si představit, že obrovský ještěr, ztělesnění nadlidské síly, zahynul vysílením, avšak čím déle tělo zkoumali, tím více důkazů k potvrzení teorie nacházeli. Zvíře bylo svrážtlé, vy-chudlé, sedrané. V tlamě mu chybělo mnoho zubů a také na očích, když si je prohlédli zblízka, byla kalná mázdra, která ještěrovi asi nezlepšovala vidění.

„Je to dědek,“ konstatoval Richard. „Umřel hladem a stářím.“

„Ledaže by to byla bába,“ namítl Julian. Richard se podívil. „Ano, bába. Co když je to samice?“ dovozoval Julian. „Co když tahle potvora snesla vejce v první místnosti?“

Ještěj moc chytřej, pomyslel si Richard. Nahlas řekl:

„Důležitý je, že je to hora masa. A krev se hodí k pití.“

„Jak ho chceš naporcovat? Plazmákem ho nerozřežeš.“

„Uvidíme,“ řekl Richard. A uviděli.

Ukázalo se, že s kůží mrtvého ještěra si plazmový hořák poradí snadno. Brzy drželi první kusy masa v ruce. Počínali si stejně jako neandrtální předkové po porážce mamuta, žvýkali syrové maso a chlemtali krev. Pak odpočívali v polospánku plném vidin.

Když byli tak dalece při smyslech, že znovu dokázali hovořit a uvažovat, přišla na přetřes otázka terminologie. Julian užil slova „drakon“. Richard ho pokáral:

„Nech si ty svoje espasistický žvásty. Je to prostě zvíře.“

„Jo, ale vypadá tak, jak espasisti popisují drakony. Jeden drakon dokáže rozvrátit ekosystém planety. Žádné zbraně proti němu neúčinkují. Může zahynout jenom stářím a hladem. Přesně tak, jako chcípnul tenhle!“

Richard se šťáral v zubech.

„Espasisti jsou podvodníci. Oblbujou hlupáky, jako jsi ty nebo tvoje...“ Chtěl říci „babička“, ale zarazil se.

Když zvíře porcovali, pátrali po pohlavních orgánech a upřímně litovali, že kdysi, ve škole, nedávali při hodinách zoologie pozor. V ještěrových útrobach našli spoustu podivných orgánů, měchýřů, trubic a žláz, ale přesně identifikovat je nedokázali. Protože měli technický výcvik, uměli si s nimi prakticky poradit. Z měchýřovitých orgánů nadělali vaky a ty naplnili krví a zvláštní bělavou tekutinou, která tvořila v ještěrově těle druhý, zjevně nezávislý oběh. Chutnala docela lahodně a měli pocit, že jim dodává více sil než pití krve nebo požívání masa, které opékali plazmovým hořákem. Do čista obrali i kostru. Z hrudního koše vyrobili vlek, aby mohli snadněji stěhovat své zásoby potravin.

Prožívali zkušenost naprosto odporující všemu, co až doposud poznali nebo co poznal kdokoli ze všech lidí, které znali. A co horšího, byla to zkušenost do velké míry předvídaná espasisty, lidmi, jimiž upřímně pohrdali a jejichž tvrzení nepřikládali ani špetku víry a pozornosti. Objekt 315/56, katalogizovaný už dvaadvacet let a nyní určený k průzkumu a likvidaci, je definován jednoznačně v prostoru i čase. Jak tedy vysvětlit, že se v jeho nitru skrývá bludiště, které je svým uspořádáním ve výsměšném rozporu se vším, co člověk o prostoru ví? A o času? Je drakon, podle tvrzení espasistů, schopný vyhubit život na celé planetě, civilizované nebo primitivní? Pokud je tomu tak, kde se vzal v labyrintu, proč tudy bloudil a umíral hladem a žízní? Mají espasisté pravdu? O tom uvažoval

hlavně Julian. Připadalo mu komické, že jeho stará babička, která se bojí jezdit vlakem a o espasismu se dozvěděla z nedělní přílohy novin, má o vesmíru přesnější představy a informace než on, starý mazák.

Plynuly dny.

Živení a napájení dračí potravou, již vlekli na kostěných saních za sebou, putovali nekonečným bludištěm. Někdy se zastavovali a odpočívali. Už spolu téměř nehovořili – neměli o čem. Někdy se pokusili vymyslet nějaký plán, ale jaký mohli vyдумat, když pravidla toho podivného světa byla tak jednoduchá?

Věděli, že lze otevřít jen jedny dveře – nikdy dvojě najednou. Že za dveřmi bude zase sál, a kdyby si dali práci (bylo to čím dál obtížnější) a spočítali dveře, zjistili by, že jedny přibýly. Naučili se blokovat dveře – zůstaly otevřené, dokud i sebemenší předmět ležel v dráze posuvné desky. Potom jimi stěhovali zásoby potravin a pití. Ovzduší v bludišti bylo sterilní, prosté jakýchkoli mikroorganismů. Nařezané pláty masa se jim proto nekazily.

„Vydržíme s tím dlouho,“ pochvaloval si Richard.

Ale Julian, který od svého vítězství nad drakem začal sám sebe považovat za vůdce této dvoučlenné, zoufalé výpravy ztroskotanců, namítl:

„Maso se nekazí, ale schne. Taky krev a ta zatracená bílá šťáva vysychá.“

„Drž hubu: Ty tvoje blbý nápady...“

Výlev hrubosti ale už nemohl Juliana zastrašit. Ano, mám nápady, pomyslel si. Kde bys byl beze mne?

Sežrala by tě ta potvora.

Julian často přemýšlel o osudném střetnutí s příšerou, která existovala, třebaže neměla, ba nemohla existovat, protože si ji vymysleli espasisté.

Zatracená náhoda, že se s ní setkali. Díky mně to byla náhoda šťastná. Bez ní bychom byli bradou vzhůru.

Vybavoval si tu chvilku. Kroky za dveřmi, slastný okamžik naděje, že přichází Hans, jejich kosmický velitel. Pak se dveře otevřely a...

Kroky.

Znovu je slyšel. Byly rázné, jak jinak, vždyť příšera vážila nějakých pět šest metrů. To už jsou pořádné kroky. Kdyby mi šlápla na nohu...

Příšera mířila ke dveřím najisto.

Čím déle o tom Julian přemýšlel, tím pevněji byl přesvědčen, že drakon, nebo jak vlastně bestii nazývat, netápal, jako to dělali oni, když se rozhodovali, kterým směrem se vydat a které dveře zvolit.

Pak ho osvítil nápad.

Co když... s odpuštěním... drakon šel najisto jen proto, že neměl na vybranou?

Jestliže žil v jiném čase, mohl se pohybovat i v jiném prostoru. Mířil k jediným dveřím, které byly před ním. Jiné v tom jeho sále nebyly.

Svěřil se s tou myšlenkou Richardovi, ale ten, jak jinak, ho odbyl. Nesmysl. Už těch pitomých nápadů nech. Máme jiné starosti. Julian nenaléhal. Nechtěl se s Richardem hádat, teď když už byl plně přesvědčen o své převaze. Proč se hádat... se slabším a hloupějším?

Jenže Richard nebyl ani slabší, ani hloupější. V poslední době se Julianovi podřizoval, ale jen proto, že rezignoval v bezvýchodné situaci. Proč prosazovat nadvládu, když oba tak jako tak zahynou, a ten konec se blížil, protože odporného dračího nápoje valem ubývalo? Ale třebaže pozbyl hodně ze své vůle, neztratil schopnost

uvažovat a Julianovy poznámky o jiném čase a prostoru se mu uhnízdlily v mysli.

Julian by byl překvapen, kdyby byl tušil, jak dovedně dokáže jeho druh – údajně slabší a hloupější – spekulaci o variabilitě časoprostoru v bludišti rozvíjet a k jak praktickým výsledkům se chystá ji dovést.

Plně to pochopil, až když bylo pozdě.

Jednou – s ohledem na okolnosti nemá smysl tvrdit, že to bylo „jednoho dne“ nebo dokonce „jednoho rána“ – se probudil a zjistil, že je v sále sám.

Richard zmizel, a spolu s ním všechny zásoby jídla a pití.

V prvním okamžiku se Julian domníval, že stále prožívá horečný sen, a usilovně si přál procitnout. V hlavě se mu ale brzy vyjasnilo a uvědomil si, že to není sen, nýbrž skutečnost.

Nejdříve byl překvapen, a dokonce pocítil cosi jako starost o osud svého slabšího a hloupějšího druhu. Platila mezi nimi nevyřčená – protože samozřejmá – dohoda, že všechny průzkumy budou konat společně. S přechodem z jednoho sálu do druhého prováděli všechny myslitelné experimenty, jen jednoho se neodvážili: Zjistit, co by se stalo, kdyby jeden z nich zůstal na té a druhý na oné straně dveří. Už na samém počátku pouti bludištěm vyzkoušeli, co se stane, když zanechají v sále nějaký předmět, projdou dveřmi do druhého sálu a pak se týmiž dveřmi vrátí zpět. Předmět vždycky zmizel a v sále jedny dveře přibýly – nebyl to tedy ten, který právě opustili.

Dopustil se snad Richard, slabší a hloupější druh, osudné chyby?

Julian vstal a rozběhl se k nejbližším dveřím. Položil před práh přílbu skafandru (ani on, ani Richard ji nezahodili, pořád ještě

doufali, že bludiště má někde nějaký východ a že ho najdou, otevrou dveře a před nimi se objeví laskavý obraz kosmické pustiny, před vchodem bude čekat Hans a opodál bude pomrkávat pozicičními světly déerka), otevřel je a nahlédl do sousedního sálu. Byl prázdný. Julian pak kráčel od jedné dveří ke druhým a postupně je otevíral a zavíral. Po Richardovi ani stopa. Takto otevřel tři sta patnáct dveří, než se vrátil k opuštěné přílbě. Ušel přes půl kilometru.

Ušel, uchopil přílbu do dlaní, chvilku hleděl na pitvorný obraz své vyhublé, černým vousem zarostlé tváře v lesklém povrchu krytu, pak přílbu odložil, opřel se zády o úzký pruh stěny mezi dveřmi a rozplakal se.

V tu dobu, pokud to tak lze říci, byl Richard už o šest sálů dál. Měl báječnou náladu, dokonce si nahlas zpíval. Ukázalo se totiž, že logický závěr, k němuž dospěl na základě několika poznámek toho nekňuby Juliana, je správný. Při přechodu z jednoho sálu do druhého počet dveří přestal růst!

Nespočítal je v prvním sále, ve kterém se ocitl, když spícího druha opustil. Spěchal. Snažil se co nejrychleji a také nejtišeji přetahat proviant dveřmi a pak, když dílo bylo hotovo, přestěhoval proviant i sám sebe do dalšího sálu, aby ho Julian nenašel, až se probudí a začne se po něm shánět.

Teprve tam dveře spočetl. Dokonce třikrát, aby vyloučil chybu. Bylo jich tři sta patnáct. Litoval, že nespočetl dveře před útekem, v sále, kdy zrazeného Juliana zanechal. Už teď by věděl, na čem je. Ale co naplat. Nelze odestát, co se stalo. Tři sta patnáct, to je počet, k němuž došel až teď.

Další přechod, další stěhování – a další počítání.

Tři sta patnáct!

A znovu tři sta patnáct, znovu a znovu!

Bludiště zastavilo svůj růst. Časoprostor labyrintu reaguje na počet živoucích bytostí, který jím prochází.

Měl bych si víc všímat času, napadlo Richarda.

Podle digitálních hodin, zapuštěných do příruby jeho skafandru, uplynulo již osmnáct dní, šest hodin a třiadvacet minut od prokletého okamžiku, kdy vstoupili do prokletého objektu, registrovaného v katalogu Likvidační skupiny pod číslem 315/56.

Na sklonku dvaadvacátého dne dolehla na Richarda samota a začal si vyčítat svou zradu.

K čemu to všechno bylo...?

Sály se nezvětšují, počet dveří se ustálil na čísle tři sta patnáct, ale co z toho? Zásoby se ztenčují, odporná tekutina v posledním vaku, který zbyl, houstne, ale taky povážlivě začíná páchnout. Vzduch v labyrintu je sice sterilní, ale jeho vlastní tělo je autonomní biosféra, ve které žijí mikroorganismy. On sám zřejmě kontaminoval zásoby potravin a mikroorganismy, poslušný niterných příkazů, zakódovaných do jejich dědičné struktury, likvidují pozůstatky těla zabitého zvířete.

Brzy nastane konec.

Zvířecí krev, nejdůležitější složka jeho potravy, se zkazí a on zemře žízni na hromadě (teď už spíše na hromádce) vysušeného masa.

Zrazený Julian ovšem zemře dřív.

Kdy asi?

Nebude to dlouho trvat. Snad den, snad dva, tři.

Měl bych mu závidět, napadlo Richarda.

Zasmál se tomu. Nedokázal smích zastavit. Rozbolely ho břišní svaly, nakonec se mu podlomily nohy, ale smál se dál, dokud nepozbyl vědomí.

Displej digitálních hodin ukazoval, že uplynulo čtyřicet dní, šest hodin, dvaapadesát minut od vstupu do objektu 315/56. Richard ale ten údaj nevnímal.

Zásob bylo už tak málo, že je mohl naložit na záda. Hlavou mu vířily vidiny, fragmenty vzpomínek a šílených představ. Už nemyslel na Juliana, na záhadné vlastnosti labyrintu, přestal uvažovat i o vlastním osudu. Šel dál a dál, od jedné dveří ke druhé. Opřel se o desku, počkal, až vyletí vzhůru, prošel, počkal, až to za jeho zády zašumí, popošel o několik kroků – vždycky vpravo – opřel se o dveře, prošel...

A pak se mu zázračně, že sál, do kterého právě vešel, je jaksi menší a že dveří je v něm také méně.

Složil ze zad vak, nohou ho přisunul ke dveřím, obešel sál a počítal.

Dvě stě dva.

A znovu. Tentokrát šel na druhou stranu. Dospěl k číslu dvě stě tři, ale na rozdíl nezáleželo. Buď se spletl při prvním, nebo při druhém počítání, ale rozhodně se nemohl zmýlit o více než o stovku!

V hlavě se mu vyjasnilo.

Pohlédl na displej. Sedmadvacet dní a nějaké drobné... Julian, co je s ním? Bez jídla a pití už musel zemřít.

„Chápeš to, Julian?“ rozkřikl se Richard do prázdného prostoru. „Chápeš to? Zdechnul jsi, a já tu zbyl sám a ten posranej labyrint se zmenšuje!“

Třeba tu teď narazím na tu první nechutnou hromádku... Kolikrát jsme o tom s Julianem mluvili, jaká by to byla radost, najít jedno jediný mizerný hovno...

Naložil vak na záda a vydal se na další cestu.

Nezdržoval se počítáním dveří. Věděl, že by tím jen ztrácel čas, a toho teď už mnoho nezbyvá, když dračí krev páchne tak hrozně, že ji přestává snášet i jeho pramálo citlivý žaludek.

Krucinál, teď už jsem blízko cíle, uvažoval. Bludiště je čím dál menší. Každým přechodem zmizí jedny dveře.

Vždyť já... z toho můžu bejt venku za pár hodin, možná dřív, stačím to za hodinu?

Za hodinu přepočítal dveře.

Byla jich rovná stovka.

S radostí serval vak s krví ze zad a veškerou silou ho hodil doprostřed sálu. Černavá tekutina se rozstříkla po podlaze a prostorem zavanul odporný puch.

Dlaní se opřel o dveře. Deska vylétla vzhůru a on doslova propadl do sousedního sálu.

Sál byl bělostný, rozzářený světlem bez viditelného zdroje. Richardovi tlouklo srdce.

Za zády měl dveře, právě jimi vstoupil. Další byly na protilehlé straně, další, tj. druhé dveře. Žádné jiné v sále nebyly. Ještě v tom předchozím vězely v oblé stěně troje, tady jsou dvoje. Přesně si uvědomoval, jakou dráhu musí urazit, aby se k nim dostal – rovných dvaatřicet metrů.

Zastavil se na polovině cesty. Vybavil si Julianovu tvář.

Dokud byli spolu, dveří přibývalo, jakmile se rozdělili (tak si Richard navykl svou zradu v duchu nazývat: ne, on neutekl Julianovi – oba se vzájemně rozdělili jeden od druhého), počet dveří se stabilizoval. Klesat začal teprve po Julianově smrti. Richard není odpovědný za Julianovu smrt – to objekt si nepřál, aby se v jeho útrobách potulovali dva muži. Jednoho z nich zahubí a toho druhého propustí.

Drakon...

Vzpomněl si na tu pekelnou příšeru a zdálo se mu, že znovu slyší dusot jejích tlap. Jak to, že se drakon potuloval labyrintem? Kdyby byl sám, jako je teď on, Richard, osamocený na své pouti, dospěl by rychle k východu. Jenže on se toulal. Znamená to, že tady někde musí být ještě jeden!

Východ byl na dosah ruky. Za dveřmi byl poslední sál.

V něm musí čekat druhý drakon, stejně strašný, jako byl ten první.

Šoural se ke dveřím, k těm posledním, které měl v labyrintu otevřít, než se dostane k východu. Nalezne za nimi východ, ale bude to východ ze života. Drakon ho jediným stiskem čelistí překousne v půli.

Neblázni, nabádal sám sebe. Žádný druhý drakon neexistuje. Vymyslel si ho. Je to jenom konstrukce, imaginární výsledek nějakého pochybného výpočtu. Dveře přibývaly, pak jich ubývalo... Co na tom? Třeba přibývání a ubývání nemělo žádnou logiku, jako v té hádance o domě, který má šest pater, a v každém patře je dvanáct oken a z každého třetího vede kabel k anténě, a kolik má tedy trafikantka na rohu vnuků.

Vykročil. Ruce se mu sice třásly, ale podařilo se mu přinutit je, aby se dotkly dveří.

Deska vyletěla vzhůru a on vpadl dovnitř.

Poslední sál. Nebo byl první?

Jak správně předpokládal, žádné další dveře nespatrił. Ani drakona. Jen oblou stěnu na opačné straně.

A vejce. Na ně zapomněl.

Bylo teď mnohem větší, než když je před měsícem spatřil poprvé. Změnilo i barvu, bylo jasně zelené, prokreslené rudou klikatinou žil.

Zase jedna záhada se vyjasnila. Zabitý ještěr byl matka (pokud to tak lze říct), snesla vejce a mládě se od té chvíle klubalo k životu. Labyrint to nesl s nelibostí. Jakmile samice vejce snesla, na protější straně se pootevřely dveře. Zvíře do nich důvěřivě vešlo – a bylo ztraceno, přinejmenším do té doby, dokud by mládě, až by se vyklubalo, nezahynulo.

Labyrint byl jen pro jednoho, dva nesnesl.

Ale my jsme dva, napadlo Richarda, když se podíval na vejce. Já... a on. Jsme přeci dva.

Přál by si, aby tu byl Julian a poradil mu. Byl to posera a musel chcípnout, když se rozdělili, ale úplně pitomý nebyl. Třeba by si věděl rady. Třeba by uměl vysvětlit, že labyrint nesnáší dva exempláře jednoho živočišného druhu, kdežto dvojici unikátů přijímá bez námitek. Až sem přijdou vědci a začnou zkoumat...

Až sem přijdou lidé, uvědomil si Richard, začnou zkoumat, jak se stalo, že Julian přišel o život. Bude to policejní vyšetřování, kamaráde.

Z nitra vejce se ozvaly tlumené zvuky. Kožnatý povrch se začal trhat. Ještě chvilku počkej, uklidňoval Richard klubající se bestii. Nasadil si přilbu. Spony zaklaply, okraj hermeticky splýnul s přírubou. Skafandr připraven, pane.

Něco ho přimělo, aby se otočil.

Aniž se jich dotkl, dveře se otevřely.

V rámu černá a v ní vybuchovaly hvězdy. Nedaleko déerka, ozdobená červenými a zelenými pozičními světly. A napravo Hans.

„Deset minut je pryč, chlapi,“ ozval se v reproduktorech jeho suchý hlas pečlivého úředníka.

Richard se vrhnul ke dveřím.

„Uhni, sakra!“

Po hlavě vyletěl ven, do volného prostoru.

„Co to děláš, prosím tebe?“ káral ho Hans. Z mikromotorů jeho kosmické koloběžky vylétly plameny. „Máš štěstí, že tě jistím. Jsi prostě cvok. Kde máš Juliana?“

Hans zachytil Richarda rukou, otočil stroj a mířil zpět k otevřeným dveřím objektu 315/56. Před dveřmi zastavil.

Richard chtěl něco říci, ale jenom zachroptěl.

„Uvnitř je světlo,“ podotkl Hans. „Zajímavé. Juliane? Kde je ten chlap? A co je to tam na podlaze?“

„Nelez tam! Nelez tam, ty vole!“

Hans ale nedbal, pustil Richarda, vyklouzl ze závěsů kosmické koloběžky a plynule vklouzl dovnitř. Richard zatápal rukama a nohama, ale v beztlákovém stavu nedocítil ničeho, jen se nesmyslně roztočil a byl rád, že levou rukou chytil popruh koloběžky. A potom, když už se dokázal orientovat v prostoru a očima vyhledal vchod do objektu 315/56, dveře už byly zavřené.

Marně do nich tloukl pěstmi.

„Bude to trvat jenom deset minut! Jenom deset minut,“ křičel jako pomínutý, ale v reproduktorech to jen mrtvě praskalo.

Následujících třicet minut prožil jako ve snách.

Mechanickými pohyby na sebe navlékl popruhy a úchyty koloběžky a vrátil se do dýrk. Prošel přechodovou komorou, a aniž svlékl skafandr, vsoukal se úzkým průlezem do domu energetického emitoru. Chvilku se vztekle dohadoval s palubním počítačem, pak přepnul ovládání na ruční režim a pečlivě umístil zaměřovací kříž na střed zlatistého válce, o němž věděl, že má v průměru dvaatřicet metrů a právě tolik na výšku a jeho osa je kolmá k rovině ekliptiky. Z této vzdálenosti nebylo vidět obdélníkovou prohlubeň metr dvacet širokou a dva metry vysokou.

Prudce sevřel dlaň pravé ruky.

V místě, kde zlatistý objekt odrážel svit hvězd na sametovém pozadí prázdnoty, vyšlehl oslepující plamen.

Richard se dovedl rozhodovat rychle, ale ne vždycky správně. Ani tentokrát se nezachoval uvážlivě. Pro jeho omluvu budiž dodáno, že na jeho rozhodnutí vůbec nezáleželo. Když dlaní tiskl senzor spouštědla, o dalším běhu událostí bylo už rozhodnuto. Na řetězci příčin a následků nemohl změnit vůbec nic.

V tu chvíli už byli oba tvorové, člověk i čerstvě vylíhlý drakon, v jiném čase a jiném prostoru. Ani člověk, ani drakon změnu nevnímali. Hansova hrůza byla navlas podobná hrůze člověka kdekoli na zemi, který cítí, jak se zuby šelmy zakusují do jeho masa. A drakon? Ten je při chuti kdykoli a kdekoli, ve kterémkoli z možných vesmírů. Ale chuť prvního sousta jeho života má pro něho přece jen mimořádný, dokonce osudový význam. Stane se fundamentálním impulsem pro dotvoření jednoduché psychiky tohoto fyziologicky velmi složitého tvora. Nikdy na ni nezapomene a nepřestane po ní toužit. A neustane v úsilí, dokud se k vytouženému zdroji potravy nedostane. Jeho prostředky, aby se k němu dostal, jsou mocné.

Ještě mocnější jsou prostředky těch, kdo drakony chovají pro svoji zábavu a jsou ochotni a schopni pomoci tam, kde i drakon je bezmocný, například při přechodu z jednoho časoprostoru do druhého.

Daleko odsud, na planetě Zemi, v jihoamerickém státě zvaném Kolumbie, ve městě Bogotě, v hlubokém sklepení velechrámu, vybudovaného slavnou zairskou architektkou Marií Laranceovou, seděl u kulatého mramorového stolu dvanáctiletý indiánský chlapec, strašidelně vyhublý, dohola ostríhaný, oči zarudlé nevyspaním, ale asi také kouřem omamných bylin, které doutnaly ve zlaté schránce zavěšené ze stropu.

Chlapec zvedl hlavu tak prudce, že vylekal starce, který opodál podřimoval v pohodlném křesílku.

„Stalo se něco, José?“ zeptal se stařec.

„Nalezli líheň,“ odpověděl chlapec.

Zdálo se, že stařec opět usnul. Zavřel oči a zhluboka oddychoval. Ve skutečnosti ale bděl.

Stalo se přesně to, před čím Oni varovali.

Když už byli blízko vyhubení, podařilo se jim vlákat drakona do líhně a nechali ho tam snést vejce. Věděli, že starý drakon půjde dál labyrintem, z jednoho sálu do druhého, dokud nepojde hladem. Mládě, dokud nepožije maso, je neškodné. Samo zemře hladem – pokud je někdo nenakrmí.

Stařec otevřel oči.

„Mají pro nás nějakou radu?“ zeptal se chlapce.

„Ne,“ odpověděl. „Přestal jsem Je slyšet.“

Kdesi v hlubinách časoprostoru, hýčkán a krmen umělou stravou, vzpomínal mladý, rychle rostoucí drakon na chuť první krve. Cítil přitom zoufalou touhu, tak mučivou, že by dokázala rozvrátit i jednoduchou strukturu jeho psychiky. Jeho páni však dovedli vstoupit do jeho mysli a trvale do ní uložili zdroj pocitu jistoty: Dočkáš se.

Ano, dočká se.

Oni jsou zvyklí držet slovo, i slovo dané drakonovi.

Varianta číslo tři

„Posílá mě doktor Kurz,“ řekla Marcela Simonová. „Prý se vyznáte v práci, pane Tesallo.“

Podsaditý padesátník přejel upocenou dlaní po třech tenkých proudech vlasů, přilepených k pleši. Usmál se na hubenou rusovlásku v bundě a jelenicových kalhotách. Nohavice měla zastrčené do červených holínek se stříbrnými cvoky ve tvaru lebek. Na klíně kabelku, nebo spíš kabelu. Co v ní asi má? Pak se vypuklými očima zadíval na jejího společníka.

„Snad... posílá vás,“ opravil ji.

„Nedělejte chytráka, Tesallo. Chcete si vydělat dva tácy?“

„Tři,“ řekl Tesallo.

„Doktor Kurz mluvil o dvou. Vezměte, nebo půjdu jinam.“

Zdůraznila slovo „půjdu“. Ona sama půjde. Její společník nepůjde v pravém slova smyslu. Je to robot. Stroj. Příslušenství. Součást oděvu, jako objemná kabelka na klíně. Zvláštní, že nosí kabelku, napadlo Tesallu. Spíš bych u ní čekal pilotní přilbu. Robot byl luxusní, víceúčelový. Jistě ho víc používala v ložnici než v kuchyni. Standardní sexuální program. Ze začátku ji to bavilo, teď by chtěla přitvrdit. Všechny tyhle robomanky jsou stejné.

„No dobře,“ řekl. „Posílá doktor Kurz. To je v pořádku. Nemluvíla jste o tom... s nějakou kamarádkou?“

„Nejsem blbá. Víím, že je to ilegální.“

Tesallo vstal a povytáhl si umolousané kalhoty. Obešel stůl, který vypadal jako pomazaný hořčicí. Zastavil se před androidem a prohlížel si ho. Technicistní design, žádná pseudokůže, vlasy a podobné opičky. Tvrdý plech, i když vyhríváný.

„Jak mu říkáte, Marcelo?“

„Nijak. Je to stroj.“

„Děvčata obvykle dávají mazlíčkům jména. Divoch. Casanova. Nadsamec. Lízánek. Prostě, všelijaká jména.“

„Já mu neříkám nijak.“

Tesallo se přiblížil ke zlatému plátu na robotově hrudi.

„Kybosex... No jo, somálská výroba. Model ZX osmnáct. Jak ho máte dlouho?“

„Dva roky.“

„Rok výroby 2120...“, uvažoval nahlas Tesallo. „To je ten model se dvěma jazyky?“

„Jo,“ řekla Marcela a neuhnula očima. „Má TAKY dva jazyky.“

Ztratil chuť žertovat na téma, co ještě má tahle ZX osmnáctka dvakrát. Kývl hlavou k pohovce, umístěné nedaleko klimatizační jednotky. Usmál se.

„Poslyšte, dva jazyky, vyhřívanéj plech, multivibrace... to je všechno moc prima. Jenže, málo platný... Co byste pro změnu řekla pořádnému živému dlouhému tvrdýmu...“

Přejel si po poklopci, pro případ, že by nepochopila.

Někdy to na zákaznice zabralo. Říkal tomu varianta číslo jedna.

Dnes se tahle varianta konat nebude.

Otevřela kabelku. Kapesníček, pudřenka, karbonitová dvanáctitiranná opakovačka s naváděcím servem. Napadlo ho, že taková kombinace k Marcele sedí. Podívala se na něho a v očích měl napsáno, co mu provede, když poklopec otevře. Začne ječet něco o znásilnění, čidla policejní ochrany to uslyší a ona ho odpráskne v oprávněné sebeobraně dříve, než poklopec stačí zavřít.

„No dobře, jak chcete. Řekněte tomu, ať to vstane,“ zabručel a zamířil do dílny. Někdy si užil a slečna celá šťastná mazlíka

odvedla. Dneska se tedy bude pracovat a nastoupí varianta číslo dva.

Marcela Simonová a její ZX osmnáctka zamířili za ním.

Robot ležel zády na montážním stole. Odpojený hrudní plát spočíval na policičce s nástroji. Tesallové tlusté prsty s černými štětinami na hřbetech článků se míhaly na upatlaných klávesách ovladače.

„Víte, do čeho jdete,“ řekl jakoby mimochodem.

„Jo,“ řekla trochu chraptivě.

„Překlenutí Asimov-Campbellových zákonů.“

„Nežvaňte a pracujte.“

„Mám s doktorem Kurzem dohodu, slečno Marcelo. Musím zákazníky poučit. Nechci riskovat...“

„Průser s policií?“

„Ne,“ usmál se mastně. „Průser s doktorem Kurzem.“

„Dobře. Žvaňte. Já se vypnu.“

„Každý android je vybaven pojistnými okruhy. Nesmí ublížit člověku...“

„Zákon jedna,“ řekla otráveně. Měla dobře nastudovaný návod k použití.

„Musí ho poslechnout, zákon dva.“ Ušklíbl se. „Pokud není v rozporu s jedničkou.“

„No a zákon tři. Pokud není v rozporu s dvojkou a jedničkou. Budete už konečně pracovat?“ řekla.

„Vám nestačí standardní masturbačně-excitační jednotka. Chápu. Vraž mi ho tam. Ano, paní. Vylízej mě. Ano, paní. Prostě, nuda. Chcete něco tvrdšího. Něco, aby to šlo až na kůži. Abyste se bála. Byla ponížená. Vyplašená. Aby s váma jaksepatří zapajtoval. Aby byl jako hodně drsný chlap.“

„Jo, to chci.“ Polkla. Nečekala, že Tesallo dokáže definovat její problém tak nelítostně. Slupka sebevědomí z ní spadla. Tesallo

věděl, že by ji teď dostal snadno na pohovku ve vedlejší místnosti. Jenže už nechtěl. Počká si na variantu číslo dvě. Už se na ni těšil.

Dívala se mu do očí. Místo zřítelnic měla otazníky. Ruce držela v klíně.

Dělal, že si toho nevšímá.

„Takže chcete, abych vypnul první okruh.“

Uvědomila si, kde má ruce, a položila je na kolena.

„Dám vám za to dva tácy. Proč tolik keců?“ začala zase s tvrdou notou.

„Musíte být poučená. Android s překlenutou jedničkou není žádná hračka. Může být nebezpečný.“

„Starejte se o svůj vlastní sejra pod předkožkou. Já chci, aby Dáreček byl zábavnej.“

Tak přece, usmál se Tesallo hluboko pod vrstvami tuku a tapíří kůže. Říká mu Dáreček. Každá nějak mazlíkovi říká.

„No jo.“

Když už otevřela dveře komůrky soukromí, měl vzniknout průvan jaksepatří.

„Honím si ji od osmi. Ve dvanácti jsem si to udělala sama otcovou baterkou.“

„Baterkou?“ podivil se. „Nebo pérem na baterku?“

„Baterkou na svícení. Dáreček je můj osmý mazel.“

Můj ty bože, osmý... Musel se soustředit. Mikromanipulátory musely překlenout parabiologické obvody blokace první úrovně. To není práce pro nějakého řepu. Na blokace androidů dohlíží policie, a kdyby klepeto sáhlo vedle, spustí se alarm a v pěti minutách bude kvelb plnej chlupatejch.

„No a doktor Kurz mi poradil...“

„Nejmenovat,“ zavrčel.

„Promiňte...“ Sáhla si na ústa.

Potěšilo ho to. Je to v ní. Potřebuje dostat přes hubu. Chce, aby ji chlap měl pod sebou se vším všudy. Aby do ní vpochoval. Dočká se.

„Povídej dál,“ poručil jí. „Doktor Kurz ti poradil. Překlenutej mazel tě dokáže stisknout pod krkem a dát ti přes prdel. Je to tak? Máš ji potom jako z medu.“

„Ano, tak nějak to říkal. Ovšem latinsky.“

Klepeto manipulátoru spojilo překlenovací obvod.

Od této chvíle mazel Kybosex modelové řady ZX osmnáct byl schopen vyhovět Marcele Simonové ve všech jejích tajných přáních.

S překlenutou blokací první úrovně ji teď dokázal popadnout pod krkem i dát přes prdel, jak to trefně vyjádřil pokoutní kybernetik Marcel Tesallo, parazit z hlubokého společenského podzemí lunárního habitatu Arkádie.

Bolest vystřelovala ze stisknutého hrdla, zasahovala její klín a vlny orgasmu jí procházely tělem jako vlny bušící na útes. Dáreček ji zahrnoval nadávkami. Nikdy by netušila, že taková slova jsou v jeho zásobníku. Podvojným údem jí pronikal do rozkroku dvěma otvory najednou.

Třeštivá bolest se v ní rvala s třeštivou rozkoší a vznikala třeštivá radost.

Ocitla se až na dně. Svinský android ji znásilňuje a týrá. Údy mu naběhly daleko nad míry povolené normou. Rozeklané jazyky ji bijí přes obličej. Hýždě planou po úderech. A stisk na hrdle ji zbavuje dechu. Opouštělo ji vědomí. Připomněla si, co jí říkal Tesallo, když se s ní loučil.

„Bacha na věc. Od teďka mazel nezná míru. Nemá blokaci. Jakmile začne tisknout, prostě tiskne. No a pak přijde chvilka, kdy

nedokážete vydechnout. Neporučíte mu. On bude pokračovat, až vás zabije. To se nesmí stát. Musíte se kontrolovat. Nenechte to dojít moc daleko. Hlavně napoprvé je to o hubu.“

Tohle jí říkal, když vyklepávala na terminálu bankovní kód a dvojku s třemi nulami. Dáreček ji tisknul stále víc. Ohlásila se smrt, se zájmem přihlížela, zakuklená v purpurových baldachýnech nad postelí, vznášela se v modrém dýmu voňavých tyčinek, tetelila se v tónech skrytých reproduktorů. Byla tady, přišla, Dáreček ji přivedl.

„Dost,“ ozval se mužský hlas.

Stisk na hrdle pominul.

Pocit rozkoše v klíně také.

„Vstaň.“

Oba mechanické pyje z ní vyklouzly. Android vztyčil horní část trupu. Zůstal nad ní rozkročmo na kolenou. S lítostí pozorovala, jak erekce umělých pyjů mizí.

Je to, jako když nad cukrárnou zatahují roletu.

„Jsi blázen,“ řekl jí Tesallo. Stál u postele a rozepínal si bundu. „Copak jsem tě nevaroval? Byl by tě zabil.“

„Zabil...,“ zašeptala.

„Běž do hajzlu,“ poručil Tesallo robotovi. Android bez odporu vstal.

„Jak to, že vás poslouchá?“ Jen zvolna jí docházelo, co se stalo. Tesallo přišel v posledním okamžiku... Stačilo jen pár vteřin a přestala by dýchat.

„Drž hubu, svině,“ vysvětlil jí. Co jí bude povídat o překlenování obvodů? Do přediva androidovy umělé duše dokázal vpravit ještě jedno kouzlo kromě schopností rozdávat rozmarným holčičkám bolest. Naučil ho i poslouchat Tesallův hlas. Tohle byla varianta dvě. „Roztáhni nohy. Bude to? Pořádně!“

Usmála se.

Udeřil ji přes obličej.

Sáhla si na horní ret. Pod úderem praskl. Tekla jí krev.

Měl pravdu. Robot je dobrý, ale chlap je lepší.

Ještě nikdy v sobě neměla skutečného chlapa. Vždycky jen mazlíky.

A jakou ránu dovede dát! A jak krásně jí nadává!

„Takhle to děláš vždycky, co, hajzle?“ zeptala se Tesalla. „Počkáš si, až je holka v nejlepším a pak sám přijdeš smočit.“

„Bezpečnost především,“ řekl Tesallo. Odhodil bundu a rozepnul si poklopec. Ještě nikdy nebyla tak blízko skutečnému mužskému přirození. „Jste bláznivý holky. Každá by jela na doraz. Kdybych to neohlídal, byl by už dávno průser. Takhle...,“ přiklekl k ní, „je to lepší. Dohlídnu na bezpečnost, a ještě si zašoustám. Nechtěla jsi v ordinaci, co? Tak to bude u tebe.“

Napráhla ruku, chvilku šátrala prsty, až nahmatala to, co hledala.

Vzrušilo ji to víc než cokoli před tím.

Nahmatala pažbu karbonitové dvanáctiranovky Moechler & Horst se senzorickým samonaváděním.

„Budou tady každou chvíli,“ chraptěl Tesallo. Nespouštěl oči z ústí hlavně. „Jsem pod dohledem, je ti to jasný? Monitorujou moje životní funkce. Jakmile mě sejmeš..., máš tu policajty plnej pelech.“

„Jak jsi to říkal? Varianta číslo dvě?“

„Jo.“

Zvolna si projížděla ukazovákem a prostředníkem levé ruky v rozkroku. Pravou rukou mířila Tesallovi do obličeje.

„Tak tohle je varianta číslo tři.“

„Mějte rozum...“

Usmála se.

„Poslyšte, Tesallo, jestlipak víte, proč svému mazlíkovi říkám Dáreček?“

„Někdo vám ho dal, slečno Simonová,“ řekl Tesallo. Vlasy se mu odlepily od pleše a visely mu přes tvář mokrou potem. Také úd vyhrězlý z poklopce směřoval k centru gravitace.

„Ne. Tak se jmenoval markýz de Sade. Dáreček. Donatello Francois de Sade.“

„Co je to za chlapa,“ zabreptal Tesallo.

„Můj milenec.“

„Myslel jsem, že jste neměla chlapa. Že si ji honíte baterkou.“

„Tomu bys nerozuměl, blbče,“ řekla a vystřelila. Tak si to přála. Tak si to vymyslela. Věděla, že Tesallo přijde a proč přijde. Doktor Kurz, ten starý dobrý doktor Kurz, ji na to upozornil. „Mírně, jen mírně, slečno Simonová. Jinak Tesallo zneužije situace, počítá s tím. Hlásilo mi to nejméně osm zákaznic, a kolik je těch, co si to nechaly pro sebe?“

Věděla, že přijde, a těšila se na to.

Je to její první chlap.

Kácel se nazad, s obličejem proměněným v krvavou kaši.

Na chodbě se ozvala siréna.

Ani Tesallo nelhal. Byl monitorovaný a policajti tu budou každou chvíli.

„Pojď ke mně, Dárečku. Vraž je do mě oba. A zab mě, zab...“

Siréna venku běsnila. Když do ní umělé údy vnikaly, dívala se na Tesallův rozbitý obličej. Orgasmus, který zažila, byl tak silný, že jiný zvuk se k němu ani nehodil.

To byla její poslední myšlenka, která jí bleskla hlavou, když ztratila vědomí.

Vražda v mateřské školce

Život je zahrada pro jednu sezónu
Maurice de Boullignard

1

Než se potřetí narodit, raději podruhý umřu, říkal si Pete Pleshette. Stisknutý porodnickými kleštěmi, zalykal se plodovou vodou a krví. Rozevřené matčino lůno se na něho zašklebilo jako dračí jeskyně po princezníkovských hodech. Sama matka naštěstí přestala ječet, to byl první pozitivní jev, který Pete při porodu zaznamenal, sotva se dostal na svět. Ani přestřížení pupeční šňůry nebolelo tolik, jak se bál. To nejhorší už měl v té chvíli za sebou. Cestou matčinou pánví zakusil tolik bolesti, jako kdyby ho vzal do presu Bagley, jeho někdejší osobní strážce. V minulém životě dostal mnohokrát přes hubu, dokud ještě strážce neměl. Pokud se to vůbec dalo srovnávat, proti útrapám porodu byla taková nakládačka od italských nosičů uhlí v Bronxu procházka růžovým sadem: kombinace pádu do ždímačky, zemětřesení ve Frisku a procházky po dně Hudson Bay s šestatřicetiliberní koulí na noze. Lekl se tedy, když spatřil nůžky v porodnickově ruce, tím spíš, že oči blýskající se nad rouškou prozrazovaly sklony k alkoholismu, ale pak nastalo „šmik“ a bylo to.

Už v tu chvíli začal Pete uvažovat, čím se začne zabývat, až si odkrouť pár let v nesmyslně pitomém dětském těle.

Bezbolestnej porod, nejen pro matku, ale hlavně pro dítě, na to bude třeba se soustředit, to byl jeho první nápad a zařekl se,

že vystuduje medicínu. Vzápětí, prskaje a mrskaje nohama pod proudem vody, spatřil jiný životní cíl: zákaz federálním zákonem sprchování novorozenat studenou vodou! Tohle dokážu, i kdybych se kvůli tomu měl stát senátorem a pak prezidentem Spojených států!

V prvních dnech a týdnech druhého života mnohokrát takto změnil rozhodnutí. Nátisk matčina páchnoucího lepkavého prsu ho přivedl k myšlence, že by se měl angažovat v potravinářství. Nešetrné hopkání kočárku ho vkolébalo do přesvědčení, že duch jeho formátu se nejlépe uplatní v Detroitu. A když si jeho takzvaný otec zapálil poprvé v jeho blízkosti doutník, div se nezalkl rozkoší a rozhodl se, že tabákový business je přece jenom nejlepší.

Vždyť v minulém životě v něm vydělal jakožto Dominick Ferringo svou první miliardu!

Bohužel, miliarda přišla pozdě. Cigaretovému králi bylo už šedesát šest let a první příznaky rakoviny plic hlásily brzký konec kralování.

Naštěstí nepřišla zase tak pozdě. Byla vstupenkou do Klubu Maurice de Boullignarda.

2

„Kdo je to ten Boullignard?“ ptal se cigaretový král příchozího.

Elmer Toles-Bey nadělal jmění v chemickém průmyslu. Celé jedno chapadlo Du Pontovy chobotnice končilo v hlubinách jeho hradu, který si vybudoval v kopcích nad Beverly Hills. Dominick Ferringo si matně vzpomínal, že se s ním už jednou setkal. Bylo to na dvoře švédského krále? Nebo na fotbalovém stadionu? Paměť už mu dobře nefungovala. Teď seděl naproti Ferringovi v kožené

klubovce, štíhlý, elegantní, nohu přes nohu. Sice mu už taky táhlo k sedmdesáti, zatím se však držel skvěle.

Bylo 27. října 1953.

„Francouzský básník ze začátku století. Umřel na španělskou chřipku hned po první válce. Říkal, že život je zahrada pro jednu sezónu. My jsme přišli na to, jak by těch sezón mohlo být víc.“

Smrt se ozvala ve Ferringových plicích.

„Nebyla by špatná aspoň jedna navíc,“ míní.

„Ovšem,“ řekl Toles-Bey. „To si myslíte teď. Za nějakých sedmdesát, osmdesát let budete uvažovat jinak. Jedna vám nebude stačit.“

„To bude jednadvacáté století už skoro v polovině!“

Kalné oči Dominicka Ferringa se zalily slzami.

„Půjdete do toho, Ferringo?“

„Zopakujte mi nabídku,“ odpověděl cigaretový král kašlaje.

„Klub Maurice de Boullignarda vám zaručuje, že nejdéle do deseti měsíců po smrti se znovu narodíte v dobré rodině někde v oblasti Austinu v Texasu. Zachováte si plné vědomí současné identity. Budete se samozřejmě jmenovat jinak a de iure budete někdo jiný, ale uvnitř zůstanete Dominickem Ferringem. Od první chvíle života v novém těle budete mít vědomí dospělého člověka. Zůstanou vám všechny znalosti, všechny zkušenosti. Před vašimi – budoucími – současníky budete mít náskok sedmdesát let.“

„Ještě neumírám, sakra,“ zavrčel umírající.

„Ovšem,“ řekl Toles-Bey lhostejně. „Ještě neumíráte. Máte dost času, abyste přesunul co nejvíc peněz na tajná konta. Prodejte, co můžete, protože dědické nároky nebudete samozřejmě mít žádné. Vaše plantáže ve Virginii, vaše továrny, vaše flotila, to všechno se musí přelít do kont. Jejich čísla si zapamatujete. Nebo si je někde uložíte, to už je vaše věc, jak to zařídíte.“ Toles-Bey se díval do mokvavých očí cigaretového krále.

„Říkal jste, že mě to nebude dohromady nic stát.“

„Složíte deset tisíc dolarů. Tolik platíte za členství v golfovém klubu.“

„Kdyby mi to nabídl někdo jiný, Elmere, zavolal bych na něho Bagleye.“

Toles-Bey si vzpomněl na chlapíka, který ho vedl do Ferringovy pracovny. Trochu moc se zhlížel v Humphreym Bogartovi. Ovšem, krom toho, že měl pořád klobouk na hlavě, zřejmě dokázal pracovat pěstmi, osmatřicítkou a zdálo se, že i tou okloboukovanou hlavou.

„Uvažujte, Dominicku. Neriskujete nic, ani cent. Všechny peníze vám zůstanou až do vaší přirozené smrti. Navíc, uvědomte si, že členství vám nabízím já. Jistě mě nepodezíráte, že se třesu na vašich deset tisíc babek.“

Ferringo zakašlal.

„Kdo tam ještě je? Smím to vědět?“ ptal se podezíravě.

„Musíte to vědět. V klubu je Rochelle Stone, Vic Raymond, Nigel Morley, Lewis Garland...“

Jmenoval další, celkem deset, možná tucet jmen. Ferringo zavřel oči a na temně šarlatovém pozadí mu defilovaly tváře. Nelítostné. Zbrázděné vášněmi, poznamenané triumfem. Se všemi těmi lidmi v průběhu své dráhy spolupracoval i soupeřil. Byli to žraloci, kteří zbohatli v době, kdy ostatní chudli, v dobách Velké krize třicátých let. Novináři jim říkali Hyeny, nebo ještě častěji Nelítostní. Do války vešli jako milionáři, vyšli z ní jako miliardáři. A teď, kdy by mohli užívat bohatství a moci, jsou staří a umírají. Sezóna jim končí. Listí opadlo, větve jsou holé. Stmívá se. Slunce zapadne a už nikdy nevyjde.

Otevřel oči. Něco tu nehrálo.

„Kdo je to Lewis Garland? Neznám.“

„Konstruktér od IBM. Geniální hlava. Nápad byl můj, technické provedení jeho. Název té věci jsem ovšem dal já, Boullignardovy paprsky.“

„Kde je ten chlap? Nezradí nás?“

„Nemůže. Už umřel. Tedy, odešel. Už je tam, v druhé sezóně. Přípravuje pro nás půdu.“

Ferringo znovu zakašlal. Byla to známka mohutného vnitřního pohnutí.

„A co Du Pont? Ford? Rockefeller?“ vzpomněl si. „Ti nemají zájem? Nebo jste je neoslovili?“

„Chceme lidi, kteří se vypracovali v první generaci. Žádné dědice,“ dodal s pohrdáním. Ferringo pochopil. Ford, Rockefeller, to nebyli Nelítostní. Takový Ford během krize málem přišel na buben. Rockefeller připustil, aby mu rozsekali Standard Oil na kusy. Břídilové! Měkkoty! Toles-Bey pokračoval.

„Všichni se znovu narodíme v oblasti Austinu. Najdeme k sobě cestu. A v té druhé sezóně začne Klub teprve pořádně fungovat. Prachy, zkušenosti, energie mladého organismu.“

„Naděláme další prachy,“ řekl Ferringo chabě. Už o další nestál. Měl jich přece tolik... a nové plíce za ně nepořídil. „To je pěkné,“ dodal bez špetky nadšení.

„Pořád ještě nechápete, o co jde. Nejenom o prachy! Jde o moc. Proto ten Klub, proto jsme se rozhodli zvolit Austin v Texasu. Zůstaneme v kontaktu. Spojíme se. Budeme podporovat jeden druhého. Pojedeme kupředu v týmu. Rozdělíme si sféry vlivu, vypracujeme společnou strategii. Z Austinu se rozejdeme do celých Států, až nám bude patnáct, šestnáct. Kolem čtyřicítky, padesátky nebudeme mít ve svěřené sféře konkurenci. V šedesáti sedmdesáti strčíme do kapsy Spojené státy.“

Ferringo se začal o věc zajímat. Poněkud ožil.

„Já chci mít v kapse svět,“ řekl žertem. Toles-Bey to vzal vážně.

„Já taky, Dominicku, já taky. Ten si tam strčíme v následující sezóně.“

Ferringo upřeně na Toles-Beye hleděl. Ten chlap fakt nežertoval! On už myslí na třetí... život! Po dlouhé době mu srdce začalo prudčeji tlouct.

„Jak to chcete udělat technicky?“ zeptal se Ferringo chraplavě. Ruce se mu třáslly. „Co jsou ty Boullignardovy paprsky? Jak fungují?“

„Nestarejte se. Garland to zařídil technicky, já se starám o organizaci. Zajímá vás, proč vám hraje rádio a svítí elektrika? Složte ten pakatel, víc nic. Ostatně, ani peníze dávat nemusíte, jestli nechcete,“ mávl Toles-Bey pohrdavě rukou.

„Nemusím?“

„Klub o vás stojí. Dokážete být zatraceně tvrdý. Nelítostný, když jste ve formě. Těch mizerných deset táců za vás složím já, když bude třeba. Chápete? Bez Dominicka Ferringa se svět ovládnout nedá.“

Toles-Bey s pohnutím zaznamenal, že v lidské trosce zhroucené do anglické kožené klubovky už nějakou chvilku hoří plamínek. Přísně sevřel rty a zvedl prst.

„Jedna podmínka tady ale je.“

„Čekal jsem nějaký fígl,“ řekl Ferringo unaveně. Čekal, že něco přijde. Toles-Beyova nabídka byla příliš krásná na to, aby se jí dalo věřit. „Ven s tím.“ Plamínek skomíral.

„Nic nesplnitelného. Členství v Klubu nabízíme vám, Ferringo. Nikomu jinému. Jenom vám. Kdybyste se náhodou dostal až k nitkám, tak říkajíc do strojovny, a kdyby vás napadlo, že si druhou sezónu zasloužil někdo jiný...“

„Kdo jiný?“ rozevřel užasle oči cigaretový král. Toles-Bey pokrčil rameny.

„Vím já? Máte děti. Žena vám umřela, ale možná máte milenkou. Nebo milence. Kohokoli. Kdyby se do druhé sezóny měl dostat někdo jiný, někdo cizí, nějaký nečlen klubu, zemře. Musí zemřít. Ať je to kdokoli. Rozumíte?“

Cigaretový král však neměl pomyslený na jinou smrt než na svoji.

„Nechte toho,“ řekl. „Nikoho nemám. Jsem sám. Strašně... sám. Samozřejmě, že to беру. O těch deset táců si řekněte Bagleyovi, až půjdete ven. Vyplatí vám je hned v hotovosti. Je to zcela spolehlivý člověk.“

Toles-Bey vstal.

Ferrigno mu chabě podal ruku. Byla potažená cigaretovým papírem. Toles-Bey odešel.

Dominick Ferrigno zemřel 25. září 1954.

4. července následujícího roku se narodil v rodině zámožného architekta Andrewa Pleshetta jako druhé dítě Nancy Pleshettové, rozené Leeové, z bohaté farmářské rodiny z nedalekého města Waco.

3

„Jsou to hodné děti,“ řekla Kate Reidová. Seděla s Buckem Bagleym na lavičce v Zilker Park na břehu řeky Colorada a sledovala směle vzdušné produkce austinských netopýrů. Kdysi tu bývaly močály s myriádami komárů. Někoho napadlo sem nasadit netopýry. Ti se časem stali větší pamětihodností města než Capitol Hill. Buck držel Kate volně kolem ramen. Hodné děti, opakoval si po ní v du-

chu. Nikdy by nevěřil, že se jednou bude starat o děti. Když měl na starosti pana Ferringa, připadal si někdy jako chůva. Pak za ním starý pán přišel se zvláštní nabídkou. Bylo to pár měsíců, než umřel, už to zřejmě neměl v hlavě v pořádku. Že mu zdvojnásobí plat a ať se přesune do Austinu v Texasu. Co tam budu dělat, pane Ferringo, ptal se ho tenkrát Buck. Starat se o děti. Jaký děti, chtěl vědět. Dědek byl nerudný. Všechno se včas dozvíte. Bude to pár let trvat. Plat vám poběží celou tu dobu, i s tou zatracenou inflační přírůžkou. Berte to jako dovolenou, do té doby, než se od vás bude chtít práce. No jo, pane Ferringo, řekl starému pánovi Buck, jenže... jak si můžete bejt jistej, že vás nepodrazím? Tenkrát viděl dědka naposled se smát.

„Hodné děti,“ opakoval Buck. „Jsou vážně tak chytré?“

Před týdnem se mu někdo ozval v noci telefonem. Hlas jako dvouleté, tříleté dítě.

„To jste vy, Bagleyi?“

„Jo,“ řekl Bagley rozmrzele. Vedle postele měl budík. Tři ráno, sakra. „Nemůžete volat v normální dobu?“

„To opravdu nemůžu. Posílá mě pan Ferringo.“

Ted' teprve se Bagley pořádně probudil.

„Jste tam?“ řeklo dítě.

Mám se starat o děti, říkal tenkrát starý pán.

„Jo.“

„Dávejte pozor,“ pípál hlásek. Na druhé straně bylo dítě, Bagley by vsadil dva roční platy, že je to tak. Mluvílo řízně a panovačně jako někdo zvyklý poroučet – ale zase ne jako to dělají ti zpovykání frackové z bohatých rodin. Prostě, dítě mluvílo jako hlava bohaté rodiny. „Najdete Toles-Beyův institut. Založil ho ten miliardář, co se zastřelil před pár lety... Je to na La Costa, najdete to snadno.“

„Znám, nedaleko letiště.“ Málem řekl „pane“.

„V Toles-Beyově institutu vyhledáte učitelku jménem Kate Reidová. Dvaadvacet, lokální vydání Marilyn Monroe. Svobodná, pálí za ní nějaký Nestor Paiva, učitýlek. Pro vás žádná konkurence. Chlap, který v tom umí chodit, ho spláchně do hajzlu.“

„Pokusím se,“ řekl Bagley.

„Ale bacha, Bagleyi! Nesmíte na to jít moc ostře, ona bude nej-spíš ještě panna, i když, jak to tak odhaduju, ji to mezi šunkama jaksepatří svrbí. Takže na svý si přijdete, ale ne hned, musíte pomaloučku. Snad vám nemusím říkat, jak na to?“ zeptalo se dítě.

„Ne, pane.“

„Takže to je všechno, pro začátek.“

„Nic víc? Jen sbalit učitelku? A co dál?“

„Dozvíte se včas,“ řeklo dítě a zavěsilo.

Do týdne byla místní Marilyn Monroe sbalená. Podivný noční mluvčí v ničem nepřeháněl, ani co se atraktivita, ani plachosti Kate Reidové týkalo, ba ani šanci Nestora Paivy, učitýlka, který byl spláchnut do hajzlu vzápětí, co Buck Bagley nastoupil na věc.

Pomaloučku, polehoučku, říkal si, jemně svíraje dívčino rameno. Zatím jsme u netopýrů. A u hodných chytrých dětí.

„Jsou hodné... a chytré. Samozřejmě. Toles-Beyův institut je pro mimořádně chytré děti.“

Od vody táhla zima. V dálce svítila věž Texaské univerzity. Kate se k němu bezděčně přitiskla.

„Někdy z nich mám strach.“

„Proč?“

„Divně se na mě dívají.“

„Jak, divně?“

Rozpačitě se uchichtla.

„Jako na ženskou. Jeden nezbeda za mnou vlezl až do sprchy. Sedl si tam, palec si strčil do pusy a koukal.“

Palec do pusy, pomyslel si Bagley. Nejspíš jsou maskováni. Jsou to fakt chytré děti!

Vzpomněl si znovu na noční telefonát. Taky se do něho dala zima. Přitiskl k sobě Kate silněji. Do podpaží ho zatlačilo pevné ňadro.

I ona něco ucítila.

„Co to tam máš?“ zeptala se. Oči se jí třpytily jako City Lake.

„Smith and Wesson osmatřicítku speciála,“ řekl Bagley. „Jsem něco jako vočko, toho času na prázdninách. A taky toho času...“

„Co?“ chtěla vědět.

„Zamilovanej.“

Políbil ji. Nebránila se.

4

„Jsou dvě věci, kvůli kterým jsem chtěl s vámi mluvit, pánové,“ řekl Sam. Seděl na obráceném kyblíku s medvídkem na klíně v koutě veliké zahrady přiléhající k bílé budově Toles-Beyova institutu, rozlehlému jednopatrovému paláci v jižanském stylu, s množstvím sloupů navenek i uvnitř a spoustou zbytečného prostoru.

„Neříkej pánové, ale kluci,“ napomenul ho Riki. Měl nepříjemný pocit, že porada osmi chovanců institutu připomíná sezení správní rady, spíš než sedánku kluků z mateřské školy. Místo aby si sedl, pobíhal kolem dokola s hlasitým „vrrrr“. V rukou třímал plechovou hračku zpodobňující atomovou ponorku Nautilus, která se loni vynořila na severním pólu. „Jsme kluci!“

„Taková pitomost,“ odsekl Sam. „Kluci nebo pánové, to je fakt jedno. Myslel jsem si, že náš projekt začnou nezodpovědní jedinci ohrožovat, až budeme starší. Až si někdo z nás obstará prachy

a pošle si pro doutníky a pro whisky. Až někdo v šesti sedmi letech zabrousí do bordelu.“

„Až v šesti?“ hraně se zděsil Tom Baston. „Já bych si vrznul hned teď! Nemusel bych chodit daleko,“ pohlédl mlsně stranou, kde si Kate Reidová pohazovala s obyčejnými dětmi míčem. Zachytila jeho pohled a i na tu dálku bylo vidět, jak zrudla. Sam si toho všiml.

„Blbče! Moc dobře jsem tě viděl, jak jsi za ní lezl do sprchy!“ Ovládl se však. „Pánové, situace je vážná. Zatím jsem hovořil o maličkostech. Došlo však k dvěma zásadním porušením bezpečnosti Klubu Maurice de Boullignarda.“

Riki zmlkl a usedl na bobek. Sam se zadíval na Peteho.

„Proč se tu motá tvůj bodyguard z minulý sezóny Bagley?“

„Motá?“ ptal se Pete nechápavě. Sam mu zašermoval prstem před nosem.

„Nedělej pitomce, Pete. Je tady, šoustá Rikimu učitelku. To není náhoda.“

„Nemůžu za to, fakt, Same! Copak můžu dospělému chlapovi poroučet, koho má šoustat? Jsou mi tři roky, Same!“

„Ve Státech jsou statisíce takových učitelek! Proč šoustá tvůj strážce z minulého života zrovna tu naši? O co ti jde, Pete?“

„Je fakt,“ řekl Pete, „že jsem Bagleymu nařídil, aby se přestěhoval do Austinu. Otevřel jsem mu tady konto. Pro případ, že by se začalo něco dít. Chápete, já jsem z Bronxu, vím, co znamená vyrůstat bez ochrany, brnknu bych mu, ale já mu nevolal, fakt...“

„Blbost!“ přerušil ho Sam. „Tenkrát jsi byl chudej, od malička na ulici. Dneska jsi v rodině bohatého architekta.“

„To jsem tenkrát nemohl vědět, když jsem ještě byl... Ale já ho sem vážně nevolal, musela to být nějaká náhoda, Austin je malé město, věřte mi! Prostě tu učitelku sbalil, co má být?“

Sam ho chvílku nevrle pozoroval, než řekl:

„Dobře. Dejme tomu. Snad je to náhoda, že Bagley přestěhovaný do Austinu si narazil naši učitelku. Budu ho hlídat, Pete, a nepřej si, co vypukne, když na něco přijdu.“

„Jasně, Same,“ kýval Pete hlavou.

„Jenže je tu ta druhá věc,“ pokračoval Sam. „Do Klubu se nejspíš přitřel někdo, kdo tam nepatří.“

„Jak to?“ zašeptal Riki.

Sam se na něho tvrdě podíval. Pihovatý kudrnatý blondáček v košilce s natištěnými medvídky měl teď pohled muže, který ještě před dvěma lety ovládal na východním pobřeží trh s hovězím masem.

„Jeden z nás, nebudu ho jmenovat, se v roce 1954 zastřelil.“

„Takových nás bylo víc,“ řekl Riki.

„Hned po něm se zastřelila jeho milenka,“ pokračoval Sam.

Nastalo ticho.

„Třeba to byla láska,“ zašeptal Riki.

„Láska? Jemu bylo sedmdesát, jí sedmnáct. Jestli tohle byla láska, tak jediné v jednosměrném provozu.“

„Dějou se různé věci,“ namítl Pete. „Čí to byla milenka? Kdo z nás to je?“

„Nebudu jmenovat,“ řekl Sam. „Zatím. Pravidla znal každý. Kdo se mezi nás vetře, zemře. V Klubu nesmí být nikdo jiný, než vyvolení!“

Tříletí muži mlčeli.

„Mluvím k tomu, koho se to týká. On ví, která z nich to je,“ podíval se k hloučku dětí, skotačících kolem učitelky. Holčiček bylo mezi nimi jedenáct. Jedné z nich bylo sedmnáct plus tři a žila svoji druhou sezónu. „Co si navařil, musí sníst. Proč by si měl ruce špinit někdo jiný? Zabíjení není nic zábavného, zkusili jsme si to

všichni.“ Panoramoval kolem sebe očima, ale jen jedné tváříčce adresoval svoje slova. „Ty mi rozumíš, vid’? Zůstane to mezi námi. Půjdeš a zabiješ ji. Máš na to týden.“

Vyskočil, uštědřil Rikimu herdu do zad a s výkřikem „baba“ se rozběhl ke Kate Reidové. A taky k holčičce, která měla zemřít.

5

Hlavní komplex Texaské univerzity se rozkládá na rozlehlém pozemku přiléhajícím k 35. Interstate Highway, mezi 20. a 30. ulicí, nedaleko Capitolu, který se tomu washingtonskému podobá, inu jako Capitolu Capitolu. Buck Bagley pomalu kráčel mezi fakultními budovami, ozdobenými bronzovými deskami mecenášů ve stínu věže podobné majáku a přemýšlel o faktech, která vyhledal v archivu zdejší knihovny.

Pan Ferringo se narodil 15. března 1887, zemřel 15. září 1954. to Bagley dobře věděl. Rok 1954 i rok následující byly bohaté na úmrtí finančních a průmyslových velmožů. Ze seznamu miliardářů zmizelo pár jmen v rozmezí několika měsíců: Rochelle Stone, Vic Raymod, Nigel Morley, Elmer Toles-Bey, Huck Toundtree, Hugh Wakefield, Phil Karlson, Edmond Kannakin. Když si Bagley dal práci a vyhledal si seznam nejbohatších rodin austinské oblasti, našel šest případů, kdy se narodil chlapec v údobí mezi devíti a desíti měsíci po smrti některého z těch miliardářů. Sam Lom, Riki Sutherland, Pete Pleshett, Tom Goyanes, Dick Remsen, Charlie Allen. Ještě z knihovny Buck zavolal Kate. Pozval ji na večeři a mezi řečí položil pár otázek.

Všech šest chlapců bylo v péči institutu, nesoucího jméno Elmera Toles-Beye.

Povečeřel s Kate v mexické restauraci na Congress Road. První milování měli už týden za sebou a Kate nemyslela na nic jiného než na lásku. Buck Bagley musel vynaložit mnoho důmyslu a taktu, aby mezi řečí o výměně pohledů, netopýrech a překonaném strachu dokázal položit tolik nenápadných otázek, že došel k jednoznačnému závěru: Kate Reidová neměla o žádných mimořádných souvislostech původu některých ze svých chovanců ponětí.

Pro ni to byly mimořádně chytré děti. Před třemi lety zesnulý miliardář Elmer Toles-Bey založil speciální nadaci. Sověti měli náskok a bylo třeba napnout svaly, tvrdil Elmer Toles-Bey. Tak vznikla škola s vysoce kvalifikovaným a skvěle placeným personálem. Děti zde dostávají mimořádnou péči a tým pedagogů a psychologů sestavuje individuální programy. Je jich celkem padesát. Devět z nich už umí číst, osm chlapců a jedna holčička.

„Snaží se číst noviny,“ smála se Kate. „Kopírují svoje tatínky, samozřejmě. Jednoho jsem nachytala, jak čučí do burzovních zpráv, byl to malý Ben Jaeckel. Tvářil se nad železářským průmyslem tak vážně, že mě to rozesmálo.“

Jak by ne, pomyslel si Buck, když mu patřila polovina Pittsburghu?

„Je ti něco?“ položila mu Kate dlaň na hřbet ruky.

„Miluju tě,“ řekl. „Něco jako choroba, chápeš?“

Zbytek večera strávil v jejím domku na drahé adrese v Aqua Monte a snažil se, seč mohl, aby svá slova potvrdil činem. Vrátil se domů do bytu v nízkém činžovním domě na Walker Street nad ránem. Už v předsíni slyšel telefon.

„Kde se flákáte, chlape,“ pokárala ho energická fistulka.

„Tělo má svoje potřeby, pane,“ řekl Bagley omluvně. „Proč nevoláte přes den?“

„To jsem v institutu nebo pod dohledem rodičů! Jenom v noci se můžu utrhnout. Poslouchejte mě pozorně, Bagleyi. Jde o život!“

„Vám, pane Ferringo?“

„Nikoho nejmenujte. Myslíte, že tu učitelku máte v hrsti?“

„Teď zrovna ne,“ odpověděl Bagley suše. Ferringo, nebo kdo se za dětským hlasem skrýval, žert ignoroval.

„Ve skupině má děvče. Jmenuje se Charlotta.“

„Dejme tomu. Co dál?“

„Charlottě jde o život. Budou ji chtít zabít.“

„Kdo?“ nechápal Bagley.

„Říkali jim Nelítostní,“ řeklo dítě. „Vy asi nevíte...“

„Vím,“ řekl Bagley.

„Jde o strašné prachy. Bagleyi, nemáte představu, o jak velké. Zachraňte Charlottu. Ti idioti ještě můžou všechno zkazit. Zařídte to nějak... přes tu učitelku. Ať dá tu holku do jiného oddělení. Ať zfalšuje inteligenční testy. Ať si vymyslí, že má žloutenku. Bagleyi, musíte Charlottu vypakovat z institutu co nejdřív. Nejlíp zítra. Ještě vám povím, Bagleyi, že...“

Bagley uslyšel nějaký divný zvuk.

„Pane? Co se děje?“

„Chůva jde,“ řekl dětský hlásek a ve sluchátku klaplo.

Bagley ještě dlouho nemohl usnout, a když se mu to podařilo, probudil se až před polednem. V ústech měl protivnou pachut', pořád si ještě nemohl zvyknout na mexickou kuchyni, na kořeněná sekaná masa v kukuřičných plackách bez chuti a bez zápachu. Když si podruhé čistil zuby, vybavil si noční rozhovor.

Je to šílené, uvažoval později nad šálkem kávy. Tak tedy nějaká Charlotta... Jestli jsou věci takové, jak vypadají, parta multimilionářů ukradla dětská těla. Nastěhovala se do nich. Nebo se v nich rovnou narodila. Jenže, mezi nimi nebyla žádná žena, kabonil se Bagley. Odešel do předsíně, nasadil si klobouk, vrátil se ke stolu, usedl a položil si nohy na stůl.

Žádná žena mezi nimi není, přemítal.

Idiote, oslovil sám sebe, když se mu rozbřesklo v hlavě. Co když ta Charlotta... Co když patří někomu z nich? Manželka z minulého života? Nebo spíš milenka? To druhé je pravděpodobnější. Když začít znovu, tak znovu.

Posunul si klobouk do týla a zakolíbal se na zadních nohách židle.

Pan Ferringo žádnou milenku neměl. Vdovec od sedmačtyřicátého. Stonavý a opatrný na svoje zdraví až do zdárné smrti.

Divná věc, uvažoval Bagley, když sahal po telefonu. Rozvažoval, co Schulzovi řekne, až se dovolá do newyorské Tribuny.

„Bagley,“ pozdravil kamaráda z války. Ve zdraví přečkal záplavu bujarých tlachů. „To víš, že to vysypu. Nadiktuju ti pár jmen. Potřebuju vědět, jestli některý z těch chlapů měl milenku, která umřela nebo se zabila více méně nedlouho poté, kdy se její chlap odporoučel.“

Ani to nebolelo.

Ani to netrvalo dlouho.

Takovou událost si klepařské rubriky deníků nenechají ujít. Miliardářova milenka byla obětí vraždy! Ze senzace obyčejné se stane senzace prvotřídní, jakmile její o půl století starší milenec odešel na věčnost – vlastní rukou! Schulz ani nemusel listovat ve výstřižcích a vysypal, co věděl. V jeho kruzích to byl tak notoricky známý případ, že se Bagley ani nemusel namáhat se sliby, že se odvděčí Schulzovi sólokaprem, až ho chytne.

Se jménem Hughha Wakefielda dobře zapsaným za levým i pravým uchem řídil svoji chevroletku k Toles-Beyovu institutu.

Zaparkoval hned za policejní fordkou, která stála v jindy pusté ulici ve čtvrti bohatých. Bylo to rozhodně snazší, než prodrat se davem nakupeným před vchodem do budovy.

Pro Charlottu byl druhý příchod na svět mnohem horší, než pro kteréhokoli člena Klubu Maurice de Boullignarda. Hugh jí sice všelicos naznačoval, byl v poslední době nějaký divný a vedl řeči, ze kterých si těžko dokázala vybrat něco rozumného. Přisuzovala to stařecké demenci a tím větší cítila odpor ke starci, který ji nutil k věcem, nad nimiž by si její kvakerská matka sáhla na život. Před tím by ovšem zabila ji.

Ve skutečnosti ji zabil někdo docela cizí. Zazvonil, zeptal se, zda mluví se slečnou Dayovou, a když mu přes ocelovou závoru přisvědčila, sáhl do kapsy pršáku, vytáhl pistoli s tlumičem, a sotva si stačila pomyslet, že je to nejspíš nějaký profesionál, znávala takévé týpky, když dělala tanečnici v nočních barech, stiskl spoušť.

Pamatovala si poslední okamžik prvního života tak přesně, že agonii porodu si nejdřív vysvětlovala jako následek výstřelu. Bála se a všechno ji bolelo a dusila se, ze všech sil zápasila o život, a když kolem sebe spatřila postavy v bílém, myslela, že je někde na chirurgickém sále, kde z ní tahají střelu. Chlap ji zasáhl do obličeje. Strašně se bála znetvoření. Když konečně popadla dech, křičela doslova jak o život, ze strachu se div nepomátla. Snažila si sáhnout na obličej, ale nešlo to. Křičela tím víc. Napadlo ji totiž, že výstřel jí v důsledku způsobil ochrnutí končetin.

Slyšela o takových případech. Její kamarádku Magii, ovšem to byla skutečná štětka, ani nepostřelili, jen ji pro pár mizerných bokem ulitých babek zmlátili a udělali to špatně, protože jí přerazili páteř a zchromla a skončila jako toaletářka.

Pak zaslechla, co ti zakrvácení doktoři povídají, něco o šikovné holčičce, a někdo pronesl slovo „maminko“.

V tu chvíli si uvědomila, že se vznáší, že ji někdo nese, že ji drží v dlani, a to už zase křičela, div nepřišla o rozum.

„Charlottko, to víš, že jsi šikovná holčička,“ šišlali na ni a šoupli ji hlavou dolů pod vodovod se sprchovou koncovkou.

Uvědomila si, že se znovu narodila. Došlo jí všechno to, o čem žvanil Hugh, o převtělování, o zahradě pro dvě sezóny, o nějakém Francouzovi.

A došlo jí, kdo byl ten chlap v pršáku, co ji střelil do obličeje. Námezdný vrah, a poslal ho Hugh!

Naštěstí měla dost a dost času, aby si všechno důkladně promyslela. Nechtěli od ní nic, než aby ležela v posteli. Kojení se jí hnusilo a naštěstí její matce taky, byla to docela sympatická ženská, jen o rok dva starší než ona sama, tedy než ona byla, dokud byla...

Ležela v krajkoví a přemýšlela o svém osudu, o Hughovi, o starém světě, který opustila, a o novém, do kterého se narodila. Měla nešikovné tělo a tajně si ho rozcvičovala. V noci, když všichni spali, trénovala jazýček. Mluvení jí nešlo. Věděla ovšem, že si o obsluhu musí tak jako tak říkat pláčem a že nějakou dobu musí přežít o mléčné a zeleninové stravě.

Z plen se vykulila tak rychle, jak jen to bylo únosné. Po dvou letech se cítila docela dobře. Už rok stála doslova na vlastních nohou a rodiče, nějaký Greenwoodovi, si tak zvykli na myšlenku, že Charlottka je klidné, rozumné dítě, že se nebáli ji nechávat večer samotnou doma. Když vypadli, v klidu si přečetla noviny, podívala se na televizi, přečetla pár stránek nějakého románu. Přes den, kdy byla matce na očích, se ovšem strašně nudila a někdy jí dalo moc přemáhání, aby mamince neřekla:

„Poslyš, Mary, což takhle vyrazit si do kavárny? Co to kouříš? Camelky? Dej mi šluka!“

Tím spíš, že k ní necítila žádné citové vztahy. Nevnímal ji jako svoji matku, byla to prostě osoba, která se o ni stará. Někdy po půl roce si Mary Greenwoodová vyhodila z kopýtka a od jistého večera začala manželovi Kentovi pravidelně zahýbat. Charlotta z toho měla nejdřív psinu. Mary si před ní smlouvala telefonicky s jakýmsi Dickem rande, aniž ji napadlo, proč se rozkošné růžové děťátko v krajkových peřinkách tak líbezně usmívá při slovech „ty zvíře, tak jako ty mi to ještě žádnéj neudělal“. Časem Dick začal docházet za Mary do domu a souložili před malou Charlottou. Tohle jí vadilo. Ne snad, že by žárlila, prostě chtěla taky a měla vztek, že to v šesti měsících přece jenom nejde.

Když měla druhé narozeniny, dostavil se nějaký pán a představil se, že jde od firmy Proctor and Wimbley. Známý podnikatel Hugh Wakefield, ano, Ten Wakefield, letecké motory, obdařil krátce před svou tragickou smrtí maličkou Charlottku rentou a zajistil jí speciální výchovu v Toles-Beyově institutu, zde v Austinu. Tato výchova je podmínkou renty. Pokud by ovšem páni rodiče hodlali finanční příspěvek investovat jinak, než ve výchově slečny Charlotty, bude jeho, páně Proctorovou nepřijemnou povinností další přísun oběživa zastavit, k čemuž, jak věří, nedojde.

Ve třech letech začal pro Charlottu nový život. Tady v institutu se nikdo nedivil, že holčička tak báječně mluví a hezky běhá. Tady se od ní vysoká inteligence předpokládala. Všechny děti tu byly chytré. Však se tu taky střídaly delegace korporací soukromých i státních, páni z CIA i od NASA si tu podávali dveře. Charlotta brzy rozeznala rozdíly v inteligenci spolužáků či spolustudentů. Některé děti byly chytré dětsky, jiné dospěle. Poprvé si toho všimla, když narazila na chlapečka, který předstíral, že skládá z novin čepici a ve skutečnosti četl komentář George Kennana o důsledcích Bulganinova pádu a Chruščovova vzestupu v Kremlu.

„Ahoj, Hughu,“ zašeptala mu Charlotta za zády. Chlapeček se neotočil. Věřila, že se v mužích vyzná natolik, že nedokáže před ní nic zakrýt. Platilo to i o mužích ukrytých do tělesné schránky tříletého chlapečka? Dovedl se Hugh tak dobře ovládat, nebo se zmýlila? Lámala si tím hlavu tak dlouho, než objevila mezi kolegy dalšího dospěle inteligentního hošíka a po něm v následujícím týdnu ještě dva. Celkem jich tu napočítala osm ještě dřív, než strávila v Toles-Beyově institutu první měsíc.

Který z nich je Hugh, to jí vrtalo v hlavě.

Právě tato otázka se jí stala osudná.

Byla to sice dospělá žena, ovšem mladá dospělá žena. Zkušenosti s muži měla četné, ovšem zhuštěné do krátkého období tří let, než se v šestnácti nechala polapit do Hughovy postele, pak byla přísně monoandrická. To, co považovala za zkušenost a cynismus, bylo pouhé drsnáctví vyčtené z románů Henryho Millera. Domnívala se, to právem, že Hugh mezi těmi chlapečky je, ovšem žila ve zcela omylném domnění, že jsou to jeho kamarádi a že je do nového života dostal on, podobně jako ji.

Svémi pokusy odhalit Hughovu novou totožnost na sebe připoutala pozornost těch moudrých chlapečků. Nejdřív z toho měla radost, protože si myslela, že Hugh se k ní přihlásí sám. Nic podobného se však nestalo. Chlapečkové se o ni přestali zajímat, hleděli si svých testů a televize, kterou v nestřežených okamžicích přepínali na burzovní zprávy, a Charlotta, vždycky zvyklá na podřízené postavení vydržovaného těla, si začala zvykat na myšlenku, že i v novém životě bude něčí příslušenství.

Jednoho dne, když děti šly spát, se ji dva chlapečkové pokusili zabít.

Přikradli se k její postýlce a obratně jí nasadili na hlavu plastický pytlík. Charlotta se začala dusit a naštěstí si vzpomněla na kurs se-

beobraný, který prodělala někdy v patnácti letech v minulém životě. Poslepu vrazila jednomu z nich prsty do očí. Kluk odletěl stranou. Druhého kopl patou do přirození, poroučel se na druhou stranu.

Strhla si sáček z hlavy.

„Slečno Kate? Slečno Kate?“ začala ječet.

Kluci odběhli dřív, než Kate Reidová dorazila na místo.

„Co se stalo, Charlottko?“

Dívinka byla udýchaná a vyděšená. Kate ji vzala do náručí.

„Zdálo se mi něco ošklivého. Honil mě pes,“ řekla Charlotta. Byla bych pěkná kráva, myslela si, kdybych řekla pravdu. Copak by mi uvěřila, že mě chtěli dva tříletí kluci zavraždit?

Odpoledne zašla za těmi dvěma. Další tři se přiloudali.

„Same,“ řekla. „Seru na to, kdo jsi, a seru na Hughu. Jseš to ty...“, obrátila se k jednomu. „Nebo ty? Nemusíte se bát, nic neshodím. Nemám na tom zájem a tak jako tak by mi nikdo neuvěřil. Nechme stranou, že mi hodně dlužíte. Hughu, jestli mě posloucháš, ty jsi utekl do nového života jako hnusnej starej prdlavej dědek. Kdežto já byla krásná mladá holka, která si nic neužila, když do toho nepočítám, jak ses po mně válel svým měkkým břichem plným sraček a jak jsi mě nutil, abych...“

„Nech toho, Doris,“ ozval se chlapeček, který až dosud seděl opodál a tvářil se, že natahuje klíčkem plechový tančík.

Takže Tom Baston je někdejší Hugh Wakefield, uvědomila si. No, mohlo mě to napadnout, že zrovna tenhle malej prasák...

„Dobře,“ řekl Sam. „Udělalí jsme pitomost. Prostě, žárčili jsme na Hughu, že si přivedl děvče. My jsme nechali všechno tam... v loňské sezóně. Pochop to, Doris, máme teď mladou krev...“

„Říkej jí Charlotto,“ zasyčel Riki. „Doris je mrtvá. Zastřelili ji.“

Plechový tančík vyklouzl Tomovi z rukou a rozjel se hlučně po podlaze. Každé tři vteřiny vypálil jeden kapslík.

Doma Charlotta oznámila Mary Greenwoodové, že už nechce být v Toles-Beyově institutu. Pečlivě si promyslela taktiku, jak na ni. Ani chvilku neuvažovala o variantě, že by jí řekla o vražedném pokusu. Buď by jí Mary neuvěřila, nebo by utíkala za ředitelem panem Milliganem, aby mu to práskla.

„Nechci chodit do toho institutu,“ řekla. „Už tam nikdy nepůjdu.“

„Je to v tvém zájmu, dceruško,“ brala ji Mary do náruče. „Čeká tě skvělá budoucnost, velká kariéra. Jsi chytrá holčička a víš přece, co je to kariéra, vid’?“

Byly v domě samy. Kent Greenwood byl v Houstonu na kongresu stomatologů. Charlotta vtlačila prstíky biologické matce do očí a donutila jí, aby ji postavila na zem.

„Do mé kariéry je ti hovno,“ řekla ženě, která se tyčila nad ní. „A řeknu ti, co je v tvém zájmu. Vezmi mě z institutu pryč, nebo prásknu Kentovi, že za tebou chodí ten basketbalista a v kuchyni mu kouříš ptáka!“

„Ježíši Kriste...,“ zašeptala Mary Greenwoodová. Musela si sednout, jinak by se jí nejspíš podlomily nohy. „Dítě moje, co to povídáš? Dítě...“

Holčička se na ni chladně dívala. Neměla dětský pohled. „Co jsi zač?“

„Ber to s klidem, Mary. Kdo jsem, to jsem. Teď jde o normální dohodu mezi rozumněma lidma.“ Charlotta vylezla na druhou židli. Nohy se jí kývaly nad podlahou. „Dej mi cigáro, už jsem si víc jak tři roky nedala čouda.“

Mary rozsypala krabičku, ale jednu camelku přece jen dokázala zvednout a donést ji nezlomenou k růžovým rtíkům holčičky.

Zapálit si musela Charlotta sama. První šluk byl tak silný, že ji div nesestřelil ze židle. Musela se tomu až smát.

Mary ji pozorovala, bledá, roztřesená.

„Tobě jde o prachy, co?“ ptala se jí Charlotta. „Kolik ti Hugh Wakefield na mě dal?“

„Pět tisíc ročně,“ šeptala Mary.

„Institut stojí tři, takže pro tebe a Kenta zbejvá vejvar všeho všudy dva tácy. To je hovno. Vezmete mě z institutu pryč, necháte mě pár let doma. Já se vypařím hned, jakmile obstojím sama na ulici. Tříletou holku naložej policajti do auta, chápeš? Ale i kdyby to mělo trvat ještě deset let, to máš ztrátu dvacet táců. Já vám je během dalších tří let splatím, co říkáš? A deset dalších táců navrch, to je blběj business?“ S očima přimhouřenýma rozkoší holčička do sebe natahovala cigaretový dým. Nohu si přehodila přes nohu. „Buď rozumná, Mary. Všechno bude oukej. Ty drž hubu a já budu držet hubu. Musím tedy říct, že toho basketbalistu ti závidím. Kenta ne. Ten má na můj vkus moc malýho ptáka.“

„Na můj taky,“ vyhrkla Mary bezděčně. „Jenže... jak mu to vysvětlím? Co mu řeknu?“

„Neměj strach. Zmáknou to s ním raz dva.“

„Ty s ním chceš promluvit... sama?“

„Nebud' blbá. Vážně si myslíš, že tvůj manžel je v Houstonu na kongresu stomatologů?“ řekla Charlotta s cigaretou v koutku úst.

Byla přece jenom málo dospělá... Všeho všudy dvaadvacet let, přičemž zkušenosti z posledních tří let v mateřské školce příliš nepřispěly k její schopnosti vyznat se v předivu mezilidských vztahů a motivací!

V okamžiku, kdy jí Mary Greenwoodová vytrhla cigaretu z úst, hodila na zem a rozšlapala na prach, si uvědomila, že vyhodila na stůl svůj jediný trumf a že ho už nikdy nebude moci využít. Kent

Greenwood se svým malým ptákem nevydrží s handicapem másla na hlavě ani půl kila v ringu manželského profi-boxu.

„Já ti ukážu business. To budeš koukat! Jste moc chytrý v tom vašem institutu. Zítra řeknu slečně Reidové, aby na tebe mimořádně přísně dohlídla. Máš moc velký roupy, děvenko.“

Využila fyzické přesily a zamkla Charlottu v jejím pokoji.

Tříletá dvacetiletá žena rezignovala.

Tak to bylo i v jejím předešlém životě vždycky. Jakmile začala chytračit, přišla o všechno. Bude tedy muset do toho proklatého institutu chodit.

Jednoho malého vítězství přece jen dosáhla.

Když byla Mary na nákupu v obchodním domě, ukradla tam břitvu a propašovala ji do mateřské školky. Schovala ji do krabice s hračkami na dosah ruky z postýlky. Myslela na ty staré prdoly v tělech tříletých hošíků, kteří se na ni chystali. Jen to zkuste, uvažovala, sáhněte na mě a máte čepel v očích! Znala holky, které nosily břitvu za podvazkem. Dokázaly se ubránit i proti nameteným negrům. To by v tom byl čert, aby nezvládla nějakého pupkatého Hugha Wakefielda!

Udělala chybu, že o Hughovi a ostatních přemýšlela jako o zchátralých sedmdesátnících. Stará těla nechali v minulé sezóně. Teď už byli jen Nelítostní.

Kdyby si to včas uvědomila, schovávala by břitvu pod polštářem a vše mohlo dopadnout jinak, než dopadlo.

8

Nebyla to moc kvalitní a drahá břitva. Spotřební zboží, laciný model od firmy Spikes, Pittsburgh, jak se dalo číst na zakrvácené

čepeli. Střenka nebyla dokonce ani kovová, pouhý výlisek z černé tvrzené gutaperči.

Ředitel Toles-Beyova institutu pan Thomas Milligan se zděsil, když ji spatřil v ruce hošíka, který capkal v růžovém pyžámku potištěném modrými králíky chodbou.

„Dítě nešťastné, pojd' sem honem!“ zvolal ředitel Milligan.

Hošík se zastavil, otočil se a upřel na ředitele veliké modré oči. Tvářičky měl červené jak vlčí máky.

„Co to máš?“

„Já nevím,“ řekl chlapec.

Musím opatrně, pomyslel si ředitel Milligan, aby se dítě neřízlo. Chlapec stál bosýma nohama na lesklém korkovém linoleu. Z břítu stékala čerstvá krev. Pořezal se? Nezdálo se. Někdo se pořezat musel... Bože, snad se nestalo nějaké neštěstí? To by mu dozorčí rada Toles-Beyovy nadace nikdy neprominula. Pomaličku se k dítěti šoural, na krok před ním přičapl a natáhl ruku.

„Je to hezké,“ pravil ředitel Milligan. Tváře roztáhl do úsměvu a ani k tomu nepotřeboval automobilový hever. „Moc hezké. Půjčíš mi to?“

To je okamžik pravdy, letělo mu hlavou. Jestli ten kluk dá břitvu za záda a pořezá se...

Chlapec byl naštěstí zcela bezelstný a břitvu panu řediteli Milliganovi podal.

Muž ucítil chlad gutaperči v dlani. Pomaličku vstával. Veliký kámen mu spadl ze srdce! Otevřel ústa, aby chlapce pochválil, jak je hodný.

Také chlapec otevřel ústa a dal se do křiku.

„Pomoc! Nechte mě! Pomoc! Chce mě taky zabít!“

Rozběhl se chodbou od ředitele Milligana a křičel, div si neroztrhl plíce. Užaslý pedagog se za ním rozpačitě rozběhl s krvavou

břitvou v ruce. To už se otevíraly nějaké dveře, ve vteřině ve dvou tu byli další chlapečkové a holčičky a taky slečna Reidová a všichni viděli, jak ředitel Milligan běží s krvavou břitvou za nějakým dítětem, které před ním prchá a hystericky křičí.

Jekot přilákal další učitelky a podomka, černocho jménem Boyer.

Byl to on, kdo objevil v dívčí ložnici zakrvácenou mrtvolku Charlotty Greenwoodové, a on také polapil a knokautoval jejího vraha, ředitele Toles-Beyova institutu Thomase Milligana a střežil ho až do příjezdu policie.

9

Kate Reidová byla statečná mladá žena. Otec si přál chlapce a vychovával ji po klukovsku. Věřila, že by se učila střílet z revolveru, i kdyby se nebyla narodila v Texasu, kde je pistole národním symbolem státu, který nikdy nezapomněl na svou – byť epizodickou – kapitolu samostatné existence.

Nevyděsila se, když jí Buck Bagley telefonicky zavolal asi čtrnáct dní poté, kdy ředitel Milligan projevil do té doby skrývané sadistické choutky a podřezal maličkou Charlottu jako podsvinče.

„Máš pistoli, Kate?“ ptal se jí Buck.

„Ovšem. Proč se ptáš?“

„Potřebuji tvou pomoc.“

Podívala se na hodinky. Byly tři hodiny ráno.

„Kde jsi?“

„Zatím doma. Dokážeš být v půl čtvrté v univerzitním areálu?“

„Jistě, Bucku. O co jde?“

„Nemůžu o tom mluvit po telefonu. Přijedeš?“

„Jistě. Kam přesně?“

„K věži. Budu tě čekat.“

Austin připomínal v tuhle noční dobu město duchů. Ulice vy-
metené, pouliční lucerny zářily jen mdle, jako by si byly vědomy,
že o jejich světlo nikdo nestojí.

Buckova chevroletka se zjevila ve žlutavém svitu jejích reflektorů jako koráb Bludného Holandana. Buck se opíral o blatník. Když vystoupila z fordu mercury, zahodil camelku a vykročil jí vstříc.

„To jsem rád, že jsi tady. Báľ jsem se o tebe.“

„Co se děje, Bucku?“

„Jde o život.“

Prudce se otočil a v hrsti se mu objevil revolver. Z auta se ozvalo nějaké zanaříkání. Také Kate vytáhla z kabelky malý colt dvaadvacítku s dvou a půl palcovou hlavní.

Buck se nakláněl k bočnímu oknu chevroletu. Pak zasunul revolver do podpažního pouzdra a otevřel dveře.

Z auta vyklouzl chlapec asi šestiletý, vrhl se k němu, klekl si a objal mu kolena.

„Prosím... prosím... nezabíjejte mě, pane!“

Buck se sehnul k chlapci. Ten se dal do křiku a schovával hlavu mezi Buckova kolena. Ramínka se mu trásla zoufalým strachem.

Kate bezděčně pozvedla ústí coltu. Hleděla na Bucka přes mířidla zbraně.

„Co to znamená, Bucku?“

„Zabil Charlottu, paní! Chce zabít nás všechny!“ křičelo dítě.

Buck nervózně zaškubal nohou, aby kluka setřásl. Držel se ho jako klíště. Otočil se ke Kate, a když viděl, že na něho dívka míří, bezděčně sáhl po pistoli.

„Stát! Hni se o vlas, Bucku Bagleyi, a máš ji v sobě!“

Buck strnul. Ruku měl snad jen pět centimetrů od pažby smith and wessona. Ona se netrefí, uvažoval, a i kdyby, dvaadvacítka mu nic neudělá, její stopping power je nulová...

„Neblázni, Kate, já...“

Přece nestřelím svoje děvče, napomenul sám sebe Buck Bagley.

„Bojím se, paní...,“ kňučel chlapec.

„Drž hubu,“ houkl na něho nervózně Buck.

„Nezabíjejte mě!“

„Kate, nech si všechno vysvětlit...“

Kate si myslela, že všemu rozumí a místo vysvětlování potřebuje pomoc policie. Nejdřív ovšem musí Bucka odzbrojit.

„Jdi k autu,“ nařídila mu. „Pomalů. Postav se k němu a opři se rukama o střechu. Udělej krok dozadu. Ještě kousek... Rozkroč se.“

Buck poslechl. Napůl teď visel v prostoru. Nikdy ji nenapadlo, že proceduru, kterou ji naučil otec, někdy použije na svém milenci.

„Seber mu ten revolver,“ vybídla chlapce. „Nic nezkoušej, Bagleyi, mám lehkou spoušť.“

„Dobře,“ zavrčel Buck. „Tak dělej, kluku.“ Chlapec obratně vylovil z pouzdra smith and wessona, natáhl kohoutek a poodstoupil o dva tři kroky. „Už se můžu hnout?“

„Jo. Otoč se ke mně.“ V očích měla slzy. Přemohlo ji zklamání a ponížení. Rozbrečela by se naplno, kdyby jí v tom nebránila palčivá nenávist. „Proto jsi mě sbalil, aby ses vetřel do institutu a mohl tam vraždit... Nebo vydírat bohaté rodiče? Tohle byl přece únos. Mluv... Ba ne. Já to nechci slyšet.“

„Já tě nesbalil proto...“

„Sbalil. Že jsi mě sbalil záměrně, s rozvahou?“

Padla na něho únava a rezignace.

„Jo,“ řekl, nejspíš aby jí ublížil slovem, když už ji nemůže přivést k rozumu pár fackami.

„Vždycky jsem to tušila,“ lhala. Nikdy nic netušila. Byla zamilovaná jako princeznička z pohádky.

„Poslouchej, Kate, tyhle děti nejsou normální. Je v nich...“

Vzdorně pohodila hlavou.

Pak už nebylo nic, aspoň z jejího hlediska.

Chlapec stiskl spoušť smith and wesson a zasáhl ji do hlavy. Kulka letí rychleji než zvuk, takže Kate zemřela bez obav ze smrti, jen tak, jako když někdo vypne světlo.

„Tak jdeme, Bagleyi,“ řekl chlapec. Mířil teď na Bucka. „Otevřete zadní dveře. Leží tam klíče. Vezměte je. Chovejte se klidně a nic se vám nestane.“

Takhle jednájí Nelítostní... uvědomil si Buck. To je on, uvědomil si znenadání. Hlas v telefonu.

„To vy jste zabil Charlottu?“ Kdo to jenom může být... Ferringo? Nebo Wakefield? Mohl by to být on. Orodoval za Charlottu, proč by ji tedy zabíjel...

„Ne,“ usmál se hošík. „Já nechodím do Toles-Beyova institutu. Copak jste mě tam někdy viděl?“

Buck se ohlédl po Kate. Ležela na zádech. Střela jí urvala horní polovinu hlavy. Bagley viděl už několik zastřelených, ale žádný nekrvácel tolik jako ona. Ucítil pach krve, připomínala mu čerstvé ořechy. V černých fasádách budov se rozsvítilo několik oken.

„Jdeme,“ řekl chlapec a ukázal hlavní k budově na úpatí věže. „Váš smith and wesson má taky jemnou spoušť. To ovšem víte, Bagleyi.“

Je naprosto nelítostný, uvědomoval si Bagley. Kráčel jako ve snách. Když odmykal hlavní dveře, ve tmě zaslechl nějaké hlasy. Muži se tam dohadovali, jestli slyšeli výstřel. Dveře zaskřípěly.

Když Bagley vešel, ucítil povědomý pach. Vydýchaný vzduch, pot mladých těl. Univerzita. Tady studoval staré záznamy. Tady přišel Nelítostným na stopu. Rochelle Stone, Vic Raymond, Nigel Morley, Elmer Toles-Bey, Huck Roundtree, Hugh Wakefield... kdo z nich mu míří jeho vlastním revolverem do zad?

Kluk věděl, kudy jít. Vedl Bucka do podzemí, jedno, druhé patro. Vlevo, chodbou rovně, pak doprava.

Dveře.

Na ceduli nápis TOLES-BEYOVA NADACE.

„Otevřete.“

Buck musel odemknout trojí zámek dveří a když zámky povolily, na otevření bylo třeba značné síly. Jako trezorové dveře, napadlo ho.

Vešli. Bylo tu sucho a teplo.

„Rozsvíťte. Vypínač je vlevo od dveří.“

Poslechl.

Místnost byla pustá. Malý stůl a židle, nějaká skříň s visacím zámkem. U protější stěny nějaký elektrický přístroj, vypadal jako manuální telefonní ústředna.

„Jděte k tomu blíž. Vidíte ty dva vypínače?“

„Jo.“

„Vypněte je. Oba najednou.“

Byly od sebe dobře metr osmdesát vzdálené. Musel se nahnout přes vodorovnou část stroje, aby na ně na oba dosáhl. Chvilku zaváhal a pak na jeden ráz oběma vypínači cvakl.

Nestalo se nic, co by mělo nějaký viditelný efekt.

„Můžete se otočit.“

„Co to má bejt?“ zeptal se Buck.

„Vypnul jste tucet prvotřídních mozků. Tohle je vysílač Boullignardova zařízení. Jeho anténa je na vrcholku věže.“

„Neznám žádné... záření.“

„Nevadí. Prostě... Tom Baston už není Hugh Wakefield. Jenom Tom Baston, obyčejný, dokonce dosti pitomý Tom Baston. A Pete Pleshett už není váš někdejší šéf Dominick Ferringo. Je to jenom malý Pete. Zítra už nebude číst burzovní zprávy. Bude si hrát s Charliem a Rikim na babu. Po nějakém Philu Karsonovi a Elmeru Toles-Beyovi nevzdechnou. Budou to malé, obyčejné děti. Udělal jste dobrý skutek, Bagleyi. Nikdy je nebude trápit svědomí kvůli Charlottě Greenwoodové.“

Chlapec si sedl na židli. Zbraň byla pro dětskou ruku přece jen moc těžká.

„Jenže vy... jste taky takový, jako byli oni?“

„Ovšem,“ řekl. „Taky jedu svou druhou sezónu.“

„Vy to nepotřebujete? Ty paprsky?“ kývl Buck k přístroji.

„Budoucnost je v miniaturizaci, chápete? Dnes všichni mluví o kosmickém programu, kdo bude tam venku dřív, jestli my nebo Rusové. Jenže to nezáleží na raketách, na palivu, jak si myslí pitomci. Že si to taky myslíte?“

„Ne,“ řekl Buck Bagley. Myslel si to, když na to myslel, což bylo zřídka.

„Ale jo,“ smál se na něho hoch. „Jenže opravdu důležitá je elektronika. Počítače. Slyšel jste o tranzistorech? To je začátek skutečně nové sezóny. Polovodiče budou brzy tak malé, že na velikost nehtu se vejde tisíc, sto tisíc, milión tranzistorů...“

Bagley měl pocit, že ten kluk mluví turecky.

„Chápu,“ zalhal nepřesvědčivě. „Tohle jo. Taky chápu, proč jste mě potřeboval. Dohled v institutu, že? A sám byste nemohl vysílač vypnout. Potřeboval jste dospělého pomocníka. Co ale nechápu... Proč jste zlikvidoval celou tu partu?“

„Milý Bagleyi,“ řekl hošík. „Oni byli Nelítostní a Hyeny. Zabít Charlottu jim nedělalo potíže. Stejně ale patřili minulému století, primitivové. Vražda Charlotty mě o tom přesvědčila. Místo aby pracovali v týmu, zabíjeli by se dál, jeden druhého. Pletli se mi pod nohy. Tušil jsem to od začátku, a proto jsem si postavil vlastní takové zařízení. Mám ho doma v dětském pokoji. Táta myslí, že je to rádio. Oni byli Nelítostní, já Nezávislý. To je lepší.“

„Kdo jste byl tenkrát?“

Chlapec se usmál.

„V první sezóně? To jméno by vám nic neřeklo. Lewis Garland. Konstruktor u IBM. Já pochopil, kolik záleží na tom, být tady první. Pak to pochopili oni taky a závodili, kdo dřív spáchá sebevraždu. Jenže, když jde o to, být první, nezáleží, o kolik jste první. Hlavní je být první. Tohle je moudrost, Bagleyi,“ řekl hoch. „Škoda, že vám nebude k ničemu.“

Venku slyšel hlasy.

Stiskl spoušť. Zpětný ráz ho srazil ze židle. Jak padal, viděl Bagleye letět zády na vysílač Boullignardových paprsků. Střela proletěla Bagleyovou hrudí a přístroj zasáhla.

Když dovnitř vpadli první povykující muži, kluk ležel na zemi a přístroj hořel a po částech vybuchoval. Vytáhli ho v poslední chvíli, jak později svorně tvrdili policistům. Bagleyova mrtvola jaksepatří ohořela a revolver se dokonce rozžhavl tak, že začaly vybuchovat náboje v jeho bubínku.

„No tak, pššš, pššš,“ choval vzlykajícího chlapce v náručí policejní poručík. „Už nebreč. Ten zlý pán, co zabil paní učitelku a chtěl zabít i tebe, už ti neublíží. Měl jsi z pekla štěstí, kluku jeden. Jak se vlastně jmenuješ, hochu?“

„Bill Gates, pane,“ vzlykl chlapec.

10

O těchto událostech, jež v Austinu vzrušily jednu podzimní noc roku devatenáctistého padesátého osmého univerzitní půdu, se nedochovalo žádné svědectví kromě tohoto záznamu. Ještě té noci přivolaný rektor uvalil naprosté informační embargo a dnes, po více než pětatřiceti letech... Ani na věž se dnes nahoru nesmí. Je zavřená od té doby kdy tam jeden pošuk vylezl a střílel dolů na lidi.

Bill Gates je živ a zdrav. Daří se mu dobře. Vydělal zatím osm miliard a další jsou na cestě.

Druhé převtělení Otty Skorzenyho

Formace třímotoráků Ju 52/3m s kluzáky DFS 230 A ve vleku hřměla nocí nad Korintským průlivem. Kréta se brzy probudí ze spánku. Předsunuté hlídky britské posádky už zaslechly podezřelý hluk, vyhlásily poplach a ospalí tommyové strhávali plachty z protiletadlových kulometů. Na pevnině se dalších čtyři sta padesát junkersů chystalo ke startu.

Dopadly první bomby. Britské reflektory nervózně prohmatávaly tmu. Začal nacistický útok na Krétu, hlavní opěrný bod britské moci ve Středomoří.

„Konečně...,“ zašeptal sturmbannführer SS Otto Skorzeny. Stál na skalním výstupku hory Iuktas. Jeho muži tiše vycházeli z jeskyně, kde už týden čekali na tento okamžik. Dívali se, jak nedaleký Heraklion rudě rozkvétá do noci jako velická zářivá růže. Hluk bitvy připomínal vzdálenou bouři. Z údolí řeky Platyperémas k nim vystupovala omamná vůně levandule.

Sturmbannführer vztáhl ruce k ohnivě růži.

„Já, sturmbannführer SS Otto Skorzeny, šesté vtělení rytíře řádu svatého Grálu Manfréda von Aue, přísahám na tebe i za své věrné muže: splním příkaz svého reichsführera, do jehož pomíjející tělesné schránky se převtělil germánský hrdina Jindřich I. zvaný Ptáčník, a provedu vše, co jsem slíbil nad hrobkou velkého krále v quedinburské katedrále. Věren volání krve a země budu zde stát a splním své vznešené poslání s pevným srdcem a rukou, která se nezachvěje na jílcí meče.“

Vytrhl z opasku dýku a pozvedl ji k nebi. Ostří se usmálo v ohnivých červánkách severního obzoru. Přitiskl rty do míst, kde tušil runy svého řádu.

Sklonil potom hlavu a tiše odříkával slova tajemné modlitby SS, jak se ji naučil při duchovních cvičeních ve zříceninách hradu Wewelsburgu. V podzemí bylo sanktuárium řádu, místo kultu krve, a zde již před lety přijal krvavý křest, jímž vstoupil do nejužšího kruhu zasvěcenců, kam měli přístup jen takoví muži, kteří měli v žilách krev pradávných germánských bojovníků. Tam tehdy opakoval slova přísahy, jíž se uvázal do bezpodmínečné poslušnosti národu a jeho vůdci: „Věříme v Boha a poselství naší německé krve, která věčně mladá vyrůstá z německé půdy. Věříme v národ, v němž tato krev obíhá, a ve vůdce, kterého nám seslal Bůh.“

Až do rozednění takto stál a žádný z jeho mužů se neodvážil porušit posvátnost chvíle. Byli to prostí bojovníci, ale věrní nad jakoukoli pochybnost. Nepatřili do kruhu vyvolených, avšak osvojili si všechny životní zásady řádu. Smrti si cenili výše než života, včetně svého vlastního, a runy SS jim byly posvátnější než kříž. Prostí a věrní, poslušný nástroj ve sturmbannführerových rukou, chladní jako meč ukutý magickým kovářem germánských ság.

Ráno sestoupili do vesnice Thiravia.

Jejich příchod vesničany nepřekvapil. Netušili sice, jak velká síla se přivalila na ostrov, a nemohli vědět, že britský odpor se brzy zhroutí. Mnozí ani nerozlišovali britského a nacistického vojáka. Po staletí vojáci přicházeli na Krétu a počínali si podle svého stavu, vraždili, loupili, znásilňovali a potom odcházeli, pryč z ostrova, někam za moře, kde leží krajiny zapomnění. Na životě vesničanů nezměnili nic, leda snad to, že k němu přidali další utrpení, ale na trýzeň byli tito lidé zvyklí stejně jako na vůni levandule a bzukot cikád a snad ji ani nevnímali. Vojáci měli radost, že se přestěhují z vlhké jeskyně do chýší prohřátých sluncem. Stařešina vesnice pochopil, co po něm sturmbannführer chce, a nechal vyklidit velkou chalupu na kraji vesnice. Byl to vážný mlčenlivý muž a zdálo

se, že nevnímá vzdálené burácení dělostřelby, a nikdy nevzhlédl, když na blankytném nebi kolem sebe kroužily stíhačky a sekaly po sobě olověnými pařáty.

K večeru se zdálo, že bitva nabývá na prudkosti. Letouny s hákovým křížem někam odletěly a jenom britské stíhačky varovně bručely nad skalisky Kréty. Na vojáky padla tíseň. Skorzeny však zachovával klid.

„Vypadá to špatně,“ podotkl krasavec Frída, sturmbannführerův oblíbenec. Skorzeny pokrčil rameny.

„Na našem úkolu to nic nemění.“

„Pane sturmbannführere,“ osmělil se Frída, „skutečně jsme tu jenom kvůli těm ptákům?“

„Jenom?“ odušil Skorzeny ironicky. Frída byl statečný voják, osvědčený v ohni. Neznal však tajemné zásady řádu. Byl to pouhý zbrojnoš, kdežto on, Skorzeny, je převtělený rytíř. Nemůže se zlobit na svého bojovníka. Rozhlédl se kolem sebe. Na stropě visela petrolejová lampa. Kolem stolu seděli vojáci. Mlčky se na velitele dívali. Neřeknou nic, když velitel sturmannu Frídu odbyde. Snad dokonce čekají, že sturmbannführer všetečku potrestá. Jsou to SS-mani a vědí, co se sluší. Slepá poslušnost je jejich hlavní zákon. Láska k veliteli, láska ke zbrani. Kdyby kterémukoli z nich upadl na zem náboj, poklekne a zvedne ho svými ústy. Tak zní zákon SS. Sedí a mlčí. Jejich oči se však ptají.

Jak by se zachoval Manfréd von Aue, kdyby mu oči jeho zbrojnošů kladly otázku?

Na pobřeží zuří bitva. Není vyloučeno, že zabíjení přijde až sem, do těchto hor.

„Reichsführer miluje ptáky,“ řekl Skorzeny. „Na hoře Iuktas sídlí vzácný druh skalních vlaštovek. Jsme tu, abychom od nich odvrátili zkázu. Tak nám to přikázal reichsführer.“

Víc jim nemohl říci. Nepochopili by, že reichsführer Himmler je převtělený Jindřich I. zvaný Ptáčník a že má lásku k ptactvu v krvi stejně, jako ji měl jeho veliký předchůdce. Nejsou zasvěceni do mystérií Wewelsburgu a nevědí o tajemném učení společnosti Ahnenerbe, která zkoumá ducha, činy a dědictví indogermánské nordické rasy. Stačí jim to neúplné vysvětlení?

Hukot motorů přerušil jeho rozjímání. Nízko nad horskými hřebeny se hnala vlna junkersů.

Bitva s Angličany byla tvrdá. Bránili se houževnatě, ale útoku šestnácti tisíc padákových myslivců nemohli dlouho vzdorovat. Nad Heraklionem zavlál prapor s hákovým křížem a dopravní loď válečného námořnictva přivázely denně další jednotky a techniku. Brzy bylo jasné, že bojový úkol se změnil v báječné prázdniny. Jenom na několika místech se tommyové dosud bránili. Údolí řeky Platyparémas je však bezpečné a vlašťovkám na hoře Iuktas se nic nestane. Jindřich I. zvaný Ptáčník může být ve Valhalle spokojen: jeho nástupce se postaral o drobné opeřené svěřence! Nemusel obětovat ani jednoho ze statečných bojovníků.

Skorzenyho výsadkáři radostně odpočívali. Už je ani nenapadlo klást další otázky. Vyhřívali se na slunci, rozvaleni na teráskách vesnice Thiravia, pili těžké rudé víno, voňavé jako levandule, a večer opékali kůzlata ulovená ve skalách. S jásotem uvítali zprávu, že krasavec Frída tu dostal svou první holku, a večer kuli dobytelské plány a vymýšleli, jak se dostanou krásným Krétánkám na kobylku.

Ráno našli sturmanna Frídu uškrceného provazem, jakým zdejší sedláci poutají nohy svých oslů, aby jim neutekli.

Skorzeny nechal svolat všechny muže Thiravie a prostřednictvím zasmušilého Theodora, kolaboranta odněkud z Arkádie, kterého jim před dvěma dny přivezli z Heraklionu bojovým vozidlem

KdF zvaným „vodník“, oznámil všem shromážděným, co vesnice provedla jeho lidem a co on za to provede vesnici. Vybral pak namátkou pět mužů, vojáci je odvedli ke strži nad Platyparémadou a tam je zastřelili.

„Do večera chci znát jméno vraha,“ řekl.

Vydali mu ho krátce po poledni. Deputace černě oděných mužů, v náladě podivně slavnostní, přivedla pastýře, vyděšeného k slzám. Místní tesař postavil před kostelem šibenici a výsadkáři mladého pastýře pověsili. Na hrud' mu pověsili cedulku, již namaloval zasmušilý Theodor. Stálo na ní:

TAK NALOŽÍME S KAŽDÝM BANDITOU

Vesničané si prohlíželi ceduli lhostejně, protože nedovedli číst. Oběšence se však očividně báli, což ovšem nezabránilo tomu, aby večer padl výstřel. Střelec mířil špatně, a jak se dalo soudit podle zvuku, jeho zbraň byla starodávná předovka, nabitá černým prachem.

Když se toto stalo, Skorzeny oznámil svým mužům, že zítra pročešou okolí a při první známce odporu odvolá zákaz násilného dobývání zdejších dívek.

V osm večer cikády umlkly a na krajinu padla hrozivá noc, v níž hvězdy zářily jako oči vlkodlaků.

Skorzeny seděl v domku a probíral se svými muži zítřejší kárnou výpravu. Skláněli se nad mapou, když vešel strážný a oznámil, že pan sturmbannführer má návštěvu.

Byl to zasmušilý Theodor a vysoká štíhlá dívka. Nebyla zdejší, protože muži ji dosud nespatriili a takovou krásku by jistě nepřehlédli. Byla oblečená po vesnicku, do černého oděvu, který věru nebyl střižen tak, aby sváděl mužské oči. O to byl dráždivější, protože nemohl zakrýt tvar jejích prsů, pevných a bojovně vzepjatých, a když se dívka pohnula, záhyby prostoduše opisovaly křivku boků

a tehdy se ukázalo, že dívka má nohy dlouhé a štíhlé jako ta zrádná štetka Marléne Dietrich. Obočí měla úzké, jako načrtnuté tužkou, a nad kořenem rovného nosu se spojovalo můstkem tmavého chmýří. Snad měla poněkud široká ústa, snad. Ale nad koutky úst spatřili maličké prohlubně, připomínající jizvu po neštovičce, avšak nebyly to jizvy, nýbrž studánky úsměvu. Zdálo se, že dívka se usmívá. Byla však vážná jako sama hora Iuktas, na jejímž úbočí sídlí oblíbené vlaštovky reichsführera Himmlera.

„To je Ariadna, pane veliteli,“ řekl zasmušilý Theodor, zrádce z Arkádie. „Chce s vámi mluvit o samotě.“

Jeho němčina byla mizerná, orientálně šišlavá. Skorzenyho napadlo, zda také zrádce Efiates, který přivedl Peršany k Thermopylám, mluvil tak bíděně persky. Kývl na své muže. Mlčky vstali a odešli.

„Co chceš?“ zeptal se potom dívky.

Odpověděla mu zpěvavě a studánky smíchu nad koutky jejích úst se chvěly.

„Nabízí se nám, pane veliteli,“ přeložil její slova zasmušilý Theodor. „Pod podmínkou, že odejdeme z vesnice.“

Skorzeny se zhoupł na židli a položil si ruce do klína. Pak si uvědomil, že by si to dívka a ten dobytek Theodor mohli špatně vykládat a založil je na prsou.

„Ať se ta běhna svlékne. Nekupuju zajíce v pytli.“

Zasmušilý Theodor zrudl a chtěl cosi namítnout. Včas si to ale rozmyslel a přetlumočil Ariadně velitelovo přání. Neřekla nic, jen hladina studánek jejího úsměvu se znovu zachvěla. Sáhla si na hrdlo dlouhými prsty, sjela dlaněmi níž a šaty se rozevřely. Sklouzly jí k nohám a ona z nich vystoupila jako Afrodita z mořské pěny. Byla velice mladá, ale není vyloučeno, že je strašidelně stará a že tu zbyla po králi Mínóovi, napadlo Skorzenyho. Chvilku po-

zoroval chmýří na jejím pohlaví, pak si prohlédl prsy a promluvil k Theodorovi, nespouštěje z dívky oči:

„Řekni jí, že je šeredná jako prasečí prdel. Přelož to, jak říkám, nebo ti roztrhnu držku.“

Theodor poslechl, dívka se oblékla a oba odešli. Vojáci se nahrnuli dovnitř a vyptávali se, co se stalo. Skorzeny byl zmaten a podlehl prvnímu popudu a řekl vojákům všechno po pravdě. Pak se všichni smáli a vojáci se přímo cachtali v blaženosti, že mají tak ohromného, báječného velitele, i když – a to každý choval jako nejtajnější tajemství v hlavě – je trochu cvok, protože hlídá vlašťovky, aby se jim nic nestalo.

„Jak se sem ta děvka dostala?“ zajímal se Skorzeny.

„Přivedli ji křupani,“ vysvětloval strážný. „Stejná parta, která nám přivedla vraha krasavce Frídy.“

„Však my je přivedeme k rozumu,“ ozval se někdo, „a budou spolupracovat.“

„Měla to asi být nějaká křupanská oběť,“ zabručel Skorzeny. Trochu ho mrzelo, že ji vyhnal. Kdo ví, kdy tak krásnou dívku zase potká! Vzpomněl si na její oči a zachvěl se.

Ne. Správně udělal. Zvýšilo to jeho autoritu.

Druhého dne ráno vyrazili.

Vesnice byla rušná. Oslíci obtížení měchy s vodou capkali po strmých stezkách a hněvivý křik honců je nabádal ke spěchu, jako by se zde, v těchto horách, něco dalo uspěchat. Od řeky duněly dřevěné plácačky, ženské tam na plochých kamenech praly prádlo. V políčkách levandule, ohrazených kamennými zídkami, se vážně procházeli černě odění sedláci. Tesař opravoval střechu, na návsi vřeštěly děti.

Zasmušilého Theodora zanechali na stráži. Svěřili mu signální pistoli a samopal s jedním zásobníkem. Vydali se potom do hor, po

trase, již Skorzeny vyhledal na mapě. Vedla šikmo přes jižní bok hory, kolem hnízdiště vzácných vlaštovek, miláčků Jindřicha I. zvaného Ptáčník, až na náhorní plošinu, kde speciálka zaznamenala cosi podezřelého pod značkou „ruina“. Jakmile opustili vesnici, cikády začaly cvrkat, všechny cikády celého ostrova naráz, myriády cikád, těch šeredných much, které jen při velké dávce štěstí spatříte a ve volné přírodě sotva polapíte. Kráčeli zvolna, samopaly beretta na prsou, rukávy vyhrnuté. Náladu měli stejně slunnou jako krajina, pokřikovali na sebe a žertovali, jak se těší na boj s bandity, protože potom jediné ženské v tomhle údolí, které budou chráněné, zůstanou jen a jen ty skalní vlaštovky. Ptačí stěna byla už na dohled. Muži zmlkli, protože si všimli, že Skorzeny se napřímil. Nedokázal ovládnout kacírské myšlenky. Pan major je asi přece jenom cvok. Nakonec se bude těm potvorám klanět. Myslí si snad, že reichsführer Himmler má tak silný dalekohled od firmy Zeiss, že dokoukne až na Krétu?

Mysleli si to všichni, jeden každý z nich, a vzápětí se za to styděli, protože SS-mann nesmí takto myslet, nesmí dovolit, aby mu v jeho čistém mozku kroužily zapovězené nápady, které by se jistě mohly vylíhnout ve svinské makovici nějakého žida, ale nepatří do duchovního vybavení zdravě uvažujícího árijského bojovníka. Styděli se a báli se, že kamarádi to poznají, a jejich stud se zvyšoval, protože SS-mann snad může v jistých chvílích pochybovat o sobě, ale nikdy ne o svých kamarádech, o veliteli, o reichsführerovi. To by pak mohl pochybovat o samotném vůdci, a něco takového...

Skorzeny vykřikl.

Ptačí stěna se pohnula, zkrabatila do výsměšného úšklebku, zaduněla hromovým smíchem a vykročila mužům vstříc.

Pádili pryč za hřmění skal a tupých úderů dopadajících kamenů.

Zastavilo je teprve ticho.

Když se odvážili ohlédnout, spatřili na úbočí hory černou jizvu. Zoufalé vlaštovky mžikavě kličkovaly vzduchem. Oblaka prachu klesala po svážném úbočí hory. Tu a tam se ještě uvolnil kamínek a strhl s sebou maličkou lavinu. Z hromady balvanů číselá ostrá vůně sychraviny.

Skorzeny pomalu krácel vpřed a zastavil se až těsně u hradby balvanů. Potom sebral ze země rozdrcené tělíčko vlaštovky, která nestačila včas uniknout. Mrtvé oko ptáčka na něho upřeně hledělo. Do koho se převtělí tvoje drobná dušička, uvažoval Skorzeny. Kdo to bude? Přijde za mnou s výčitkou – pěkně jsi hájil ptačí stěnu, rytíři svatého Grálu Manfréde von Aue, pěkně jsi splnil příkaz Jindřicha I. zvaného Ptáčník! Nejenže jsi netasil meč, tys nehnul ani prstem, a co víc, nechal ses ošálit a netušil jsi, že hrozí nebezpečí!

„Vrátíme se a celou tu všivou vesnici pobijeme!“ rozkřikl se jeden z SS-mannů.

Skorzeny na něho pohlédl svýma vodnatýma, poněkud vystouplýma očima. Znovu spatřil ten obraz: ptačí stěna se utrhlá, jako když silní chlapi vyrazí dveře ze zárubně. Jak obrovská síla pohnula stovkami tun horniny! Žádnou explozi však neslyšeli, výbuchy dynamitových patron či prachových náloží.

Jaká síla zničila ptačí stěnu?

„Vesnice je prázdná,“ řekl tiše. „Nezůstala tam ani noha.“

Zarazil se. Odkud se v něm bere ta jistota? Ovšem, je to jistota. Ví, že vesnice je prázdná... a ví také, kterým směrem má se svými lidmi postupovat. „Jdeme dál!“

Hodil mrtvé tělíčko na zem a otřel si krev o své kropenaté kalhoty.

„Jdeme!“ rozkřikl se, snad až zbytečně hlasitě.

Stezka je vedla vzhůru, na horskou planinu, porostlou mateřídouškou, trsy lomikamenů a osívkou. Omšelé bílé balvany tu a tam čněly v zeleném porostu jako náhrobky padlých bojovníků. Zde se cesty větvily, ale Skorzeny krácel bez váhání. Vedlo ho snad nějaké tušení, vnitřní hlas. Zoufale bojoval s touto znepokojivou jistotou správného směru. Bylo by to přece hloupě pověrečné, kdyby měl podléhat jakémusi podvědomému tušení – vždyť právě toto kalné podvědomí je hlavní rejdiště židovských tmářů, jako je ta svině Sigmund Freud a jeho pomahači. Ovšem, sám vůdce naslouchá hlasům, které ho vedou po cestě mnohem spletitější, než je toto bludiště horských pěšin, jenže vůdcova intuice čerpá sílu z hlasu čisté germánské krve spojené ocelovým poutem s půdou životního prostoru.

Strnul.

Nedaleko se ozvaly hlasy, nějaký výkřik... je to vůbec lidský hlas? Snad to zařičela nějaká šelma, ale kde by se vzala tady, v kraji oslů a vychrtlých koz!

Pokynul rukou a jeho muži splynuli s krajinou, bezhlesně se propadli, zmizeli, jako to dovedou jen duchové a padákoví myslivci. Skorzeny cítil, jak mu buší srdce. S pistolí parabellum v pěsti se plížil kupředu. O sto metrů dále, ve skupině balvanů, spatřil zasmušilého Theodora, zrádce z Arkádie, který měl v této chvíli hlídat daleko odtud, ve vesnici, dům Skorzenyho a jeho mužů.

Otto Skorzeny viděl v životě už mnoho mrtvých v Řecku, v Jugoslávii, ve Francii a ještě dříve ve Španělsku i doma, v Německu, v dobách, kdy nacionálně socialistická revoluce hořela svým čistícím plamenem. Pohled na tělo Theodora byl však tak přízračně strašný, že se Skorzenymu udělalo špatně. Muž nebyl jenom mrtev, důkladně mrtev: nějaká divá síla ho rozsápala, rozmělnila, rozcupovala, jenže to zřejmě neudělala náraz, jako to dovede

mina, puma nebo dělový náboj, který rozhodí lidské údy a střeva rozvěsí po větvích stromů. Něco si vzalo zasmušilého Theodora do parády a pracovalo na něm pomalu a důkladně, metodicky a s rozmyslem.

Jenom tváře se to nedotklo.

Zůstala taková, jakou ji znal, ovšem poznamenaná hrůzou a devaterou bolestí.

Skorzeny si všiml, že mrtvola má věnec na hlavě.

Chtěl by přivolat své muže, ale neodvážil se vydat ze sebe hlásku. Byl natolik plný bázně, že se bál, aby se neprozradil. Krajina byla tichá, žádný letecký motor nevrčel pod blankytnou kupolí nebe a jenom slunce stálo na obloze jako mlčenlivý svědek hrůzy nelidského skonu. Kde jsou mouchy, napadlo sturmbannführera. V takovém horku by takto krvavá mrtvola měla být poseta mouchami. Bylo Theodorovo tělo tak hrůzné, že i hmyz se bál? Anebo je to tím, že všechno je už neživé, dokonce i expediční sbor zahynul a on, Otto Skorzeny, převtělený rytíř Manfréd von Aue, tu zůstal sám a čeká, až na něho přijde také řada?

Něco za ním zaharašilo. Zbytečně se lekl, protože to byl jeho rottenführer.

„Kristepane,“ zašeptal ten muž. „Proč mu dali ten věnec na hlavu?“

Skorzenyho napadlo, jak je směšné, že kolem mrtvol leží na břiše muži SS. Vstal a hněvivě se oprášil. Zavelel svým mužům vztyk a vydal rozkazy, jasné a rozumné, na jaké jeho muži byli zvyklí. Tady mají příklad, řekl jim, zvířecího svinstva, jakého jsou schopni jen rasově méněcenní pololidé. Viníci budou vyhledáni a potrestáni. Teď je třeba postupovat dál. On, velitel, začíná tušit, kde se celá ta banda skrývá, a brzy nastane chvíle, kdy se vrazi budou zodpovídat.

Překonali horský hřeben a spatřili to, co na speciálce bylo označeno jako „rozvalina“. Na první pohled to byla hromada balvanů, podobných těm, které teď střežily umučené tělo zasmušilého Theodora. Byly to však tesané kvádry, pošramocené deštěm, větry a neznatelnou, avšak trvalou erozí času. Při pohledu na zříceninu Skorzeny pocítil podivně radostné vzrušení. Vzpomněl si na reichsführera Himmlera, který zbožňoval staré vykopávky a věřil, že jednoho dne archeologové najdou důkaz o dosud chybějícím spojovacím článku mezi rasou germánských válečníků a japonských samurajů, mezi Vikingy a tibetskými mystiky. Podporoval četné archeologické podniky společnosti Ahnenerbe a ani to nebylo Skorzenymu neznámé, že tím vyvolává nelibost samotného vůdce: proč takové nadšení nad každým vykopaným střepem, když tím Němci demonstrují světu, že žili v hliněných chýších v době, kdy Římané budovali mramorové paláce?

Ano, také tato stavba zdobila náhrobní plošinu v době, kdy staří Germáni byli oděni do koží a zabíjeli zvěř kamennými mlaty. Hleděl na ni upřeně a zdálo se mu, že zřícenina se hýbe, že ožívá a roste, že už to není hromada kamenů ohlodaná mořským větrem, nýbrž palác, nebo vězení či pevnost, snad všechno současně. Jistě je to nebezpečné místo a není vyloučeno, že právě tady se bandité ukrývají.

Obrátil se k výsadbkářům. Bez hlesu, pouhými gesty je rozmístil v okruhu sto padesáti metrů. Rozběhli se a každý si našel úkryt, snad zkameněl a nechal se porůst mateřídouškou, tak zázračně zmizel oddíl výsadbkářů, že ani zkušený Skorzeny nedokázal odhalit své SS-manny. Sturmbannführer se vtiskl do skalní škvíry, vzdálené na sto padesát metrů od rozvalin.

Odtud spatřil Ariadnu podruhé ve svém životě.

Blížila se ke zbořenému chrámu po té stezce, kudy přišel i on sám a jeho výsadbkáři. Šla volně, vznešeně, jako by nesla na hlavě

královskou korunu anebo ošatku svatojánského chleba... skutečně, měla něco na hlavě. Skorzeny div nevykřikl úžasem: dívku zdobil věnec čerstvě natrhaných květů!

Za Ariadnou kráčeli muži. Skorzeny je poznal. Byla to deputace, která mu před několika dny vydala vraha krásného Frídy... a podle svědectví zasmušilého Theodora právě tito muži přivedli Ariadnu, když se mu přišla nabídnout v sebeobětovném gestu. Bylo jich pět, všichni v černém, bílé košile s tmavou vázankou, a na hlavách měli ty truchlivé vesnické klobouky, jaké vidáme na pohřbech a ve filmových groteskách. Pokud Ariadna byla královna, a Skorzeny tomu začínal věřit, měla věru nepatřičné dvořanstvo. Byli to sedláci, tváře začernalé sluncem a upracované ruce se jim těžce klátily podél boků. Tři byli zřejmě letití (jeden měl obstojné břicho), čtvrtý byl mladý a ten pátý, to byl jinoch, mladíček, který jistě ještě nedávno lumpačil s ostatními kluky. Tvářili se lhostejně, možná dokonce tupě. Co jiného říci o jejich tvářích, které byly stejně krásné nebo ošklivé, jako je krásný nebo ošklivý placák vsazený do cesty, kudy chodí ovce k vodě?

Tohle že jsou muži, kteří umučili zasmušilého Theodora, tázal se Skorzeny sám sebe. Nechtěl tomu věřit. O tortuře věděl vše, co je třeba vědět, z doslechu, jako svědek i jako katanský praktik, a nebylo mu tudíž neznámo, že je to lidská činnost jako každá jiná, takže vyžaduje výcvik, znalosti a také osobní předpoklady, dejme tomu talent. Tihle muži by dovedli zasmušilého Theodora umlátit motykami, ukamenovat, osmažit na ohýnku, ale to vše má do odborné tortury tak daleko, jak málo se podobá opilecovo potácení výstupu primabaleríny milánské La Scaly. Ani on sám, Skorzeny, by nedokázal zasmušilého Theodora tak zpracovat.

Průvod došel až k zřícenině.

Teprve při pohledu na stíny si Skorzeny uvědomil, jak dlouho vězí ve skalní šklíbě. Musí už být večer, ovšem, slunce se už chystá

políbit obzor a stíny črtají na svažitou pláň poselství v jakési neznámé abecedě, je to určité poselství nebo nějaké tajemné heslo.

Ariadna se zastavila u trosek, muži ji obešli v uctivém oblouku a odvalili jeden balvan. Supěli a hekali, Skorzeny slyšel to sténání zcela zřetelně, bylo neobřadně, hrubě pracovní, nerozuměl, co volají, ale jistě to bylo nějaké „hej rup, neflákej se, ještě kousek, chlapi, no tak, hej rup!“

Na bílém skalním podkladu se objevil černý obdélník.

Ariadna do něho vešla, mizela, sestupovala po neviditelném schodišti a muži za ní balvan přiklopili, teď už docela snadno, s lehkostí takřka zázračnou.

Copak už nikdy tu holku neuvidím, napadlo Skorzenyho. Vyběhl z úkrytu.

Muži se polekaně ohlédlí a s nečekanou mrštností se ukryli mezi balvany. Skorzenyho samopal zaštěkal, olověná dávka se rozběhla po pláni... kde jsou chlapi?

Sturmbannführer se zastavil.

Uvědomil si, že je na plání sám, že se k němu nikdo nepřidal, třebaže tak zněl rozkaz: počkáte, až vyběhnu a začnu střílet, pak to spustíte taky.

Kde jsou všichni? Žádného neviděl, a to bylo v pořádku, protože výsadkář musí umět zmizet a profesionál si najde úkryt i na kulečnickovém stole. Jenže proč zůstali v úkrytu? Proč?

Skorzeny se přestal starat o muže v černých kloboucích. Trvalo mu dlouho, než našel prvního ze svých lidí. Byl to rottenführer Schulz. Schoval se šikovně v hromadě drobného kamení, jenže kdosi našel hromadu s Schulzem a také jeho útočný nůž a přejel ostrou čepelí po Schulzově hrdle tak obratně, že prořízl krk a zastavil se až na šijových obratlích, čímž způsobil rottenführerovi to, čemu Sicilané vtipně říkají „límeč“.

Další kamarády Skorzeny už nehledal. Pochopil, že také mají límeček nebo že je potkala jiná nehoda, se stejným výsledkem, a že jsou tudíž stejně mrtvi jako kameny tady kolem. Teď už věděl, že je vskutku tak sám, jak si připadal nad tělem zasmušilého Theodora, tak hrůzně mučeným, že i mouchy se mrtvolý bály.

„Jenže já nejsem sráč!“ vykřikl zuřivě. Na koho volal? Na skály? Na bílé kvádry, na modrou oblohu, která nad obzorem červenala, na zelené lomikameny, na vesničany poschovávané kdoví kde?

Nejsem sráč, nejsem sráč, opakoval si v duchu. Myšlenka ho opájela jednoduchostí a řízností. Lapidárně vyjadřovala obsah celého mýtu o krvi a půdě, o prozřetelnosti a o výjimečném postavení germánské rasy. Byla to slova prostá a jen zdánlivě neobsahovala mystickou velebnost, na niž si tolik potrpěl Adolf Hitler, zobrazený dvorními malíři v černém brnění s šarlatovým pláštěm přes ramena.

Nestaral se o vesničany, kteří někam utekli. Ne, to nebyli oni, kdo zmučil zasmušilého Theodora a kdo překvapil SS-manny, jednoho po druhém. Skorzeny stojí proti neznámé síle a bude proti ní bojovat, jak se sluší na převtěleného Manfréda von Aue.

Obložil krycí balvan ručními granáty. Exploze odhodila kvádr, jako když dítě odkopne krabici od bot. Cesta do podzemí byla volná.

Skorzeny se naklonil nad otvorem a posvítíl silnou baterkou. Schodiště snad bylo nekonečné, záře elektrického světla hynula v takřka hmatatelné tmě. Vyměnil zásobník samopalu a devítimetrovou parabellu zasunul za opasek. V kapsách na stehnech mu zbyly ještě čtyři ruční granáty. Potom vstoupil do otvoru.

Šachta mu dýchla do obličeje mrtvolný puch. Zachvěl se oškli-
vostí. Tak páchla vybombardovaná republikánská města ve Španělsku. Co je tam dole? Kam to Ariadna šla s věncem na hlavě?

Sestupoval tiše. Gumové podrážky výsadkářských bot měkce pružily na kamenných stupních. Pevně svíral svítilnu a volnou rukou se opatrně dotýkal vlhké stěny. Zápach sílil a čím dále bylo větší teplo. Už dvě minuty sestupoval. Kolik stupňů má za sebou? Zalitoval, že ho nenapadlo schody počítat.

Konečně se dostal dolů. Ocítl se v nevelké místnosti, kam ústilo sedm chodeb. Posvítíl si do každé z nich. Nepravidelně se lomily a větvyly, učiněné bludiště...

Zarazil se. Bludiště? Není to Labyrint krále Mínoa? Starověký Knóssos leží nedaleko a kdo může zaručit, že legendární bludiště bylo umístěno přímo v královském paláci hlavního města tehdejší Kréty?

Blbost... jsme ve dvacátém století, řekl si. Chodby byly pokryty tlustou vrstvou mokravé špíny. Tudy nikdo neprošel dlouho, snad stovky let. Ale tudy... tudy někdo chodívá! V záři baterky spatřil cestičku vyšlapanou v kalu.

Kráčel rychle, protože stezka byla dobře zřetelná. Z opatrnosti si dělal na každém rozcestí nožem znamínko na stěně, aby našel cestu zpátky. A že těch rozcestí tu bylo požehnaně! Pach už necítil, ale nevylučoval, že si už na něj zvykl a přestal ho vnímat. Podle busoly pokračoval stále k severu, přestože se chodba klikatila.

Hromový řev jakéhosi zvířete ho přimrazil k zemi. Ozval se znenadání a duněl sterou ozvěnou. Následoval dívčí výkřik. To byla Ariadna! Volala tak zoufale, že Skorzeny se rozběhl kupředu a pádil a klouzal, několikrát upadl, div nerozbil baterku.

Za ohybem chodby spatřil rudou záři.

Ukryl baterku do kapsy v zářnádří a pomalu vytáhl parabellu. Přesvědčil se, že náboj je v komoře a odjistil. Ruční granáty ho konejšivě tížily v kapsách na stehnech.

V ohromné dvoraně plál čadivý oheň na kamenném kvádru. Plameny zašlehovaly vysoko, ale strop se ztrácel v temnotě. Před kvádrem – nebo to byl oltář – stála Ariadna.

Ze vchodu proraženého do protilehlé stěny někdo vyšel. Skorzeny postavu viděl nejasně, protože oheň mu zakrýval výhled. Teprve když postava postoupila o několik metrů, rozeznal její rysy a musel se hryznout do rtu, aby nevykřikl.

Byl to muž, obrovitého vzrůstu a rozlohy, jistě o hlavu vyšší než Skorzeny, který se svým metrem sedmaosmdesáti věru nebyl střizlík. Hlavu měl býčí a místo rukou ostré pařáty. Oblečený byl do přiléhavého černého oděvu, protkaného stříbrnými nitkami. Mohutné svaly se převalovaly pod tkaninou jako magma. Kolik asi vážil? Dva metráky... to jistě. Nebo víc?

To on umučil zasmušilého Theodora a porazil ptačí stěnu?

Skorzeny se neodvážil pohnout.

Ariadna vykročila býčímu muži vstříc.

Se stejným gestem otrocké odevzdanosti, s jakým se obnažila před Skorzenym tehdy ve vesnici, rozepnula si šaty, vystoupila z nich a pokročila k netvorovi, oděná pouze do rudé záře ohně.

„Ariadno!“ vykřikl Skorzeny.

Dívka se užasle otočila, ale nestačila vydat ze sebe ani hlásku. Netvor ohlušivě zařval, upřel na Skorzenyho krvavé zraky a přikrčil se. V nejbližší chvíli vyrazí a zaútočí.

Sturmbannführer stiskl spoušť.

Těžká střela ráže devět milimetrů zasáhla obra do šíje a vyrvala mu kus masa velký jako pěst. Další by mu rozbila hlavu, jenže netvor se zapotácel a v šoku upadl na kolena. Skorzeny uchopil pažbu oběma rukama a pečlivě zamířil na čelo býčího muže.

Dívka se však rozběhla a zakryla přišeru svým tělem.

„Utečte, Ariadno, uhněte mi z cesty!“ volal na ni Skorzeny.

Hleděla na něho pozorně. Dolíčky u jejích rtů se opět zachvěly. Dívka se usmála, ale kolik pohrdání bylo v tom úsměvu!

Skorzeny sklonil ústí zbraně k zemi. Byla černá, udusaná jako mlat. Jak dlouho trvalo tlapám netvora, než uhněty zem, aby byla pevná jako skála? Tlapy sloužily jako pěchovadlo a krev... ta spojila částčky země, spekla je dohromady... Krev a půda! Nejstarší mysterium, základ posvátných obřadů ve svatyni SS ve Wewelsburgu. Na krvi a půdě stojí on, sturmbannführer Otto Skorzeny, se zbraní v ruce, aby hájil Dobro před Zlem. Ctnosti někdejšího Manfréda von Aue mu kolují v žilách a jeho parabella je vyrobena ze stejné ocele, z jaké byly ukuty meče germánských bojovníků.

„Nezvala jsem tě na svou svatbu,“ řekla najednou Ariadna tou nejčistší němčinou, jakou Skorzeny kdy slyšel. „Odejdi.“

Příšera naříkavě zařičela a sklonila hlavu.

„Tohle je svatba? Zabije tě, rozsápe tě...“

„Ovšem,“ řekla Ariadna. „Patřím mu celá.“

„Copak se nebojíš? Copak z toho máš radost?“

„Jsem zoufalá. Hrůza mě ochromuje.“

„Ale proč? Jsem tady přece já, ochráním tě. Jsi Ariadna a to je Minotaurus, příšera s tělem člověka a zuřivostí býka, a já tu stojím jako rytíř ochránce. Nepodařilo se mi ubránit posvátné ptáky, ale tebe zachráním, Ariadno, nemusíš se bát. Máš před sebou převtělení rytíře svatého Grálu Manfréda von Aue...“

Křičel na ni zlostně. Chtěl by ji obejmout a polaskat, chtěl by jí vyjevit tu nejvroucnější něžnost a asi by to udělal, bez ohledu na to, že Minotaurus dosud nezdechl, uchopil by ji do náruče, přitiskl ji k sobě a hladil by ji po vlasech, snad by ji i políbil na čelo, víc by se neodvážil, neboť pohádkoví rytíři jsou cudní, vždycky byli cudní, Theseus, Jiří Drakobijce, hrdinové germánských ság, oni všichni, a převtělený Manfréd von Aue je jeden z nich...

„Proč se usmíváš?“

„Protože jsi vůbec nic nepochopil.“

„Co mám pochopit?“

„Se Zlem může bojovat jenom Dobro. Jak bych byla šťastná, kdyby přišel rytíř a zachránil mne! Jenže ty, Skorzeny, si to nezasloužíš.“

„Blbá, hnusná řecká děvko!“ zařval na ni. Uchopil ji za ruku a smýkl dívkou na stranu. Vykřikla a upadla na zem, udusanou netvorovými tlapami a spečenou krví obětí.

Minotaurus pozvedl ke Skorzenymu oči. Zmizela z nich zuřivost. Byly to prosebné oči zvířete, odsouzeného ke zmaru, zaplavené slzami utrpení.

Těžká pistole se zmítala ve sturmbannführerových prstech, jak tiskl spoušť. Olovo tlouklo do netvorného těla a rozbíjelo je na kusy. Minotaurus upadl na tvář a rozhodil ruce. Když úderník dopadl do prázdna, Skorzeny parabellu odhodil a vrhl se na dokonávající tělo nožem. Vrážel břitkou čepel do rozložitých zad, znovu a znovu bodal a řezal, a když na chvílku ustal unaven tou námahou, všiml si v záři plamene, že černá býčí krev opatrně stéká po ocelové ploše a vyhýbá se runám SS.

Zachráním tě, ať chceš nebo nechceš. Zachráním tebe, jako můj rád zachránil lidstvo. Bude to strašné, ano, tak to řekl říšský vedoucí v obřadní síni Wewelsburgu, budeme rozsévat smrt a poneseme to nejtěžší břemeno svědomí, abychom očistili svět od méněcenné krve; to bude poslední zabíjení lidských dějin a příští generace nám za ně budou vděčné. Zachráníme lidstvo, ať chce nebo nechce, a já zachráním tebe, Ariadno, ačkoli si to nepřejesh.

Minotaurovo tělo na zlomek vteřiny ožilo záškubem umírání. Skorzeny očistil čepel dýky a zasunul ji do pochvy. Uvědomil si, jak pošetile si počíná: čistí nůž, avšak on sám je zbrocen krví

Minotaura na celém těle. Bezpochyby i na obličeji má krvavou masku.

Dívka se krčila u paty oltáře.

Usmál se na ni.

„Je po všem,“ řekl.

„Všechno teprve začíná.“

„Je mrtev!“

„Copak opravdu nic nechápeš?“ vykřikla rozhořčeně. „Teď jsi ty sám ten netvor podzemních slují. Jeho krev už do tebe vstoupila. Teď už jsi ty Minotaurus a poneseš dál jeho prokletí. Na tobě je řada, abys mučil a vraždil a abys čekal na hrůznou chvíli, kdy zabijí tebe. Vždycky jsi byl Minotaurus!“

Zatmělo se mu před očima hněvem. Nedbal už na nic. Přiskočil k ní, stiskl ji, ale ne proto, aby ji polaskal. Čím více křičela, tím větší byla jeho zuřivost.

Když otevřel náruč, sesula se na zem. Odvrátil od ní oči – jenom její tvář připomínala Ariadnu. Zbytek příliš připomínal to, co zůstalo ze zasmušilého Theodora.

První oběť v nové roli? Co se stane dál? Bude se o něho starat ta pětice černých mužů, budou mu přinášet nové oběti s věncem na hlavě?

Ne! Tohle je všechno nesmysl! Jsem oběť vesnického čarování, zmámila mě vlastní fantazie, horalé vědí o hypnóze víc než tucty židovských vědátorů. Nesmím tomu podlehnout. Prvořadý úkol: dostat se ven z tohoto proklatého sklepa. Chlapci jsou mrtví, ale v Heraklionu najdu desítky dalších. S nimi se vrátím a potom zatočím s tou pakáží, až uslyší andělíčky zpívat.

Svítilna dosud fungovala (byl to solidní výrobek německé firmy Osram) a díky značkám vyrytým do stěn se sturmbannführer Otto Skorzeny snadno z podzemního propletence chodeb vymotal.

Radostně vyběhl po strmém schodišti a hlasitě se rozesmál, když vdechl první doušek večerního vzduchu. Rozpřáhl se, aby objal červánky. Už je pryč, ten příšerný sen! Jenom vzpomínka zůstane, ale i ta rychle vybledne.

Pohlédl na své paže. Byly čisté, ani skvrnka Minotaurovy krve na nich nezůstala. Blůzu měl pomačkanou, ale jinak čistou. Usmál se. Byl to skutečně jenom sen!

Nebo snad měla pravdu Ariadna? Vstoupila Minotaurova krev do jeho těla? Převtělil se do podoby nenávislného netvora?

Ovšemže ne!

Pocítil palčivou nenávist ke všemu, co Ariadna zosobňovala, vůči této zemi a jejím lidem, vůči obloze i moři, vůči celému světu. Chtěl by ničit a vraždit, pálit a bořit, drtit ve svých rukách všechny a všechno... jako Minotauros.

Rozhlédl se kolem sebe.

Padla na něho tíseň.

Ano, on a jeho rád bude ničit a vraždit, jenže kde se ukryje v tomto labyrintu zvaném svět a odkud přijde čistý bojovník s mečem, aby ho zabil?

Na večerním nebi první hvězdy upřely na Skorzenyho zrak.

Pochopil, že už nikdy nenajde klid.

Kirby versus Dombey

Zmizení doktora Filipa Kirbyho vzrušilo svého času britskou veřejnost, avšak světovou pozornost na sebe ten případ přitáhl teprve poté, kdy advokátní firma Stuart a Stuart zažalovala jménem Alice Kirbyové, manželky zesnulého, jeho přímého nadřízeného profesora Williama Dombeye za trvalou újmu a neodčinitelné poškození, jehož se na řečeném doktoru Filipu Kirbym dopustil tím, že ho bez písemného souhlasu použil jako pokusné osoby a ve stroji času vyslal do budoucnosti bez možnosti návratu. Proces se vlekl a výsledek byl kompromisní. Někteří přátelé vyčítali paní Alici, že si nevyvolila jiné právní zástupce, avšak statečná žena své advokáty hájila:

„Zastupují naši rodinu už dvě stě let.“

Advokátní firma byla nyní reprezentována dvěma bratry Stuartovými, Jamesem a Donaldem. Pracovali v téže kanceláři jako jejich předkové, v rozlehlém sále, jehož zdi byly obložené bohatě vyřezávanými knihovnami. Svazek beletrie byste nenašli v těch těžkých policích z tmavočerveného dřeva. Byly zde výhradně právníkové spisy a také fascikly s dokumentací případů, s nimiž firma Stuart a Stuart měla kdy co do činění. Ty nejstarší pocházely z dob koloniální války proti neposlušným americkým osadám a byly vázány v bílé kůži. Méně solidní století devatenácté přešlo ke kůži černé a po otřesu způsobeném povstáním sepoji se uchýlilo ke hnědé hovězině. S nešťastnou búrskou válkou nastoupily šanony kryté voskovaným plátnem a ztráta Indie měla mimo jiné i ten následek, že Stuart a Stuart zavedla lepenkové rychlovazače. Když potom Británie vstoupila do EHS, v pracovně se objevily kovové karu-

sely americké výroby se závěsnými vložkami z plastiku a o něco později komputerový terminál IBM. Pokud jde o efektivnost, byl to pokrok, ale firma Stuart a Stuart uznávala i jiné hodnoty než pouhou výkonnost. Terminál IBM byl stroj důmyslný, ale nevoněl kůží a starým papírem. Ve vyhledávání precedentů ho sebezbežlejší solicitor nepředčil, ale nebyl na omak hebký a teplý. A hlavně: za dob vévody Wellingtona ještě neexistoval.

Když bratři James a Donald Stuartové dostali od paní Alice písemnou zprávu o případu, důkladně ji prostudovali a podle tradice firmy, v níž odedávna pracovali vždy nejméně dva Stuartové, ať už bratři, nebo otec a syn, eventuálně synovec, probrali aspekty případu ze všech stran, aby se důkladně připravili na procesní řízení.

„Začneme, Donalde?“ otázal se starší bratr.

„Prosím, Jamesi,“ odpověděl mladší.

„Dobrá. Já zastupuji stranu žalující a ty budeš obhajovat stranu žalovanou.“

Pod klenutým stropem, zčernalým od tabákového dýmu, prachu a možná i od temných tajemství, rozehrávali bratři fiktivní proces.

Začal James Stuart:

„Jménem vdovy po zesnulém Filipu Kirbym žaluji jeho přímého nadřízeného, profesora matematiky a experimentální fyziky Oxfordské univerzity doktora honoris causa Williama Dombeye, laureáta Nobelovy ceny, ze zločinu vraždy, jehož se dopustil na zmíněném Filipu Kirbym, svém asistentovi. Od roku 1986 pracoval profesor Dombey na metodice, jak dopravit člověka nebo neživé předměty libovolným směrem v toku času, do budoucnosti nebo do minulosti. Letošního jara, přesně v březnu 1992, přistoupil k praktickému pokusu. Vyslal do budoucnosti doktora Filipa Kirbyho, ačkoli věděl, že nešťastník nemá možnost návratu, a učinil

to bez jeho vědomí. V důsledku jeho činu Filip Kirby není více živý mezi námi, což nelze kvalifikovat jinak než jako smrt, a vzhledem k tomu, že tak učinil úmyslně, přičemž hrála roli žárlivost manželská i profesionální, což dokážeme v průběhu dalšího řízení, lze jeho počínání kvalifikovat jako vraždu předem promyšlenou, spáchanou z pohnutek nízkých a nečestných.“

„Slavný soude, Vaše Ctihodnosti, vážená poroto,“ oslovil Donald Stuart tu část knihovny, kde se skvěly folianty v bílé kůži, namnoze ozdobené zlatými korunkami a rodovými erby. „Děkuji odpůrci, že vyložil podstatu případu stručně a výstižně, způsobem odpovídajícím jeho schopnostem a právnické erudici. Dovolte mi však upřesnit jiné okolnosti právní, které, jak se zdá, vrhnou na spor poněkud jiné světlo, což je o to více žádoucí, že se nemůžeme opřít o žádný precedens. Je pravda, že profesor Dombey vyslal Filipa Kirbyho do budoucnosti, a v této fázi bych považoval za vedlejší ty otázky, zda Kirby s experimentem souhlasil nebo zda profesor Dombey měl důvody k žárlivosti. Soustředme se na základní problém: jde v případě Filipa Kirbyho skutečně o smrt?“

„Filip Kirby není mezi námi, podobně jako praotec Adam, Vilém Dobývateľ nebo Sir Isaac Stuart, zakladatel našeho domu.“

„Synovec našeho domovníka, pan Hill rovněž není mezi námi, neboť odjel za rodinou do australského Sydney. Je tedy mrtev?“

„Pan Hill se může vrátit, kdežto Kirby nikoli.“

„Předpokládejme, že pan Hill bude v Sydney uvržen do doživotního žaláře anebo bude trvale upoután na lůžko a nikdy se nevrátí. Budeme ho pak považovat za mrtvého?“

„Nikoli, protože i ve vězení zůstane pan Hill členem lidského společenství a je i nadále naším současníkem. Kirby však byl z našeho společenství vyrván a jakákoli souvislost s ním byla nenávratně přerušena. Je tedy mrtev.“

„Za mrtvého považujeme takového člověka, jehož životní funkce byly trvale přerušeny, o čemž podá právně relevantní svědectví lékař, anebo takový, který se stal nezvěstným za okolností vylučujících možnost přežití po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Pan Kirby však není ani nezvěstný, vždyť víme, kde je. Nachází se v Londýně, ovšem v budoucnosti. Ani sama žalující strana se neodvažuje tvrdit, že jeho životní funkce byly trvale přerušeny. Pokud by to snad tvrdit chtěla, museli bychom trvat na tom, aby předložila nezbytný dokument, totiž úmrtní list.“

James Stuart se zajíkl. Ač byl o šest let starší než Donald, jeho nervová soustava snáze podléhala vzruchům a James se často utíkal do zátiší bratrova klidu jako do otcovské náruče. Jak už to tak bývá, právě v tom byla příčina skryté zloby staršího proti mladšímu. Při fiktivních procesech James často ztrácel hlavu a bezděky tím podporoval bratrovu sílu, neboť Donald nabýval sebevědomí každým bratrovým kolapsem.

„Pan obhájce žongluje pojmem časového paradoxu a přivádí celý případ ad absurdum. Kdybychom měli přistoupit na jeho vývo-
dy,“ křičel k registraturám, „museli bychom zločin zabití vyloučit z práva, jelikož každý obhájce by se mohl odvolat na Dombeyův vynález s poukazem na to, že oběť v minulosti žije, je tedy časově jinde, jak uvádí pan obhájce, a kdokoli může prostřednictvím příslušného přístroje oběť navštívit, a tudíž k vraždě nedošlo. Chápe už slavný soud absurditu takového uvažování? Právo má jen jednu časovou dimenzi, a tou je přítomná chvíle!“

Donald se zájmem pozoroval hektické skvrny na Jamesově obličeji, mírně se usmál, a když bratr skončil, odpověděl tiše:

„Vynález profesora Dombeye nikterak nenarušuje zásady trestního práva, jak je známe už z tradic římské republiky. Prostřednictvím zmíněného přístroje můžeme arciť navštívit Johna

Lennona jako mladičkého začátečníka na některé z amatérských liverpoolských scén, avšak ani v nejmenším to nezabavuje Hinckleye odpovědnosti za vraždu. Ptáte se proč? Protože Hinckleyho čin přerušil Lennonovy životní funkce a převedl jeho organismus ze stavu života do stavu smrti, z bytí do nebytí. To je skutková podstata vraždy, a proto vražda zůstane vraždou i v dobách, zdá se blízkých, kdy cesta časem pomocí Dombeyho přístroje bude stejně banální jako cesta metrem nebo letadlem. Ke skutkové podstatě vraždy v Kirbyho případě nedošlo, jeho životní funkce pokračují, metabolismus pracuje normálně a Kirby postupuje den po dni, jako my všichni, ke své smrti. Dovolím si upozornit slavný soud na skutečnou absurditu vývodů pana žalobce: představme si, že přistoupíme na tvrzení žaloby a profesora Dombeye uznáme vinným ze zločinu vraždy a jako takového ho odsoudíme k náležitému trestu podle litery zákona. Kirby zatím bude pokračovat ve své existenci až do osudného dne, kdy ho přepadne vyhladovělý narkoman a zabije ho. Policie útočníka zatkne a dodá soudu. Obhájce prozkoumá případ a upozorní slavný soud, ten budoucí, že za vraždu Kirbyho byl už jeden muž odsouzen! Mohou být dva lidé odsouzeni za vraždu jedné a téže osoby? Jistě ne! Když odsoudíme Dombeye, postavíme Kirbyho mimo ochranu zákona. Líbí se slavnému soudu taková podoba spravedlnosti?“

„Máš příliš bujnou fantazii, Donalde,“ zabručel starší bratr.

„Nikoli. Mám toliko představivost.“

Mladší bratr se zadumal a po dlouhé prodlevě, protkané jednotvárným klapotem kyvadlových hodin, řekl:

„Předmětem našeho sporu je mezera mezi přítomnou chvílí a budoucností, v níž se s Kirbym opět shledáme, pokud nám Bůh dopřeje tak dlouhý život. V této mezeře, to připouštím, je Kirbyho existence nulová...“

„To je smrt!“ zvolal James jásotně. „Co jiného je nulová existence než smrt?“

„Spíš se podobá fakířskému spánku. Profesora Dombeye můžeme nejvýš vinit z toho, že vynalezl nový způsob spánku.“

„Vynalezl nový způsob smrti.“

„Vítám takovou smrt, na jejímž konci je život!“

„Proklínám takový život, který je podmíněn smrtí!“

Oba bratři vydechli a opřeli se do pevné konstrukce svých křesel. Mladší čekal, až se starší uklidní a promluví.

„Smrt Filipa Kirbyho nelze prokázat,“ řekl James konečně, „ale stejně tak nelze prokázat jeho život. Jedno je však jisté. Žádný žalobce nevyvrátí pochybnosti soudu, a jak stanoví náš trestní řád, v kauze vraždy musí vina být prokázána mimo jakoukoli pochybnost.“

„Škrtneme možnost vraždy,“ přikývl Donald.

„Ano,“ přisvědčil James. „Nyní prozkoumáme případ z jiné stránky: jde o omezení svobody? Jde o ublížení na zdraví?“

Mnoho dní se bratři připravovali na případ Kirby versus Dombey. Nelitovali námahy dobře si jsouce vědomi, že proces poslouží jako precedent v obdobných procesních řízeních, která se povedou v budoucnu. Proces se obvykle vlekl dlouho a jeho protokoly byly roku 1993 vydány knižně. Staly se povinnou četbou všech mladých juristů britské koruny a případ zevrubně studovali právníci na celém světě. Odborníci se zájmem sledovali, jak se spor přenáší z oblasti práva trestního do nepřehledné džungle majetkoprávní. Bratři Stuartové se bili za zájmy paní Kirbyové ze všech sil, ale nepodařilo se jim prokázat zlé úmysly profesora Dombeye a nemohli vyvrátit ani hypotetický předpoklad profesorova advokáta, že Kirbymu se třeba v budoucnu líbí a je svému někdejšímu šéfovi vděčný.

V konečné instanci soud rozhodl takto: profesor Dombey bude u notáře skládat pravidelný měsíční obnos jako odškodné, kdež bude uloženo až do doby, kdy v budoucnu se Kirby objeví. V té chvíli bude proces obnoven a soud v budoucnu posoudí na základě důkazů, jež nynějšímu soudu nejsou k dispozici, zda Kirby skutečně došel úhony a odškodnění si zaslouží. V tom případě Kirbymu složená částka připadne i s úroky. V opačném případě suma připadne Dombeyho dědicům. Po tomto výroku soudce odložil řízení na neurčito.

Za několik dnů se do pracovny bratří Stuartů dostavil profesor Dombey. Byl neobyčejně vzrušený. Zběžně si potřásl se svými odpůrci rukou a řekl:

„Kirby žije a daří se mu dobře.“

„On se vrátil?“ zvolali bratři jednohlasně.

„To ne, ale refundoval mi měsíční částku! Sotva jsem převedl patřičnou sumu na notářovo konto, částka se automaticky převedla zpět. Kirby v budoucnosti pokračuje v mých výzkumech a tímto způsobem se mnou navázal kontakt.“

„Gratuluji vám, pane profesore,“ řekl James Stuart upřímně a jeho mladší bratr úsměvně přikyvoval.

„Přicházím za vámi jako za zástupci paní Kirbyové. Trváte na tom, abych částku platil?“

„Zda trváme? Milý profesore, to je vaše povinnost uložena soudem! Kdybyste přestal platit, zažalovali bychom vás a v tomto případě bychom vyhráli na celé čáře!“

„To je přece nesmysl! Chápete, Kirby mi vrací celou tu sumu...“, breptal popletený profesor a zmlkl, protože jazyk mu zmrzl v ledových pohledech právníků.

Platil tedy pravidelně dál a Kirby mu se stejnou pravidelností peníze vracel, aniž se jakkoli jinak pokusil o kontakt s Dombeyem. Tak to trvalo pětatřicet let a osm měsíců.

Následujícího měsíce Kirby přestal platit.

V té době žil už jenom James Stuart a zvolna předával žezlo Patriku Stuartovi, jedinému Donaldovu synovi. Staříčký profesor Dombey se dovedl do stuartovské kanceláře a vyložil pozorně naslouchajícímu Patrikovi, co se stalo. James seděl nehybně v lenošce a pouze chvění jeho ještěřčích očních víček svědčilo o jiskérce života pod zvětšelou kůrou bytosti starého právníka.

„Jsou dvě možnosti,“ pravil Patrik Stuart zamyšleně. „Buď Kirby zemřel, a proto přestal platit, anebo...“

„Co kdyby zemřel?“

„Pro vás to neznamená nic. Vy musíte sumu stanovenou soudem ukládat u notáře dál. Soud v budoucnu posoudí, jak s penězi naložit.“

James Stuart souhlasně zasípěl.

„Jaká je ta druhá možnost?“ otázal se profesor.

„Kirby možná zljadačil. Pak ho zmáčkne.“

„Kdo?“

„No přece my, pokud si to budete přát! Paní Kirbyová zemřela před osmi lety a nemáme k ní žádné závazky!“

„Což o to, přál bych si, ale jak... Chápete? Kirby je v budoucnosti a vy...“

„Domníváte se snad, pane profesore,“ řekl Patrik Stuart upjatě a vstal, „že firma Stuart a Stuart, založená patentem Jeho Veličenstva Jakuba II., nebude v budoucnu zastávat zájmy svých klientů stejně spolehlivě jako dnes? Mnoho toho o fyzice času nevím, profesore, ale jedno vím určitě: firma Stuart a věčnost jsou dvě strany jedné mince, pane profesore!“

Tvář (!) člověka (?)

„Žák-kyborg číslo dvacet jedna hlásí ukončení zkoušek,“ zaštěkal Thomas, pěkně nahlas, řízně, tak jak to má inspektor Bevilaqua rád. Byl nevýslovně šťastný, že má zkoušky za sebou. Ve čtyřech z deseti disciplín dosáhl rekordních výsledků: v silové zkoušce, v rychlosti, obratnosti a motorické reakci. V ostatních šesti stál vysoce nad průměrem. Školní martyrium má za sebou. Bevilaqua mu teď pogratiňuje a hlavně – předá mu tvář.

Jedenadvacítko, jako každý žák kyboškoly, dosud neměl tvář. Jeho karbonitová hlava byla vejčitá, dokonale hladká, bez sebe-menší nepravidelnosti. Vypadala jako veliké vejce s otvory pro nozdry a zvukovody. Také ústa byla bezretá, takže jenom vlhké oči připomínaly, že tento divný geometrický útvar jednou nabyde lidské podoby.

Tváře byly uloženy, jak Thomas dobře věděl, v Bevilaquově kanceláři. Ano, tam vzadu, ve velkém frizoboxu, hned za inspektorovými zády.

Bevilaqua spojil ruce do velikého chlupatého uzlu. Jeho tučná lysá hlava se potila.

„Už jsem dostal hlášení, jedenadvacítko,“ řekl inspektor. „Výsledky máte výborné, ale – bohužel. Zkoušky jste nesložil.“

„Jak tomu mám rozumět?“ zeptal se Thomas klidně. Ostatně, nedovedl by se zeptat jinak než klidně. Nebyl už člověkem v pravém slova smyslu. Z někdejšího gravimetrického mechanika Thomase zbyl jen mozek a část míchy. Vše ostatní byl bioplast a karbonit. I v tomto ohledu Thomas byl výjimečný: ještě nikdy se nepodařilo vyrobit kyborga, který obsahoval tak málo původních organických dílů.

„Nemusíte tomu rozumět,“ řekl Bevilaqua a pomalu rozpletl ten uzel z prstů. Opřel se do křesla, vzdychl a rozhlédl se mimoděk po místnosti. Nebylo tam nic, co by si zasloužilo pohledu – holé stěny polepené výchovnými plakáty. PAMATUJ, ŽE JSI BOMBA, to byl slogan, který se v rozmanitých obměnách opakoval na každém z nich.

Thomas stál u dveří, ruce na švech štrukturových kalhot, hrud' vypjatou, a strnule hleděl na inspektora.

Ten si levičkou pohlídl vlhkou pleš, pravou rukou se poškrábal na hrudi, pak zajel níž, snad ho svrbělo stehno, ale vzápětí se jeho ruka vynořila nad deskou stolu, třímala v ruce nějaký předmět, Thomas si stačil všimnout, že je to armádní pistole vzor LX-2012, raketová střela sykla v kolejničkách a takřka současně se mu zasekla do hrudi, kde explodovala, ani ne moc, ani málo, přesně tak, jak to jemné mozky inženýrů spočítaly.

Stejně bys tomu nerozuměl, pomyslel si Bevilaqua. Výsledky máš sice výborné, chlapče, jenže co naplat, naše přístroje toho vědí o tobě víc, než si uvědomuješ ty sám. Jsi jiný než ostatní. Nemáš zábrany, které kyborg musí mít, jinak by byl nebezpečný. Vytváření zábran – to je smysl naší školy. Kyborg nesmí být schopen ublížit člověku. Ty bys mu asi také neublížil, ale jenom proto, že bys nechtěl. A na to se nemůžeme spolehnout. Proto tě musíme zrušit.

Podle předpisu by měl Bevilaqua zavolat likvidační čet, aby se o jedenadvacítku postarala. Jenže inspektor velice rád likvidoval kyborgy sám. Byla to jeho jediná libůstka, jediná radost, kterou si v neútulném prostředí školy dopřával.

Trefil jedenadvacítku přesně, to věděl moc dobře. V hrudi jí zela velká díra, docela blízko energetického akumulátoru. Počkej, ty chlape, říkávali kolegové, až jednou trefíš toho kyborga do baterky.

To teprve uvidíš, co je to bomba! Bevilaqua se jim smál. Nemějte péči, odpovídal, umím střílet. To je jediné, co dovedu pořádně.

Trefil přesně, jenže jedenadvacítka ne a ne jít k zemi.

Kyborg rotoval po místnosti jako roztočený vlček. Bezbarvá syntetická krev a útržky bioplastu odletovaly z otevřené rány a skrápěly plakáty s nápisem NEZAPOMENŤ, ŽE JSI BOMBA, a několik kapiček dopadlo i na Bevilacqua, a dokonce i na ocelovou stěnu frizoboxu, kde jsou uschovány tváře.

Měl bych mu napálit ještě jednu, uvažoval inspektor. Jenže jak? Potvora nepostojí a nepostojí. Příště se budu trefovat do hlavy. Jenže – do hlavy... Tam je lidský mozek a to člověku přece jenom nedá, cítí se tak nějak hloupě, když se strefuje do člověčiny. Přece jenom jsou tihle kyborgové proti pánuobohu!

Kyborg se přibližoval, takže nebylo jiného zbylí, a Bevilaqua napráhl ruku, zamířil na bělostnou vejčitou hlavu, nová střela už vklouzla do kolejek, ale to už byl kyborg tady, jediným úderem ruky odhodil těžký psací stůl, popadl pistoli za hlaveň a prudce trhl.

Bevilaqua jenom pocítil, že mu něco škublo rukou a bolest si uvědomil až potom, když zahlédl ten podivný zahnědlý předmět, zaklesnutý do lučíku pistole, a došlo mu, že je to jeho vlastní prst.

Jedenadvacítka se zastavila.

Rána v kyborgově hrudi byla hrozná. Teklo z ní však stále méně krve a na roztřepených okrajích se už matně chvěla krycí mázdra.

Bevilacquovi se rozhoupal žaludek, zatmělo se mu před očima, ale pak ho ovládl spravedlivý hněv.

„Tohle si odskáčete, jedenadvacítko! Okamžitě mi vraťte zbraň!“

Kyborg ji bez zjevné námahy zlomil a hodil ji inspektorovi k nohám. Prst vyklouzl z lučíku a ležel teď na zemi, ubohý, opuštěný.

Kolik kousků mého těla zůstalo tam venku v troskách Koriolanu, uvažoval Thomas. Zbyl ze mě jenom mozek. Ani tvář nemám.

Tvář! Tam uvnitř, ve frizoboxu, bylo několik set tváří, mužských i ženských. O ženskou tvář nestojí, chce mužskou, jakoukoli, třeba tvář malomocného nebo syfilitika, jenom aby měla lidské rysy!

Thomas nenáviděl geometrickou vejčitost své lebky, nenáviděl vlastní strojovou dokonalost i svůj postřeh. Jak rád by byl na místě inspektora, tlustého, plešatého chlapa, teď navíc zmrzačeného... Je to ale chlap, je to člověk!

„Já vás nechám zrušit, jedenadvacítko,“ zasyčel Bevilaqua.

„Už jste se o to pokusil,“ odpověděl Thomas klidně. „A neříkejte mi jedenadvacítko. Jmenuju se Thomas. Lodovic Thomas.“

„Jak to víte?“ lekl se Bevilaqua.

„Pamatuju si to.“

Tak je to přece jenom zmetek, nepovedený kyborg. Správný kyborg si nepamatuje na svoji lidskou minulost. Tenhle parchant bůhvíjakým zázrakem prošel kontrolou. Proto je jiný, proto si ho všimly senzory, proto nemá zábrany...

Bevilaquou zalomcovala prudká zuřivost. Tak já mám trpět za to, že nějaké hovado ve fabrice nesplnilo svoji povinnost a pustilo šmejd z pásu. Ale já tohle tak nenechám. Já to poženu setsakra vysoko. Já jim tam zatopím, že nebudou vědět, čím jsou.

Kyborg k němu přistoupil.

„Co ještě chceš?“ vyjel na něho inspektor.

„Tvář.“

„Cože?“

„Otevřete frizobox a vydejte mi tvář.“

Bevilaqua se hystericky rozesmál.

„Ty jeden blboune, jaké máš představy? Ty si myslíš, že si tvář nasadíš na tu svou kebuli jako čepici, že mi řekneš pá pá a půjdeš po svých?“

„Otevřete frizobox,“ opakoval Thomas a popadl inspektora za paži.

Inspektor měl silné paže, svalnaté, ale Thomas cítil, že by dokázal svými prsty rozdrtit všechny ty svaly a kosti jako hrudku tvarohu. Nechtěl to udělat, ale mohl by.

Neuvědomoval si, že právě to ho liší od jiných kyborgů. Ti by prostě něco takového neudělali. Nemohlo by je to napadnout.

„Tvář vám může implantovat jenom odborník ve speciální laboratoři. Dobře víte, že z bezpečnostních důvodů takové odborníky ani laboratoř ve škole nemáme. Můžu vám tvář vydat. Jak se odsud dostanete? Sotva vytáhnete paty, pověsí se na vás policie a třeba i armáda!“

Roztrásl ho strach a mimoděk začal Thomasovi vykat.

Kyborg neřekl nic, jenom mu stiskl paži o poznání víc. Vyděšený inspektor se otočil k frizoboxu a zasířel:

„Otevírám zámek, kód bé ix, dvanáct padesát tři.“

Kyborg, ale ani Bevilaqua si neuvědomili, že bezpečnostní zámky počítají i s možností, že by mohl někdo nátlakem nutit autorizovanou osobu, aby zámek otevřela. Nervozita v takovém případě ovlivní lidský hlas. Právě to se v tomto případě stalo.

„Váš hlas neodpovídá normě,“ ozvalo se ze skrytého reproduktoru. „Uvědomuji bezpečnostní službu.“

„Tak vidíš, blbče,“ zaskučel Bevilaqua. „Pusť mě! Nemá to žádný smysl. Bezpečáci tady budou v minutě.“

Thomas uvolnil stisk.

„Já bych ti to rád otevřel,“ drmolil Bevilaqua. „Jenže vidíš sám, že to nejde. Vy si všichni myslíte, že inspektor je něco jako pánbůh

a může všechno. Ale tak to vůbec není. Já jsem jenom kolečko ve stroji a musím poslouchat...”

„Ticho...“ poručil mu kyborg.

Bevilaqua okamžitě poslechl.

Z dálky se ozvalo kolísavé houkání poplachové sirény. Thomas znal dobře to houkání. Bezpečnostní jednotky školy často cvičily. Námětem cvičení zpravidla byla „likvidace asociálního jednání nezvladatelných elementů“. I ta okázalá cvičení patřila k výuce. Připomínala žákům-kyborgům, co by se stalo, kdyby překročili hranice předpisů a regulí.

Kdy sem vojáci přijdou? Za minutu? Za devadesát vteřin? Dozorčí důstojník pečlivě měřil a zaznamenával časy. Jako kdyby šlo o nějakou zkoušku. Také mně zaznamenávali časy. Měl jsem je vynikající. Zkoušky jsem složil skvěle.

Jenže teď mi nechtějí vydat tvář.

Připomněl si ránu, která mu vězí v hrudi. Položil si na ni ruku. Pod bříšky prstů ucítil hebký dotyk krycí blány. Rána se dobře hojí. Jsem vynikající stroj.

Jsem stroj.

Žalost i zlost mu sevřely hrdlo. Zaslechl vzdálený dusot lidských nohou. Už se ženou, celá smečka, samopaly v rukou, ukrytí v neprůstřelných krunýřích, podobní robotům, aby – sami bez tváře – zabili bytost bez tváře.

Přistoupil ke frizoboxu, objal ho pažemi, snad v první chvíli ani nechtěl udělat to, co vskutku udělal – zhoupł se v kolenou a zvedl tu dvoutunovou skříň o dobrý půlmetr!

Podlaha zasténala, když po ní kráčel s boxem v náruči, těžce a hlučně, a vlekl svůj olbřímí náklad ke dveřím. V jedné chvíli si Bevilaqua myslel, že má vyhráno: Thomas prudčeji došlápl a podlaha se pod ním propadla. Noha mu zajela do otvoru až po ohbí

kolena a frizobox na ni nalehl plnou vahou. Kyborg sebou zazmítal jako šelma chycená do pasti. Bojoval s nebezpečím krutě a mlčky. Bevilaqua na něho očarovane hleděl. Chtěl by utéct, dobře si uvědomoval, že k tomu má příležitost, že na něho Thomas nedosáhne. Měl ale pocit, že se ocitl v hrůzném snu, ve kterém se člověku chce utíkat, ale nohy váží víc než centy. Soustřeďoval veškerou vůli, aby ze sebe tíživou malátnost setřásl, dokonce i tu hryzavou bolest volal ku pomoci, avšak když přišel k sobě, bylo už pozdě. Thomasovi se podařilo odsunout kovovou skříň i se čtverečním metrem podlahy, a jakmile se Bevilaqua rozběhl ke dveřím, hrábl po něm levou rukou, zasáhl ho předloktím a odhodil nazad, jako by to byl nafukovací balónek. Co se dělo v příštích minutách, Bevilaqua neviděl. Zády se opíral o převržený psací stůl a kašlal a sípěl a z očí se mu valily slzy. Když prozřel, frizobox zakrýval vchod.

„Otevřete ho a vydejte mi tvář,“ opakoval kyborg klidně. Ani po tak nadlidském výkonu nebyl zadýchaný.

Bevilaquovi bylo najednou všechno lhostejné. Tělo ho bolelo na stovce míst a místeček a všechny ty bolesti i bolístky se slévaly do pocitu tupého tlaku kdesi v zátylku. Z dálky slyšel houkání poplašných sirén. Komputer frizoboxu stačil včas upozornit bezpečnostní orgány na přepadení kanceláře inspektora školy. K budově se stahuje kruh tří set mužů vyzbrojených nejmodernějšími prostředky válečné techniky. Je jich na tebe příliš mnoho, chlapče. Ano, jsi dobrý, nikdy bych netušil, že kyborg je skutečně schopen takového výkonu. Jenže na implozní bomby, zmrazovače a vibrátory byl krátký.

Zašklebil se. Snad to měl být úsměv.

„Nemůžu otevřít. Utrhl jsi zdroj energie.“

Bevilaqua malátně ukázal na kabel, který čouhal ze stěny v místech, kde ještě před několika minutami stál frizobox. Zavrtěl hlavou.

„Nikdy nebudeš mít svou tvář, jedenadvacítko. Nikdy se odsud nedostaneš. Můžeš mě zabít, ale to na věci nic nezmění. Co ti to pomůže? Slyšíš? Naši chlapci už jsou tady.“

Za dveřmi se ozval hromově silný hlas reproduktoru:

„Ustupte k protější stěně. Až napočítám deset, uvolníme vchod!“

„Frizobox je těžký, ale vibrátor si s ním poradí. Pojď raději sem ke mně, nebo se ti ještě něco stane.“

„To mě dojímá, že se tak staráte,“ podotkl Thomas.

Hlas za dveřmi nevzrušeně počítal:

„Šest... sedm...“

„Pojď sem ke mně blíž,“ opakoval Bevilaqua. „Ale co na tom záleží. Táhni třeba k čertu.“

Thomas však neodstoupil od frizoboxu. Naopak opřel se o skříň dlaněmi a nohama se doslova zabořil do podlahy. Jeho tělo vytvořilo oblouk nachýlený v úhlu pětáctyřiceti stupňů.

„Osm... devět... deset!“

Vibrátor na několik sekund zavyl, celá stěna se roztrásla a velké koláče omítky s rachotem padaly na zem. Frizobox poskakoval po podlaze, jako by to bylo zvíře mučené elektrickým šokem, avšak kyborgovy paže ho nemilosrdně tiskly k zárubni dveří.

Pak nastalo ticho. Oblaka bílého prachu se zvedala od podlahy. Thomas uvolnil svůj tlak.

„Přinesou nový vibrátor. Přinesou jich deset nebo sto, když bude potřeba,“ poškleboval se mu Bevilaqua. Chtěl ještě něco uštěpačného podotknout, když tu se stalo něco neočekávaného.

Dveře frizoboxu se otevřely.

Vibrátor zřejmě tak důkladně otrásl vnitřním mechanismem boxu, že poškodil zámek a těžké, supravodivě izolované dveře tiše rozevřely Thomasovi svoji náruč.

V oblacích vápenného prachu se zaleskly ploché krabice s tvářemi.

Kyborg na chvílku strnul a pak pomaličku pozvedával ruce, jako by chtěl všechny ty krabice uchvátit v jediném objetí. Brzy se ale ovládl, hrábl rychle dovnitř a vytáhl namátkou jednu jedinou.

Bylo to kovové pouzdro bez viditelného uzávěru anebo pantů, tak přesně opracované, že by se člověk mohl poranit, kdyby po hraně přešel bříškem palce. Nikde nebyl žádný nápis, jen na jedné z plochých stran byl vyleptán třírozměrný portrét tváře, která byla uvnitř.

Thomas se na ni zahleděl. Pomalu se obracel a zvolna kráčel k Bevilaquovi, nespouštěje z tváře oči.

„Je to fešák, vid’“, poznamenal inspektor. „Všichni kyborgové jsou fešáci... pokud ovšem složí zkoušky. Pak jim tvář odborně implantují... Kdežto ty, kamaráde, se na ni můžeš jenom dívat.“

„Opakujeme uvolňovací operaci,“ ozval se hlas za dveřmi. „Upozorňuji, že opakujeme uvolňovací operaci.“

„Kdo mi může tvář implantovat?“ zeptal se Thomas.

„Kterýkoli autorizovaný biochirurg.“

„Jméno a adresu... Rychle!“

Stál nad Bevilaquou mírně rozkročen, lesklé pouzdro s tváří pod pravou paží. Levici zvolna svíral do pěsti. Inspektor si uvědomil, že snad nevyčerpal veškeré možnosti utrpení, že ten netvor by mohl...

„Ustupte k protější stěně,“ upozorňoval reproduktor. „Zahajujeme odpočítání. Jedna... dvě...“

„V zásuvce... žluté desky,“ zašeptal Bevilaqua.

Kyborg přistoupil ke stolu, bez viditelné námahy ho postavil na nohy a otevřel zásuvku. Desky ze žlutého plastiku ležely úplně navrchu. Byly řádně uhmatané. Brána do ráje, napadlo Thomase, je pěkně špinavá. Ale to zřejmě patří ke stylu podnikání téhle vypečené firmy.

„Dagmar Sakade...“, četl polohlasně. „To je zvláštní jméno, nemyslíte, Bevilaqua?“

„Má docela dobrou pověst jako biochirurg. Na jménu snad nezáleží.“

Hovořili klidně, nespěchavě, jako kdyby seděli nad šálkem kávy. Kyborg nedovedl být neklidný. A Bevilaqua? Tomu už bylo všechno jedno. Hlas podporovaný zesilovačem jednotvárně odpočítával sekundy.

„Čtyři... pět...“

Thomas sklapl desky a vrátil je do zásuvky. Nemusel si poznamenat adresu doktorky Sakade. Pamatoval si všechno, co si pamatovat chtěl. Nu, a nic si nechtěl pamatovat tak důkladně a nevymazatelně, jako adresu doktorky Sakade.

„Budou tady už brzy,“ poznamenal lhostejně.

„Šest... sedm...“

Přistoupil k Bevilaquovi a doširoka roztáhl prsty pravé ruky.

„Vy jediný víte, kterou tvář jsem si vybral,“ řekl takřka omluvně, popadl inspektora za hrdlo a silně je stiskl.

Poslední, co Bevilaqua spatřil, bylo bělostné vejce příšerně ozdobené živoucíma lidskýma očima, okrouhlou nozdrou a štěrbínou úst, ve které se leskly nepřírozeně pravidelné a bílé zuby.

„Osm... devět...“

Poslední číslo zaniklo ve výbuchu vibrační bomby.

Frizobox zprudka padl jako nakopnutá lepenková krabice a ocelová dveřní zárubeň se vysypala z hroutícího se zdiva. Pětice mužů v neprůstřelných oděvech vpadla do místnosti, samopaly připravené k výstřelu, vojáci vypadali docela směšně jako nějaké zvětšené hračky pro děti nebo masopustní maškary. Jenom na jejich zbraních nebylo nic pro zasmání.

Byla to sehraná pětice. Jejich pohyby byly strojově přesné. Každý věděl, kam má jít a co má dělat, aby kryl předem stanovený palebný sektor a neohrožoval přitom svého druha. Šlo to těm mládencům jako po drátkách – dva obsadili rohy a další dva kryli velitele skupiny, který zůstal nedaleko dveří. Škoda jen, že v místnosti nebyl nikdo, kdo by jejich dovednost ocenil. Bevilaqua sice nebyl ještě mrtev, protože život neodchází s nedůstojnou překotností ani z těla muže s rozdrcenými šíjovými obratli, avšak oči měl nevidomě upřené ke stropu.

Velitel s podezřením hleděl na psací stůl a pokynul levému krajníkovi, aby postoupil kupředu. Brzy ale voják zavrtěl hlavou. Ne, kyborg tady není.

„Záhada zamčeného pokoje, poručíku,“ poznamenal, dávaje najevo znalost klasické literatury.

Poručík chvíli přemýšlel a pak ukázal hlavní samopal na frizobox:

„Je tady. Nikde jinde nemůže být.“

Ano, to bylo jediné pravděpodobné vysvětlení. Padající frizobox mohl strhnout kyborga a vmáchnout ho do podlahy jako bezmocného brouka.

Trvalo několik minut, než se dostavili dva víceúčeloví roboti a frizobox zvedli. Jenže na tom místě, kde dvoutunová skříň ležela, nebyla placka bioplastu a karbonidových vláken, jak vojáci čekali. Nebylo tam nic.

Vlastně ano, něco tam přece jenom bylo: díra, nepravidelný vlom do podlahy.

„Sakra,“ vydechl poručík, „že nám ten parchant vyklouzl tou dírou? Co je to za díru? Kam vede, dokáže mi to někdo říct?“

Láteřil jenom proto, aby uvolnil nervy. Jeho prsty už ale rejdlily po klaviatuře terminálu, odřeného častým používáním.

„Databanka připravena,“ zašveholil terminál.

„Blok dvanáct, podzemí, plán inženýrských sítí...“

Takřka okamžitě na miniaturní obrazovce zazářil požadovaný výkres.

„Vidíte?“ zaburácel poručík vítězně. „Tudy vede kanalizace. Databanko? Kritické body kanalizace se zvláštním zřetelem na oblast bloku dvanáct.“

„Požární nádrž číslo sedm. V případě blokády uzávěrů vnějšího okruhu a současného otevření ventilu dva, osmdesát šest a sto dvanáct dojde k zaplavení kanalizace v udané oblasti.“

„Provedte,“ vyšťekl poručík, vytukáváje svůj identifikační index, který ho opravňoval udělovat příkazy všem systémům školy prostřednictvím ústředního počítače.

Takřka okamžitě se ozval táhlý hukot. Stovky tun vody se vyvalily z požární nádrže. Počítač otevíral a uzavíral těžké uzávěry a ventily a dirigoval příval do míst, kudy prchala jedenadvacítká.

„Jakou má šanci?“ zeptal se poručík terminálu, „jakou šanci má kyborg, který vstoupil do stoky v bodě bé dvanáct třicet čtyři na šest v době sekunda nula minus tři sta sekund až šest sekund?“

„Voda ho dostihne nejpozději v bodě bé dvanáct třicet čtyři na šestnáct,“ odpověděl terminál.

„Tak jsme ho přece jenom dostali, parchanta,“ poznamenal poručík a unaveně sňal celohlavovou přilbu. „Teď se musíme postarat o pana Bevilaqua.“

Dal několik stručných příkazů robotům. Udělali ze svých teleskopicky vysouvatelých paží improvizovaná nosítka a drobnými cupitavými krůčky ho odnášeli k resuscitačnímu vozu, který už čekal před budovou. Vojáci se na ně dívali a mysleli na to, s jakými pocity se Bevilaqua bude vracet sem, do kyboškoly, až jeho mozek vyjmou spolu s dalšími použitelnými orgány a vloží ho do bioplas-

tikového těla. Takový je už život, pomyslel si poručík. Z Bevilaquy bude kyborg a já se stanu inspektorem, když pánbůh dá a udělí mi kapičku štěstí.

Doktorka Sakade se dověděla o incidentu v osmé kyboškole ještě večer téhož dne, kdy se kyborg číslo jedenadvacet vzbouřil a odmítl se podrobit zrušení. Nebyla tou zprávou o nic víc vzrušena než kterýkoli z jejích dvou set kolegů v zeleném distriktu, kteří zprávu také dostali. Mechanicky poškozený kyborg se ukryl v kanalizaci a zahynul ve vodě. Vrak nebyl ještě nalezen, ale usilovně se po něm pátrá. Zdá se, že poškozený žák-kyborg se pokusil odcizit tvář. Doloženo to však není, protože životní funkce jediného lidského svědka události byly vzbouřeným žákem-kyborgem přerušeny.

Tak nějak zněla ta zpráva, jedna ze stovek podobných zpráv, které se na informačním displeji toho večera kmitly. Doktorku napadlo jen to, že na té osmé kyboškole mají pěkný svinčík, když tam k podobnému incidentu může dojít, a vůbec, že celé kyboškolství je v rukou pitomců, které by bylo třeba vyházet a přeložit ke správě kanalizací a odkalovacích stanic. Také v následujících několika dnech se kratičké informace o neúspěšném pátrání po vraku kyborga dostaly do večerního zpravodajství, ale doktorka Sakade jim nevěnovala už ani špetku pozornosti. Tak se stalo, že když navečer šestého dne po incidentu doktorka Dagmar Sakade stanula tváří v tvář vzbouřenému žákovi-kyborgovi číslo jedenadvacet, vůbec ji nenapadlo, že jde o toho kyborga, který zabil inspektora osmičky a proboural se do kanalizace.

Když se toho večera vrátila domů, cítila zvláštní pach, jakousi sychravinu, plíseň, nebo dokonce puch výkalů a splašků. Napadlo ji, že se porouchala klimatizace. Hněvivě otevřela skříňku ovlá-

dacího panelu a s překvapením shledala, že klimatizace funguje správně, a že pokud lze věřit zelenkavým číslicím displeje, odsává vzduch dokonce na plný výkon. Její čidla zřejmě také zachytila ten puch a řídicí centrum se snaží ze všech sil závadu odstranit nebo alespoň zmírnit. Doktorka zlostně semkla rty a odpochovala k záchodu. Odpad se zřejmě ucpal. To bude zase nadělení.

Prudce otevřela dveře.

Tam, kde ještě ráno byla porcelánová mísa a růžový chlupatý kobereček na hladkých dlaždičkách, zel v podlaze mokravý otvor, vydechující odporný puch. Rozbité dlaždice a trosky mísy se kupily u stěn. Vypadalo to, že v kanalizaci vybuchla puma.

„Neotáčejte se. Zachovejte klid,“ ozval se za jejími zády tichý hlas.

Jenže doktorka Dagmar Sakade patřila k tomu druhu žen, které se otočí hned, jakmile jim někdo poručí, aby se neotáčely, a neotočila by se jen tehdy, kdyby jí někdo nařídil, aby se otočila. Zřejmě nemohla být jiná. S krásnou a profesionálně úspěšnou ženou je vždycky těžké pořízení.

Otočila se tedy a spatřila žáka-kyborga jedenadvacítku.

Vypadal, jako kdyby vylezl z kanálu, a vskutku z kanálu vylezl. Jeho vejčitá hlava už nebyla bělostná, protože ji pokrývala nepravidelná vrstva nazelenalého slizu: vytvářela na něm plastickou mapu kteréosi neznámé planety s moři a kontinenty. V ruce křečovitě svíral lesklou kovovou krabici. Upřeně na ni upíral modré oči. Nemrkal. Ostatně ani nemohl mrkat, protože oční víčka, spolu se všemi dalšími náležitostmi lidské tváře, spočívala uvnitř té kovové krabice a čekala, až je nějaký obratný biochirurg spojí s podkladem umělé lebky.

„Pacienti ke mně zpravidla vcházejí dveřmi,“ podotkla Dagmar chladně. „Po dvanácti letech praxe jste jediný, který vylezl ze zá-

chodové mísy. V kyboškole vás naučili podivným způsobům. Kde máte akreditiv, absolvente?“

„Nejsem absolvent,“ řekl Thomas. „Jsem žák-kyborg, číslo jedenadvacet na osmičce.“

Teprve teď doktorce svitlo.

„Vy jste utekl a... zabil jste inspektora...“

„Nechtěl mi vydat tvář.“

Rychle přelétla pohledem jeho postavu. Nikde neviděla žádnou zbraň, ani za opaskem, ani v záhybech provlhlé haleny. Trochu ji to uklidnilo, ale skutečně jen trochu. Dobře věděla, že příšera, která si dovede prorazit cestu kanalizačním potrubím, nepotřebuje žádnou zbraň. Ne nadarmo se žákům-kyborgům vštěpuje zásada „pamatuj, že jsi bomba“. Jsou vedeni k mírnosti a škola dělá všechno pro to, aby v nich upevnila a prohloubila složitou síť zábran, které jim znemožňují chovat se agresivně. Tenhle žák-kyborg však nevypadá na to, že je mírný a má zábrany.

Navíc strašlivě smrdí.

„Jdi do koupelny. Ne, nejdřív se svlékni, hned tady na místě. Ty svoje hadry hod' tam do té díry,“ ukázala na otevřené dveře záchodu.

Zaváhal.

„Na co čekáš? Stydíš se svléknout před cizí ženou? Nezapomeň, že jsem lékařka a ty... ty jsi mizerný žák-kyborg, číslo jedenadvacet na osmičce.“

„Menuju se Thomas. Vždycky jsem se tak jmenoval.“

Svlékl si halenu a jediným rozmachem ji hodil do otvoru. Samozřejmě se trefil. Kyborg se vždycky trefí.

Dívala se na jeho tělo bez valného zájmu. Kdyby to byl muž, snad by ji vzrušila hrud' porostlá řídkou plavou srstí, snad by ocenila jeho svalnatá ramena, možná by ji zaujaly provazce žil

vystupující pod kůží nad předloktím. Thomas ale nebyl muž. Byl to kyborg.

Rozepnul si přezku opasku a stáhl ze sebe kalhoty. Poprvé měl neohrabané, až chlapecky legrační pohyby, když tahal svoje dlouhé hnáty z mokrých nohavic.

„Měl ses nejdřív zout,“ podotkla. Odkopl plastické tretry a stál tam před ní nahý, jak ho v továrně stvořili, s kovovou krabicí pod pravou paží. Prohlédla si ho od hlavy k patě.

„Neudělali tě špatně, dali si záležet,“ podotkla. „Jenom s tím přirozením to trochu přehnali. Stačilo by ti poloviční.“

„Jsem přece chlap, ne,“ vyjel na ni nevlídně.

„Jsi kyborg, Thomasi, žádný chlap. Jak to, že víš, jak ses dříve jmenoval? No tak alou, marš do koupelny, smraďochu, povídat mi můžeš i ze sprchy.“

Poslušně se otočil a šápal po tlustém koberci opravdu tak, jako by to byl chlapeček, který se právě vrátil z nějakého prázdninového tábora, kde se čtrnáct dní nemyl a nepřevlékal, a je právě donucen svou maminkou k důkladné hygienické očištění, jak podobnému úkonu říkají vojáci. Chlapeček by si však nechal vzít tu krabici. Thomas ji nedal z ruky ani pod sprchou.

Trvalo to dlouho, než přivaly teplé vody, šampónů, regeneračních přípravků a voňavek smyly z kyborgova těla poslední stopy po týdenním pobytu v kanálech. Doktorka Sakade byla zvědavá a chtěla vědět o Thomasovi všechno. Zmateně jí vyprávěl, co všechno v posledním týdnu zažil. Jak ho podvedli při zkouškách, které složil výtečně, ale na poslední chvíli mu řekli, že nemá jakési zábrany nebo co a odmítli mu dát absolutorium a tvář. Nu a pak se mu podařilo na poslední chvíli vlézt do stoky. Chtěli ho vyplavit, darebáci, jenže on, Thomas, má naštěstí tak silnou energobaterii, že bez obtíží vydržel pět dní pod vodou.

„Jaká náhoda tě přivedla ke mně?“ divila se doktorka Sakade.

„Náhoda? Já jsem si našel vaši adresu v seznamu biochirurgů v inspektorově kanceláři!“

„Tak je to tedy! Ještě jednu odpověď chci znát. Jak to, že si říkáš Thomas?“

„Řekl jsem vám to přece už napoprvé. Já jsem Thomas! Byl jsem mechanik na Koriolanu, měli jsme havárii, přerazilo mě to na dva kusy...“

„Dobrá, dobrá... Každý kyborg byl původně člověk. Jenže kyborg si nesmí pamatovat svou lidskou minulost, rozumíš?“

„Nechápu. Proč bych si ji neměl pamatovat? Rád na ni vzpomínám.“

„Máš štěstí, že na to ti hlupáci v kybošcole nepřišli dřív. Zrušili by tě natotata. Kyborg s lidskou pamětí není ani kyborg, ani člověk. Má fyzické vlastnosti kyborga. Je silný, je rychlý, je obratný. Nedokáže se ale podřídit autoritě. Má svoje já, svoji vůli. Dovede být sobecký a útočný.“

Podala mu velikou froté osušku. Zachumlal se do ní celý, jenom ta vejčitá hlava, teď už zase bělostná, se blyštěla pod luminiscenčním stropem. Byla vedle něho maličká – dosahovala mu sotva k ramenům. Drobná, černovlasá, s velkýma tmavýma očima jen nepatrně sešikmenýma. Když mluvila, prudce gestikulovala, jako kdyby předpokládala, že musí spolubesedníka stůj co stůj přesvědčit. Kdysi znal podobnou dívku. Miloval ji, ale nikdy se mu nepodařilo ji získat. Unikala mu, vysmívala se mu. Zatracený život – tím víc ji miloval!

U dveří zazněl zvonek.

„Co je to? Čekáte nějakou návštěvu?“

Doktorka Sakade zavrtěla hlavou. Uchopil ji za ruku.

„Neotvírejte!“

Přiložila si ukazovák ke rtům.

„Jestli jsou to oni,“ zašeptala, „otevřou si sami.“

„Řeknu jim, že vás zabiju! Neodváží se rozbít dveře.“

„Ty mě nezabiješ,“ řekla mu tiše. Hleděla mu přímo do očí. Měl je bezvýrazné, kulaté jako knoflíky, živočišně chvějivé. Jeho pohled se jí ale neprotivil. Ostatně byla specialista, biochirurg...

Pustil ruku, kterou svíral. Na předloktí měla červené otlaky. Jemně si je přejela bříšky prstů levé ruky.

Nevesele se usmála a odběhla do předsíně. Napjatě poslouchal a současně kalkuloval: z koupelny na záchod je to osm kroků... Když vykročím levou nohou, došlápnu pravou nohou na okraj jámy, takže... Budou střílet. Zasáhnou mě! Kdybych se ale zmocnil doktorky a vzal ji jako rukojmí... Nemůžu ji vzít do kanálu, to je nesmysl.

Uslyšel cvaknutí dveří.

„Jste doktorka Dagmar Sakade?“

„Podle toho, že si nedovedete přečíst vizitku na dveřích, soudím, že jste pánové od policie.“

„Ochranná služba,“ opravil ji pán od policie. „Můžeme vstoupit?“

„Nemůžete. Ledaže byste měli prokurátorem podepsaný příkaz k zatčení.“

„Nerozumíte nám, paní doktorko. Přicházíme ve vašem zájmu. Zjistili jsme, že žák-kyborg jedenadvacítká z osmičky žije. Víme také, že se zmocnil tváře. Určitě se pokusí přimět nějakého biochirurga...“

„V zeleném distriktu je nás dvě stě.“

„V tuhle chvíli jsou naši lidé u každého z vašich kolegů, paní doktorko.“

„Je tady riziko jedna ku dvěma stům, že přijde ke mně?“

„Přesně tak, paní doktorko.“

„Takové riziko docela dobře snesu.“

„Jenže naše povinnost...“

„Vaší povinností je jít do hajzlu, když vám to poručím!“

„Takhle s námi nemluvte,“ zledovatěl mužský hlas.

„Já s vámi vůbec nebudu mluvit. Zavolám rovnou plukovníka Fobassu.“

Thomas slyšel, jak mladá žena sňala sluchátko ze zdi a dotkla se tlačítka předvolby.

„Richarde? Tady je Dagmar. Poslyš, miláčku, ve dveřích se tlačí sedm mužských, jsou zpocení v podpaží a mají ploché nohy. Kromě toho s sebou nesou nějaké dělo nebo paprskomet a já se bojím, že mi rozbijí zrcadlo v předsíni. Nemohl bys to zařídit, aby odsud vypadli? Cože? No ovšem, že je všechno v pořádku, pohoda, jako obvykle... Dobrá, já ti ho předám.“

Pak už Thomas slyšel jenom:

„Ano. Ano. Ano, pane plukovníku. Ano. Rozkaz, pane plukovníku.“

Zmizeli tak rychle, jak přišli, ti muži s potem v podpaží a plochýma nohama, odnesli to svoje dělo či paprskomet, jímž vážně ohrožovali integritu zrcadla v předsíni doktorky Dagmar Sakade. Zabouchla za nimi dveře a bezpečnostní uzávěr zasyčel, když hydraulicky ovládaná táhla vsouvala ocelové jazyky závor do karbonitových lůžek.

Thomas vyšel z koupelny.

Dagmar se opírala zády o dveře. Zprudka oddychovala.

„Myslela jsem, že umřu strachem,“ řekla.

„Proč jsi před nimi měla strach?“

„Měla jsem strach o tebe, hlupáčku.“

Žárlivost mu sevřela srdce. Srdce? Neměl žádné srdce, jenom mimořádně silnou energetickou baterii. Buď jak buď, žárlil jako primán v operetě.

„Kdo je ten plukovník?“

„Užitečná známost. Pracuju někdy pro armádu, rozumíš? Pro speciální jednotky.“

„Proč jsi mu říkala miláčku?“

„Měla jsem mu říkat ty lumpe? Ale teď už přestaň hloupě mluvit a pojď ke mně. Chci se přesvědčit, že opravdu nemáš žádné zbraně. Chci vidět, jestli ti toho tvého sportovce neudělali jenom pro parádu. Pomiluj mě teď hned, tady na místě.“

Kombinéza se na ní rozpadla a šelestivě se jí snesla k nohám. Uvolnil osušku. V šeru předsíně se zabělala jeho hrud', poznamenaná tmavou skvrnou v místech, kam před týdnem vnikl projektil z Bevilaquovy pistole. Když k ní přistoupil, uvědomil si, že k tomu, co má v úmyslu učinit a po čem touží, potřebuje obě ruce. Poprvé po sedmi dnech položil kovovou krabici s tváří na zem a pustil ji z ruky. Teprve teď se cítil nahý a strašlivě ohrožený. Potřeboval se někde ukrýt, potreboval někoho zabít, potreboval někoho milovat.

Uchopil ji za pas do horkých, suchých dlaní, bez námahy ji pozvedl a nasadil na sebe.

Nešlo to snadno, zdaleka to nešlo snadno. Řečeno technickým slangem, oba systémy, které vstoupily do interakce, byly rozměrově inkompatibilní, však také první výkřiky, které ze sebe Dagmar Sakade vyrazila, rozhodně nebyly známkou blaženství. Ale vše se v dobré obrátilo a odbornice na biochirurgii se brzy přesvědčila zde, v předsíni a později několikrát na posteli v ložnici, že uprchlý kyborg věru nemá jen na parádu onu část svého bioplastického těla, již ona, Dagmar, posměšně, avšak se sympatií nazývá sportovcem.

Mají kyborgové potřebu spánku? Ano i ne. Jejich bioplastové tělo nepotřebuje odpočívat. Lidský mozek uzavřený do karbonitové schránky má ale stejné nároky jako kterýkoli jiný mozek ve schránce kostěné, tím spíš, je-li unaven silnými dojmy. A tak na rozhraní noci a rána usnul i Thomas.

Když se probudil, slunce už stálo vysoko na obloze, jeho pa-prsky se pracně prodíraly ztmavými okny. Slastně vdechl vůni dámské ložnice, vůni parfémů, líčidel, hebkého prádla.

A pach kovu.

Prudce se posadil. Pět mužů v neprůstřelných krunýřích na něho mířilo svými samopaly. Thomas si uvědomil, že patří k jiné ozbrojené složce než školní bezpečáci. Mají krunýře barvy žluté, kdežto školní bezpečáci byli oranžoví.

Rozhlédl se kolem sebe, ale Dagmar byla pryč. Ani kovovou schránku s tváří nikde neviděl.

Přetáhl si pokrývku přes klín, aby zakryl svou nahotu. Jeden z ozbrojenců se tomu zasmál, ale Thomas nedokázal rozeznat, který z nich to byl. Celohlavové přilby zakrývají vojákům tvář.

Dagmar stanula ve dveřích, půvabná, svěží, usměvavá. Přes rameno jí nakukoval muž v modré uniformě. Měl krásnou, mužnou tvář, jak si Thomas nenávistně uvědomil.

„Můj miláček se probudil!“ šveholila Dagmar. „Není krásný, Richarde? A jak je výkonný! Po všech stránkách, můžeš mi věřit, vyzkoušela jsem si ho.“

„Ty jedna hnusná děvko, ty jsi mě práskla,“ řekl Thomas.

„Miláček se hněvá,“ konstatovala Dagmar věčně. Chtěla vstoupit do místnosti, ale důstojník ji zadržel.

„Nesahejte na ni, nebo vám urazím pracku,“ houkl na něho Thomas.

„Zajímavé,“ podotkl důstojník. „Žárlivý kyborg. S takovým případem jsem se ještě nesetkal.“

„Lodovic je mimořádný případ ve všem všudy,“ přisvědčila Dagmar. „Budeš mi za něho vděčný. A ty taky, ty jeden nabručený trumbero, mi budeš děkovat, že jsem tě zachránila před policií, a ještě jsem ti sehnala místo.“

„Zachránila před policií?“ opakoval kyborg nechápavě. „A co tihle...“

„Ozbrojené složky vnější ochrany, pane Thomasi. Protože jste dosud civilista, představím se já: plukovník Richard Fobassa. Budu rád, když se začleníte do mé jednotky, pane Thomasi. Jsem o vašem případě podrobně informován. Vaše minulost... jako člověka mi imponuje, a tím více mě zaujaly výkony, jež jste podal v uplynulých sedmi dnech.“

„To je ten člověk, s kterým jsi mluvila...“

„Jistě,“ smála se mladá žena. „Jakmile slyšel smluvené heslo pohoda, byl tu jako na koni. Choval se diskrétně, jinak to ani nedovede. Počkal, až se probudíš docela sám od sebe.“

Thomas si uvázal příkrývku kolem pasu a sestoupil z postele.

„Nezabijete mě?“

Plukovník Fobassa se rozesmál.

„Ale pane Thomasi! Jste především kyborg. Už jste zemřel, takže vás nikdo zabít nemůže, leda snad zrušit, to za první. A za druhé – pro mě jste cenný jenom v provozuschopném stavu. Myslíte snad, že bych se osobně obtěžoval, kdybych měl zájem na vaší likvidaci?“

„A tihleti...,“ ukázal Thomas na ozbrojence.

„To je moje osobní stráž. Chlapci, můžete odejít. Pan Thomas se bude chovat rozumně, nemám pravdu?“

Vojáci navyklými pohyby zaklesli samopaly do držáků na zadní pláty krunýře a vypochoďovali z místnosti.

„Kde je moje tvář?“ vzpomněl si Thomas.

Ted' si všiml, že krabice leží u dveří.

Dagmar ji zvedla a přitiskla si ji k hrudi.

„Představ si,“ řekla plukovníkovi, „že miláček Lodovic ji celý týden nepustil z ruky. Držel ji a držel jako dítě hračku.“

„To dokáže jenom kyborg,“ poznamenal plukovník.

„Kdy mi ji nasadíte?“

Plukovník si vyměnil s lékařkou kratičký pohled. Je už klidný, ptal se plukovník beze slov. Jako beránek, odpověděla lékařka.

„Voják nepotřebuje tvář, Thomasi.“

Poprvé neužil slov „pane Thomasi“. „Ostatně budete sloužit na stanicích vnější ochrany. Tam se bez tváře dobře obejdete. Je vás tam mnoho takových, jako jste vy. Každý z nich zběhl z kyboškoly, každý z nich má za sebou zajímavé osudy. Nebudete se mezi nimi nudit. Jsou to hodnotné kusy.“

Kus jménem Lodovic Thomas upřel na Dagmar svoje uslzené oči. Nervózně se zasmála.

„Richard to s tebou myslí dobře, drahý. Věř mu. Tvář by ti jenom překážela. Ostatně, podívej, jak je ošklivá.“

Jediným hmatem otevřela bezpečnostní uzávěr kontejneru a vysypala obsah na zem.

Beztvarý rosol dopadl na podlahu a pomalu se roztékal. Jeho růžová barva rychle šedivěla, zakrátko zhnědla. Lékařka lhostejně pozorovala tu proměnu. Tahle tvář už byla stejně k ničemu, když ji kyborg tahal týden po kanálech. Uvažovala o tom, jak mu asi je. Nemá asi nejlepší pocity. Tohle je ale rozhodně zdravá lekce. Musí si uvědomit, jak to s ním doopravdy je, a čím dříve dojde k poznání pravdy, tím líp pro něho. Takový už je život. Není lehký ani pro člověka, ani pro kyborga.

„Tak vidíš...,“ řekl kyborg tiše, dívaje se na zničenou tvář. „Tak vidíš, moje lásko. Já jsem ti tolik věřil, že od tebe dostanu tvář. Dal bych ti za ni srdce.“

Lékařce škusby koutky, ale ovládla se. Dalo jí to ovšem dost práce. Kyborg řekl něco moc směšného. Nemá přece žádné srdce.

Vzhlédl k ní a řekl prudce:

„A já ti svoje srdce přece dám.“

Plukovník vykřikl a sevřel lékařku za paži. Kdyby byl kyborgem, stačil by ji strhnout nazad. Jenže plukovník nebyl kyborg. Byl to člověk.

Lodovic Thomas se chytil za hrud', vtlačil prsty mezi karbonitová žebra a jediným trhnutím je odtrhl od sebe. Pak vrazil dlaně do rány až po zápěstí, nahmátl energetický akumulátor a vyrval ho ven.

„Já...,“ vykřikl, a to bylo jeho poslední slovo.

Kyborg nesměl říkat „já“, tím méně voják-kyborg, pomyslel si plukovník, a to byla jeho poslední myšlenka. A Dagmar Sakade, biochirurg v úvazku sil vnější ochrany? Ta si nepomyslela vůbec nic, jen před očima se jí matně mihl vizuální vjem plakátu, jejž zahlédla na kterési inspekční návštěvě kyboškoly. PAMATUJ, ŽE JSI BOMBA, tahle slova na něm byla napsána.

Akumulátor dopadl na podlahu a vybuchl s prudkostí, kterou bylo možno očekávat.

Specializace doktora Wildemanna

„Potřebuju spravit zub, pane doktore,“ řekl ten muž.

„To předpokládám,“ odpověděl doktor Wildemann. „Kdybyste potřeboval spravit převodovku, nešel byste k zubaři, ale k auto-mechanikovi.“

Obrátil se k instrumentárce a pokračoval v rozhovoru:

„Tuhle znáte, Jano? Potkali dva upíři třetího a už z dálky křičeli, ahoj, pojd' s námi, jdeme se rozšoupnout do transfuzní stanice! Já s váma, kluci, nepůjdu, povídá ten třetí upír, mně nák není dobře. Koupil jsem si tuhle pár fáčů z chirurgie, udělám si čaj a půjdu si lehnout!“

„Jste hroznej,“ řekla instrumentářka přísně, zatímco se doktor Wildemann upřímně smál svému žertu. „Necháte pacienta stát u dveří.“

„Pojďte dál, člověče, co tu stojíte jako solný sloup? Bolí to moc? Jste zelený jako sedma.“

„Udělalo se mu zle z toho vašeho fóru a já se mu vůbec nedivím,“ pravila instrumentářka.

Pacient rozpačitě vykročil. V jeho zjevu bylo cosi funebrálního. Kdyby byl truhlář, vyráběl by rakve, kdyby pracoval v kovárně, koval by kříže na hroby. Spíš to je zřízenec Pohřební služby, usoudil doktor Wildemann. Vlasy má černé, lesklé, učesané nazad, jako se to nosilo za dob R. A. Dvorského and his melody boys. Oblečený byl pečlivě do černých sametových šatů, šitých zřejmě na míru. Na nohou měl semišové boty barvy vlasů a šatů. Podle jeho dlouhých prstů se dalo soudit, že je to hudebník, nejspíš pianista, avšak měl mimořádně dlouhé upravené nehty. Jakou práci může ten chlapík

dělat s takovýma rukama, napadlo doktora Wildemanna. Nejspíš žádnou.

„Máte u nás kartu?“

„Ano, prosím pěkně. Ervín Dragoun, kustod na zámku Smrčno.“

„Dobrá,“ pravil doktor Wildemann smířlivě, „sedněte si, pane Dragoun. Jano, najděte mi kartu.“

„Tohle mi říkat nemusíte,“ odsekla instrumentářka.

Je naježená jako kočka před bouřkou, pomyslel si doktor Wildemann. Taky jsem nervózní. Tenhle chlap Dragoun má v sobě nějaké fluidum. Komu žalovat, doktor si nesmí vybírat pacienty podle toho, jestli se mu někdo líbí nebo ne.

Pan Dragoun se nešikovně usadil, a když doktor Wildemann rozsvítil, bázlivě zamžoural. Je světloplachý, pomyslel si doktor Wildemann. Asi nemoc z povolání. Pořád se šourá po tmavých chodbách zámku Smrčno. Kde vlastně je to Smrčno?

„Tak co nám chybí?“ zahlaholil s nucenou žovialitou.

„Potřebuju spravit zub,“ zopakoval pan Dragoun.

„A copak, copak? Bolí?“

„Nebolí,“ odvětil tázaný. „Nefunguje.“

To je mi ale odporný termín, zachmuřil se lékař. Vybral si ocelový drápek a zrcátko a poněkud zlomyslně cinkal kovovými nástroji na misce déle, než bylo třeba, neboť dobře věděl, jak to jde pacientovi na nervy.

„Otevřete ústa.“

Pacient vycenil chrup a doktor Wildemann vyjekl, pustil nástroje a uskočil, div neporazil instrumentářku. Pacient rychle ústa zavřel a zkroušeně hleděl na lékaře.

„Promiňte, pane Dragoun... tady je pořád blázonec, že mám z toho nervy nadranc.“

„Co se stalo?“ otázala se Jana chladně. Vytušila, že doktor Wildemann zase jednou šlápl vedle a bude teď třeba ženského taktu.

„Nic,“ pravil doktor Wildemann. „Pan Dragoun má obě čtyřky nahoře vyvinuté, chápete? Pěkně vyvinuté, řekl bych dokonce hypertrofované. Není to samozřejmě žádná vada, snad jenom estetický nedostatek. Už jste se o tom radil s nějakým stomatologem?“

„O čem?“ podivil se pan Dragoun.

„O těch vašich horních čtyřkách. O těch hypertrofovaných špičácích. Člověče, vždyť vy vypadáte jako...“

„Vzpamatujte se, pane doktore!“ ozvala se Jana.

„S nikým jsem se neradil. Vy jste první.“

„Víte, pane Dragoune,“ začal doktor Wildemann rozvláčně a usedl na verpánek potažený bílou koženkou, která mu vždycky zapotila zadek, „jde sice o estetickou záležitost, jenže každé pilování zubu je dosti vážný zásah medicínální. Rentgen nám ukáže, jak hluboko zasahují nervy, avšak při této velikosti špičáků mohu soudit, že...“

„O jakém pilování zubů tady mluvíte?“ přerušil ho Dragoun. „Nechci pilovat! Spravte mi tenhle ten!“

A zaklepal si dlouhým nehtem na čtyřku vlevo nahoře.

„Tvar těch zubů vám nevádí?“

„Vůbec ne. Proč by mi měl vadit?“

„Dobrá,“ děl lékař chladně, „otevřete ústa.“

Poodhrnul líc prstem a myslel s jakousi chmurnou ironií na to, že lidé jsou tvorové zvláštní a libují si i ve vlastní zrůdnosti, ano, jinak se to nedá nazvat, protože Dragoun má zuby jako nějaká šelma, nebo dokonce jako... Pohlédl úkosem na Janu, jestli náhodou mu nechte myšlenky. Prozkoumal Dragounovy dlouhatánské špičáky a vsunul mu do ústní dutiny drátek a zrcátko a vzápětí vykřikl po-

druhé, vyškubl nástroje Dragounovi z úst, věděl určitě, že pacienta škrábl do koutku, však tady tu rýhu bylo vidět, ale krev netekla.

„Neměl byste se uklidnit?“ řekla Jana.

„Jano! Já v tom zrcátku uviděl strop. Já mu ho dal do úst a uviděl jsem strop.“

Přistoupil ke skříni a Dragoun, bázlivě příkrčený v křesle, pozoroval lékařova záda. Doktor Wildemann stál u skříně, něco tam dělal, bylo vidět, že hýbe rukama, něco teklo do nádobky, zřejmě nevelké, ve vzduchu to příjemně zavonělo, lékař rychle zvrátil hlavu nazad, a když se opět obrátil k pacientovi, utíral si ústa hřbetem ruky a mhouřil oči.

„Jano, podívejte se mu do úst sama.“

Mladá žena uposlechla.

„Co tomu říkáte?“

Obrátila se k němu, upřeně mu hleděla do očí a potom zuřivě mrštila zrcátkem o zem, rázně svlékla bílý plášť a už už ho také hodila doktoru Wildemannovi pod nohy, ale vrozená pořádkumilovnost v ní zvítězila a pověsila plášť na věšák.

„Na srandičky nejsem zvědavá a těch vašich upírských fórů mám pocaď, rozumíte, pocaď!“

Ukázala si na krk a pokračovala ve stejném řízném tónu:

„Prodávejte povídání o upírech panu Nepraktovi a mě vynechte. Tenhle váš kamarádíček je taky za pěkný prachy. To se nestydíte, spolčit se, abyste pak někde v putyce mohli vykládat kumpánům, jak jste doběhli pitomou instrumentářku?“

Pan Dragoun na ni nechápavě zíral smolně tmavýma očima. Chvilku zaváhala, ale pak si uvědomila, že to opravdu musí být nějaká upíří srandička doktora Wildemanna, jinak to není možné, to není možné... Začaly se jí třást ruce. V zuřivém jekotu hledala záchranu před strachem.

„Já tady nemusím bejt! Dovedu psát na stroji, půjdu do úřadu, posadím se tam na zadek a budu si lakovat nehty! A teď jdu pryč, je po pracovní době, čekárna je prázdná, bavte se tu dobře!“

Doktor Wildemann a samozřejmě i pan Dragoun si oddechli, když za sebou konečně práskla dveřmi.

„Co mám s vámi dělat, pane Dragoun? Co to všechno znamená? Já vás škrábnul a neteče vám krev. Váš obraz není vidět v zrcátku. Všechno беру, je to dobrý fór. Posílá vás pan Neprakta? Jak ten trik děláte?“

„Spravte mi ten zub,“ děl pan Dragoun naléhavě. „Mimochodem, k tomu jménu. Když jsme tady mezi sebou, sami dva, raději ho vyslovujte tak, jak má správně znít. Nikoli Dragoun s gé, spíš s ká, psáno cé.“

„Něco jako Dracoun?“

„Tak. Až na tu poslední slabiku, prosím. Měla by správně znít ula, kdybyste dovolil.“

„Ula... aha, Dracula, jak jinak.“

Doktor Wildemann se ušklíbl. Teď už si byl jist, že si z něho někdo tropí šprýmy. Pro všechny případy zamkl dveře ordinace.

„Vy jste tedy upír,“ pravil a posadil se na verpánek.

„Prosím ano,“ řekl Dracula. „Pracuju v oboru přibližně šest set let. Čtyři století v Transylvánii a dvě století zde, v Čechách. V poslední době mě zlobí zub, tady ten. Nefunguje. Jakmile prokousnu hrdlo oběti, začnou potíže. Jak víte, oběť se stane sama upírem, jenže to ji musí kousnout dva opravdové upíří zuby! A mně funguje jenom ten pravý, takže musím kousat dvakrát a víte, pane doktore, při dnešní konkurenci si nemůžu dovolit tak diletantsky odvedenou práci.“

„Proč jste přišel právě ke mně?“

„Víme o vašich zálibách,“ řekl Dracula.

„Sbírám anekdoty o strašidlech a speciálně o upírech, jenže na duchy nevěřím! Nikdo na ně nevěří!“

„To je dobře,“ pravil Dracula vážně. „Velice nám to usnadňuje práci. Nevěřil byste, co jsme zkusili v dobách, kdy nad každými dveřmi visel ten ohavný česnek!“

Dracula se zachvěl při té vzpomínce.

Doktor Wildemann pohlédl ke dveřím. Tohle na něho jistě narafičili kolegové. Za chvíli vtrhnou dovnitř a budou řvát smíchem. Jenže počkejte, mládenci, však se ukáže, kdo se zasměje naposled.

Podíval se na Draculu, usmál se a vstal.

„V zrcadle jste neviditelný a z rány vám neteče krev. Je to tak?“

„Ano, prosím.“

„Rád bych se o tom ještě jednou přesvědčil. Mohl byste mi podat levou ruku, pane Dracula?“

Dracula uposlechl. Doktor se chopil skalpelu a vzal Draculovu ruku do dlaně. Byla mrtvolně chladná. Wildemann stiskl rty a nasadil hrot skalpelu na tepnu. Pohlédl Draculovi do očí. Máš přece jen pevné nervy, kamaráde, a jsi lišák. Dobře víš, že jako doktor tě nesmím jen tak pro legraci fíknout do tepny!

Jenže Dracula škubl rukou, a dřív než doktor Wildemann stačil ucuknout, ostrý skalpel vjel do zápěstí a přetál tepnu. Lékař zděšeně vykřikl, ale Dracula se jemně usmíval. Uchopil skalpel, vytáhl si ho z rány, která se okamžitě uzavřela. Na čepeli nebyla ani nejmenší skvrnka krve.

„Už věříte?“ otázal se lékaře.

Z vědeckého hlediska je to nesmysl. Už renesanční medicína odmítala víru v nadpřirozené bytosti, uvažoval doktor Wildemann. Věda neuznává upíry, hejkaly, klekánice, světlka a divoženky!

Jenže věda odmítala vzít na vědomí chobotnice velké jako oceánská loď. Odmítala možnost kosmického letu. A sama medicína se vrátila k takzvaným babským tlachům, k akupunktuře, autosugesci a léčivým bylinám!

„Už věříte?“ opakoval Dracula. „Mám si ruku uříznout? Mám si utnout hlavu, abyste viděl, že se mi zase spojí s krkem? Co mám udělat, abyste uvěřil a pomohl mi?“

Upíři neexistují, až na to, že jeden sedí v křesle a chce, abych mu spravil zub.

To je hrůza! Upír, který přepadá lidi, saje krev a přeměňuje ubožáky na nové upíry!

„Nezapomeňte, že lékařský slib vás zavazuje!“ děl upír přísně. „Jste povinen spravovat zuby. Všem lidem, bez rozdílu.“

„Ovšem. Jenže vy, Draculo, nejste člověk!“

„Jak jste na tohle přišel? Moje matka se jmenovala Uršula a můj otec není nikdo jiný než proslulý hrabě Dracula Transylvánský. Jak můžete tvrdit, že nejsem člověk? Jistě, mám jisté vlastnosti, které jiní lidé nemají, ale i vy se od jiných lišíte, třeba v tom, že umíte spravovat zuby, kdežto ostatní to nedovedou.“

„Zubařina není vlastnost, je to povolání.“

„Moje povolání je upírství. Proč jste si jist, že je škodlivé? Mluvil jste snad s někým, koho jsem ošetřil, stěžoval si některý z nich? Vaše medicína se uboze snaží prodloužit věk, kdežto já dovedu dát člověku nesmrtelnost jediným kousnutím. Teď už ne jediným, protože mi ten levý zub nefunguje a vy mi ho nechcete spravit. Ale něco vám povím, doktore. Pamatuju hodně. Například se pamatuju, jak na hranici hořeli lidé jenom proto, že se odvážili léčit jiné lidi a mezi nimi byli i zubní lékaři! Znam takové panáčky, jako jste vy! To vy jste posílali lidi na hranici!“

Dracula byl rozhořčen. Vstal z křesla a zamířil ke dveřím. Doktor Wildemann byl bezradný a cítil se hloupě.

„Snad nebude tak zle,“ řekl chlácholivě. „Proč se neobráťte na jiného kolegu?“

„To tak! Zavolá lidi a budou mi vrážet bukovy kůl do srdce. Tohle známe!“

Proč si je tak jist, že to neudělám, napadlo doktora Wildemanna. A já to opravdu neudělám.

Díval se, jak Dracula odemyká, a uvědomil si, že když ho nechá odejít, pustí z ruky nejsenzačnější vědecký objev století. Zachová se hloupěji, než kdyby pustil z ordinace sněžného muže. Lékař má povinnosti humanitní a vědecké!

„Vraťte se, pane Dracula. Podíváme se na to.“

Nebyl to snadný zákrok.

Rentgenový snímek upířího zubu se nepodobal ničemu, co doktor Wildemann znal z praxe a z odborné literatury. Byl tu sice nerv a nezbytné cévky, ale kromě toho i spleť dalších vláken a cévek. O jejich funkci neměl tušení. Pořídil však snímek i druhého, zdravého zubu a teprve při bedlivé komparaci obou snímků objevil nepatrnou anomálii, cystu velikosti makového zrnka, která přiškrtila jeden z těch nepochopitelných kanálků nemocného zubu.

Další nesnáze nastaly, když doktor Wildemann zahájil operaci. Draculova tkáň vykazovala mimořádnou regenerační schopnost a uzavírala se hned za skalpelem. Dlouho to trvalo, než doktor Wildemann našel řešení! Na ulici už byla tma, dívky v dlouhých róbách provázené muřími matinkami spěchaly do tanečních, automobily vznešených cizinců nehlučně plynuly k nedalekému hotelu Alcron a doktor Wildemann vyráběl na improvizované kovadlince svorky na roztahování ran. Jiný pacient by šel bo-

lestí, ale Dracula naštěstí bolest neznal a také jeho trpělivost byla bezmezná.

Konečně byla cysta venku. Doktor Wildemann odstranil svorky, rána se okamžitě zacelila a Dracula zkusmo poklepal dlouhým drápotivým nehtem na zub.

„Cítím, že ožívá,“ pravil spokojeně. „Máte zázračné ruce, pane doktore.“

Sáhl do kapsy pro hrst dukátů. Doktor Wildemann zašermoval rukama.

„Kdepak, jen to ne, u nás je léčení bezplatné, z toho bych mohl mít polízanici! Když jinak nedáte, přineste mi flašku, až půjdete kolem, ale ani to nemusí být. Byla to pro mne zajímavá vědecká zkušenost!“

Po mnohých vzájemných zdvořilostech Dracula odešel, rozplývá se díky, a doktor Wildemann osaměl. Přistoupil k oknu a zadíval se do limonádově barevných světél Štěpánské ulice. O sklo něco udeřilo, snad kapky deště nebo křídlo nějakého nočního ptáka, který letěl náhodou kolem.

Zdalo se mu to?

Ale ne, kolem křesla ležely četné stopy operace, tampony nasycené upírovými slinami, na misce se bělala vyoperovaná cysta, na nástrojích ulpěly odříznuté kousky tkáně. Lékař všechny pozůstatky pečlivě uložil do vzduchotěsných nádob a cystu vnořil do lahvičky s lihem. Hned zítra zahájí důkladné vědecké zkoumání.

Nazítří se omluvil instrumentárce za hloupý vtip a čtyři noci strávil v ordinaci. Zpráva o upírovi měla šestadvacet stran i s nákresey a rentgenovými snímky zubů.

Co s ní? Komu ji pošlu, uvažoval doktor Wildemann, vyčerpaný prací a silnými dojmy. Cítil se osamělý a marný.

Nakonec uložil zprávu do obálky a pečlivě ji zapečetil. Ukryl ji do spodní zásuvky svého stolu. V příštích několika týdnech si na Draculu často vzpomněl, avšak nával práce otupil vzpomínky a po půl roce doktoru Wildemannovi připadala celá ta upíří příhoda neskutečná jako sen.

Přešlo další léto a jednoho večera doktor Wildemann osaměl v ordinaci a vyplňoval kolonky jakýchsi důležitých lejster. Vyrušil ho skučivý hlásek:

„Pane doktore! Zuby, bolí, bolí!“

„Cože? Kdo to mluví?“

„To jsem já, sedím v křesle! Jsem Neviditelný. Posílá mě pan Dracula, nesu vám od něho láhev a jednu jsem přines sám, rychle, udělejte se mnou něco, už to nemůžu vydržet!“

Jak toho chlapa prohlídnu? Jak ho budu rentgenovat, blesklo zubaři hlavou. Něco vymyslím...

A v tom okamžiku si uvědomil s jasnozřivým ulehčením, že se zrodila nová stomatologická specializace a že on, doktor Wildemann, je jediný její představitel!

Ano, jsem robot

Bylo to nedorozumění vpravdě osudné.

Petr Adlen si špatně vyložil význam červeného signálního světla a domníval se, že do haly zpravodajského střediska agentury Den vrazil oddíl vojenských policistů, těch honicích psů generála Kiliana. Ve skutečnosti to nebyli policisté, nýbrž nejnebezpečnější zbraňový systém instalovaný na Měsíci, robot nadaný šestým stupněm inteligence, známý úzkému kruhu zasvěcených pod kódovým názvem Arnal. Kilianovi policisté nebyli o nic lepší a o nic horší, o nic chytřejší a o nic hloupější, o nic lenivější a o nic horlivější než příslušníci jakéhokoli jiného policejního sboru světa přítomnosti, minulosti či budoucnosti. Zato Arnal! Tělo z amorfního chromniklu, uvnitř reaktor studené fúze a tachyonový mozek nadaný, jak řečeno, šestým stupněm inteligence. Energetické emitory schopné působit bodově i plošně byly Arnalovou hlavní zbraní, zdaleka ne jedinou. Za normálních okolností mohl Arnala zastavit toliko rozkaz, anebo přímý zásah jaderné zbraně. Toto však nebyly normální okolnosti; Arnal se vymkl kontrole a postupoval podle programu, který si sám vytvořil.

Kdyby se Arnal byl rozhodl zaútočit přímo, Petr Adlen by neobstál ve své skrýši vybudované v šestém suterénu ani deset vteřin: robot by se k němu postupně propálil. Lidmi stvořená příšera se však rozhodla k jinému postupu, z důvodů známých jen jí. Jakmile její senzory zjistily přítomnost člověka v šestém suterénu, klidnými kroky přistoupila ke dveřím nouzového schodiště. Vztáhla ruku a jemně ji položila na kliku. Stiskla ji, ale dveře se neotevřely, zámek byl zamčený. Pro Arnala to samozřejmě nebyla žádná pře-

kážka. Stačilo by mu vrazit do dveří jediným pohybem, podle jeho měřítka nepatrně slabým, a vyrazil by dveře i s rámem. Tentokrát však byl naladěný k vlídnosti, jak by se snad dalo říci. Pustil kliku a jal se jemně a trpělivě rozebírat zámek. Protože měl přístup ke všem databankám celého komplexu habitatů na Měsíci, věděl, že od kořisti ho dělí ještě šestnáctero takových dveří, šestero schodišť, chodby, průchozí místnosti. K ukrytému muži se dostane za osmatřicet minut. To nebyl odhad, nýbrž přesný výpočet.

Kdyby to Petr Adlen věděl, patrně by za těch osmatřicet minut zešlél hrůzou. Smrt není zdaleka tak strašná jako čekání na smrt a Arnal nedovedl zabít jinak než bleskurychle. Osmatřicetiminutové čekání na kata však dokáže devastovat tak snadno zranitelnou organickou strukturu, jako je lidský mozek.

Petr Adlen však věřil, že Arnal se v tuto dobu pohybuje někde v prostoru osmé translunární, a za svého hlavního nepřítele považoval generála Kiliana a jeho lidi. Pravda, lekl se, když se červené varovné světlo rozsvítilo. Doufal, že se Kilian o jeho úkrytu nedozví včas. Byla by to opravdu smůla, kdyby Petr měl ztroskotat tak blízko cíle. Marek ale nezkłame, Marek se připojí včas.

Možná, že už za pár minut.

* * *

Petrův příběh začal, jak už to bývá, docela obyčejně.

Telefon zadrnčel tak ohavně, jak jenom je to možné – a v šest hodin ráno drnčí nanejvýš ohavně. Ano, bylo šest hodin dvanáct minut, dvanáctého června dva tisíce třicet dva, jak se Petr stačil přesvědčit. To zjištění zapudilo jeho ospalost. V duchu zaláteřil: cožpak oráklu nenařídil výslovně, že si přeje vstát v půl deváté? Večer se vrátil domů pozdě, už bylo vlastně ráno, a...

To znamená, že volá někdo důležitý, a kdo jiný to může být než směnař? Jenom on zná heslo, které dokáže orákl obejít.

Byl to směnař.

„Něco se děje na osmičce,“ řekl Petrovi. „Visí tam tucet nákladáků. Za hodinu, a to nejdéle za hodinu, chci od tebe přímý vstup.“

„Odkdy děláme dopravní nehody?“

„Tohle bude něco zvláštního. Máme hlášku, že tam jsou vojáci.“

„Kilianova parta?“ zakřenil se Petr. Špatná nálada z něho rázem spadla. Usmál se do objektivu telefonu. „Měl jsi to říct dřív. Už bych tam byl!“

Směnař se ušklíbl. Také neměl vojáky nikterak v lásce.

„Tak sebou hod,“ řekl a přerušil spojení.

O čtvrt hodiny později Petr projížděl jižní arkadskou propustí. Dálnice už byla plná, v tuhle ranní dobu tu je největší ruch. Samozřejmě, všechny vozy směřovaly z Arkádie do Lunagraðu, v protisměru ani živáček. Tohle jim přijde draho, těšil se Petr na nastávající utkání. Uspořádají cvičení na nejživější lunární komunikaci.

Co jiného to mohlo být než cvičení?

Něco takového může napadnout jen zelený mozek.

Rychle předjížděl vozy naložené neforemnými kontejnery. Ochotně mu uhýbaly z cesty. Jeho palubní počítač ustavičně vysílal signál nejvyšší přednosti. Jen málokteré osobní gyro na Měsíci mělo právo takový signál vysílat a ani Petr ho nesměl zneužívat. Dopravka už jistě ví, že po osmičce se žene nějaký čert. Identifikuje ho a bude vyšetřovat, oč vlastně jde. To nic, směnař Kars to zařídí. Je to jeho povinnost, když tak nehorázně vytáhl Petra z postele.

Za šestadvacátým kilometrem zvolnil.

Právě minul kráter Sabine a na obzoru se vypínal Maskelyne. Mléčná dráha byla natažená nad obzorem jako obrovitá potrhaná záclona. Země, ta stará Plesnivka, visela v nadhlavníku. Jednou nám spadne na hlavu, ale dneska to nebude. To by tu scházelo, aby padala, takhle časně ráno, a ještě k tomu v pondělí!

Dálnice byla dokonale zatarasená. Nákladáky tu stály ve dvou řadách. Výstražná světla a varovné signály hlásily nebezpečí do široka daleka. Petr zvolil terénní režim. Motory, až do této chvíle skoro neslyšné, zahučely v hlubokém tónu a na kontrolním panelu se rozsvítila celá galaxie světél.

Jen to nepřeháněj, pokáral Petr v ruchu palubní počítače. Nepředstírej, že se kdovíjak namáháš.

Přehoupl se přes táhlý hřeben. Zatarasenou dálnici měl po pravé ruce. Nákladáků už tu byla nejméně stovka, jedna hustá fronta z arkadského směru, druhá od Lunagradu. Mezi nimi asi tak padesátimetrová mezera. Nu a v terénu, tu a tam, vojenské gravo s modrým majákem na kupoli.

Petr požádal o spojení a Karsův obličej se vzápětí vyhoupl na obrazovku. Současně aktivoval kamery.

„Moc pěkné,“ pochválil ho směnař. „S dopravkou si nedělej starosti,“ dodal.

Tak přece, usmál se Petr. Na komentáře ale nezbyl čas.

„Už je tu máme, fešáky,“ stačil ještě zvolat.

Jedno z terénních vozidel opustilo formaci a plnou rychlostí zamířilo rovnou k němu. Od kol tryskaly proudy prachu. Řidič kašlal na všechny předpisy, syčák! Milostpáni vojáci, mohou si dovolit všechno, civil by platil mastnou pokutu, hněval se v duchu Petr a připravoval se na střetnutí.

„Jedem,“ řekl směnař na znamení, že propíná Petrovo gyro do vysílání sítě. To, co teď Petr vidí a uvidí, co říká a bude říkat, spatří a uslyší plastivizní diváci celého systému.

„Petr Adlen, osmá translunární,“ představil se objektivu kamery vestavěné do palubní desky, a tím i miliardám diváků. „Nejsem přímo na dálnici, ale asi tak sto metrů od ní. Po dálnici spojující dva největší habitaty Měsíce, Lunagrad a Arkádii, nelze totiž jezdit. Už tu uvázlo...“

Počítač zatím stačil zhodnotit situaci a na displeji zářilo číslo 132. Hodnota rychle rostla, další nákladáky dojížděly na konec fronty.

„... sto pětatřicet vozů, převážně nákladních. Vezou potraviny, vodu, suroviny. Vezou, ale hned tak nedovezou. Proč, ptáte se? Inu proto, že jim cestu přerušili vojáci. Vás stejně jako mě by zajímalo, jaký důvod je k tomu přiměl. Dozvíme se to, doufám, brzy, protože příslušníci čackých ozbrojených sil sem směřují rychlostí porušující všechny předpisy sbírky, milovníci astronomie usazení v umělých světlech systému si mohou pohodlně prohlédnout ten oblak prachu na svých obrazovkách.“

„Vraťte se,“ zahulákal nepříjemně studený hlas. „Cesta je uzavřena.“

„Jak jste slyšeli, páni vojáci nám vstoupili do hovoru. Nuže, promluvme si s nimi. Jsem zpravodaj Petr Adlen, agentura Den. Číslo mého oprávnění máte na displeji, nejspíš tam svítí zeleně.“

„Dál nesmíte, pane,“ stál studený hlas na svém. Extenze „pane“ označovala robota.

„Umíš říct i něco jiného?“ zeptal se Petr ironicky.

„Ano, pane.“

„Tak to zkus.“

„Vraťte se.“

„No výborně,“ zajásal Petr. Byl přesvědčený, že i diváci se dobře baví. „Chci hovořit s tvým nadřízeným.“

„Lituji, ale nejste oprávněn, pane.“

„To je něco neslýchaného!“

Petr ani nemusel předstírat rozhořčení. Robot se odvažuje odporovat člověku, a navíc agenturnímu zpravodaji!

Začalo mu být horko. Teď se nesmí nechat odbýt, jinak je vyřizený jakožto zpravodaj!

„Tak se na to podíváme blíže!“

Přepnul zařízení na manuální režim a vyrazil kupředu. Automaticky řízený vojenský vůz stačil uhnout v poslední chvílce. Petr se ale nemohl dlouho radovat ze svého vítězství. Nějaká vyšší moc dokázala překonat všechny vnitřní bariéry počítače a zablokovala brzdy. Petr se neubránil výkřiku. Vůz sebou smýkl stranou, div se nepřevrhl.

„Tohle hraničí s fyzickým napadením!“ zvolal, „sami jste byli svědky aktu násilí, jakého jsme doposud...“

„Porušil jste příkaz,“ vstoupil do vysílání další hlas. Byl hlubší a jaksi měkčí než ten první, patřil bezpochyby člověku.

„Vy velíte tady tomu cirkusu?“

„Radím vám, abyste byl zdvořilejší,“ odpověděl neznámý.

„Upozorňuji vás, že náš rozhovor se přenáší v přímém přenosu do lunární zpravodajské sítě a mimořádně zábavné pasáže se dostanou i do sítě ústřední. Ptám se vás oficiálně a velmi zdvořile: co se to tu stalo?“

„Přesně nevíme. Zdá se, že u kráteru Collins došlo k výbuchu. A vy, místo abyste pátral po senzacích, byste měl posluchače upozornit, aby se vyhnuli osmičce a zvolili objížděku po trojce nebo šestadvacítky.“

„Děkuji za radu, ale už se stalo. Tak tedy výbuch. Jak to, že nevidíme žádné pozůstatky výbuchu?“

„Bez komentáře.“

„Na další otázku prosím jednoznačnou odpověď: Pořádáte tady cvičení?“

„Ne, toto není cvičení.“

Petr polkl.

Cítil, že ztrácí půdu pod nohama, znovu mu hrozilo nebezpečí ztráty tváře.

„Kdy uvolníte provoz?“

„Bez komentáře.“

„Máte pro naše diváky nějaké lepší vysvětlení?“

„Bez komentáře.“

Já nakonec budu muset stáhnout ohon mezi nohy a odplazit se, pomyslel si Petr. To ne, to nikdy! A vypálil bez rozmýšlení:

„Co je pravdy na tom, že jde o jev mimozemského původu?“

Důstojníková reakce byla překvapivě drsná.

„Seberte se a zmizte, nebo vás odstraníme sami!“

A podívejme se, usmál se Petr přímo do objektivu, velmi, velmi zdvořile poděkoval a rozloučil se s důstojníkem a vzápětí i s diváky.

* * *

Zbytek dopoledne a téměř celé odpoledne Petr strávil marnými pokusy o průlom elektronickou obranou arkadského štábu Jednotek planetární obrany. Podařilo se mu získat pěknou sbírku doporučení, priorit a příkazů, ale zdálo se, že vojenský orákl byl pevně odhodlán otevřít zámky jen jedné jediné prioritě – a tou byl vybaven sám hlavní vojenský šéf, generál Kilian.

Samozřejmě, hlava armády byla nedosažitelná.

Novinář se vrátil domů uondaný a pěkně naštvaný. Osprchoval se a chvíli uvažoval o návštěvě klubu. Vybavil si v duchu

všechny ty známé tváře takzvané veselé party a pevně se rozhodl, že zůstane doma. Z neradostných úvah ho vyrušil telefon. Byla to směnařka Komatsová. Odpoledne převzala službu po Karsovi a teď, po třech hodinách perné práce – první hodiny služby ve směně zpravodajské agentury jsou vždycky nejnamáhavější – vypadala stejně svěže, jako když nabručeného Karse střídala.

„Gratuluju ti, Petře,“ řekla mu zpěvavě. V jejím hlase byla ještě stopa přízvuku japonštiny. „Tvůj vstup měl slušný ohlas.“

Petr se usmál. To je celá ona, hodná, milá Komatsová. Kars dovede člověku jenom nadávat.

„Kde jsi vzal tu informaci o jevu mimozemského původu?“

Petr pokrčil rameny.

„Člověk tu a tam něco zaslechne,“ řekl neurčitě.

Zapíchla do něho černá očka, jen mírně sešikmená.

„Ty sis to vymyslel,“ řekla.

„Novinář zjišťuje pravdu, novinář si nevymýšlí.“ Chtěl dodat, že nikdy výslovně neřekl, že opravdu jde o nějaký mimozemský jev, ale zvolil moudřejší variantu, totiž mlčení.

„Puť si zprávy,“ řekla zdánlivě ledabyle a bez pozdravu přerušila spojení.

V projekčním dómu plastivizního přijímače běžela beseda vysílaná ze Země. Petr po chvilce vyrozuměl, že prim tu hraje jakási doktorka Draga Milčevová, pracovnice sofijského Střediska výhledových studií. Petr dobře znal, co je zač tohle Středisko: jedna z četných gravitačních děr, do které se nenávratně propadají prostředky Evropského měnového fondu. Kdyby raději šly na něco užitečnějšího, je tolik úkolů, se kterými věda nedokáže pohnout, rakovinu zvládla, ale před prachmizerným virem chřipky je pořád ještě bezmocná... Podvodníci jsou to, i tahle Milčevová...

Zaposlouchal se.

„Ano, už osmadvacet let,“ řekla Milčevová.

„Jenže všechny dosavadní pokusy o kontakt s mimozemskými civilizacemi byly marné,“ namítal hlasatel. Petr ho znal osobně. Byl to Jean-Marie Duvic, nesnesitelně nafoukaný pitomec, který dokonale splňoval základní podmínku kvalifikace hlasatele, jak si ji aspoň Petr pro sebe formuloval, totiž vadu řeči.

„Tentokrát máme závažné důvody k domněnce, že v oblasti kráteru Collins došlo k projevu existence jevu mimozemského původu.“

„Projev jevu...,“ popíchl ji Duvic, „nezdá se vám, že ta formulace je poněkud složitá?“

„Jde o složitý případ, kolego.“

„Podle vás jde tedy o přistání létajícího talíře UFO, podle receptu dvacátého století?“

„Nemyslím si, že jde o nějaké přistání.“

„Tak tedy - v okolí kráteru Collins byly zachyceny nějaké vlny... elektromagnetické, gravitační, temporální...?“

„Incident u kráteru Collins nelze zatím popsat žádnými kategoriemi z aparátu soudobé fyziky. Populárně řečeno: vytvořila se tam oblast, kde neplatí naše fyzikální zákony.“

„Jednotky planetární obrany oblast obklíčily. Máme tomu rozumět tak, že generál Kilian zrušil fyzikální zákony?“

„Chápu ironii vaší otázky,“ nenechala se vyvést z míry. Vypadala velmi sympaticky a rozumně, přestože pracovala v obskurním Středisku výhledových studií. Mohlo jí být pětatřicet. Dokonale se ovládala, ruce měla klidně položené na stole. Oblečená byla do takzvaných romantických šatů, a to znamenalo špetku odvahy v dnešní době, kdy si ženské hrají na drsandy a mužatky. Její tvář? Anděl s čertem v těle, rozhodl se Petr. Milčevová právě říkala: „Generál Kilian postupuje přesně podle dekretu o ustavení Jednotek

planetární obrany. Podle odstavce tři hlavy druhé jsou jednotky povinny izolovat místo, kde se projevila existence mimozemského původu, všemi prostředky.“

„I za cenu použití násilí?“

„Ano, i za takovou cenu.“

„Souhlasíte s tím?“

Duvic se poněkud předklonil, aby svým slovům dodal důraz. Ani nehnula brvou. Řekla:

„Dejme tomu..., že to dokážu pochopit.“

Po téhle replice směna besedu ustříhla a rozjela se velmi zmatená a po všech stránkách pochybná reportáž o lovu na posledního brontosaura v keňské poušti. I plastivizní přijímač se nudil a uposlechl Petrova příkazu „ pryč s tím“ s nevšední ochotou. Petr si už několikrát umanul, že bude sledovat reakční dobu přístroje v souvislosti s atraktivností vysílání. Nemohl se zbavit dojmu, že některé pořady přístroj přijímá raději než jiné, a s těmi se loučí jen neochotně. Zvláště nápadný byl rozdíl mezi koncerty klasické hudby, které zřejmě miloval, a sportovními přenosy, jež vypínal ještě dřív, než Petr svoje „pryč s tím“ dořekl.

Petr se napil kávy a chvilku přemýšlel. Potom požádal orákl o spojení s Markem. Vyhledávač našel Petrova kolegu a soupeře ve velmi choulostivé situaci, v hotelovém pokoji v Lunagrađu. Petr se překotně omlouval a Marek, aniž se nechal příliš rušit, jen tak přes rameno odtušil, že zavolá, až „s tím bude hotov“. Jeho společnosti, jak se zdálo, Petrův vpád do jejich soukromí nevnímala, měla jiné starosti. Zatracený chlap, spílal mu Petr v duchu, nikdy se nedovede vypnout. Marek byl ale na podobné trapasy zvyklý, a když se po dvaceti minutách objevil na obrazovce, jako vždycky veselý a upravený, nezdálo se, že je sebemeně vyvedený z míry.

„Ty jsi neposlouchal zprávy,“ ujišťoval se Petr.

„Poslouchal jsem hudbu sfér.“

Petr mu stručně zopakoval, co slyšel z úst doktorky Milčevové. Nezdálo se, že to na Marka udělalo nějaký dojem. Myslel si o Středisku a jeho pracovní náplni svoje, a rozhodně to nebylo nic lichotivého.

„Mimozemšťani,“ pravil Marek přísně, „patří do pohádek, a ne na dálnici.“

„Také si myslím,“ přisvědčil Petr. „Jenže... rád bych věděl, co za tím vším vězí. Pochop, já tu hloupost o mimozemšťanech jen tak plácnul. A večer už je to ve zpravodajství. Mám pocit, že se ta moje poznámka skvěle hodila Kilianovi do krámu.“

Marek se uchechtl a jemně zakroutil hlavou.

Oba novináři moc dobře znali Kilianovy starosti. Jestliže mnoho lidí považuje existenci takových institucí, jako je sofijské Středisko, za plýtvání, co si potom mají myslet o vojenské jednotce, která je cvičena k obraně systému proti útoku zvenčí, z hlubin kosmu? Kilianova armáda byla dítko zlatých dob na začátku století, kdy všechno bylo levné a energie bylo dost a Země se znovu zazelenala a doktoři se naučili léčit ty nejhorší choroby, a potom báb, nová vlna AIDS, náboženské války, hladomory, devastace... To, co si lidstvo mohlo dovolit v roce 2008, byl příliš drahý špás o čtvrt století později, takové bylo mínění, které získávalo stále více příznivců, a generál Kilian by býval měl starosti vskutku fatální, nebýt onoho zlatého pravidla, podle něhož se armády mnohem snadněji a rychleji zřizují než ruší.

„Ty si myslíš...,“ řekl Marek.

Petr pokrčil rameny.

„Může být. Půjdeš do toho se mnou? Tohle není práce pro jednoho.“

„Bojíš se?“

„V tom to není. Na hory se taky leze aspoň ve dvou, nebo ne? Tohle není práce pro jednoho.“

„Ti opravdoví mistři lezou sami,“ ušklíbl se Marek. „Ale budiž. Já to беру, pojedem v tom spolu. Aby bylo jasno, před chvílí, to byla práce, a ne zábava.“

„Všiml jsem si.“

„Pendrek sis všimnul. Ta ženská byla od Translunu.“

Petr si vybavil před očima podobu obrovitých žlutých krabic s milionem koleček vespod. Nákladáky Translun, mor měsíčního povrchu.

Já vůl, pomyslel si, že mě to nenapadlo.

Marek se na něho smál z obrazovky.

„A co ty? Přihodíš něco do klobouku?“

„Zítra se sejdu s Kilianem.“

Zase střelba od boku, tanec po napjatém laně. Ovšem, sejdu se s Kilianem, pokud mě ovšem všemocný generál přijme.

A to není jisté, ba naopak, je takřka jisté, že to neudělá. Vždyť jsem se neprokousal ani do arkadského štábu!

Marek hvízdнул. Nemohlo ho napadnout, že Petr blafuje. Adlen byl známý lovec sólokaprů, a jako kdysi legendární Houdini byl proslulý umělec v unikání, Adlen ovládal opačné umění vnikat tam, kam nikoho nechtějí pustit.

„Klobouk dolů, vidím, že spolek s tebou není ztrátový podnik. Takže já ti řeknu, co mi ta osůbka našpítala. Zmizel jeden nákladák. Celá ta obrovská bedna, do posledního kolečka, do posledního šroubku. Dispečink Translunu začal pátrat, ale někdo mu sfouknul svíčku.“

„Vojáci?“

Marek přikývl.

„Fajn,“ řekl Petr. „Takže... jdeme na to.“

Ve dvou se to opravdu lépe táhlo.

Co by samotnému Markovi trvalo nejméně celou noc, zvládli oba dohromady během několika hodin.

Před půlnocí znali číslo ztraceného nákladáku a jméno řidiče: Ibn Chálid, třiačtyřicetiletý, před šesti lety utekl na Měsíc. Doma na něho vypsalí odměnu šesti set let pobytu v tom nejkrásnějším muslimském ráji dlážděném hurdiskami. Proč takový zájem o Chálidovu hlavu? Překnutí při kteréśi velevýznamné modlitbě, které muselo Alláha vytočit do zběsilosti, div že vzteky nesnědl nějakou menší galaxii.

V půl jedné procházeli vchodem velké obytné plástve, kde to páchlo potem, močovinou a česnekem.

Noclehárna pro ty, kteří nejsou na Měsíci proto, aby byli na Měsíci, ale proto, že nemohou být nikde jinde.

* * *

„Jo, už šestej rok jezdím pro Translunární. Říká se tomu Měsíční expres, pane.“

Mluví jako robot, pomyslí si Petr. Je to rozšířený zlovyk mezi lidmi, kteří častěji komunikují s roboty a orákly než s živoucími bytostmi.

Chálid seděl na posteli, malý vyschlý mužík s prošedivělými vlasy. Novináře přijal bez váhání, ale naprosto si nebyl jist, že to jsou skutečně novináři. Spíš je považoval za fízly, nebo, přesněji řečeno, choval se tak, jako by to fízlové byli. Ostatně trochu se tak chovali. Sotva vstoupili do jeho kubiklu, blýskli očima po stěnách. Byly prázdné, šedivě natřené. Chálid byl zřejmě náboženský fanatik neboli fundák.

Petr zůstal stát u dveří a Marek se posadil na výklopnou sedačku. Oba se identifikovali, ale Chálid se na jejich egoringy ani nepodíval.

„Po osmý translunární jezdím dobře třikrát tejdně. U Collinse dávám bacha, protože tam je kontrolní bod. Rychlost přesně čtyřicet, chápete. No a já tam vjel a pak se to stalo.“

Díval se na špinavou podlahu. Hovořil nesouvisle, přeskakoval od jednoho detailu k druhému, občas se zapletl a museli mu pomáhat otázkami.

Jen zvolna se jim obraz té příhody vynořoval před očima.

Petr měl dosud před očima obraz osmé translunární.

Dálnice míjí v táhlém oblouku masiv kráteru Sabine, stoupá a pak se napřimuje a míří ke kráteru Maskelyne. Collins stál trochu v cestě, takže jeho jižní okraj uřízli a horninu nasypali dovnitř. Původně byl hluboký přes pět set metrů, dnes je skoro plný, jako nádoby na odpady.

Vozovka byla pustá. Měsíční prach vytvořil na povrchu vrstvu několik milimetrů silnou. Před Chálidem nikdo nejel, takže jeho nákladák „řezal pannu“, jak tomu řidiči ve svém slangu říkali.

Sotva se vydrápal na vrchol stoupání, zvolnil, protože kontrolní bod u Collinse byl mezi řidiči dálkové dopravy pověstný. Dopravní kolos se zvolna šinul vpřed. Chálid blýskl okem stranou, aby se přesvědčil, zda roboti dopravní služby jsou na vyhrazeném místě, a najednou se cosi stalo a nákladák se zastavil.

Přišlo to tak náhle, že si Chálid zprvu ani neuvědomil, že stojí. Nestalo se totiž nic jiného než to, že se Collins přestal pohybovat za oknem kabiny. Chálid trhnul hlavou, podíval se na palubní desku a opravdu, na displeji tachometru zmizela číslice čtyři a zůstala tam jenom nula.

Nákladák stál.

Šestiletou praxí vyceповaný řidič se okamžitě podíval na zpětné obrazovky. Radar sice nehlásil, že by za ním něco jelo, ale čert mu věř, člověk udělá líp, když se spolehne na staré dobré zpětné

kamery. Vozovka ale byla pustá vzadu stejně jako vpředu, s tím rozdílem, že se vzadu táhly jasně zřetelné stopy kol. Prach, vy-mršťený koly do výše, padal rychle dolů. Sto metrů za nákladákem už stačil stopy zakrýt. Oba pásy stop se zkracovaly, jako by je někdo natáčel na buben navijáku.

Muž ani nedýchal.

Strnule se díval na botičky svého synovce Hasana, které visely na větráku. Ani se nezakývaly. Chálida napadlo, že snad ztratil vědomí a že automat, jako vždycky v takovém případě, nákladák zastavil. Jenže to pak na palubní desce bliká červené výstražné světlo a automat se spojí se stanicí rychlé pomoci. Nic takového se však nedělo.

Na odkládací desce ležela termoska s kafem. Kdyby nákladák zastavil, termoska by se skutálela. Jenže ona tam poklidně leží, přesně na tom místě, kam ji Chálid ráno položil, jenže nákladák stojí!

Chálid se tedy tiše pomodlil k Alláhovi (tohle samozřejmě novinářům nepřiznal, ale dovedli si to představit), připevnil kuklu ke kombinéze, hermetizoval rukavice a boty, zaklapnul příruby přírodních hadic, klimatizace vysála z kabiny vzduch a automat, který bedlivě sledoval a kontroloval mužovo počínání, uvolnil dveře.

Řidič vystoupil.

V kulaté přilbě šuměl proud vzduchu. Obrovské žluté těleso nákladáku svítilo ve slunečních paprscích. Jak by si Chálid přál, aby přijel nějaký kolega, aby si s ním mohl popovídat poradit se, aby mu mohl říct hele, pocem, to je dílo, co tomu říkáš? A on by řekl, no ne, vážně, tohle jsem ještě nikdy nežral, to je vážně teda gól.

Jenže jako na potvoru, jindy tak živá osmá translunární byla docela pustá.

A pak se to stalo.

Z přírub kol se začaly šroubovat matice. Pomalu a plynule, všechny stejnou rychlostí. Uzávěry odskakovaly z bočnic, sváry a slepy pukaly. Ze spodku začaly vytékat proudy syntolu, hydraulika zřejmě povolila. Vyděšený Chálid se dal na útěk a zastavil se, udýchaný, až po padesáti metrech. Otočil se právě včas, aby viděl, jak všech osmačtyřicet kol najednou odskočilo. Vozidlo spadlo na vozovku spodkem, ale tím hrůza neskončila. Rozklad postupoval. Pláty karosérie odpadávaly, jednotlivé agregáty se uvolňovaly od šasi, rozpadaly se na součástky. Jak dlouho to trvalo? Chálid nevěděl, jen stál a očarovane hleděl na postupující zkázu. Až později odhadl trvání toho procesu na čtvrt hodiny, ale ruku by za to dát nemohl. Vojáci, kteří později přijeli a případ vyšetřovali, hovořili o půl hodině, ale Chálid jim nevěřil.

V určitém okamžiku mu automobilu, kterému něžně říkal Tamar, přišlo líto. Napadlo ho, že by ho snad mohl ještě zachránit, postoupil tedy kupředu, ale narazil na neviditelnou stěnu.

V hromadě šrotu – jinak nebylo možno nazvat ten beztvářý kopec neúčelných hmot – jiskřily elektrické záblesky.

Chálida se zmocnila panika.

Znovu se otočil a pádil zpět k Arkádii. Ani pak nevnímal čas. Zdálo se mu, že běží celou věčnost, a před očima mu zazářilo červené světlo, varující, že obsah kyslíku v bombách povážlivě klesá. Šoférské hermetické kombinézy nejsou vhodné k dlouhým vycházkám do terénu! Ale to už spařil světla příjíždějícího kamiónu. Zastavil se a zoufale mával rukama.

Kolega, či spíš kolegyně, neboť v kabině byla Kamila Richardsonová, zrzavá Evropanka odněkud z Irska nebo Norska, tohle Chálid nikdy přesně nevěděl, vzala trosečníka na palubu.

„Rozpadla se ti Tamara?“ divila se, když jí vyložil, co se mu přihodilo, ještě zmateněji, než jak to později předvedl novinářům. „To se na to podíváme.“

Rozjela se, nedbajíc jeho protestů a varování. Brzičko spatřili Collinse. Chálid natáhl ruku, ukázal prstem, chtěl vykřiknout, ale Kamila jen bručela, že nic nevidí, žádnéj vrak, a co že to Chálid blábolí, a pak také narazila na neviditelnou stěnu, která prve Chálida zastavila.

Byl to jiný druh okamžitého stopu. Tentokrát skutečně narazili a bez bezpečnostních vaků, které vytryskly z palubní desky a pojmuly je do měkké náruče, by se ošklivě pomlátili o panely a čelní sklo.

Návěs sebou smýkl stranou a určitě by se byl převrhl, kdyby nenarazil bokem o tu záhadnou překážku.

„Doprdele,“ řekla Kamila. „Tos mi nemohl něco říct, ty blbče?“

„Vždyť jsem ti to povídal...“

„Hovno jsi mi povídal! Kecal jsi kraviny vo rozmontovaným nákladáku. Kde ho máš, ty krávo bengálská, ten svůj zasranej rozmontovanej nákladák?“ Ruce se jí třásly. Vytáhla cigaretu a teprve na třetí pokus ji zapálila.

Kupodivu, její neklid ho přivedl do rovnováhy. Úkosem se na ni podíval. Ženská v nákladáku. Ta má sedět doma a spolu s ostatními ženami sloužit muži, tak si to Prorok přál.

„Neměli bysme zavolat dopravku?“ řekl lhostejně.

„Strč si ty svý rady do prdele,“ řekla Kamila a neméně vlídně vyzvala palubní orákl, aby se spojil s dopravní službou.

A pak už jen seděla, vdechovala kouř a přemýšlela, co se asi stalo nákladu a zda ten hajzl dispečer uzná, že tenhle průser není, ale vůbec není zaviněný její chybou.

Chálid, teď už docela apatický, dřepěl na sedadle a hleděl na vyhaslou palubní desku stejně netečně jako později, když seděl na posteli a nechal se vyslýchat dvojicí novinářů.

„Dopravka zavolala vojáky?“ zeptal se ho Petr, když přestávka v Chálidově vypravování přesáhla obvyklou normu a věstila, že Arab už nemá nic dalšího, co by chtěl sdělit.

„Tak to já nevím, pane. Oni mě odvezli do města. Nechali si vyprávět, co se stalo, a pak mě pustili. Chovali se ke mně moc dobře, pane.“

Rozloučili se s ním nepříliš srdečně.

Nevstal, když odcházeli, díval se ale za nimi, a když Marek zavíral dveře, prohodil škvírou zoufalou otázkou:

„Myslíte, že mě ještě pustí na nákladák?“

* * *

Poručík Jednotek planetární obrany, standardní výrobek kadetky na Ganymedu, uvedl Petra a Marka do pozorovatelské lóže. Brzy se tu sešla celá parta akreditovaných novinářů a také lidi z Akademie a takřka kompletní sbírka záhadných existencí, které se potulují po konferencích tiskových, vědeckých, pracovních i jiných, tváří se důležitě a vedou zasvěcenské řeči nad šálkem mizerné kávy.

Zasedání štábu řídil sám velký šéf, generál Kilian.

Veterán z fundamentalistických válek. Říkalo se o něm, že je to fakticky kyborg, neboť procentuální poměr kyboprotéz převažuje nad dědictvím po paní matce, ale Kilian nikomu neumožnil, aby se o tom přesvědčil. Rozhodně ale nevypadal na hrdinu a veterána. Sporý, ducatý červený tvář, na osmdesátníka podivuhodně svěží. Vlasy doposud držely pozici v plném počtu, pozbyly však něco

lesku. Na rozdíl od ostatních členů štábu Kilian nenosil stejnokroj. Byl oblečený do manšestráků a hrubého svetru, na kterém svítily dvě generálské hvězdy. Nepotrpěl si na vojenské parádičky a opičárny, jak rád zdůrazňoval v rozhovorech s novináři. Ti ovšem nebyli ochotni tuhle báchorku beze zbytku strávit. Kilianův svetr a manšestráky byly tím nejexkluzivnějším stejnokrojem ozbrojených sil Měsíce. Nikdo z podřízených si nesměl dovolit sebemenší přestupek proti stejnokrojové kázni.

Kilian zahájil zasedání, pozdravil hosty a vysvětlil, proč byli pozváni – zcela prostě proto, že veřejnost musí být v plném rozsahu informována.

Ironické úsměvy v lavici pozorovatelů.

Tak tohle vypadá na pěknou budou!

„Dovolte mi shrnout závěry dosavadního průběhu šetření,“ řekl Kilian. „V ranních hodinách dvanáctého června vznikla na jižním svahu kráteru Collins anomální oblast o průměru sedmi set třiceti dvou metrů. Zasahuje do tělesa translunární dálnice číslo osm.“

Potom stručně vyložil, co se stalo nákladnímu vozu, který jako první vnikl do anomální oblasti. Podle tvrzení řidiče se rozložil na součástky. Rozklad zřejmě pokračoval až na atomární a možná i subatomární úroveň – to je ovšem hypotéza, která není doložená. Nikomu dalšímu se nepodařilo do oblasti vniknout. Pravdivost řidičova svědectví potvrzuje jediný důkaz, totiž prachem takřka zakryté stopy kol soupravy, které končily v zapovězeném území.

„Vzhledem k tomu, že popisovaný jev odporuje všem doposud známým zákonitostem fyziky, podle platných předpisů jsme oprávněni ho považovat za jev podléhající naší kompetenci,“ řekl potom Kilian. „Do této chvíle došlo k jediné změně situace. Oblast

změnila polohu. Její střed se přesunul na těleso dálnice a oblast se posunuje směrem k Lunagraду rychlostí osmi kilometrů za hodinu. Naším nejbližším úkolem je bedlivé zvážení situace. Musíme rozhodnout, zda přistoupit k mimořádným opatřením. Druhá alternativa zní: čekat.“

„Šaškové,“ šeptal Marek. „Samozřejmě že se rozhodnou pro mimořádná opatření!“

„Je mi z nich špatně. A jsme sami šaškové, že tu vůbec sedíme! Hezky jim skáče na špek!“

Porada pokračovala ve svižném tempu a uniformovaní muži a ženy předváděli inteligenci, bystrost, rozvahu a prozíravost vojenského myšlení na vysoké úrovni. Radost pohledět.

„Prosím, hlasujte.“

Prsty se sklouzly po senzorech.

„Osmnáct hlasů pro mimořádná opatření, patnáct navrhuje čekat.“

Orákl měl ženský hlas.

Generál Kilian řekl:

„Dobrá, štáb se rozhodl pro mimořádná opatření. Návrhy!“

Žena v uniformě plukovníka kosmické flotily, funkčním zařazením náčelník operačního oddělení, vystoupila v pečlivě narežírované diskusi jako třetí řečník.

„Operační oddělení zvážilo v průběhu minulého dne a noci možnosti, generále. Je prokázáno, že postup oblasti nedokážeme zastavit. V úvahu přichází palebný přepad, ale považujeme toto opatření za neúnosně riskantní. Nikdo neví, jaké následky může mít exploze jakéhokoli druhu použití univerzálního robota typu Arnal.“

„Připomeňme štábu technicko-taktická data,“ štěkl Kilian. Nezdálo se, že by ho návrh sebemeně překvapil. Zato pozorovatelé si

vyměňovali významné pohledy. Arnal? Slyšel jsi někdy to slovo? Já ne. To jsem zvědav, co se nám tu narodí!

„Arnal, univerzální robot, vybavený šestým stupněm umělé inteligence. Zdroj energie – reaktor studené fúze. Základní palebné vybavení – emitory vysokých energií s plynulou regulací dimenze. Ultra krystalický pancíř. Arnal je zničitelný jen přímým zásahem o síle alespoň dvaceti kilotun TNT. Nezávislý na teplotních režimech v pásmu od mínus dvou set padesáti do plus tří tisíc stupňů Celsia. Pohyb v libovolném terénu.“

„To stačí, myslím. Připomínám, že je to poslední exemplář svého druhu. Po zkouškách ve výrobním závodě nebyl aktivován. Udejte ještě způsob ovládání.“

„Obvyklá komunikace, s jednou výhradou. Připomínám, že umělá inteligence šestého stupně je ve spojení se světovou informační sítí. Rozhoduje na základě posouzení globálních zájmů lidstva.“

Kilian se podíval k lavicím pozorovatelů.

„Jakmile Arnal dostane rozkaz odporující zájmům lidstva, odmítne uposlechnout. To ovšem je naprosto hypotetická možnost!“

V lavici pozorovatelů to znepokojeně zahučelo.

Jen několik nejvýznamnějších institucí světa bylo vybaveno počítačem s šestým stupněm inteligence. Nikoho nenapadlo, že může existovat robot, tedy mobilní jednotka, s tak vysokou úrovní UI! A co když se robot rozhodne, že další existence habitatů na Měsíci odporuje globálním zájmům lidstva? Obrátí proti nim své energetické zbraně „s plynulou regulací dimenze“, takže jsou schopny zasahovat cíl bodově, plošně i prostorově? Jak vyhodnocuje ony globální zájmy? Statisticky? Citově? A co jsou globální zájmy? Jsou to zájmy průmyslových center Severní Ameriky, Evropy a Jihovýchodní Asie? Anebo to jsou zájmy Latinské Ameriky, Afriky a asijského kontinentu, kde žije většina lidstva, pohrouže-

ná do dějnotvorných procesů nekonečných válek, zpestřovaných hladomorem a pandemiemi?

„Má někdo jiný návrh?“ obrátil se generál Kilian na svůj štáb.

Ticho mu odpovědělo.

„Dobrá. Nařizuji tedy použití bojového prostředku Arnal!“

* * *

Směnař zpravodajské agentury – je spíš posláním než povoláním.

Obklopen orákly sedmi informačních sítí, drúzami plastivizních dómů, obrazovkami, šifrovacími kompjútry, zabořen do křesla, jehož inteligentní ovládací mechanismus by ještě před pěti lety byl považován za technický zázrak, směnař Josip Kars mohl sám sebe považovat za jakési božstvo. Přímou před jeho očima žili v plastivizních dómech lidé, žili a často i umírali, a pokud žili, prožívali uzlové důležité okamžiky svého bytí. A on, směnař, rozhodoval jediným gestem, jediným slůvkem o tom, co je dost důležité k tomu, aby jiní lidé, stamiliony, ba miliardy jiných lidí, sdíleli osudné chvíle těch, na něž byla upřena okamžitá pozornost mocného zpravodajského média. A přece, sotva kdo z těch miliard diváků si uvědomoval všemohoucí přítomnost božstva jménem Josip Kars, sotva kdo věděl, že kdesi na Langrangu pětce, v nitru nejstaršího umělého světa sluneční soustavy, v centru obrovité plastické bubliny sedí pavouk v lidské podobě a sprádá nitky informací, vytváří síť, jíž obaluje celý systém.

Jakmile však Kars předal službu, jakmile vyšel z bubliny a splynul s davem proudícím v koridorech, jakmile se stal jednou anonymní krvinkou v žilním rozvodu umělého světa, ztratil jakoukoli moc nad lidmi a jejich myslí. Na rysy jeho tváře si snad vzpomněli ti dříve narození, kteří ho ještě pamatovali jako mladého energic-

kého reportéra. V hierarchickém žebříku agentury postoupil – ale tak vysoko, že se ztratil v oblaku bezejmennosti.

Co pociťoval ve styku s reportéry, s mladými muži a ženami, kteří právě prožívali omamná léta obecné popularity? Záviděl jim, nebo k nim cítil útrpnost, protože si uvědomoval pomíjivost jejich slávy? Dovedl by na tuto otázku odpovědět, kdyby mu ji někdo byl položil, ale nikdo se nestaral o jeho pocity, nikdo, zejména ne ti, kterých se věc týkala nejúžeji, totiž agenturní zpravodajové.

Navykl si na to, že se neohlíží ani vpravo, ani vlevo, že jdou jenom za svým cílem. Sotva kdo ho dokázal překvapit.

Petrovi Adlenovi se to podařilo.

Kars na okamžik ztratil duchapřítomnost, když se Petr zčistajasna zjevil v jeho království, když vstoupil do bubliny dveřmi, které neměly vpustit nikoho bez směnařova dovolení. Jak to, že Petr znal heslo? Jak to, že...

Petr omluvně rozhodil ruce.

„Nezlob se na mě... nešlo to jinak.“

Kars se nadýchl. Měl široká ramena a ohromný hrudník, dovedl se nadýchnout vskutku pořádně. Pak dlouho vzduch vypouštěl, syčel mu mezi zuby a Petr měl pocit, že slyší šumění neuronů ve směnařově mozku.

„Tohle je jediné místo, o kterém vím, že ho nikdo nedokáže odposlouchávat,“ řekl Petr.

A Petr spustil. Rozhovořil se o všem, co se dozvěděl a o čem v posledních hodinách přemýšlel. Rozvinul před směnařem široký obraz spiknutí, které podle jeho nejhlubšího přesvědčení zosnoval generál Stavro Kilian, velitel nejzbytečnějšího vojenského útvaru lidských dějin, dokud ovšem připustíme, že ty ostatní – a že jich v historii fungovalo pozeňnané množství – byly lidem k něčemu užitečné. Teď se rozhodl použít robota typu Arnal, nadaného šestým stupněm in-

teligence. Co to znamená? Není to příprava k vojenskému převratu? Copak Arnal nemá přístup ke všem informačním okruhům, které jsou k dispozici tomu nekonečně složitému organismu, jemuž se ještě ze setrvačnosti říká jednotným názvem lidstvo?

„Jakmile bude nasazený,“ prohlásil Petr a rozhodil rukama kolem sebe gestem zahrnujícím všechny dómy, orákly a displeje, „Arnal bude schopen kontrolovat tohle všechno. Kde je záruka, že své moci nezneužije?“

„Generál Kilian má důvěru Rady bezpečnosti. Jeho jmenování schválilo Valné shromáždění OSN.“

„Nebyla by to první chyba na kontě téhle ctihodné organizace,“ odtušil Petr.

„Co ode mě chceš?“

Ted' se Petr nadechl.

„Pomoc. Marek a já... jsme na stopě. Shromažďujeme materiály. Kruh se kolem nás uzavírá, je čím dál užší. Generál Kilian nás pozval na zasedání štábu. Myslel, že si nás koupí, že nás naučí tancovat podle své píšťalky.“

Kars stáhl rty, až mu splynuly do teninké nitky. Zatímco Petr hovořil, ani na okamžik neztrácel přehled o tom, co se děje v kontrolních dómech. Úspornými gesty anebo jen syknutím dával pokyny řídícímu oráklu, svému nejbližšímu pomocníkovi, který pořádal jednotlivé zpravodajské relace do souvislého proudu agenturního hlášení. Petrovi se zazdalo, že Kars je dinosaur vybavený dvěma, ale spíš třemi mozky.

„Nenaučí,“ podotkl Kars a pousmál se. Petrovi se ulevilo. Kars je na jeho straně!

„Bude to trvat ještě několik dnů. Pak budeme mít všechny důkazy pohromadě. Kilianovi lidé nás ale sledují. Jdou po mně i po Markovi, cítím to, já to, Josipe, vím! Proto nesmím nechat nic náhodě.“

Seznámil Karse se svým plánem. Jakmile nastane kritická chvíle ohrožení, on, Petr, se stáhne do úkrytu: bude to nouzové pracoviště agentury, v podzemí arkadského štábu. Marek zůstane venku, v terénu. Jakmile budou všechny materiály pohromadě, Marek propojí arkadské pracoviště s centrálou na pětce a on, Kars, se postará o to, aby reportáž pronikla do sítí, k plastivizním divákům celého systému.

„Vyhrazuji si právo konečného rozhodnutí,“ podotkl Kars, když Petr skončil.

„Ty mi nevěříš?“

„Věřím faktům,“ řekl Kars. „Já už viděl v životě příliš mnoho rozčilených reportérů. Ale taky spoléhám na instinkt. Znáš tebe i Marka dost dlouho – vždyť já vás oba pamatuju jako zelenáče, přišli jste rovnou ze škol, dělali jste pomocníky na sále – já tenkrát sloužil na...“

Rozpovídal se. Petr cítil, jak v něm narůstá netrpělivost, a možná taky trochu hněvu. Kars stárne a stává se z něho upovídaný dědek. Směnařův mozek, snad ten třetí v pořadí, ale nedokázal vycítit a pochopit Petrovy pocity.

„Hněváš se, že tě беру na lehkou váhu, vid’? Ale tak to není, Petře. Jestliže Stavro dělá něco špatného, překazíme mu to. Ty shromáždíš důkazy, vid’?“

„Ovšem,“ vyhrkl Petr.

Obrazovka Karsova osobního telefonu zaplála výstražným světlem. Byl to Marek, hlásil se rovnou z Arkádie.

„Jedu do Lunagrađu,“ vychrлил ze sebe reportér. „Milčevová přiletěla ze Země. Chce mi poskytnout rozhovor.“

Petr se naklonil k objektivu telefonu.

„Co říkala o tom cirkusu na dálnici?“

„Táhne s Kilianem za jeden provaz..., jak to tak vypadá. Mluvila o fyzikálních proměnách světla uvnitř té anomálie, o magnetickém poli, o struktuře hmoty... Myslela, že mě utáhne na vařené nudlí. Jenže já jí zatopím pod kotlem, to se bude divit! Hned za ní jedu a ohlásím se ti hned, jak se dozvím něco rozumného.“

O Karsově účasti v celém plánu nepadlo ani slovo. Neztráceli čas a brzy hovor ukončili.

„Odposlouchávali nás?“ poznamenal Petr. „Co myslíš...“

„Nemyslím, já vím,“ řekl Kars a ukázal na jeden z displejů. „Na třech uzlových bodech. Tak si říkám, že je mi ten váš plán čím dál sympatičtější...“ Petr se vracel domů na Měsíc v báječné náladě. Je to už dědek dědkovatá, ukecaná, ten starej Kars, ale jádro zpravodaje v něm zůstalo a nebojí se ani čerta, ani jednoho pitomýho generála!

* * *

Lunagradskou pobočku sofijského Střediska našel Marek bez velkých obtíží – nekryl ji ani první stupeň utajení a veřejný orákl ochotně sdělil Markovu navigátoru souřadnice se stejnou ochotou, jako když se nějaký turista ptal po Armstrongově pomníku. Provoz v dopravních koridorech Lunagradu byl živější než v Arkádii. V lunagradském habitatu přece jenom pracovalo víc výrobních podniků a vědeckých institucí než v Arkádii, která se zaměřovala především na turistický ruch a informatiku. Lunagradské dopravní koridory byly širší, ale taky špinavější a jaksí šedivější, bez reklam a parádiček, jimiž Arkádie přímo hýřila. Hustý provoz pozřel Markovo gravo a navigátor neomalene smýkal lehkým vozítkem na přejezdech a křižovatkách. Prudké akcelerace a brzdění rozhoupaly Markův žaludek a vodící lišty, omlácené těžkými vozy, co chvíli bouchaly do boků vozidla.

Novinář si oddechl, když navigátor opustil síť hlavních tepen a pohroužil se do vedlejších vlasečnic dopravního systému. Zelená tečka na kontrolním displeji se už nadějně blížila cíli.

„Stůj!“ zvolal Marek.

Vpředu, nějakých padesát sto metrů daleko, spařil hranatý gravibus, ozdobený bombastickými znaky Jednotek planetární obrany, kde nechyběly žádné obnošené symboly, jako jsou orlí křídla, hvězdy, blesky, pěsti, kruhy a kříže.

„Zhasni,“ zašeptal novinář, jako by se bál, že vojáci, kteří stáli na úzkém ochozu nad úrovní vozovky, ho mohou zaslechnout. Jsou to lidé, nebo roboti? To Marek nevěděl.

Pohlédl vzhůru. Průhledným stropem viděl spodek stezky pro chodce. Stovky krácejících tlapek se tam objevovaly a zase mizely, všechny uspěchané a zcela lhostejné k tomu, co se děje pod nimi. V protisměru projel bus plný dětí, měly nosy přimáčkuté k oknu, křičely a mávaly. Marek se přinutil k úsměvu a neohrabanému zamávání. Děti ocenily jeho snahu zdvojnásobením energie – bus byl vyroben z mimořádně odolného materiálu, protože se po té explozi nadšení nerozpadl.

Marek otevřel dveře. Pach plastického prachu, typický pro Lunagrad, ho objal do šedivé náruče. Až to všechno skončí, pomyslel si novinář, dám si pivo. Ale... kdy to skončí?

Z průchodu, u kterého parkoval vojenský gravibus, vyšli nějací lidé. Měli stejnokroje... a mezi nimi doktorka Milčevová, Marek ji poznal i na tu dálku!

Přišel jsem pozdě... blesklo mu hlavou. Jde s nimi dobrovolně, anebo ji vedou? Důležitá otázka, protože naznačovala řešení jiné záhady: je doktorka Draga Milčevová do spiknutí zapletená, nebo ji jenom klamou, jako všechny ostatní?

Obrátil se k vozu. V boční kapse dveří by měl mít dalekohled.

„Hej, vy tam!“ křikl kdosi.

Prudce se otočil a spatřil, jak k němu běží dva vojáci.

Bez váhání vklouzl do grava.

„Jed!“, křikl. Vozidlo vyrazilo vpřed, ale vzápětí se prudce zastavilo. Vojáci disponovali blokátorem, stejným, jako používá dopravka!

Marek se ani nezmohl na kletbu. Trhnul pákou nouzového ovládní dveří. Ještě štěstí, že v gravech zbyly aspoň nějaké manuálně ovládané agregáty! Na ty neplatí žádný blokátor. To už vojáci dobíhali, viděl jejich červené obličeje, zatáté pěsti. Něco křičeli, ale nerozuměl jim. Dveře na druhé straně od ochozu se rozletěly vzhůru a Marek vyskočil ven. Signální siréna zaječela a pojízdná cisterna mu přeletěla těsně před obličejem – měl dojem, že pocítil chlad kovu na špičce nosu! Bylo to o vlas, pomyslel si a rozběhl se vpřed.

Jak dlouho bude moci utíkat po vozovce? První gravibus nebo nákladák ho smete. Mléčně bílou stezkou pro chodce vnikalo dolů kalné světlo. Černé šlapky způsobně ťapkaly v jednotvárném rytmu, spěchaly za malichernými cíli. Nikdo z těch blaženě nevědomých lidí tam nahoře netušil, že o deset dvanáct metrů níže zoufalý muž utíká, aby... Aby co? Aby zachránil svět?

Jsi hlupák, zasmálo se Markovo druhé já.

V tu chvíli ho zasáhla tma.

* * *

Probral se ve veliké hale – zřejmě patřila nějaké továrně. Byla takřka pustá, jen u vzdálenější stěny stálo několik velikých nákladních vozů, označených zlatými symboly JPO.

„Otevřel oči,“ poznamenal někdo. Marek se otočil. Uvědomil si, že sedí na pohodlném přenosném křesílku, zhotoveném z trubek

a plátna. Opodál stál hlouček mužů a žen ve stejnokrojích. Mezi nimi poznal okrouhlý obličej generála Kiliana. Pokusil se vstát, ale nohy ho neposlechly.

„Udělal jste velkou hloupost,“ oslovila ho nějaká žena. Draga Milčevová! Nepříliš chytře se zatvářil, když ji poznal. Důvěrně se k němu naklonila. „Mohlo vás něco přejet.“

„Oni vás... nezatkli?“

„Máte hlavu plnou falešných představ,“ ozval se generál Kilian. „Nejsme přeci policejní jednotka, a – koneckonců – vy jste přeci nic neprovedl. Jste novinář a konáte svoji povinnost, stejně jako my vykonáváme tu naši.“

„Povinnost,“ ušklíbl se novinář.

„Aktivují robota typu Arnal,“ podotkla Milčevová. „Vás to nezajímá? Nechcete se podívat?“

Vstal, aniž pomyslel na to, že k tomu nemá dost síly.

„Arnal...,“ opakoval po ní. Ukázala očima kamsi dozadu. Skupina techniků v bílých pláštích pozorovala, jak ze zádi blankytně modrého nákladního vozu velebně vyjíždí plošina, jako dlouhý dračí jazyk. Chvilku trčela ven do prostoru, tak dlouhá, až se zdálo, že musí nákladní vůz převrhnout, a potom se začala sklápět dolů. Podlahy se dotkla jemně, ani to nezazvonilo.

V hale vládlo kostelní ticho, jen atmosféra byla jiná, nevonělo tu kadidlo, zato zde páchl plastik a kouř spáleného kovu. Marek doprovázený Milčevovou a Kilianem přistoupili ke skupině důstojníků. Marka nesmyslně napadlo, zda je zde někde poblíž kantýna. V takové chvíli myslíš na pivo, okřiklo ho druhé já. Ano, myslím, a je na tom něco špatného?

Nitro nákladního vozu zazářilo bělostným, poněkud oslepujícím jasem.

Někdo hlasitě vzdychl.

Chvilku se nedělo nic, jen větráky jednotvárně hučely ve snaze zbavit vzduch nežádoucích páchnoucích příměsí, ale nedařilo se jim, jen vířily prach.

Pak se v jasně bílém obdélníku objevila černá lesklá postava.

Byl to univerzální robot typu Arnal, vyrobený v malé sérii ve dvacátých letech, kdy vyvrcholily náboženské války, pro potřeby armády, námořnictva a letectva jednotek Organizace spojených národů. Po obnovení pořádku (žádný robot tohoto typu nebyl nasazen v boji) byl zbraňový systém Arnal likvidován, s výjimkou jediného kusu, který byl zakonzervován a uložen do výstrojního skladu JPO pro případ krajní nouze.

Ten případ nastal?

Robot nebyl vyšší než obvyklý pozemšťan, jen proporce těla měl odlišné, a samozřejmě i základní vzezření. Jeho tvůrci se nesnažili vystihnout podobu lidské tváře a lidského těla, nezakrývali strojovou podstatu této umělé bytosti. Arnal vypadal jako ocelový sud posazený na válcovité nohy, a z boků mu vyčnívaly ruce. Místo jednoho kolenního a loketního kloubu však měly tyto údy klouby dva. Arnal navíc mohl ztrojnásobit jejich délku.

Horní třetina těla byla oddělena od spodní části nehlubokou rýhou, přičemž ruce vyčnívaly z trupu těsně pod tímto rozhraním. Marek pochopil, že ona horní třetina není nic jiného než hlava. Robot neměl žádný krk – i to odpovídalo zřejmé snaze konstruktérů oprostit stroj od jakýchkoli nežádoucích výčnělků a prohlubní, které by mohly zvýšit zranitelnost válečného stroje.

Na to, že byl šedesát let starý, Arnal si vykračoval jako robot nejnovější generace. Roboti z dvacátých let se vyznačovali opilecky rozmáchlou chůzí, zato Arnal kvačil s kočičí pružností. Jeho kroky nebylo slyšet, našlapoval jemně jako noční zvíře.

„Pojď sem,“ vyzval ho generál Kilian.

Stroj zamířil rovnou k němu. Byl zřejmě naprogramován na generálův hlas. Jen vrchní velitel JPO mu bude udílet rozkazy, nikoho jiného neposlechne.

Dva metry před generálem se Arnal zastavil.

Marek se nedokázal ubránit vnitřní živočišné hrůze.

Ten stroj..., kdyby se mu zachtělo, ve zlomku vteřiny zničí všechno kolem sebe. V jeho hrudi hoří oheň studené fúze, sálá dost energie, aby roztavila povrch Měsíce na padesát kilometrů kolem dokola. Kdyby Arnal uvolnil špetku ukryté síly, hala by vzplála jasným plamenem, kov a plastik by se v okamžiku sloučil s kyslíkem, a až by plyn byl vyčerpán, hmota by se tavila jako vosk. Arnal by zůstal stát uprostřed té zkázy netečný a nedotčený, jako božstvo zkázy.

Na jeho lesklém povrchu zářil odraz světla. Vypadalo to, jako kdyby ve své hrudi skrýval celou galaxii hvězd.

„Znáš svůj úkol?“ zeptal se ho generál Kilian.

„Ano,“ odpověděl Arnal. Kde bylo jeho komunikační ústrojí? Marek neviděl ani reproduktor, ani receptory zvukových a světelných signálů. Kde má Arnal oči? „Prozkoumám anomální oblast jedna a podám hlášení.“

„Zbraňových systémů nepoužiješ v žádném případě. Opakuj!“

„V žádném případě nepoužiji zbraňových systémů,“ opakoval Arnal. Jakým hlasem hovořil? Mužským, nebo ženským? Vysokým, nebo hlubokým? Marek nikdy neslyšel podobný tón mluvy. Zněl jakoby z velké dálky, a přece byl tak blízký. Strach z něho spadl. Racionální novinář, ukrytý v hlubinách jeho mysli, okamžitě vynášel vysvětlení: psychologové stanovili takovou frekvenci hlasu, který budí v člověku pocit důvěry a bezpečí. I ten konejšivý hlas fakticky patří k bojové výbavě Arnala.

Jestli všechno funguje tak dobře..., pomyslel si Marek. Měl na jednu dojem, že v Arnalově přítomnosti se mu nemůže pranic stát. I kdyby spadl strop haly, Arnal by vysunul teleskopické nohy a ruce, rozpřáhl by se a pád by zastavil. I kdyby...

„Připrav se,“ řekl generál Kilian.

„Jsem vždycky připravený, generále Kiliane,“ odpověděl Arnal. A pak dodal cosi neočekávaného. Řekl: „Co...“

Pomalů se otáčel kamsi stranou.

„Co se děje, Arnale?“ zvýšil generál Kilian hlas.

Robot vykročil.

„Stůj!“

Arnal neuposlechl. Šel dál, ruce volně spuštěné podél válcovitého těla. Nohy opatřené dvěma kolenními klouby se vlnily jako tykadla nějakého mořského živočicha, byl to pohyb krásný i hrůzný zároveň. Stroj kráčel po ideální přímce, rovnou ke stěně.

„Stůj! Já ti to nařizuju!“

Náčelník štábu se naklonil ke svému veliteli.

„Generále..., za tou stěnou je vakuum.“

Kilian se k němu obrátil. Červeně vymizela z jeho ducatých tváří. Zvedl ruku a křikl:

„Všichni pryč!“

Robot kráčel vpřed, netečný, jako postava ze starého techfilmu. Neuposlechl rozkazu... Od dětství všichni slýchali, že se něco podobného nemůže stát, i ty jednoduché modely mají v sobě zakleté celé kaskády záповědí. Neuposlechnout rozkazu, tohle robot prostě nedokáže.

Jeden ano, jeden to dokáže, Arnal, poslední svého druhu.

Halou duněly kročeje vyděšených mužů a žen. Zvuk se odrážel od ploch a nosníků, chvěl se v prostoru nasyceném strachem. Nikdo z přítomných se nerozběhl vpřed, ale jenom proto, že to neudělal

Kilian. Úroveň strachu ještě nedosáhla té výše, kdy pukají okovy disciplíny.

Spořádaně opustili halu, generál poslední. Ve dveřích se zastavil a ohlédl se. Robotovi zbývalo už jenom několik metrů.

Voják zaváhal. Arnal možná jenom blufuje... Zrakové orgány v horní části těla tak jako tak jsou lidskému zraku neviditelné. Není vyloučeno, že stroj po celou dobu sledoval počínání svých lidských pánů, a i teď pozoruje Kiliana. Když tu zůstanu, přemýšlel generál, když neuzavřu hermetické dveře, robot se neodváží prorazit stěnu.

Zbýval už jenom krok.

Generál cítil na rameni lehký dotyk. Ustoupil, těžké kovové dveře mu projely před obličejem a se syknutím se zaklesly do hermetické zárubně. Vzápětí se otřásla stěna a ozval se rachot, jen málo tlumený stěnami.

Robot rozrazil bok haly a vyšel do volného prostoru.

* * *

Petrovo druhé setkání s vojáky JPO proběhlo daleko hladčeji než to první. Žádný lhostejný robot ani komisiční důstojník se ho nepokusil zadržet. Propustka, kterou dostali od náčelníka zpravodajského oddělení všichni účastníci veřejného zasedání štábu, platila i zde, v zakázané oblasti. Zóna urazila v poměrně krátké době velkou vzdálenost. Collins už dávno zůstal za obzorem, zóna, postupující na Lunagrad, minula i Collinsova menšího bratra Armstronga a blížila se malému kráteru Maskelyne Y.

Specializované skupiny JPO obstoupily zónu v širokém kruhu. Mobilní tábory vybavené spojovací a měřicí technikou byly na kdejaké vyvýšenině, a že jich tu je požehnaně, v této části Moře

klidu. Postavičky v bílých hermetických oděvech se hemžily kolem vysokých antén. Z temných stínů blýskaly modravé majáky. Lehká terénní grava kmitala mezi jednotlivými tábory jako vyplašení brouci. Ale nejvíce lidí i techniky bylo v bezprostřední blízkosti zóny, zejména na tělesu dálnice, ve směru postupu i na druhé straně, kde zóna uvolňovala silnici v pravidelném tempu osmi kilometrů za hodinu, přesněji sedmi set devadesáti šesti metrů dvou set třicet šesti milimetrů v hodině. Počítače určily rychlost pohybu ještě přesněji na patnáct desetinných míst, až na hranici rozlišovací schopnosti nasazené techniky. Za celou tu dobu, kdy se zóna pohybovala a kdy bylo započato s přesným měřením, se ani to poslední, patnácté desetinné místo nezměnilo, rychlost byla konstantní důmyslně a bezvýhradně.

Petr přepnul pohonný agregát na terénní režim a opatrně zónu objel, aby se dostal na opačnou, lunagradskou stranu, přesně podle Markova pokynu.

Robot navedl Petrovo gravo na improvizované parkoviště terénních strojů. Petr si nasadil přilbu, vystoupil a zamířil po úzké stezce k dálnici.

Nic zajímavého tu neviděl: jenom vojenské vozy a postavy v kombinézách. Nebylo jich tu mnoho, snad dvacet třicet lidí. Ale teprve zblízka to spatřil: robot, celý kovový, bez lidských tělesných rysů, zvolna kráčel na nohách opatřených dvěma koleny středem vozovky rovnou k zóně. Teprve teď Petr pochopil, co znamenají ta čísla, která se ozývají ve sluchátkách: sto dvacet, sto patnáct, sto deset... Někdo neznámý, zřejmě automat, odpočítával vzdálenost, která dělila robota od zóny.

Lidé v hermetických oděvech pomalu ustupovali a vytvářeli široký špalír.

„Tady jsem, Petře,“ ozval se v reproduktorech Markův hlas a jedna z postav na něho zamávala. Petr se usmál a s úlevou pocítil, jak polevila tíseň, která ho skličovala. Teď si uvědomil, jak zoufale mu bylo mezi těmito lidmi v hermetických oděvech, mezi příslušníky JPO. Nepatřil mezi ně, a dokonce jimi pohrdal, aniž ovšem si dělal nějaké iluze o citech, jež oni chovají vůči němu.

Marek ale stál v druhé větvi špalíru a Petr se neodvážil proběhnout po pustém prostoru, který je dělil.

Nevěděl přesně, co se děje. Marek mu stačil sdělit jen to podstatné. Arnal se vymkl kontrole a kráčí po dálnici vstříc zóně. Generál Kilian nemá nic proti tomu, aby zástupci tisku byli svědky okamžiku, kdy se robot, zřejmě o své vůli, pokusí dovnitř proniknout.

Petr by rád diskutoval s Markem o desítkách otázek, které mu vířily hlavou, a hlavně o té nejdůležitější: Proč se robot vymkl kontrole, když teď, o své vůli, dělá přesně to, co by od něho Kilian chtěl?

„Osmdesát, sedmdesát pět, sedmdesát...,“ znělo v reproduktorech. Bylo to zaklínadlo, modlitba k neznámému božstvu, vzývání duchů matematiky, nejhlubší mystérium – číselná řada pravidelně klesající ve skocích po pěti metrech. Robot pružně krácel vpřed. Neviditelné paprsky asi ohmatávají jeho tělo. Co všechno lidé o robotovi vědí v této chvíli? Změřili jeho rychlost, znají teplotu venkovního pláště, střeží úroveň radiace, číhají na sebemenší výron energetického záření. Nitro stroje jim je ale uzavřené. Nedokáží proniknout do hlubin bytosti tak záhadné, třebaže byla stvořena lidskýma rukama, a třebaže ta hlubina je fakticky vzdálena od světa lidí jen několik málo centimetrů venkovního pláště.

„Dvacet... patnáct...“

Petrovi se zazdalo, že robot zvolnil. Napadlo ho, že by měl nahlas komentovat to, co vidí, ale včas si uvědomil, že kamera vestavěná

do jeho přilby snímá přesně to, na co on zaměří zrak. Obraz přebírá vysílačka v terénním gravu a předává ho rovnou do směny agentury. Tam nějaký kolega reportáž okomentuje – má k dispozici víc faktických údajů než Petr, který je na místě událostí.

„Deset... pět... teď!“

Robot se zastavil v polovině kroku. On, který bez potíží prorazil ocelovou stěnu hangáru (technici propočítali sílu úderu, byla srovnatelná s explozí standardní pumy z doby náboženských válek), nedokázal prostoupit silové pole zóny!

V reproduktorech syčelo ledové ticho.

Robot, jednu nohu přímo pod sebou, druhou – nadvakrát zalomenou – povysunutou nazad, ruce rozhozené do stran, utkvěl na nekonečně dlouhý okamžik ve strnulé pozici. Jak dlouho tak stál? Petr se neodvážil pohlédnout na spodní okraj vnitřku své přilby, kde pulsoval číselník hodin. Mohl by tím zmást svou kameru. Jsou to vteřiny, snad desítky vteřin.

„Teplota vnějšího pláště Arnala stoupla na tisíc pět set dvanáct stupňů Celsia,“ ozval se najednou hlas v reproduktorech. Síla nárazu se přeměnila v teplo.

Proboha, patnáct set stupňů... pomyslel si Petr. Jaký jiný stroj by snesl takový náraz a vydržel takovou teplotu?

Teprve teď si uvědomil, jak strašlivý nástroj je Arnal, vojenský robot nadaný šestým stupněm umělé inteligence.

Arnal zavrával, našlápl dozadu a ustoupil – poněkud nejistě – o několik kroků.

Potom vyrazil vpřed, se stejným výsledkem jako prve. Silové pole zóny ho nepropustilo!

„Teplota vnějšího pláště Arnala stoupla na dva tisíce dvě stě jeden stupeň Celsia,“ informoval neznámý hlas, nevzrušený, jak v takové chvíli dovedou být jen roboti.

„Ještě jeden takový náraz a hrozí exploze,“ vstoupil do vysílání jiný hlas, velmi vzrušený a velmi lidský – Petr poznal hlas generála Kiliana. „Arnale, ještě jednou ti nařizuji – stůj!“

Byl to poněkud směšně formulovaný rozkaz, protože Arnal v tomto okamžiku fakticky stál, a sotva Kilian dořekl, dal se do pohybu a ustupoval nazad.

„Stůj... stůj...“

Generál křičel, ale marně. Stroj ustupoval dál a také lidé se začali šourat nazad. Dav kolem Petra se rozvlnil. V reproduktorech zaštěbetaly lidské hlasy. Výbuch... všichni zahyneme... reaktor studené fúze... poloměr pěti set kilometrů...

To byl střizlivý odhad. Jestliže reaktor studené fúze v Arnalově těle vybuchne, a to se může stát, jestli stroj ještě jednou narazí a teplota přesáhne kritický bod, ohrožený bude i Lunagrad, natožpak lidé v bezprostřední blízkosti výbuchu. Pak ovšem je každý ústup zbytečný. Je přeci jedno, mám-li zahynout deset metrů od epicentra nebo padesát!

Takto uvažovali zřejmě všichni, byli to přece vojáci, navyklí střizlivé kalkulaci, a přece ustupovali, všichni do jednoho, Petr by se jim byl rád vzepřel, ale nešlo to, lidská masa ho strhla s sebou. Na okamžik ho zachvátila panika. Rozhlédl se kolem sebe, ale viděl jen kulaté přílby kosmických obleků, poloprůhledné, někdy mléčně zakalené. V lesklém povrchu se odrážely hvězdy, někdy modř Země, ale někdy, jakoby z hlubiny, vytryskl třpyt vyděšených lidských očí.

Až Arnal narazí, v Moři klidu vybuchne nové Slunce, pomyslí si Petr.

Robot se zastavil.

Také lidé strnuli a bez dechu čekali, co se bude dít dál.

Tentokrát stroj nevykročil. Rozběhl se, nasadil do toho rozběhu takovou sílu, že tlustá plastická deska dálnice, vypočítaná

na váhu dálkových nákladáků, nevydržela tlak a pukla. Ale to už druhá Arnalova noha dopadala, zabořila se do povrchu tvrdého a pevného jako ocel na pět, snad deset centimetrů hluboko, ale stroj nedbal, jeho rychlost rostla, při třetím dopadu chodidla se povrch dálnice začal tavit a čtvrtý krok rozžhavl chodidlo do červena, později do běla. Byl to raketový start, netvor v několika okamžicích nabyl obrovské rychlosti... Někdo ví, jak rychle běží, někdo vždycky všechno ví, Arnal je údajně schopný dosáhnout i únikové rychlosti na povrchu Měsíce, je schopen utéct do kosmu, jenže on neutíká, on útočí!

Útočí!

Nohy rozžhavené, ruce přitištěné ke kovové hrudi, nachýlený kupředu v úhlu pětáctýřicet stupňů, Arnal běžel a deptal přitom dálnici nohama. V reproduktorech Petrovy přílby cosi breptalo, byl to automat, který hlásil Arnalovu vzdálenost od zóny, ale mluvil tak rychle, že rozumět mu mohly opět jenom automaty.

Arnal byl příšerně rychlý, ale...

Ale někdo byl ještě rychlejší.

V posledním okamžiku, kdy Arnala dělila od zóny jen malá mezera, postava v bílém hermetickém obleku se vyloupila z davu a postavila se útočícímu netvorovi do cesty.

Arnal ji nabral plnou rychlostí na hrud', ale to už dopadl na stěnu zóny.

Vzápětí oba zmizeli, stroj i člověk, bezpochyby mrtvý, rozbitý ne na molekuly, ale na atomy po tom hrozném nárazu.

Arnal i člověk se propadli do zóny.

Kopule doposud neviditelná se ve zlomku vteřiny mléčně zkalila. Na tělesu dálnice najednou obrovitý bílý dóm, opalizující neposkvrněnou bělostí. Z reproduktorů se ozýval neartikulovaný křik a Petr si vzápětí uvědomil, že také cosi volá z plných plic,

že někam běží, mává rukama, lidé do něho strkají zleva zprava, klopýtá, div neupadne, běží dál, dál...

Jen zvolna se dav uklidňoval, a jak se rozestupoval podél hranice zóny, i řídl.

„Kdo to byl?“ zvolal najednou generál Kilian.

„Doktorka Draga Milčevová,“ odpověděl mu někdo, a Petr by byl přísahal, že poznal Markův hlas.

„Podívejte...,“ zvolal najednou a prostým dětským gestem ukázal kupředu.

Bělostná kupole se začala zmenšovat, scvrkávala se jako proražený balón, už byla poloviční, už čtvrtinová, rychlost vzrůstala, podobala se implozi, ještě zlomek okamžiku a Petrovi se kupole ztratila docela.

Prodral se davem vpřed. S rukama napřaženými běžel po dálnici. Teď, teď se musí dotknout stěny zóny. Běžel ale dál, neviděl nic a nic také nenahmatával. Vpředu zahlédl nějaká světla.

Také z druhé strany, od Arkádie, běželi lidé. Rychle překonali poslední metry, které je dělily, a docela nesmyslně si padli do náruče, jako kdyby překonali propast života a smrti.

Zóna zmizela.

Po Arnalovi a pozůstatcích doktorky Dragy Milčevové nezůstala ani stopa.

* * *

Směnař pozorně naslouchal.

V plastivizních dómech pulsoval svět. Kars přejížděl očima z jednoho na druhý. Svět... Spíš dramata světa. Úspěchy a prohry. Jen to největší a nejrychlejší a nejstrašnější a nejkrásnější mělo naději na vstup do mihotavé kupolky plastivizního domu. Jeden

motýl neměl právo vstupu do plastivizního dómu, zato smršť deseti milionů motýlů v povodí řeky Paraná ano. Člověk musel být mimořádně velký nebo malý, silný nebo slabý, krásný nebo šeredný, aby si ho plastivizní kamery všimly a umožnily mu tři minuty slávy v dómu. Jenom špičky, hroty vlastností a zdatností v lidských oborech všeho druhu. Ale podobně jako fakírské lůžko vytváří na hrotech svých hřebů hlád', která je ležícímu stejně příjemná, jako kdyby to byla obyčejná deska, všechny ty mimořádnosti vytvářejí ve svém úhrnu jeden jediný šedivý průměr. Věděl to Kars po pětatřiceti letech novinářské praxe, ale cítil to i každý plastivizní divák.

Kdo tedy byl rozčilený, kdo tedy se dokázal vzrušit, kdo svítil červenými tvářemi? Jenom zpravodaj, novinář, lovec senzací.

Jako teď Petr Adlen.

Kars mu naslouchal a hlavou mu táhla cárovitá mračna pochybností. Ano, spiknutí. Vražda? Proč by ne, i tak lze charakterizovat událost v kráteru Armstrong. Doktorka Milčevová je oběť, dozajista. Petr má pravdu, ne bezdůvodně mu tváře svítí červení, ale, nakonec, není to všechno staré jako svět sám, jako ta koule podobná plesnivému pomeranči, která tak nestydatě zabírá valnou část hvězdné oblohy?

„Podíváme se, co se s tím dá dělat,“ uslyšel Kars sám sebe.

„Jak to – co se s tím dá dělat? Vždyť jsme se domluvili, vždyť...“

Jsem unavený, řekl si Kars. Měl bych odejít, dokud je čas. Na mé místo už patří někdo mladší. Dokážu se vzrušit ještě nějakou událostí? Řeka Ganges vystoupila z břehů, utopilo se pětadvacet tisíc lidí, třebaže byli varováni, třebaže protipovodňová služba byla připravena k zásahu. Varovný signál nepronikl; nikdy nepronikne, vždycky se najde v informačním řetězu opilec, hlupák, narkoman, fanatik. Generál Kilian zosnoval spiknutí. Je to první

generál lidských dějin, který konspiruje... proč vlastně? Aby dostal o hvězdu víc? Aby byl ještě více generálem?

Směnař se naklonil nad mikrofon a udělil oráklu několik pokynů. Informace zakletá do proudu fotonů se řítí po galeriích šesti-dimenzionální struktury počítače jako smečka křepeláků. Vstávat, vstávat, burácí bachař na chodbě kriminálu, bystře kráčí podél zamčených dveří a budí spáče. Padám, padám, řve vysmoleným hlasem, pohne pákou, dveře se otevírají a data vypadávají ze svých registrů. Jedu, jedu, makám, makám, překřikují se dozorcí a data klušou chodbami a po schodištích až na dvůr. Až na obrazovku.

„Informace chybí v paměti,“ hlásil orákl.

Petr se rozčiloval, naléhal, vyhrožoval, prosil.

Směnař mávl rukou, aby mladého muže umlčel. Zazdalo se mu, že nějaká tíže mu dolehla na ramena.

„Chci vzorky relací týkajících se Incidentu Collins,“ poručil oráklu. Ale stroj se nenechal odbýt a opakoval:

„Informace chybí v paměti.“

„Chci archiv,“ houkl směnař, a sotva dostal spojení, požádal o výběr záznamů všech relací, týkajících se takzvaného Incidentu Collins. Ale ani tentokrát se nedočkal obsažnějšího sdělení. V archivu žádné záznamy nejsou.

Smršť motýlů, záplavy v Indii..., tohle jsou nepodstatné zprávy, třebaže znamenají bezprostřední utrpení pro statisíce lidských bytostí. Jenže tohle... to bylo něco jiného. Teď je ohrožena sama podstata zpravodajské sítě. Tak skeptický Kars přece jenom nebyl, aby zapochyboval o smyslu svého poslání a o významu informačního Molochu, jemuž celý život sloužil. Informujeme lidi, třeba neobratně, třeba o hloupostech, ale informujeme je, generále Kiliane, a nikdo nemá právo do naší práce zasahovat!

Petr si všiml změny na Karsově obličeji.

„Co se stalo?“

„Někdo... vymazal záznamy o Incidentu Collins z paměti,“ řekl Kars. „Dobrá, Petře, musíme jednat. Naše dohoda... platí v plném rozsahu. Spoléhám na tebe a na Marka. Vaše záznamy jsou v pořádku, doufám...“

„Ovšem!“

„Poslouchej dobře. Připravíš relaci. Nikdo o přípravách nebude vědět, jenom já, Marek a ty. Jdi na pracoviště číslo sedm, zůstaň tam, sestav rámcovou relaci a čekej na Marka. Ten bude v terénu, řídit ho budu já.“

Hovořil stručně, až úsečně. Indikátor šifrovacího zařízení šarlatově zazářil. Nějaká mocná vnější síla útočí na přenosový kanál. Snaží se šifrovku zlomit. Ještě chvílku a podaří se jí to, uvědomil si Kars. Musím končit, musím...

„Všechno je jasné... končím!“

Přerušil spojení v okamžiku, kdy varovná siréna zazpívala varovný signál. Vetřelec vstoupil do sítě.

Kars se opřel do polštářů křesla. Jemné prsty masážního přístroje mu brnkaly kolem páteře. Opatrně uložil olověné ruce do klína a přivřel oči. Přemýšlel, a najednou si s leknutím uvědomil, že neví o čem.

* * *

V místnosti bylo šero. Signální světlo švihalo o strop a stěny jako zkrvavený bič. Petr opíral dlaně o desku stolu. Cítil téměř živočišné teplo vysílacího agregátu. Stroj byl připraven. Záznamové kazety se chvěly ve svých lůžkách. Sestřih Petrova archivu, doplněný záznamy toho, co získal Marek. Kompletní obžalovací spis. Všechny detaily podporovaly jeden druhý, jako svorníky gotické

klenby. Ze sítě údajů vyvstávala tvář generála Kiliana, malého Napoleona, který se vynořil, kde se vzal tu se vzal, jak už to Napoleonové mívají ve zvyku, a pokusil se dobýt svět.

Organizace spojených národů už dlouho uvažuje o zrušení Kilianova sboru, posledního zbytku romantických představ o vesmíru oplývajícím nájezdníky v šupinatých pancířích a s chapadly místo rukou. Program CETI... Petr si z dětství pamatoval na ne jeden falešný poplach. Sotva fyzikové otevřeli dveře do nové galerie hmoty, sotva se naučili fyzicky vstupovat do reality multidimenzionálních prostorů, sotva si osvojili podivné zásady-nezásady teorie nekauzality, romantici se domnívali, že zaslechli hlasy z hlubin vesmíru. A kde jsou hlasy, tam jsou i hrdla, a kde jsou hrdla, nechybějí paže. Možná že ozbrojené paže. Z této úvahy vznikly Jednotky planetární obrany, uchystané odrazit první vlnu kosmické invaze. Profesionální vojáci měli dát ohroženému lidstvu čas ke globálně rozvinuté obranné akci.

To všechno jsou, a vždycky byly, nesmysly. Každý to ví. I generál Kilian o tom nepochybuje. A proto zosnoval ten průměrně chytrý pokus o spiknutí. Po smrti Milčevové pochopil, že zašel příliš daleko, a začal zametat stopy. Jak se dostal do všech datových bank systému? Kars se osobně přesvědčil, že skutečně všechny banky hrají stejnou písničku, jakmile dostanou dotaz na Incident Collins: informace v bance chybí. Jenom umělá inteligence šestého stupně má přístup do všech sítí. Možná že Kilian disponuje ještě jedním superpočítačem. O Arnala přišel, ale možná že má něco dalšího v zásobě.

Dohady, pořád jenom dohady. Jenom čas je realita, neúprosně letí, červený majáček varuje a Marek – nikde!

Petr cítil, jak mu vlhnou dlaně. Smekl je z desky stolu a otřel si je o kalhoty.

Marku, Marku... Prosil ho bezhlesně, prosil ho zoufale. Kde jsi? Na co čekáš?

Kilianovi lidé ho – možná – už zatkli. Nějak se dozvěděli, co spolu chystají. Třeba Kars zradil. Je starý, už asi nemá odvalu. Ve svém věku si nechce přidělovat nepříjemnosti. Co mu chybí, směnařovi? Jestli je to tak..., do smrti ho budu nenávidět.

Ale teď není na nenávist čas. Je třeba prosit o pomoc... koho? Náhodu? Marka? Boha?

Kontrolky hlásily průnik do druhého suterénu.

Vtom se ozval bzučák.

Jak dlouho Petr čekal na ten spásný tón! Představoval si, že vystřelí bleskurychle rukou, aby se co nejdřív dotkl senzoru. Nepromrhá ani zlomek vteřiny, zareaguje okamžitě. A teď...

Bzučák opakoval svou výzvu.

Petr vychutnával okamžiky úlevy. Tíže sestupovala z jeho hrudi, uvolňovala mu údy. Ne kámen ze srdce, ale celá lavina se zřítila do propasti zapomenutí.

Pomalů, takřka láskyplně pohladil senzor bříškem ukazováku.

Najednou – blesk: je to Marek?

„Petře...,“ ozval se Marek.

Petr se rozesmál. Obraz se mu zavlnil před očima. Utřel si slzy a polkl.

„Petře!“

„No ovšem, jsem to já,“ usmál se Petr.

„Co je s tebou? Jsi nějaký divný. Je všechno v pořádku?“ naléhal Marek. Otočil se kamsi stranou, ale pak se znovu naklonil k objektivu telefonu. „Je všechno v pořádku?“

„Jak by ne. Mašiny nažhavený, jen to rozjet. Tak jedem!“

Marek jemně zavrtěl hlavou a povytáhl obočí.

„O čem to mluvíš?“

No přece – spojení, chtěl vyhrknout Petr a ta tíživá hromada balvanů s překvapivou lehkostí opustila údolí a usídlila se znovu na jeho hrudi. Zradil mě. Marek mě prásknul Kilianovi.

„Ty hajzle,“ řekl mu.

„Petře, co je to s tebou? Co děláš tam dole? O co ti jde? Prosím tě, poslouvej mě! Musím ti...“

Petr ale vztahoval ruku po senzoru, aby přerušil to prokleté spojení. Ruka byla olověná a svaly vypovídaly poslušnost.

Najednou Marek zmizel z obrazovky a jeho místo zaujala protivně veselá tvář generála Kiliana.

Petr spustil ruku do klína.

Tak přece... Je to krysa a já jsem zůstal sám.

„Poslouvejte, Adlene...“

Petr zavrtěl hlavou a přivřel oči.

„Vy jste ale všichni hajzlové...“

„Jde mi o vaši bezpečnost.“

„Však vím. Vaši pohůnkové se dostali už do třetího suterénu.“

„Do třetího suterénu... Co o tom víte?“

„Bezpečností zařízení, vy jeden lepenkovej generále!“

„Adlene, proboha, věřte mi! To nejsou moji lidi!“

„Kdo tedy?“

„Je to Arnal!“

Petr vydechl. Generál pokračoval:

„Vím, co chcete říct. Ano, oba jsme viděli na vlastní oči Arnalovu zkázu. Arnal byl zničen, Milčevová zahynula, zóna zmizela, ale Arnal je tu znovu, najednou se objevil v budově lunagradské pobočky Střediska a teď je tady v Arkádii, jde po vás, Adlene!“

„Lžete.“

„Jak vás mám přesvědčit?“

„Přepojte mne na Lagrang. Chci mluvit se směnařem.“

„Máte málo času...“

„Proč mě zdržujete?“

Generál chvilku přemýšlel a pak řekl:

„Prosím, jak myslíte.“

Na obrazovce telefonu zapláál nápis ČEKEJTE. Po nekonečné chvilce se objevil Kars. Hleděl do objektivu nepřítomně, zřejmě mu trvalo nějakou dobu, než Petra poznal.

„To jsi ty,“ řekl bez velkého nadšení. „Já myslel, že se děje kdoví co, když mě volal samotný Kilian. Tak to vyklop.“

„Incident Collins...“

„Jaký incident? Něco se děje?“

„Mluvím přece o incidentu Collins, jak jsme se domluvili... Marek měl zajistit spojení, ale zradil mě...“

Směnař co chvilí odhlížel kamsi stranou. Pak řekl:

„Poslyš, nemám moc času. Na Plesnivce to zase smrdí, v Austrálii se objevil ten silikonový mor, jestli máš nějakou novinku, tak ji vyklop, ale rychle.“

„Ty tedy nic nevíš o naší domluvě?“

„Prosím tě, nezdržuj mě!“

„Tak jsi taky hajzl.“

Kars ale nadávku nevnímal, přesněji řečeno nevnímal ji jako nadávku, nýbrž jako pokyn, že může přerušit spojení, a to také udělal, s viditelnou úlevou. Na obrazovce ho znovu nahradil Kilian.

„Spokojený?“

„Jak se vám podařilo zmáčkнут Karse..., to nechápu,“ řekl Petr nešťastně.

Kilianova okrouhlá tvář už pozbyla posledních stop dobráctví. Petr už mohl snadno uvěřit, že generál dovede být zatraceně ostrý chlápek, když je toho zapotřebí.

„Ty jeden idiote,“ oslovil Petra, „kašlu na tvoje žvásty. Arnal je tady a jde po tobě. Jestli nezvedneš tu svoji prdel a nepohneš jí, sakra rychle o ni přijdeš. Prostudovali jsme plány budovy. Do tvé místnosti ústí šachta nouzového východu. Arnal o ní pravděpodobně neví, protože není v databance zanesená, o tom jsme se přesvědčili. Otoč se a uvidíš plechovou skříň. Odsuň ji stranou. Za ní jsou schované dveře. Ty otevři, vlez dovnitř a mazej pryč, jak rychle dovedeš. Jinak je s tebou utrum.“

„Jak to, že Arnal...“

„Utekl ze skladu.“

„Ty podvodníku!“ rozkřičel se Petr. „Před chvilkou jsi žvanil o tom, že my oba jsme viděli Arnalovu zkázu! Smrt Milčevové!“

„Co to žvaníš? Arnal utekl ze skladu!“

Oba muži, zpravodaj i generál, ztratili zábrany. Napětí je připravilo o sebevládu. Kdyby mohli, vrhli by se na toho druhého pěstmi. Nakláněli obličejy až k objektivům, takže na obrazovkách byly směšné karikatury jejich tváří. Jeden neposlušal druhého.

A najednou Petr zmlkl.

Generál chvilku pokračoval ve spílání, ale pak také ustal.

„Co se děje?“

Petr ani nevěděl, proč přestal křičet, měl jen nejasný pocit, že ho cosi vyrušilo.

Rána.

Bylo to zadunění, u kterého nebylo možno rozeznat zdroj. Ozvalo se ze všech stran. Nábytek se zachvěl.

„To je Arnal,“ ozval se generál tiše. „Máš už jen několik vteřin času.“

Nová rána, tentokrát silněji. Ze stěny se utrhla police s kazetami. Generál uslyšel ten rachot a úzkostlivě vzkřikl:

„Už je u tebe?“

Ne, on nehraje divadýlko, uvědomil si Petr s hrůzou. On nelže. Tam nahoře... nejsou Kilianovi policajti. Tam je...

Vyskočil a hnál se k plechové skříni. Ne bez námahy ji odsunul stranou a opravdu, spatřil nevelké kovové dveře, pořádně zanesené prachem. Nikdo jimi neprošel už řadu let. Popadl kliku a stiskl ji. Mechanismus byl zatuhlý, ale povolil. Jazýček s cvaknutím vyklouzl ze svého lůžka. Petr se opřel dlaní o stěnu a druhou rukou zabral ze všech sil. Zaskřípělo to a dveře se otevřely o dva tři centimetry. Dál už to nešlo.

Petr tedy popadl kliku oběma rukama a o stěnu se opřel nohou. Nasadil všechnu sílu. Ve spáncích cítil bušení krve. Musím...

Ta poslední rána byla vskutku ohlušující. Na stěnách se objevily klikatiny trhlin. Kovové dveře zaúpěly. Jedna z trhlin mířila na zárubeň jako blesk. Petr si uvědomil, že po této detonaci se dveře zakřížily a že je už nikdo neotevře – leda Arnal.

Pot mu tekla po čele.

Obrátil se do místnosti. Už se ani nebál, ani nehněval, propadl se do bažiny tupé odevzdanosti.

Na obrazovce telefonu pořád ještě Kilian otvíral ústa a vydával ze sebe nějaké zvuky. Bez těch zvuků by připomínal nějakou mimořádně směšnou rybu v akváriu.

Petr pomalu postupoval do středu místnosti.

Za dveřmi už cítil přítomnost toho druhého.

Zdálo se mu, že zlo číší jako sprška elektrických jisker, že prolíná karbonitovým ostěním, že ho zasahuje, poutá, ochromuje.

Dveře vypadly ze závěsů.

Arnal vstoupil dovnitř.

Jeho pohyby byly stejně pružné a ladné jako tenkrát, když ho Petr spatřil poprvé. Prodloužil pravou paži na trojnásobek, letmo se dotkl senzoru a obrazovka ztmavěla. Potom zase paži zkrátil na

původní délku. To vše se odehrálo v jedinkém pлавném pohybu, úsporném, gráciézním, jako je gesto tanečnice z ostrova Bali.

Petr ustoupil o krok. Měl pocit, že by se mohl zachránit nějakým kódovým heslem, jako v pohádce. Třeba existuje slovo, které Arnala ochromí, které způsobí výpadek funkcí té bestie na kovových nohách opatřených po dvou kolenních kloubech. Vždyť je to plechový sud, obyčejný sud. Robot.

„Ty jsi... robot...“ zašeptal Petr nesmyslně.

„Ano, jsem robot,“ řekl Arnal. Měl docela příjemný hlas, působil na Petra konejšivě, jako maminka uklábavka. „Jsem robot systému Arnal. Nechci ti ublížit.“

„Víš, kdo jsem?“

„Jsi Petr Adlen, zpravodaj agentury Den. Máš kompletní dokumentaci Incidentu Collins.“

„Poslal tě sem generál Kilian,“ podotkl Petr.

„Ne.“

„Aspoň ty nelži..., robote.“

Arnal najednou změnil tón hlasu. Jeho další slova zněla nepřirozeně a cize, jako tomu bývalo kdysi na začátku éry umělé inteligence.

„Nejsem jenom robot systému Arnal. Říkali jste mi zóna. Není to přesné slovo. Ve vašem jazyku je vhodnější slovo: stav.“

„Stav... čeho?“

„Organizace hmoty, sil a prostoru. Organizace života. I ty jsi svým způsobem stav, ale zatím velice primitivní.“

Ten hlas! Přirozený Arnalův hlas uklidňoval, tento nový znepokojoval. Petrův neklid ale neměl nic společného s hrůzou, spíš v něm vyvolával zvědavost.

Robot přistoupil k pracovnímu stolu a položil ruce na konektory. Kontrolní panely ožily. Petr chápal, co se děje: robot do sebe

vstřebává všechny informace zapsané do kazet. Vstřebává je a vzápětí maže. Až skončí svou práci, po Incidentu Collins nezbude už žádný dokument. Jenom vzpomínka, dokument tak nespolehlivý, že už ho dávno neuznávají jako soudní důkaz.

I tohle všechno je součástí Kilianova spiknutí, přemýšlel Petr, ale v hloubi duše už tomu přestával věřit. Naopak, napadlo ho, že teorie o spiknutí je příliš snadná a přímočará, svým způsobem pohodlná. Kdyby totiž generál Kilian byl skutečným strůjcem všeho, co se v posledních několika dnech událo, staroušek zdravý rozum by mohl bez obav dřímat ve fotýlku, s rukama založenýma a nohama v teplých bačkůrkách.

Jestliže ale Kilian nelže, jestliže tu nejde o žádné spiknutí...

„Ty jsi mimozemšťan...“ vydechl Petr.

„Je to otázka?“

„Ano.“

„Nemohu na ni odpovědět, protože nemá smysl. Stav mé úrovně nebytuje na jediném světě, na jediné planetě, v jediném hvězdném systému. Jsem stav zcela jiné úrovně.“

„Co tedy děláš tady na Měsíci?“

Krátké zaváhání. Copak... stav... není tak úplně dokonalý?

„Byla to nehoda. Potřeboval jsem něco času, abych načerpal sílu. Ar-nal mi hodně pomohl. Umožnil mi přístup k vašim databankám.“

„Za cenu smrti Dragy Milčevové.“

„Já jsem nezahynula,“ ozval se v místnosti ženský hlas.

Petr se nezmohl na slovo. Hlas pokračoval:

„I já jsem se stala součástí stavu. Je to zvláštní pocit.“

„Viděl jsem, jak...“ začal Petr, ale zajíkl se.

„Viděl jste moji proměnu, Petře Adlene. Dejme tomu, že teď žiju jinak.“

„Vrátíte se někdy?“

„To není možné,“ odpověděl hlas. „Stav může jít jenom výš, nikdy nedokáže klesnout.“

„Arnal se vrátil,“ řekl Petr umíněně.

Odpověděl mu smích zbarvený do hlasového tónu stavu.

„Moc ti záleží na tom, aby se Draga Milčevová vrátila?“

„Ano.“

Kovová příšera zvaná Arnal se začala měnit. Ztratila kovový lesk, čern ochranného pláště šedla, pak přešla do mlžné bělosti, energicky načrtnuté linie stroje neurčitěly, přeskupovaly se, a najednou se oblak znovu zhmotnil a před Petrem Adlenem stála doktorka Draga Milčevová, pracovnice sofijského Střediska vývojových studií, oblečená do hermetického oděvu s nápisem JPO na rukávě, pod nápisem ježatý znak Jednotek, plný prastarých symbolů síly a bdělosti, symbolů, které v těchto souvislostech byly ještě směšnější než kdy jindy.

Milčevová vztáhla ruce, uvolnila uzávěr přilby, sňala ji, a přistoupivši ke stolu, položila přilbu na desku. Pak se usmála a bez okolků se posadila na okraj. Petr, oněmělý úžasem, se zapotácel, zachytil se opěradla křesla, přidržel se i druhou rukou a pak se namáhavě, jako stařec, sesunul do měkkých polštářů.

„Už věříte, Petře Adlene?“ usmívala se Milčevová. „Potřeboval mne. Jenom mým prostřednictvím mohl vstupovat do lidských myslí, podobně jako prostřednictvím Arnala vedl dialog s počítači. Svět umělé i přirozené inteligence. Potřeboval ovládnout oba. Proto si nás vzal.“

„Proč smazal všechny záznamy?“

„Proč způsobil, aby lidé zapomněli? Tví přátelé tě nezradili,“ přešla k důvěrnému tykání. „Směnař Kars opravdu nic neví o nějakém Incidentu Collins. Nic o něm neví ten arabský šofér. Zapomněl Marek. A Kilianovu mysl jsme vyčistili před malou chvilkou.“

„Já tedy jsem poslední...“

„Ano. Tvoje záznamy byly poslední. Ty už máme. Teď potřebujeme tvoje vzpomínky.“

„Vezmete mi je?“

„Musíme, Petře.“

„Ale... proč? Nechte mi je, prosím!“

Dívala se na něho se sympatií, ale v očích měla i soucit.

„Lidstvo také jednou přejde... do stavu. Ale bude to ještě dlouho trvat, než ten čas nastane. Velice dlouho. Má před sebou vývoj. Mnoho utrpení a omylů. Mnoho bolesti. A mnoho triumfů. Vždycky jsem doufala, že někdy dojde ke kontaktu s mimozemšťany. Přijedou jako bohatý strýček obtížený dárky. Dají nám věčné mládí a nesmrtelnost. Povoží nás na kolotoči mezihvězdných cest. Naučí nás ovládat čas. A my budeme tleskat ručičkami: děkuju, strýčku, za pěkné dárečky!“

Zadívala se na stěnu, hrozivě pokreslenou křivolakými trhlinami.

Z dálky zněly nějaké zvuky a hlasy. Trhla hlavou.

„Tohle jsou generálové lidé. Teď už opravdu přicházejí.“

Usmála se.

„Žádný strýček nepřijde. Nikdo lidstvo neobdaruje.“

„Ale... vždyť tu byli! Vždyť... jsme ho všichni viděli!“

„Myslíš? Zeptej se svých přátel, co viděli... Zeptej se sám sebe, co jsi viděl!“

Naklonila se kupředu a položila konečky prstů pravé ruky Petrovi na čelo.

Měla příjemně chladivé prsty.

* * *

„Žije!“

Marek třásl Petrem, div z něho duši nevytřásl.

Petr otevřel oči. Z barevné mlhy vystoupila nejdřív Markova tvář. O několik kroků vzadu se držel generál Kilian a skupina vojáků. A tam v koutě nehybná postava na kovových nohách. Sud, obyčejný sud. Petr od sebe odtlačil Marka, vyskočil z křesla a běžel k robotovi. Měl pocit, že se ho chce na něco zeptat, ale nedokázal si přesně uvědomit, jaká že to měla být otázka. Vyhrkl ze sebe nepříteli chytře:

„Jsi robot?“

„Ano, jsem robot,“ odpověděl ARNAL P59 příjemně konejšivým hlasem.

„Utekl ze skladu, vymknul se kontrole..., zvládli jsme ho až tady. To je senzace, Petře, agentura Den u toho byla první! Kars je bez sebe blahem!“

Petr si uvědomil, že vidí Karsovu tvář na obrazovce telefonu.

Naklonil se k objektivu.

„Blahopřeju, kluci, tohle byl sólokapr, jak se patří! Jen tak dál!“

„Díky, šéfe,“ řekl Petr, ale nemohl se zbavit dojmu, že mu vlastně chtěl říct něco úplně jiného.

Ale pak bylo třeba položit několik nepříjemných otázek generálovi Kilianovi a Kars po Petrovi chtěl účast na večerní besedě s kybernetiky a pak ještě asi sto dalších lidí chtělo tisíc dalších věcí a nastal zmatek jako vždycky, když vypukne nějaká senzace, takže Petr, pokud v něm nějaké nejasné dojmy nepatřičnosti zůstaly, na ně rychle zapomněl a vesele plul ve vlnách senzace jako silný, zkušený plavec.

A že to byla senzace, panečku!

Udržela se v plastivizní síti celé čtyři dny!

Vládní tramvaj

Prezident Československé republiky Stanislav Liška, doktor honoris causa univerzity Lomonosovovy, Oxfordské, Harvardské a ovšem i Karlovy, otevřel okno a vysunul svou ušlechtilou hlavu do ovzduší Příběnické ulice, ovzduší ne právě vonného, ale důvěrně známého, neboť napájelo plíce Stanislava Lišky kyslíkem, dusíkem, vodními parami, kysličníkem uhličitým, vzácnými plyny a ovšem také vůněmi a pachy z kuchyní a záchodů, čerstvě umytých schodů a popelnic, laciných parfémů, jakými potlačují přirozený pach svých mladých těl dělnice nedaleké výrobní deštníků a slunečníků Centroflor, myších kožíšků i psích lejn, tímto složitým konglomerátem zvaným krátce vůní domova, tím vším ovzduší napájelo Liškovy plíce už čtyřicet šest let, čili od narození. V noci pršelo, a tak všechny ty pachy i vůně byly proto ostřejší, výraznější a také tramvajové koleje svižně blyštěly v šedi dlažebních kostek. Liška pohlédl na hodinky: sedm hodin třicet dvě minuty. Má nejvyšší čas, tramvaj tu bude co nevidět.

Zamkl svůj příbytek pečlivě, jak byl navyklý, ačkoli sám si často kladl otázku, zda má smysl zamykat na trojí zámek jednopokojový byt, kde věru nebylo co ukrást a proč se do něho vlamovat, ledaže by se lupičům zachtělo zmocnit se desetistupňového lahvového piva v lednici, anebo že by se jejich vůdce chtěl položit na chatrné kanapíčko v naději, že stráví několik milých chvil četbou knížek dávno zapomenutých, převážně obskurních autorů, knížek vázaných, ale převážně brožovaných a v každém případě notně očtených, které se po příbytku povalovaly v několika vrstvách a místy, zejména v okolí kanape, tvořily návěje.

Na tramvajové zastávce už čekalo několik lidí, převážně úředníků, neboť dělníci už zařezávali a hodina důchodců ještě nenastala. Prezident Liška s nimi stačil vyměnit jen několik slov o počasí, fotbale a politice, když zaslechl zvonění, které svědčilo o tom, že tramvaj se už sápe do kopečka z Kostnického náměstí a brzy bude zde. Liška by se rád dověděl, zda tramvaj skutečně jezdí na čas, jak předpisuje jízdní řád, anebo čeká nějakou chvilku na Kostničku, až neviditelný policejní agent dá znamení, že pan prezident opustil příbytek. A už ji viděli, motorový vůz tramvajové linky číslo třicet, za ním vlečňák a docela vzadu bledě modrý vládní vůz. Řidič ještě jednou zazvonil a zastavil. Úředníci se s úklonou rozloučili s panem prezidentem a ten s úklonou křepce klusal na konec soupravy, počkal, až řidič otevře dveře a vstoupil do vládního vozu.

„Dobré jitro, pane prezidente,“ vítal ho hlaholivě ministr vnitra Jakubec, mužík neurčité šedavé tváře, nápadný tmavofialovými kruhy kolem očí. „Vyspali jsme se, vyspali?“

Prezident zabručel cosi nevlídného a zamířil k velikému mahagonovému stolu. Ministr vnitra myslel svá slova ironicky, ovšem. Pan prezident se vyspal, kdežto on, vládce policie, bděl celou noc, a proč bděl? Inu, proto, aby pan prezident mohl hajat, aby mohl spokojeně chrupat na svém kanapíčku v pátém patře činžovního domu v Příběnické ulici v Praze na Žižkově.

Tramvaj se rozjela a prezident se zapotácel. Zatápal rukama ve vzduchu, jenže ve vládním voze nejsou tyče, kterých by bylo možno se přidržet. Jednu stěnu zabírá mohutná knihovna z cizokrajně červeného dřeva, vyplněná úctyhodnou metráží knih, Ottovým slovníkem naučným, Pijoanovými Dějinami umění, Sbírkou zákonů a nařízení, Vilímkovým Humoristickým kalendářem,

jedenácti svazky Tarzana od Edgara R. Burroughse a kompletní sbírkou všech svazků časopisu Zlatý máj. Zadní stěna, kde bývá okno, byla táflována teakem, aby vynikl téměř pravý Rubensův obraz najád, vysmívajících se faunovi. Podél protější stěny, vedle vchodových dveří, byly rozestaveny klubovky a středem vozu se táhl nízký konferenční stůl.

„Kdybyste dovolil, pane prezidente...,“ vydechl ministr vnitra, přichytil hlavu státu pevnou paží a jemně, jako dívku, uváděnou poprvé do plesu na Slovanském ostrově, odvedl ho k psacímu stolu, kde ho usadil do pohodlného křesílka chippendaleovského slohu, zatímco tramvaj kodrcala přes výhybky na Kalininově třídě.

„Dobrá, dobrá,“ děl prezident Liška s pracně hranou blahosklonností, „věnujme se teď trochu práci. Co se událo přes noc?“

„Pan Hlava se opět ožral, pane prezidente.“

„Ovšem,“ řekl prezident Liška a shovívavě se usmál. „Jak jinak. Ožral se. Co měl dělat jiného, nemám pravdu?“

Ministr vnitra opětoval úsměv, ale oči mu zůstaly chladné. Prezident Liška, dokud nebyl ještě prezidentem, často pil s panem Hlavou a teď, kdy mu státnické povinnosti narušily obvyklý životní program, poněkud nostalgicky vzpomíná na staré doby.

„A koho zase přefíkl Jakoubek, ten starý prasák?“

„Milušku Novákovou ze Smíchova, ulice Kováků 23, pane prezidente.“

„Pěkná?“

„Řekl bych, že poněkud jetá. Ale v mezích normy.“

„Tak to je tedy v pořádku.“

Tramvaj se blížila k refýži před Masarykovým nádražím. Prezident ostražitě pohlédl oknem a jeho předtucha ho nezklamala: skutečně, na refýži přešlapoval otlýlý mužík v oblýskaném obleku ze šedivého flanelu a rozčileně mával ve vzduchu leistry.

„Jedem! Nezastavovat!“

Ministr vnitra horlivě mačkal tlačítko zvonku. Tři krátké, tři dlouhé a tři krátké, to bylo znamení pro řidiče, že nastal čas nejvyšší nouze a že nesmí zastavit, i kdyby pasažéři nadávali sebevíc, což jistě činili. Velikým oknem vpravo od prezidentova psacího stolu bylo vidět do vlečňáku a tam vskutku vládl znepokojený ruch, lidem nashromážděným u vchodu huby jely jedna radost a koukali na prezidenta a ukazovali na něho a jistě si nepovídali nic lichotivého. Prezident omluvně pokrčil rameny a mnutím ukazováku o palec naznačil, že jde o prachy. Někteří nespokojenci to pochopili a usmáli se, ale kakabusové nadávali dál.

Tramvaj tedy pouze zvolnila, otlýl mužík se napřímil a vlídně se zatvářil, ale jaký byl jeho úžas, když tramvaják přidal na rychlosti, okna vládní tramvaje mu přefrčela před nosem a v jednom z nich, zdálo se mu to, anebo to byla skutečnost, zahlédl samotného pana prezidenta, jak na něho dělá dlouhý nos!

„To tak, ministru financí s účtama budeme zastavovat!“ rozjařeně halekal pan prezident. „Přidej plynu! Přidej plynu!“

Ministr financí ještě na okamžik zadoufal, že jde o nějaký přehmat, o krutý omyl, a popoběhl po refýži, mávaje účty, a křičel přitom cosi, ale to už nikdo neslyšel, ani řidič tramvaje, ani ministr vnitra, natož sám pan prezident.

Zastavili až u Hybernů, kde do vládního vozu přistoupil zasmušilý ramenáč blýskavého oka. Srazil před panem prezidentem paty a podal mu svazek listin.

„Co je to?“ zeptal se prezident Liška a plaše ukázal na ta lejstra. Báł se ministra obrany, čemuž není se co divit, protože každý, kdo má modrou knížku, pociťuje cosi jako bázeň nebo aspoň ostych před významnými vojenskými osobami, které může chytnout rapl a jen tak, z dešperace a špatné nálady mohou předvolat lékařskou

komisi za účelem přezkoumání platnosti modré knížky, vystavené pod záminkou opětovného pomočování v noci.

„Chlapi zachrápali u prachárny!“ štěkl ministr obrany. „Navrhuju trest smrti zastřelením na úsvitu.“

„Raději jim dáme na prdel,“ navrhl prezident.

„To jsme dali včera těm, co lezli přes plot.“

„Dáme jim tedy víc na prdel!“

„Zastřelit!“

Prezident uhnul očima před hrozebným zrakem ministra obrany, podíval se do kouta a řekl takřka neslyšně:

„Na prdel...“

„Dobře, ale pětadvacet.“

„Dejte sem ta lejstra. Já vám to tady podepíšu. Jak jste to říkal? Deset ran rákoskou na holou, Svitáček Jan, Weinfurter Arnošt a Kopřiva Jáchym. Tady máme podpiseček a hotovo, v armádě bude zase pořádek!“

Napsal „pět ran rákoskou“ a pod to všechno vykroužil umný prezidentský podpis, dřív než ministr obrany mohl čemukoli zabránit. Propustil ho, zuřivého, na stanici u Dětského domu.

„Tak,“ zvolal vesele, potěšen, jak se mu to pěkně podařilo, „před Smíchovským sklípkem nastoupí ministr zahraničí, urazíme pár velvyslanců, písemně ovšem – a pak hupity šupity!“

Zamnul si ruce. Hupity šupity, to znamenalo, že na Perštejné tramvaj zabočí ke Skořepce a pak do Jilské, kde zastaví na prezidentské zastávce před hostincem U Vejvodů. Zde pan prezident vystoupí a bude se věnovat jiným záležitostem až do osmé večerní, kdy se prezidentský vagón, přes den odstavený do vozovny v Kobylisích, bude vracet v soupravě tramvajové linky číslo třicet. Pan prezident vyjde, vypotácí se nebo ho vynesou, nastoupí nebo bude nastoupen a souprava ho odveze zpět, nahoru na Žižkov, do

Příběžnické ulice. Ministr vnitra chtěl k tomu něco podotknout, když tu náhle, zčistajasna, neznámý muž rtuťovité letory vsunul paže mezi dveře, které se právě zavíraly, a vklouzl dovnitř.

„Co tu chcete? Vy jste nějaký nový ministr?“ podivil se prezident Liška.

„Revize jízdenek, prosím!“ řekl muž a vytáhl úřední odznak.

„To má být vtip?“ zasmál se prezident Liška nervózně. „Víte vy vůbec, kde jste? Tohle je vládní tramvaj a já jsem prezident Liška.“

„Tohle je tramvaj a vy jste cestující. Podle Přepřavního řádu Dopřavního podniku hlavního města Prahy je každý cestující povinen vybavit se řádnou jízdenkou, jak píše paragraf dvě odstavec dva Přepřavního řádu, a na vyzvání tuto předložit kontrolnímu orgánu Dopřavního podniku, viz paragraf pět odstavec jedna téhož řádu.“

„Jenže já jsem opravdu prezident a tohle je pan ministr vnitra Jakubec! Pane ministře, udělejte něco!“

„Mě do toho netahejte,“ pokrčil ministr vnitra rameny, „já mám tramvajenku.“

A vytáhl z kapsy roční předplatní jízdenku, platnou pro všechny tratě tramvajové, autobusové a ovšem i pro metro.

„Podívejte se,“ řekl revizor otcovsky, „já dostanu padesát korun a vy si koupíte jízdenku, nebo půjdte se mnou a já vás předám orgánovi.“

„Jenže já nemám padesát korun. Pane ministře...“

Ministr vnitra se podíval lhostejně z okna a bylo na něm vidět, že právě se ocitl v té situaci, kdy je člověk hluchý jako pařez.

„Tak půjdeme ven,“ děl revizor s povzdechem. „Opravdu nemáte tu padesátku? Takhle to bude dražší.“

„Vážně nemám! Jedu tady vládní tramvají k Vejvodům, a tam mi chlapi kupují pivo a mají to za čest, protože to není jen tak maličkost, koupit pivo hlavě státu. Já nepotřebuju peníze, chápete?“

Doufal, že revizora ohromí, ale narazil na srdce mimořádně okoralé.

„Peníze snad nepotřebujete,“ odtušil úředník, „ale lístek jo. Tak pudem.“

Zazvonil na řidiče, ten zastavil před Platýzem, oba vystoupili a pak došlo k té mrzuté scéně, kdy prezident Liška musel předložit občanský průkaz orgánovi, ten si pečlivě zapsal číslo legitimace i číslo rodné, do rubriky „povolání“ zapsal „prezident“ a za zaměstnavatele označil Československou republiku, přičemž se na Lišku vyčítavě podíval, a když to všechno skončilo, přidal mnoho káravých slov, dlouho okolkoval, než legitimaci vrátil, a brblal ještě chvíli, kdy se prezident, schlíplý jako spráskaný pes, vzdaloval průchodem Platýzu do Martinské ulice. Revizor se ztratil ze scény už dřív: předal provinilce orgánovi a tím to pro něho haslo. Nebyl nijak pyšný na ten úlovek. Spravedlnosti bylo sice učiněno zadost, ale provize z toho nekápně žádná: procenta plynou pouze ze sumy pokut.

Společnost u Vejvodů byla hojná a dobrá a dala prezidentovi Liškovi brzy zapomenout na příkoří, jehož se mu dostalo. Hostinský pan Brožík radil, aby pan prezident prostě předal pokutenku, až přijde s doporučeným dopisem s výhrůžnou zástěrkou, ministru financí. Při té představě se prezident Liška rozjařil. Už viděl svým vnitřním zrakem ministra financí, jak směšně pohupuje pupíkem na refýži před Masarykovým nádražím a mává pokutenkou ve vzduchu, zatímco vládní tramvaj ho míjí, velebně nevšímavá. Rozesmál se a všichni byli rádi, že se pan prezident baví, a zpívali a vyprávěli si anekdoty a odpoledne přišla ta ženská, která zadar-

mo hraje po hospodách na housle a zahrála panu prezidentovi jeho zamilovanou, Černé oči, proč pláčete.

V osm hodin večer přátelé vyvedli pana prezidenta na vzduch. Všem se poněkud točila hlava, a jak vyšli na čerstvý vzduch, kolena jim zeslábla, takže celý ten hlouček se vratce opíral o stěnu a těstovitě se chvěl.

„Ty jsi hodnej kluk, Stando,“ vykládal kdosi panu prezidentovi. „Hodne a moudrej. Moc dobře toho prezidenta děláš, fakticky.“

„To ti děkuju, Václave,“ zaplakal Liška dojatě. „Nevěřil bys, jak mě taková řeč potěší. Prezident je sám, prezident je vysoko, prezident je na špici a tím pádem je co?“

„Vopuštěnej,“ dopověděli to jeho druzi.

„Jenže ty nejsi vopuštěnej, my jsme tu s tebou!“ zvolal Václav Hruška, aspirant na místo pumpaře ve Všehrdově ulici. „My jsme tu s tebou!“

Objali se, a byli by se i opile líbali, jenže Liška zaslechl zvonění a hukot motoru elektrické tramvaje.

„Povinnost volá,“ odtrhl Hrušku od sebe, „jsem státník a je tu pro mě vládní tramvaj!“

A byla tu a přijížděla Jilskou ulicí, velebná, dokonalá ve své skladbě, první vůz červenožlutý, druhý taktéž červenožlutý a ten třetí, skutečně vládní, v barvě blankytu.

Prezident Liška si narovnal sako a napřímil se. Kumpáni se také usebrali a podlízavý Václav Hruška salutoval levou rukou, domnívaje se, že tímto činem uhladí cestu ke kariéře pumpaře ve Všehrdově ulici.

Jenže tramvaj nezastavila.

„Vona nezastavila!“ zvolal Stanislav Liška užasle.

„Tam někdo sedí! Nákej chlap!“ vykřikl ohromeně pumpař aspirant Hruška.

Nějaký student, který šel okolo, podíval se na něho pohrdavě a řekl:

„Ňákej chlap? To je přece pan prezident Pachmayer!“

Tramvaj zmizela v ruchu křižovatky Na Perštýně. Liška a jeho přátelé ohromeně zírali. Stáli by tam snad do noci, kdyby je nevyrušila červená dvanáctsettrojka Dopravních podniků. Přijela, zatroubila a z ní vylezl nějaký mužský a připevnil na sloupek s jízdním řádem cedulku:

TATO STANICE SE TÍMTO S OKAMŽITOU PLATNOSTÍ RUŠÍ.

Linka číslo třicet napříště povede z Vyšehradské ulice k hostinci U Klokoně ve Vršovicích.

„Von chodí ke Klokoňovi!“ vydechl Hruška.

„Kdo?“

„No přece... Pachmayer, novej prezident!“

„Já jsem prezident!“ volal Liška, ale nikdo ho neposlouchal.

„Která tramvaj tam jezdí, do Vršovic, ke Klokoňovi?“

„No přece třicítka, tady to stojí černé na bílém!“

Netrvalo to víc než minutu, a Standa Liška osiřel, stál tu docela sám, před masivní budovou hostince, kde od pradávna sluje U Vejvodů, napitý, původně do radosti, ale teď do nezměrného žalu.

Pěšky se vlekl přes centrum Prahy nahoru na Žižkov. Byla to dlouhá cesta, při které stačil vystřízlivět, a byl by si rád dal rumeček na přikrmení hladinky, jenže neměl peníze a nikdo se nenašel, aby pozval svrženého prezidenta Československé republiky Stanislava Lišku, doktora honoris causa univerzity Lomonosovovy, Oxfordské, Harvardské a ovšem i Karlovy, nositele přčetných vyznamenání a medailí a laureáta cen za zásluhy o rozvoj průmyslu, orby, vědy a kultury.

Domů se takřka nedostal, protože tam Příběnická ulice vřela stavebním ruchem, nějaké bagry tam rýpaly dlažbu a jeřáby tr-

haly koleje a svalnatí chlapi na sebe křičeli a ženské na to koukaly z oken a děti poskakovaly na vytrhaných kolejnicích a občas nějaké upadlo a natlouklo si nos, protože řvalo tak, jak se sluší řvát v podobných případech.

Liška se bál, že si ho někdo všimne a že si na něho budou ukazovat, ale montéři Dopravního podniku poskytovali zajímavější podívanou, než vystřízlivělý bývalý prezident Československé republiky, navracející se domů.

Před svým domem se zastavil. Nějaký člověk tam stál vedle dveří, opíral se o zeď a soustředěně si piloval nehty. Liška se na něho zprvu sotva podíval, ale pak si uvědomil, že ten mužský je mu nějak povědomý, a když ho poznal, oslovil ho:

„Že vy jste ten revizor, co mě vyhodil z tramvaje?“

„Právě mě napadlo, co asi teď budete dělat,“ řekl revizor, vyhýbaje se odpovědi na otázku, která snad ani nebyla otázkou, nýbrž obžalobou.

„Co budu dělat?“ opakoval po něm Standa Liška překvapeně. Dosud ho to nenapadlo – co bude dělat, zítra, až tudy nepovedou koleje linky číslo třicet a vládní tramvaj bude jezdit z Vyšehradu do Vršovic, co dělají bývalí prezidenti? Píší paměti.

„Budu psát paměti.“

„Paměti!“ odfrkl si muž opovržlivě. „Mám pro vás lepší nabídku. Pojdte k nám.“

„Kamže?“

„K Dopravním podnikům. Dostanete náborový příspěvek, naturalní ošacení, samozřejmě permanentní tramvajenku pro všechny tratě tramvajové, autobusové a metro, čtvrtletní prémie pětadvacetiprocentní, rekreace u moře a pro vás samozřejmě procenta.“

„Jaká procenta?“

„Z vybraných pokut, přece! Pojdte k nám, staňte se revizorem!“

Standa Liška se na něho díval jako na zjevení. Uvědomil si, že je to docela sympatický člověk.

„Nechcete jít nahoru, ztratit pár slov? Mám v ledničce pár lahvinek, je to sice desítka, ale dobrá, smíchovská.“

Otevřel dveře, vpustil návštěvu dovnitř a po schodech stoupali vzhůru už zavěšeni jeden do druhého.

Poselství pro Agla Mathona

„Jsme na místě, pane. Sonnemann nás vyhledá v hospodě U Mořského ďábla.“

Hamyš se usmál a s úlevou vdechl ostrý mořský vzduch. Byl u cíle, díky Viktorovi. Samozřejmě, úplně vyhráno bude mít, až jeho loď vypluje na moře, protože Akademie ještě v poslední chvíli může natáhnout své dlouhé paže až sem, do hamburského přístavu. I tady má jistě své špehy. Kdo je v jejích službách? Námořník, který vchází po boku poběhlce do dveří krčmy U Mořského ďábla? Stařec s mokravým hadrem omotaným kolem hlavy? Nebo trhovce, který vyložil své platýsy na cár vysloužilé plachty a teď se zplna hrdla hádá nesrozumitelnou němčinou se svým sousedem, mastným tlustochem, křičí na něho a hrozí pěstí? Nesedí snad nějaký špeh na kamenné zídce mezi muži, kteří netečně naslouchají hádce, jeden přežvykuje stéblo mořské trávy, druhému se klíží oči a ten třetí se rýpe špinavým ukazovákem v hubě?

„Pojďte, pane,“ řekl Viktor a zamířil k týmž dveřím, ve kterých před chvilkou zmizel námořník se svou kuběnou.

Venku se hádali jen dva chlapi, zato uvnitř hospody se snad hádal každý s každým. Vzduch tu byl horký, vydýchaný, páchnul po medovině, zvracích a moči a olejové kahany umístěné do železných košů u stropu se příliš nesnažily rozptýlit temnotu.

Holohlavý hostinský v kožené zástěře zamířil k Viktorovi jako ke starému známému, objal ho kolem ramen, vyměnil s ním několik vět zdejším skřehotavým nářečím a pak teprve věnoval Hamyšovi letmý pohled, zdálo by se posměšný, dokonce snad pohrdavý. Na něco se Viktora zeptal, kývaje na Hamyše tučnou

bradou, a Viktor mu odpověděl, souhlasně pomrkáváje. Hamyš jim nerozuměl ani zbla, jenom měl dojem, že hostinský pronesl slovo „der Bote“, posel. Hrozné pomyšlení, že do věci je zasvěcena tak odporná kreatura, napadlo ho. Je třeba se s tím smířit. Viktor jistě ví, co dělá.

Putykář zavedl oba hosty ke strmým dřevěným schodům a hleděl za nimi, když stoupali, přidržující se vratkého zábradlí.

Zde na Hamyše čekalo utrpení zcela jiného druhu, než jaká až dosud podstoupil. Putyka U Mořského ďábla sloužila i jako kurví peleš. Schodiště ústilo do dlouhé chodby z obou stran s černými dvířky, která byla jakous takous překážkou pro zrak, nikoli pro sluch. Když pak kráčeli chodbou, slyšeli mužské i ženské křiky a vzlyky, vzdech a smích, oplzlé nadávky a plesky políčeků, rytmičtý buchot a skřípot, temné harašení a chropění. Viktor, který kráčet vpředu, si toho zřejmě nevšímal, ale panicky cudný Hamyš byl rudý až za ušima.

Takto došli až k předposledním dveřím. U těch vpravo se Viktor zastavil a bez okolků je otevřel a vešel dovnitř.

Hamyš vstoupil za ním a hned se předklonil a upravoval si sponu na střevících, aby si průvodce nevšíml jeho rozpaků. Viktor nikterak nedal najevo, že snad chápe, co se s jeho pánem děje. Dveře zavřel, přistoupil ke stolu, rozžehl svíčku a usedl. Hamyš se narovnal. Jistě byl stále ještě rudý ve tvářích, ale každý, kdo si upravuje boty, zčervená, to je přece přirozené!

Jsem hlupák, uvědomil si vzápětí. Jestli v tuto chvíli na něčem vůbec nezáleží, tak na tom, co si Viktor Nechleba myslí o mém ruměnci.

Přisedl si k němu a snažil se neposlouchat neřestně „concerto grosso“, doléhající ze všech stran chatrnými dřevěnými stěnami.

„Tohle je jediná místnost v patře,“ poznamenal Viktor, „kde není postel, a přitom ty nejhorší hanebnosti a zločiny se domlouvají právě tady. Kdyby stěny mohly vyprávět! Na nábreží by nebylo dost místa pro šibenice.“

Povzbudivě se na Hamyše usmál a dodal:

„Sonnemann tu bude každou chvíli.“

Jak dlouho čekali? To Hamyš nevěděl. Dokonce propásl i zaklepaní na dveře: natolik byl zaposlouchán do kakofonie hříchu, že mu zaklepaní uniklo.

„Vstupte,“ řekl Viktor zřetelně.

Otevřely se dveře a vešel statný muž asi čtyřicetiletý, oblečený do námořnického obleku ze silného plátna, široký klobouk svíral v pěsti. Ten muž byl zřejmě Sonnemann, potud tedy bylo vše v pořádku.

V patách se mu však drželi dva muži v černých sutanách Akademie, s kápěmi staženými do obličeje. To bylo méně v pořádku. A to, že se za jejich zády hemžili ozbrojenci s halapartnami a šavlemi v rukou, to už bylo vysloveně v nepořádku.

Přece jenom se to stalo, pomyslel si Hamyš, zbledlý, najednou smrtelně unavený. Je to konec. Kde ale je začátek toho všeho? Na tuhle otázku dovedl Vladimír Hamyš odpovědět naprosto přesně.

Bylo to 26. června 2312, v den jeho jednatřicátých narozenin. Pracoval v Biologickém ústavu Akademie a chystal se na druhý doktorát. Patnáct nerezů měsíčně byl krásný plat pro muže, který neměl jiné vášně a jiné radosti než ty, jež mu předkládala věda. Měl mnoho přátel a kolegové si ho vážili i proto, že prokázal vynikající schopnosti už ve velmi mladém věku: jako žák školy triviální předal vyšetřovací komisi Akademie spolužáka-bludaře, který vyznával kacírské učení o kulatosti Země. Jmenoval se Hron,

ten hlupák. Protože byl mlád, dostal milost a oběsili ho na šibenici, místo aby ho lámali v kole. Už tím mu Hamyš poskytl velkou službu. Kdyby ho nebyl udal teď, došlo by k tomu později a Hron by kolu neunikl.

Narozeniny slavil ve své pracovně v ústavu, ozdobené krásnými olejomalbami průkopníků české vědy, kteří už ve dvacátém století bojovali proti tmářství a směřovali k novým obzorům, osamělí, nádherně hrdí ve svém vzdoru, vědoucí tam, kde vládla zaslepenost, jasnozřiví a neochvějní ve své jistotě. Hamyš často vzhlížel k těm ušlechtilým tvářím a oslovoval obrazy tichou modlitbou: Ó, kéž jsem, jako jste byli vy, kéž se mi podaří rozdmýchat alespoň jiskérku v tom ohňostroji poznání, který jste roznítili vy, osamělí géniové temného věku!

Mimoděk se stavěl ke stěně, na které obrazy visely, když se v pracovně střídali gratulanti, přátelé a kolegové. Přišel i sám profesor Krejčí, ředitel Biologického ústavu, a předal Hamyšovi krásný dárek, sbírku zaříkání Incubů a Sukkubů, v kožené vazbě ozdobené magickými obrazci. Hamyš se neubránil slzám a vděčně zulíbal profesorovu ruku ozdobenou zlatým prstenem znázorňujícím hada požírajícího vlastní ocas.

Poslední se dostavil Vlado Zúbek, Hamyšův dávný přítel, druh ze studií a spolupachatel nesčetných roštáren, jež oba rukou stejnou a nerozdílnou napáchali v uličkách Starého Města. V poslední době se trochu vzájemně odcizili. Vlado Zúbek se nikdy tak neoddal vědě jako Hamyš. Výsledky jeho práce byly chabé a ne jeden klevetník šeptal, že Zúbek si vypomáhá drobnými podvůdky. Jeho poslední transmutace zlata byla téměř jistě podvod. Vyzbrojil se prý dutou magickou hůlkou, obsahující zlaté zrno obalené voskem. Při fingování zcela prostě zrnko z hůlky vypustil do vroucí tinktury. Nikdo mu to samozřejmě nemohl dokázat. Naštěstí pro

něho, protože jinak by už dávno seděl v některé z podzemních kobek akademických žalářů v hradčanské Daliborce.

Sotva vstoupil, Hamyš si dobře všiml rozměrného balíčku, který ukrýval pod paží jako nějakou vzácnost. Byl samozřejmě zvědav, co v balíčku je, ale Zúbek nespěchal. Usedl ke stolu k ostatním, balíček si položil na kolena a poslouchal, o čem jde řeč.

Jak jinak, hovořilo se o ožívování mrtvých. Byl to jeden z ústředních vědeckých úkolů Biologického ústavu. V prostorách někdejšího kláštera Karmelitek bylo zřízeno zvláštní vědecké pracoviště, zaměstnávající vědeckou elitu ústavu, zasvěcence alespoň sedmého stupně.

Všichni Hamyšovi přátelé by samozřejmě rádi v tomto oddělení pracovali.

„Je v tom obrovská budoucnost! Jen si to představte! Ožívování mrtvých! Když si pomyslím, že bych se měl celý život hrabat s magickými zrcadly...“

„Nepodceňuj magické zrcadlo!“

„Já ho nepodceňuji, jenže přece jenom...“

„Já ale slyšel, že i v tomhle oboru se dělají podvody. To se prý stalo na Sorbonně, prý tam oživovali veřejně mrtvolu. Otevřela oči a začala dýchat. Pak se ukázalo, že oči jí otevřel šéf vědeckého týmu a vzdechy vyvolali násilným stažením hrudního koše. V plicích mrtvého člověka zůstane tolik vzduchu, že vystačí na deset až patnáct takových výdechů!“

„Něco takového ale zaslouží vyloučení z akademického světa!“

„Kdybys to udělal ty, čekala by tě mučidla a hranice. Jenže pan profesor, znáš to...“

Tak a podobně se přátelé bavili, ale hovor postupně vázl, jeden po druhém se pod různými záminkami vytráceli, až nakonec Hamyš zůstal se Zúbkem sám. Kolegové neměli Zúbka rádi. Zúbek se

ale tvářil jakoby nic. Usmíval se, konečně se i rozhovořil – v koutcích úst – a byl milý a srdečný, jako za starých časů.

Hamyš už měl trochu v hlavě, napil se totiž trošky vína zředěného vodou, čímž ovšem porušil jeden z nejdůležitějších předpisů vedoucích k zasvěcení druhého stupně, ale d'as to sper, narozeniny jsou jenom jednou do roka, a měl veselou náladu. Zúbkovo rozmarné vyprávění a úsměvy mu připomněly staré časy, všechny ty lumpárny a klukoviny, které spolu vyvedli, a tak zjihnul a uvědomil si, jak je vlastně rád, že zbyl se starým kamarádem sám.

„Co je v tom balíčku?“

Nedokázal už ovládnout zvědavost.

Zúbek zvážněl.

„Specialita. Něco unikátního.“

„Kniha?“

„Století temna,“ mrknul na něho Zúbek, ale neusmál se.

Hamyš zrůžověl. Kniha z doby temna... Třeba je to nějaké vzácné vydání Kavky nebo Kodyma, anebo překlad Fulcanelliho Tajemství katedrál...

Zúbek otevřel balíček a vyňal velikou knihu v hnědé celoplátěné vazbě.

„Zeměpisný atlas...,“ četl Hamyš polohlasně. Všiml si, že se Zúbkovi chvějí ruce.

„Podívej se sem,“ řekl mu přítel a otevřel knihu.

„Okršlík země... Je ale divný... A co je tohle?“

„To je druhá polokoule,“ řekl Zúbek. Ruce se mu už třásly tak silně, že knihu div neupustil.

„Jak je možné, že tahle kniha...“

„Všechny neshořely. Dodnes jsou mezi námi lidé, kteří...“

Zúbek visel na Hamyšovi očima. Zřejmě zapochyboval, zda udělal dobře, když kamaráda zasvětil do svého tajemství.

„Ty k nim patříš?“ zeptal se Hamyš ostře.

„Ne, opravdu, věř mi! Chápu to čistě jako kuriozitu. Je to svědectví doby temna. Říkal jsem si – Vláda se zasměje, až to uvidí. Kulatá země... ha, ha! Amerika v místech, kde v hlubinách moří spočívá Atlantida! To je přece pro zasmání!“

„Máš pravdu,“ řekl Hamyš, „je to skutečně směšné. Kulatý svět... Jak jen lidé mohli někdy věřit takovému nesmyslu? Vždyť přece by obyvatelé té druhé... polokoule... museli spadnout!“

„Gravitační síla! Vidiš, kam to vede! Jakmile si vymyslíš jeden nesmysl, musíš si vymyslet druhý, abys vysvětlil rozpory toho prvního. A pak se zapleteš do přediva lží. To byl temný věk. Vážně,“ dodal, ukazuje na atlas, „mně se z toho svinstva dělá zle.“

„Myslel jsem, že se zasměješ,“ řekl Zúbek plaše. „Promiň. Tak já tu knihu zase odnesu.“

O dva měsíce později si profesor Krejčí zavolal Hamyše do své pracovny. Mladý muž cítil srdce až v hrdle, když vstupoval do místnosti opředené tajemstvím. Čekal, že bude zařízena s asketickou přísností, a proto byl překvapen, když spatřil měkké pohovky, španělské stěny, zrcadla na stropě, na píd' tlusté koberce a umělec-ky vypracované svícny. Vědecký ráz pracovny potvrzovala jenom kostra s magickým mečem vetknutým do hrudního koše, která byla připevněna na stěně. Na psacím stole ležela lidská lebka s pentagramem na čele.

„Co říkáte tomuhle,“ řekl profesor Krejčí bez úvodu a podal Hamyšovi ohmatanou knihu. Hamyš ji váhavě otevřel. PŘEHLEDNÁ ANATOMIE ČLOVĚKA, tak to bylo napsáno na titulním listě. Rychle sklapl desky a položil knihu profesorovi na stůl.

„Takovou knihu jsem v životě neviděl.“

„To předpokládám,“ děl profesor suše. „Chtěl jsem vědět, co tomu říkáte.“

„Svinstvo. Pozůstatek temného věku.“

„Co říkáte tomu, že se ta kniha objevila v ústavu? Podomek ji našel ve studovně. Někdo ji tam záměrně položil. Mezi námi je černá ovce. Škodná. Nepřítel.“

„Já nevím...,“ jektal Hamyš, ale profesor ho nenechal domluvit. „Chci vědět, co si myslíte!“

Proč si zavolal mě? Proč jsem to právě já? Nebo snad postupně volá všechny pracovníky jednoho po druhém? Ba ne, to by se rozkřiklo. Taková věc se neutají. Ne každý dovede mlčet. Proboha, vždyť tady jde o krk, profesor si třeba myslí, že já... Vzpomněl si na narozeniny. Někdo nás viděl, někdo se díval dírkou po vypadlém suku!

„Zúbek... Mohl to tam položit Zúbek.“

Ta slova mu vyletěla z úst dřív, než se vědomě ke zradě rozhodl. Snad si to chtěl jenom říct sám pro sebe, snad chtěl uvažovat o té možnosti, že by Zúbek... Ne. Musím myslet na svoji budoucnost, na svoji kůži!

„Tak tedy Zúbek,“ řekl profesor Krejčí pomalu. „Myslel jsem si to. Určité indicie ukazují... a jisté informace... Jsem rád, že jste mi podezření potvrdil, pane doktore. Věřil jsem, že mi pomůžete, a jsem rád, že jste mě nezklamal. Jistě, znáte Zúbka dobře, byli jste přeci přátelé...“

„Na přírodovědě jsme chodili do jednoho ročníku,“ opravil ho Hamyš rychle. Profesor se usmál.

„Jak se vám líbí vaše práce?“ zeptal se.

„Velmi,“ řekl Hamyš neupřímně. „Hypnotický krystal je...“

„Hypnotický krystal je dobrý pro začátečníky. Považuji vás za perspektivní kádr, pane doktore. Magické zrcadlo by vás nezajímalo?“

Oddělení pro výzkum magického zrcadla bylo podřízené pracovišti pro oživování mrtvol. Všichni ho považovali za předpokoj

vytouženého oddělení. Zdaleka ne každý, kdo pracoval na magických zrcadlech, se dostal k ožívování mrtvol, avšak všichni, kdo na klíčově významném úkolu pracovali, měli zkušenosti s magickými zrcadly.

„No tak, Vladimíre?“

„Ano, jistě, pane profesore. Jenže...“

Profesor na chvilku takřka zmizel za psacím stolem, ale vzápětí se vynořil a jeho hebké prsty, ozdobené zlatým hadem požírajícím vlastní ocas, svíraly dvě drobné sklínky. A už tu byla křišťálová karafa a ve sklínkách se zaperlil omamně voňavý nápoj barvy tekutého zlata.

„Cesta k zasvěcení...,“ namítl Hamyš, ale profesor s úsměvem zavrtěl hlavou.

„Budte ujištěni, že jedna sklínka vás nesvede ze správné cesty. Vraťme se k věci. Máte pravdu. V oddělení magických zrcadel není žádné volné místo. Ale bude, až doktor Zúbek odejde. Nuže, na vaše úspěchy, Vladimíre!“

„Snad nechcete Zúbka...“

„Nebojte se, nic zlého se mu nestane. Prostě ho přeřadíme. To je přece běžné v tak rozsáhlém vědeckém ústavu. Operativně zajišťujeme rotaci kádrů. Doktor Zúbek může být prospěšný i jinde než v oddělení magických zrcadel. Je to přece vynikající frenolog a chiromant...“

Jako každá druhá bába kořenářka, napadlo Hamýše, ale neřekl nic, zazvonil sklínkou a přiložil ret k tekutině. Sotva vdechl alkoholový opar, zatočila se mu hlava a s omluvným úsměvem položil sklínku na stůl. Profesor Krejčí je dobrák. Vlada přeřadí. Jiný by ho předal kárné komisi, a to prakticky znamená mučení a upálení.

Jenže profesor Krejčí je skutečný otec nás všech.

Zúbka po několika dnech přeložili k chiromantům.

Zatčen byl až za dva měsíce, vyslýchán v Daliborce a ve vhodnou dobu, kdy vliv temných mocností je nejmenší, byl nejprve vpleten do kola na popravišti na Staroměstském náměstí a neprodleně upálen, dokud žil, takže očistné plameny mohly strávit všechno zlo, jímž byl posedlý. Hamyše to mrzelo, ale brzy na Zúbka zapomněl právě tak jako na nebožtíka Hrocha.

* * *

Sonnemann a oba agenti Akademie vstoupili dovnitř. Jeden z černých se obrátil k biřicům, štěkl na ně rozkaz a nevlídně jim přibouchl dveře před nose.

Vítr rozhýbal plamen svíčky. Pitvorné stíny se roztančily po dřevěných stěnách.

Černí si uvolnili kápě na hlavách. Byli to mladí lidé, zřejmě vzdělaní a inteligentní. V očích ale měli asi tolik soucitu, kolik se ho vejde na hrot dýky. Jeden z nich, blondýn s nápadně vysedlými lícními kostmi ve vyhublé tváři, najednou ustoupil stranou a ukázal na svého druha, řka:

„To je on.“

Mladý muž, označený slůvkem „on“, které za určitých okolností nabývá strašného významu, vykřikl cosi jako „vosísluos, Hans,“ ale to už na něho Sonnemann skočil, objal ho pažemi a přitiskl mu ruce k tělu. Ani Viktor na nic nečekal. Vrhł se kupředu tak prudce, až překotil židli, a zezadu uchopil hlavu zoufalého agenta do dlaní a vtlačil mu palce do čelistních kloubů. Muž zaúpěl, ale co znamenal jeho nářek v té směsici zvuků, která tu hřímala kolem! Také blondýn zvaný Hans nelenil. V jeho pravici se zableskla malá fiolka z broušeného skla. Přiložil ji zajatci k otevřeným ústům a nedbaje křiku a neartikulovaných protestů mu nalil obsah dovnitř.

Muž ze všech sil kopal Sonnemanna do nohou. Námořník byl muž tvrdý a otužilý, nicméně kopance ho bolely, takže začal nadávat. Viktor se hněvivě podíval na Hamyše a zvolal:

„Dělejte taky něco, pane! Jde přece o vás!“

Zkoprnělý Hamyš hned nepochopil, že Viktor mluví k němu a že celá ta záhadná příhoda se ho nějak týká, ale vzpamatoval se a skočil zajatci po nohou. Vysloužil si pěkný kopanec do hrudi a brzy nato další do temene hlavy. Nakonec se mu však podařilo sevřít zajatcova lýtka do náruče. V tu dobu už zrazený agent Akademie spolykal obsah křišťálové lahvičky. Viktor mu pustil hlavu a pomohl Sonnemannovi svírat ruce. Světlovlasý Hans poklekl a převzal do své péče jednu zajatcovu nohu.

Ubožák se strašně zmítal, tloukl kolem sebe hlavou, křičel a prosil, ale jeho síla opadala, odpor slábl, i volání o pomoc bylo stále slabší.

Netrvalo dlouho a nadobro se přestal bránit.

Sonnemann zkusmo povolil sevření, také Hans přestal tisknout zajatcovu nohu ke své hrudi.

Muž stál a třásl se na celém těle, tupě hleděl před sebe a něco blekotal. Hans chvíli klečel a pozorně na něho zdola hleděl, připraven se mu při prvním podezření vrhnout znovu po nohou. Oběť ale už jenom blábolila a kývala trupem ze strany na stranu. Obsah lahvičky už plně působil.

Hans vstal a pečlivě oklepal svůj černočerný plášť. Hamyšovi nevěnoval ani pohled. Ukázal na omámeného agenta a nařídil Sonnemannovi a Viktorovi:

„Svlékněte ho.“

Oba muži neprodleně uposlechli. Sonnemann hrubými prsty zápolil s drobnými knoflíčky pláště a ani Viktor se neosvědčil jako dokonalý komorník. Hans dával najevo netrpělivost a hněv

přísnými stahy úst. Pak jako by se rozpomněl na jeho přítomnost v místnosti, se obrátil k Hamyšovi a řekl mu česky:

„A co vy? Na co čekáte? Svlékněte se a natáhněte si jeho oblek!“

„Ano, pane,“ zabreptal Hamyš, k smrti vyděšený, ničeho nechápaje. Svlékl se tak rychle, jak jen uměl, snad aby se zavděčil, a musel proto chvíli čekat, nahý, chráně svoje pohlaví zpocenými dlaněmi před naprosto lhostejnými Hansovými zraky. Nakonec byl i zrazený agent Akademie nahý a Hamyš mohl obléct černý oděv, který mu naháněl hrůzu v těch nejstrašnějších snech. Teď bylo nutno blábolícího mládence obléct do Hamyšových šatů. Stalo se, a nutno podotknout, že tentokrát si Sonnemann vypomáhal šťavnatými nadávkami. Když bylo vše hotovo, Hans otevřel dveře a řekl veliteli biřiců:

„Odvedte ho do katovny. Ten muž musí být ještě dnes vpleten do kola, jeho srdce probodeno bukovým kulem a tělo spáleno. Tady máte písemný rozkaz. Případ Hamyš je tímto uzavřen.“

* * *

K ožívování mrtvol je třeba nekonečné trpělivosti a bezvýhradné odevzdanosti. A to je hlavní důvod, proč oddělení pro výzkum magických zrcadel bylo považováno za předpokoj špičkového vědeckého útvaru celého ústavu.

Na světě je málo prací tak nudných a neromantických, jako je výroba magického zrcadla.

Každý dokáže vyrobit plochou krabici o rozměrech dva krát tři pídě, na pět prstů vysokou, s dobře přiléhajícím víkem. Do krabice, zhotovené nejlépe ze dřeva, je třeba vyvrtati dva otvory, jeden ve víku, tudy bude pracovník hledět dovnitř, a druhý do boku, aby

světelné paprsky mohly volně pronikat. Ale ne každému je dáno v zrcadle spatřit astrální bytosti. Většina lidí tam nevidí zhora nic.

Vnitřek krabice je natřen matnou černou barvou a hustohustě vylepen drahokamy nebo skleněnými napodobeninami. Výborně se osvědčují safíry, karneoly, topasy, smaragdy, démanty, opály, acháty, tyrkysy, jaspisy a rubíny. Otvor v boku skřínky zůstává volný, kdežto otvor ve víku je zakryt drahokamem vybroušeným do tvaru čočky. Výborně poslouží například opál.

Magické zrcadlo nejlépe funguje za úplňkové noci. Tehdy badatel usedá do pohodlného křesla, bere zrcadlo do rukou a nechá paprsky měsíčního svitu vpadat otvorem v boku skřínky. Broušeným opálem hledí dovnitř. Z počátku, je-li nadaný – a jak víme, málokdo nadaný je –, vidí různé kruhy, tečky i jiné tvary, ale později spatří mračna různých barev, ale také šedá, bílá a černá. Tato mračna se začnou pohybovat různými směry, stoupat vzhůru, klesat a prohánět se ze strany na stranu. Už z tvarů těchto mračen lze usuzovat povahu budoucích dějů, neboť to jsou magické obrazce. Jakmile se pohybují zleva doprava, je to znamení přítomnosti astrální bytosti. Opačný pohyb je pobídkou k ukončení pokusu. Mnohý badatel nikdy nespatří více než tato mračna, nejméně zřetelné útvary astrálního světa. Jeho zrak je pouze polovidomý, nedostatečně vyvinutý, aby dokázal vnímat zřetelnější postavy, zvířata, krajiny – i příšerné obludy. Nejdříve je spatří nejasně, ale postupem času bude rozeznávat stále více podrobností, až konečně bude všechno tak jasné, jako by to byla skutečnost. Delším cvikem se badatel naučí vědomě vyhledávat určité osoby a může kdykoli sledovat, co v danou chvíli dělají, ať už by byly kdekoli, třeba i ve vzdáleném městě za devaterými horami. To byl také hlavní důvod – jak věděl každý pracovník ústavu –, proč Akade-

mie věnovala na výzkum magických zrcadel tolik prostředků. Dokonale zvládnutá technika výroby a využití magických zrcadel by Akademii velmi usnadnila dohled nad osobami, které potají pletichaří a ukrývají a rozmnožují písemnosti z doby temna. Sám profesor Krejčí prý býval vynikajícím výrobcem a pozorovatelem, a vyprávělo se o něm, že svou profesuru dostal za to, že odhalil pomocí magického zrcadla spikleneckou skupinu, která ve sklepení jedné z betonových zřícenin Spořilovské zakázané oblasti ručně rozmnožovala jednu z nejvíce pronásledovaných knih doby temna, takzvané Matematické a fyzikální tabulky. Zlí jazykové ovšem tvrdili, že profesor Krejčí sice skupinu odhalil a jeho zásluhou se dostala na kolo a na hranici, ale nikoli díky magickému zrcadlu, nýbrž díky tomu, že sám se do skupiny vetřel jako agent provokatér. To ovšem byla odporná pomluva, zlodajná a naveskrz zavrženíhodná.

Vladimír Hamyš brzy našel v nové práci zalíbení. Mistrovsky ovládl řemeslo brusiče čoček. Dlouho po skončení pracovní doby sedával u šlapacího brusu, skloněn nad drobným kouskem opálu, a zanícenýma očima sledoval zázračné proměny tvaru. Brousil také křišťál a sklo a nejednou navštívil i ústavní alchymistickou dílnu a vyzvídal, jaká tajemství skrývá příprava speciálních skel, ze kterých se vyrábějí baňky nezbytné k výrobě Kamene mudrců.

„Jsem s vámi spokojen, Vladimíre,“ říkával mu profesor Krejčí. Tu a tam ho pozval do své pracovny, někdy mu nabídl sklenku alkoholu. (Hamyš nápoj nepolkl, a za ono omočení se trestal třídním půstem a bičováním). Profesor se stal Hamyšovi otcovským přítelem. S poloúsměvem, s očima blaženě přivřenýma, naslouchal Hamyšovu vyprávění o potížích s výrobou zrcadel a byl zvědav i na běžné události, jak se odehrály den ze dne v čilém nárůdku vědeckých pracovníků Ústavu.

„Originální duch je ten Kropáček,“ vyprávěl jednou Hamyš. „Víte přece, o koho jde? Je to ten malý, s odstálýma ušima, z astrologického oddělení. Onehdy se rozhovořil o nutnosti vytvářet hypotézy, volně, v souladu se svými výpočty, neboť hypotéza a výpočet jsou pouhými abstraktními konstrukcemi, jež se skutečností astrálního světa nemají nic společného. Hypotetický výpočet epicyklu Venuše, vyprávěl Kropáček, jistě není příčinou toho, že Venuše jednou o čtyřicet stupňů předchází slunce a jednou se za ním opožďuje. Naše věda nepoznává a nemůže poznat příčiny těchto jevů, a pokud důmyslné výpočty sestruje, pak jistě ne proto, aby někoho přesvědčovala, že tomu tak je.“

„A vytváří hypotézy, náš milý Kropáček?“ tázal se profesor Krejčí, mhouře jedno oko. „Nepatří snad k těm blouznivcům, kteří by chtěli zastavit Slunce a uvést v pohyb Zemi? Kterí by chtěli změnit Zemi v pouhou čamrdu, bláznivě se zmítající kolem slunečního kotouče?“

Hamyš, který v poslední době si občas – a nerad – vzpomněl na Hrona a na Zúbka, zostražitěl a nenechal se zmást úsměvem na profesorově tváři.

„To vůbec ne, pane profesore. On si jen tak neškodně hraje. Ze dřeva, z takových prkýnek, si udělal jakýsi kříž a měří výšku planet nad obzorem a maluje na papír všelijaké kličky a čáry, to jsme se nasmáli, když nám to ukazoval...“

„Veselá kopa je Kropáček,“ pochechtával se profesor Krejčí. „Promluví si s ním, abych se taky zasmál.“

Tehdy odcházel Hamyš z profesorovy pracovny zachmuřený, se srdcem plným pochyb, ale brzy na celou věc zapomněl, protože se pohroužil do vlastní práce natolik, že si ani nevšiml Kropáčkovy náhlého odchodu do astrologického oddělení.

Hamyš brousil čočky.

Brousil ve dne i v noci, brousil je ve dny pracovní i sváteční, myslel na ně kudy chodil, zkoušel různé druhy skel, sám si vyráběl brusné a lešticí kotouče, měnil převody ve šlapacím brusu.

„Poslouchejte, Vladimíre, nepřeháníte to trochu s těmi čočkami?“ zeptal se jednou profesor Krejčí. Hamyš se ohradil a poukázal na to, že má broušení čoček pro magická zrcadla v popisu práce.

„Nejen broušení čoček, příteli,“ usmál se profesor Krejčí vlídně, hladě zlatého hada na svém prsteníku pravé ruky. „Také pozorování magických mraků a astrálních bytostí máte v popisu práce.“

„Já je pozoruju, pane profesore,“ hájil se Hamyš, ale červeň v lících ho usvědčovala ze lži. „Právě včera jsem viděl takovou pitvoru, div mi špičatým nosem oko nepropíchl.“

„V pořádku, rád slyším, že nezanedbáváte pozorování. Bedlivé pozorování, jak říkával náš velký předchůdce Cagliostro, je základ vědecké práce. Pozorujte, Vladimíre, a zase pozorujte. Čočky nechte na pokoji. Už jste jich nabrousil tolik, že byste mohl vybavit magickým zrcadlem každou domácnost v Praze.“

Tehdy na sebe Hamyš uvalil trest týdenního půstu zpestřeného bičováním ranním, poledním a večerním. Po týdnu už byl sám podobný pitvoře se špičatým nosem, jak shledal při pohledu do zrcadla obyčejného, nikoli magického.

A pozoroval.

Nekázeň, již projevoval v uplynulých týdnech, zřejmě zhatila výsledky jeho dosavadních snah o zasvěcení. Jinak si totiž nedovedl vysvětlit fakt, že v magickém zrcadle nevidí dočista nic. Kameny se třpytily, někdy docela hezky, když měsíční paprsek měkce objal safírovou hranu, ale žádná znamení astrálního světa nepozoroval.

Snažil se ze všech sil, aby navykl neposlušné oko pozorovat znamení zászvětní říše. Nahlížel do magických skříněk i za nocí, kdy měsíční svit byl minimální, a nedbaje výsměchu svých druhů

se cvičil v pozorování i ve dne, třebaže věděl, že sluneční světlo je hrubé, magicky nevýznamné.

Až jednoho dne, krásně slunečného, vykřikl úžasem, protože poprvé spatřil zcela zřetelný obraz astrálního světa.

V zorném poli stál strom s tlustým, příčně vroubkovaným kmenem, jehož větve vyrůstaly takřka z jednoho místa; byly jich stovky, všechny rovné, strmě vzepjaté, rovnoměrně rozmístěné kolem dokola. Hamyš chvilku napjatě čekal, zda se na stromě objeví nějaké zvíře, veverka nebo pták, nebo dokonce zda zpoza kmene nevystoupí astrální bytost, ale nic takového se nestalo.

Jeho zraku se zjevil pouze ten mohutný strom, který svým tvarem nepřipomínal nic, co bylo k vidění kdekoli na Zemi.

Pracovna byla naštěstí prázdná, Hamyšovi druzi teď trávili čas rozjímáním ve svých celách, neboť – na rozdíl od pošetilého Brouška, jak Hamyšovi posměšně přezdívali, nehodlali mařit čas pozorováním ve sprostém slunečním světle, takže nikdo nezaznamenal jeho výkřik, ono znamení hrůzy, ale také radostného úžasu.

Hamyš oddálil oko od čočky a pohroužil se do tichého díkyvzdání otcovskému učiteli, profesorovi Krejčímu, který ho laskavou přímluvou zavedl na správnou cestu poznání. Bez něho bych skutečně zůstal potrhkým Brouskem, a cesta k vyšším stupňům poznání by mi byla navždycky uzavřena, uvědomoval si, a oči se mu plnily slzami dojetí.

Pak ale pochybnosti vstoupily do jeho mysli, stejně ostré, stejně znepokojivé jako tehdy, kdy uvažoval, zda neublížil kolegovi Kropáčkovi vyprávěním o jeho směšných kouscích.

Prsty se mu chvěly, když otevíral víko magického zrcadla.

Třeba jde o žert některého kolegy. Namalovali strom na papírek a vlepili dovnitř. To jenom obecný lid považuje vědce za lidi suché, nepřístupné žertu. Ve skutečnosti milují legraci stejně jako třeba mlynáři nebo ševci.

Otevřel skříňku a zdráhavě nahlédl dovnitř. Oddechl si, protože žádný obrázek nebyl nalepen na pestrobarevné mozaice drahých kamenů. Dlužno podotknout, že to všechno byly pravé drahokamy, žádné náhražky ze skla.

Zavrtěl hlavou a usmál se. Teprve teď mohl vychutnat svoje štěstí. Bez jakékoli pochyby viděl ten strom, a protože uvnitř skříňky nic není, tak...

Něco tam přece bylo.

Sklonil hlavu a uviděl maličké chmýříčko pampelišky.

Zřejmě proniklo dovnitř otvorem, uzpůsobeným pro světelné paprsky.

Málo scházelo, a byl by se nechal unést převelikým hněvem. Měl sto chutí udeřit drahocenným zrcadlem o zem a šlapat v troskách, dokud by ho podešvemi docela nerozdrtil. Ovládl se však a vybil svoji zlost na tom chmýříčku, rozemlel ho v prstech a bědný zbytek zahodil do prachu.

Já hlupák, já blázen, já...

Jak je to možné? Napadlo ho najednou. Jak je možné, že se chmýří v magickém zrcadle zvětšilo?

Znal dobře efekt zvětšovacího skla. Obraz chmýří nebyl dvakrát, třikrát větší skutečnosti, jak tomu bývá pod zvětšovacím sklem. Jistě byl stokrát větší, možná i více.

Třeba jsem přišel na nějaké nové kouzlo, napadlo Hamyše. Rád by umístil chmýří znovu do zrcadla, ale nemohl, protože ho ze zlosti zničil.

Vytrhl si tedy vlas a vložil ho do skříňky. Nahlédl dovnitř.

Také vlas byl tlustý jako kmen stromu, a přece vypadal jinak, úplně jinak než chmýří pampelišky. Dlouho vlas pozoroval, a potom si zvětšený vlas nakreslil olůvkem do sešitu.

Postupem času vylepšil svoje magické zrcadlo. Vestavěl do skřínky složité šroubové zařízení, které mu umožňovalo přesněji umístit pozorovaný objekt. Jeden šroub posouval objekt vzhůru nebo dolů a druhým šroubem ho bylo možno přibližovat k čočce anebo jej od ní vzdalovat. Přišel také na to, že zrcadlo více zvětšuje, použije-li dvojici čoček, zhotovených z dokonale čirého skla.

V tu dobu se pohyboval na krůček od propasti. Stále ještě se mohl vrátit na dobrou cestu, mohl odolat pokušení, které na něho doráželo, a mohl se stát výkonným vědeckým pracovníkem, který věnuje veškeré své síly blahu svých bližních.

Rozhodující krok, kterým se nenávratně přenesl za hranici zla, učinil toho dne, kdy se rozhodl pozorovat vodu.

Jeho úvaha byla prostá a zdánlivě nevinná.

Na všech pozorovaných předmětech (navykl si říkat „objektech“) vidím podrobnosti, které prostým okem vidět nejsou, na chmýříčku pampelišky, na lidském vlasu, na muší noze a na komářím sosáku, uvažoval. Co spatřím na objektu, který zdánlivě vůbec nemá žádné podrobnosti, ani tvar, ani barvu, který pozbývá jakékoli zajímavosti? Co uvidím na objektu tak všedním, jako je kapka vody?

Dlouho se pokoušel uvěznit kapičku vody ve svém magickém zrcadle čili „aparátu“, jak mu v duchu říkal, až nakonec objevil docela jednoduchou metodu. Skleněnou trubičku rozžhavl do červena, a když změkla, vytáhl ji do teninkého vlásku. Potom do trubičky nabral dešťovou vodu a celé to skleněné vězení upevnil do šroubového stojanu.

Pak přiložil oko k čočce.

Spatřil něco tak děsného, že hrůza ho zbavila hlasu.

Démoni roztodivných tvarů se vlnivě zmítali všemi směry, máchali kolem sebe sterým chapadlem, rozvírali tlamy, tančili a skákali jako při sabatu, odporném reji čarodějnic.

Chtěl křičet, chtěl utéct, chtěl udeřit do aparátu, aby se zbavil toho pohledu, ale nedokázal to, musel sedět u pracovního stolku a zírat na svět démonů, který se mu otevřel.

Muž nadaný slabší povahou by možná přišel o rozum, nebo by dokonce zemřel. Vladimír Hamyš však byl na svůj věk skutečný vědecký pracovník, který v tu dobu už dospěl třetího stupně zasvěcení. Na setkání s démony byl tedy dobře připraven, a přestože se nedokázal ubránit překvapení, když k setkání došlo, podařilo se mu zmobilizovat veškeré vnitřní síly a zklidnil bouři ve svém duchu, sebral rozum i vůli a vroucně pronesl zaklínací formuli:

„Zaklínám vás, duchové, abyste se mi podrobili v této chvíli, zaklínám vás mocí velikého Adonaie, Eloim, Ariel a Jehovy, Agla, Tagla, Mathon, Karios, Almusin, Arios, Mambrot, Varios, Pypona, Magot, Silfoe, Kabolzt, Salamandroe, tubot, Gnomus, Teroe, Coelis, goden, Qvinqa, Juana Etilnamus, Zariatnatnit a všech A... E... I... A... S... M... O... A... A... M... V... P... M... S... C... S... O... Q... D... E... Q... A... Q... I... E... Z...“

Dvakrát pronesl tato velebná a hrozná slova a počáteční písmena, jejichž smysl nemohou pochopit zasvěcení méně než šestého stupně, avšak na démony nemělo zaklínání pražádného účinku. Ještě byl čas.

Hamyš mohl vstát, mohl opustit pracovnu, mohl projít chladnými chodbami Ústavu, ozdobenými medijními kresbami v bohatě zdobených rámech, mohl uctivě zaklepat na dveře profesora Krejčího a ten by ho laskavě vyslechl a podal by mu pomocnou ruku.

„Synu,“ řekl by mu, dojat jeho důvěrou, „tisícerému pokušení je vystavena naše mysl výzkumníka a tisícerou zkouškou musíme projít, než dojdeme k vytouženému cíli poznání. Ne každá cesta vede na temeno hory Ararat. Ani jedna z tisíce tisíc tam nevede.

Na každém kroku nás čekají propasti a kamenné zdi. I tys dospěl k jedné takové propasti. Zachoval ses správně, synu. Poradím ti, co máš dělat. Znič zrcadlo posedlé nezvladatelnými démony a vypušt vzpomínku na strašné setkání ze své mysli. Přidělím ti jinou práci, ve které najdeš větší zalíbení. Neobávej se už ničeho. Nemáš důvod ke znepokojení.“

Takto nějak by se odbyla rozmluva otcovského učitele se synovsky oddaným žákem.

Žel, Vladimír Hamyš neučinil to, co učinit měl, a dopustil se toho nejhoršího, co může badatel při střetnutí s astrálními silami učinit.

Přemýšlel.

Tito duchové, uvažoval, nereagují na nejmocnější zaklínadlo, univerzálně působící na všechny duchy. Ergo, nemohou to být duchové.

Jejich vzezření je pitvorné, avšak postrádá základní atributy, bez kterých se žádný démon neobejde. Nemají podobu ani kozla, ani černého psa, netopýra nebo skvrnité svině. Nemají zuby ani kopyta, ani drápy, nemají na sobě ani skvrny, ani tajemná znamení a nejsou porostlí chlupy. Ergo, nemohou to být ani démoni.

Co tedy, u všech všudy, to může být?

Vzpomněl si na strašné vzezření tváře komára a na svůj úlek, jaký zažil, když ten obličej poprvé spatřil. Vybavil si hrůzu, již zakusil, když poprvé pohlédl do oka mouchy. Malé a drobné, je-li zvětšeno, se stává zcela jiným, a působí hrůzně jenom proto, že je lidskému zraku nepovědomé.

Mohu vyloučit možnost neviditelného života v kapce vody? Ve vodě mohou žít živočichové tak drobní, že jsou neozbrojenému oku neviditelní. Po náležitém zvětšení je mohu spatřit. Tvary jejich těl jsou, pravda, pitvorné. Proč ale by měli mít nohy nebo

křídla nebo ploutve, jakými jsou vybaveni velcí živočichové? Jejich způsob života je zcela jiný, a proto mají jiné končetiny a jiné orgány.

Čím déle o té záhadě uvažoval, tím více se uklidňoval, ačkoli právě teď by se měl vyděsit – a jistě by se vyděsil, kdyby si uvědomil, že tímto zpečetil svůj osud.

Uplynulo několik měsíců.

Hamyš vyplnil tu dobu pilným pozorováním. Beze zbytku využil těch dnů, kdy nepříznivé měsíční fáze neumožňovaly běžná magická pozorování a kdy ostatní pracovníci oddělení trávili svůj čas studiem v knihovně nebo meditací ve svých celách. Pilně kreslil demony – říkal jim, s nemalou dávkou něhy, „potvůrky“ – do svého notesu, který přechovával ve své skrýši, vydlabané do desky pracovního stolu. Nezanedbával však ani své běžné pracovní povinnosti, za měsíčních nocí konal pozorování, ale protože se postupně naučil znevažovat tuto práci, netrvalo dlouho a dopustil se prvního podvodu.

Do pracovního deníku nakreslil pitvornou tvář jakéhosi rohatého ošklivce a oznámil vedoucímu oddělení Kalábovi, že spatřil zlého ducha. Čekal, že se mu Kaláb vysměje, on, starý praktik, který pozoroval duchy už dvě a půl desítky let. Věděl totiž – z vlastních pozorování kapky vody –, že počet zvířátek není konečný. Napočítal jich celkem sedmadvacet druhů, čili rodů, jak říkal. Nejraději měl pantoflíčky, paraplíčko, trychtýřky, ale nebyl nijak zklamán, když mu do zorného pole vplula rukavička anebo se tam mihnul maličký hádek, jemuž říkal zámrsk.

V říši duchů to musí být obdobné, říkal si. Po pětadvaceti letech praxe je Kaláb musí znát všechny! Vysměje se mu, až mu ukáží vymyšlenou kresbu démonovy tváře.

Kaláb se nevysmál. Naopak, neskrblil chválou. „Gratuluji ti. Jsi zdatný, houževnatý pracovník, a bezpochyby tě čekají velké úspěchy. Lidé jako ty posouvají vědu kupředu!“

Od toho dne Hamyš plnil stránky pracovního deníku kresbami obličejů, rostlin a krajin a také magických obrazců. Byly to zdařilé kresby. Jak jinak! Portrétováním pantoflíčků, paraplíček a zámrsků si Hamyš dobře vycvičil ruku. Kaláb a jeho dva zástupci, trudovitý Sole a Kafka, který si získal všeobecnou vážnost ukrutným zápachem úst, jakého lze získat jen trvalým obcováním s démony, trávili celé dny dešifrováním Hamyšových kreseb, a osobně sám vedoucí plnil archy hrubého papíru svým drobným, úhledným písmem a posílal hlášení nahoru, profesorovi Krejčímu, a ten pak ještě výše, na české prezidiální místodržitelství Akademie věd.

Vladimír Hamyš stoupal ve vážnosti a zdálo se, že má cestu ke kariéře otevřenou.

A v jistém smyslu i měl, přestože poněkud jinak, než jak si představovali přátelé i nepřátelé.

Jednoho pošmourného listopadového dne roku 2313, kdy obloha byla obtěžkána mraky, Hamyš přišel do pracovny a tam zjistil ke svému zděšení, že kdosi otevřel jeho skříň a ukradl mu magické zrcadlo. Na skříni nebyla žádná známka poškození. Veřeje na sobě neměly nejmenší škrábanec a ani zámek, jak se zdálo, se nestřetl s páčidlem.

Hamyš stál před skříní celý zkoprnělý a zmateně uvažoval, co má dělat, když tu ho zahalil mrak odporného puchu. Otočil se a vskutku, zástupce vedoucího oddělení magických zrcadel Kafka k němu tiše ťapkal a zuby se mu zelenaly v protivném úsměvu.

„Přeje si s tebou mluvit sám profesor Krejčí,“ řekl a lojovité laloky pod bradou se mu chvěly, jak se tiše smál, „nejspíš tě chce povýšit. Jsi přece perspektivní vědecký pracovník. Tak běž, na co čekáš? Jiný by letěl!“

Hamyš zalitoval, že vedle něho nestojí jeho milovaná potvůrka trychtýřek, veliká aspoň jako dospělý muž. Ta by smraďocha spolkla na jedno posezení, pokud ovšem by se jí nezvedl žaludek. V poslední době se Hamyš věnoval pozorování vnitřních orgánů svých potvůrek, těch drobných skvrnek, které zprvu ani nevnímal, a jimž přisuzoval funkci srdce, mozku, plic a žaludku.

Odešel s bídou v srdci do profesorovy pracovny.

Magické zrcadlo leželo před profesorem na stole. To Hamyš čekal. Nečekal však, že profesor bude stejně vlídný, stejně otcovský jako kdy jindy, přívětivý, usměvavý.

Obsah slov však byl v přímém rozporu se vzezřením pána Ústavu. „Vítám tě, synu,“ řekl profesor Krejčí. „Posaď se. Už dlouho jsi za mnou nepřišel. Postrádal jsem tvoje vyprávění... o spolupracovnících. Ne, neomlouvej se. Chápu, že jsi měl mnoho práce, že jsi byl zaměstnaný.“ Nepatrně ukázal prstem ozdobeným zlatým hadem, požírajícím vlastní ocas, na magické zrcadlo.

„Drobnohled vestavěný do magického zrcadla. Věru, důmyslné.“

„Drobnohled?“

„Ano, tak se tomu zařízení říkalo za dob temna. Tys to nevěděl?“

„Ne, pane profesore. To je, prosím, docela obyčejné magické zrcadlo.“

„Papatra,“ řekl profesor netrpělivě a mávl měkkou rukou. „Neunavuj můj sluch nějakými nesmysly. Zaujala tě nějaká zakázaná kniha, okopíroval jsi nedovolený přístroj a rozhodl ses, že zataháš lva za ocas.“

Hamyš zrudl. Nikdy ho nenapadlo, že jeho objev, ano, byl to do-
zajista objev, byl znám před staletími ve věku temna a že o aparátu...
o drobnohledu... snad může být nějaká zmínka v zakázaných knihách. Někdo už pozoroval pantoflíčky a paraplíčka a zámrsy?

Profesor si ovšem všiml jeho ruměnce. Vysvětlil si ho však úplně jinak.

„Mám tě rád, Vladimíre, a moje pochopení pro tebe je veliké. Nepředám tě kárné komisi Akademie, ačkoli za tohle... Nu, nemluvme o tom. Nejeden velký učenec má za sebou nějaký ten hříšek, divil by ses, kdybys věděl...“

Přimhouřil oči a zálibně se usmál, jako by vzpomínal na svoje vlastní mládí. Pak ale zvážněl a řekl:

„S výsledky tvé práce v oddělení magických zrcadel jsem spokojen a rozhodl jsem se, že tě přeřadím na náročnější práci. U Kalába je takového talentu škoda. Rozluč se s ním a zítra se ohlásíš u Effenbergera.“

„V oddělení oživování mrtvol?“

„Nejsi rád?“

„Ano... ovšem... kdo by nebyl... taková pocta...“

„V minulosti ses osvědčil a já od tebe očekávám, že ve své činnosti budeš pokračovat,“ řekl profesor pomalu a zřetelně. Naznačoval tím, že jeho slova mají nějaký jiný, skrytý význam?

„Děkuji za uznání, pane profesore.“

„Osvědčil ses, a proto mi bylo dvojnásob líto, že jsi ustal ve svých iniciativních hlášeních. No, nevadí. Teď budeš mít příležitost, abys napravil, co jsi zanedbal. Na zklamání zapomenu, právě tak jako zapomenu na tuhle... hloupost.“

Štítivě se dotkl magického zrcadla... drobnohledu... a had na jeho prstu se zlatistě zablýskl ve svitu voskovic.

„Kropáček promluvil. Vzдорoval dlouho, dobytek, ale španělská bota, málo platné, rozváže jazyk i němému. U Effenbergera se dějí pěkná svinstva, podle toho, co to prase blábolilo, než zdechlo. A písař, to hovado, zkomolil výpověď, takže hvězdy vědí, co přesně Kropáček vypovídal. Však taky kat má na tom zásluhu. Snad sto-

krát jsem posílal nahoru hlášení s doporučením, aby kat netloukl vyslýchané do obličeje olověnou rukavicí. Kdo pak má rozumět, co blábolejí chlapi s roztržštěnou čelistí? Je to těžká práce. Jsme obklopeni idioty, synu. Proto spoléhám na tebe. Tady máš patent doktora filozofie a toto je osvědčení, že jsi zasvěcenec sedmého stupně.“

Vytáhl ze zásuvky dva pergamenové svitky a hodil je užaslému Hamyšovi do klína.

„Hlášení čekám do čtrnácti dnů. Věřím, že mě nezlameš. Chci znát jména těch tmářů a chci přesně vědět, čím se zabývají. Mimochodem, tahle věcička,“ ukázal na drobnohled, „zůstane zatím tady. Nemohu ji zničit hned, to jistě chápeš. Nejsem tak všemocný, jak si všichni myslíte. Akademie mě hlídá. Má v Ústavu svoje lidi, sám nevím, kdo to je. Číhají na krok stranou a potom, spadla klec a je se mnou konec. Až přijdeš se seznamem spiklenců a s hlášením o činnosti, holenku, to bude jiná. Ano, řeknu těm černým, doktor Hamyš sestrojil drobnohled na můj popud, sám jsem mu předal podklady. Ptáte se, proč to udělal? Aby získal důvěru těch zločinců, kteří netouží po ničem jiném, než aby se vrátil temný věk a jeho velká smrt a den sta sluncí. Sám jsem mu předal podklady, tak to řeknu černým, a tobě, Vladimíre, to dám černé na bílém. No tak, chlapče, hlavu vzhůru, jsi dvojnásobný doktor, velký zasvěcenec, svět ti patří, copak to nechápeš? Blahopřeju ti, synu! A teď se spolu napijeme na tvoje příští úspěchy. Nic se nežinýruj, Vládě, osvědčení zasvěcence ti spadlo do klína, he, he, takže zábrany můžeš hodit za hlavu. Naopak nauč se pít, synu. Svoje úkoly budeš plnit mnohem snadněji, s klidnou myslí!“

Následujícího dne dvojnásobný doktor a zasvěcenec sedmého stupně Vladimír Hamyš nastoupil v Effenbergerově oddělení pro oživování mrtvol a bez prodlení se ujal pracovních povinností.

* * *

Biřici vyvlekli omámeného muže ven.

Hamyš se chytil zoufale za hlavu.

„Lidi, tohle přece nejde, to nemůžeme připustit! Ten chlap za nic nemůže! Já to nesnesu, já už nechci, mám na svědomí Zúbka a Hrona a...“

Bezděčně přešel ze standardní akademické němčiny do češtiny, takže Sonnemann s Hansem mu nerozuměli.

„Pane,“ přerušil ho Viktor, „pamatujte na svoje poslání. Chcete snad, aby v poslední chvíli všechno ztroskotalo na vašem...“

Nedořekl. Sonnemann si založil ruce za zády a pohupoval se na špičkách. Hans bedlivě zkoumal čistotu svých nehtů.

„Na mém svědomí? Jen to řekni, neboj se. Třeba to tak bude. Třeba nakonec všechno opravdu ztroskotá na mém svědomí.“

„Pane,“ řekl Viktor tiše, „vy si ale opravdu neuvědomujete, o co tady jde! Vy jste jenom posel, nic víc. O vašem úkolu rozhodli jiní, a vy nemůžete udělat nic jiného než úkol splnit.“

„Ty mě chceš zachránit před mučírnou přes mou vůli?“

„Já vás dopravím přes oceán, i kdybyste se bránil,“ řekl Viktor. Pak přešel znovu do němčiny a řekl Hansovi: „Myslím, že dole bude už klid. Můžeme jít.“

Sonnemann pokýval jako by chtěl říct: no konečně, to vám to ale trvalo. Hans otevřel dveře, s ostražitostí snad zbytečnou se rozhlédl po chodbě osvětlené lojovou lampou, mírně pokynul rukou a vyšel ven. Viktor jemně postrčil Hamyše před sebou a poslední vyšel Sonnemann, který také zavřel dveře.

Netrvalo dlouho a už stoupali po visutých schůdkách na palubu Fénixu, pěkné dvoustěžňové karavely, vystrojené zřejmě novými plachtami a lanovím. Také členové posádky budili dobrý dojem, rozhodně lepší než jejich kapitán Sonnemann.

Hamyš předpokládal, že vyplují okamžitě, ale Sonnemann se neměl k tomu, aby dal rozkaz k odpoutání lodi. Vyslechl hlášení svého zástupce, něco mu huhlavě poručil a zmizel ve své kajutě na zádi. Viktor se dokonce ani nenamáhal vystoupit na palubu. Zůstal dole, na nábreží, a cosi vykládal Hansovi.

Hamyše napadlo, že Sonnemann s Viktorem na něco, nebo snad na někoho, čekají. Padla na něho tíseň. Uvědomil si, že už nemá strach z Akademie a jejích mučírén.

Začal se bát Viktora.

* * *

Za týden po nástupu do Effenbergerova oddělení pro ožívování mrtvol měl Hamyš celé spiknutí jako na dlani. A pochopil také, proč profesor Krejčí nasadil jako špeha právě jeho, Vladimíra Hamyše.

Obyčejný akolyta magických věd by si v Effenbergerově oddělení ničeho nevšiml.

Pracoviště bylo umístěno do sklepení zřícenin prastaré klášterní budovy, nepříliš pečlivě zajištěné proti definitivnímu zhroucení věkem zčernalými dubovými trámy. Smrt tu byla všudypřítomná, v tisícere podobě. Na rezavých hácích visely lebky, hnáty i kompletní či polorozpadlé kostry. Ve velikých skleněných nádobách, bez zjevného řádu rozestavěných po chodbách i ve výklencích schodišť, byly do lihu uloženy uřezané lidské hlavy, přízračně bledé, s vyhrzlými jazyky a vykulenýma očima. Z podzemních sálů stoupal odpuzující mrtvolný puch. Na kamenných stolech tu ležely lidské pozůstatky, leckdy v pokročilém stadiu rozkladu. Většina těl nesla neklamné známky mučení... vyšetřovací komise Akademie byla zřejmě hlavní dodavatel pokusného materiálu.

Effenbergerovi lidé se svým zjevem příliš neliší od objektů, s nimiž konali oživovací pokusy. S několika málo výjimkami to byli lidé pokročilého věku, a bylo na nich zřetelně patrné, že už dávno nespátřili denní světlo a že jejich plíce už po dlouhá léta nevdechly nic jiného než pach konzervačního lihu a hniloby. Pouze docent Effenberger se od nich lišil. Byl sice nevysoký, ale ramenatý a bezpochyby měl velikou sílu. Na jeho pařezovité hlavě byly nápadné čelisti, hranaté, spoutané dohromady provazci svalů.

Při přijímacím pohovoru se nenamáhal, aby předstíral potěšení nad příchodem nového pracovníka, ale na nic se neptal, nezajímala ho Hamyšova vědecká minulost a nechtěl ani vidět dokumenty svědčící o kvalifikaci. Hlubokým nevrlym hlasem pronesl několik formálních vět a potom ho zavedl do sálu, kde se pět živoucích mátoch sklánělo nad mátohou neživou. Představil Hamyše a odešel dřív, než těch pět vykoktalo a vykašlalo svoje jména.

Hamyš však měl čerstvé zkušenosti se svou vlastní nezákonnou činností a věděl tudíž víc než dobře, jak se chová člověk s máslem na hlavě. Opravdu, už druhý den po nástupu by mohl prstem ukázat na dva muže, na doktora Pazderu a doktora Havla, a bez váhání je označit za spoluspiklence. Chovali se až komicky nenápadně, když přenášeli z místa na místo baňky s nějakými plesnivými vodičkami, které docela jistě neměly nic společného se žádnou z vědecky uznávaných magických praktik.

Pazdera byl tak naivní, že ukrýval svůj tajný notes vedle krbu, v bedně plné třísek a starého papíru na podpal. Brzy nato Hamyš odhalil Dvořáka, o doktorovi Jeřabinském den pochyboval, ale když si všiml, jak pečlivě sleduje přesýpací hodiny a v pravidelných intervalech odchází, údajně proto, aby vykonal potřebu, všechno mu bylo jasné.

A po týdnu si byl jist, že docent Effenberger je do všeho zasvěcen. Snad jenom dva tři badatelé stáli mimo spiknutí, a samozřejmě Viktor, ten přitroublý pohůnek, který se zabýval přenášením mrtvol a čištěním krbu a úklidem a drobnými pochůzkami. Osmého dne po nástupu, s těžkým srdcem, Hamyš zaklepal na dveře pracovny docenta Effenbergera. Povzbuzen bručlavým vyzváním vstoupil, opatrně za sebou dveře zavřel a přistoupil ke stolu. Docent cosi psal husím brkem, hlučně skřípaje. Neobtěžoval se, aby zvedl k příchozímu oči, nechal ho chvíli stát, a teprve když dopsal řádek, ukázal brkem na prázdnou židli a psal dál.

Hamyše to urazilo.

Dvě noci nespál, dvě noci prožil v krutém rozvažování, a když se nakonec rozhodl k sebeobětování, milostpán se ani neuráčí zabučet.

„Krejčí mě sem vyslal jako špeha,“ řekl drsně. „Mám za úkol získat důkazy a všechny vás udat.“

„Já vím,“ řekl Effenberger, neustávaje ve psaní. „To je všechno, co jste mi přišel říct?“

„Myslel jsem, že vás to bude zajímat.“

„Proč by mě to mělo zajímat?“

„Já vás ale nechci udat.“

„To předpokládám. Proč jinak byste se mi přiznával, že jste uduvač?“

Effenberger konečně dopsal – zřejmě jakési hlášení o úspěšném plnění zadaných výzkumných úkolů, posypal list pískem, odložil brk na stojánek, pečlivě nasypal písek zpět do posejpátka a teprve po celé této proceduře, která se Hamyšovi zdála nekonečná, opřel se pohodlně do vyřezávaného křesla a položil ruce na hlavy démonů, které sloužily jako opěradla.

„Nu?“ řekl tázavě. „Co s vámi, špehu?“

„Je to strašná situace, pane docente. Profesor Krejčí tuší... ne, on ví, že se ve vašem oddělení něco děje, a čeká, že mu přinesu výsledky do čtrnácti dnů. Má mě v hrsti, chápejte, já jsem také bádál, a...“

„Tak? Bádál? A v jakém oboru jste bádál?“

„Zkoumal jsem kapku vody... Sestrojil jsem přístroj, který mohl stonásobně, tisícinásobně zvětšit vše, co jsem do něho vložil. Byl to přístroj... Drobnohled, ano, tak to říkal profesor Krejčí. Já jsem prosím, sestrojil drobnohled. Je to můj, když dovolíte, vynález.“

„Váš vynález?“ usmál se docent Effenberger ironicky. Ze zásuvky vytáhl knihu a chvíli listoval. Podle jejího vzhledu Hamyš okamžitě poznal, že pochází z věku temna. Polilo ho horko. Co to má znamenat? Jak Effenberger může tak lehkomylně...

Docent konečně našel to, co hledal, a podal otevřený svazek Hamyšovi.

„Váš vynález vypadal asi takto, předpokládám...“

V knize byl obrázek, opatřený nápisem:

PRIMITIVNÍ LEEWENHOERŮV MIKROSKOP Z R. 1677.

Hamyš vyjeveně hleděl na obrázek. Pak zvedl oči.

„Je podobný... ty šrouby, ano... jenom stojan... můj drobnohled nemá stojan. Zabudoval jsem ho do magického zrcadla.“

„Tak. Do magického zrcadla. Prolistujte si tu knihu, doktore. Najdete v ní mnohé poučení.“

Hamyš horečně listoval knihou a klouzal očima po řádcích. Nerozuměl snad ani každému desátému slovu, které tu četl. Achromatický objektiv... plankovexční čočky... okuláry... zvětšení 7000násobné... preparační kukátkový drobnohled... imersní systém...

„Já jsem tedy vynalezl...“, zašeptal, a Effenberger ho doplnil:

„... něco dávno vynalezeného. Ale z toho si nic nedělejte, příteli. Také my pracujeme na výzkumu, který naši předkové podnikli už

před staletími. Vliv plísni na mikroorganismy. Hledáme antibiotika, ten zázračný lék, který nám pomůže úspěšně bojovat proti morovým ranám.“

Hamyš ale nebyl schopen myslet na nic jiného než na svůj drobný pohled.

„Vy... vy také používáte drobný pohled?“

„Samozřejmě. Bez nich bychom výzkum antibiotik vůbec nemohli dělat. Máme ovšem mnohem dokonalejší nástroje, než byla ta vaše... hračka.“

Hamyš cítil, jak mu srdce buší až v hrdle. Hračka! Urazil se. Co si to dovoluje, ten mrtvolkář? Jak se může opovážit... Já, můj objev...

Nakonec ho budu muset udat. Ano, koleduje si o to! Provokuje mě, dráždí mě! Přišel jsem za ním se srdcem na dlani a on se mi odvděčil políčkem do tváře.

„Vidím, že rudnete. Ano, vy se rozčilujete, příteli. Přečtěte si tohle hlášení. Věřím, že vás uklidní.“

A docent Effenberger podal Hamyšovi před chvilkou dopsanou zprávu.

Písmena létala zmateně Hamyšovi před očima a začal souvisle číst, teprve když mu zrak padl na jeho vlastní jméno. Ano, Vladimír Hamyš, to tu bylo napsáno.

Musel si text přečíst dvakrát, než plně pochopil, co tu bylo napsáno.

Docent Effenberger ve zvláštním hlášení informoval svého přímého nadřízeného profesora Krejčího o mimořádné události, ke které došlo 26. prosince 2313 při pokusu o oživení mrtvolky metodikou kombinovaného zařikávání, aplikace Velké tinktury a procedury fialového mystéria. Jakmile se dospělo k vyvolávání duchů jména Adonai, Eloim, Ariel, Tagla a Mathon, došlo k úplné-

mu oživení, při kterém se mrtvola vztyčila, uchopila nadlidskou silou nejbližšího stojícího badatele, jímž byl nešťastnou náhodou doktor přírodních věd, doktor filozofie a zasvěcenec sedmého stupně Vladimír Hamyš, a jediným stiskem ho zbavila života. Veškeré pokusy o oživení mrtvolý nešťastného doktora Hamyše byly neúspěšné. Tělo bylo prohlášeno za nečisté, a proto vzápětí spáleno. Stvrzeno a podepsáno.

„Nebude to první neštěstí, k němuž dojde při naší práci. Kupodivu, teď mě napadá,“ dodal Effenberger zadumaně, mna si špičku nosu, „vždycky šlo o špicly Akademie. Kupodivu, kupodivu.“

Effenbergerův hlas slábl, jako kdyby se ztrácel do dálky. O to zřetelněji Hamyš slyšel šum, který připomínal zurčení padající vody, avšak byl rytmický, nejdříve pravidelně, asi tak, jako když kovář tluče do podkovy, ale postupem času rytmus nabýval na složitosti a také šum se měnil, někdy byl hlasitější, jindy utichal, kolísala i výška tónu, ano, ovšem, už to nebyl šum, byly to tóny, byla to hudba.

Na Hamyše padla únava. Víčka mu ztěžkla. Rád by něco řekl, ale nedokázal vládnout jazykem. Vědomí si ale uchoval jasné. Věděl, že se s ním něco děje, že Effenberger ho zapředel do neviditelné sítě. Chtěl by se bránit, chtěl by protestovat, ale nevládl ani pažemi, ani jazykem.

Mohl jenom sedět, naslouchat Effenbergerovým slovům, doléhajícím z veliké dálky, a oddával se pocitu čisté živočišné hrůzy.

„Profesor Krejčí bude jistě zoufalý, až se doví, že se pokus nepodařil. Nu, nebudeme nic odkládat. Máme mnoho úkolů, proto tedy... chutě do práce.“

Uchopil zakázanou knihu a prudce jí udeřil o desku stolu.

Magická hudba ustala, ale její účinky trvaly dál.

To, co zbylo z Vladimíra Hamyše, bylo jen zoufalé vědomí, uvězněné v bezvládném těle.

Vzápětí se však ukázalo, že tělo, sice neposlušné pokynů Hamyšova vědomí, nebylo zcela umrtvené.

Effenberger uložil knihu do zásuvky a řekl:

„Vstaňte a otočte se.“

Hamyš, či spíše jeho tělo, poslechl, a právě v tu chvíli se otevřely dveře a dovnitř vstoupili dva muži, doktor Pazdera a doktor Havel. Hamyš, který si uchoval schopnost pozorovat a uvažovat i přes všechnu hrůzu, již zakoušel, pochopil, že Effenberger na své spoluspiklence dělá nějaké posušky za jeho zády. Dívali se totiž na něho, pak pokývali hlavou, přistoupili k Hamyšovi, uchopili ho za paže a jemným tlakem ho přiměli k chůzi.

Pomalou, s dojemnou ohleduplností, jakou projevuje ošetřovatel k choré stařence, provedli Hamyše chodbami, osvětlenými miho-
tavou září pochodní, zasazených do těžkých železných držáků. Ze schodů ho raději snášeli. Nechtěli zřejmě riskovat, že jim vyklouzne a potluče se.

Hamyš měl vědomí jasné, ale neuměl odhadnout, jak dlouho putují podzemním labyrintem. Hrůza v něm pomalu slábla a nahradil ji pocit tupé odevzdanosti. Byl dokonce schopen jakési sebeironie: když míjeli jednu z četných skleněných nádob, ve kterých byly pro vědecké účely uchovávány uťaté hlavy, napadlo ho, že už brzy bude v takové nádobě vystavena i jeho hlava, a že bude vypadat nejlépe, protože bude čerstvá. Pak si ale vzpomněl, že podle hlášení mimořádné události jeho tělo bude spáleno. Přišlo mu to trochu líto. Rád by byl naložen v lihu, aby se mohl mrtvými očima dívat na své vrahy. Nemůže se jim bránit, tím méně bude mít příležitost k pomstě. Vyčítavým pohledem skelných očí by jim aspoň po smrti znepříjemňoval život. Nu, co dělat, komu žalovat. Škoda, že to nebude možné.

Jeho duševní klid snad byl také důsledkem oné ševelivé hudby, která ho uvedla do stavu blízkého katalepsii. Byl vskutku vnitřně

smířený s osudem a nepocítil hrůzu ani ve chvíli, kdy jeho průvodci otevřeli obě křídla širokých dveří, ozdobených řezbami znázorňujícími smrt, a uvedli ho do hlavního sálu podzemí.

Sál byl dost rozsáhlý, aby v něm uspořádal hostinu sám bájný prezident Akademie pro čtyřiaadvacet svých místodržitelů a jejich tajemníky. Klenba a stěna protilehlá vstupním dveřím byly zahaleny v kouři pochodní, čadivých svíček a loučí, zasazených bez zřetelného řádu do železných stojanů podél stěn z hrubě tesaného kamene – snad dokonce celý sál byl vtesán do skály. Uprostřed sálu však nestál hodovní stůl potažený damažkovým ubrusem a obtížený lahůdkami.

Pazdera s Havlem přivedli Hamyše k velikému kvádru z bílého mramoru. Vrchní stěna kvádru byla vydlabána a tvořila mělkou, zato širokou vanu.

Nahoře na kvádru leželo mrtvé tělo. Bylo nahé, jenom pohlaví mělo zakryté rouškou s rudě vyšitým znakem pentagramu čili pantaklu, prastarého znamení jednotky vesmíru a člověka, užívaného už před tisíci lety egyptskými a řeckými mágy.

Po obou dalších stranách kvádru stáli se sklopenými hlavami přední pracovníci oddělení. Nedívali se na mrtvolu. Zřejmě nevnímali docela nic. Zrak nejspíš upírali dovnitř sama sebe, pohroužení v nejhlubší meditaci.

Je jich osm, uvažoval Hamyš klidně, a my jsme tři. Dohromady jedenáct. To není dobré číslo. Kdo asi přijde? Někdo musí doplnit počet!

Průvodci zavedli Hamyše k hlavě mrtvoly. Tam ho opustili. Pazdera zaujal místo naproti a Havel odešel na druhou stranu a postavil se ke kratší straně kvádru, mrtvole k nohám.

Hamyš přestal uvažovat o číslech dobrých a nedobrych.

Poznal toho, kdo tu ležel bez života, voskově žlutý, s očima upřenýma na strop.

Byl to Kropáček, právě ten, kterého on, Vladimír Hamyš, napůl bezděčně, ale opravdu jen napůl, udal profesorovi Krejčímu. Po Hronovi a Zúbkovi třetí Hamyšova oběť!

Zachvátila ho nová vlna zoufalství a strachu.

Už se smířil se smrtí a byl připraven na to, že ho někdo jen tak zabije. Vzpomněl si dokonce na klepy, které kolovaly po kuloárech Ústavu. V oddělení pro oživování mrtvol se dějí podvody, velmistři magické vědy švindlují hlášení stejně nestydatě jako pracovníci oddělení magických zrcadel. Hamyš dokonce čekal, že na pracovním stole bude ležet člověk, který mrtvolnost toliko předstírá. Jenže Kropáček, který zmizel ve sklepeních vyšetřovací komise Akademie, byl jistě mrtev důkladněji, než jsou kameny, ze kterých je zbudována klenba tohoto sálu!

Proč právě Kropáček? Co se bude dít? Opravdu ožije, aby vykonal pomstu? Chci umřít, prosím o smrt, chci odejít z tohoto světa hned, okamžitě, netrapte mě, prosím, prosím!

Do zorného pole Hamyšových očí zleva vstoupila postava zabalená do šarlatového hávu. To byl ten, který chyběl, dvanáctý do počtu. Pokus nebo snad poprava mohla začít.

Já nechci, já nechci, křičela Hamyšova mysl, ale nikdo ji neslyšel a slyšet nemohl, leda snad astrální bytosti, a ty se jistě rozprchly v hrůze, neboť Hamyšovy zoufalé výkřiky jistě byly strašlivé.

Postava promluvila a Hamyš poznal Effenbergerův hlas.

„Udeřila hodina Adonia a můžeme přistoupit k pokusu kategorie delta, pořadové číslo osm lomeno dva tisíce tři sta třináct. Excitační elixír, dnes použitý, má složení: ginseng padesát gránů, aloe dvacet pět, rebarbora dvacet pět, tolikéž mastixu, mořské cibule o deset méně.“

Effenberger odříkával složení ginsengového elixíru jednotvárným hlasem, snad dokonce diktoval písaři, který je kdesi ukryt

a píše, skláněje ucho u naslouchací trubice. Odříkával, až dospěl k poslední položce, k práškovému pižmu, jehož je třeba půl druhého gránu, zatímco pravé ambry gránů dvě a půl.

Po krátké prodlevě vztáhl nad mrtvolou ruce. Také ostatní badatelé ho napodobili. I Hamyšovy ruce, aniž by dostaly jakýkoli vnitřní popud, se vznesly do výše.

Effenberger promluvil:

„Poručím vám, zásvětným bytostem, hybačům živého i neživého, poručím vám pod hrozbou strašného trestu, abyste okamžitě opustily svá sídla a přispěchaly sem, poslušny vyššího zákona Rozkazu. Dostavte se v počtu tří nebo devíti nebo dvanácti. Vyšlete tajného pobočníka Astorata v lidské podobě a to beze všeho hřmotu a bez obvyklého obřadu zápachu, aby oživil toto ležící tělo, zbavené bytostné jiskry. Neučiníte-li to, budu celé vaše plémě pronásledovati, hrozným kouzelným prutem až do nejhlubší propasti bičovati, mučiti, a to z moci velkých slov kouzelného klíče a zaklínání.“

Hamyš znal toto zaklínání. Naučil se jeho slovům už v prvních dnech svého zařazení na nové pracoviště. Znal je a věděl, jaká věta bude následovat. Celé jeho vědomí se zmítalo v nevýslovné hrůze. Nemohl pohnout ani malíčkem na své ruce, a tak se strach projevil úpornou bolestí, doléhající nejdříve na čelo a pak vystřelující do celého těla. Ne! Ne! Nezabíjej mě! Netrestej mě! Odpusť mi! Já už nikdy...

Ano, ty už nikdy...

„Zaklínám duchy, jména...“

Proč se Effenberger odmlčel, proč považoval za nutné prodloužit Hamyšova muka?

„... zaklínám jména Adonai, Eloim, Ariel, Tagla a Mathon, zaklínám...“

Mrtvola se pohnula. Zvedla ruce, nepřírozeně, jako to dělají marionety v loutkovém divadle.

Effenberger umkl.

Hamyš zadoufal, že se mrtvole nedostává dalších sil, že pokus – či spíš to byla předem připravená vražda než pokus – selhal, že se všechno odbyde tím sotva postřehnutelným pohybem paží.

V tom se ale přepočítal.

Mrtvola otevřela ústa. Ozval se chraplavý řev, připomínající bu-rácení šelmy. Tělo se posadilo, stejně nepřírozeně, jako prve zvedlo ruce, a pak se obrátilo k té straně, na které stál ochrnutý Hamyš, a s tváří hrůznou šklebem nenávisti se na něho vrhlo. Stisklo mu krk, přitáhlo ho k sobě a smýklo jím tak, že celou délkou se ocitl nahoře! Mrtvola zase klesla na záda, ale nepustila Hamyšovo hrdlo ze spárů. Naopak, přitáhla ho k sobě, jeden dole a jeden nahoře, teď už oba nehybní, podobní nepřírozeným milencům, ztuhlým v objetí.

Co se toto dělo, ani Effenberger, ani kterýkoli z jeho pomocníků neudělali nic, čím by mohli Hamyšovi pomoci. Nehnuli ani prstem, stáli kolem kamenného kvádru a lhostejně pozorovali, jak mrtvý důsledkem magického ritu ožil, ale jenom proto, aby živého – do-slova – stáhl k sobě.

Hamyš nehybně ležel na mrtvém těle, ruce rozhozené do stran, levou nohu vklíněnou mezi nohy svého příšerného vraha, pravou na straně. Smekla se mu z ní škorně a také ovinovačka se rozbalila a odhalila žalostně otláčenou patu, to svědectví mizerné človeciny, která právě vzala za své.

Mrtvola se tedy pohnula jen na okamžik, ale ten pohyb stál zato. Tohle napadlo Hamyše, když třeštivá bolest poněkud pominula. A pak si uvědomil: já žiju, ovšem, já žiju!

Mrtvola ho stiskla, ale nezardousila. Smýkla jím tak, že se ocitl na katafalku, v pozici jednak nechutné, jednak překerní, ale vaz

mu nezlomila. Ať se tu stalo co se stalo, on žije, vědomí neopustilo tělesnou schránku, která je ovšem stejně bezmocná jako dříve. Zaslechl Effenbergerův hlas.

Šéf oddělení, opět pomalu a nezúčastněně, jako by diktoval neviditelnému písaři, a snad dokonce skutečně diktoval, prohlásil pokus za částečně zdařilý, neboť mrtvola ožila, žel, nikoli trvale, a dvakrát žel, její oživení mělo za následek tragické úmrtí spolupracovníka vzácného nadání, jehož příchod do oddělení mohl znamenat velkou posilu, a jest proto co litovati jeho předčasného odchodu, tohoto mučedníka vědy, který život – doslova – položil na obětní kámen poznání.

Konečně Effenbergerovi lidé procitli z ustrnutí, uvolnili prsty, jimiž mrtvola dosud svírala Hamyšův krk, ohmatali puls, přiložili Hamyšovi k ústům zrcátko, přitiskli mu žhavé železo k zápěstí a konstatovali smrt.

To vše Hamyš slyšel i viděl, neboť mu nezatlačili oči, jak je tomu zvykem, když člověk sejde ze světa smrtí násilnou a navíc nevysvětlitelnou.

Položili ho stranou, na dřevěnou lavici, která stála u stěny. Živě nad ním diskutovali, hovořili o mimořádné události, někteří upřímně vyslovovali účast – Hamyše překvapilo, že nejvíce jeho smrti zřejmě želel doktor Havel, kdo by to do něho řekl – a nakonec se do hloučku diskutujících vmísil i sám docent Effenberger.

„Tělo zde nemůže dlouho zůstat. Nevíme, která z astrálních bytostí způsobila toto zlo, a mohla by se tu usadit trvale.“

Naklonil se nad Hamyše a pronesl pomalu a zřetelně:

„Lucifer, Oouia, Kameron, Aliscot, Mandesumini, Poemi, Oriel, Magreuse, Pariscon, Estion, Dumogon, Divorcon, Casmiel, Hugras, Fabil Voton, Ulisodierno, Petan: Odejdi, pravím, odejdi.“

Vztyčil se a ukázal na Hamyše prstem:

„Odneste ho a spalte!“

V mžiku se Hamyše chopila desítka ochotných paží a už ho zvedli a už ho nesli, chvatně, ba překotně, kráčeli rychle, chvílemi běželi, ani nepostřehl, kudy se ubírají, měl jenom pocit, že pochodní zasazených do železných držáků ve stěnách ubývá a že sestupují kamsi ještě hlouběji, překvapilo ho to, měl za to, že hlavní pracovní sál je nejhlouběji umístěná prostora rozsáhlého podzemního bludiště, ale zřejmě tomu nebylo tak, nesli ho hlouběji a hlouběji, jako by ho chtěli přímo odevzdat bytostem, které žijí ve sféře pod zemskou deskou.

Připomněl si Kropáčka a vzápětí Hrona a Zúbka, a Vlado, tebe jsem zradil, a přece právě ty jsi mi chtěl ukázat cestu k pravdě, přinesl jsi mi dar, knihu obsahující pravé vědění, obraz světa takového, jaký je, a ne takového, jak ho blouznivě vykládají tihle hlupci!

Země není deska ohříváná zespodu zlými démony a osvětlovaná svrchu astrálními bytostmi dobra. Země je kulatá, otáčí se kolem své osy, Měsíc obíhá kolem ní a ona sama, spolu s ostatními planetami, krouží kolem Slunce!

Hlupáci! Vy hlupáci! Zničíte mě, jako jsem zničil Hrona a Zúbka a Kropáčka, ale i kdybyste zničili i poslední zmínky o pravdě světa, sama pravda zůstane neměnná, a Země bude až do skonání věků kroužit kolem plamenné hvězdy zvané Slunce!

Cítil úchvatnou duchovní převahu nad svými mučiteli, ale ti, stokrát žel, měli převahu tělesnou.

Ustali ve svém chvatu, teprve když dospěli k veliké peci účelu zřejmě magického. Položili Hamyše na hromadu polen, takže se mohl dosyta vynadívat na sbírku vycpaných netopýrů, rozvěšenou na černém stropě. Ale ani teď nehodlali chod událostí zbytečně zdržovat. Bez okolků a zbytečných řečí naházeli do pece třísky

a suchý mech, přidali něco křupavého klestí, aby oheň rychleji chytil, na to nakladli borová polena bohatá smůlou a znovu popadli Hamyše, aby ho šoupli pěkně navrch, na polena, klestí, mech a třísky. Potom někdo hodil dovnitř hořící pochodeň a poslední, co Hamyš zaslechl, než ztratil konečně vědomí, bylo zarachocení litinových dvířek pece.

* * *

Čas se vlekl pomalu jako na mučidlech. Lodi připlouvaly a odplouvaly, kovaná kola povozů hrkotala po hrbolatém nábřežním dláždění, Sonnemann, jak si Hamyš všiml, si rozsvítil lampu ve své kajutě, neboť dvojice okének ve vstupních dveřích se tajuplně rozzářila a spiklenecky pomrkávala. Na nábřeží vpochodoval oddíl biřiců. Celý večer, až hluboko do noci, tu budou hlídat majetek i zdraví pokojných občanů. Lampář, kulhavý mužík celý umazaný od sazí, obešel lucerny a zapálil svou dlouhatánskou pochodní olejové lampy. Přístavní věž zrudla září strážního ohně. Tma zhoustla, takže Hamyš, opřený o zábradlí, už neviděl Viktora rozmlouvajícího s Hansem, světlovlasým agentem Akademie, jen občas zaslechl jejich bublavé hlasy.

A najednou, kde se vzal, tu se vzal, přicválal jezdec, v jedné ruce pochodeň, v druhé kožené pouzdro. Ani se nenamáhal sesednout. Zamířil rovnou ke schůdkům a bez jediného slova podal pouzdro Viktorovi a hned nato odcválal, až od kopyt jeho koně odletovaly jiskry.

Viktor se chvatně rozloučil s Hansem a vystoupil na palubu. Sonnemannův zástupce vydal několik rozkazů. Do lodníků vjel život, čtyři seběhli po schůdcích na nábřeží a odvázáli karavelu od černých dubových trámů, ke kterým byla připoutána. Ledva

se vrátili, vytáhli schůdky nahoru a jejich druzi už odstrkávali dlouhými bidly loď od břehu. Zdálo se, že spěchají, jako by teď, najednou, záleželo na každém okamžiku.

„Pojďte, pane,“ vybídl Hamyše Viktor a uchopil ho jemně za paži. Do Sonnemannovy kajuty vstoupili bez zaklepání. Kapitán ani nevzhlédl od svých map, které proměřoval mosazným odpichovátkem. Viktor usedl, a také Hamyš si sedl. Byl vystrašený, ale také podrážděný. Zdálo se mu, že Viktor se chová nějak panovačně.

Viktor otevřel pouzdro a vytáhl svitek papíru. Pozorně si přečetl, co na papíru bylo napsáno, usmál se a podal list Hamyšovi.

Stála tu jediná věta. Zněla:

„Vladimír Hamyš byl vyvržen z života tohoto světa rukou popravicího mistra Halskeho a jeho tělo strávil čistý oheň...“ Žádný podpis, žádné znamení, žádná pečeť, jen jedna jediná věta na bílém papíře.

Viktor, jak se zdálo, byl velmi spokojen.

„Teď už nemůže vůbec nic zhatit náš úspěch,“ řekl česky. Sonnemann, kupodivu, na to navázal. Řekl ironicky:

„Leda bouře a piráti a mořské obludy a zlí duchové. Jinak nic, vůbec nic.“

„S tím už si snadno poradíte, kapitáne,“ usmál se Viktor.

Potom pojedli a ubytovali se v nejlepší kajutě na lodi.

Hamyš dlouho nemohl usnout na kymácivém visutém lůžku. Zmítal se v polospánku a trápily ho strašné vidiny, ale také vzpomínky na příhody nedávno minulé.

Náhle, když už se propadal do spánku, procitl a vytřeštil oči do tmy. Viktor už spokojeně pochrupoval. Ten by usnul i v dračí náruči.

Hamyš si uvědomil, že v krátké době už podruhé čte úřední záznam o své vlastní smrti.

Zvláštní náhoda.

O to více znepokojivá, že počet dvou nemá správný magický smysl. Dva, pokud dva prvky nestojí v protikladu, pokud jsou stejného řádu, nejsou nic.

Zato tři, to pak je jiná. Tři prvky tvoří základ nezviklatelný. Na třech bodech zemského obvodu stojí nebeská klenba a tři démoni podepírají zemskou desku. Tři...

Zmítal se na lůžku a usnul až velmi pozdě.

Nazítří si zase vzpomněl na hrozivý zákon trojice a nepřestal na něj myslet po celou tu dobu, kdy karavela Fénix unikala pirátům, potácela se v bouřích a vyhýbala se démonům a mořským příšerám.

* * *

Muž oblečený do černého s hrozně vyzáblou bledou tváří se vznášel na nebi a díval se dolů velikýma očima. Nebe vypadalo divně. Bylo pestrébarevné, mraky měly stejný vzor jako perské koberce...

Ten muž jsem já, uvědomil si Vladimír Hamyš.

„Otevřel oči, pane profesore!“

„Dej mu napít, Viktor.“

Viktor Nechleba, ten tichý, nenápadný, vždycky ochotný podomek oddělení pro oživování mrtvol šetrně podsunul pod Hamyšova záda svalnatou paži, otužilou častým přenášením nebožtíků, a k okoralým ústům mu přiložil sklenici naplněnou až po okraj chladným, příjemně aromatickým nápojem.

Hamyš se zhluboka napil. Nápoj ho osvěžil. Byla to citronáda s příměsí čehosi lahodného, povzbudivého. Vymanil se z Viktorova objetí, posadil se a zašeptal:

„To všechno byl jenom sen?“

Všechno to tu vypadalo přesně tak jako v onen osudný den, kdy profesor Krejčí Hamyše přeřadil do Effenbergerova oddělení.

Měkké pohovky lákaly k příjemnému posezení, za španělskou stěnou, ach, tam snad skrývala svoji nahotu smyslná kuběna, kostra s magickým mečem vetknutým do hrudního koše se sympaticky usmívala na lebku ozdobenou pentagramem na psacím stole.

A za stolem seděl profesor Krejčí, zřejmě spokojený, žoviální, hladil si prsten ve tvaru hada požírajícího vlastní ocas a se zřejmým potěšením nasával do nozder vůni těžkého vína, stoupající z velkého cínového poháru, který stál před ním, na archu bílého, hustě popsaného papíru, který byl zřejmě původně stočen do trubičky, protože oba jeho konce byly stočené. Profesor musel na papír položit ruku, když zvedal pohár, aby se napil, a když ho pečlivě postavil na původní místo a utřel si hřbetem ruky rubínové krůpěje ze rtů, řekl:

„Právě jsem dostal hlášení o mimořádné události. Vladimír Hamyš, doktor přírodních věd a doktor filozofie, zasvěcenec sedmého stupně, zahynul při výkonu svých povinností a položil život na oltář vědy. Cesta poznání je vroubena hroby hrdinů, s tím se musí vyrovnat každý, kdo po ní kráčí.“

Hamyš si uvědomil, že ho bolí krk, a opatrně se ho dotkl konečky prstů.

„Kropáček tě pořádně stisknul, Vladimíre,“ pokračoval profesor Krejčí.

„Stisknul, ale život z tebe nevymáčkl.“

„Vždyť mě prohlásili za mrtvého, odnesli do sklepení a tam mě šoupli do pece, viděl jsem plameny...“

„Tak, tak, Vladimíre, přesně tak tomu bylo. Akademie zase jednou ostrouhala kolečka. Samozřejmě, vyšetřovací komise se

nevzdá, ale Effenbergerovi lidé jsou už blízko u cíle. Brzy budeme mít účinný lék proti nakažlivým chorobám, už brzy zvládneme technologii výroby antibiotik! Mimo jiné i díky tobě, Vladimíre. Podařilo se nám vyšetřovací komisi pořádně zamotat hlavu. Zakousla se do tvého magického zrcadla jako myš do špeku. Byl to kapitální úlovek, drobnohled a zápisník s kresbami mikroorganismů...”

„I ten zápisník mají v rukou?“ vykřikl Hamyš. Profesor Krejčí se na něho účastně usmál.

„Jinak to nešlo, Vladimíre. Musel jsem dokázat, že patříš ke spiknutí tmářů. K Effenbergerovi jsem tě poslal na výslovný příkaz komise. Musím se ti přiznat, že jsem hrál nebezpečnou hru. Navrhoval jsem totiž, abys byl mučen a popraven! To oni přišli na ten nápad, že by tě mohli použít jako vyzvědače v Effenbergerově oddělení. A milý Effenberger sehrál vrcholné dějství dramatu. Do tajného hlášení pro prezidiální místodržitelství napsal, že jsi bezpochyby spiklenec, protože nenávist dočasně oživlých mrtvol se obrací proti tmářům! Effenberger je teď čistý jako lilie. Vtipný kousek, nezdá se ti?“

„Moc vtipný,“ zabručel Hamyš, ohmatávaje si krk. „Jenže, co bude dál?“

„Tak, tak, příteli, co bude dál. Správná otázka. Věř mi, že jsem ji sám sobě položil, když jsem začal intriku spřádat, a to bylo už toho dne, kdy mi na stůl přišlo udání, že Vladimír Hamyš je tmář, neboť sestrojil drobnohled a zkoumá mikroorganismy.“

„Pane profesore, ve jménu Kavky a Kodyma, vysvětlíte mi... Tohle všechno, pentagram, magický meče, rituály, esoterické vědění...”

„To všechno jsou nesmysly. Je to hanba dnešní doby, která je pravým temným věkem!“

Profesor zvažněl. Bylo až překvapující, jak se změnila tvář tohoto dobře živeného, sama se sebou spokojeného bonvivána. Jeho měkké rysy ztuhly, kolem koutků úst vyvstaly přísné vrásky a v očích se usadil stín.

„Doba, kterou hlupci manipulovaní Akademií nazývají dobou temna, byla ve skutečnosti dobou vrcholného vědění, a my, kteří dnes s námahou a za cenu velikého rizika konáme jakési pokusy, abychom ulehčili břímě osudu našim ubohým současníkům, neznáme ani tisící díl tisícího dílu znalostí, jež byly běžné našim předchůdcům před třemi sty lety. Vždyť my ani nevíme, co to vlastně byl ten týden sluncí, co bylo to velké umírání, které nastalo po něm. Naši předkové objevili zřejmě něco zakázaného... nebo snad zneužili svých znalostí? Nikdo neumí odpovědět. Obrovská rozloha zapovězených oblastí nám napovídá o rozsahu té pohromy. Je to tam přílišné. Můžeš mi věřit, já tam byl.“

„Vy jste tam byl?“ zvolal Hamyš.

„Pozůstatky domů, které se roztavily, jako by byly z vosku. Pole koster, které v noci světélkují. V ruinách tam žijí příšery, napůl lidé, napůl zvířata...“

Povzdechl, a nevesele se usmál.

„Jednou snad budeme znát to, co znali naši předkové. Jednou je snad doženeme. Ale nesmíme připustit, aby se ta hrůza opakovala. To je naše hlavní starost.“

Hovořil tiše, a Hamyš měl dojem, že mluví sám k sobě, že sama sebe přesvědčuje. Profesor Krejčí, Effenberger a jeho spolupracovníci, i ten Kropáček, který zřejmě nebyl skutečně mrtvý a pouze hrál podle předem nachystané role – pro koho? Byl mezi dvanácti další špeh Akademie? Asi ano, proč jinak by Effenberger divadélko uspořádal – všichni ti tmáři, kteří ve skutečnosti nejsou tmáři, třebaže se zasazují za obnovu věku tmy, ačkoli to nebyl věk tmy,

navzdory tomu, že vyvrcholil nepochopitelnou zkázou, ti všichni mu teď připadali marní a směšní.

K čemu to všechno? Nebyl jsem šťastnější, když jsem věřil v existenci duchů zlých, kteří bydlí v hlubinách pod zemskou deskou? Jistě jsem byl šťastnější.

Nemůže být šťasten člověk, který jednou pochopí, že Země je kulatá.

„Co bude se mnou?“ připomněl Hamyš profesorovi. „Tohle je moje hlavní starost.“

„Odejdeš. Viktor tě sem dopravil podzemní chodbou. Pomůže ti a odvede tě do bezpečí.“

„Kde je bezpečí? Kde se schovám, přísám Kavka, ve které zemi na zemské desce najdu útočiště? Akademie má svoje...“

Zarazil se.

„Země je kulatá,“ řekl tiše.

Profesor Krejčí vytáhl ze zásuvky velkou knihu. Hamyš měl pocit, že ji už někdy viděl, a pak si uvědomil, že to je Zúbkův atlas světa!

„Přístup,“ řekl profesor. „Moc Akademie sahá až sem. Tady leží čtyřicet provincií. Dál jsou zakázané oblasti. A tady, Vladimíre, tady leží oceán. Když se přeplavíš na druhou stranu, staneš na územním kontinentu, který za staré doby slul jménem Amerika. Možná i tam jsou města roztavených domů a světélkujících koster. Možná. Pak tam – možná – zemřeš. Ale když zůstaneš tady, zemřeš docela určitě. Jdi, a zkus svoje štěstí.“

Tak tedy ta bláznivá dobrodružství nekončí, uvědomil si Hamyš. To nejhorší teprve leží přede mnou! Nejraději by profesora zardousil, probodal, rozdupal, na kusy roztrhal!

„Proč mě raději nezabijete hned? Proč riskujete, že cestou k oceánu mě zatknou biřicové Akademie? Myslíte, že na mučidlech nepovím, co jsem se právě dověděl?“

„Nedostaneš se na mučidla. Viktor tě zabije dřív, než na tebe první agent Akademie vztáhne ruku.“

„Co když nás přepadnou ve spánku? Co když Viktora přemohou? Co když nás omámí otrávenou vodou?“

Hamyš křičel, bušil pěstmi do desky stolu, takže profesor musel jednou rukou přidržet pohár a druhou lebku.

„Když to musíš vědět... Viktor je kapitán tajné služby prezidia Akademie.“

Profesor vstal, obešel stůl a položil konejšivě ruku Hamyšovi na rameno.

„Toto je temný věk, a toto je bláznivý svět. O černém vykřikujeme, že je bílé a bílé haním pro jeho temnotu. Musíme žít v tomto světě, protože jsme si ho takový udělali. Svět byl vždycky takový, jaký si ho lidé udělali! Musíme ho změnit. Jeden z největších myslitelů minulosti prohlásil, že nestačí svět jenom poznávat, že je nutno ho měnit. Jdi, Vladimíre. Překroč oceán a odejdi do Nového světa. Možná nepodlehl zkáze, možná tam najdeš lidi usilující o to, o co usilujeme my. Vyprávěj jim o naší námaze. Jdi, buď naším poslem. A buď ujistěn, že nejsi první posel, který tam odešel. Mimochodem, jedním z nich byl i tvůj přítel Vlado Zúbek...“

Hamyš ustoupil o krok a sejmul profesorovu ruku ze svého ramene.

„Půjdu. Ale ještě jedno mi řekněte: vrátil se některý z vašich poslů?“

Profesor pomalu obešel stůl, usedl do měkce polstrovaného křesla a napil se vína. U dveří zavrzaly parkety. Viktor zřejmě už ztrácel trpělivost a přešlápl z nohy na nohu.

Profesor vzhlédl a řekl:

„Ne. Nevrátil se. Ještě nikdo se nikdy nevrátil.“

* * *

Po hrozné plavbě trvajících tři měsíce a jeden týden plavčík, který držel hlídku ve strážním koši, oznámil, že vidí na obzoru temnou čáru.

Hamyš byl na konci sil. Nikdy nebyl otlý, ale teď už opravdu připomínal kostlivce. Vypadaly mu přední zuby, tělo měl pokryté ošklivě páchnoucími boláky a vlasy si mohl škubat po hrstech. Příznivou zprávu přijal netečně.

„Země... ano... země... To je dobře, to je dobře.“

Nic duchaplnějšího ho nenapadlo.

Zato na Viktora, Sonnemanna nebo na ostatní lodníky plavba neměla vůbec žádný vliv. Vypadali přesně jako před čtvrt rokem, kdy kradmo opouštěli ztemnělý hamburský přístav.

„Musíte se rozloučit s kapitánem, pane,“ řekl Viktor. „Jste u cíle.“

Jste u cíle?... Snad... jsme u cíle!

Hamyše nenapadlo, že ho Viktor někdy opustí. Bezděčně předpokládal, že sluha s ním půjde dál, že mu bude i nadále pomáhat. Viktor uhodl, na co asi myslí, a zřejmě se chtěl za každou cenu vyhnout nepříjemné debatě a výčitkám.

„Kapitán čeká, pane.“

Hamyš byl tak slabý a otupělý, že se zmohl jen na zabreptání a bez odporu se nechal vyvést z podpalubí a následoval Viktora do kapitánské kajuty.

Kapitán Sonnemann seděl za stolem a psal brkem záznam do lodního deníku. Zvenčí doléhal křik lodníků. Připravovali lodici ke spuštění na moře. Zaveze Hamyše ke břehu.

„Ještě jedna maličkost,“ řekl Sonnemann, jako obvykle bez pozdravu. „Přečtěte si tohle.“

A přisunul lodní deník k Hamyšovi. Hamyš četl nahlas:

„Šestadvacátého června dva tisíce tři sta čtrnáct. Já... já mám narozeniny. Zapomněl jsem... Je mi třiatřicet let...“

„Čtěte dál!“

„Dnes, devětaadvadesátého dne plavby, vlna smetla z paluby ctihodného cestujícího pana Vladimíra Hamyše. Zahájeno pátrání, ale bezvýsledně. Síly dobra postarejtež se o duši toho znamenitého muže.“

Sotva Hamyš dočetl, Sonnnemann nezdvořile hrábl po knize, stáhl ji k sobě a hlučně ji zavřel. Potom vstal.

Hamyš zůstal sedět a zašeptal:

„Potřetí...“

„Je čas, pane. Vyprovodím vás na břeh. Potom... potom se vrátím.“

Hamyš vyšel z kajuty jako omámený.

„Potřetí... opravdu potřetí jsem četl zprávu o své smrti!“

„Tak to muselo být, pane. Podejte mi ruku, pomohu vám. Člun je vratký.“

„Moje věci...?“

„Nebudete žádné potřebovat.“

„Budou na mne čekat?“

„Spolehněte se.“

„Jak to? Cožpak vědí, že přijedu?“

Hamyš, silný jako pětileté děcko, se vrhl kupředu, uchopil Viktora za klopky kabátce, ale podlomila se pod ním kolena, takže mu spočinul u nohou s hlavou na klíně.

„Vědí to už dlouho... od začátku. Celou tu dobu na vás čekají.“

„Od začátku? Od jakého začátku?“

„Šetřte síly, pane. Budete je potřebovat.“

Zbytek cesty uplynul v naprostém mlčení.

Kýl člunu zaskřípěl na oblázcích. Viktor skočil do vody, stáhl Hamyše k sobě, sevřel ho do náruče a bez námahy ho vynesl na souš.

„Už jenom několik kroků, pane.“

„Kde jsou... Kde na nás čekají?“

„Brzy je uvidíte.“

Vzal ho za ruku a vedl ho po křivolaké, ale pohodlné stezce, vtesané do skály.

Hamyš se ohlédl.

Fénix se houpal na vlnách. Lodníci byli všichni na palubě nebo v lanoví, dívali se na něho, a někteří dokonce mávali. Sonnemann se uráčil opustit kajutu, vyšel ven, ale opřel se zády o stěnu a založil si obě ruce na prsou. Veslaři obratně manévrovali lodicí, aby ji drželi blízko u břehu, ale aby se nepoškodila v příboji.

„Ještě několik kroků,“ řekl Viktor.

Hamyš nabral vzduch do bolavých plic a vykročil.

Jeden krok, dva, tři.

Stanul na pěkně dlážděné skalní plošině.

Čekal, že se tu otevře neznámá krajina, že spatří údolí porostlá lesy, že uvidí neznámé město, že mu jezdci na koních vyjedou v ústrety, že k němu poběží ženy a děti...

Nic takového.

Před ním byla stěna, neurčité šedavé barvy, snad skleněná, snad kovová. Vpravo i vlevo se táhla do nedohledna a nahoře se ztrácela v oblacích.

Obrátil se vylekaně k Viktorovi, ale sluha se na něho povzbudivě usmíval.

„Jen nahlédněte...,“ řekl.

Hamyš poklekl, předklonil se, a...

... hlava mu pronikla tou stěnou a on spatřil nad sebou tré nebeských sfér se zavěšenými tělesy astrálními, hvězdami, planetami, item Sluncem, jež zářilo oslnivě. Zato dole, aj, tam zela propast obrovská, šarlatová, zahalená v dým. Stačil si ještě všimnout, že zemská deska je tlustá na sto chlapů výše, a vtáhl hlavu zpět.

„Země není kulatá a netočí se!“ vykřikl zoufale.

„Jenom hlupák si může myslet takovou bláhovost,“ řekl Viktor měkce. „Jak by se lidé udrželi na druhé straně té koule?“

„Kde je ta Amerika, kde jsou lidé Nového světa, komu mám předat poselství...“

„Brzy se dovíte, komu předáte poselství.“

„Ale cožpak...,“ žebroňil Hamyš, obávaje se o poslední zbytek zdravého rozumu. Vzpínal ruce a popolézal kolenačky k Viktorovi, „cožpak profesor Krejčí mi výslovně neřekl, že...“

„Profesor Krejčí je velký mág, zasvěcenec dvanáctého stupně.“

„Docent Effenberger nehledá lék proti nakažlivým nemocem?“

„Vůbec ne! Zabývá se ožíváním mrtvol. Do bludu jste upadl sám, pane, a v bludu jsme vás udržovali do poslední chvíle jenom proto, abyste splnil své poslání. Jinak bychom vás sem nedostali!“

„To všechno dokážu pochopit, ale Země, jak to, že je plochá? Cožpak jsem na vlastní oči neviděl atlas, ve kterém byla zobrazená zemská koule?“

„Tenkrát, dříve, za starých časů,“ opáčil Viktor, „tenkrát Země snad byla kulatá. Co já vím? Ale jedno vím zcela jistě: Země je taková, jakou ji lidé chtějí mít. Lidé propadlí bludu všetečnosti, lidi jako vy, ti chtěli mít Zemi kulatou a měli ji kulatou. A co z toho povstalo? Den stovky sluncí a velké umírání. Kdepak, pane, děkujeme dobrým silám za plochou Zemi. Ale...“

Varovně zvedl prst, pak přiložil dlaň k uchu a po chvíli i Hamyš zaslechl divné skučení, nejdřív slabé a pak stále silnější.

„Je čas. Duchové hladovějí. Nakrmíte je svými hříchy!“

Viktor přistoupil k místu, kde se nebeská bář takřka dotýkala zemské desky, opravdu jen takřka, protože úplně se nebe se zemí stýká jen ve třech bodech, chvíli po ní šátral rukama a pak ji roz-

hrnul jako oponu a zvolal kamsi do kotoučů šarlatového dýmu, které stoupaly zdola:

„Adonai, Eloim, Ariel, Agla Mathon: přistupte, velicí a mocní. Muž obtížený poselstvím zla poznání vás očekává. Je to muž panenské čistoty, který třikrát vydal přítele na smrt a třikrát si přečetl zprávu o svém zmaru. Posel je připraven. Posel čeká. Přijď, Astarote. Volám vás, duchové...”

Pokynul, a Hamyš mátožně vstal a pokročil kupředu. Z pachu síry a spáleniny se mu zatočila hlava. Zavrával, a když nabyl rovnováhy, uvědomil si, že stojí na samém okraji plošiny. Chtěl ustoupit, ale nezbývaly mu síly.

„... volám vás... A... E... A... I... A... S... M... O...”

Viktor se změnil. Už ne sluha, obětavý, vždycky přívětivý, byl to kapitán vyšetřovacího oddělení Akademie, pověřovaný těmi nejdělikátnějšími úkoly, sám jistě také mág, zasvěcenec sedmého, ale možná dokonce devátého stupně!

„... A... A... M... V... P... M... S... C... S... O... G... D... E... G...”

Kotouče dýmu houstly, zhmotňovaly se, zvolna nabývaly příšerné podoby tváře démona.

„A... G... I... E... Z...! Přijměte posla, synové zla!”

„Země je taková, jakou ji lidi udělají. Proč, proč musí být plochá?!” zanaříkal Vladimír Hamyš.

Vykročil do prázdna, a démon, snad Adonai, snad Agla Mathon, přesně to nevěděl ani Viktor, rozpráhl náruč a lačně otevřel tlamu dokořán.

Lov na krysu

V roce 2122 žilo v Arkádii třiapůlkrát víc androidů než lidí. Synů a dcer lidských matek tu zbylo šest krát sto tisíc, kdežto počet androidů se držel na hranici dvou miliónů.

Pak nastal pořádek, což z hlediska historického znamená, že někdo musí ustoupit z cesty.

Ustoupili androidi. Hodně důkladně. Kráter Maskelyne byl plný jejich bezvládných těl. Většina měla rozbitou hlavu: karbonitová skořápka zaneřáděná rosolem. Hrud' měli nedotčenou. Kdo by se taky chtěl trefovat do generátoru studené fúze! Louskání ořechů, jak se tomu říkalo, bylo zábavnější a hlavně bez rizika. Mládež se ozbrojila kladivy na dlouhých násadách (ta kladiva samozřejmě vyrobili androidi) a podnikala štvance ve velkém. Hon na andráše se tomu říkalo. Čím méně jich bylo, tím byl hon zábavnější. Stůj, andráši, a andráš se zastavil. Nemohl utéct. Submisivní obvody mu to nedovolovaly. Poslechl každého člověka, i krysaře s kladivem v ruce.

Tak si lovci andrášů říkali: krysaři. Vyčistíme Arkádii od krysího svinstva. Město je zamořené krysami. Proč se nám žije špatně? Proč se už nikdo neusměje? Proč se všichni nudíme? Proč nemáme žádný cíl? Protože jsou tu krysy. Až je zničíme, začneme zase žít šťastně, jako lidé. Nastane pořádek.

Stůj, andráši. Stůj, kryso.

Ano, pane, řekne android.

My tě zabijeme.

Já to vím, pane.

Jsi rád?

Ovšem, pane.

Klekni si a skloň hlavu.

Android poslechne, lesklá hlavice kladiva svistne vzduchem a pak se ozve křach, ořech je vejpl, rosol teče ven a krysaři jása-
jí. To byla pecka! Hned napoprvé! Tony, Irena, Jurij, Valdo, Josef,
Patricie – nebo kdokoli jiný – je pašák! Ten – nebo ta – dovede
s krysou zatočit!

Pořádková služba (nákladní vůz řízený androidy) v krátké době
tělo odklidila. Odvezla je nejdřív do skladu a potom, když hromada
byla tak velká, aby to stálo za to, velkotonážní nákladák, řízený
androidem, odvezl to svinstvo na skládku v Maskelyne.

Šlo to jako na drátkách po celé dva roky.

V roce 2125 party krysařů marně procházely nočními ulicemi.
Ani v technických koridorech nebyl žádný android. V Maskelyne
se ocitli i výrobci kladiv, androidi pořádkové služby a řidiči ná-
kladáků.

Nastal pořádek.

V Arkádii žilo dál na šest set tisíc synů a dcer lidských matek.
Kolik androidů?

Marta věděla o jednom. Jmenoval se Filip. Už sedmnáct let s ní
žil a nutno dodat, že to byl bezesporu nejlepší manžel, jakého
Marta kdy měla. Za pětadevadesát let svého života vystřídala
manželů dlouhou řadu, takže superlativ „nejlepší“ má v tomto
případě značnou váhu.

Jakmile nastalo očištné hnutí, Olga Fitzmannová radila Martě,
aby dala Filipa pryč.

„Nemusíš se o nic starat,“ naléhala na ni. „Prostě ho pošli ven na
ulici. Tam se o něho postarají. Už se nikdy nevrátí.“

„Neměla bych zavolat do štábu, aby si pro něho přišli?“ zeptala
se tenkrát Marta. Olga si myslela, že to kamarádka myslí vážně,
a zadumala se.

Pak zavrtěla hlavou.

„Dělá to tak spousta lidí. Chtějí se zavděčit. Hlavně bláťáci to dělají. Říká se, že po krysách přijdou na řadu bláťáci. Nejdřív je pošlou na Lagrang a pak šupem zpátky, nahoru na Zemi. Luna má zůstat čistá, to se říká mezi lidmi. Jenže ty ses v Arkádii narodila. Nemusíš se bát. Klidně vyhoď tu krysu na ulici. Proč si komplikovat život?“

Pak se něco stalo, a když se Olga vzpamatovala, ležela na zádech, hrdlo sevřené pevnými prsty Marty Sokolové. Levá lícni kost ji bolela a pálila. Martina tvář nad ní visela jako ohromná rozžhavená pec.

„Ty krávo!“ řvala na ni Marta. „Ještě jednou řekni něco takovýho a zabiju tě.“

Android Filip poklekl vedle své manželky a položil jí konejšivě dlaň na rameno.

„Nebij Olinku,“ řekl. Kdyby ho někdo poslouchal se zavřenýma očima, byl by si myslel, že se android usmívá. Jenže to Filip nemohl. Vypadal jako robot z historického senzualu. Kovově se leskl, v očních jamkách blýskaly čočky staromódních objektivů a místo úst měl reproduktor. Pokud jde o oblečení, nosil jen kalhoty. Doktor Kurz, jeho stvořitel, ho vybavil velmi realistickým biokarbonitovým přirozením, aby mohl fungovat tak, jak si zákaznice přála, totiž jako manžel. To byla jediná část jeho těla, která věrně napodobovala lidskou předlohu. Zbytek víc připomínal zlatisté středověké brnění než člověka. Když mám šoustat s robotem, řekla tehdy Marta doktorovi Kurzovi (zavedla ji k němu Olga), chci vědět, že je to robot. Nenávidím náhražky. Doktor Kurz namítl, že robot bude náhražkou skutečného muže, ať bude vypadat jako člověk anebo jako panák ze senzualu, ale to byla jeho poslední námitka. Marta dovedla být velmi výmluvná, když někomu vysvětlovala,

co si myslí o něm a o jeho názorech, tím spíš, když ten někdo byl muž.

Marta uvolnila sevření, Olga si položila dlaně na pohmožděný krk a rozkašlala se. Marta ji pohladila a s Filipovou pomocí ji posadila.

„Jsi blázen,“ kuckala Olga. „Jednou na to doplatíš. Až to přijde, nestěžuj si. Já tě varovala.“

Filip zvedl Olgu do náruče a odnesl ji k posteli. Chlácholil ji svým příjemným barytonem. Kmitočet androidova hlasu uvolňoval v mozku obou žen centra erotického vzrušení. Za několik okamžiků se budou milovat ve třech. Ví to Olga, ví to Marta, a i kdyby jedna, druhá nebo obě najednou tomu chtěly zabránit, nedokázaly by to. Androidův kompjútr analyzoval situaci a dospěl k závěru, že krizi lze nejrychleji a také nejpříjemněji překonat milostným aktem. A jakmile jednou spustil tento program, přerušit ho mohlo jen krysařovo kladivo. Android už nekomunikoval s intelektem obou žen. Subracionálními prostředky útočil rovnou na mozková centra. Nemusel se dlouho namáhat. V minulosti se mu to podařilo už tolikrát, že reflexní dráhy byly jeho naléhání schůdné jako expresní translunární dálnice neblahé paměti. Ani ne po pěti minutách se tři těla na lůžku proplétala v jednoduchých, věčně opakovaných obrazcích. Jedno bylo bělostné, druhé tmavě hnědé a třetí se lesklo v barvě zlata.

A venku dupaly tlupy mladých mužů a žen ozbrojených kladivy s dlouhou násadou.

Dva roky rychle uplynuly.

Už v polovině druhého roku běsnění poněkud polevilo. Hony na krysy už vyšly z módy a mezi lidmi se ozývaly hlasy, že antropoidní stroje jsou k provozu města nezbytné. Skutečně, na sklonku prvního roku očisty byla Arkádie (ale i ostatní habitaty na Luně,

kde se očištné hnutí rozmohlo) zaneřáděná neslýchaně. Dezintegrační systémy likvidovaly běžné odpadky, ale co s neběžnými? Kam uložit staré šatstvo, nábytek a ostatní předměty krátkodobé spotřeby? Šachty domácích molochů byly moc malé. Starostenský úřad vydal nařízení, že velké předměty je třeba demontovat a řezat, jenže – kdo má takovou práci dělat? Copak to ještě někdo umí? A tak lidé vyhazovali haraburdí na ulice a do koridorů. Dříve něco takového nebylo možné, protože nad pořádkem v nočních hodinách odpočinku bděly hlídky androidů. A tak, jako velkou novotu – přes velehlasité protesty štábu hnutí očisty – starostenské úřady lunárních habitatů nasadily takřka současně v oblastech své správy manipulační vozidla, pečlivě designovaná tak, aby v ničem nepřipomínala člověka.

„Trojské koně krysího svinstva,“ povykovali úderníci hnutí očisty, ale marně, úřady nemohly dlouho strpět ani haraburdí v koridorech, ani svévolné řádění krysařů. A druhá generace manipulačních vozidel už byla menší, umělé ruce dosáhly dále, chápaly předměty obratněji a ze starostenského úřadu Arkádie (a dalších habitatů na Luně) prosakovaly zprávy o tom, že ta třetí generace bude vybavena nohama, aby se stroje mohly dostat tam, kam kolové vozidlo neprojede.

„Vidíš, Filipe, je po všem,“ usmívala se Marta na svého zlatistého manžela. Už se těšila, jak si s ním vyjde na první procházku. Android ještě nikdy neopustil její byt, od první chvíle, kdy ho sem doktor Kurz a Olga dopravili. I před tím prokletým dvaadvacátým rokem bylo soužití s androidem považováno za skandální nemravnost, třebaže by Marta dovedla vypočítat nejméně dva tucty mužů a žen, a doktor Kurz? Ten se netajil tím, že na jeho mlčení spočívá politická stabilita celého habitatu.

„Je po všem,“ usmívala s Marta. Bude to hezká vycházka. Čokoládově temná pleť se dobře vyjímá vedle Filipova zlatého plechu.

A neobléknu ho, rozhodovala se. Jen ať si vykračuje tak, jak jsem na něho zvyklá – v kalhotách. Uvažovala dokonce i o tom, že ho pustí ven bez kalhot, ale ten nápad zavrhl. Není třeba, aby ženské Filipa okukovaly. A já, já půjdu také jenom v kalhotách. Za své tělo se nemusím stydět. Vypadám na pětadvacet.

Olga samozřejmě byla škarohlíd.

„Jen si nedělej iluze,“ varovala ji. „Krysaři čekají na příležitost.“

„Slyšela jsem, že se chystá nové nařízení. Prý budou dovolení androidi, kteří...“

Marta pohlédla po očku na Filipa. V takových chvílích byla na rozpacích: Na Filipově kovové tváři se nezobrazovaly emoce; jak má poznat, že se ho nedotkne neopatrným slůvkem? Naštěstí se Filip ještě nikdy neprojevil jako urážlivá netýkavka. Proto pokračovala:

„Prostě, starosta dovolí používání androidů, kteří nemají lidskou podobu. Takových, jako je Filip.“

„Tak počkej, až to nařízení vyjde,“ radila Marta. „Co tě to bere? Cožpak jsi někdy chodila s Filipem na procházku? Copak ses s ním někdy chlubila?“

„Tenkrát by to nebylo žádné hrdinství... jenom ostuda.“

Znovu pohlédla na androida. Ten seděl v růžové lenošce, hlavu přemýšlivě podepřenou o ruku a tiše poslouchal.

„Teď to také není žádné hrdinství! Je to prostě bláznivost.“

Marta se zahleděla přítelkyni (nebo snad milence?) do očí.

„Ty žárlíš.“

„Prosím tebe...,“ zasmála se Olga strojeně. „To spíš bys ty mohla žárlit na mne... Chodím sem k vám... a chodím sem ráda, to mi můžeš věřit!“

Vyzývavě se usmála na Filipa. Ten se trochu napřímil a složil kovové ruce do klína. Olga věděla, že Filipův kompjútr zvažuje možnost nasazení erotického programu. Naježila se. Na nějaké laskání teď nebyla ani trochu zvědavá. Teď... teď by jistě odolala Filipovu vemlouvavému barytonu, který se dovede zahryznout přesně do toho správného místečka v mozku, vůle taje jako vosk, žhavá láva stéká podél páteře, srdce začne bít, ozvěny tepu se ozývají v celém těle, těžiště těla, ano celé osobnosti, klesá do klína, brána se pootevírá... Ne, na to nejsem zvědavá, ty jedna plechová kryso.

Vítězství? Ironický hlas druhého já se Olze vysmál. Filip si nikdy nezačíná s milostnou hřítkou, pokud nevycítí, že obě ženy jsou na to připraveny. Čert ví, jak to může vědět. Čert, a doktor Kurz.

Bílé zuby zářily v tmavém obličejí. Marta se smála, docela tiše, ale zraňovala Olgu do hloubi duše. Žárlíš, to znamenal její úsměv. Filip je můj manžel, ne tvůj. My dva si s tebou hrajeme, aby naše uspokojení bylo větší. Využíváme tě, jsi naše loutka. Vždyť ty nejsi pro nás nic víc než android zrozený z lidské matky, ano, ty jsi lidská krysa.

Myslela si to Marta doopravdy?

Nebyl to jen shovívavý úsměv přítelkyně? Nechtěla jen kamarádku popíchnout, poškádlit?

Nejspíš ano, a zřejmě by stačilo jen jediné slůvko a nedorozumění by zmizelo jako odfouknuté smítko, jako odpaděk v jícnu domácího molochu. A Marta by nejspíš to slůvko vyslovila, kdyby u dveří nezazněl bzučák.

Marta kývla na Filipa. Ten bez hlesu vstal, několika bleskurýchlymi kroky přistoupil ke stěně, zatlačil na ni loktem a android zmizel ve skryši.

Pochmurné myšlenky byly ty tam, Olga se vzpamatovala. Pozvuditě pokývala očima. Všechno je v pořádku, Martičko, nemusíš se ničeho bát.

„Půjdu otevřít,“ řekla docela zbytečně.

Za dveřmi stáli tři lidé, dva mladíci a jedna dívka.

„Výbor očisty,“ řekl jeden z mladíků. „Hledáme ukryté androidy.“

„No dovolte,“ řekla Marta a přistoupila k Olze. „Co si to dovoluujete?“

Tahle trojice měla už pramálo společného s příslušníky vlčích smeček, které se proháněly Arkádií před dvěma lety. To byli lovci, sadisté, vrazi. Divocí, svalnatí. Paže obnažené, aby obecenstvo mohlo obdivovat svaly. Kladiva v rukou jako odznaky moci. Suroví, ale v jistém slova smyslu čistí, jako zvířata.

Tihle tři?

Úředníci. Samozřejmě náležitě důležití úředníci. Místo kladivem se ohánějí paragrafem. Výnosem ze dne. Odstavec lomeno. Hlášení nahoru. Neodkladně vyřídit dle zápisu z porady.

„Máme zjištěno, že někteří občané nezákonně ukrývají androidy, paní,“ řekl mladý úředník. Člověk, a přece jeho tvář nebyla o nic výraznější než plechový Filipův obličej. Pan nikdo, kde se vzal, tu se vzal, má moc. Kdyby mu za zadkem nestál kamarád, a hlavně to děvče! (Mladá žena vypadala docela sympaticky, v medových očích jí vězely čepele nožů, ale jistě by dovedla být něžná, kdyby ji to někdo naučil, jenže tihle dva? Škoda tebe, děvče!) Propíchlaby ho ukazovákem.

„Paní?“ opakovala po něm Marta. „Mluvíš jako android.“

„Nechte si ty řeči, nebo vás to bude mrzet,“ řekl úředník nepříteli přesvědčivě. Martina černá pleť a bělostné zuby ho vyváděly z míry.

„Tady žádní androidi nejsou,“ ozvala se Olga smířlivě. „My dvě jsme přítelkyně. Jsem tu na návštěvě, chápete? Tohle je malý byt a Marta,“ usmála se na černošku, „nemá velké potřeby. Nač by jí byl android? V jejím věku...“

„Je to naše povinnost,“ řekl úředník, ale už dokázal spolknout slůvko „paní“. Přešlápl z nohy na nohu a nahlédl Martě přes rameno. Druhý mladík vypadal na to, že by se nejraději vytratil ze scény, jen to děvče se tvářilo odhodlaně.

„Umožníte mi vstup?“ zeptalo se nevlídně.

„Máte povolení?“ zeptala se Marta.

„Nechte si ty řeči, občanko,“ odsekla dívka. Pochopila, že Martino mladistvé vzezření je dílo lékařovo. Jako většina dívek jejího věku prudce odsuzovala odstranění vnějších známek stárnutí jako nespravedlnost: staré ženy vypadají mladě, ale díky svým zkušenostem dovedou poplést mužům hlavu. Jak potom máme získávat životní zkušenosti?

„Já jsem tady doma, děvenko,“ řekla jí Marta. „Kdybys někdy chtěla přijít na návštěvu,“ teď popíchla Olgu, „přijď. Můžeme si hezky popovídat.“

Olga strnula. Martě jí přišlo líto, proto rychle dodala:

„Ale nejdřív si umej vlasy.“

Olga se zhrozila: Ta Marta si nikdy nedá pokoj!

„Pojďte ale dál, nebudeme tu stát mezi dveřmi! Však se všechno vyřídí. Martička nic neskrývá, jen pojdte dál. Nemáte chuť na čaj?“

Usmívala se. Ani ona nebyla nejmladší a zkušenosti měla značné. Věděla dobře, jak na takové dva mládenečky oukropečky, a s potěšením si všimla, jak tomu odvážnějšímu rudnou uši. Jenže ta mladá megera si toho taky všimla a řekla prudce:

„Dejte si pozor. Máme vás na seznamu podezřelých. Však my se jednou vrátíme... a pak si promluvíme jinak.“

Otočila se a pochodovala pryč. Méně statečný mladík se k ní okamžitě připojil a ten s červenýma ušima rozhodil ruce, jako by chtěl zdůraznit, že za nic nemůže, zabručel cosi a těžce odklusal.

Olga zavřela dveře, opřela se o ně a rozesmála se.

„Můj ty smutku... Když si pomyslím, jaká hrůza z nich šla před dvěma lety... On se Filip ani nemusel schovávat. Kdyby dupnul, utekli by.“

Marta se ale mračila.

„Seznam podezřelých... Jak se mohli dozvědět, že...“

Ostře se na Olgu zadívala. Kamarádka se ohradila:

„Snad si nemyslíš...“

„Proč se tak rozčiluješ, když máš čisté svědomí?“

„Já se vůbec nerozčiluju, ale rozčiluje mě, že podezíráš zrovna svou nejlepší kamarádku. Sakra, vždyť já tě s Kurzem seznámila a beze mne bys toho plecháče doma neměla!“

„Nemluv o Filipovi tak hnusně. Kdo ví, co s Kurzem pečeš. Bojíš se, co? Myslíš si, že ti teče do bot, a chceš se vykoupat tím, že budeš shazovat lidi, že budeš udávat?“

„Teď už toho mám dost.“

Olga se rozplakala a v bezmocné zuřivosti bušila dozadu oběma pěstmi, až dveře duněly.

„Ty si myslíš, že jsem nějaký hadr,“ křičela na Martu. „Já ti první poslední, já tě seznámila s Kurzem, já ti dohodila Filipa, já s váma lezu do postele a nechám se zneužívat, protože tě mám ráda, a ty se ke mně chováš tak hnusně... Ne, nesahej na mě! Jsi mi odporná! Už mě nikdy neuvidíš!“

Nahmátla kliku a prudce otevřela dveře.

Pustý koridor dýchl na obě ženy vlhkým studeným vzduchem. „Olino...“, řekla Marta rozpačitě. Uvědomila si, že šlápla vedle. Docela zbytečně se na kamarádku osopila. Návštěva těch tří rabiátů ji vylekala.

Olinko, vždyť už nejsem nejmladší, mám právo na pošramocené nervy, po tom všem, co jsem zažila, pochop mě!

Neřekla to, ale chtěla to říct, jenže Olga už proklouzla do koridoru a běžela k východu. Na ulici na ni čekal její glyder, vklouzne do jeho teplé náruče, odjede domů a už nikdy se k Martě nevrátí.

Marta ji dostihla v okamžiku, kdy už otevřela dveře a chystala se vklouznout dovnitř.

„Olinko,“ volala na ni prosebně.

„Nech mě být!“

„A podívejme, co se to tu děje?“

Z budovy vyšla jim už známá trojice. Tentokrát ale byla mluvčím dívka se zlatýma očima.

„Dámy se vylekaly, nemám pravdu? Já tušila, že jdeme na správnou adresu. Vy dvě zavřete tu káru a půjdete s námi na štáb, tam si povíme víc.“

Olga zaváhala. Kontrolky na panelu se rozzářily už v tom okamžiku, kdy otevřela dveře, takže glyder byl připraven vyrazit hned, jak by se posadila do křesla.

„Tak dělej, co na mě koukáš?“ křikla na ni Marta. Olga se ale usmála a zaklapla dveře. Obrátila se k mládenci, který byl zřejmě ustanoven za velitele.

„Děvčátko je hormonálně nevyrovnané, nezdá se vám, příteli?“

Děvčátko možná bylo hormonálně nevyrovnané, ale síly v pažích mělo až až. Olga ustoupila o krok, ale nestačila útok odvrátit, jen ho zmírnila. To už ale zasáhla Marta. Popadla útočnici za paži a smýkla jí nazad.

Dívka byla bílá vzteky. Obrátila se ke svým společníkům a zasyčela na ně:

„Dělejte něco... nečumte tu!“

Tak tedy něco dělali, ale bylo to nemastné neslané, docela nanicovaté. Nejraději by se viděli o tři koridory níž, tím spíš, že hluk potyčky přivábil pozornost zvědavců. Hned tu, hned tam se otevíraly dveře a na obou stranách ulice se tvořily hloučky. Mládenci by se pravděpodobně ztratili z parády a jenom jejich spolubojovnice za vznešenou věc očisty jim bránila v odchodu, nu, řekněme v útěku. Věděli dobře, že v poslední době očištné akce nepostupují vždycky tak hladce, jako tomu bývalo ještě před půl rokem, kdy úderné skupiny ovládaly ulice, koridory a do velké míry i příbytky obyvatel Arkádie. Něco se stalo a lidé ztratili strach. A jak ztratili strach, úderné skupiny na tom byly hůř, než kdyby se ocitly venku, ve vzduchoprázdnu.

To, co vypadalo ze začátku jako drama, se měnilo ve frašku.

Z protější strany ulice padly první posměšné poznámky.

Mladistvá bojovnice za očistu Luny měla už v očích slzy.

„Dobře, dobře, tak už jeďte, vy dvě,“ zabručel velitel hlídky rozpačitě. Pokusil se otevřít dveře glyderu, ale individualizovaný zámek ho neposlechl. Lidé se už nahlas smáli. Olga otevřela, opřela se o dveře a vyzývavě povysunula bok.

„Má přítelkyně zůstane doma, když dovolíte, pane krysaři.“

Úderníci si mezi sebou říkali krysaři, ale nepřáli si, aby jim tak říkali civilisté – složité jsou pochody v hlavách příslušníků očištných hnutí. Velitel skupiny zrudl a posledním siláckým výkonem chtěl smazat chabý dojem vyvolaný dosavadním vývojem událostí. Drapnul Martě po zápěstí a odhodil ženu stranou, až se uhodila o stěnu. Bolestně vykřikla. Vzápětí pocítila, jak jí krev zolovnatěla: identifikační náramek, naladěný na Filipovy obvody...

Android bezpochyby přijal signál úzkosti a v jeho kompjútru se aktivoval záchranný program.

Zůstaň v úkrytu, Filipe, chtěla Marta vykřiknout, ale bylo už pozdě.

Android vyběhl na ulici. Do prostoru padlo ticho. Zlatistá postava v plandavých modrých kalhotách. Android... tak nestydatě technický, že ani nepředstírá příbuznost s lidskou podobou!

Filip si snad neuvědomoval, jaké zděšení ve všech těch lidech vyvolal, ale nedbal toho. Postupoval podle záchranného programu.

Ve zlomku vteřiny vyhledal Martu, analyzoval situaci a správně odhadl, kdo jeho velitelku ohrožuje. V další vteřině velitel úderné skupiny letěl vzduchem a pak padl na záda, lebka mu hlasitě bouchla o chodník a nějaká žena zděšeně vykřikla, protože spatřila krev.

První se vzpamatovala zlatooká krysařka.

„Ty hnusná svinská kryso,“ zaječela. Sáhla kamsi za záda a vytáhla z pouzdra malé, nepříliš výkonné energo a stiskla spoušť.

Výboj nebyl tak silný, aby prorazil protimeteorický kryt Arkádie. Do androidovy hrudi však vnikl spolehlivě, a jelikož to, co začalo špatně, zpravidla nekončí dobře, zasáhl právě ten díl stroje, který by neměl být nikdy zasažen, totiž generátor studené fúze.

Android vybuchl.

Prudké světlo na okamžik oslepilo všechny okolostojící. Marta stála nejblíž. Síla exploze ji odhodila ke stěně. Bolestivě se udeřila do zad a do ušních bubínků. Až po několika vteřinách červené kruhy před jejíma očima zřídly natolik, že mohla spatřit trosky a bezvládné postavy. Vykřikla.

Hned vedle glyderu ležela Olga. Měla utrženou levou ruku a levou nohu a krev z ní prýštila četnými proudy. Krysařce, která

explozi zavinila, se zřejmě nestalo nic vážného a nezraněn ležel na zemi i ten třetí, zcela nevýrazný člen skupiny. Olga měla prostě smůlu. Třebaže stála o dva kroky dál od explodujícího androida, výbuch ji zasáhl naplno, kdežto Martě se nestalo celkem nic.

Duchapřítomnost kupodivu projevila velitel úderníků. Švihl sebou jako ještěrka a na okamžik zmizel horní polovinou těla v otevřených dveřích glyderu, ale hned byl venku s bělostným kokonem salvátoru. To se už vzpamatovala i Marta, pomohla mu záchranný vak roztáhnout a společně vložili krvácející zbytky těla do měkké dutiny. Uzávěr sykl a salvátor se nadul.

Marta i velitel krysařů klečeli naproti sobě. Setkali se očima. Neřekli ani slovo.

Jsou to všechno hlouposti... jakmile se začne umírat, všechno ostatní jde stranou.

Vstali. Zhluboka dýchali a dívali se na tlustý bílý doutník poskvrněný krví. Uprostřed, tam kde byl nejtlustší, světélkovala zelenkává třícítka.

Agregáty záchrany života jsou schopné ještě třicet minut udržovat základní životní funkce raněné.

Marta by chtěla mladíka obejmout a poděkovat mu, a nejspíš by toho později litovala. Naštěstí jí to překazil, ten pitomec. Řekl:

„Tohle je důkaz! Android! Veřejné ohrožení!“

A ukazoval na doutnající zbytky umělého muže.

Nedokázal mluvit souvisle, ale to, co ze sebe vysoukal, stačilo, aby Marta zaplašila pozitivní city, které ji nakrátko ovládly. Řekla:

„Vy dobytkové, použili jste neoprávněně zbraň a zavinili jste ohrožení života. Tohle si odserete, krysaři.“

„Byla to sebeobrana.“

„Hovno, sebeobrana! Chovali jste se jako idioti! Tady je čtyřicet lidí, kteří mi to dosvědčí!“

Rozhlédla se kolem sebe. Ale... co to? Už jich nebylo čtyřicet, ale dvacet, ba patnáct, a vida, tam mizí skupinka a tam zas další... Co se to s vámi děje, lidé? Před chvilkou jste se krysařům smáli, nevěděli jste, co je to strach.

Mrška, ten strach. Jako bájný Fénix se rodí znovu a znovu. Každé lidské neštěstí mu pomáhá na svět.

Marta zaslechla houkání policejních sirén. Monitorovací zařízení zaznamenalo explozi a aktivovalo varovné systémy. Spatřila modrá světla majáků, a když se ohlédla, i na druhé straně byly domy modře ozářené.

Hlídkové vozy se blížily z obou stran.

Co se mnou udělají, blesklo jí hlavou..., a co se stane s Olgou?

A už tu byla první policajtská kára. Křídla dveří vylétla vzhůru. Pach piva a potu dýchl Martě do tváře. Muži v modrých stejnokrojích spatřili bílý salvátor na zemi. Na nic se zbytečně nevyptávali, popadli ho, vtáhli dovnitř a několika přesnými pohyby fixovali salvátor do držáků. Pak zase vylezli.

„Tak ji odvezte, proboha,“ řekla Marta. Byla k smrti unavená.

„Nejdřív sepíšeme protokol.“

„Jenže... ona umřel!“

„Kdo je zodpovědný za její zranění?“

Krysař ukázal prstem na Martu.

„To ona! Vybuchl ilegálně přechovávaný android!“

„Střelila do něho energem,“ řekla Marta. Policisté se obrátili ke krysařce. Křivě se usmála.

„Ta ženská se zbláznila. Nemám energo. Můžete si mě prohlédnout.“

Jeden z policistů velmi formálně popleskal dívku po bocích.

„Nic, poručíku,“ hlásil.

„Máte nějaký důkaz pro svoje tvrzení?“ zeptal se poručík Marty.

Otevřenými dveřmi policejního glyderu spatřila těleso salvátoru. Svítilo na něm číslo dvacet devět.

Zoufale potřásla hlavou a pak...

Přiskočila k poručíkovi a vrazila mu loket do žaludku. Byla to dost silná rána na to, aby muž odlétl dva tři kroky nazad. Marta věděla, že ji ten druhý může střelit psychinou nebo dokonce energem do zad, ale v danou chvíli jí na ničem nezáleželo.

Skočila dovnitř, zabouchla dveře a vrazila ruce do ovládacích rukávů. Glyder okamžitě vypálil kupředu. Fasády domů splynuly v jednotvárné šedi. Vpředu plály modré majáky, přijížděly další policejní vozy.

„Nechte toho, ženská. Víte dobře, že to máte marné. Kam chcete sakra ujet? Aspoň teď se zachovejte rozumně. Připíšeme vám to k dobru.“

Policajtův hlas zněl docela dobrácky.

Martě těžkly ruce v rukávech. Zmírnila rychlost. Přijíždějící policejní vozy už viděla docela jasně.

„Zastavte,“ nabádal ji medvěd policajt.

Škubla rukama a zvedla stroj do výšky. Skupina tří policejních glyderů prosvištěla pode dnem, div jim nesrazila majáky ze střechy.

Teď se zvednou a budu je mít v zádech, pomyslela si Marta. Bude to veselá honěná v kupoli Arkádie. Může trvat celou noc.

Položila stroj na bok a zakroužila.

Pod sebou spatřila zábavní čtvrť. Už nebyla ani zdaleka tak veselá jako kdysi, když výlety na Lunu byly považovány za velikou atrakci, a dokonce i za společenskou povinnost. Nicméně, ani dnes nebyla úplně opuštěná. Světelné reklamy hotelu Splendid, Majestic, Inter, Vselená... a dole v jasně osvětlených ulicích pestré tečky. Jsou to turisté. Dívají se vzhůru, asi mávají a smějí se,

protože jsou přesvědčeni, že laskavá správa Arkádie uspořádala letecký cirkus.

Opravdu, taková honička v kupoli se nevidí každý den.

Policahti se neodváží mě sestřelit před očima turistů. Habitaty získaly v posledních dvou letech špatnou pověst, honičky na androidy nebyly všem turistům po chuti. Louskání ořechů, fujtajksl – to říkají dnes i lidé, kteří se té ponuré zábavy ještě nedávno sami účastnili. A víte, že policahti sestřelili v Arkádii svoje vlastní gravo? Opravdu? Vážně? Neříkejte...

Marta se ušklíbla. Můžu honičku prodlužovat do aleluja.

Můžu, až na to, že Olina umře za sedmadvacet, ne teď už šestadvacet minut.

Pozvedla paže ještě výš.

Prudký tah ji vmáčkl do sedadla. Salvátor naštěstí pevně vězel v závěsech. Olga teď visí, chudinka, hlavou dolů, ale v tom stavu, v jakém je, jí to může být jedno, agregáty se o ni starají v jakékoli poloze.

Lampy upevněné na konstrukci kupole svítily Martě do očí jako jícny sopek. Opírala se o akcelerační pedál a rvala ovládací rukávy, div je neutrhla.

Něco se kmitlo kolem okna. Byl to nosník, nebo reflektor?

Ozvala se rána. Najednou neviděla nic, docela nic a teprve po chvílce se jí mraky hvězd roztančily před očima.

Ocitla se nad kupolí, ve volném kosmickém prostoru.

Směšné..., ale tak to chodí na Luně. Tam, kde končí střecha, začíná kosmický prostor.

Uvolnila tlak na akcelerační pedál a sklopila stroj na bok. Podívala se stranou a spatřila velkou světélkující pětadvacítku. Uháněla vpřed. Věděla, že automaty už zacelily otvor v protimeteorické cloně. Co udělá dál?

Zdola ji oslnily reflektory arkádského kosmodromu. V rozích obdélníkové přistávací plochy svítily čtyři obrovské, oranžové. Po obvodu obdélníků zářily zelené korály, zato úhlopříčky byly červené.

Marta si uvědomila, co to znamená. Kosmodrom je přichystaný přijmout pendl z Lagrangu. Prostor nad Arkádií musí být teď čistý, děj se co děj. V tomhle byly předpisy neúprosné. Ani protipožární glydery neměly výjimku, a kdyby někde poblíž vypukl požár, žádný červený glyder neopustí propust, dokud se přistávací nohy pendlu nedotknou plochy. Totéž platí pro modré glydery bezpečnostních sil.

„Sokolová, jste na příjmu?“ uslyšela Marta policistův hlas. „Já vám nařizuju, Sokolová, okamžitě se vraťte. Rozumně se dohodneme. Uděláme tlustou čáru, a co bude pod ní, smažeme. Slyšíte mě? My jsme našli to energo. Víme, jak se to stalo. Je to neoprávněné držení zbraně. Vyjednali jsme dohodu s tím jejich vejbořem...“

Policista si dal záležet, aby do slova „vejbor“ vložil dostatek pohrdání.

„My stáhneme žalobu na ilegálně drženou zbraň a oni zapomenou na androida. Vraťte se, už vám nic nehrozí. Fitzmannovou odvezeme do nemocnice. Nemůžete tam venku lítat věčně. Ta holka umře... a vy taky, protože máte málo vzduchu. Já vím, paliva je dost, abyste doletěla na Lagrang, ale dostanete se tam mrtvá... a druhá mrtvola bude ležet vedle vás.“

Marta Sokolová mlčela. V hlubině probleskovala Arkádie. Žili tam lidé stateční i zbabělí, policajti, krysaři i docela obyčejní, ten dělal to, ten zas ono, jiný nic a žil na vrub města..., ale všichni žili obyčejně, normálně...

Co jsem to za člověka? Proč musím jít jinou cestou než všichni ostatní, přemítala Marta. Nemám ráda chlapy, no dobře, nabrnkla

jsem si Olinu, takových ženských je spousta, čím dál víc, a není divu, když vidíme, co je to za verbež, tihle chlapi. Proč jsem ale do toho zapletla robota? Protože mě vzrušoval ten zákaz? A co teď? Co dělat po tom všem, co se semlelo?

Ten policajt má pravdu, došlo jí. Musím dolů.

Dala se na útěk v prvním popudu. Přiměl ji k tomu vztek a nervozita. Vždycky byla zbrkloun a věk ji z toho nevyléčil.

Odkašlala si.

„Něco jste řekla, Sokolová?“ zeptal se policista.

„Kterou propust mi přidělujete?“

Nastalo ticho. Policista asi nečekal, že se Marta vzdá tak rychle.

„Z pětky je nejbliž do špitálu.“

„Dobrá. Rozsviňte mi ji.“

Do tmy vytryskla růžová záře. Z otevřené propusti vytryskl vzduch, okamžitě zmrzl a růžové světlo majáků se tříštilo v mlze.

„Nasazuju na poslední otočku,“ řekla Marta. „Připravte se na mne.“

„Dobře děláte, Sokolová,“ děl policista konejšivě. Zřejmě se bál, že si to Marta v poslední chvíli rozmyslí a uletí..., ale kam? Do Lunagraadu? I tam jsou policisté a lovci androidů. Na Lagrang? Palivo stačí, ale vzduchu je málo a hlavně... Olga tak dlouhou cestu nevydrží.

Marta si uvědomila, že policajt je asi taky pořádně vyděšený. Koneckonců, bezpečnostní sbor nemá čím se chlubit. Policajti si nechali před nosem ukrást glyder a připustili, že prchající delikvent udělal díru do kupole. Lidi, to je přece ostuda jako hrom! Ne, policajti nemají zájem na nějakém důkladném vyšetřování. Nejspíš se budou snažit o ututlání celého případu. Tak už to chodí ve všech světech, ať jsou nahoře nebo dole.

Snesla se blíž ke kupoli a zmírnila rychlost na minimum.

„Dobře děláte, Sokolová,“ opakoval policista. „Už jsem mluvil s kapitánem Mantellou. Psychiatři se vás ujmou a napíší posudek. Jednala jste v hnutí mysli. Případ nejde k soudu. Třeba z vás udělají ženu roku.“

Strojeně se zasmál, aby Marta pochopila, že to měl být vtip. Věřila mu?

Nepřemýšlela o jeho slovech, spíš se snažila zvažovat situaci. Viděla ji v celé složitosti, jako váhu o mnoha miskách. A na té největší, nejvíce zatížené, leží salvátor s tělem Olgy Fitzmannové.

Pomalou se blížila k propusti. Půlkulatý pahrbek z průhledného silikitu, port v malém. Před vchodem se rozsvítilo maličké psaníčko, miniatura přistávací plochy pro pendl, čtyři oranžové majáky v rozích, zelená barva po obvodu, červené iks uprostřed.

Glyder si lehne na psaníčko jako pes na rohožku, po transportních drahách vklouzne dovnitř a tím dobrodružství skončí.

Jedno skončí a druhé začne.

Policajti, psychiatři, ouřadové.

Je mi pětasmdesát, uvažovala Marta, ale ani já nepamatuji případ, že by někdo ukradl policejní glyder a prorazil střechu, a co nepamatuji já, nepamatuje tady nikdo.

Zasmála se. Byla na ten čin docela pyšná.

Do tváře ji udeřilo prudké fialové světlo.

V první chvíli ho považovala za přistávající maják, ale vzápětí si uvědomila, že majáky nejsou nikdy fialové, protože fialová barva je sekundární záření modulového energia. Ano, energia vrhají takové snopy fialového světla, takže...

Někdo po mně střílí energem, uvědomila si.

Prudce strhla řízení vpravo. Glyder se zakymácel. Rána zřejmě zasáhla, ale naštěstí všechny ovládací prvky jsou mnohonásobně jištěné.

„Sokolová, co se děje? Sakra, proč jste zase usnula?“

„Ty hajzle! Já tu střechu prorazím znova, ale tentokrát druhým směrem a prásknu do tebe jako bomba!“

Ráda by to udělala, takový měla vztek, ale netušila, kde se ten policista s vysílačkou skrývá.

„Já blbá vám věřila! Doufám, že někdo tuhle frekvenci slyší. Lidi, poslouvejte: policajti poslali do kupole střelce! Je u propusti a pere to do mne energem!“

Rvala se s řízením. Stalo se zřejmě něco vážného, protože ovládací rukávy přestávaly fungovat a glyder docela jasně táhnul doleva.

Druhý snop fialového světla proletěl těsně kolem kabiny. Ten třetí zasáhne naplno.

Až se potkáme na onom světě, Olino, budem na tom stejně. Určitě mi nevyčteš, že jsem pro tebe málo obětovala.

„Sokolová! Sokolová! Co tam vyvádíte? Propust čeká!“

Vypnula interkom.

V infračerveném spektru spatřila na obrazovce jasnou zelenou barvu. Jak by ne, vždyť energo vydává ze sebe i teplo. Na to policejní střelec zapomněl. Vidím ho stejně, jako vidí on mě, uvažovala Marta.

Napnula všechny síly, aby zvládla řízení. Stroj se opile zapotácel, ale nakonec se jí podařilo ho srovnat.

Namířila přímo na protivníka.

Jestli má v hlavě i něco jiného než špony, pochopí, co se stane, když se do glyderu trefí: stroj poletí dál a rozmázne ho napadrť.

Držela zelené světélko v zaměřovacím kříži a uvolňovala akcelérátor. Střelec nepozná, jak rychle na něho glyder letí. Vidí ho v zaměřovači jako oválný balónek, který se pomalu nadouvá. Ne, z přímého pohledu nelze odhadnout rychlost, leda že ten střelec má v zaměřovači radarový dálkoměr.

Pokud ho tam má, pohlédla Marta na salvátor, jsme obě v pytlí. Obě? Ty už tam jsi... a já tam budu co nevidět.

Fialové světlo se objevilo potřetí.

„Jenže... co se to stalo?“

Třetí výstřel padl z jiného místa než první dva a fialový snop už nesměřoval k jejímu gravu, ale kamsi stranou... ano, smetl to zelené světélko, zrádný bod označující místo, kde stál útočník.

Pochopila, co se vlastně stalo.

Na střeše poblíž propusti nestál jeden střelec, ale dva. Ten první vypálil dvě rány energem na přistávající gravo, druhý střelec s útokem zřejmě nesouhlasil a svého druha zlikvidoval.

Že by se policajti porvali mezi sebou? Změnil snad Mantella v poslední chvíli rozkaz? Copak by nařídil, aby jeden příslušník sboru chladnokrevně zastřelil toho druhého? A našel by se mezi policajty takový, který by bez rozmýšlení spálil kamaráda?

Vztáhla ruku po spínači telkomu, ale senzoru se nedotkla. Neměla teď čas na sáhodlouhé vybavování. Glyder byl vážně poškozený, kymácel se na strany, v zadní části něco ošklivě skříplo a nebyl by to žádný div, kdyby se v příštích okamžicích zřítíl. A dole ve tmě stojí někdo neznámý s energem připraveným k další ráně. Kdo ví, co je to za člověka a jaké má úmysly. Třeba je to šílenec.

Vytáhla ruce z rukávů.

„Přistát!“ poručila palubnímu automatu.

Doufala, že automat není zaklíčovaný na určitý hlas. Naštěstí v policejním glyderu se často střídaly posádky, u řízení sedí hned ten, hned onen. Klíčovací selektor by byl spíš na obtíž než k užítí.

Jemná tkanina skafandru ji sevřela do objetí a uzávěry zašuměly kolem ní. Shora padla kulatá přilba a vsála se okrajem do měkkého límce. Glyder usedl kupodivu hladce – poškozené byly okruhy

manuálního ovládní. Marta si blahořečila, že přistávací manévr svěřila automatu. Kdyby se o přistání pokusila sama, mohlo to dopadnout podstatně hůř.

Uvolnila dveře a s ruční svítilnou napřaženou kupředu vyklouzla ven.

V nepravdělné skvrně jasného světla se zmítala silikitová lana, vzpěry tlusté jako dubové kameny – a všude byly návěje jemného prachu. Lekla se, protože tam vlevo se něco zabělalo. Byl to kulatý radom, schránka na radarovou anténu. Tahle bílá kulička je neškodná... až na to, že zpoza radomu vyčuhují nohy.

Opatrně postoupila kupředu. Nohy se nehýbaly.

Dívala se na ně pozorně, ale chvilku to trvalo, než si uvědomila, co je na nich zvláštního.

Za radomem ležel člověk – a neměl na sobě skafandr.

Nešla k němu přímo, postupovala v širokém oblouku, připravena při prvním podezření zhasnout svítilnu a uskočit stranou.

Trvalo to dlouho, než spatřila celé tělo.

Nebyl to člověk, ale android. V ruce svíral energo, ale bylo mu platné jako mrtvému zimník, protože měl hrud' na cucky.

V reproduktorech Martiny přilby se ozval tichý hlas:

„Ani hnout, poldo, pane.“

Byl to zbytečný povel, protože Marta se nehýbala, strnulá úžasem, bezmála tak tuhá jako android s dírou v hrudi. Ani hnout, poldo, pane. Nemohla se neusmát. Poldo, pane, něco takového se může narodit v makovici androida, člověka by to nenapadlo!

Ruce oddálila od těla, aby druhý střelec – kdo jiný by mluvil ze tmy – viděl, že nemá zbraň, a pomalu se otočila do směru, odkud zřejmě padla osudná rána.

„Nejsem polda,“ řekla.

Bylo to zbytečné, to jí došlo okamžitě. Přiletěla v policejním gravu a měla na sobě modrý skafandr s hvězdou na levém rameni. Kdo jiný by měla být, než polda? Snad děda Mráz?

„Nehýbej se,“ opakoval střelec.

Neposlechla. Pomalu a systematicky zkoumala světelnou skvrnou prostor před sebou. Stožáry a vzpěry se strašidelně zmítaly jako prsty, které se pro ni natahují, aby ji vyloupily z teplého skafandru a hodily ji nahou a bezbrannou na pospas kosmické prázdnotě.

„Střelím!“ pohrozil hlas.

„Nestřelíš,“ řekla Marta. Dokonce se usmála. Tam někde v tmě se schovával android a tyhle chlapce já dobře znám, táhlo jí hlavou. Moc dobře. „Nestřelíš,“ opakovala. „Nemůžeš mě střelit, kryso. Jsem člověk. Nezabiješ mě, protože tvoje obvody jsou v pořádku. Když jsi viděl, že po mně tvůj kamarád střílí, sejmul jsi ho. Musel jsi to udělat. Jsi stroj, něco jako mlýnek na kávu nebo kladivo.“

Chudák Filip... často ho deptala posměšnými poznámkami o příbuzenském vztahu k mlýnku na kávu.

Konečně ho objevila.

Vykukoval zpoza stožáru.

Měl lidskou podobu, ale jakou podobu! Bílá tvář s červeným bambulovitým nosem. Zrzavé kudrnaté vlasy a hrotitá čepice na hlavě. Zmalovaná ústa, kostkovaný kabát s velikými knoflíky a v klopě ta velká květina, celá žlutá, ovšem, slunečnice se jmenuje. Vypadal směšně, až na to, že byl nesmírně špinavý. Kromě toho držel v rukou velké policejní energo.

„Utekl jsi z dětského koutku v lunaparku?“ zeptala se.

„Ano, paní,“ odpověděl. Už věděl, že před ním stojí žena, analyzoval hlasový kmitočet. A nejspíš tedy věděl, že nepatří k policii.

Někteří androidi mají přístup k městské databance a tenhle ho měl určitě, jinak by se mu nepodařilo utéct a schovávat se před krysaři tady na střeše. Jak dlouho asi? Zeptala se ho na to.

„Utekli jsme, hned jak to začalo,“ přiznal se bez váhání.

Androidi na útěku. Já jsem žena na útěku a v mém gravu, proboha, kolik času ještě zbývá?

Sevřelo se jí hrdlo žalem a úzkostí.

Android je na tom mnohem líp. Nejspíš krade energii z nějaké antény nebo signálního reflektoru. Může tu spokojeně žít ještě desítky let. Ale já? Vzduchu mi zbývá na slabou hodinku života. Olina zemře mnohem dřív.

„Musel jsi kamaráda zabít, protože na mě střílel,“ řekla Marta. Vykročila k němu. Ani se nepokusil namířit energo. Jistící obvody v něm fungovaly bezchybně.

„Ty nejsi policista, paní?“ Tykal mi. Androidi vždycky lidem tykali, ledaže je někdo speciálně naprogramoval na vykání.

„Pojď se mnou,“ poručila mu. Okamžitě vykročil. Jak dlouho neslyšel žádný příkaz? Pociťuje něco jako úlevu? Musel tu žít v psychickém napětí. Kdo ví, jak získal zbraň. Věděl, že odpírá lidským příkazům, a zřejmě se upnul na své sebezáchovné obvody. A navíc věděl, že hnutí krysařů nemá oficiální požehnání úřadů. Starosta nikdy úředně nepodpořil takzvané očistné hnutí! Tenhle android nepatřil soukromníkovi, vystupoval jako klaun v dětském koutku lunaparku a podléhal tedy městské správě, právě tak jako hrotitá čepice a slunečnice v klopě. Android chránil sám sebe, přesně podle programu... Co je to logika a pravda? Záleží na interpretaci.

Máš mé sympatie, kamaráde, pomyslela si Marta.

Odvrátila se od něho a světlem reflektoru vyhledala glyder. Teprve teď si uvědomila, jak šťastně přistáli: automat dokázal prokličkovat tělesem glyderu v lese silikitových lan silných jako

lidská paže. Štěstí? Kdepak, automat by se urazil, kdyby se Marta před ním zmínila o štěstí. On to prostě dovede.

Došli ke glyderu, Marta vpředu, android kráčel za ní. Jeho kroky samozřejmě neslyšela, ale cítila jeho přítomnost v zádech. Při pomyšlení na energo v jeho ruce jí nebylo nejlíp. Bezpečnostní obvody mu sice fungovaly, ale tyhle obvody jistě taky fungovaly v mozku jeho kamaráda, dokud... dokud nepřestaly fungovat.

Kdy praskly? Včera? Před týdnem? Před půl rokem?

Marta se naklonila dovnitř.

„Pomoz mi,“ poručila klaunovi. Uvolnila spony. Android uchopil kon ocelovým pažemi, ustoupil a čekal, co dalšího mu Marta nařídí.

Zelené číslo na kokonu ukazovalo devět minut života.

„Odkud jste cucali šťávu?“

„Nerozumím, paní.“

„Kde jste brali energii?“

„Z radarové kupole.“

Tak tedy přece jen lezli do radomu. Motali se tu po střeše, schovávali se před chlapy z údržbářského oddělení, občas si vlezli do radomu a napásli se. Žili si tu v klidu, dokud se tu zčistajasna neobjevil policejní glyder. Musel to pro ně být otřes. Jeden to nevydržel, cvaklo mu v kouli a začal střílet.

Cvaklo mu v kouli, tohle rčení platí pro androidy jako ušité.

„Je vzduchotěsná?“ ukázala Marta na schránku radarové antény.

„Vždycky jsme ji utěsnili,“ řekl android.

„Museli to udělat, jinak by si údržbáři všimli, že sem někdo chodí na smetanu. Kontrolují radom pravidelně jednou měsíčně. Jdeme,“ řekla.

Android opatrně kráčel za ní. Svítila kolem sebe. Překvapilo ji, že nevidí žádné stopy.

„Maskovali jste stopy?“

„Ano, paní. Moc jsme tady ale nechodili. Po většinu času jsme seděli na místě.“

„Jak dlouho vlastně?“ zeptala se. Uvědomila si, že robot jí neřekl přesně, že utekli. Prý od začátku „toho všeho“, ale to je široký pojem.

„Čtrnáct let.“

Čtrnáct let tu proseděli bez hnutí, ve vakuu, civěli před sebe, mračna hvězd táhla nad šaškovskou čepicí jednoho a holou lebku druhého a jen někdy, čas od času, když energetická hladina v jejich zásobnících poklesla na minimum, vkradli se do radomu, aby tam uloupili dodávku.

Ne, nesmím je litovat, řekla si Marta. Jsou to stroje. Nepotřebují pohyb. Mají sebezáchovné obvody, a to je všechno.

Android složil kokon na zem a několika obratnými pohyby otevřel uzávěry vnějšího pláště radomu. Unikající vzduch mu zkapalněl na kovových pažích, ale nevšímal si toho. Nadzvedl plášť, aby Marta mohla vstoupit. Společnými silami pak vsunuli salvátor do prostoru mezivrstvy. Tam android uzavřel vnější plášť a zopakoval operaci na plášti vnitřním.

Vešli do půlkulovitého prostoru, kde radarová anténa bez velkého nadšení cvičila svými kostliváckými pažemi.

Doleva, doprava. Doleva, doprava.

Pěkná otrava. Žádná zábava. To bych raději seděla čtrnáct let tam venku a dívala se na Mléčnou dráhu.

„Víš, kde je tady vypínač světla?“

„Ano, paní.“

„Rozsviť.“

Poslouchal na slovíčko. Byl to prvotřídní výrobek, nejspíš nějaké pozemské firmy. Luňácký šmejda by tak dlouho ve vakuu nevydržel, pomyslela si Marta a usmála se.

I ona se narodila na Zemi, zůstal v ní kyslíkový šovinismus i po těch letech strávených na Luně. Šutráci mají pravdu: kyslík zůstane kyslíkem, i kdyby na Měsíci žil sto let. Nikdy na Zemi nezapomene.

Sejmula přilbu, rozepnula uzávěry a vystoupila ze skafandru. Sesunul se jí k nohám.

„Oblékni to,“ poručila mu.

Nezaváhal, opravdu na sebe začal skafandr natahovat, ale dotaz si neodpustil:

„Proč, paní?“

Usmála se.

„Dovedeš mluvit mým hlasem?“

Zbytečná otázka. Každý android dovede napodobovat jakýkoli zvuk a samozřejmě i hlas kohokoli. Filip to uměl skvěle. Spolu se často bavili a nasmáli se... Raději nevzpomínat.

„Ano, paní.“

„Udělej to.“

„Ano, paní,“ odpověděl, ale už jejím hlasem. Lekla se, ale nedala na sobě nic znát, aby si myslel, andráš jeden andrášská!

„Teď se vrátíš do glyderu. Nasedneš do něho a spojíš se s autem. Manuální řízení nefunguje, ale automat je v pořádku. Nařídíš automatu start. Jakmile vzlétne, naber kurs na Lagrang dvojku. Poslechne tě. Na Lagrangu smějí androidi žít, tam není žádné hnutí očisty. Tam se androidi vyrábějí, rozumíš mi?“

„Rozumím, paní.“

„Poletíš tam dlouho, glyder neumí letět tak rychle. Člověk by za tu dobu spotřeboval kyslík, ale tobě to nevadí.“

„Nevadí, paní.“

„Až se zvedneš, zapneš telkom. Ozve se ti policajt. Bude ti nadávat, ale nevsímej si toho. Bude ti říkat, Sokolová, neblázni a přistaň. Jmenuješ se Marta Sokolová.“

„Jmenuju se Marta Sokolová,“ opakoval android trpělivě.

„Poslouchej pozorně. Jmenuješ se Marta Sokolová a vezeš na Lagrang dvojku tělo Olgy Fitzmannové. Opakuj to.“

„Jmenuju se Marta Sokolová a vezu na Lagrang dvojku tělo Olgy Fitzmannové.“

„Tohle je tvůj prioritní program. Blokuju všechny změny. Navždy.“

„Blokuješ všechny změny, navždy, paní,“ odpověděl android, snad i trochu slavnostně. Jak je to dlouho, kdy ho někdo programoval?

„Kdo jsi?“ chtěla se přesvědčit. Uspokojil ji:

„Marta Sokolová.“

„Dobře, Marto,“ řekla Marta. „Až se ten policajt ozve, chtěj mluvit s poručíkem Mantellou. To je jeho šéf. Policajt nebude chtít, ale trvej na tom. Nakonec dostaneš Mantellu na příjem. Až se to stane, řekni mu: jdi se bodnout, policajte. Ať ti řekne co ti řekne, odpovídej jenom: jdi se bodnout, policajte.“

„Řeknu mu to, paní,“ tvrdil android s červeným nosem, žabí hubou a černými čárkami na očích.

Určitě mu to řekne, mohla si tím být skálopevně jista. Je to stroj. Jako mlýnek na kávu.

„Až mu to řekneš, vypni telkom a pokračuj v letu na Lagrang dvojku.“

„A co potom, paní?“

„Pak jsi volný.“

„Volný?“ zeptal se nechápavě. „Znám to slovo, ale nerozumím mu.“

„Však on už se tě někdo ujme a dá ti příkazy. Do té doby platí to, co jsem ti nařídila já,“ řekla.

Chystal se k odchodu. Zarazila ho.

„Mimochodem, za pět minut od téhle chvíle vymaž z paměti všechny vzpomínky na to, co se stalo od chvíle, kdy jsi s tím svým kámošem utekl z lunaparku. Rozumíš?“

„Udělám to, paní.“

To bych ti taky radila, pomyslela si Marta. „Snad budeš mít štěstí. Na Lagrangu dvojce je fabrika a velké údržbářské dílny. Třeba si tě tam nechají a budou tě zkoumat. Pěkně jim zamotáš hlavu, vědátorům tam nahoře.“

Usmála se na něho.

„Tak běž.“

Android způsobně pozdravil a proklouzl pod spodním okrajem vnitřního pláště. Poslouchala ho, jak šramotí a otevírá vnější plášť. Uzávěry zapadly a v tichu se ozývalo už jen hučení radarové antény, která neustávala ve své rozcvičce.

Vzdychla, pokrčila rameny a sklonila se nad salvátorem.

Najednou strnula. Uslyšela nějaký pohyb za svými zády. Pevně sevřela pažbu energia a otočila se.

Dveře se neslyšně otevíraly jako nějaká strašná tlama. Ve tmavém obdélníku se chvěla černota.

Namířila zbraň.

„To snad nebude třeba, paní Marto,“ řekl doktor Kurz a vstoupil do světla. Za ním kráčeli dva androidi – ten nejjednodušší model, s obličejí hladkými jako vajíčko, ani reproduktor na místě úst neměli. Kurz jim ukázal prstem na salvátor. Obratně ho popadli a už s ním spěchali pryč.

Marta na něho užasle civěla.

„Právě jsem se s vámi chtěla spojit,“ ukázala mu ruku s kroužkem. „Jak jste mohl vědět, že...“

„Já to vědět nemohl, ale Mantella vás vypátral.“ Přistoupil k ní a stiskl jí ramena. Pozorně si ji prohlížel. Byl mladší než ona

o dvacet let, ale na juvenilizaci kašlal, takže vypadal jako řádný, zkušený, pětasedesátiletý lékař, tvář počáranou hustou šrafurou vrásek a s bělostnými vlasy. Jen to husté obočí měl černé. „Jste v pořádku, Marto?“

„Samozřejmě. A Olina...“

„Nemějte o ni strach. Dám ji do pořádku. Víte, co dovedu. Vždycky jste byla spokojená, nebo snad ne?“

Usmála se, ale úsměv rychle pohasl.

„Mantella...“

Lékař ustoupil a zasmušil se.

„Budete mít nějaké potíže. Mantella vás měl celou dobu jako na dlani. Věděl, kde jste přistála, a protože není hloupý, snadno si spočítal, kudy se můžete dostat dovnitř. Buď propustí, ale tam stáli jeho muži, nebo tímhle radomem.“

„Sem taky přijdou... jeho muži?“

Šedovlasý lékař jemně zavrtěl hlavou.

„Sem ne. Nemějte obavy.“

Netvářila se nejchytřeji.

„To mě má pan Mantella tak rád?“

„Milá Marto... Proč vy, krásné ženy, jste tak egocentrické a myslíte si, že vaším...“ chtěl říci klínem, ale rozmyslel si to, „... úsměvem prochází osa Galaxie? Dejme tomu, že poručík Mantella někdy potřebuje moje službičky a odplácí se mi, když ho o to požádám. Je to velice jednoduché, jako ostatně všechno, co doopravdy funguje.“

Náramek na jeho zápěstí jemně zabzučel.

„Prosím,“ ozval se Kurz.

„Tady přítel...“

Kurz pokývl hlavou a neslyšně artikuloval Mantellovo jméno.

„Slyším vás dobře, příteli.“

„Už jste na místě?“

Lékař se zarazil a pak opatrně řekl:

„Skoro...“

„Můžete se vrátit... Ta bláznivá ženská se rozhodla spáchat sebevraždu. Letí v policejním voze na Lagrang.“

„Tak za ní pošlete záchranný člun!“ zvolal Kurz v hraném afektu a tázavě se podíval na Martu.

„To nejde, přistává pendl. Ta ženská má prostě smůlu.“

„Takže...“ řekl Kurz neurčitě.

„Ji můžeme zapsat do seznamu zemřelých. A tu její kamarádku taky. Konec.“

Mantella se nechal nachytat... finta vyšla se vším všudy... jsem z toho venku..., táhlo Martě hlavou. Lékař ji objal kolem ramen.

„Pojďte..., ale... jak vám mám vlastně říkat?“

„Co tím myslíte?“

„Marta Sokolová je mrtvá..., nebo spíš bude, asi tak za dvacet minut. Koho to tedy držím kolem ramen?“

„Myslím si, doktore, že vás něco napadne.“

„Taky si myslím. Mimochodem, nechtěla byste se na nějakou dobu stát mužem? Ženského těla jste si užila až až...“ Cítil, jak ztuhla pod jeho paží. „Jen klid, drahá, byl to jen takový pošetilý nápad, nelamte si s tím hlavu.“

Před východem dvorně ustoupil stranou a vpustil ji první.

To jsem zvědavá, jak se bude chovat, až ze mě udělá muže. Protože doktor Kurz, ten když si něco vezme do hlavy, vždycky toho dosáhne. A co tomu řekne Olina?

Doktor Kurz jemně zavřel za sebou dveře radarové kupole, připojil se k Martě a pak spolu kráčeli chodbou dál, bok po boku.

Mlčeli. Měli oba o čem přemýšlet.

Zepelín na Měsíci

Jednoho nevinného jitra starý Mauser propadl podlahou světa snů obývaného maskami zapomenutých lásek a ocitl se v mlze polospánku, v níž není jiného úniku než do mučírny bdění, ledaže se člověk položí blaženě naznak a umře, žel, jenom dočasně, a právě to se Mauserovi nepodařilo, ať dělal co dělal, čemuž není se co divit, jelikož v polospánku dobrá vůle nadělá víc škody než užitku, a to je zřejmě jediná společná vlastnost, již polospánek sdílí se stavem plného vědomí, a tak tedy se Mauser bédně potácel, potácel vleže, aniž udělal jediný krok, jak by také mohl kráčet v posteli, a ani rukama nepohyboval, třeba měl pocit, že jimi kolem sebe zoufale máchá, tiskl oční víčka k sobě, chci spát, chci spát, opakoval si, jen ať nic nevidím, a sotva si to pomyslel, už to viděl, vzducholod' dlouhou sto dvacet metrů s pestrobarevným obalem, z červenožluté pruhované látky, na síťovině lan visí bledě modrá kabina pro pasažéry a posádku, je tam samozřejmě i místo pro motory, jeden vpředu, druhý vzadu, oba silné panhard-levasseury o síle 250 HP, velmi moderní, šestnáctiventilové čtyřválcové s desmodromickým rozvodem, na ten byl Mauser velmi pyšný, desmodromický rozvod a šestnáctiventilový čtyřválec, bože, to je krása, a což teprve až ta vzducholod' poletí v panoramatu měsíčních kráterů a hor, přepestrý doutník v nekonečné šedi, sama Země v nadhlavníku se bude usmívat, konečně jste stvořili něco krásného, že to ale trvalo, po devadesáti letech se rozvinul na Měsíci květ a není to květ, je to vzducholod', první zepelín na Měsíci!

Mauser, aniž otevřel oči, se blaženě usmál.

Mauserův zepelín! Ted', páni policajti a úředníci, vidíte, kdo je to Mauser, ten opilec a pobuda, budižkničemu, Mauser vyvrženec,

kterého se každý štítí! Mauserův zepelín. Až přijedou turisté ze Země a z Lagrangů a z Ganymedu a budou se ptát, co že to je tam vzadu, no řekněte, pane policajt, a on odvrátí hlavu a nebude chtít vidět, jenže turista se nedá a zopakuje důrazněji, co je to tam, to krásné, barevné, letí to kolem šedivých hor jako utržený květ orchideje, ach ano, odpoví policista, aniž pohlédne tou stranou, kam turista ukazuje, proč by hleděl, dobře ví, CO to tam letí, je to Mauserova vzducholod' a to ví na Měsíci každý, ach ano, řekne, to je Mauserova vzducholod', postavil ji jeden smradlavý ožrala, je to génius a stvořitel a ještě něco víc, je to vyvolenec boží, jeho duchem k vám promlouvá Zjevení a vy, hlupče, odvracíte hlavu.

A policajt řekne: Jakápak vzducholod' na Měsíci, vždyť tady nemáme žádný vzduch, a na to se turista rozesměje, co na tom záleží, že nemáte, hlavně že vzducholod' je krásná!

Jenže já se nedám, pane policajt, uvažoval Mauser. V ústech cítil lepkavou pachut' kořalky a parta krabů klepetářů, jeho úhlavních nepřátel, se už dala do denní roboty v útrokách, však já vás uleju, jen co se zmátořím a postavím na nohy, krabi nesnášejí alkohol, to hned zalezou, kde se asi skrývají, nejspíš někde pod žebry, ale Mauser je tam nikdy nenahmatal, jakkoli se ta žebra jasně rýsují pod žlutou kůží. Já se nedám. Vzduch nevzduch, můj zepelín poleť a bude to první krásná věc, kterou starý Měsíc kdy spatřil!

Převaloval se pak na lůžku, bojoval s bolestí a utíkal se k obrazu zepelínu na šedivém pozadí hor, on v té vzducholodi letěl, aby unikl štipavým klepetům, a opravdu to pomáhalo, ne snad proto, že vzducholod' letěla vysoko, ale proto, že krabi se obávají krásy, ta je hubí, jsou živi z šerednosti, mlsají šed' a prach a amorfní světlo stropních panelů, vdechují všudypřítomný pach dezinfekčních prostředků, řekni před nimi plastik a oni hned zadupou člunkovitýma nohama a štip, štip, už pracují ostošest. Mauser během těch

let natahal do svého brlohu v samém vrchlíku kupole, nedaleko hlavního rozvodu klimatizace, několik kubíků pravého dřevěného odpadu, pokryl překližkovou mozaikou každý čtvereční centimetr stěn, i na oknech udělal žaluzie, vybral dlouhá a úzká prkénka a pospojoval je mosaznými drátky a stačilo zatáhnout, prkénka se sklopila a bylo vidět ven, zubatý val kráteru Sabine, samozřejmě šeredný, po šedivé dálnici uhánějí nákladáky pokryté prachem, to vše samozřejmě šedivé a samozřejmě šeredné, jak to někdo může snést a snášet, tolik let, po celý život? Žil obklopen dřevěným ostěním, ale kraby neoklamal, ti dobře věděli, že pod ostěním je plastik, hnusná umělotina, táhne se na kilometry, struktura habitatu Arkádie vyrostla jako vřed na okraji Moře klidu, je umělá, nepřirozená a krabi to dobře vědí, nic krásného na ní není a to, co se za krásné prohlašuje a považuje, vymysleli psychologové, prý aby se lidi nezbláznili, jenže oni se stejně všichni zbláznili, proč by tu jinak byli, celý habitat je jeden velký šílenčinec, útulek pro cvoky, a ti nejhorší blázni bez naděje na uzdravení se holedbají duševním zdravím, pracují a sportují a smějí se a cpou do sebe čerstvou zeleninu, jako kdyby to zelí a mrkev nebyly z téhož plastiku jako stěny habitatu, jak jen může někdo zakrývat oči nad něčím tak samozřejmým, jen alkohol je přirozený, výsledek kvasného procesu, a pokud je člověku z pití špatně, není to vina alkoholu, nýbrž všech těch svinstev, která výrobce do pití strká, jak je to jasné, jak je to průzračné i pro nepřiliš pronikavý rozum!

V dopoledních hodinách Mauser na vidinu pruhovaného zepe-línu zapomněl a po celý den pracoval – byť bezděky – na tom, aby ji rozpustil v lihu. Až v podvečer, když se objímal a hubičkoval s nějakým tlustým chlapem z Lagrangu jedničky, sezónním to uprchlíkem od rodiny, vyrazil ze sebe těžkým jazykem:

„A víš ty, kdo já jsem? Nevíš, vid'?' Já jsem Mark Mauser, tvůrce prvního zepelínu na Měsíci!“

„Co je to zepelín?“ zeptal se ten tlustoch.

„Je to vzducholod', sto dvacet metrů dlouhá. Má červenožlutý plášť, kabinu modrou jako květy pomněnek a ty vrtule, ty jsou hráškově zelené. Točí se docela pomalu, ale pohánějí je silné motory panhard-levasseur o síle 250 HP. Jsou to šestnáctiventilové čtyřválcové.“

Tlustoch se vymanil z jeho objetí. Měl naběhlé oči, a když promluvil, horní a dolní ret byl spojen úzkou stužkou sliny. Říká se tomu sloupek.

„Ty vole,“ oslovil Mausera, „co to kecáš za blbosti? Jakápak vzducholod' na Měsíci? Copak je tady vzduch? Jak by vzducholod' mohla létat?“

Mauser už už chtěl vyhrknout, že tedy slevuje a netrvá na sto dvaceti metrech a že ten motor může být taky jenom jeden, nač dvakrát 250 HP, jednou to stačí také, v nejhorším ta vzducholod' poletí jenom dopředu, a kdyby se nakrásně chtěla vrátit, kapitán učiní obratný manévr, ale pak mu najednou přišlo vzducholodi líto a znenáviděl toho hnusného tlustého chlapa tak, že poodstoupil, rozpřáhl se a veškerou silou ho udeřil do obličeje.

Řečeno veškerou neznamená, že to byla síla velká, na Mauserových suchých pažích byla jen kůže a zauzlené žíly a svalů měl natolik, aby dokázal donést sklínku k ústům, takže velkou ránu nevyvinul, ale že měl kostnaté ruce s vystouplými klouby, dokázal tlustochovi procvaknout jemnou tkáň na rtu, sloupek se zbarvil krví a krev také zakalila tlustochovy zraky, krev zpěněná adrenalinem, chlap se nadýchl a už se na Mausera hnal a ještě štěstí, že poblíž stála Běta Uličnice a ta nastavila tomu bejkovi nohu, takže zakopl, ale neupadl, zachytil se pultu, loktem shodil

celé stádečko vycíděných sklínek, a to už Madame Sylvia tiskla nožkou poplašný spínač, pronto, pronto, už aby tu byli ti vazouni v modrém, taková rvačka nedělá v lokálu dobrou pověst, dekádní bilance Tří purpurových koulí není nejlepší, tři a půl megabytů, co je to dneska, to vůbec nic neznamená, a už tu byli, zlatí kluci, ale jen aby to nepřehnali a hlavně aby nikoho nesebrali, rvačka sice nedělá lokálu dobrou pověst, protože kunčafci si řeknou, tam nepudem, tam by nám dali přes hubu, ale ne zas tak zlou pověst, protože jiní kunčafci si řeknou, tam pudem, tam je to živý, zato nejhorší pověst udělá, když policajti někoho seberou, to si kunčafci řeknou, kdepak, tam nepudem, tam nám daj nejdřív přes hubu a pak nás zavřou.

„Už je to v pořádku, pánové se dobře baví, to je nedorozumění, jen klid, chlapi, jen klid!“ volala Madame Sylvia, jenže tlustoch teď už opravdu řval jako tur a bil kolem sebe pěstmi, praštil desátníka Grumana pod žebra a to neměl dělat, desátník je na svá žebra háklivý a nemá rád, když se mu do nich opilci trefují pěstmi. To bude pokuta nejméně pět set kilobytů, to snesu, ale kdyby to mělo být mega, ouvej a to snad ne, bědovala Madame Sylvia v duchu.

„Von mi bere mou vzducholod’!“ křičel starý Mauser a Běta mu pomáhala.

„Já to viděla, on mu chtěl ukradnout tu jeho vzducholod’“, křičela a tlustoch, teď už omámený zásahem somnia, blábolil něco v tom smyslu, že vzducholod’ na Měsíci je úplná blbost, protože na Měsíci není žádný vzduch a vzducholod’ nemůže létat, ani kdyby měla motor silný 1000 HP.

„Ani deset tisíc...,“ vzdychl tlustoch. „Ani sto tisíc. Ani milion tisíckrát tisíc milionů.“

Zaplétal se do těch sum a Mauser křičel, že si nenechá ukrást svoji vzducholod’.

A tak to všechno přišlo do hlášení a z hlášení do svodky a ze svodky do databáze a tam to po dvou dnech vyštouřala Lily Bernsteinová, zpravodajka agentury Den.

Tak tohle je roztomilý bonbónek, pomyslela si. Vzducholod' na Měsíci.

„Vždycky jsem věděl, že jsi blázen,“ řekl jí směnař, když se s ním spojila. „Ale netušil jsem, že jsi takový blázen.“

Pozorovala ho na obrazovce svého telefonu. Dobře si všimla, jak mu ruce hrají na klaviatuře a jak očkem švidrá kamsi stranou. Chytil se, staroušek, pomyslela si.

„Jenom dostatečně šílené nápady mají nějakou cenu. Zepelín na Měsíci, to už je pořádně šílený nápad.“

Směnař hned neodpověděl a díval se na displej. Pak se obrátil k objektivu telefonu, potažmo k Lily, a řekl:

„Tak tedy Mark Julian Mauser. Na Měsíc přišel ve svých osmačtyřiceti letech, v roce 2037. Už dvaatřicet let tu straší. Notorický alkoholik. Dvanáctkrát trestaný. Nucená léčba, sedmkrát, vždycky bezvysledná.“

„Je to snílek,“ řekla Lily.

„Ožrala a parazit.“

„Nádherný snílek. Vymyslel si červenožlutý zepelín na pozadí šedivých měsíčních skal. Už sedmdesát let lidi žijou na Měsíci a už sedmdesát let jim jde na nervy ta nekonečná šed'. Co na tom, že je Mauser alkoholik. Víš ty něco o poezii? Mauser zasadil květinu do kráteru Archimedes.“

„Na Měsíci žádný zepelín nemůže létat, protože tam není vzduch.“

„Červenožlutý zepelín s modrou gondolou je krásný. Má hráškově zelené vrtule,“ Lily na to.

Směnař chvíli studoval displej.

Už se mnou mluví tři minuty, uvědomila si Lily. Vyhrála jsem.

Ovládla se však. Věděla, že jediným úsměvem by mohla všechno zkazit.

„Lilinko,“ řekl směnař měkce, „ten tvůj Mauser je zpravodajsky nepoužitelný. Viděla jsi ho?“

„Ano,“ řekla Lily. „Mluvila jsem s ním. Navštívila jsem ho v base.“

„Ruku na srdce: copak můžeme takového člověka pustit do sítě? Dovedeš si ho představit v dómu?“

Byla to opravdu komická představa. Vybavila si před očima domácnost usedlé rodinky. Tátové a mámy dřepí kolem přijímače a civí na dóm. A tam se potácí ožralý dědek a blábolí o červenožlutém zepelínu.

„Tebe nadchnul, protože máš fantazii. Navštívila jsi v base nádherného snílka, jenže normální člověk by v něm neviděl snílka, ale prachobyčejného ožralu!“

„Tak si uděláme vizual,“ řekla Lily.

„Víš, kolik takový vizual stojí solarbytů?“

„Ten nápad za to stojí. Je dost šílený.“ Teprve teď se usmála. „Chtěl bys, aby na Měsíci létal červenožlutý zepelín?“

Už věděla, že ho dostala tam, kde ho chtěla mít.

„Tebe neštve ta šedivá barva? Tebe nerozčilují ty skály? Ty se na ně můžeš dívat s potěšením?“

Trochu zafuněl.

„No dobře,“ řekl. „Ale Lily, jestli tohle nevyjde... Šéfka mě roztrhne, ale pamatuj si, i jako roztrženéj budu mít dost páry na to, abych ti ukroutil uši.“

„Vyjde to,“ řekla Lily. „Lidi milují šílené nápady. A tohle je ten nejšílenější nesmysl, o kterém jsem v životě slyšela. Vyjde to.“

A vyšlo to.

* * *

Lily Bernsteinová nafoukla případ Mauserovy vzducholodi do rozměrů bez přehánění kosmických.

Nádherný snílek Mauser.

Zpravodajské relace plastivizní sítě nezastíraly fakt, že Mauser je pobuda, který po plných třicet let od svého příchodu na Měsíc tu tropil jenom ostudu. Vymýšlel perpetuum mobile, rozmlouval s dušemi zemřelých, navazoval telepatická spojení s mimozemšťany, pěstoval metavitální sílu a drobně přestupoval zákony, někdy víc a někdy míň, a tu a tam si vysloužil drobné potrestání. Třicet let pil krev úředníkům, zejména policejním. Teď ho znali všude tam, kam zasahovalo zpravodajství sítě, v industriálních oblastech Země, v kosmických městech v lagrangeových bodech, v lunárních a marsovských habitatech a v koloniích na planetkách a měsíciích Jupiteru.

Znali ho, milovali ho.

Nádherný snílek Mauser háže rukavici do tváře oficiální vědě. Jediný se postavil proti historickému spiknutí mužů a žen, kteří uzurpují právo na klíče k pokladnici lidského vědění.

I v minulosti žili takoví lidé.

Věřili, že pára je schopna konat práci, a nedbali výsměchu akademiků. Věřili na kameny padající z nebe. Věřili na myslící stroje. Až ve šlépějích těchto nádherných snů se bědně vlekli otroci oficiální vědy. Síla snu je donutila přistoupit na argumenty snů. Někdy ale akademici zvítězili a snůlka umučili. Charles Fort, Erich von Däniken, Emilie Strinbergová, Dan Komaf – každá generace poznala svého mučedníka snu, poznala ho a milovala, ale to už bylo pozdě.

Nesmíme dopustit, aby akademici uštvali nádherného snůlka naší epochy, promlouvala Lily Bernsteinová k duším stamilionů lidí.

Promlouval i Mark Julian Mauser, samozřejmě že ne osobně, ale v podobě vizualu, počítačem stvořené bytosti k nerozeznání podobné originálu, ovšem oproštěné od všech nepříjemných vlastností, které by rušily komunikaci.

Skutečný Mauser byl odporný už na první pohled. Špinavá, vyzáblá troska s pustýma očima. Pokud nebyl opilý, zmítala s ním klepotice, a když se napil, hovořil nesouvisle, plácal páté přes deváté o tom, že kremrole je sladká a že zmrzlina studí.

Jeho vizual, počítačem vytvořený trojrozměrný pohyblivý obraz nadaný umělou inteligencí, se pohyboval v plastivizním dómu s nenuceností táborového řečníka. Sršel vtipem. K dispozici měl nepřebornou zásobu argumentů, čerpal je z databanky sítě.

Ano, lidé ho milovali, třebaže netušili, že k nim nemluví skutečný člověk, ale jeho idealizovaný vizual.

„Jen zabeďněnec může tvrdit, že vzducholodě minulého století létaly pozemským ovzduším proto, že byly lehčí než vzduch,“ promlouval elektronický ideál bytosti zvané Mark Julian Mauser k plastivizním divákům na světech přirozených i umělých. „Kde je příčina a kde následek? Ano, vzducholodě byly lehké, a proto létaly. Je snad pojem lehkost nějak spojen s pojmem vzduch? Taková zrůdná vazba přeci odporuje elementární logice. Copak se my, občané měsíčních habitatů, denně nesetkáváme s příkladem lehkosti v nehostinném prostředí vzduchoprázdne šedi? Já, Mark Julian Mauser, žaluji. Rozsáhlé spiknutí je namířeno proti mému projektu. Obracím se na vás: Nedopusťte, aby moji myšlenku zadupali do šedivého prachu ti, kteří si říkají vědci jen proto, aby lépe maskovali svoje nevědění.“

Dnes a denně Mauserův vizual promlouval k plastivizním divákům. A v dómech plynuly obrazy jeho červenožlutě pruhované vzducholodi. Barvy zářily na pozadí měsíčních Apenin, zelené vr-

tule se pomalu točily a okna kabiny zářila ještě jasněji než hvězdy nad zubatým okrajem horského hřebenu.

Diváci na to očarovane hleděli. Jak rádi by se dotkli zářivého přeludu, jak rádi by potěžkali to, o čem nádherný snílek Mauser prohlašuje, že je mnohem lehčí, než cokoli člověk kdy stvořil. Je to lehké jako zepelín, dítko té zapomenuté, nepochopitelné a při veškeré hrůze i úchvatné doby zvané dvacáté století.

Byli nadšení, a pokud jen trochu mohli, nelitovali prostředků, aby snílkovi Mauserovi v realizaci zepelínu pomohli.

Když sbírka začala a vedení agentury Den se dozvědělo, že lidé ze všech světů umělých i přirozených předvádějí svoje megabyty na konto Mauserova projektu, v zákulisí propukla prudká interní bouře. Samotná ředitelka sítě povolala Lily na koberec.

„Ten nesmysl musí přestat! Ten humbuk se zepelínem se mi nelíbil od samého začátku. Byla jsem proti němu, ale řekla jsem si, budiž, jsme tu i proto, aby se divák bavil. Jenže teď z něho ždímeme megabyty.“

Ještě toho večera vystoupila Lily Bernsteinová v plastivizi a jménem Marka Juliana Mausera prohlásila, že prostředků je už dost a dalších není třeba. Netušila, jakou bouři tím vyvolá.

Během tří dnů vznikl na Lagrangu Dvě, zcela spontánně, Výbor pro podporu Marka Juliana Mausera. Do týdne měl pobočky v celém systému. Teprve teď megabyty tekly, splývaly do gigabytů, ty se spojovaly do ultrabytů a solarbytů.

Mauserův institut v Arkádii, domovském to habitatu nádherného snílka, disponoval počítačovou kapacitou, jaká neměla v dosavadních dějinách vědeckého a technického rozvoje obdoby. Ředitel Mauserova institutu, akademik Josip Kobylak, doktor věd, se mohl plným právem považovat za všemocného. On, který tak dlouho živořil na okraji vědy, ze všech stran považovaný za

podvodníka, osočovaný, že ke svým vědeckým hodnostem došel postranními cestíčkami, na čemž bylo něco pravdy, však i do čela Mauserova institutu se dostal metodami, jež nesnesly denní světlo, mohl – díky tolika solarbytům počítačové kapacity – dosáhnout všeho, nebo téměř všeho.

A přece ho krušily těžké starosti.

* * *

„Kdy jste mluvila s Mauserem naposled?“

Lily věděla o Kobylakovi mnohem víc, než by mu bylo milé. Nevážila si ho a upřímně litovala toho, že se s ním dostala na palubu jedné lodi.

„Před týdnem,“ odpověděla chladně. „Proč vás to zajímá?“

Akademik Kobylak měl přepychovou pracovnu, prezident Světové akademie věd mohl o takové jen snít. Jak by ne, vždyť Mauserův institut disponoval ne méně než pětinasobnou počítačovou kapacitou, než měla kapacita počítačů SAV.

„Mezi lidmi se začíná mluvit o tom, že žádný Mauser neexistuje a neexistoval. Že je to vizual.“

„V plastivizi je to vizual, to přece víte.“

„Samozřejmě, že to vím,“ odsekl akademik Kobylak podrážděně. „Nechci ale, aby to věděl člověk z ulice. Podívejte se sama!“

Na velkém displeji vsazeném do stěny zaplál graf, znázorňující ekonomickou situaci Mauserova institutu. Červená barva cifer nenechávala nikoho na pochybách: bohatství povážlivě tálo. Lidé začali rušit svoje kontrakty.

„To je vaše vina,“ řekla Lily Bernsteinová. „Publikum chce výsledky. Dělá ten váš slavný institut něco? Nebo jenom dřepíte na balíku a křečujete solarbyty?“

„To není vaše věc, co institut dělá nebo nedělá! Výsledky? Ty nechte laskavě na nás. Vy zajišťujete publicitu. Pěkně děkuju za vaši práci! Plastivizní divák není žádný hlupák. Dovede rozeznat vizuala od opravdové lidské bytosti.“

„Zatím nerozeznal.“

„Ale ano! Pověsti se šíří jako nákaza. Bernsteinová, jestli proti tomu nic neuděláte, do čtrnácti dnů jsme na mizině.“

Ty jsi na mizině, podvodníku, pomyslela si novinářka. Nahlas řekla:

„Co chcete, abych udělala?“

„Musíte lidi přesvědčit, že v Arkádii opravdu žije člověk jménem Mark Julian Mauser. Musíte toho člověka přivést před kameru.“

„To nejde.“

„Jak to, že to nejde?“ křičel akademik Kobylak.

„Myslíte si, že mě to nenapadlo? Myslíte, že nevím, co se děje, co se mezi lidmi šušká? Myslíte, že naše agentura nemá přehled? Já se o to pokusila!“

„No... a?“

„Mauser chlastá daleko víc než předtím. Není divu, předtím neměl na pořádné chlastání prostředky. Teď je má a rychle pracuje ke zkáze. Dřív to byla aspoň troska. Ale teď...“

Třásl se jí ruce.

„Dejte těm lidem tu jejich zatracenou vzducholod' a všechno bude v pořádku.“

„Neříkejte mi, co mám lidem dávat! Vy jim dejte živého Mausera.“

„Promluvte s ním sám.“

„Na to mám vás!“

„Nemyslete si, že jste si mě koupil.“

Usmál se. Věděl, že si ji koupil. Rozhněvalo ji to.

„Kašlu na vás, rozumíte? Nemáte mě v hrsti. Jestli máte dost silný žaludek, zavedu vás za Mauserem. Promluvte s ním. To bude moje poslední spolupráce na celém projektu.“

„Zničím vás. Mám takovou kapacitu, že...“

Vstala.

„Pojďte,“ řekla.

* * *

Cesta zabrala hodně času. Nejeli přímo. Nechtěli, aby je někdo spatřil. Arkádie byla plná novinářů, teď, když se rozkřiklo, že s Mauserem není něco v pořádku, že snad ani žádný Mauser nikdy nežil a že Kobylak je strůjce největšího podvodu všech dob. Často měnili kabinu rychlodráhy, nevyhýbali se ani eskalátorům a nákladním transportérům. Mlčeli. Vzájemná zloba je spojovala i rozdělovala. Byli jako odsouzenci spojení jediným řetězem. Oba cítili, že by mohli být docela šťastni, bez toho druhého.

Konečně se dostali až ke dveřím nákladní zdviže, kudy mechanici dopravovali součástky vzduchotechnického rozvodu. Cesta vzhůru nebyla příjemná. Kabina byla prostorná, ale špinavá, bez tlumičů, takže sebou cukala, div z nich nevytrásla duši. Bezpečnostní lampy opatřené otrískanými mřížkami zamřele svítily. Akademikova pleš se leskla v příšeří. Lily si stoupla co nejdále od něho a opřela se o stěnu. Kobylak hleděl na druhou stranu. Klec zdviže úpěla, jako by se chtěla rozpadnout.

Stoupali k vrcholku. Kdyby došlo k nějaké poruše, pomyslela si Lily, kabina by prorazila kupoli a proud vzduchu by ji vyhodil do vzduchoprázdna. Před lety se takové nehody děly.

Snad by bylo i lepší, kdyby se to stalo.

Vystoupili. Lily šla první, Kobylak opatrně našlapoval lesklými polobotkami v závějích letitého prachu dva tři kroky za ní. Báł se, že mladá žena mu uteče, a ona vskutku utíkala: jak se Kobylak potil, zvedal se jí žaludek. Kobylak ji tlačil oblakem tělesného pachu před sebou.

Stanuli u nízkých dveří, polepených dřevěnými prkénky.

Za stěnou hučely kompresory. Podlaha se chvěla.

Obrátila se na Kobylaka.

Skoro ho zalitovala: akademik tu stál jako hromádka neštěstí. Jistě se divil, jak někdo může žít v takovém místě. Očividně se báł.

„Neukousne vás,“ ušklíbła se. „Dejte si ale na něho pozor. Mohl by vás pozvracet.“

A když to neudělá on, zvládnú to za něho sama, pomyslela si. Zatlačila na dveře. Mauser neměl ve dveřích zámek, jenom rezavé pero přitlačovalo dveře do zárubně.

Vešli.

Mark Julian Mauser visel mrtvý na provaze připevněném ke skobě, již byl zatloukl do dřevěného ostění. Nedaleko jeho nohou ležela překocená židlička. Oči pouličil na pestrobarevné trosky modelu vzducholodi. Moc z něho nezbylo. Mauser po něm zřejmě dupal, než šel a pověsil se.

Nábytek tu nebyl skoro žádný. Postel, stůl, několik skříní a skříněk. Na jedné ze skříněk stály dva plastivizní přijímače s rekordérem vestavěným do šasí, poslední modely, velmi drahé. Mauser si je teď mohl dovolit. Kobylak mu uvolňoval tolik prostředků, kolik chtěl, ale on toho moc nechtěl, jeho potřeby byly omezené, ba dokonce soustředěné – jenom na chlast. Ony dva záznamové přijímače byly jedinou investicí jeho života.

V dómech žily hlavy. Mohly se snadno vměstnat obě do jednoho, ale Mauser chtěl mít každou zvlášť. Lily poznala ty tváře: jedna

patřila Madame Sylvii, druhá Bětě. Hlavy pohybovaly rty, něco říkaly.

„Jsi génius, Mausere. Nejskvělejší člověk, jaký kdy žil. Obdivujeme tě, my všichni, celá Arkádie, celý systém! A já tě miluju... chci tě... toužím po tobě... chci, abys mě objal... líbej mne...“

Lily vypnula zvuk a ohlédla se na Kobylaka.

„Ovšem že to není pravý záznam,“ řekl akademik. „Museli jsme mu ty dva vizualy naprogramovat. Kolik to stálo capacity...“

Mávl rukou. Teď už to bylo jedno.

Oba věděli, že to v místnosti dlouho nevydrží. Čich civilizovaného člověka není zvyklý na puch vyčpělého alkoholu, lidské špíny a navíc i smrti. Ale teď cítili, že mají k mrtvému jakousi povinnost. Oni oba vstoupili do jeho života, navenek rušného, ale v podstatě klidného, oni oba způsobili, že šel, zatloukl skobu do zdi a pověsil se na ni. Opravdu to způsobili? Tak zněla otázka, kterou si kladli.

Na stole ležela odpověď.

Kobylak spatřil první ten kus papíru. Zvedl ho a četl:

NA MĚSÍCI ŽÁDNÁ VZDUCHOLOĎ NEMŮŽE LÉTAT, PROTOŽE
TU NENÍ VZDUCH. ODPUSŤTE. MARK JULIAN MAUSER.

„To je ale idiot,“ zavrčel Kobylak.

Lily cítila houpání žaludku. Přistoupila k oknu. Vyrostla na Zemi a dosud uchovávala typicky pozemské stereotypy chování. U okna je nejčerstvější vzduch. Na Zemi.

Páchlo to tu stejně, snad hůř než kdekoli jinde v místnosti.

Sklopila žaluzie do vodorovné polohy, aby se aspoň dívala ven. A v tom ji spatřila.

Sto dvacet metrů dlouhá vzducholod'. Pestrobarevný obal, pěkně pruhovaný, žlutý a červený. Kabina pro posádku a cestující je ovšem bledě modrá a vrtule zelené, tak jak si Mauser vždycky přál.

A motory jsou jistě o síle 250 HP, přesné repliky sto let starých panhard-levasseurů, šestnáctiventilových čtyřválců.

Prudce se obrátila ke Kobylakovi.

„Letí!“ vykřikla užasle.

„Na dnešek jsme plánovali první pokusný let. A to hovado se nám oběsí. Jak ho máme postavit před kameru?“ Zavrtěl hlavou a pohrdavým gestem ukázal na mrtvolu. „Pěkný nádherný snílek, jen co je pravda!“

Znovu pohlédla z okna. Vzducholoď zářila na pozadí hor.

„Jenže...“

Nedořekla. Jenže vzducholoď letí, to chtěla říct. Jak by neletěla, když lidi nastrkali do výzkumu tolik solarbytů. Na tom přece nic není! Ale sen, nádherný sen, ten visí na skobě, poulí oči a vyplazuje jazyk.

Vyšli ven, aby zavolali policii.

Rezavé pero zavřelo dveře za jejich zády.

Strom

V celém údolí stály už jenom dva domy. V jednom bydlel Jakub se ženou, v druhém žila tříčlenná Matoušova rodina: hospodář s panímámou a malým synkem. Všichni ostatní osadníci odešli do Města nebo ještě dál, odstěhovali se na Lunu, kam je lákal pohodlný život v klimatizovaných sídlištích, stranou ustavičného a nervy vyčerpávajícího dozoru Inspektorů ochrany přírody, kde se nemuseli bát divokých zvířat, a ještě divočejší životnosti zelené vegetace. Jakub i Matouš by se asi odstěhovali také. Bránila jim v tom přichylnost k údolí, zděděná po předcích, a především nenávist, slepá a zničující, již chovali jeden k druhému. Jakmile by jeden zemřel, druhý by se bezpochyby odstěhoval vzápětí. Dokud však soupeř žil, stěhování by se rovnalo porážce a ani Jakub, ani Matouš by se s porážkou nedokázali vyrovnat.

Slunce dosud sedělo na východním obzoru jako neforemný rudý pytel, nestydatě velký, když Matouš vyšel na zápraží. Na hrudi se mu houpal silný vojenský triedr a v ruce držel smeták s nápadně dlouhým jemným vlasem. Sousedova Asta vyběhla zpoza domu a zalykavě se rozštěkala. Matoušův Pytlák jí odpověděl a rozběhl se za fenou přes divokou louku. Hospodář závistivě pozoroval Pytlákovy silné pazoury, jak rvou drny v prudkém běhu. To si mohl dovolit pes. Kdybych se toho dopustil já, uvažoval Matouš, Jakub by mě okamžitě udal Inspekci ochrany přírody za vandalství. Zvířata se střetla uprostřed louky a chytla se do křížku. Matouše jejich ňafání a chňapání neoklamalo. Věděl, že to není skutečná psí rvačka, nýbrž pusté láskování psího páru. Pytlák s Astou byli Romeo a Julie tohoto údolí, ovšem s tím rozdílem, že ani Montek

Matouš, ani Kapulet Jakub nesměli Pytlákovi a Astě v milostných hrátkách bránit. Psi patřili k přírodě a jako taková se těšili ochraně Inspektorů. Vesele proto rodili štěňátka. Když dorostla, odbíhala do lesů, kde je roztrhala divoká zvěř, pokud ovšem se nepřipojila k nějaké vlčí smečce.

Psi skotačili po louce a Matouš pomalu a vážně zametal prostranství před domem. Uvažoval o Jakubovi: kdepak asi ten lump vězí? Co to, že ho není vidět? Nemá něco za lubem?

Odložil pometlo a přiložil okuláry triedru k očím. Bedlivě zkoumal betonovou plochu před Jakubovým domem. V puklinách se zelenala drobná travička, jitrocel, sedmikrásky a pampelišky. Drobné rostlinky, které zahubí Astina moč. Ale... copak se to tam zelená? Není to výhonek maličkého stromku?

Srdce se mu rozbušilo. Spustil triedr na prsa a s líčenou lhostejností se znovu chopil smetáku. Obrátil se k Jakubovu domu zády, aby nepřítel nepostřehl zmatek, narýsovaný na jeho obličejí. Jakub mě určitě pozoruje, uvažoval Matouš. Snad si nevšiml, že jsem se zarazil a zrudl. Vrtalo by mu to hlavou a možná, že by výhonek našel. Ted' ještě by ho Astina moč zahubila. Za týden dva se kořínky pořádně uchytí a já ohlásím Inspekci ochrany přírody registraci mladého stromu a s tvým domem, Jakube, bude konec. Za pár let ho kořeny roztrhají na kusy. Počkám si na to!

Rytmicky přejížděl smetákem po ploše svého dvora. Nalezl osm nevelkých vrtulek jasanového semínka. Jedno po druhém opatrně uložil do plechové schránky, zavěšené na opasku. Odpoledne je odnese na druhou stranu údolí a rozhodí je do trávy. Pracoval soustředěně, ale přece pozoroval po očku Jakubův dům. K čertu, kde vězí ten chlap? Oba muži odedávna soupeřili, kdo dřív vyjde na zápraží se smetákem v ruce, a drobné vítězství přispívalo jednomu nebo druhému k dobré náladě dne. I dnes byl Matouš rád,

že vstal včas a nepřítele předhonil, jenže Jakub by už měl stát na svém místě! Ještě nikdy se neopozdil víc než o minutu, o dvě. Kde jenom může vězet?

Matouš nikdy nenavštívil Jakubův dům, či spíš sám sobě namlouval, že tam nikdy nevzkročil. Za starých časů totiž, ještě před Velkým stěhováním, oba si jako kluci hráli s ostatními kluky ve vsi a hry je zavedly pod střechu hned jednoho, hned druhého souseda nebo strýce, jak se tenkrát říkávalo. Je však pravda, že Matouš nenavštívil Jakuba ani jednou za posledních třicet let. Mohl se jen domýšlet, jako to chodí v jeho vlastním domě. Sotva Jakubova žena zahlédne Matouše na zápraží, ztropí povyk a jistě na něho křičí a nabádá ho ke spěchu. Co asi volá? Nejspíš: „Táto, honem, Matouš je už venku.“ Říká mu skutečně „táto“? Nemají přece děti.

To je dobře, že nemají děti, pomyslel si Matouš, ostatně jako vždycky, když dospěl v úvahách do tohoto bodu. Nakonec přece jen zvítězí můj rod. Petrovi je deset a Jakuba přežije.

Jakub se neobjevil a to byla událost tak mimořádná, že ospravedlnila Matouše též k porušení pravidelného denního řádu. Ačkoli ještě nezametl celou plochu, vrátil se domů, opřel smeták o záru-beň dveří a hlasem ovládaným vůlí řekl co nejlhostejněji:

„Jakub nejde a nejde.“

Petr seděl k otci zády a díval se na televizi.

„Co tomu říkáš, Marie?“

Žena soustředěně mísila těsto v široké díži.

„Třeba je nemocný,“ řekla.

Televize vysílala přenos jakési veselé zábavy: dva lidé oblečení do železných krunýřů lapali jeden druhého silnými elektromagnety. Bylo to velmi směšné. Petr se na to mlčky díval a znenadání se ozval:

„Kdyby pan Jakub zemřel, odstěhovali bychom se?“

„Neplácej hlouposti,“ zabručel Matouš. „Prevíti mají zdravý kořen.“

„Jenže kdyby opravdu umřel, odstěhujeme se?“

Matka hleděla střídavě na muže a na syna a opatrně řekla:

„Až bude po smrti, povíme si o tom.“

„Už aby to bylo,“ řekl Petr, nespouštěje oči z obrazovky.

„Ho, ho, ho, máš pravdu, synku, už aby to bylo,“ zvolal Matouš hlučně. „Dobře o tom smýšlíš. Mám radost, že stojíš za mnou.“

Přistoupil k malému oknu, pokroucenému starobou, a zadíval se ven na Jakubův dům. Marie pozorovala jeho záda, rozvlněná neupřímným veselím. Věděla stejně dobře, ba lépe než on, jak málo Petr za svým otcem stojí, jak je mu lhostejný celý ten spor, jak nenávidí údolí poseté tmavozelenými kopečky v místech, kde kopřivy se rozbujely na troskách domů, s jakou nedočkavostí vyhlíží vždycky ve středu glyder, který jim z Města vozí potraviny a láhve s kapalným kyslíkem a vodíkem pro palivové články, a že se na něj těší především proto, že přijíždí z Města, řídí ho člověk z Města a je z něho cítit vůně Města, ta opojná vůně elektrických jisker, mazadel a plastických hmot.

„Je to jasné,“ ozval se Matouš. „Zametá Koloušek. S Jakubem je zle.“

Přiložil znovu triedr k očím a pozoroval stokilovou Jakubovu ženu. Zametala zmateně a byla zřejmě rozrušená, pramálo soustředěná na tu odpovědnou práci. Zasáhla i ten zelený lísteček a to bylo pro Matouše zklamání, neboť se ukázalo, že to není výhonek, ale že jen vítr zanesl na sousedův dvorek ulomenou větévku ne-dalekého javoru, který bombarduje vytrvale svými vrtulkami celé okolí.

„To se ještě nikdy nestalo,“ podotkla Marie.

„Co pamatuju, tak ne,“ přisvědčil Matouš.

Znamenalo to totéž co nikdy, protože Matouš, patnáctý držitel stavení v mužské dědické linii, soustředil ve své mysli kolektivní paměť a znalosti předchozích generací vzdělavatelů zdejší půdy, kteří byli v době vrcholící Velkým stěhováním označeni za její hanobitele, ano zhoubce, traviče rostlinstva a vrahy zvířat, kteří byli odsouzeni k zapomenutí. Výroba potravin se přenesla do laboratoří Města a hlavně na Lunu, kde není žádné přírodní prostředí, a tudíž tam není co ničit a člověk se může svobodně rozvíjet podle své přirozenosti.

„Co budeme dělat?“ zeptala se Marie.

„Plnit pracovní povinnosti,“ odpověděl Matouš pedantským tónem, který jindy vháněl Petrovi slzy bezmocné nenávisti do očí. Dnes byl chlapec jako vyměněný. Ve svém přirozeném dětském optimismu už viděl Jakuba bradou vzhůru a rodinné svršky zabalené do kufrů, a proto, k otcově radosti, se dnes sám nabídl, že bude pomáhat při práci.

Chlapec je hodný, pracovitý, uvažoval starý sedlák. A pak připadl na oslnivou myšlenku: nepramení Petrova zádušná nechuť k rodnému gruntu prostě z toho, že tu hraje druhé housle? Až Jakub umře, Petr by mohl převzít sousední hospodářství. Koloušek s tím jistě bude souhlasit. Otec a syn by pak žili jako sousedé ve svornosti, nikoli v nenávisti. Nehlídali by už jeden druhého, a kdyby nějaké to semínko uniklo pozornosti jednoho nebo druhého, nevidáno! Vyrvali bychom ho a zahodili, jak se to dělávalo dřív, a dokonce bychom mohli poznenáhlu rozšířit i plochu před domem, samozřejmě opatrně, aby to Inspekce ochrany přírody nepostřehla. A snad... při té představě se Matoušovi bezmála zatočila hlava, snad bychom jednou zaseli i pár zrněk obilí. Posekat bychom ho ovšem nemohli. Zrno bychom však potajmu vymnuli z klasů a polovinu, ne, třetinu bychom rozházeli kolem a Inspek-

torům namluvíme, že pšenka se sama vysemenila. Z úrody vyrobíme mouku a Marie upeče skutečný chléb!

Petr pracoval s radostí. Lezl po střeše, kluk šikovná, a vylovil z okapu patnáct javorových vrtulek a hrst pampeliškových a topolových semínek! Při práci si dokonce prozpěvoval a Matouše to potěšilo, ačkoli to byly písničky ohavné, městské. Chlapec skutečně pracoval s radostí, protože čas při práci pěkně ubíhal a Petr si představoval, jak smrt stále rychleji ujídá z krajíce Jakubova života a chvíle stěhování se blíží, Petr nesmí přestat, jinak Jakub neumře, už aby to bylo, už aby to bylo.

Koloušek zatím stačila jenom zamést plochu před domem. Na střechu nevylezla, protože žebřík by její stokilovou váhu ani nesnesl. Matouš si toho všiml a měl radost. Dům potřebuje čilého hospodáře, který dokáže vylézt na střechu s obratností veverka, jinak do roka porostou ze střechy a z okapu mladé javory a do pěti deseti let se pěkné stavení zhroutí a zůstane z něho hromada rumu podobná hrobu, zarostlá kopřivami a bezovým křovím.

V poledne rodina usedla k obědu a pojedla s chutí, za otcova i Petrova žertování. Marie se usmívala, protože takto radostné to bylo v chalupě jen někdy v zimě, kdy z hospodáře spadly starosti, neboť v zimě příroda spí, schovaná pod bílou peřinou i se svými chtivými zelenými pařáty, a když se k domu blíží glyder, pak veze potraviny, plyn do článků, poštu anebo někdy lidi z Města, zvědavé na poslední vesnické podivíny – nikdy však Inspektory ochrany přírody.

Po obědě otec sáhl za trám, kde uschoval v tajné skrýši poslední doutníky, a nedbaje Mariiných varovných slov si zapálil, čert vem zákony o ochraně ovzduší! Přívětivě modrý oblak se vznášel nad stolem a Matouš se chvástal, že příště vyrazí s Inspektorem ochrany přírody dveře, když v tom někdo zaklepal na dveře.

Všichni tři strnuli, Marie jen na malou chvilku, protože už vzápětí rozháněla oblak kouře oběma rukama, pobledlá hrůzou. Matouš a Petr se vzpamatovali a přidali se k ní, zmatený hospodář však nepustil doutník z prstů, takže ho prudkým pohybem ještě více rozdýmal. Hospodyně mu ho vytrhla, uhasila ve sklenici vody a už ho chtěla hodit do odpadkového destrukturu, jenže Matouš na ni pohlédl tak prosebně, že vrátila nedopalek do skrýše za trámem. Teprve potom Marie otevřela, krušená obavami, protože kouř sice nebylo vidět, ale pach doutníku zůstal a Inspektor snadno zjistí obsah škodlivin v ovzduší. Pokuta bude mastná, přiděl potravin a plynu do palivových článků se ztenčí a kdo ví, jestli potom rodině zbydou peníze na stěhování do Města.

Otevřela a kámen spadl všem ze srdce. Za dveřmi stála Koloušek, Jakubova stokilová žena, rozjektaná strachem. Vběhla do místnosti.

„Hospodáři... hospodáři, pomoc! Jakubovi je zle. Má smrt dočista na jazyku. Sálá horečkou a mluví z cesty. Hrozivě chrčí. Nevím, co si počít!“

Upírala na Matouše oči s důvěrou dítěte. Dokonce učinila nepatrný pohyb rukama, jako by ho chtěla chytit za paži, ale zarazila se, protože to přece jen byl odvěký nepřítel jejího muže.

Jak rád by se Matouš zeptal Marie o radu, ale vycítil, že v této osudné chvíli musí jednat sám, po mužsku rázně, věren pouze hlasu patnácti generací předků, vzdělavatelů půdy dříve velebených, později proklínaných a nyní zapomenutých.

Hlučně odsunul židli, opřel se o stůl dlaněmi, o nichž si představoval, že jsou stejně mohutné a upracované, jako je měl děd, praděd a pradědův otec, což ovšem byl sebeklam, neboť smeták s jemným chlupem je nástroj podstatně méně náročný na mužnou sílu než rádllo, a vstal pomalu, aby všichni mohli vychutnat dějinnost okamžiku.

„Marie, dej mi čepici,“ řekl a napřáhl ruku do prázdna, jako by na takovou obsluhu byl zvyklý odjakživa.

Hospodyně, vyděšená natolik, že ztratila schopnost úsudku a podlehla proto manželově šaškovské teatrálnosti, překotně uposlechla. Synek zůstal u stolu s dechem zatajeným a očima třeslivě otevřenýma. Báł se pohnout, neboť vytyšil, že to štěstí, které před ním nenadále vyrostlo, je křehké jako domek z karet a mohl by je zničit nepatrným pohybem malíku.

Matouš uchopil čepici a nasadil si ji na hlavu složitě a důkladně. Nejdřív, drže stínidlo palcem a ohbím ukazováku pravé ruky, zaklesl ji pлавným gestem za zátylí, kdež ji pak přidržel levou dlaní a zprudka zatáhl pravicí kupředu. Přesvědčil se potom, zda čepice řádně sedí, poopravil její polohu a vykročil. Koloušek mu poodstoupila z cesty. Prošel kolem ní nevšímavě, protože v této chvíli už mu byla méně než vzduch. Vyšel z domu a obě ženy ho následovaly. Petr opatrně povykoukl, ale matka ho zaplašila hnevivým pohybem a sykla, že umírání není nic pro něho. Poznámku zaslechl Matouš i Jakubova žena a oba sebou škubli, arcíť z příčin zcela rozličných. Oba psi se k Matoušovi přidružili. Oba se paktovali s Matoušem i Jakubem bez rozdílu a hospodáři to museli trpět, protože podle litery zákona je domácí zvíře partner člověka, nikoli otrok, a každé násilí tělesné i duševní je přísně trestáno pokutou, v krajním případě vězením.

S Jakubem bylo zle.

Planoucíma očima pozoroval svého nepřítele, jak se k němu zdráhavě blíží ztemnělou síní. Ženy zůstaly v předsínce. Koloušek plakala a Marie jí položila konejšivě ruku na rameno. Neodvážila se však potěšit ji slovem.

„Tady nemůžete zůstat, sousede,“ oslovil Matouš umírajícího. „Potřebujete péči.“

Pokrývka nemocného se rozhořčeně zavlnila.

„Když mne odvezou... co bude se stavením? Lída mě nezastane.“

Matouš pokrčil rameny.

„Nemáte na vybranou. Takhle jste nemožný. Hospodářství z postele neudržíte. Viděl jsem panímámu zametat. Na střechu se nedostala. Víte přece, co to znamená, javor kvete a brzy přijdou žaludy a veverek je, potvor, jako much letošního roku!“

„Duby...,“ zachroptěl nemocný a odvrátil tvář ke stěně. „Takový dub...“

„Rozerve chalupu na kusy. Viděli jsme nejeden případ.“

„Javor je strašný, ale dub je nejhorší,“ sípěl Jakub, míře špičatým nosem ke stropu. „Javor tě udusí, ale dub tě roztrhá. Sousede... pomozte mi. Nikdy jsem vás o nic neprosil.“

„Já taky ne,“ odsekl Matouš.

„Nikdy jste nebyl v tísní jako já.“

Matouš neodpověděl a díval se tvrdě na nepřítele a uspokojeně shledal, že bědnost Jakubova stavu ani v nejmenším neoslabila nenávist, již vůči němu cítil.

„Dobrá,“ řekl po chvilce. „Zmáčknu tlačítko tíšňového volání. Glyder z Města tu bude odpoledne. Jenže na to mě nepotřebujete. To může vaše žena udělat taky.“

„Žádné tíšňové volání... Sousede, máte syna. Poručte, ať mi ohlídá střechu, než se pozdravím.“

Matoušova mysl byla už natolik zaměstnána vítězstvím, natolik opojena oslnivými perspektivami, které se otevíraly před Matoušem, Marií a Petrem tou měrou, jakou se hroutil Jakubův život, jak se bortila hradba, která až dosud dělila Matouše od štěstí, natolik Matouš propadl snění o báječné budoucnosti, v níž vypěstuje pšenku a Marie upeče chleba, což bude možné hned

potom, kdy proklatý Jakub odtáhne k čertu, natolik se v duchu vzdálil skutečnosti, že zapomněl na možnost Jakubova uzdravení a už vůbec ho nenapadlo, že po dobu Jakubovy nemoci by Petr měl nepříteli pomáhat.

Jakubův nápad byl tak nesmyslný, ba protismyslný, že Matouš těm slovům zprvu ani neporozuměl.

„Cože?“ vydechl.

„Ať synek vyleze na střechu. Lída mu podá smetáček a krabičku na semena. Je to čilý hoch. Nic mu to neudělá. Potřebuju pár dní a budu zase jako rybka. Mám silný kořen.“

Největší prevít má silný kořen, napadlo Matouše, a když pohlédl na Jakuba, sinalého, oroseného potem, s tvářemi mrtvolně propadlými, s rukama posetými hnědavými skvrnami, když pak vtáhl do nozder pach smrtelné ubohosti, složený z výparů moče, zkvašené krve a kyselých šťáv, úsloví o prevítově silném kořenu mu přišlo směšnější než ten nejveselejší vtip. Prevít, mele z posledního a mluví o silném kořenu!

Matouš vyprskl smíchem, a když na něho Jakub užasle pohlédl vypoulenýma očima, které tak bezmocně plavaly v zapadlých jamkách, vybuchl nanovo a tentokrát to byl dusivý řehot, který bolí v zádech a v břiše, takže člověk se musí ohýbat, aby ulevil bránici. Matouš strhl čepici z hlavy a mlátil se jí do kolen, potácel se po místnosti, postel umírajícího a nehybné postavy obou žen mu pluly před očima, venku štěkali psi, oknem zahlédl nejasný obrys javoru, který se tyčil na nedalekém návrší jako varovný prst, smál se řvavě, musel se opřít o stěnu a bušil se tam do prsou, kolena mu podklesávala a čelistní kloub hrozil, že povolí a Matouš pak stráví zbytek života s hubou vyvrácenou. Nenávist dlouhých let nahromadila v něm netušenou energii a ta teď vybuchla ve vražedném smíchu, ano, vražedném, protože Matouše snad zabije,

když rychle neustane, zabije ho ve chvíli, kdy nepřítel je poražen a je po všem, kdy nemohoucně žebra o pomoc, ruina ještě ubožejší než ty bedné kopečky porostlé kopřivami tam dole v údolí.

Marie překonala tíseň, rázně přistoupila k plotně, oběma rukama uchopila hrnec s vodou, když se byla přesvědčila, že je to skutečně studená voda, a ona studená byla, protože Koloušek nestačila ještě zapnout palivové články, a chrstla vodu Matoušovi do obličeje.

Smích ustal, jako když utne, hospodář se oklepal, nechápavě zamrkal a potom řekl:

„Ano. Děkuji ti, mámo. A vy zavolejte pomoc, panímámo. Kdyby vám tíšňový maják nefungoval, přijďte a zavoláme doktora od nás. Víc pro vás nemůžu udělat.“

Vrátili se domů. Petr se neodvážil zeptat, proč je tatínek mokrý, a Marie nenašla odvalu k poznámce, že Jakubův návrh vlastně nebyl tak moc směšný, že to byla příležitost k usmíření, jaká se hned tak nenajde, a to je škoda, protože kdyby se smířily, obě rodiny by mohly žít ve svorné pohodě bez strachu z Inspekce ochrany přírody, když by přestaly jedna druhou udávat, takže by bez obav mohl Matouš i Jakub ničit výhonky stromů, copak se nepovídá, že tam za kopcem žijí vedle sebe dokonce čtyři hospodáři a glydery Inspekce jezdí za nimi na přepadové kontroly, ale ještě jim nikdo nedokázal sebemenší přestupek, protože jeden jde druhému na ruku a vzájemně se kryjí.

Toto si Marie opakovala a narůstal v ní hněv a brzy byl tak silný, že málem vybuchla, ale vtom ji zamrazilo v zádech a uvědomila si, že Matouš se zachoval sice prachpitomě, ale co když v té své mužské pitomosti byl vlastně moudrý? Ano, Jakub nabízí ruku ke smíru a škemrá, ale jen proto, že mu tlusté lezou z tenkých a má na káňanku, ale sotva by se otřepal, všechno by se vrátilo do starých kolejí, a možná že by to bylo i horší, protože chlap,

jako je Jakub, odpustí nepříteli zlobu, podlost i zradu, ale nikdy ne velkodušnost, protože zloba Matoušova je potrava Jakubovy nenávisti, kdežto velkodušností by Matouš Jakuba pokořil a právě to je neodpustitelné.

Odpoledne se spustil lijavec a k večeru se přihnala bouřka.

Matouš se stále ještě nutil k veselosti a syn mu přizvukoval, nicméně ztlumili hlas a s jistou bázní naslouchali, jak vodní kapky bubnují do energetických solárních panelů na střeše. Kdyby se někdo Matouše zeptal, proč mluví tak tiše, odpověděl by asi, že je zvědav, kdy ta slota přestane, a že dává pozor, kdy déšť ustane. Něco pravdy by na tom vysvětlení bylo, ale část, nikoli ta méně významná, by zůstala ukrytá, ne snad proto, že Matouš to tak chtěl, jako spíš proto, že si sám neuvědomoval nebo nechťel uvědomit pravý důvod své skromnosti: ztišil hlas, neboť se nesluší hovořit příliš hlasitě v přítomnosti někoho vyššího, mocnějšího, nadřazeného. Vítr a plodivá síla země byli mocní páni a nevraživě dotírali na Matoušovu usedlost. Déšť však byl mocnější jich obou, protože bez něho by brzy dovladařili. Na ty první dva stačí bystré oko a smetáček s jemným vlasem. Zato po dešti nastávají ty pravé nesnáze. Ve vlasových trhlinách betonových stěn a ploch se objevuje zeleň, a ta hrůza, když povykoukne na straně přivracené Jakubově usedlosti! Vzápětí je tu Inspektor ochrany přírody a novou rostlinu registruje a hrozí přísnými tresty, a pak nezbývá než prosit přírodu, aby zasáhla sama proti sobě, aby vyslala mšici nebo nějakého ptáka, a Matouš pak sedí na zápraží a očima prosí lhostejného broučka, který cik cak pílí za svým nicotným cílem, aby byl tak laskav a uráčil se jít sem, k téhle trhlince a okusil nového výhonku hned dole, u kořene.

Někdy je možné uchýlit se ke lsti. Matouš se postaví na betonovou plochu a udělá krok tak šikovně, aby se brouček zarazil

o podrážku. Pak udělá krok vpřed nebo dozadu, podle toho, jakým směrem chce broučka směřovat. Musí to ale dělat nenápadně, protože souseď ho dozajista sleduje a natáčí každý jeho pohyb na videorekordér. Při sebemenší Matoušově chybě by Jakub povolal Inspekci a videozáznam by předal jako důkaz, že souseď znásilňoval svobodnou vůli broučka, čímž se dopustil duševního násilí na zvířeti.

Tak to vypadá vždycky po dešti a byl by to zoufalý život, kdyby Matouš nemohl Jakubovi oplatit stejné stejným. Také on měl videorekordérovou kameru a také on natáčel s velkým potěšením Jakubovy složité tance na betonové ploše a také on registroval zelené lupínky v trhlinách stěn a také na jeho radiotelefonická udání přijížděly glydery Inspekce, aby zanesly novou rostlinu na Jakubově majetku do svých katalogů.

Na údolí padla tma a hrom otrásl domem. Déšť dorážel na okna, jako by se bouře rozhodla, že Matouše a jeho rodinu vyžene z údolí jednou provždy. Blesky stíhaly jeden druhý, až to na nebi vypadalo, že obři šermují. Matouše napadlo, jak by to bylo pěkné, kdyby blesk zapálil Jakubovu chalupu. Proč by se ale namáhal, uvažoval dál. Jakub beztak umře, pokud už není v pánu, protože vzduch tlačí na prsa a taková hodina mezi psem a vlkem je dobrá leda k umírání.

Přistoupil k oknu a vyhlédl ven, aby se podíval, zda souseďova chalupa skutečně nehoří. Venku byla tma tmoucí a chalupa samozřejmě nehořela. Schovala se za clony deště, pečlivě maskována černotou. A teď blesk rozrazil nebe a udeřil do nedalekého návrší, snad přímo do hrozivého javoru, úhlavního nepřítel obou znešťřených souseďů.

Matouš vykřikl.

Na betonové ploše před svým vlastním prahem, takřka na dosah, spatřil Jakuba.

Obraz zmizel, hned jak pohasl blesk, a ne nadarmo se říká o kratičkých okamžicích, že jsou bleskově krátké. Jakubova tvář však utkvěla na Matoušově sítnici a hospodář si ji mohl prohlédnout.

Jeho tvář.

Patřila umírajícímu muži, jemuž hodil svůj výsměch. Tytéž chorobné oči uhnížděné v mokvavých důlcích, tytéž propadlé tváře pošpiněné šedavým strništěm vousů, týž hrotitý nos a skalnatá brada, ony ukazatele cesty, po níž se Jakubova duše odebere do nicoty. Byla to stejná tvář, ale zatímco odpoledne byla malátná a nemohoucí, teď ji oživovala démonická divokost, možná dokonce veselost, pokud ovšem můžeme za veselost označit chorobný květ rozjaření, který vyrostl ze semene zla. Matouš neslyšel nic než sténání větru a dotěrný dusot dešťové kavalérie, avšak fantazie přetvořila tyto zvuky v titánský chechtot Jakuba, chechtot vítězství, chechtot triumfu.

Přitiskl tvář ke sklu. Další blesk osvětlil plochu před domem, ale tentokrát byla prázdná. Nestál tu nikdo.

„Co se stalo?“ starala se Marie.

„Nic...“, odpověděl Matouš nepřítomně.

„Vypadáš, jako bys viděl zjevení.“

„Lekl jsem se blesku. Uhodilo někde blízko.“

„Třeba prásklo do javoru,“ ozval se Petr. Jeho rozradované duši už nic nepřipadalo nemožné. „Ale na tom nezáleží, vid', tati? Když se budeme stěhovat, ať ten javor vrtulkami třeba chalupu zasype.“

Marie ulekaně pohlédla na syna a zpět na muže.

„Proč myslíš, že se budeme stěhovat?“ otázal se Matouš klidně. Byl to skutečně klid, co Marie slyšela v jeho hlase?

„Co tu budeme dělat, když pan Jakub umře?“

Matouš synovi neodpověděl. S rukama v kapsách přešel několikrát po místnosti, od ultravlnného sporáku ke stolu a zase zpět. Zastavil se u okna a řekl, aniž se ohlédl:

„Jděte spát.“

Matka i syn měli své ložnice, kdežto hospodář spal v kuchyni, která zároveň sloužila za jídelnu a obývací pokoj s televizorem a zvukovou aparaturou. Spal v kuchyni, protože tak se to v chalupě dělalo od věků.

Usnul až velice pozdě, protože po celou noc ho trápila vidina Jakubovy tváře. Ráno ho probudil hukot glyderu. Vyskočil a přitiskl horečnou tvář ke sklu.

Stroj zastavil před Jakubovým domem. Dva muži vystoupili, nespěchavě se odebrali k jeho zadní části a odklopili křídlo zavazadlového prostoru. Navyklými pohyby vytáhli ven schránku podobnou mravenčí kukle. Zanesli ji do domu.

„Co se děje?“ ozvala se Marie za Matoušovými zády.

„Nesou rakev,“ řekl hospodář, neodvraceje se od okna. Chtěl to vidět všechno a nesnesl by pomyšlení, že mu sebekratší okamžik té podívané unikl.

Trvalo to snad deset, snad patnáct minut, snad věčnost. Muži se objevili znovu a bez námahy nesli mravenčí kuklu zpět do glyderu.

„Podívejte,“ vykřikl Petr, „mají už ten nový typ kontejnerů s antigravitonem! V televizi říkali, že antigravitonů je zatím málo a že je budou montovat jen na důležité...“ Uchechl se. „Rakev s antigravitonem pro takového starého opičáka. Mohli ho klidně hodit vlkům.“

„Mlč!“ zahřměl najednou Matouš. „Vzdej čest mrtvému, hlupče! Nesaháš jeho památce ani po kotníky a nemáš právo o něm takto hovořit!“

Marie souhlasně stiskla muži zápěstí a oči se jí zaplnily slzami. Petr zkoprněl úžasem a pomyslel si, že krucinál sakra už tomu fotrovi fakt nerozumí a už aby byli ve Městě, protože tahle pakárna se už nedá vydržet.

Odloudal se do svého pokoje a manželé zůstali u okna a hleděli za plynoucím glyderem usazenýma očima a cítili, že jejich životy se naplnily a nic z toho, co přijde, už nebude mít smysl.

„Měl jsem včera v noci dojem, že Jakub přišel k našemu domu. Včera v bouřce. Stál tady a smál se jako šílený,“ řekl Matouš tiše.

„Zdálo se ti to. Anebo... duch zemřelého se přišel rozloučit.“

„To by nikdy neudělal. Byl to tvrdý chlap, žádné bláto, jako... ten náš!“

Kývl bradou kamsi dozadu, ke dveřím pokojíku, kde zádumčivý Petr hrál nějakou elektronickou hru. Otec vzal smeták s jemným vlasem a vyšel před dům, starostlivý jako vždycky po dešti. Celý den bude prohlížet dům a pozemek a nevynechá sebemenší škvírku. Matka vyměnila láhev tekutého vodíku v palivovém článku a postavila na plotnu. Ultrazvuková pračka tiše bzučela a čisticí automaty rejdlily po prkenné podlaze seknice.

„Kdy se budeme stěhovat, mámo?“ řekl Petr, vyloudav se z pokojíku.

„Až řekne tatínek.“

„Kdy to bude?“

Sama nevěděla. Přála by si, aby to bylo brzy, ale bála se odejít z těchto důvěrně známých míst. Petr si ve Městě brzy zvykne, vyučí se řemeslu, najde si zaměstnání, založí rodinu. Pro ni a pro Matouše ale není ve Městě nic. Nejraději by se odstěhovala až nahoru, na Lunu, aby oceán vzduchoprázdna ležel mezi ní a tímto údolím.

„V domě zůstala Koloušek. Musíme se s ní nějak dohodnout. Přece tady nezůstane sama. Asi se také postěhuje.“

Napadlo ji, že by se jejich rodina mohla stěhovat s Kolouškem společně jediným velkým glyderem. Přišlo by to laciněji a bylo by to i pohodlnější. Matouš bude asi souhlasit, protože proti Kolouškovi nic nemá, jeho nepřítelem byl nebožtík Jakub, ne jeho žena, ta směšná tlustoška, neohrabaná na soudkovitých nožkách. Bude třeba se s ní dohodnout.

Diplomaticky na to zavedla řeč při obědě. O stěhování se samozřejmě nezmínila, podotkla jenom, že Koloušek zůstala sama a že to tak nemůže zůstat a se něco musí stát.

„Musíme se dohodnout,“ řekl Matouš.

„To máš pravdu,“ řekla Marie. „To je dobrý nápad!“

„Ať tedy přijde za mnou.“

„Co když nepřijde?“

„Přece za ní nepolezu!“

„Co kdybych já sama... jako ženská ženské...“

„Ne,“ řekl Matouš po krátkém přemýšlení. „Tohle není věc, kterou může vyřídit ženská se ženskou.“ Pitvorně napodobil tón Mariiných slov. „Jak jsem řekl, ať panímáma přijde za mnou a dohodneme se. Dokud se to nestane, všechno bude při starém. U nás! Jsem zvědav, jak dopadne jejich chalupa!“

Marie si uvědomila, že snad Matouš chce být svědkem úplné zkázy Jakubova domu! Má takovou povahu. Kdyby se rodina odstěhovala do Města nebo na Lunu, obě stavení by se zhroutila časem, možná naráz, ale také není vyloučeno, že Matoušova chalupa by náhodou spadla dřív! Takové pomyšlení by pantáta neunesl.

Je třeba čekat, uvědomila si Marie, aspoň pět let. Petr bude zoufalý... a já také. Život, pravda, bude teď snadnější. Nikdo nás nebude udávat Inspekci, už nebudeme muset honit broučka po dvorku a prosit Pytláka: „Počurej kytíčku, hodnej chlapeček.“ Plevel prostě vytrhneme a hodíme do dezintegrátoru. Snad i to obilí bychom mohli

zasít, pantáta má pytlík zrněk ve skryši za trámem! Mohli bychom tu žít, konec konců, docela spokojeně. Jak ale se k tomu postaví Petr?

Odpoledne přijel ke stavení nebožtíka Jakuba glyder Červeného kříže. Doktor zašel do chalupy, pobyl tam dlouho, několikrát se vrátil do glyderu pro složité nástroje, a dokonce se vytasil i se samohybným diagnosticko-operačním manipulátorem.

Koloušek je tedy nemocná a na dohodu budeme čekat, dokud se neuzdraví.

Uplynulo deset dní. Lékařův glyder přijížděl každé odpoledne, pravidelně v patnáct hodin. Návštěvy se zkracovaly a v posledních třech dnech se vizita odbyla v několika minutách. Jedenáctého dne glyder nepřijel vůbec.

„Tak já vám něco povím, rodino,“ řekl Matouš u večere. Zapálil si zbytek doutníku a maminka mu nalila stopečku sladké kořalky. Petr vycítil, že tatínek je dobře naladěný, a vypnul tedy televizor. „Původně jsem tu chtěl ještě pět deset let vydržet, abych viděl Jakubovu chalupu žuchnout. Už teď má travičku na střeše a v té třetí škvíře vlevo od prahu se to taky zelená. Jenže vidím vám na nose, jak toho máte tady dost a těšíte se do Města. Hodně jsem přemýšlel o nás třech a nejvíc o Petrovi. Na nás s mámou už nezáleží, ale jde o tebe, chlapče. Kdybys byl o pět let starší, chlapče, poslal bych tě do Města samotného a my bychom to tady s maminkou nějak doklepali a byli bychom rádi, že nás jednou za rok navštívíš.“

Pohládl ženě ruku. Usmála se na něho.

„Jenže pantáta Jakub odešel na věčnost o pět let dřív. Je ti teprve deset. Potřebuješ naši pomoc. Dali jsme ti s maminkou život, věnovali jsme ti mládí a dostaneš taky naše stáří. Půjdem s tebou do Města. Zavřeme tam oči dřív, než by se to stalo tady, kde jsme si zvykli odmalinka, ale co na tom záleží. Zítra ráno zajdu za Kolouškem a dohodnu se s ním.“

„O čem?“ zeptal se Petr rozechvěle, a věru že otec čekal tuto otázku.

„Kdy se budeme stěhovat. Rád bych, abychom to dlouho neodkládali.“

„Jupííí!“ zaječel chlapec, vyskočil, až převrhl židli, popadl tátu kolem krku, svalili se na zem a kočkovali se a maminka je pozorovala a plakala při tom.

Ráno se hospodář ustrojil do svátečního, pečlivě se oholil a maminka mu vykartáčovala měkký černý klobouk. Kalhoty nedopnul a musela mu je vzadu povolit. Petr neklidně rejdl po místnosti, nakukoval oknem ven, chvilku se díval na televizi, vyběhl ven a honil se s Pytlákem, podle svého návyku však dával pozor, aby neopustil betonovou plochu a nepošlapal luční květiny, a vracel se zase domů, rozčilený, jak jen to dovede dítě, když se vzduch chvěje očekáváním mimořádné události.

Venku něco zahučelo a Petr první přiběhl k oknu.

„Táto, Inspektor přijel!“

„Hrome,“ řekl Matouš.

Veliký zelený glyder s bílými písmeny IOP na boku zastavil před Jakubovým domem. Vystoupil Inspektor, vysoký a ramenatý, náramně důležitý, na opasku ocelová pouta a velikou narkotizační pistoli, u boku brašnu s leistry. Musel se sklonit, aby vešel do domu.

„Tentokrát z pokuty nebude nic,“ podotkl Matouš nuceně veselým hlasem. „Koloušek té vaší přírodě neublížila.“

Inspektor se znovu objevil na prahu a za ním...

Matouš odmítl uvěřit svým očím. Zavřel je a litoval, že si nezacpal uši, protože Petr řekl:

„Tatínku, podívej, to je přece pan Jakub!“

Oba muži, Inspektor a Jakub, zamířili rovnou k Matoušovu domu. Jakub byl oblečený stejně slavnostně jako Matouš, celý v černém, pečlivě vykartáčovaný klobouk na hlavě, zelená kravata svítila v bílém límci. Strašlivě zhubl a krk mu čouhal z límce o dvě čísla většího.

Matouš, omámený úžasem a zklamáním, vyplouhal na zápraží.

Inspektor ho předpisově pozdravil a řekl:

„Mám tady jedno hlášení,“ řekl upjatě. Matouš ale hleděl na Jakuba. Inspektor si toho všiml. „Umřela mu žena před deseti dny, ale to asi víte, ne? Museli jste tu vidět pohřebáky. Sám byl nemocný, div neumřel. Teď ale k věci. Kde to je?“

Inspektor se obrátil k Jakubovi.

Jakub postoupil kupředu a svíraje rty ukázal na práh.

„Tady?“ podivil se Inspektor.

„Ano,“ řekl Jakub. Mluvil skřehotavě, slabým hlasem, zdálo se, že je to volání z dálky nebo z hlubin. „Viděl jsem to dalekohledem. Přiběhla malá zrzavá veverka a v pacičkách nesla žalud. Schovala ho do škvíry.“

„To je vážná věc,“ řekl Inspektor. „Dub je stále ještě na listině nejpřísněji střežených rostlin. Je mi to líto, pane,“ řekl a díval se upřeně Matoušovi do očí, „ale ten žalud musí zůstat, kde je. Ne aby vás napadlo ho ničit! Trik se psí močí známe moc dobře. Jestli žalud nevzejde, přijde se na něj podívat komise a vykoná úřední pitvu. Běda vám, jestli při rozboru přijde na psí moč, nebo dokonce na chemické prášky. Pak vám nepomůže nic a půjdete sedět aspoň na deset let.“

„Jenže,“ zvolal Matouš zoufale, „dub mi zbourá barák!“

„Bohužel,“ přisvědčil Inspektor. „Měl jste si dům líp hlídat. Znáte přece podmínky, za jakých vám povolujeme zůstat ve volné přírodě. Hlava první, odstavec první: s výjimkou plochy domu a vymezeného pozemku k domu přináležejícímu uživatel domu je povinen vy-

stříhat se jakéhokoli zásahu do běhu přírodních dějů, a pokud tyto samy zasáhnou do zmíněné plochy, nese v plném rozsahu následky i v tom případě, že řečený přírodní děj způsobí zásadní újmu na majetku movitém i nemovitém. To je zákon, jak jistě víte.“

Matouš si vybavil Jakubovu tvář, zmáčenou deštěm, rozšklebenou triumfálním smíchem. To nebyla vidina! Opravdu tehdy zahlédl Jakuba ve světle blesku! Právě zasadil žalud pod práh Matoušova domu... Ukázal na nepřítele prstem a zvolal:

„To on mi tam zasadil žalud! Nebyl to přírodní děj! On se zmocnil žaludu, to on zasáhl do přírody. Zákon zakazuje jakákoli semena sázet, smíme je pouze volně rozhazovat po větru. On žalud zasadil, on...“

„Můžete to dokázat videorekordingovým záznamem?“

„Ne,“ řekl Matouš. „Odprísáhnú to! Inspekce přece dělá výjimku, když má řešit případ tvrzení proti tvrzení!“

„Ano, dělává se to,“ připustil Inspektor. „Jenže nesmí jít o dub. Kdyby to byl javor, spánembohem. Jenže dub... Můžu pro vás udělat jenom jedno. Napíšu doporučení, aby vás Inspekce přestěhovala do města zdarma, protože váš příbytek je ohrožen přírodním dějem. Dostanete byt, příspěvek pro začátek, chlapec dostane výbavu do školy, ošacení a psychohračky taktéž zdarma. Zákon takové řešení připouští. Máte zájem?“

„Řekni ano, tatínku!“ zakřičel Petr zoufale.

Matouš ale vnímal jenom Jakubovy oči.

„Ne!“ zvolal.

Žalud přečkal zimu dobře a na jaře vyhnal první lístečky.

Zklamání posedlo Matoušův dům. Všichni tři cítili jeho přítomnost, ale nemluvili o něm nikdy. Ostatně, zřídka teď spolu mluvili, vyměňovali si hutné, úsečné věty, týkající se provozu domu. Tak plynul čas. Dub rostl rychle, jako by to nebyl ani dub, ale nějaký topol nebo vrba. Už se mu podařilo nadzvednout práh, takže pantáta

musel podržnout dveře, jinak by nešly zavřít. Petr seděl celé dny před obrazovkou a tupě na ni zíral. Za starých časů ho matka od televize honila, teď neřekla ani slůvko. To byl její způsob protestu proti Matoušovu počínání. Matouš si zoufal a dost možná, že by přišel o rozum, kdyby v jeho osudu nezasvitlo nové světlo.

Jakub totiž značně polevil v píli. Na střechu vylezl sotva jednou týdně a pozemek prohlížel ledabyle, zběžně. Většinu času trávil na lavičce před domem a triedrem hleděl na dub zvolna mohutnějící na Matoušově zápraží. Nepozoroval, jak příroda zatíná zelené pařáty do jeho vlastního domu. Matouš zaregistroval u IOP čtyři javory a dva bezinkové keříky, několik drnů a množství pampelišek a jitrocele. Také pýr se objevil v potěšující blízkosti Jakubova domu. A to nebylo všechno.

Soused přestal pozorovat Matoušovo počínání. Matouš si ho vyzkoušel. Pod dohledem vlastního videorekordéru předstíral, že zašlápl brouka, okázale a veřejně. Napjatě čekal na zelený glyder a těšil se, jak nenáviděný Inspektor protáhne obličej, až mu záznam dokáže, že šlo o nevinné dupnutí na betonovou plochu. Jenže Jakub případ nehlásil. Neudělal nic, ani když Matouš před jeho očima vyškubl travičku. Opět se dopředu pojistil: byla to stébla nemocná, která by zahynula tak jako tak a Matouš je pečlivě uschoval pro vyšetřující komisi. Ale ani tentokrát Jakub neoznámil případ IOP. Byl příliš líný.

Šlo skutečně o lenost?

Matouš o tom často uvažoval. Podezíral souseda, že jeho zdánlivá netečnost k vlastnímu domu a velkodušnost k Matoušovu drobnému a ustavičnému porušování zákona není nic než výsměch. Je se čiňte, sousede, nic to není platné, pod prahem máte časovanou bombu a osud vašeho domu je zpečetěn, zpečetil jsem ho já, Jakub, vlastní rukou a z vlastní vůle, i za cenu smrti ženy, která nevydrže-

la rozčilení, když jsem se vypravil do bouře, sám na smrt nemocen, abych využil tmy, nečasu a Pytlákovy nepřítomnosti.

Tak nějak asi přemýšlel Jakub a Matouš to tušil a trápil se tím nesmírně. Dub mohutněl, měl už šest velkých větví a množství krásných, bohatě krumplovaných listů.

Jednou v létě se v údolí objevil glyder IOP.

Matouš se polekal.

Inspektor přijížděl o své vůli, na přepadovou kontrolu. Nebo snad ho zavolał Jakub? Matouš se v poslední době příliš spoléhal na sousedovu liknavost, a kdyby Jakub chtěl, na svém videorekordéru mohl shromáždit sbírku přestupků proti zákonu, která by vynesla Matoušovi kriminál.

Inspektor zastavil před Matoušovým domem, vystoupil z glyderu a hospodáři se ulevilo. Ne, to nebyl muž ozbrojený plamenným mečem zákonné pomsty. Tvářil se mírně, ba laskavě, postál před doubkem, pozorně ho prohlížel a opatrně se kolem něho protáhl, když vstupoval do domu.

Petr ho netečně pozdravil a panímáma, velmi znepokojena, otírala ruce o zástěru a třesoucím se hlasem nabízela hostu kávu. Inspektor přijal, k její úlevě. Kdyby chtěl dělat nepříjemnosti, kávu by nepřijal.

Příchozí chvílku hovořil o počasí a o tom, že na Luně založili nové město a že kolonistů je málo a podmínky ke stěhování jsou letos mimořádně výhodné. Matouš ostražitě konverzoval, pokud možno jednoslabičně, a čekal, co se z toho vyvine. Konečně Inspektor promluvil k věci.

„Tak jste tu v celém širém kraji sami.“

„Za kopcem jsou ještě čtyři,“ odpověděl Matouš.

„V zimě se odstěhovali. Umřel pantáta Jindřich, ten nejstarší. Ostatní ztratili odvahu a teď už jsou na Luně.“

„Ne každý má tu selskou náтуру,“ podotkl Matouš neurčitě. Úředník soustředěně míchal kávu hliníkovou lžičkou.

„Tak mě napadlo,“ řekl po chvíli, „jestli děláte dobře, vy dva.“

Matouš okamžitě pochopil, o jaké dva jde, jistě o něho a o Jakuba.

„Jsme dbalí zákona a držíme se, jak dovedem.“

„To ano, všechna čest.“ Inspektor vzdychl. „Měli byste se k sobě ale chovat líp, to si myslím já.“

Matouš zrudl a srdce se mu rozbušilo. Měl co dělat, aby se ovládl.

„Jak můžete... Snad nevěříte té pohádce o veverce? To Jakub zasadil ten dub. On porušil zákon. To on!“

„Máte mě za hlupáka? Vím dobře, jak to bylo. Co ale můžu dělat bez důkazů?“ řekl Inspektor utrápeně.

Inspektor znovu vzdychl. Hospodyně usedla a pozorně na něho hleděla. Ještě nikdy neslyšela Inspektora vzdychat, žádného z těch, kteří se tu vystřídali, a tím méně by to čekala od tohoto zde, nového, horlivého. Ovšem, on už žádný nováček není, taky je ve službě pár let, třeba se otrkal...

„Třeba by se s tím dalo něco dělat.“

„Co?“ štěkl Matouš vyzývavě.

„Netvařte se tak nevinně. Jsou všelijaké triky. Tyhle stromky jsou náchylné k nemocem, napadají je škůdci, chápete?“

„Vy si tedy myslíte, že já bych mohl...“, řekl pomalu Matouš, nevěře vlastním uším, ale panímáma mu skočila do řeči:

„Poslyšte, Inspektore, co že jste takhle otočil?“

Překvapeně na ni pohlédl, nenechala se však odradit. Když se jednou odvážila, nic ji nemohlo zastavit.

„Zprvu jste horší než pes, a najednou přiletíte a navádíte mi muže, aby zamordoval strom, který je podle vás bůhvíjak vzácný.“

Inspektor se podíval na Matouše, jako by u něho hledal oporu, ale hospodář mlčel a tázavě pozvedl obočí.

„No jo,“ řekl Inspektor. „Jenže ještě loni za kopcem byli osadníci. Teď tam není nikdo. Když vy dva, pane Matouš, vy a pan Jakub nepotáhnete za jeden provaz, chalupy vám spadnou a budete to muset zabalit.“

„O to vám snad jde? To bylo cirků, než jste nám dovolili tady zůstat! Museli jsme přísahat, skládat zkoušky, od té doby nás honíte, pokutujete...“

„Za to nás Město platí, Matouši. Jenže když odejdete a nikdo tu nezůstane, Město nás platit přestane. Už nás nebude potřebovat, chápete?“

„Tak ona je lumpárna i v tomhle...“, vydechl Matouš užasle.

„Není to lumpárna, Matouši. To je život. Každý chce žít, vy, vaše žena, ten pes venku a my taky. Inspektoři IOP.“

Vytáhl z kapsy nevelkou lahvičku a postavil ji na stůl.

„Je v tom plíseň, zvláštní druh padlí, říká se tomu stromový mor. Do čtrnácti dnů máte od dubu pokoj. A ještě vám zbyde...“

Matouš se mu vrhl po ruce a chtěl ji políbit. Inspektor se vyděšeně ucukl.

„Mějte rozum, Matouši! Teď odejdu. Ale varuju vás, žádné projevy veselí, Jakub vás pozoruje! Plíseň aplikujte v noci, velice opatrně. Nemáte představu, co všechno riskuju, kvůli vám!“

„Kvůli sobě,“ pokárala ho panímáma.

„Máte pravdu, matko. Tak se tu mějte dobře. Sbohem.“

Protáhl se kolem dubku a bez ohlížení kráčel ke glyderu.

Matouš s Marií stáli na zápraží a dívali se, jak odjíždí. Potom se vrátili do seknice. Matouš pohlédl na stůl a zvolal:

„Kde je ta lahvička? Petře... Petře!“

„Podívej, je otevřené okno. Že ten kluk...“

Marie vyhlédla z okna a spatřila Petra před Jakubovým domem. Ukazoval sousedovi lahvičku a cosi mu horlivě vykládal. Jakub přikývl a zašel do domu. Petr položil lahvičku na Jakubovu lavici a pomalu se vracel k otcovskému domu.

Před betonovou plochou se zastavil.

Otec se protáhl kolem doubku a stanul před domem, s rukama založenýma na prsou.

Hleděli na sebe.

„Já tě proklínám,“ řekl otec synovi. „Proklínám tebe a chvíli, kdy jsem tě počal. Proklínám každé tvé slovo, každý tvůj pohled a každou tvou myšlenku. Proklínám jméno Petr. Proklínám...“

Zarazil se a hledal správný cíl dalšího prokletí. Syn využil prodelevy a řekl to své:

„Já na tebe seru!“

Obrátil se k otci zády a ubíral se po louce tím směrem, kudy odjel zelený glyder.

Matouš za ním užasle hleděl. Vyrušil ho šramot. Otočil se. Marie oblečená do svátečního, celá v černém s květovaným šátkem na hlavě, stála v chodbičce s kufrem v ruce.

„Nemáme syna, Marie!“ řekl Matouš zoufale.

„Ty snad ne, ale já mám syna, Matouši.“

Matouš neřekl už ani slovo. Udělal jí místo, prošla kolem něho a slzy jí kanuly z očí. Spěchala za synem bez ohlednutí.

Roky letěly údolím. Oba domy se už zelenaly a v mnohém ohledu připomínaly ony zarostlé růvky dole pod strání. Hospodáři jako by ztratili zájem a vysedávali jen na lavičkách a dívali se na táhlou pahorkatinu, kde za obzorem před lety žili lidé stejně stateční a tvrdohlaví, jako byli oni dva.

Dub zmohutněl. Matouš musel prorazit nové dveře v místě někdejšího okna, jinak by se už neprotáhl dveřmi. Glyder přivázel Matoušovi a Jakubovi týden co týden potraviny a palivo do článků. Někdy přivezl z Města dopis, nadepsaný úhledným ženským písmem. Matouš ho vždycky roztrhl, aniž ho přečetl, a útržky hodil do větru. Jakub to pozoroval, ale nikdy Matouše neudal, ačkoli šlo o zjevné porušení zákona.

Oba muži zvetšeli a zplesnivěli a v mnohém se podobali těm bědným příbytkům.

Jednoho horkého letního podvečera Matouše vyrušilo zapraskání. Byl to ošklivý suchý zvuk, jako by něco puklo nebo prasklo.

To dub přerazil práh domu.

Hospodář postál u dubu, který už dávno převyšoval střechu a svými větvemi zasahoval do oken, v nichž už dávno nebyla skla. Potom vešel novými dveřmi do domu, kde na podlaze rostly houby a stěny byly zelené plísni, a chvilku lomožil v bezinkovém roští, které se ježilo v rozvaleném rohu domu.

Když našel, co hledal, vyšel opět ven.

Jakub vstal. Na Matoušově rameni spatřil sekyru.

Jde mě snad zabít, napadlo ho, ale Matouš zamířil přes louku na vrch, kde stál jejich společný nepřítel, rozložitý javor. Tam se Matouš zastavil, rozpřáhl se a zasadil ránu sekyrou do mohutného kmene. Po mnoha desetiletích v údolí znovu zazvonila sekyra.

Jako v horečce vběhl Jakub do svého domu. Také on klouzal v rozšlapaných houbách. Ruce se mu třásly, když na radiotelefonu vytácel číslo Inspekce.

Matouš sekal a sekal s neúnavnou vytrvalostí stroje. Bílé odštěpky kryly trávu v širokém okruhu.

V dálce zahoukala siréna Inspektorova glyderu. Stroj podobný plošticí s jasným mrkajícím okem na zádech prolétl loukou kolem

obou zchátralých domů. Inspektor zastavil a vyskočil ven s neuropistolí v ruce.

„Nechte toho, Matouši! Zatýkám vás! Odhodte tu sekýru!“

Matouš uposlechl a klidně se díval na Inspektora.

Javor ještě stál. Matouše políbil slabý vánek na tvář. Strom se pohnul pod silou větru, pohnul se, jako by chtěl vykročit, a pak padl, třískl rozložitou hlavou do zelené trávy, zazmítal větvemi a do výše vylétl oblak semínek, těch hrozivých vrtulek. Vítr se zmocnil oblaku s nadšením a unášel ho v hebké náruči, a když ho břemeno unavilo, vysypal tisíc, desetitisíce semínek. Už v příštím roce tu vyroste mlází, a než se rok s rokem sejde, v javorovém lese nikdo nepozná, kde stál dům Matoušův a kde Jakubův. Jakub ale přece neodešel. Pravda je taková, že zatímco Matouš trávil zbytek života za mřížemi ocelovými, jeho nepřítel očekával smrt obklopen stejně hustým mřížovím javorových kmenů.

Nevěsta pro dlouhou noc

Neměli mě rádi. Nic osobního v tom nebylo, chovali by se stejně ke kterémukoli cizinci. Mám na mysli skutečného cizince, který by do Prolesti přijel z civilizovaných končin Evropy v evropském oděvu a choval se tak, jak ho to naučili v Londýně, Paříži nebo Vídni. Občany z Isverny, Rovinari, Slatioary, Tergu-Jui či Bumvesci brali mezi sebe jako vlastní. Jak by ne! Přijeli do Prolesti na výroční trh v den svatého Kryšpína prodávat koně, ovce, sýry, kůže, zboží košíkářské a bednářské, přijeli, aby prodali a nakoupili, aby potkali přátele, které už rok neviděli, a potom aby se opili a porvali zde, v smrduté hospodě, v tom podivném prostoru ohraničeném dvěma černými plochami, trámovým stropem a udupanou hliněnou podlahou.

Hostinský měl alespoň tolik zkušeností, že ke mně přistoupil a zeptal se tou protivnou transylvánskou hatmatilkou, co si přeji.

„Nocleh,“ odpověděl jsem stručně.

Hostinský, tlustý a mastný, pohladil si koženou zástěru. Hluboce přemýšlel. „Nocleh?“

„Nocleh.“

Obrátil se k hostům. Sedláci, handlíři, pašeráci, usmolení řemeslníci. Jejich obličejové ošlehané větrem kontrastovaly s bělostnými košilemi, ozdobenými barbarskou výšivkou.

„Ten pán chce nocleh.“

Mlčeli. Připadal jsem si jako v zámku Šípkové Růženky. Seděli tu strnule a civěli na mne, sklínky s kořalkou nedonesli k ústům, skořápkář přestal pohybovat kuličkou, ohnutý zůstal muž, který si právě zavazoval tkanice u láptí. Ovládl mě pocit neskutečna.

Opravdu píšeme rok 1873? Skutečně žijeme ve věku parního stroje? Jsou ve vzduchu balóny a odvažují se ponorky statečných plavců do hlubin?

Jenom jeden jediný muž se tu pohyboval, přesněji řečeno – byl na něm patrný pohyb. Pochopil jsem, že je to starosta Prolesti. Mohutné sedlačisko, muž s břichem, jak se uctivě říká takovým lidem v tomto kraji, vyšňořený do chlopské nádhery, jako by se chystal na nějakou národopisnou výstavu. Jeho pancéřový břich se pohyboval nahoru a dolů v hbitém kmitavém rytmu.

Starosta se smál.

Brzy se k němu přidal jeden, druhý, třetí chlap a ve chvílce se smála celá hospoda.

„Co je tu směšného?“ zeptal jsem se.

Hostinský si utřel smíchem uslzené oči.

„To byste nepochopil. Berte to tak, jak to je. Tady není žádný nocleh. Raději odejděte.“

„Kam?“

„Nevím. Pryč.“

„Do Ramciri je to odsud třicet mil lesem a slunce zapadne za hodinu.“

Hostinský zavrtěl hlavou.

„Ne, do Ramciri se nedostanete. V lese je letos spousta vlků.“

„Bližší vesnice zde není?“

„Je mi to líto, pane.“

„Zůstanu tedy zde.“

„To nepůjde.“

„Proč?“

„Nemáte nocleh.“

Pokrčil jsem rameny. Tahle hra mne začala nudit. Smích uvadal, když se v koutě ozval ječivý hlas kteréhosi strejce:

„Jděte se vyspat do zámku pana Brasovského, pane!“

Všichni sebou trhli a strejcův soused ho prudce zatáhl za rukáv. Starosta vyskočil, udeřil pěstí do stolu a vykřikl hněvivě:

„Vyhodte toho hlupáka!“

„Zámek pana Brasovského?“ obrátil jsem se ke starostovi. „To mě zajímá.“

„Není na něm vůbec nic zajímavého.“

„Kudy se tam dostanu?“

„Nikdo vám to neřekne.“ Obrátil se ke svým lidem. „Nikdo mu to neřekne!“

„Hrozí tam nebezpečí?“

„To... je... naše věc. Rozumíte?“ Prudce zašermoval prstem. „Naše věc!“

Stáli jsme proti sobě. Hněvivá maska jeho tváře začala tát. Byl to přece jenom křupanský potentát. Roztrásla se mu brada. Zavrtěl hlavou a odvrátil se.

Rozhlédl jsem se kolem sebe.

„Kdo mě tam zavede?“ zeptal jsem se.

„Já.“

Byl to mladý, chudobně oděný muž. Chudobně – spíš divoce. Hrubé plátěné kalhoty, ovčí kazajka na holém svalnatém těle. Výstavně tupá tvář. Zaječí pysk byl jediná ozdoba, kterou se mohl chlubit. Vstal a kývl hlavou ke dveřím.

Následoval jsem ho.

Pan Brasovský byl příjemný, kultivovaný pán. Přijal mne v hlavní síni svého zámku, prostorné, avšak málo zdobené. Veliký stůl a kolem několik vyřezávaných židlí. Na stěnách žádné obrazy nebo pozůstatky někdejší slávy předků, na jaké jsme zvyklí ve venkovských sídlech.

„Musíte omluvit moje spoluobčany. Jsou to zaostalí, divocí lidé.“

Nekňuba, který mne přivedl, přešlapoval bosýma nohama u dveří. Obrátil jsem se k němu, abych odměnil jeho námahu, ale pan Brasovský mne předešel.

„To je moje starost, vzácný pane.“

Vložil do nastavené dlaně tři zlaté peníze. Královský honorář za službu tak nepatrnou! Mladík mekotavě poděkoval a vzdálil se. Chudý tedy nebyl, pan Brasovský.

„Miluju vzdělanou společnost a věřte mi, že si ji zde pramálo užiji. Do Prolesti se dostane skutečný Evropan zřídka kdy. Ach, Evropa, ach, Paříž, její šantány, její divadla... Znáte Paříž? Pro-
miňte, jak bych mohl pochybovat. Vyprávějte. Jak vypadá Paříž teď? Slyšel jsem, že ničema císař nechal zbořit nejkrásnější čtvrti a vystavěl jakési bulváry...“

„Císař je mrtev. Prohrál válku s Pruskem. Francie je znovu republikou.“

„Co nepovídáte! Hořím zvědavostí na vaše vyprávění. Ach, promiňte. Musíte být hladový... a unavený. Hned připravím nějaké jídlo.“

„Vy zde nemáte služebnictvo?“

„Žiji velmi osaměle, pane. Veškerou obsluhu si obstarávám sám. Přítomnost služebnictva by mě... obtěžovala. Usedněte, prosím. Večeře je hotova, hned ji přinesu. Potom si popovídáme a pak... Půjdete spát.“

„Jste neobyčejně laskav. Musím přiznat, že cesta byla velmi únavná.“

Odběhl a vzápětí se vrátil s podnosem obtíženým lahůdkami. Zdálo se, že mne čekal a dopředu všechno připravil.

Třeba mne skutečně čekal.

Zatímco zámecká síň byla spartánsky strohá, ložnice byla vybavena přepychově. Veliká postel s nebesy, perský koberec na kamenné podlaze, bohatě vyřezávaný strop, na stěnách čalouny a obrazy, rozměrná skříň. Pan Brasovský upevnil svíci do stojanu. Neustále brebentil:

„Jak vidíte, postel je čerstvě povlečena. Po dlouhé cestě budete spát jako v matčině náručí. Tohle je nejpříjemnější komnata celého zámku. Vyhradil jsem ji pro nejvzácnější hosty. Ujišťuji vás, že už dlouho jsem se tak dobře nepobavil, jako dnes večer.“

„Věřím, že se spolu zítra ještě pobavíme.“

„Myslíte?“ zeptal se.

„Jsem si tím jist.“

Zaváhal, pak se usmál a uklonil se.

„Nebudu zdržovat... Je už pozdě. Zanedlouho nastane půlnoc. Přeji vám... klidnou noc, pane.“

„Také bych vám ji rád popřál.“

Uklonil se a ohleduplně za sebou zavřel dveře.

Přistoupil jsem k oknu. Bylo zabedněno důkladnou dřevěnou okenicí. Ohledal jsem ji, ale nenalezl zámek. Marně jsem lomcoval, nešla otevřít. Také dveře byly uzamčeny. Proto mě nepřekvapilo, že ani skříň nešla otevřít.

Lůžko bylo měkké. Posadil jsem se na ně, pohladil přikrývku a podušku a zvolna ulehl. Obuté nohy jsem si pohodlně opřel o pelest. Ruce jsem založil za hlavou. Záhyby v purpurových nebesích se na mne křivolace smály.

Zámecké hodiny odbily dvanáctou. Tloukly pomalu, důkladně, jako se ostatně všechno dělá pomalu a důkladně v tomto kraji. Zaslechl jsem slabé harašení a posadil jsem se.

Obě křídla skříně se pomalu otvírala.

Vstal jsem, ale zarazil jsem se a posadil se na pelest postele. Ruce jsem založil na prsou.

Ze skříně vyšla dívka snad šestnáctiletá, oděná do bělostného rubáše. Zlaté vlasy jí dopadaly na ramena. Byla bosá a ruce měla volně spuštěné. Uchvátila mě andělská krása toho dítěte; ovládl jsem se však a nepohnul jsem ani brvou.

Udělala dva kroky a překvapeně na mne hleděla.

Potom otevřela ústa a já spatřil dva mohutné špičáky.

Vztáhla ke mně ruce.

„Pojď blíž, dítě,“ řekl jsem.

Divoce se zašklebila a rukama udělala gesto, které by jistě slušelo staré čarodějnici někde v lese.

„Jak se jmenuješ?“

„Myriam,“ odpověděla.

„Jsi krásná, Myriam.“

„Jenže...,“ poklepal ukazovákem na jeden ze špičáků. „Poslyšte, nejste vy slepý?“

„Vidím velice dobře. Hltám očima tvoji krásu. Kořím se jí.“

„Jenže... Copak to nechápete?“

„Chápu všechno.“

„Já jsem upír!“

Rozzlobil jsem se.

„Myriam! Jak můžeš říct něco tak nepěkného. Měla by ses stydět. Kdo tě naučil takové ošklivé slovo?“

„Pan Brasovský.“

„Ráno mu za to vyčiním.“

„Ráno? Vy si myslíte, že do rána... Ale ne. Proč se mě nebojíte? Vy se mě musíte bát!“

„Proč bych musel?“

„Všichni se vždycky báli.“

Byla rozmrzelá a kupodivu jí to slušelo. Usedla otráveně na stoličku a přehodila nohu přes nohu. Měla překrásné nohy. Hlavu si podepřela rukou.

„Všichni?“ podivil jsem se.

„No ano! Všichni. Někteří zešíleli, když zjistili, že jsou zamčeni a že se nedostanou ani do skříně. Jiní si odložili oděv na tuhle stoličku a vlezli pod pokrývku. Když jsem vyšla z úkrytu, začali křičet. Nejdříve na mne házeli polštáře...“

„No tohle!“

„... a ti statečnější se rozeběhli, popadli stoličku a útočili na mne.“

„To přestává všechno. Jak mohl pan Brasovský něco takového trpět?“

„Mně to nevadilo. Byla jsem ráda, že se jim rozproudila krev. Trochu rozčílení krev znamenitě ohřeje, nemyslíte? Chudáčkové... stejně mě nedokázali stoličkou praštit. Zhroutili se a žebronili. Ano, žebronili. Lezli tady po čtyřech a schovávali hlavy pod koberec. Pak už jsem musela jednat rychle. Víte, pod tím kobercem je plno prachu a já tak nesnáším špinavé krky.“

„Chápu,“ přikývl jsem. Jenže ona se zase začala zlobit.

„Proč se nebojíte?“

„Víte, co je venku?“

„Co by bylo? Les a v něm vlkodlaci. Vesnice Prolesti. Hory a další vesnice.“

„Nikoli, milé dítě. Venku je devatenácté století, které skončovalo s pověrami. Jenom v zapadlé díře, jako je Prolesti, lidé věří na... některé bytosti. Ale tam dál, tam je civilizace, tam je kultura. Jezdí tam vlaky, v továrnách sviští transmise, po mořích plují parníky, pod Atlantickým oceánem je telegrafní kabel a pan Lesseps prokopál Suezskou šíji. Ve vzduchu nelétají čarodějnice, nýbrž balóny,

a proslýchá se, že už brzy bude možno svítit elektrinou, tou silou, která pracuje v telegrafu. Ale já vás nudím, Myriam!“

„Strašlivě!“

„Co by vás bavilo?“

„Kdybyste se bál, kdybyste na mne házel polštáře a stoličku a potom se zhroutil a válel se po zemi a škemral o smilování. Potom...“

„Co potom?“

„Potom bych vám vypila krev!“ řekla a špičáky se zaleskly v jejím úsměvu.

„Proč to tedy neuděláte?“

„Protože to nemá cenu. Vy se nebojíte. Máte svoje vlaky a transmise a taky ten svůj... ten svůj kabel.“

„Řekněte mi, Myriam, pan Brasovský je také taková bytost jako jste vy?“

„Ne. To je pán, který mne našel jako děcko. Poznal, že mi up... promiňte, bytosti vysály krev a že i já jsem bytost.“

„Kolik vám bylo?“

„Dva roky. Od té doby žiju tady, na zámku. Není to tu špatné, ale je mi smutno. Často po celé měsíce mi pan Brasovský nikoho nepřivede, a když, tak nějaké páchnoucí skotáky a potulné pobudy. Jsem mu vděčná i za to málo.“

„Vděčná! Drží vás tu jako otrokyni! Zamknul vás do almary a zabejnil dveře a okna, abyste se nemohla dostat pryč! Co dělá s těmi..., kteří se báli?“

„Odvleče je pryč. Jednou jsem viděla, že tělo probodl špičatým kulem. Vůbec se mi to nelíbilo.“

„Myslel jsem si to!“ zahřměl jsem. „Pan Brasovský je obyčejný lupič. Okrádá ty pocestné a potom je zabíjí kulem, aby se z nich nestaly bytosti. Je to zločinec a zaslouží strašlivý trest.“

„No dobře,“ řekla Myriam. „Jenže co bude se mnou? Bez pana Brasovského zahynu!“

„Postarám se o vás, Myriam,“ řekl jsem slavnostně.

Venku zakorhral kohout. Ubožáčka vyjekla, vyskočila a chtěla se vrátit do svého nejsporného úkrytu. Přiskočil jsem k ní a uchopil ji za ruku.

„Počkejte...“

„Já se musím vrátit!“

„Od nynějška rozhoduju já, co musíte a co nemusíte!“

Užasle na mne pohlédla a pak sklopila hlavu.

Na chodbě se ozvaly kroky. Pomalé a rozvážné.

Spiklenecky jsem přitiskl prst na rty a ustoupil k závěsu dveří. Pan Brasovský harašivě odemykal. Tentokrát si nedával pozor, aby zachoval ticho. Otevřel a přikryl mne dveřmi.

„Dneska to šlo nějak hladce, neslyšel jsem křik. Jak to, že jsi ještě venku? Zakorhral už kohout! Musíš se schovat!“

Výhrůžně zamával špičatým kolíkem. Rozhlédl se po místnosti.

„Ale... kde je? Kam jsi ho zatáhla, ty opice zatracená?“

„Tady jsem,“ ozval jsem se. Jediným pohybem ruky jsem zaklapl dveře.

„No tohle...,“ zvolal pohoršeně. Neměl jsem už náladu ho poslouchat. Proto jsem otevřel ústa, usmál jsem se, široce, aby spatřil mé nádherné špičáky. Ustupoval k posteli, mával kolem sebe pažemi, zavrtal hlavu do pokrývek. Nevšímal jsem si ho. Podal jsem dívce ruce.

„Myriam...“

„Pane... Vy také?“

„Ovšem. Přišel jsem za tebou. Dovol, abych se ti představil: hra-bě Dracula. Můžeš mi říkat Dolfi... nevěsto moje. Ano, venku je

devatenácté století, jezdí tam vlaky a plují parníky a létají balóny a... je tam strašlivá nuda! Zůstaneme tady, nevěsto milovaná, v ráji mezi hlubokými lesy, a budeme společně pít rozkoš z té dlouhé, dlouhé noci! A ty, sluho...,“ obrátil jsem se k Brasovskému, který se plazil kolem nás jako plž, „ty jdi ven a nevracej se bez náležitého daru pro naši královskou svatbu!“

Oba jsme se na něho usmáli a pohled na dva páry blýskavých špičáků se mu zaryl do mysli tak hluboce, že nemohl nepochopit, jaký dar si přeji.

Čtvrtý den až na věky

Nemusel se dívat z okna, aby věděl, jak Dusenbergo vila vypadá. Na homolovité břidlicové střeše se zelenal mech, mosazné okapy zčernaly a omítka, včera ještě celistvá a jednotvárně šedá, byla pokryta klikatými trhlinami. Na několika místech se odchlípla od zdiva a červené cihly, samy už také pořádně rozrušené, jako kdyby je déšť omýval po dlouhá léta, potřísněné bělavým prachem rozpadající se omítky, připomínaly krvavé rány. A okna! Pokrytá mázdrou prachu jako oko slepcovo začínala zvolna mizet v závojích pavučin. Desítky pavouků pracovaly už od rána, aby záclony byly co nejhustší. Snad jim záleželo na tom, aby okna úplně zmizela, aby splynula s šedavými stěnami. Pavouci pracovali rychle a bezhlesně.

Kdybych vyšel ven a bedlivě naslouchal, možná bych zaslechl šumot jejich nožek kmitajících po vláknech, uvažoval. Také pavoučí kroky vydávají nějaký zvuk. Není možné, aby se pavouk pohyboval naprosto neslyšně. Je to jenom otázka...

Pohněvaně stiskl rty. Tohle věru nejsou ty pravé starosti pro čtvrtý den! Je už osm hodin ráno, Dusenbergo vila je už skoro nachystaná a já si tu lámu hlavu s pavoučím dupáním. Měl bych pracovat, samozřejmě, to bych měl. Jak by to bylo krásné, kdybych dokázal dokončit práci ještě před polednem... Nemuselo by to být dnes. Mohl bych stihnout příštího čtvrtého dne, nebo přespříštího, krátce – jakéhokoli čtvrtého dne, který ještě nastane. Bylo by to dvojnásob sladké vítězství.

Ale co když... co když tohle je poslední čtvrtý den? Co když žádný další nenastane?

Přistoupil k oknu a nenávistně pohlédl na Dusenbergovu vilu. Jen pracujte, jen dupejte, jen se chystejte! Však já se taky nachystám.

Všiml si, že praskliny jsou dnes hlubší než posledně a také opadaných koláčů omítky přibýlo. Dům viditelně chátral, čas na něm pracoval se skromným, nepatetickým odhodláním.

Třeba jednoho dne spadne, napadlo ho. Docela obyčejně se rozpadne ještě dřív, než práci dokončím.

To by bylo rozuzlení!

Myšlenka ho rozesmála. Ve smíchu cítil úlevu a také nabyl sebevědomí.

Dokud se můžu smát, není to se mnou tak zlé, uvědomil si.

Odešel do koupelny a důkladně se vysprchoval v horké i studené vodě, již čerpal z dešťových rezervoárů umístěných na půdě. Už dlouho nedůvěřoval vodovodní přípojce, dlouho, od toho čtvrtého dne, kdy ho před blízkou smrtí varovala slabounká vůně hořkých mandlí. Tehdy se zachránil, a možná že by mohl vodovod dále používat, protože žádný útok se nikdy neopakoval. Jenže... co když novost útoku v některém z příštích čtvrtých dnů bude spočívat právě v tom, že se zopakuje druh útoku z minulosti? Kdepak, nic nesmím nechat náhodě, opakoval si. Ve hře je příliš mnoho. Můj život, a hlavně práce. Moje výpočty. Jak rád bych obětoval život, kdybych věděl, že to bude znamenat vykoupení! Taková smrt by znamenala stejné vítězství, jako kdybych práci dokončil. A cena by možná byla dokonce nižší, protože to, co prožívám, opravdu nelze nazývat životem. Jsem na tom daleko hůř než kterýkoli z mrtvých, kolik jich na světě kdy umřelo.

Z pochmurných úvah ho vyrušilo zabzučení krátkovlnné stanice. Přesvědčil se, zda svítí zelená kontrolka dekodéru, a teprve potom sňal sluchátko z vidlice.

„Schwarzenegger,“ ohlásil se.

„Brodski,“ odpověděl mu hlas ve sluchátku. „Můžu přijet?“

„Musíte,“ řekl Schwarzenegger. „Máte pro mě všechno?“

„Všchno,“ řekl Brodski, a po krátkém zaváhání dodal: „Jenom infra jsem nesehnal.“

„Krucinál,“ zaklel Schwarzenegger.

„Budu ho mít příště, spolehněte se!“

„Jenže takhle se může stát, že nebude žádné příště!“ odpověděl Schwarzenegger vztekle. „Opravdu, člověče, vy si vůbec neuvědomujete, o co tady jde.“

Brodski mlčel. Zřejmě se nechtěl hádat.

„Dobrá, dobrá,“ dodal Schwarzenegger po chvíli. „Dávejte pozor, Brodski. Minové pole je tentokrát v sektorech A6, B1, C8, D3...“

Lhostejným hlasem diktoval Brodskému rozmístění min a doufal, že z tónu hlasu není slyšet třepetání křídel zoufalé myšlenky, jež mu bláznivě prolétla myslí: jednoho dne se jim podaří rozluštit kód... Jednoho čtvrtého dne...

„Přelezete zeď v místě, kde je na hřebenu uvolněná cihla. Je to hned vlevo od toho polosuchého topolu...“

„Polosuchý topol?“ opakoval Brodski udiveně. Byl to přece jenom hokynář a pojem „polosuchý“ spojoval spíš se sektem než s topoly.

„Napůl suchý,“ opravil se Schwarzenegger netrpělivě. „Sestoupíte ze zdi a nasadíte si plynovou masku. A potom budete poslouchat signály. Jakmile uslyšíte tenhle tón...“

Zmáčkl tlačítko a předvedl signál.

„Rozumím,“ řekl Brodski.

„Výborně. Jakmile tedy uslyšíte tenhle tón, dáte se vlevo. Vpravo odbočíte na další signál.“

Předvedl další signál. Oba tóny vybíral pečlivě, aby si je Brodski nemohl poplést. Brodski je rozumný, odvážný a také velmi dobře placený obchodník. Brodski se nesplete.

„A střeliva tentokrát přinesete o kartón víc,“ řekl Schwarzenegger. „Mám takové tušení, že ho dnes budu potřebovat pořádnou zásobu.“

„Kulovnice, nebo brokovnice?“ zeptal se Brodski.

„Ale ovšem brokovnice,“ řekl Schwarzenegger netrpělivě. Neměl rád, když se Brodski vyptával na hlouposti. „Co bych dělal s kulovnicí. Ne... počkejte... máte možná pravdu. Uděláme to i tak, i tak. Jeden kartón střeliva pro brokovnici navíc, a se střelivem pro kulovnici to uděláme stejně.“

Zamrazilo ho. Přistihl se při rutinním myšlení. Vždycky používal brokovnice. Na tomto zvyku může být založen příští útok. Jenže... co s kulovnicí v malém prostoru vily? Dnes odpoledne tu nebude žádné vznešené střelení na vysokou. Tady se odehrávají jatka.

Jako vždycky, Canavore. Jako vždycky.

Brodski zopakoval seznam objednaného zboží, domluvil se na přesném termínu a přerušil spojení. Schwarzenegger ještě chvíli stál před krátkovlnnou stanicí se sluchátkem v ruce, jako by chtěl oddálit chvíli, kdy se bude muset věnovat skutečným přípravám na obranu.

Úzkost ho popadla za hrdlo a chlad se rozléval ze zad přes lopatky do paží.

Jak se mám připravit? Co mám vymyslet – když už se všechno stalo? Všechno jsme už vyzkoušeli, já – a oni taky?

Několikrát hluboce povzdechl a odešel do šatny. Před velkým zrcadlem se převlékl. Koupací plášť odhodil na korkovou podlahu. Z police vyňal bavlněné spodky a nátělník. Prádlo bylo úplně nové

a příjemně chladilo na těle. Nesnášel prané prádlo. Po jednom použití prádlo vyhazoval. Stejně zacházel s ponožkami.

Zářivky tiše šuměly nad jeho hlavou. Pozorně se díval do zrcadla. Zkoumal každý sval. Měl vypracované tělo atleta, štíhlé, souměrné, harmonicky vyvinuté. Tohle tělo je zde proto, napadlo ho, aby uchránilo mozek před záhubou. Na hře svalů bude odpoledne hodně záležet... ale jenom mozek může nebezpečí trvale odvrátit. Musí je odvrátit! Je to jeho úkol.

Sňal z ramínka kombinézu a navlékl ji na sebe. Byla z neobvykle pevné syntetické tkaniny. Stála celé jmění, pokud si dokázal vzpomenout. Třicet vteřin dokázala vzdorovat žáru plamenometu. Čepel nože se smekla po jejím hladkém pevném povrchu. Nikde, ani na rukávech a nohavicích, nebyl jediný záhyb, který by útočník mohl zachytit. A barvu si vypůjčila od noci. Její čern byla dokonalá. Čert ví, co je to za tkaninu. Vůbec se neleskne.

S uspokojením na sebe ještě chvilku hleděl, pak se obul do sportovních bot s gumovou podrážkou, připjal si podpažní pouzdro s devítimilimetrovým revolverem Magnum s dvouapůlpalcovou hlavní a přesvědčil se, že vrhací nože jsou v pouzdrech všitých do zádové části kombinézy.

Jemné zabzučení ho upozornilo, že Brodski tu bude co nevidět.

Rychle se vrátil do pracovny. Bílé listy papíru pokryté hustými sloupci matematických symbolů svítily do šera. Nevěnoval jim pozornost, ale přece jen vnímal jejich vyčítavou přítomnost, když zapínal okruh průmyslové televize. Už by měly být dávno v pancéřové skříni. Už by měly být za devaterým zámkem.

Jenže... co když právě v příští chvíli dostanu ten geniální nápad, co když za pět minut na mě čeká vysvobozující řešení?

Vrhl bych se ke stolu a pracoval bych, i kdyby Brodski měl zůstat uprostřed minového pole.

Brodski se objevil na obrazovce. Dřepěl na zdi právě v tom místě, jež mu Schwarzenegger určil, nedaleko polosuchého, nebo spíš napůl suchého topolu. Objemný kufr se zbožím položil vedle sebe. Číhavě se rozhlédl kolem sebe a pak seskočil.

Schwarzenegger pečlivě provedl obchodníka minovým polem, otevřel mu dveře a uvedl ho do haly, kde se pak dlouho dohadovali u velikého stolu o vzrůstu cen a také o objednávce pro příští čtvrtý den.

„Na trhu se objevily plynové a oslepující granáty,“ poznamenal Brodski. „Ty plynové působí na nervovou soustavu a ty oslepující, no, ty prostě oslepují.“

„To je jasné,“ poznamenal Schwarzenegger hněvivě. „Co jiného by měly dělat? Přinesete mi jich tucet. Ne, raději dva tucty. Na infra ale tentokrát už nezapomeňte!“

„Já na něj nezapomněl. Není k dostání. Pochopte, tyhle věci skutečně nejsou jako houska na krámě,“ řekl obchodník. Na stole vedle šišek salámu, masových konzerv a pecnů chleba leželo i takové zboží, jako je raketomet, zásobníky do samopalu a nášlapné miny z plastické hmoty, které nepůsobí na žádný detektor.

„No dobře,“ řekl Schwarzenegger smířlivě. Zmocnil se propisovací tužky a podepsal šek, aniž se podíval na sumu, která na něm byla vyznačena. „Jsem vám moc zavázaný, Brodski, však to víte. Jistě chápete, jak mi je.“

Brodski jen naklonil hlavu na stranu. Ve tváři se mu nehnul ani jediný sval. Schwarzenegger tušil, že Brodski nevěří ani slůvku z vyprávění o útocích, jež se opakují každého čtvrtého dne. Zpočátku, když to všechno začalo, býval plný zájmu, ale už tenkrát se divil, jak je možné, že nikdy v prostorách vily, kam směl vkročit, není ani známka po nějakém zápasu, po sebemenší násilnosti. Kolik už sem za tu dobu nanosil min a granátů, náplní do plame-

nometu, kulometných pásů, raket a plynových bomb! Stačilo by to na rozmetání poloviny města a několikanásobné zabití všech jeho obyvatel. A přece – hala byla vždycky stejná. Nad dubovým stolem visel šeredný lustr vyrobený z jeleního paroží, vpravo kamenný krb a nad ním zrcadlo ve zlaceném rámu, za rámem vyčuhovaly staré rodinné relikvie, fotografie, pozvánky na plesy, olivová stínítka z návštěvy řeckých Delf. Na protilehlé stěně visely napodobeniny starých zbraní a také prapory, které údajně poznaly prach bojišť v okolí Richmondu a na řece Appomatoxu. Naproti vchodu pak stály dva vyřezávané skleníky s bibeloty, nicotnůstkami ze skla, porcelánu a jemně tepaného kovu.

Brodski, vždycky když sem přišel obtížen svým nákladem, zběžně prohlédl celou místnost. Jeho maličkým očím neunikla sebemenší podrobnost. Kdyby se rozbil byt jediný šáleček, byt jediná sklínka z rubínového skla, Brodski by si toho byl všiml.

Jenže tady se nikdy nic nezměnilo.

Co čtyři dny sem přicházel a vždycky to tu bylo stejné, navlas a na puntík stejné jako předešle.

Schwarzenneger chápal, co znamená ten krouživý pohled, a někdy si říkal, že by snad měl rozbít anebo alespoň přemístit nějakou skleničku, aby Brodski uvěřil. Vzápětí však každou takovou myšlenku zaplašil. Koneckonců, co mu záleží na mínění nějakého hokynáře?

Chladně se s Brodskim rozloučil a obchodník mu popřál hodně štěstí v nastávajícím střetnutí. Neznělo to ani upřímně, ani ironicky. Byla to lhostejná fráze pronesená lhostejnými ústy zcela lhostejného člověka.

Schwarzenneger ho pak provedl minovým polem až k onomu místu na zdi, kde toho dne bylo možno beztréstně přelézt. Pak se odebral do podkroví a pečlivě zaměřil hledí samostřílného kulo-

metu právě na to místo, kudy Brodski před malou chvilkou přelézal. Běda hokynářovi, kdyby právě teď zjistil, že si u Schwarzenegera nechal čepici, a chtěl se vrátit! V jediné vteřince by přišel o to místo na svém těle, které je k nošení čepice určeno.

Teď ovšem už naprosto nutně musel uklidit výpočty do trezoru.

Sestoupil do pracovny a zavřel těžké ocelové okenice. Počínal si přitom nesmírně opatrně, od té doby, kdy právě při zavírání okenic znenadání třeskl výstřel a speciální projektil dum-dum roztrhl okno na skleněný prach. Kdyby to nebyl projektil dum-dum, kdyby šlo o obyčejnou střelu krytou měděným nebo ocelovým pláštěm, výstřel by Schwarzenegerovi byl osudný, protože střelec, jak jinak, mířil dobře. Střela dum-dum s rozeklanou špičkou však po celé dráze svého letu spočívá na polštáři stlačeného vzduchu, houpe se na něm a balancuje jako baletka tančící po provaze. Stačila malá překážka, okenní tabule z tvrzeného skla, a vzduchový polštář střelu odchýlil.

Bylo to štěstí, z pekla štěstí.

Schwarzeneger uzamkl okenice, zalomcoval jimi, aby se přesvědčil, zda jazyky zámků skutečně vklouzly do svých lůžek, a přistoupil ke stolu.

Kolony rovnic pochodovaly po papíře ve vyrovnaných řadách. Kamsi směřovaly. Kamsi... ale kam? Kde je ten cíl? V každém matematickém zadání je zašifrovaný výsledek, právě tak jako je socha zašifrovaná do mramorového balvanu. Řešení je zakleto tady, právě tady. Ale kde?

Přelétl očima důvěrně známé řádky. Východisko ze slepé uličky už neviděl. A přece tam musí být. Kdyby to všechno byl nesmysl, kdyby šlo jenom o podivínský nápad, copak by se dělo to, co se každého čtvrtého dne děje?

Kdepak! On, Schwarzenegger, je na správné stopě a jednoho dne, snad už zítra, tajemství cesty časem odhalí.

A zítra... Ten krásný den plný klidu. Dusenbergova vila bude v plném lesku, břidlicová střecha podobná homolovitě čepici bude obroubena červenavou stužkou okapu, temná, avšak vypulírovaná okna se na něho budou dívat z šedavé fasády neposkvrněné jedinou trhlinkou. V zahradě budou čimčarovat vrabci a otevřenými okny dýchne jaro. Nastane šťastné jítro, stvořené pro inspiraci.

Určitě udělám další krok. Určitě se pohnu z místa. Víím, cítím to.

Uložil listiny do trezoru a několikrát zatočil voličem kombinčního zámku. Tíseň z něho spadla. Byl najednou svěží a lehký, příjemně vzrušený. Aniž si to uvědomoval, změnila se mu chuť. Pohyboval se teď po místnostech rozlehlého domu jako tanečník, drobnými, takřka cupavými krůčky. Ještě jednou zkontroloval, zda je všechno na svém místě. Samostřílné kulomety měly natažené závěry, všech šest brokovnic s uříznutou pažbou čekalo v úkrytu – nahoře na šatní skříni, za ledničkou v kuchyni, pod převlečníkem na věšáku, v polštářích měkké pohovky v kuřáckém salónu, v haluzích oleandru na schodišti z haly do prvního patra a samozřejmě v garáži. Všechny poplašené okruhy byly pod napětím, elektrické agregáty čekaly na impuls, aby začaly produkovat proud, kdyby útočníci přerušili vnější přívod energie – a granáty a revolvery tu byly poschovávány prostě všude. Schwarzenegger dával přednost dvoučinným revolverům před automatickými pistolemi, přestože vypadaly tak starobyle, neohrabaně, a hůře se pro ně hledal úkryt než pro štíhlé a elegantní pistole. Byly však spolehlivé. I po pěti letech čekání v úkrytu bude revolver připravený ke smrtonosné střelbě. Zato pistole? Je přece jenom složitější mechanismus, a kde je složitost, tam se vyskytují poruchy.

Podíval se na hodinky. Bylo půl dvanácté. Útok mohl začít každým okamžikem. Odkud přijde tentokrát? Z přední fronty, nebo zezadu, na úzkou fortnu vchodu pro služebnictvo? Jednou se prokopali kanalizací do sklepa, jindy pronikli dovnitř střechou. Jakou cestu zvolí dnes?

Schwarzenegger zaujal strategicky výhodné stanoviště v pracovně. Posadil se na desku psacího stolu, kde ještě před půl hodinou ležely listiny a výpočty, a na kolena si položil vojenskou karabinu M-16. Nezapomněl na dopolední rozhovor s Brodským a zmínku o kulovnici považoval za pokyn osudu, za inspiraci. Ještě nikdy nepoužil této vojenské karabiny v akci, vždycky jenom cvičně, když trénoval na střelnici, kterou si zřídil ve sklepě.

Ve sklepě... Už dlouho nezaútočili sklepem. Co když...

Začalo to, jako obvykle, s příšernou náhlostí.

Schwarzenegger zahlédl koutkem oka obrazovku průmyslové televize. Zeď se na jednom místě rozpadla zásahem bezzákluzového děla. Rána to byla ohlušující, přestože silné stěny vily a ocelové okenice tlumily zvuk. Oblak kouře a prachu se ještě nerozptýlil a už na zahradu vlétly dva žluté pruhy plastické trhaviny. Explodovaly, sotva dopadly na zem, a pod tlakem výbuchu explodovaly i protipěchotní miny ukryté pod trávnickem a v záhonech macešek. Další střela z bezzákluzového děla rozbila vchodové dveře na padrt.

V několika málo vteřinách si útočníci otevřeli cestu.

Schwarzenegger ovšem na nic nečekal. Sotva si stačil uvědomit, co se děje, seskočil ze stolu a hnal se ke schodišti. Tam zaklekl za žulový sloupek ozdobného zábradlí a čekal, až se v oblacích dýmu a zvířeného prachu objeví ty dvě důvěrně známé postavy.

Lumpové! Hajzlové! Svině! nadával jim v duchu. Hněval se sám na sebe. Věřil totiž, že dnešní útok bude rafinovaný, jemný,

důmyslný. A ve skutečnosti? Dělostřelecká příprava jako v bitvě o Ardeny!

Další strašlivý výbuch rozmetal příčku mezi předsíní a halou. Schwarzenner ucítil na tváři nesnesitelný žár.

Zápalné... Několika hmaty vylovil z kapsy kombinézy rukavice a kuklu. Teď bude třicet vteřin v bezpečí před přímým plamenem. Ale co potom, co potom?

Dole se něco mihlo.

Schwarzenner bez dlouhého váhání stiskl spoušť. I to ho naučila zkušenost z opakovaných návštěv oněch dvou roztomilých pánů: nejdříve střílet, potom přemýšlet.

A vyplatilo se to!

Doprostřed haly vběhl Smraďoch, žalostně křičel a tiskl si dlaně na obličej. Mezi roztaženými prsty mu prýštila řídká, jasně červená krev. Trup mu kryla neprůstřelná vesta, ale kuklu z neznámých důvodů shodil. Schwarzenner ale neztrácel čas. Pečlivě zamířil na Smraďochovu hlavu a stiskl spoušť. Zbraň se mu vztekle rozklepala v ruce. Výstřely neslyšel, protože v uších mu ještě doznívala exploze granátu. Zasáhl Smraďochovu hlavu dávkou nejméně pěti střel. Tam, kde byla hlava, se objevil rudý opar a před ním se rýsovaly prsty jako vykřičníky. Jeden, dva tři... devět, deset vykřičníků. Žádný nechyběl. Klikář, ten Smraďoch.

Jde to hladce, pomyslel si Schwarzenner. Teď je na řadě Kravec. Tak pojď, chlapče, pojď!

Nějaká mžitka mu přeletěla kolem očí. Bleskurychle vyskočil a robinzonádou se vrhl do otevřených dveří pracovny. Nohy mu zřejmě ještě čouhaly ven, když granát vybuchl, takže tlaková vlna jím neurvale smýkla, překotila ho na záda a udeřila jím o roh psacího stolu. Také několik střepin se o něho otřelo, ale žádná neprosekla pevnou tkaninu kombinézy. Věděl, co bude následovat.

Tak rychle, jak jen to dokázal, vyběhl po schodišti do podkroví. Dostal se tam právě ve chvíli, kdy další tříštivý granát dopadl na podlahu pracovny. Exploze měla strašné následky. Mohutný psací stůl z mahagonového dřeva se rozpadl, jako by to byla bedýnka od jablek, také knihovny povolily a na podlahu se začaly linout vodopády knih.

Schwarzenneger přikryl vchod do pracovny hledím karabiny. Tiskl se ke kovovému zábradlí schodiště. Tkanina ho samozřejmě izolovala od kovu, ale přesto si namlouval, že cítí jeho chlad.

Jen pojd', Krasavče, čekám na tebe.

Krasavec ale dobře věděl, proč nejde, právě proto, že na něho Schwarzenneger čekal!

Místo Krasavce vstoupil do místnosti oheň.

Smraďoch s Krasavcem už několikrát zaútočili ohněm, ale ještě nikdy nenasadili do akce tak výkonný plamenomet jako tentokrát. Dole v pracovně náraz vzplanulo všechno, co bylo hořlavé. Začalo hořet i dubové madlo zábradlí – a ta hrůza – samo zábradlí z kvalitní pittsburské litiny změklo a začalo tát! Schwarzenneger zkusmo stiskl spoušť karabiny, ale rána tentokrát nevyšla. Zaklel a hodil ji do plamenů. Plastiková pažba se okamžitě roztavila a vzápětí vybuchly náboje v zásobníku.

Je tu horká půda, pomyslel si Schwarzenneger. Začalo mu být vedro. Pot vystříkl snad ze všech pórů jeho kůže. Ať mrkal seberychněji, vnímal jenom oslepivou záři plamenů. A ještě něco. Dole, tam kde plameny září nejjasněji, se pohybuje nějaká bělavá skvrna.

Uvědomil si, co je to za skvrnu.

Je to Krasavec v ochranném azbestovém skafandru.

Sotva mu to poznání blesklo hlavou, viděl postavu docela zřetelně. Na zádech měla veliký kontejner se zápalnou kapalinou a v ru-

kou držela dmuchavku. Pomalu ji zvedala vzhůru. Schwarzenegger nevěřil, že ho Krasavec vidí, jenže Krasavec se dobře vyznal ve vile a věděl, že jeho protivník nikde jinde nemůže být.

Uhnul právě včas, aby ho nezasáhla další dávka plamenometu. Začala hořet zárubeň dveří. Když si toho všiml, Schwarzenegger si nesmyslně vzpomněl na cirkus a na tygra přeskakujícího hořícím kruhem.

To by bylo něco, pomyslel si. Proskočit kruhem – rovnou na Krasavce!

Ostrá bolest ho upozornila na to, že kombinéza je sice velmi kvalitní, ale zázraky dělat neumí. Za několik vteřin bude svému majiteli v tomhle ohnivém pekle asi tolik platná jako hedvábné pyžamo.

To už hořela podlaha a prkenné ostění podkroví. Potom přijde na řadu trámová konstrukce střechy. Mládenec v peci ohnivé, pomyslel si Schwarzenegger. Až podlaha pořádně prohoří, nádrž s dešťovou vodou se propadne dolů a rozmáčkne Krasavce jako štěnici. Ba ne, nepropadne... vždyť podlaha je zpevněná ocelovými traversami! Pouhé dřevěné trámy by neunesly nádrž na osmnáct kubických metrů vody.

Osmnáct kubických metrů vody! Že jsem si to neuvědomil hned!

Poslepu proběhl ohnivou stěnou. Do kovového bazénu narazil v plném běhu, takže se bolestivě uhodil. Zaklel a nemotorně se překulil přes okraj. Rozpálená kombinéza zasyčela, sotva se dotkla hladiny. Vodní nádrž do sebe vstřebávala strašidelné kvílení hořícího domu. Zřetelně slyšel praskání plamenů, borcení trámových konstrukcí a snad i dupot Krasavce pobíhajícího někde dole.

Tápal kolem sebe a nahmatl láhev se stlačeným vzduchem a masku dřív, než ho začaly bolet plíce. Strhl si kuklu z obličeje

a přísál se okoralými rty k přívodu vzduchu. Hrome, nepovolil jsem ventil, zaláteřil. Kolečko mu prokluzovalo mezi prsty v tlustých ochranných rukavicích, ale konečně se mu podařilo ventil uvolnit a nadechl se z plných plic.

Nevyšlo ti to, Krasavečku, zasmál se do tmy, která červeně kvetla odlesky ohně. V osmnácti kubických metrech vody vydržím hezky dlouho...

Dlouho? Krasavcovi to nebude trvat dlouho a rozbije trezor na kusy a zmocní se listin. Nemusí je ani krást. Jakmile otevře dveře pancéřové schránky, žár změní listiny na popel.

To by snad ani nevadilo, uvažoval Schwarzenegger. Dokázal bych výpočty rekonstruovat. Prošel bych znovu tu spletitou cestu až ke slepé uličce, ve které jsem se zastavil. Byl bych tam, kde jsem se ocitl už dříve. Na krok od řešení záhady cesty časem, a přece na druhé straně propasti.

Ne, od cíle mě nedělí nepřekročitelná propast! Proč jinak by na mě tak zuřivě útočili, proč by se znovu a znovu vraceli, proč by se nenechali odradit tolika prohrami? Právě jejich úporná zuřivost Schwarzeneggera ubezpečovala o tom, že je na dosah úspěchu, že jde správnou cestou a že k výsledku dojde už brzy.

Jen vytrvat... jen vytrvat...

Jen vyhrát v tomhle zápase!

Teplota vody začala zřetelně stoupat.

Dům jistě stojí v jednom plameni, uvědomil si Schwarzenegger. Musím ven... musím...

Proč bych musel? Proč bych to nevzdal? Proč mi tolik záleží na objevení záhady cesty časem? Protože oni to tajemství tak úzkostlivě střeží?

V teplé lázni v něm ochabovalo odhodlání k boji. Neustupoval pocitu malátné lenosti bez odporu. Zlobil se sám na sebe. Tolik

útoků, tolik úskoků vystřídali a nakonec zvítězí jenom tím, že tě uložili do příjemně vyhřáté vany! Ale ať se na sebe zlobil sebevíc, pochybnosti nezaplašil. Kdybych nechal Krasavce odejít s pocitem vítězství, kdybych přestal na výpočtech pracovat, kdybych se odstěhoval někam pryč, k moři nebo do hor, Dusenbergova vila by se už nikdy nezahalila pavučinami a už nikdy by nenastal čtvrtý den.

Ráj... Co je to ráj? Nevím, ale v ráji určitě nemají kalendář s červeně vyznačenými čtvrtými dny. Čas tam teče klidně, nevzrušeně a nevzrušivě jako potůček v pastvině.

Padla na něho malátnost. Snažil se ji zaplašit mrkáním, ale přistihl se, že nechává víčka u sebe. Stoupání teploty přestal vnímat. S úlekem si vzpomněl na článek v kterémsi časopise, který četl, když se ještě zajímal o časopisy. Člověk není schopen vnímat absolutní teplotu prostředí, vnímá jen změny. Jakmile teplota – dejme tomu vodní lázně – stoupá pozvolna, člověk si to ani neuvědomuje a je schopen se nechat uvařit. Úlek ale rychle pominul a vystřídal ho pocit tupé odevzdanosti.

Nechám se tady uvařit. Je to smrt jako každá jiná. A jestli je tohle, co prožívám, skutečná smrt, musím přiznat, že to není zcela nepříjemný stav.

Tak vidíš, Krasavče. Nakonec jsi mě přece jenom dostal. Ještě sice žiju, ale už nechci žít, a hlavně – už nechci pokračovat v práci, která tolik dráždí tebe a tvé pány, kteří tě za mnou posílají, už půl roku, každého čtvrtého dne.

Jsou to páni času v plném slova smyslu.

Nemají sympatie k člověku, který se pokusil odkrýt jejich karty.

Jen hrajte dál, pánové, já už kibicovat nebudu.

Jdu spát.

Tohle je čtvrtý den – už navěky.

Strašlivý rachot ho vyburcoval z polomrákotného stavu.

Vytréštil oči za skly potápěčské masky. Obklopovala ho červená zář. Svět se houpal a točil, kýval sebou a zmítal, a hlavně – rachotil a burácel a praskal.

Svět praskající ve švech.

Ba ne, to nepraská svět. To povolily traverzy, které zpevňují strop nad pracovním. Statik dobře počítal jejich průměr, jejich profil, jejich nosnost. Jak počítal, tak počítal, ale s jedním nepočítal: že dům bude hořet a že lůžka traverz budou vystavena palbě plamenometů.

Strop se propadl a bazén s osmnácti kubickými metry horké vody proletěl domem jako letecká puma. Podlaha pracovní neznamenala vůbec nic. Zadržela ho jenom na zlomek vteřiny, ale na dost dlouho, aby si Schwarzenegger stačil všimnout zkoprnělé bílé postavy přitíštěné ke stěně vedle trezoru.

Stále ještě uzamčeného trezoru.

Tak vida, napadlo Schwarzeneggera, zatímco padal ve vodních spoustách dál, trezor je příliš tvrdý oříšek pro našeho Krasavečka!

O kamennou podlahu přízemní haly se bazén rozbil, ale náraz byl přece jenom příliš prudký na to, aby ho sklepní klenba snesla bez úhony. Několik klenáků se s rachotem vyvalilo a po nich se začaly poroučet i další. Schwarzenegger ovšem nečekal, až mu ostrý kraj rozbitého bazénu přerazí páteř. Jediným skokem proběhl úzkými spojovacími dveřmi do garáže. Hmátl po ukryté brokovnici a vrátil se do haly ve chvíli, kdy se uprostřed podlahy zalité po kolena vodou, objevil kráter a nahoře, v ohromném otvoru ve stropě, rámovaném šlehajícími plameny, se vynořil Krasavec, ne úpravný jako obvykle, s rovnou pěšinkou v lesklých černých vla-

sech, ale tentokrát v azbestovém skafandru, který zakrýval jeho drobnou svižnou postavu.

Schwarzenegger vystřelil pudově, od boku.

Už několikrát v minulosti se mu podařilo Krasavce i Smrad'ocha zasáhnout brokovnicí, a vždycky se podívoval síle úderu, která zasaženého muže odhodila stranou jako otep slámy.

Tentokrát to bylo jiné. Krasavec se jenom zakymácel a jeho skafandr, původně bílý, nyní už notně zašpiněný sazemi, se na několika místech červeně rozsvítil. Schwarzenegger ale nemařil čas dlouhými úvahami.

Pečlivě zamířil a vystřelil, jednou, dvakrát, třikrát.

Po třetím výstřelu Krasavec spadl dolů, prolétl prostorem haly a zmizel v pekelném jícnu uprostřed podlahy.

Je to, jako kdyby ho vzal čert, řekl si Schwarzenegger.

Z úvah ho vyrušilo zazvonění telefonu.

Uvědomil si, že má dosud potápěčské brýle na tváři. Náustek mu ovšem už vypadl. Usmál se, sňal brýle a hodil je na zem. Potom si pomalu stahoval kuklu z hlavy. Padla na něho tíže únavy. Jen s velkou námahou sňal sluchátko z vidlice.

„Ano,“ řekl úsečně. Nepředstavil se a ani nečekal, že se mu ten muž na druhé straně linky představí.

„Co to tam máte zase za tanec, Schwarzenegere? Lidi si stěžují. Slyšeli střelbu.“

„Jako obvykle, Canavore,“ řekl Schwarzenegger. „Přijďte se ke mně podívat.“

„Však já vím, já vím,“ řekl seržant Canavor chlácholivě. „Víte ale, co je mi divné? Že to hlášení dostávám vždycky jednou za čtyři dny.“

„To je opravdu zvláštní,“ připustil Schwarzenegger. „Přijďte někdy na čaj a na kus řeči. Až budete mít trochu volněji.“

„To se oba načekáme,“ zachechtal se Canavor. „Tak tedy – nic?“ „Jako obvykle, Canavore,“ řekl Schwarzeneger takřka neslyšně. Počkal, až Canavor pozdraví a zavěsí, a pak také položil sluchátko do vidlice. Pak se otočil zpět do místnosti.

Tady že se bojovalo na život a na smrt?

S povzdechem se podíval na šeredný lustr z jeleního paroží, na zrcadlo ve zlaceném rámu ozdobené rodinnými relikviemi, pohlédl na prapory z doby války Severu proti Jihu. Všechno bylo na svém místě, obrázky na stěnách, knihy v policích – a v trezoru, tam ležely výpočty.

Přistoupil k oknu, rozevřel okenice a zadíval se na Dusenbergo-vu vilu, na lesklé skleněné tabule zasazené do modřínových rámců, jež příjemně kontrastovaly s bílou, dokonale hladkou omítkou.

Následujícího dne Schwarzeneger vstal velmi brzy, veselý, svěží, činorodý. Rychle se umyl a oblékl a hned usedl k práci, aniž by se byl zdržoval se snídání.

Má před sebou tři dny klidu, či spíš jeden den naprostého klidu. Druhý den bude už zahalen jakousi tísní a v tom třetím bude už jenom úzkostně hledět na hodinky, bude sledovat plynutí času, bude odpočítávat minuty a nakonec i vteřiny, jež ho ještě dělí od osudného čtvrtého dne.

Ale i ten jeden den klidu, to je přece spousta času.

Čas.

Mimoděk se usmál.

Málem mě dostali, pomyslel si. Už jsem se smířil se smrtí, když povolily ty traverzy. Měl jsem štěstí.

Měl jsem štěstí? Jak to, že traverzy povolily? Bylo to štěstí?

Schwarzenegerův mozek, osvěžený dlouhým klidným spánkem, pracoval naplno.

Málem mě dostali, měl jsem štěstí. Jenže... co když mě nechtěli dostat?

Kdyby Smradoch s Krasavcem vstoupili v tuto chvíli do místnosti, mohli by se do Schwarzennera trefit snadno jako do porcelánového Číňana, který kýváním hlavy vděčně děkuje za peníz vložený na misku. Seděl za stolem jako opařený a vyjeveně hleděl před sebe. Poznání ho ohromilo. Připadal si jako génius i jako hlupák. Měl radost, a přece by nejraději plakal.

Nechtěl mě dostat.

Kdyby mě opravdu chtěli dostat, už dávno by se jim to podařilo!

Oběma pěstmi udeřil ze všech sil na archy papíru popsané dlouhými kolonami výpočtů.

Zazdalo se mu, že archy mají oči a ústa a že na něho křičí slova výsměchu. Jenom si s tebou hrají, jenom tě dráždí a zkoušejí, protože vědí, že jsi ve slepé uličce a že tvé výpočty nevedou k žádnému konci, protože tímto směrem prostě nelze jít! I kdybys tu seděl sto let a pokračoval tak, jak jsi začal, nikdy bys nerozřešil tajemství času.

Takové úsilí věnoval svým výpočtům. Věřil, že je záhadě na dosah – a věřil, že Ti Druzí vysílají Smradocha a Krasavce na ty zuřivě útočné výpravy právě proto, že on, Schwarzenner, je tak blízko pravdě, již Oni tak žárlivě střeží.

Byl jsem hlupák, pochopil.

Nezabili mě, protože mě nechtěli zabít, a nechtěli mě zabít proto, že jsem nemohl uškodit jejich tajemství. Byla to jenom hra. Bavili se královsky, právě tak, jak to dovedou Páni Času.

Uchopil archy a začal je trhat, pomalu, jako ve snách. Čas... Stále jsem myslel na čas. Představoval jsem si ho jako homogenní veličinu, vše prostupující, všudypřítomnou, univerzální.

Hleděl na prapory od Richmondu a Appomatoxu, ale nevnímal jejich pruhy a hvězdy, těžké záhyby petrifikované prachem, neviděl olivovou snítku z Delf zastrčenou za zlacený rám zrcadla.

Před očima mu vyvstala vidina soustavy bublin všech barev a velikostí, měňavých, zanikajících a znovu vznikajících, slučujících se a znovu rozpadajících jako buňky nějaké tkáně, která roste, ustavičně se rodí a zároveň umírá.

Buňky času.

Jak jenom jsem si mohl myslet, že čas je pouze jeden jediný, jednolitý a všudypřítomný – když nic v celé přírodě, v celém vesmíru není jediné, jednolité a všudypřítomné? Proč by právě čas, tato nejbanálnější, nejběžnější se vyskytující forma hmoty měla být jednolitá, když nikde nikdy nic nebylo, není a nebude jednolité.

Buňky času.

Mechanicky trhal papír na stále menší kousky, roztrhané díly skládal k sobě a znovu je trhal. Pak už to nešlo, neměl dost sil, a tak útržky prudce hodil před sebe. Rozlétly se jako hejno bělásků, třepetaly se ve vzduchu, hleděl za nimi, jak odlétají a chtěl se smát a křičet radostí jako člověk, který rozbil stěny kobky, do které byl uvězněn.

Jak jsem mohl být tak slepý a nevědomý. Cožpak bych mohl prožívat to, co prožívám, kdyby čas byl skutečně jednolitý, homogenní, všeobsáhlý? Mohli by se Smraďoch s Krasavcem vracet každého čtvrtého dne, mohli by znovu a znovu útočit a po každé prohře znovu a znovu navracet všechno do původního stavu před útokem, kdyby čas byl jenom jeden?

Usmál se vlastní pošetilostí.

Byl jsem blázen, pomyslel si, že mě to nenapadlo už dávno.

Pobaveně potřásaje hlavou, otevřel zásuvku a vyňal několik archů čistého papíru. Položil je na stůl, zavřel zásuvku, z mahagonového stojánku si vybral jedno z plnicích per, odšrouboval

kryt a nastrčil jej na konec a pak, po kratičkém zaváhání, napsal drobným úhledným písmem:

NÁSTIN BUNĚČNÉ TEORIE ČASU.

Jako smečka psů vypuštěných z kotců se matematické symboly rozeběhly po papíře. Pozoroval je s úsměvem, jak se ženou kupředu, jak skotačí a dovádějí, jak si spolu hrají, zdánlivě chaoticky, avšak ve skutečnosti v souladu s řádem, který je vteřinu od vteřiny zřetelnější, složitý, a přitom jednoduchý jako mřížoví klenby gotické katedrály.

Nepotřebuji tři dny, uvědomil si.

Nepotřebuji ani celý den. Ještě před polednem budu hotov.

Při tom pomyšlení ho trochu zabolelo u srdce a s podivem si uvědomil, že se mu po vzrušení čtvrtého dne bude stýskat.

K jeho sluchu dolehl hukot, nepříliš zřetelný, vzdálený a přece blízký. Přicházel zevnitř domu? Ach ne. Doléhal zvenku, pronikal skleněnými tabulemi oken.

Odložil pero na stojánek (ani se nenamáhal se šroubováním uzávěru, vždyť vzápětí se vrátí k práci), odsunul křeslo od stolu, přistoupil k oknu a pohlédl ven.

Dusenbergova vila byla krvavě rudá a opadaná omítka ležela všude kolem jako odhozený umrlčí rubáš. Homolovitá střecha byla rozpolcená jako úderem obří sekery a v černé rozšklebenině se bělaly prohnílé trámy.

Okna byla zastřena pavučinami tak hustými, že připomínaly veliké chomáče bavlny. Pavučiny žily, příšerně se chvěly, byly poseté kmitavými tečkami těl čilých pracovníků.

A v tu chvíli si Schwarzenegger uvědomil, že ten hukot není nic jiného než dupot milionů pavoučích nohou.

Více světla

Motto:

„Více světla!“

Johann Wolfgang Goethe
na smrtelné posteli

Thomas Alva Edison si nechal patentovat vynález žárovky v roce 1878. Dospěl k němu po úmorně dlouhé sérii pokusů, kdy zatavoval do vzduchoprázdne baňky kde co, jen aby to bylo dost dlouhé a tenké, než připadl na zuhelnatělé vlákno bambusového dřeva, které pak svítilo jako bejk. To víme všichni. Mnohého z vás napadlo, mě tedy určitě a vás pravděpodobně taky, jinak byste nečetli Playboy, zda ten Edison, když už zkoušel strkat do baněk kde co dlouhého a tenkého, vyzkoušel i pubický vlas, jemuž se na Žižkově i leckde jinde říká „chlup z kundy“? S vlastním vlasem vytrženým z pokožky na vlastní geniální lebce experimentoval, to se ví a bylo to i nafilmováno. O pokusech s vlasem pubickým zprávy nejsou. Žádná škoda, vlasy vytržené na hlavě i jinde nesvítí, a v žárovkách se stejně používá skoro sto let wolfram.

Jenže to platí v našem světě.

Jsou i jiné světy. Říká se jim světy paralelní a je tam všechno stejné, jenom něco je jinak.

V paralelním světě na časoprostorové úrovni určené souřadnicemi T/12/ON/**/69/!/BETA se Edisonovi bambusové vlákno ve vzduchoprázdne baňce v roce 1878 nerozsvítilo a musel čekat sedmnáct dalších dlouhých let, než...

„Svítí! Pane Edison, svítí!“

Osmáctyřicetiletý výzkumník, autor stovek patentů, vynálezce a průmyslník, vyhublý, pološílené oči rámované temnými kruhy, třebaže si této noci dopřál luxusu tříhodinového spánku a sprchy, vcházel do hlavní budovy laboratorního komplexu v Menlo-Parku v New Jersey. Svítalo a vstupní halu ozařovalo několik plynových lamp.

„Svítí,“ opakoval Edisonovi jeho sekretář Sitowitz. „Žárovka svítí.“

Edison strnul, jen na chvíli, pak udělal ohromný krok, spíš skok, a ramenem odhodil Sitowitze stranou.

„Měl byste vědět, pane, že...,“ křičel Sitowitz, jenže Edison neslyšel. Pádil schodištěm vzhůru, bral stupně po dvou, jen aby už byl TAM a viděl TO.

Žárovka se rozsvítila. Kdo měl službu? Goodeve! Ano, přes noc měl službu asistent Pinkas Goodeve. Zrovna tenhle idiot, flákač, ožrala a budižkničemu! Jeho výpovědní list měl Edison v zásuvce psacího stolu a zapomněl ho Goodeveovi předat jen proto, že měl hlavu plnou starostí s tou pitomou žárovkou, která ne a ne svítit!

Vrazil dovnitř a spatřil TO.

Zářila žárovka a zářil i Goodeve. Ani ne třicetiletý floutek a švihák, bílý plášť ledabyle přehozený přes tvídový obleček, u krku červeného motýlka.

„Svítí,“ hlásil Goodeve. „Pane Edison, žárovka svítí!“

To už také Sitowitz vběhl do laboratoře, zavřel za sebou dveře a zamkl na dva západy.

„Skutečně svítí?“ otázal se Edison. V tak významnou chvíli měl i on právo na zmatek v hlavě a na nejapné dotazy. Co uvnitř baňky

svítí, tak to chtěl říct, ale nedokázal otázku zformulovat jinak než nejapně. Přikročil ke stolu.

Na programu pokusů pro tuto noc bylo deset vzorků. V očíslovaných baňkách byly nějaké chaluhy, lisovaný smaragd ztužený gutaperčou, pak něco, co někdo někomu prodal, že to je už vyzkoušené... Tady jsou, vzorky zatavené v baňkách. Nevyzkoušené na polici, vyzkoušené stojí stranou na stole. Raz, dva, tři... Šest nevyzkoušených na polici, série 22307, 22308, 22309... A tady čtyři vyzkoušené – přepálená vlákna smutně visela na drátcích, 22313, 22314, 22315 a 22316.

Svítila baňka jedenáctá, baňka bez čísla.

„Goodeve!“ popadl vynálezce mladého muže za klopý pláště. „Vy jste vyzkoušel jiný vzorek?“

„Svítí,“ připomněl mu šeptmo Goodeve.

Edison ho pustil a přejel si dlaní čelo. Jen klid. Je to můj Menlo-Park, Pinkas Goodeve je na mé výplatní listině, výpověď jsem mu chválabohu nestačil dát, je to tedy můj vynález.

Zkrabatil obličej do úsměvu. Podíval se na baňku a pak na Goodevea.

„Co je uvnitř? Co tam tak krásně svítí?“

„No,“ řekl Goodeve a přešlápl z nohy na nohu, „vlákno!“

Edison znovu pohlédl na zářící žárovku, nepatřičnou, bez inventárního čísla. Vlákno svítilo, až oči přecházely.

„To vidím, blbe!“ neovládl se. „Jaké vlákno?“

„Vlas, pane.“

„Vlas jsme zkoušeli už před dvaceti lety. Vyzkoušeli jsme beraní srst, chlupy z nosu tapíra, i můj vlastní vlas z mé hlavy! Žádný nesvítí. Jaký je tohle vlas?“

Goodeve se podíval na Sitowitze. Najednou se tvářil nešťastně. Žádný floutek a švihák, byl to klučina, jen se rozbrečet.

„Já to neměl dělat,“ řekl Sitowitzovi. Edison se k sekretáři prudce otočil.

„Tak dovím se to?“

Sitowitz přísně stiskl rty, naklonil se k vynálezcově uchu a cosi zašeptal. Edison sebou škubl a obrátil se zpátky ke Goodeveovi.

„Jak jste se mohl opovážit, chlape? Máte okamžitou výpověď! Tuhle ohavnost,“ ukázal na zářící žárovku, „si vezměte s sebou!“

„Už jdu, pane,“ řekl Goodeve. Podle tónu hlasu bylo znát, že se mu ulevilo.

„Pane,“ ozval se Sitowitz, „jenže ono to svítí.“

„Svítí, ale je to neslušné! Přece nemůžu jít na patentový úřad a ohlásit vynález žárovky, ve které svítí... No, fuj!“

Rozpráhl se a chtěl to zářící svinstvo smést ze stolu.

Pak se usmál.

Už dříve některé vzorky svítily. Číslo 1022 vydrželo dvacet minut, sušená mihule impregnovaná lesním medem dvanáct minut, to bylo číslo... Nemusím si pamatovat všechno, řekl si.

„Jak dlouho to svítí?“

„Tahle čtvrt hodiny,“ řekl Goodeve.

„To ještě nic nedokazuje,“ pravil Edison přísně. „Mé rozhodnutí o výpovědi platí.“

Někde vzadu se ozvalo cosi jako vzlyk. Edison pohlédl do příšeří očima poněkud zkalenýma nestydatým svitem té... věci a teprve po chvilce v šeru objevil schoulenou ženskou postavu.

„Co tam děláte? Pojdte sem!“

Do světelného okruhu žárovky se všourala vyděšená uklízečka, nějaká Maria nebo Carmen nebo kdo vlastně.

„Já za nic nemůžu, pane, to on...,“ ukázala na Goodevea.

„Co se tu stalo?“

Goodeve odkašlal a spustil.

„No, chápete... Já si přinesl vzorek z domova. Vyzkoušel jsem ho jako první, hned jak jste odešel.“

„To není tento?“ ukázal Edison na baňku.

„Ne, ten svítí ve vedlejší místnosti. Když už svítíl dvě hodiny, napadlo mě, jestli to není náhoda. Vyzkoušel jsem tedy svůj, jaksi, chlupek. A nic. Nesvítíl. Takže jsem poprosil o spolupráci...“

Žena zakvílela.

„To zvíře, ten Satan, při Matce Blahorodičce, můj pane!“ Maria nebo Carmen se vrhla Edisonovi k nohám, objala je a obličejem mu udělala mokrý flek na kalhotách. Goodeve polkl a pokračoval:

„Dala mi svůj, ten, no, vlas. No a ten svítí, jak jsem řekl, už čtvrt hodiny.“

„Váš nesvítíl?“ ubezpečil se Edison.

„Ne.“

„Dva... vlasy dvou různých žen svítí?“

„Ano, pane.“

Edison se otočil.

„Sitowitzi, okamžitě si vezmete můj vůz a odjedete do vykřičené čtvrti. Neptejte se mě, kde to je, já to nevím, sakra! Bude to vědět šofér. Přinesete mi deset, ne, lépe patnáct vzorků. Chci bělošky, černošky, Číňanky, indiánky... Každý vzorek ve zvláštním sáčku s popisem, chápete?“

V příštích osmačtyřiceti hodinách vyzkoušeli v nejtajnější laboratoři kouzelníka z Menlo-Parku vzorky pubického ochlupení dvou set šestnácti žen. A také vzorky sto jedenácti mužů.

Všechny vzorky zářily jedna radost, zato z pubického ochlupení mužského nezbylo nic než smrduté zbytečky spálené elektrickým proudem.

Třetího dne, kdy vše bylo nad nejmenší pochybnost prověřeno, Thomas Alva Edison zasedl s Horácem Sitowitzem a Pinkasem Goodevem u stolu, aby projednali další postup.

„Musíme podat patentní přihlášku,“ navrhoval Goodeve. Nedělal si iluze, že by na ní mohl být také podepsán.

„Ne,“ rozhodl Edison. „Věc budeme zatím držet pod pokličkou.“

„Ale pane Edison, celá Amerika čeká... celý svět čeká...“

„Čeká, že ho ozářím chlupem z kundy?“ zahřměl génius. Oči mu zaplály snad silněji než žárovky.

Sitowitz i Goodeve se otrásl. Nikdy neslyšeli hrubé slovo z Jeho úst a Goodeve si vlastně až teď uvědomil, co děsného provedl.

„V mých továrnách pracuje v současné době osmdesát tisíc dělníků,“ pokračoval Edison, teď už klidněji.

„Osmdesát šest tisíc,“ připodotkl Sitowitz.

„Otevíráme filiálky v celém světě. Telegrafy, telefony, fonografy, obrovská škála produktů. Jméno Edison i bez žárovek září už teď jasněji než Slunce, Goodeve!“

„Je mi známo, pane.“

„Záře toho... chlupu by mohla na moje jméno vrhnout stín,“ pravil velikán smutně. „Osobně bych si hrozně přál... Kdybych byl v jiné situaci! Tenkrát, zamlada, když jsem na Grand-Trunk-Railway...“

Začal vzpomínat na tvrdé začátky. Oba muži si museli potisící vypošlechnout, jak mu průvodčí vyházal z vagónu chemickou laboratoř poté, kdy jako mladistvý pokusník zapálil vagón.

„Ne každý úspěšný pokus lze komercializovat. Je to skvělý úspěch, Goodeve, a o žádné výpovědi není řeči. Budete-li se řádně

chovat, ovšem. Nyní aspoň víme, ŽE JE TO MOŽNÉ. Že existují materiály, které...”

V Goodeveovi se něco zlomilo. Nenechal Edisona domluvit.

„Že existují materiály?“ opakoval chraptivě. „Existuje jeden materiál, který svítí. Chlup z kundy, pane.“

„Nestydo! Jak to mluvíte?“

„Opakuji vaše vlastní slova!“

Edison vstal.

„Ven! Máte výpověď! Hned! Pryč! Nechci vás tu vidět, vy... zpustlíku!“ Pinkas Goodeve vstal, narovnal si brčálově zeleného motýlka, a když pochodoval ven, vrzaly mu skvěle vyleštěné botky.

„Ale pane... On tu věc zveřejní. Patentuje na sebe. To on bude mít slávu...”

„Nemyslím,“ řekl Edison a záhadně se usmál.

3

Pinkas Goodeve obešel ne méně než tucet redakcí významných listů a časopisů a odevšad ho vyhodili, leckde se nedostal ani přes vrátnici. Neuspěl ani v bulvárních plátcích, čtenář se nezajímá o nějakého zkrachovalého vynálezce, leda že by se dopustil vraždy z vilstosti. Nepodařilo se mu svůj objev zveřejnit. Na patentovém úřadě, kam se dostavil, žádali funkční vzorek. Pokusil se ho tedy vyrobit, ale bez technologického zázemí Edisonových laboratoří v Menlo-Parku nedokázal vyčerpát ze skleněné baňky vzduch a pubický vlas dovnitř zatavit. Propadl trudnomyslnosti. Přestal pracovat a své skrovňoučké jmění postupně promrhával v hanbincích, kde se mu brzy dostalo přezdívký Škubač. Pil a nakonec musel žebrot, aby měl na chlast.

Jednoho lezavého rána se probudil na lavičce v Central Parku. Huhlal, že noviny už nemají takovou výhřevnost jako za lepších časů, a jak se tak zabýval skládáním Heraldů – pořádkumilovnost si zachoval z těch skutečně lepších časů – padl mu zrak na titulky NEMRAVNÝ VYNÁLEZCE.

Psalo se tam o muži jménem Vincent Osram, který si nechal patentovat žárovku, na níž, jak každý čtenář ví, již po léta urputně pracuje sám Velký Edison. Místní úřady nechaly Osrama postavit před porotu pro pobuřování, veřejné pohoršení a nemravnost, aniž by Herald uvedl podrobnosti. K případu došlo v Tidioute v Pensylvánii.

Pinkas Goodeve se vypravil do Tidioute. Cestoval železnicí, zavěšen v podvozcích dobytčích vagónů. Už věděl, jak se Osram dostal do novin. Nechal se zavřít, stál před soudem, byl kriminálník! Nalezl ho v místním vězení. Dostal se k němu tak, že se také nechal zavřít – sotva co jiného mu dalo tak málo práce, stačilo postávat na rohu před Joe's Bar a bylo to.

Poznal Osrama podle čistých, leč ošumělých šatů a bledého vzhledu.

„Chlup z kundy,“ oslovil ho.

Osram pozvedl teple hnědé oči. Prohlédl si Goodevea od hlavy k patě.

„Vy také?“

„Ano.“

Oba muži si podali ruku.

4

O pět let později svítily žárovky Osram od pólu k pólu, na všech kontinentech a ve všech zemích včetně Ruska, kde jim říkali

Jabločkovova svíčka, neboť skutečným vynálezcem žárovky byl ruský mužik Ostap Vavrilovič Osypenko, který do vydlabaného jablka umístil svíci. V továrnách firmy Osram-Goodeve se vyráběly desetimilionové série žárovek. Humanitní organizace sice namítaly proti faktu, že mamutí koncern Osram-Goodeve buduje veliké výhradně ženské ubytovny, vyhrazené ženám ve věku od osmnácti do osmadvaceti let, kde tyto ženy mají sice plnou volnost, avšak jsou pod dohledem lékařů a živí se předepsanou stravou bohatou na želatinu a vitamín B a jednou za šest neděl navštěvuje jejich ubytovny speciálně cvičený holič. Co na tom! I v kancelářích těchto humanitních organizací svítily žárovky O-G.

A že svítily...

Bylo to milé, hřejivé světlo. Zvláštní věc. Bylo bělejší, mnohem jasnější než světlo lojových, voskových i stearinových svíček, petrolejek či plynových lamp, a přece působilo jaksi zlatavým dojmem.

V tomto světle si člověk nemohl nepřipomenout, co uvnitř vlastně září, byl v pravém slova smyslu osvětlen.

Další zvláštní věc. Už brzy poté, kdy byly žárovky O-G velkosériově vyráběny a prodávány za neslýchaně levné ceny, výrazně poklesla zločinnost. Pozorovatelé a komentátoři obecných mravů to přičítali tomu, že ve velkoměstech ubylo stinných zákoutí a že zločinu svědčí tma nebo aspoň příšeří. Už po roce si však statistici všimli velkého nárůstu porodnosti. Jak to vysvětlit? Lásce naopak tma nebo raději příšeří svědčí! Když pak se začala rozpadat extrémistická politická seskupení, začali větřit i univerzitáni a politici. Něco se dělo.

A že se dělo!

Japonsko uzavřelo s Ruskem mírovou smlouvu a oba národy začaly velkoryse zvelebovat Sibiř, kde po zrušení robotáren bylo

plno nadšené svobodné pracovní síly. Jakýsi Vladimír Uljanov brzy vynikl jako organizátor veřejně prospěšných staveb, jejichž rozsah vyrážel dech i velkorysým Američanům. Pod mírotvorným vlivem Rakouska a Srbska došlo k uklidnění na tradičně rozbouřeném Balkáně. Císař Vilém navrhl Francii celní unii a brzy podal nejeden důkaz, že monarchie může s republikou spolupracovat k obecnému prospěchu. Křivka porodnosti rostla, ale nesplnily se předpovědi malthusiánských škarohlídů, zastavila se na rozumné křivce slibující trvale udržitelný rozvoj.

Pinkas Goodeve se poprvé sešel s Thomasem Alvou Edisonem v roce 1933 u příležitosti vypuštění první umělé oběžnice Země. Experiment podnikli Němci za přispění amerických, anglických a ruských vědců. Císařské Německo nezapřelo militaristickou minulost, start rakety byl alespoň formálně v rukou armády a čestné hosty obsluhovali vojáci. Konkrétně, Edisona a Goodevea poručík Adolf Hitler. Rok na to Edison zemřel. Říkalo se, že zesnul se jménem Goodeve na rtech. Škoda. Kdyby zůstal na světě ještě o osm let déle, mohl se dočkat slavného okamžiku, kdy proslulý letec Hermann Goering přistál na Měsíci se slovy: „Malý krok pro člověka, velký skok pro lidstvo.“

V té době se už dávno používalo v žárovkách wolframu. Ale ještě na konci století, když lidé kolonizovali Mars, a na Měsíci pěstovali melouny v obrovitých sklenících, chovali lidé k oblému tvaru žárovky mimořádně vřelý vztah, a když si rozsvítili, ozývala se jim v srdcích něha a říkali jeden druhému:

„Přej si něco, miláčku.“

„Však víš, co si přeju...“

Toto všechno se dělo v paralelním světě na časoprostorové úrovni určené souřadnicemi T/12/ON/**/69!/BETA.

V našem světě to bylo jinak.

Žádný vlas ani chlup v baňce nikdy nezazářil. Edison vyhodil laboranta Goodevea za obtěžování uklízečky Marii nebo Carmen. Svítit začalo až to pitomé vlákno z bambusu. Zbytek znáte.

Ve světle výše vylíčených událostí máme tedy právo prohlásit, že v našem světě určeném našimi časoprostorovými souřadnicemi není kunda k průmyslovému využití vhodná.

Jitro pro strašnou radost

V půl druhé ráno někdo zaklepal na dveře.

Armand ještě nespal, ale Odonu už dřímala. Zaklepání ji probudilo. Vylekaně se k němu přitiskla. Potěšil ho ten hebký dotyk nahého těla rozehřátého milováním.

„Kdo to může být?“ zašeptala.

„Nevím. Snad pokojská nebo vrátný z recepcce.“

Další zaklepání zaznělo důrazněji, o stupínek méně zdvořile.

„Kdo je?“ houkl Armand do purpurové tmy.

„To jsem prosím já, noční služba. Kontrola klimatizace. Dva hosté ve vašem patře si stěžovali na nepravidelnost chodu. Otevřete laskavě, nebudu dlouho zdržovat.“

„Tady to fouká normálně.“

„Když byste prominul... je třeba to prohlédnout.“

„Cože? Nerozumím vám. Mluvte víc nahlas!“

„Nechci rušit noční klid,“ dušeně huhlal za dveřmi muž, který sám sebe neurčitě označil za noční službu.

Noční služba, noční služba, opakoval si Armand v duchu. Budí člověka v půl druhé. A to prosím má být prvotřídní hotel, jeden z pěti nejlepších na Ganymedu!

Odonu ho chytila za ruku.

„Armande... to je policie.“

Úzkost ho popadla za hrdlo. Stísněně ze sebe vypravil:

„Vždyť tady... na Ganymedu...“

„Třeba je to tu teď horší, než to bývalo.“

„Proč myslíš, že je to policie?“

Byla to pošetilá otázka. Jestli je za dveřmi policie, houbeles záleží na tom, co si Odonu myslí nebo nemyslí. Jenže člověk v úzkostné chvíli uvažuje pošetile. Armandovi nesmírně záleželo na tom, co Odonu odpoví. Třeba řekne nějakou hloupost, například, že ten chlapík za dveřmi huhňá přesně tak jako ten protivný policajt tenkrát v Montevideu, nebo že...

„Jestli kontroluje klimatizaci v celém patře, nemusí mluvit tiše. Tak jako tak musí vzbudit všechny hosty! Lže. Za dveřmi stojí policajt.“

Odonu dovedla uvažovat s nelidskou logikou počítačícího stroje. Armand si jí proto vážil a namlouval si, že je to ten hlavní důvod, proč ji miluje. Ve skutečnosti...

Za dveřmi někdo zadupal a na výplň zabouřila pěst.

„Otevřete, tady konfederální policie. Po pěti sekundách vyrazíme dveře.“

Tak je to tady. Odonu měla pravdu, jako obvykle. Armand vklouzl do pyžamových kalhot. Odonu rozsvítila noční lampičku.

Huhňavý hlásek cosi rozčileně brebentil. Armand zaslechl slovo „diskrétnost“ a taky se několikrát ozvalo „dobrá pověst hotelu“. Policista odpovídal o poznání hlasitěji, avšak o to nezřetelněji, takže Armand rozuměl jen takovým slovům jako „bordel“ a „kurva“. Armand otevřel dveře. Na prahu stáli dva muži. Jednoho poznal okamžitě. Byl to recepční, suchý mužík s utrápenýma očima, nápadný mastnou přehazovačkou, jíž zakrýval pleš. Ten druhý... no ovšem, to je přece ten turista, který vysedával v hale a luštil křížovky. Jednou se dokonce Armanda zeptal, jestli nezná ušpýra na tři. Armand to samozřejmě věděl. Ušpýrové a vůbec celá fauna planety Guzmán patřili do referátu Armandova osmého odboru Xenozoologického ústavu. Ty šmejde jeden, pomyslel si Armand. Já ti tak ještě někdy pomůžu s křížovkou!

Detektiv vytáhl z kapsy ohmatané kožené pouzdro a zablýskl cípatým odznakem. Protivně se usmíval. Zřejmě se večer ještě jednou oholil. Měl hladkou růžovou bradu a táhla z něho vůně kolínské. Košili si ale nepřevlékl, takže z něho čpěl pot a pach doutníkového kouře.

„Račte dovnitř, pane poručíku,“ brebentil recepční, ostražitě se rozhlížeje. „Nebudeme tady dělat poprask.“

„Proč ne?“ odpověděl policista žoviálně. „Máte strach, že se lidi dovědí, jaké kejkle se dějí v tom vašem povedeném hotýlku?“

Armand vstoupil do pokoje. Recepční vklouzl dovnitř a přitiskl se zády ke zdi. Jakmile byl uvnitř, viditelně se mu ulevilo. Tam venku, na chodbě, je třeba zachovávat dekorum. Tady už na tom tolik nezáleží. Stěny každého z hotelových pokojů přece viděly tolik věcí... Ty kdyby začaly vyprávět... pět stelárních systémů by se červenalo!

Policista vešel jaksi neochotně, jako by litoval, že se žádný z hotelových hostů neprobudil a nevykoukl ven na chodbu. Bouchl do dveří. Kdyby je recepční nebyl v poslední chvíli zachytil, zavřely by se s pořádným prasknutím.

„Kdo je to,“ ukázal na Odonu.

„To je slečna Odon Burucká,“ zadrmolil Armand. „Narozená šestnáctého fruktalu dvě stě padesát šest v Evropě na Zemi. Tady jsou doklady.“

Jenže policista se na štítek ani nepodíval, tím méně se pak namáhal, aby vytáhl z kapsy identifikační terminál. Díval se na Odonu, která ležela v posteli s příkrývkou až po bradu.

„Slečna Odon Burucká z Evropy na Zemi,“ opakoval ironicky. „To říkáte vy.“

„Ano, to říkám,“ řekl Armand vzdorně. Policista se přestal usmívat, levicí uchopil Armanda za paži a vztekle ukázal na Odonu prstem.

„Já zase říkám, že v téhle posteli se válí prašivá smraďule a že ty jsi ten nejzkurvenější smradomil, jakého jsem viděl za osmnáct jednotek služby u policie!“

Odhodil Armanda někam ke stěně a pokynul recepčnímu:

„Stáhni z ní tu deku.“

„Ne! Prosím vás, nechtějte to po mně. Já se těch smraďulí štítím.“

„Ale do hotelu je pustíš, vid', dobytku?“

„Měli papíry v pořádku a taky tady slečna... smraďule... vypadala jako člověk...“

Dalším debatám udělala přítrž Odon. Klidně, jako kdyby odcházela do koupelny, odhrnula pokrývku a vstala. Sňala si paruku a odtrhla řasy.

„Fuj tajksl,“ poznamenal policista. Recepční zbledl a odvrátil hlavu. Armand ale na ní mohl oči nechat.

Vypadala krásně, jak tu stála před nepřáteli, bezbranně obnažená, tolik podobná pozemské ženě, s výjimkou jediného ňadra se třemi struky na podbřišku.

„Řekněte jí, ať se oblékne...,“ zakňoural recepční. „Mně se dělá zle.“

Odon se jemně usmívala. Natáhla na sebe elastickou bokovku, která zakryla ňadro, a sáhla po podprsence s plastickými výztuhami. Policista ale zavrčel:

„Tak takhle ne. Je konec maškarády. Oblékneš se tak, aby každý poznal smraďuli smradlavou na první pohled.“

„Jste velice laskav, pane poručíku. Ten převlek je mi skutečně velmi nepohodlný.“

„Jenže on tě povede po ulici!“ vyjekl Armand.

Policista o poznání zvlídněl.

„Nemějte starosti. Mám venku gravo. Nepovedu ji po ulici. Copak jsem blázen? Lidi by ji roztrhali na kusy...“

„Blázni...,“ zašeptal Armand.

„Vy jste blázen! Copak je málo lidskejch holek, sakra? To vám to dělá tolik dobře, čuchat tyhle eklhaft smrady?“

Armand mu neodpověděl. Přistoupil k Odoně a objal ji. Dívali se jeden druhému do očí. Snad podruhé nebo potřetí v životě ji viděl bez vlasů a řas, takže se přistihl, že ten pohled je mu trochu nepříjemný. Zavřel tedy oči a přitiskl rty na její poddajná ústa.

„Pane poručíku... já se asi pobleju...,“ zakvílel recepční.

Vklouzl do koupelny a vzápětí bylo slyšet, že důsledně plní to, co si předsevzal.

Poručík odtrhl milence od sebe.

„To by stačilo,“ řekl už zase nevrle. „Máme tu jednoho poblitýho a můj žaludek taky není z plechu. Koukejte se oblíct a sypem ven. Na ty vaše prasečinky jste měli času dost. Teď vám je tribunál vyúčtuje i s úrokama.“

V těžkém postavení, v němž se ocitli, měli Armand s Odonou jedinou útěchu: věděli, co je čeká.

Stelosexuálové byli žalářovaní na šestce v obrovitém, napůl opuštěném spejstaunu, vybudovaném na marsovské orbitě v době, kdy začal terraforming červené planety. Šestka byla tehdy nástupištěm k dobytí Marsu, energetickou centrálou, skladem, továrním komplexem i sídlištěm pro dva miliony průkopníků. Dnes už to byl jenom kriminál, kde se osm set tisíc mužů a žen léčilo z neblahé vášně k obyvatelům Guzmánu, Arra, Dietzeveliho, Pulka I., Pulka II., Santaru, Chunchu, Patrachuvakánu, Si, Bilveda a Lumy. O pacienty se tu staralo patnáct tisíc lékařů a ošetřovatelů – a také tři desítky tisíc vyléčených, kteří se nechtěli vrátit na světy konfederace, kde by mohli potkat objekty své někdejší vášně. Zůstali tedy na šestce a vedli tu příkladně zdravý život, k němuž patřily i nezbytné každodenní hodiny nenávisti ke svým formám

mimozemského inteligentního života. Délku léčby určoval soudní tribunál. Bylo tomu tak proto, že léčen byl vlastně jen člověk, kdežto jeho partner seděl na šestce skutečně jako ve vězení – po celou dobu léčby. I to byla medicínální nezbytnost. Pacient se pravidelně se svým někdejším partnerem stýkal a soustavou šoků postupně získával odpor, zprvu neznatelný, postupně stále silnější. Když pacienta vyléčili, jeho partnera poslali postrkem na domovskou planetu.

Armanda s Odonou dopravili na šestku po nekonečném policej-ně soudním martyriu, jež trvalo celý paternal a větší díl laboralu. Vyvrcholilo zasedáním tribunálu, který rozhodl, že „Armand Kérala, narozený druhého ludoralu dvě stě čtyřicet osm na Luně, se odsuzuje ke dvěma a půl cyklu léčebné vazby“. Tribunál se o Odoně Burucké, čili o Malé La, jak se totiž Odonu jmenovala v rodném jazyce, vůbec nezmínil. De iure byla totiž vedena jako „mimosolární občan s léčebnou povinností“. Tato nepřiliš srozumitelná formulace vycházela z kteréosi interstelární úmluvy o povinnostech občanů, kteří způsobili fyzickou nebo psychickou újmu občanovi nebo občanům soustavy, v níž se dočasně či trvale usadili: pokud tak místní autority nařídí, dotyční občané jsou povinni všemi způsoby pomoci k nápravě škody. Všemi způsoby, tudíž i dvouapůlcyklovou internací na šestce, vesmírném kriminálu na marsovské orbitě.

Kriminál to byl, nutno dodat, fešácký.

Armand s Odonou dostali třípokojevé apartmá, kde nechyběla žádná civilizační vymoženost, včetně třidimenzionální telestěny v obývacím pokoji, typu, pravda, značně zastaralého, s obrazovkou, neméně pravda, na okrajích poněkud unavenou. Vězeňský dozorce, který je sem uvedl, jednotvárným hlasem vysvětloval, kde se má co vypnout a kde je co nutno zapnout a kudy se jde

kam a co se nesmí a co se naopak musí. Díval se přitom stále na Armanda. Odonu ovšem o nic nepřišla – dozorcův pohled byl nepříjemný, vlhký, ba slizký, pokud to tak lze říci. Celý ten mužík ostatně vypadal jako nějaký plž z obrázkového seriálu. Měl nahněbená záda a mezi připosraženými ramínky příkře trčel kupředu krk, na němž se pohupovala vlasatá, nosatá, ušatá a pyskatá hlava. Armand se snažil zachytit do paměti co nejvíc údajů, ale ať dělal, co dělal, jednotvárně bublavý potok dozorcova vysvětlování mu šel jedním uchem dovnitř a druhým ven. Jak se sem asi ten člověk dostal, přemýšlel Armand. Jak tady žije, čím vyplňuje svůj volný čas? Vždyť dozorce je právě tak v kriminále jako vězeň, pouze s tou výhradou, že není podroben léčebné kúře.

Odonu stála tiše u stěny, pozorně si dozorce prohlížela. Dobře si všimla, že věnuje veškerou svou pozornost Armandovi. Někteří muži pozemského rodu nesnášeli pohled na guzmánskou ženu – k nim například patřil recepční z toho zpropadeného hotelu na Ganymedu. Pyskatý dozorce však netrpěl žádnými předsudky. Ba naopak! Odonu si dobře všimla, jak ji doslova olízl očima v přijímací kanceláři věznice. Tenhle podivný človíček má o mimozemské partnery zájem převeliký, tím si Odonu byla jistá stoprocentně. Proč se tedy věnuje jenom Armandovi?

Asi mu něco chce, uvažovala, nebo spíš – asi něco chce od něho.

Co ale by vězeňský dozorce mohl chtít od vězně, který nastupuje trest dvou a půl jednotek natvrdo?

Dozorcova výmluvnost vážla, až uvázla nadobro. Ušatec tu stál uprostřed místnosti, pokyvoval hlavou a nervózně vtahoval rty. Armanda napadlo, že snad chce nějaký úplatek, a už ho chtěl hněvivě odbýt, když se ozvala Odonu:

„No tak, pane dozorce, ven s tím!“

„Promiňte... slečno, nechápu, o čem mluvíte.“

Slovo „slečno“ mu mimoděk ulétlo. Kdo by se měl držet vězeňského řádu víc než vězeňský dozorce, a řád jasně předpisoval, že „mimosolární občané s léčebnou povinností“ mají svá čísla. Jiný styk než služební nepřicházel v úvahu. Odon byla pro příští dvě a půl jednotky číslo „gé sto dvacet šest“, tedy žádná „slečna“.

Odoně náhle svitlo.

„Vy... také?“

Dozorce sklopil hlavu. Armand se užasle otočil k Odoně. „Ty si myslíš...?“

„No ovšem,“ usmála se dívka. „Pan dozorce má svou tajnou lásku, nemám pravdu?“

„Pochází z Arry,“ zašeptal ušatec.

„Z Arry?“ opakoval Armand, jako by nevěřil svému sluchu. Nebylo to právě taktní. Odon proto zasáhla:

„Láska si nevybírám, vidíte, pane... pane... uniklo mi vaše jméno.“

„Valisko jméno mé, Sitim Valisko. Máte pravdu, slečno Burucká, láska si nevybírám. Většina lidí si barůsy protiví, ale komu žalovat – já je mám rád, zvlášť tu jednu.“

Valisko si naštěstí nevšiml, že se Armand pousmál. Tihle rosolovatí pavoučnatci věru nebyli krásní na pohled. Jaké měli pohlaví? Armand věděl o pěti fázích rozplozovacího cyklu barůse a každé z nich se účastnila specializovaná odrůda toho podivného tvora. Valisko, na rozdíl od všech xenozoologů, se na problematiku pohlaví obyvatel Arry díval jinak: jednoho z nich miloval, a předmět jeho lásky musel tudíž být „ona“.

„Jistě jste tady šťastný,“ podotkla Odon, aby odvedla pozornost od Armandova faux pas, „žije tu jistě mnoho...“

„Žádné, slečno Burucká!“ zvolal zoufale. „Podepsal jsem smlouvu na pět jednotek, protože jsem si myslel, že tu potkám... hodně

těch rozkošných kočiček. Řekl jsem si: Sitime, vezmeš rozum do hrsti. Proč bys měl riskovat a skrývat se a vymýšlet tucty lží a třást se strachem, že tě někdo udá? Půjdeš rovnou ke zdroji, kde tě vlastně nikdo ani udat nemůže, protože nemá komu a proč. V kriminále má každý svých starostí dost. Jenže – tumáš čerte kropáč. V celé base ani jeden noháč!“

Armand povytáhl obočí. Tak vida, řekl si, pan Valisko o sobě mluví jako o noháčovi. Opravdu podivný člověk, když je schopný užít tak oplzlé nadávky sám o sobě. Valisko si to naštěstí vysvětlil jinak.

„To koukáte, co? Ani jeden! Šéf mi vysvětlil, že barosexualita je nejvzácnější druh sexuální deviace. Ano, tak to řekl doslova.“

Odonas si dobře všimla, že Armand se jemně zarděl. Slovo „barosexualita“ se ho dotklo, protože si uvědomil, že on sám je guzmosexuál, vulgárně řečeno kravoun.

„To máte smůlu,“ řekl Armand rozpačitě.

„Jsem blbec,“ pravil Valisko rozhodně, jako by pronesl pravdu, o níž dlouho přemýšlel a nehodlá o ní dál diskutovat. „Jenže já se z té louže dostanu a vy mi pomůžete, doktore.“

„Jak víte, že jsem doktor?“

„Studuju spisy každého nováčka. Je mezi vámi spousta umělců, lidí od videa a od baletu, to byste koukal, jaké hvězdy se nám tu vystřídaly! Celý Sol si myslel, že jejich miláček je na zdravotní dovolené. Pěkná dovolená! V base seděl, miláček, to čuně jedno pržňolínský.“

Odonas se rozesmála. Jak upřímně to Valisko řekl, a sám je přitom pržňolín na druhou, protože na lásku k barům musí člověk mít pržňolínskou náтуру jako řemen. Dokonce i doma na Guzmánu, kde je interstelární láska běžná a snad nikdy v dějinách se nad ní nikdo nepozastavoval, je barosexuálů pramálo.

„Pane doktore, vy mi musíte pomoci! Já vám pomůžu a vy pomůžete mně.“

„Co pro vás mohu udělat?“

„Jste šéf osmého odboru Xenozoologického ústavu. To by bylo něco pro mne. Tam jistě je barůsů jako máku, těch něžných kočiček! Pane doktore, já když si vzpomenu na ty jejich nožičky, jak se míhají kolem mne, slábnou mi kolena!“

„Poslyšte, Valisko,“ řekl Armand znechuceně, „já proti noháčům nic nemám, ale opravdu se mi tu nemusíte rozplývat.“

„Jak byste mohl Armandovi pomoci?“ ozvala se Odoná.

„No přece – dostanu vás oba ven, nejdřív jeho a potom vás, slečno!“

„Cožpak to jde?“

„Jak by ne. V kriminále je možný všechno. Tady je to... chápete?“

Zaklel prsty obou rukou do sebe a mazaně se zašklebil. Mrkl okem a zasmál se:

„To byste nevěřili, kolik je tu prznolínů i mezi náčelníkama. Toť se ví, všechno je pod pokličkou a nikdo se nesmí nic dovědět, hlavně voňavkáři, to jsou bejvalí muklové, co byli tak pitomí a nechali se vyléčit. Ti vědí moc dobře, jak to tu chodí, mají oči na štopkách a čenichají, aby přišli na nějakou levotu. To je pak skandál, darmo mluvit. Kdyby to prasklo, je ámen s námi všemi, je to jasný?“

„Nechcete mi snad namluvit, že se vaším přičiněním dostanu i s Odonou na svobodu...“

Valisko roztáhl svou žabí hubu a přimhouřil oči. Pak zalovil chlupatou rukou v náprsní kapse a vytáhl lesklý plastický štítek.

„Tohle jsou vaše propouštěcí papíry. Měl jsem je hotový dřív, než jste se sem dostal. Pěkný, co? Vždyť vám říkám, že v kriminále je možný všechno.“

Armand si často kladl otázku, proč se plastikovým štítkům říká v množném čísle papíry. Asi to má nějaké historické kořeny. Jednou se podívám do etymologického slovníku, až se dostanu ven.

Zadíval se na štítek a uvědomil si, že je vlastně venku.

„Pospíšíl jste si,“ řekl uznale, ale s přídechem ironie.

„Jinak to nešlo. Už zítra začne terapie, a to je hrozná věc, když nemáte známosti a nikdo vám nepomůže. To vás nechají tady se slečnou o samotě a něco udělají a vy... no prostě, musíte se milovat a pak je vám zle, zvracíte, cítíte se na umření, a druhý den zase a pak znovu, jde to pořád dokola a po dvou a půl jednotkách je z vás voňavkář a už se ani nechcete vrátit domů, protože byste tam mohl potkat nějakou tu kočičku a při samotným podívání by z vás šlo všechno horem dolem.“

Do čeho jsem se to zapletl, pomyslel si Armand a sáhl si na hrdlo. Znal metody léčby stelosexuality, ale teprve teď si naléhavě uvědomil, jaké hrůze o vlas unikl. Návykovou terapii si prostudoval hned poté, kdy se zamiloval do Odony a stal se... fuj, to slovo je mu odporné... pržňolínem, guzmosexuálem, kravounem. Věděl dobře, že dříve či později, až ho policie odhalí, bude terapii podroben, ale ani při zatčení, ani při soudním procesu a transportu na šestku se nedokázal správně vcítit do reality toho všeho. Teprve teď na něho padl strach a odpor.

Popadl Valiska za ruku.

„Už to tady nevydržím. Dostaňte mě odsud.“

Valisko projevil pochopení, jaké by od něho nikdo nečekal. S oteckou rozšafností ho ubezpečil o tom, že propouštěcí papíry jsou zde na šestce všemocným talismanem. Od této chvíle může Armand považovat sám sebe za turistu, který sem přijel ze zvědavosti, na návštěvu.

„Úřady na vás mají krátký fousy, pane Kérala. Papíry vám vydal automat a živá moc nemůže jeho rozhodnutí vzít zpátky. Ono to ani technicky nejde, chápete? Automat by se pokazil. Nemusíte se bát nikoho, správce věznice, dozorců, ani policajtů. Nikdo si vás nevšimne. Sedněte si do nejbližší patrony a upalujte na port. Nejbližší spoj, jestli se nepletu, letí za půl hodiny. Ale to vám povídám,“ zvedl hrozivě prst, „slečna Odon tady zůstane do té doby, dokud se nevrátíte s pracovní smlouvou. A hodte sebou. Nás noháčů je sice málo, zato kravounů je habaděj a podle mého odhadu mezi zdejšíma pržňolínama je kravoun každéj druhej. Jakmile vám tu vaši kočičku někdo odláká, budete mít po legraci, to je vám, doufám, jasný.“

Armandovi se udělalo špatně. Proč ten chlap mluví tak oplzle, proč užívá tak vulgárních výrazů? Je to prostě prase, skutečný pržňolín, pederast, sexuální zvrhlík. Armand s Odonou se přece milují tak čistě a na jejich citu není ani stín ohavnosti. Tělesná láska je nutná součást citu, ale rozhodně to není jeho základ nebo převládající složka. Valisko ale nemá o nějakém citu ani ponětí. Jde mu o ukojení těch nejtělesnějších potřeb, jaké v jeho odporném těle vězí. Je naprosto otupělý a pro vznícení vášně potřebuje stále silnější popudy.

Proto se stal noháčem. Fuj tajskl, noháčem.

Armand se rozloučil chladně a za propouštěcí dokumenty nepoděkoval. Proč by měl děkovat? Uzavřel s Valiskem obchod. Hned po návratu do ústavu nasadí všechny páky, aby...

Opět se mu zachvěl žaludek.

Nasadí páky na to, aby udělal kozla zahradníkem. Aby Casanovu dostal na místo vychovatele v dívčím penzionátu.

Co když... Nebyl čas na přemýšlení. Patrona se zastavila v terminálu a Armand vykročil po modré linii, která ho vedla k portu. Tísnný pocit, který se ho zmocnil, nebyl příjemný. Zvykl si na něj, protože ho prožíval často, kdykoli se s Odonou zapisovali

v hotelové recepci, kdykoli nasedali do patrony, kdykoli jeli po transportéru, kdykoli usedali do křesel v senzuku. Strach patřil k jejich dobrodružnému vztahu stejně neodmyslitelně jako na-
hořklá vůně dívčiny pleti (Odon se jednou Armandovi přiznala, že i jeho tělesný pach jí z počátku vadil, ale že si zvykla a teď už jí je příjemný, dokonce ji vzrušuje).

Zdejší port vypadal docela obyčejně, jen prostředkem haly se táhla řada kontrolních turniketů. Koneckonců šestka není žádné sanatorium. Je to kriminál.

Armand vsunul papíry do zdířky turniketu. Žaludek měl trochu jako na vodě. Co když Valisko...

Ale ne. Proč by Valisko měl Armanda klamat? Armand pro něho má cenu jenom svobodný.

Turniket přívětivě zamžoural zeleným očkem a Armand vykročil. Šel volně, ne moc rychle, aby nevzbudil pozornost, a přece mu připadalo, že se vznáší.

„Hej, vy tam, počkejte!“

Otočil se.

Křížovkář... blesko Armandovi hlavou. Ušpýr na tři. Ba ne, to není křížovkář, je to poručík konfederální policie, detektiv z mravnostního oddělení.

„Co mi chcete?“

Policista se protivně usmíval. Armand hleděl na jeho růžovou bradu. Jak je možné, že ten chlap je vždycky tak dobře oholený? Asi mu nerostou vousy. Je to nejspíš nějaká zrůda, možná dokonce kastrát. Ti prý jsou také bezvousí.

„Dlouho jste tady nepobyl, vidíte?“

Armand pokrčil rameny. Opakoval si Valiskova slova: Úřady mají na vás krátký fousy. Nemusíte se bát nikoho, správce věznice, dozorců ani policajtů. Nikoho.

Nikoho, ani tebe, ty fízle jeden.

„Propouštěcí papíry mám v pořádku. Víc vás nemusí zajímat.“

„Říkám snad, že je máte v nepořádku? Jen tak mě napadlo, že jste tady dlouho nepobyl.“

„Není o co stát.“

„To máte pravdu. Kde máte svoji slečnu?“

Armand si uvědomil, že policista neužil slova „smraďule“. Co se to s ním stalo? Stal se z něho gentleman..., nebo dokonce prznělín?

„O tu se nemusíte zajímat. Promiňte, nemám čas. Spěchám na spoj.“

„Dlouho vás nezdržím. Jen na tu dobu, dokud mi nepodepíšete šek.“

„Jaký šek?“

„Honorář za to, že jsem vás neviděl.“

„Mně je jedno, jestli jste mě viděl nebo neviděl.“

„Vaší smraďuli to nebude jedno.“

Tak vida, nestal se z něho gentleman. Zůstal fízlem se vším všudy.

Úřady mají na vás krátký fousy, tak to řekl Valisko. Celý tenhle kriminál je v rukou prznělínů. Komu mě udáš, ty upocenej platfusáku, pomyslel si Armand.

Fízl se k Armandovi naklonil tak blízko, že z něho byla cítit kolínská.

„Víš, co provedou voňavkáři smraďuli, která pomohla prznělínovi k útěku?“

Je to voňavkář, uvědomil si Armand. Vyléčený prznělín. Proto je pořád vymydlený do růžova, proto je navoněný. Vyléčený prznělín má strach, že z něho stále ještě táhne tělesný pach extrasolárního partnera.

Proto se pořád mydlí a mydlí a mydlí...

Armand se zasmál.

„Voňavkář se leda tak poblije,“ řekl tak vulgárně, jak jenom dovedl, „vid', ty jeden voňavkáři? Z čeho tě vlastně vykurýrovali? Že ty jsi byl taky noháč?“

Policista zesinal vztekem. Armand čekal, že se na něho vrhne, ale policista se ovládl, uvolnil pěsti a zašeptal:

„Tohle jsi neměl říkat.“

Otočil se na podpatku a ztratil se v davu.

Armand se zasmál.

To jsem mu to dal! Málo platné, odhad osobnosti byl vždycky moje silná stránka. Kdepak, milánku, já se nenechám vydírat vyléčeným voňavkářem.

Kosmobus už stál na rampě, ale do odletu zbývalo ještě pět minut. Armand se zvolna procházel podél černého, notně zjizveného boku vesmírné lodi a přemýšlel o budoucnosti. Viděl ji růžově. Valiskovi obstará místo v ústavu docela snadno. Nebude to nic moc dobře placeného, jenže o peníze tomu noháčovi přece nejde. Chce si užít, pržňolín jeden.

Vybavil si před očima Odonu. Chudinka, bude muset týden dva čekat v nudném prostředí šestky. Snad se o ni Valisko postará. Ano, Valisko by ji měl hlídat, aby nějaký pržňolín...

Armand přistoupil k telefonu a požádal o spojení s dozorcem Valiskem.

„Něco se děje?“ vylekal se dozorce, když na obrazovce spatřil Armadovu tvář.

Mladý muž se zasmál.

„Vy jste nervóznější než já, pane Valisko. Chci jenom maličkost, abyste dal pozor na Odonu. Měl jsem tu malý výstup s jedním starým známým. Mohl by ji obtěžovat a toho bych ji chtěl ušetřit.“

„Chápu,“ přimhouřil Valisko oči. „Takové věci se v životě stávají.“

„Ale ne, já nemyslím tohle...“ Valisko si zřejmě myslel, že mezi Armandem a „starým známým“ došlo k žárlivému výstupu. Armand mu tedy v několika náznacích vysvětlil, co se tu seběhlo. Valisko ale nedbal na opatrnost a mluvil do telefonu zcela otevřeně.

„Říkáte, že je to policajt a voňavkář k tomu? Nemá vyžranou růžovou tlamu?“

„Vy ho znáte?“

„Jak by ne, to je jedinej vyléčenej noháč u policie. Przňolíny nenávidí jako pes kočku.“

„Jenže vy jste říkal, že se nemám čeho bát...“

„Mě nenapadlo, že se připletete do cesty Jirmanovi,“ zanaříkal Valisko. „Člověče, to jste mu nemohl zaplatit?“

Armand se ohlédl. Do kosmobusu nastupovali poslední cestující a nad vchodem blikal oranžový maják.

„Co mi může udělat?“

„Vám už nic, ale kdyby na slečnu poštvál zdejší voňavkáře... Chápete, je s nimi ve spojení...“

„On mi řekl, jestli vím, co provedou voňavkáři smraduli, která pomohla przňolínovi k útěku – tohle doslova povídal.“

„Víte to?“ zeptal se Valisko tiše.

„Co jí provedou?“

„Ještě to nedokázala vyprávět žádná. Nikdo se jí na to ani neptal. Mělo by to stejný smysl, jako kdybyste se vypytał sekané, jaké to bylo na jatkách.“

Obrazovka telefonu potemněla a reproduktor zmlkl. Zřízenec volal na Armanda.

„Pospěšte, pane, už letíme!“

„Hezky tam všechny pozdravujte,“ řekl Armand tak tiše, že ho zřízenec ani nemohl slyšet.

Spěchal k východu a těsně před turnikety zaslechl hukot startujícího kosmobusu. Zaplavila ho lítost nad Odonou i nad sebou samým. Kdyby nebyl volal Valiska, seděl by v kosmobusu v klidu a bezpečí a o ničem by nevěděl.

Byla to zlá myšlenka. Zastyděl se za ni a za trest bolestivě začal nehty do dlaní. Přiměl svůj vlastní vnitřní hlas k mužné řeči: buď rád, že ti osud dal příležitost dokázat lásku činem. Žvanit o věrnosti a obětování dovede každý. V téhle situaci žádná slova nepomohou. Teď je třeba činů.

Takto promlouval sám k sobě, avšak ta jemná a v podstatě zbabělá bytůstka, ukrytá kdesi v hlubinách, kam mužná slova vnitřního hlasu nedolétnou, bytůstka upředaná z obav a nadějí, trásla se strachem a snažila se zastavit kroky svého pána, který ji zřejmě vedl k záhubě.

Nebezpečí se ohlásilo už z dálky vtíravým pachem voňavky.

Celá šestka byla prostoupena voňavými parami, ale čich, tento nejméně dokonalý z lidských smyslů, si brzy zvykne na stále trvající vjem a přestane ho přijímat. Armand, přestože věru nepobyl v kriminále dlouhou dobu, už necítil to všudypřítomné pižmo laciných pačulí, které se dovážely na šestku po hektolitrech. Teď ho ale voňavka udeřila do nosu a byl by ji asi ucítil, i kdyby mu nějaký zloduch vypálil příslušné nervové dráhy rozpáleným drátem. Okamžitě si uvědomil, co to znamená: policista, ten odporně vyholený Jirman, splnil svou hrozbu a udal Odonu svým druhům, vyléčeným stelosexuálům.

Nikdo se neptá sekané, jaké to bylo na jatkách, připomněl si Valiskův krutý žert. Už je to tady! Voňavkáři se seběhli a berou si Odonu do parády.

Zbabělá bytůstka se ozvala s nebývalou naléhavostí: už je pozdě, Odoně tak jako tak nepomůžeš. Ještě máš příležitost, ještě se můžeš zachránit. Propouštěcí papíry platí a budou platit, ať se s Odonou stane cokoli. Vrať se do portu, počkej tam na nejbližší spoj, vrať se domů, zapomeneš... Vždyť je to nesmysl, celá tahle hra na lásku, vzpamatuj se, vzpomeň si na maminku, co by tomu chudák řekla, kdyby se dozvěděla, že se její syn zamiloval do mimozemšťanky, že je z něho stelosexuál...

Šel ale dál, ocelovými chodbami, kde potkával lhostejné lidi spěchající za nějakými malichernými lhostejnostmi. Lidé byli stále méně lhostejní. Zdálo se, že jsou čímsi vzrušení, zastavovali se, otáčeli hlavy a někteří se obraceli a šli stejným směrem jako Armand. Aniž si to uvědomil, včlenil se do davu stále hlučnějšího, který se valil k jeho příbytku.

Chodba ústila do obrovské dvorany, obkroužené kovovými galeriemi, odkud vedly schody do jednotlivých bytových jednotek. Ve dvoraně bylo hustohustě lidí a také všech osmatřicet galerií bylo obsazeno davem voňavkářů. Většinou to byli muži, zcela prostě proto, že stelosexualitě podléhají snáze než ženy. Bylo jich tu jistě dvakrát tolik než žen, ale křik davu byl ženský, chvěl se ve vysoké tónině rozvibrované nenávistí. Nově příchozí nevěděli a ani nemohli vědět, co se děje. Pozvolna na ně však padalo obecné povědomí smyslu tohoto shromáždění. Kdesi kdosi spáchal jakýsi zločin, nějakou perversitu, již je třeba co nejprísněji potrestat. Co se to vlastně stalo? Kdo je viník a kdo je oběť? Na takové otázky dokázal odpovědět jen málokdo.

Ale dav věděl, protože dav vždycky ví všechno. Od úst k ústům, od ucha k uchu přelétalo slovo obvinění:

Utekl... utekl... utekl...

„Já jsem tady,“ křičel Armand. Oháněl se lokty, aby se prodral kupředu, ale nemělo to smysl, protože nikde nebylo vpředu a nikde

vzadu. Dav byl jednolitě hustý a zdálo se, že nemá žádný středobod zájmu, centrum rozhodování, žádný mozek, s kterým by Armand mohl polemizovat.

Pomohla mu... pomohla mu... pomohla mu...

„Vy hovada, copak mě neslyšíte? Neutekl jsem, podívejte se na mne, stojím tu, z masa a kostí. K čemu mi Odonah pomohla? Jděte pryč, jděte domů!“

Smraďule... smraďule... smraďule...

„Odonah!“

Armand vykřikl zoufale, protože spatřil svoji milovanou.

Visela za hrdlo na oprátce, upevněné na kladce uprostřed stropu v závratné výšce osmatřicáté galerie a zvolna klesala dolů. Žila, a jak se zdálo, oprátka jí nečinila velké utrpení, protože gravitace v tomto prostoru byla tak nízká, že by se tu nikdo nemohl oběsit, ani kdyby se o to snažil sebevíc.

To je ona, smraďule, která pomohla uprchlíkovi k útěku, zabouřili voňavkáři.

Dívka uvízla někde ve výšce devatenácté galerie, uprostřed nesmírného prostoru dvorany. Armand křičel, mával, zmítal se, ale všimlo si ho jen několik lidí v bezprostřední blízkosti. Začali reptat, vráželi mu lokty do žeber, a kdyby Armand byl schopen vnímat, co se kolem něho děje, dal by si rychle zámek na pusu, protože se nad ním zcela zřetelně začaly stahovat mraky nenávisti. Jenže mladý muž měl oči jen pro tu ubohou bytost, která teď visela v prostoru uprostřed lidského kotle, vystavena pohledům a křiku všech.

Hluk narůstal, ale v jednom okamžiku zcela náhle, jako by někdo dal pokyn, všichni umlkli. Armand chtěl využít příležitosti, ale hlas mu selhal, takže se nezmohl na víc než na ubohé zasípění. Brzy se ozval nový zvuk. Už to nebyly hlasy, ale hukot, podivný

šum, jako když za parného léta horce prší na sklonku bezvětrného dne. Armand také ucítil novou vůni zvláště povědomou.

Svízel přílepa..., blýsklo mu hlavou.

Nesmysl. Svízel přílepa? Vždyť to je dětská cukrovinka, hračka pro nezbedy. Vynálezce svízele přílepy netušil, co vlastně vynalézá, a myslel si, že vyrobil obyčejnou žvýkací gumu, kterou ovšem lze natahovat takřka donekonečna, aniž by se vlákno přetrhlo. Teprve děti přišly na to zdokonalení a z cukrovinky udělaly hračku. Naučily se metat žvýkačku na pozoruhodnou dálku, a přitom zůstaly ve spojení s projektilem gumovým vláknem. Marně se rodiče zlobili, marně učitelé trestali své žáky – svízel přílepa se stal nejoblíbenější zábavou mladší generace.

Proč ale všichni voňavkáři shromáždění ve dvoraně žvýkají svízel přílepu?

Armand to brzy pochopil.

Ve vzduchu se cosi zalesklo, něco se kmitlo a Odonu... Zdálo se, že uvízla v pavučině, že ji obklopují vlákna uchycená k zábradlí galerie.

Voňavkáři ostřelovali Odonu žvýkací gumou.

Co to má znamenat, ptal se Armand sám sebe. Má to být veřejná potupa? Proč to dělají? Vždyť svízel přílepa je neškodný, jen maličko štípne...

Vzápětí si uvědomil, že ve dvoraně je dobře deset tisíc voňavkářů, a kdyby se do Odony trefil jen každý desátý, je to tisíc zásahů a kulička ke kuličce dá pěknou váhu a dívka visí za hrdlo a...

Jenže do Odony se netrefil jenom jeden z deseti. Voňavkáři dobře ovládali dětskou hru se svízelem přílepou a trefovali se všichni. Během minuty byla dívka opředena hustou sítí gumových vláken. Vyděšeně vykřikla a dav na to odpověděl potěšeným smíchem. Vlákna se napnula, postavička guzmánské dívky se zazmítala,

kokon, ve kterém vězela, praskl – voňavkáři svými vlákny servali z Odony šaty, takže teď visela uprostřed dvorany nahá!

Dav zuřivě zařval, zhoustl, jak se všichni tlačili do středu dvorany, jako by chtěli být blíž té osobě, té smraduli, aby na ni dosáhli a rozsápali ji na kusy. Dvacet tisíc rukou se křečovitě zmítalo ve vzduchu a řev byl až ohlušivý. Ale brzy, když si uvědomili nesmýslnost tohoto počínání, voňavkáři zmlkli a jali se zpracovávat novou dávku svízele přílepy. Tentokrát se kuličky nepřilepí na šaty, nýbrž na holé tělo. Tentokrát to už nebude žert.

Znovu se vlákna zaleskla ve vzduchu, znovu dívku zahalila pavučina. Stáhněte ji dolů... oběsit... oběsit... hučel dav.

Kdyby galerie byly pusté, bylo by se to jistě podařilo a anonymní vrazi shromáždění dole ve dvoraně by tisícovkami sotva viditelných vláken stáhli a oběsili dívku zachycenou do oprátky. Jenže galerie nebyly pusté a další tisícovky vláken táhly dívku do stran a vzhůru. Musela hodně trpět, protože i přes všechen hluk bylo jasně slyšet její zoufalý křik.

Jak dlouho to může vydržet, napadlo Armanda.

Oči se mu zalily slzami. Otočil se a slznou mlhou spatřil rozvášněné tváře bezejmenných zabíječů. Rozpřáhl se a udeřil pěstí do nejbližší z nich. Před očima se mu mihla krvavá skvrna. Udeřil znovu. Klouby ho ostře zabořily a zdálo se mu, že ho někdo tluče. Bolest však nevnímal, neslyšel ani svůj vlastní křik. Bil dopředu i do stran, některé rány šly mimo, avšak většina zasáhla nějaký cíl. Brzy ztratil rovnováhu, padal na obličej, ale zachytil se o nějakou paži, kopal kolem sebe nohama, teď ho to zabořilo u páteře.

Smrt mu voněla do obličej. Svízel přílepa byl najednou všude, kuličky se mu přilípily na tvář i na hřbet zkrvavených rukou. Zběsile kolem sebe hrabal a kopal. Ve zlomku vteřiny si vybavil sen, který se mu v dětských letech vracel: Zdávalo se mu, že jed-

noho dne se naučil létat, docela jednoduše tak, že ho napadlo létat a tedy létal. Také teď se už nedotýkal země, ztratil kontakt s těmi zpocenými těly vyléčených stelosexuálů, bože můj, vždyť oni jsou přesvědčeni, že pravda je na jejich straně, oni splnili to, co se od nich čekalo, vyléčili se, jsou zdraví a konají spravedlivou věc... proč jenom se lidé tolik potí, když konají spravedlivou věc?

Také Armand se už vznášel nad hlavami davu, v prostoru mezi galeriemi. Zachycen tisícerými vlákny plazil se hustohustou pavučinou k Odoně. Šlo to překvapivě snadno.

Už si ho všimla, jeho milovaná. Tvář měla znetvořenou, pokrývala ji vrstva gumových kuliček, ale oči jí zářily stejně jako vždycky a byl si jist tím, že se divně usmívá. Napřáhl k ní ruce. Zbývalo už jen několik metrů, ještě dva, ještě jeden.

Splynuli v objetí, oba groteskní, a přece vůbec ne směšní, obklopeni deseti tisíci nenávistníky, a přece docela sami, lhostejní ke všem a ke všemu.

Jekot sirény přehlušil hluk dvorany.

Armand s Odonou si nevšíмали, co se děje na galeriích, neviděli policejní oddíl, který rozháněl údery elektrických obušků lidi dole ve dvoraně, nevšíimli si ani, že se pomalu snášejí k zemi. Měli oči jenom jeden pro druhého, přesněji řečeno pro oči toho druhého. Nemohli mluvit, protože ústa měli zalepená gumou, jenže by asi mlčeli, i kdyby mluvit mohli.

Sotva se ocitli na pevné půdě, oslepil je proud poněkud palčivé a silně smrduté tekutiny. V mžiku z nich spláchla vrstvu svízele přílepy, takže už se nepodobali soše Michelina z pařížského Louvru, která spolu s Davidem patří k nejslavnějším sochám starověku.

Armand nechápavě zamžikal.

Byli obklopeni oddílem uniformovaných policistů. Jeden z nich, statný chlap s nápadně růžovou tváří, řekl slavnostně:

„Armande Kéralo, v souladu s vězeňským řádem vás trestám destrukcí osobnosti. Trest bude vykonán zítra v pět hodin ráno. Stejně bude potrestána i vaše spoluvinice, guzmánská občanka Malá La. Seržante, přikryjte něčím tu smraduli.“

Velice připomínal vzhledem i vystupováním Jirmana, ale nebyl to Jirman...

Pět hodin ráno! Kolik času jim zbývalo? Patnáct... Ano, patnáct hodin samoty v ocelové cele, kde seděli na tvrdém lůžku a drželi se za ruce a mluvili šeptem, ani ne tak ze strachu před tím, že by je někdo mohl zaslechnout, ale proto, aby nerušili posvátnost závěru jejich společného života.

Neboť to, co je čekalo, bylo něco horšího než obyčejná smrt.

Někteří lidé ze strachu před destrukcí osobnosti přišli o rozum. Armand a Odonas však prožili svou největší hrůzu tam venku, ve dvoraně, když je nenávist davu zachytila do své lepkavé pavučiny. Čeho se mají bát, když prožili něco takového!

Noc tiše uplynula do minulosti.

Venku se ozvaly kroky.

„To už je pět?“ poznamenal Armand klidně. Byla to první hlasitá slova toho dne.

Odonas se usmála.

Jemně pohladil prstem červenou čáru na jejím krku, naklonil se a políbil ji na šíji.

„Bylo to krásné,“ řekl potom. „Vůbec toho nelituji.“

Zaslechli, jak plastická karta šramotí ve zdířce zámku, zahučely motory a pancéřové dveře se zvolna otevřely.

Na prahu stál dozorce Valisko a usmíval se žabí hubou. Za jeho zády se mračil poručík Jirman.

„Je to v suchu,“ hlaholil Valisko. „Jsme z toho venku!“

Armand nechápavě zavrtěl hlavou. Jirman se zachechtal.

„Nekoukejte jako bulík. Rada povolila pržňolínství, tak je to. Dnes v noci bylo referendum a od dnešního dne je stelosexualita legální. Gratuluju vám, pane Kéralo, a vám taky, slečno La.“

„Je jako vyměněnej, vidíte?“ šklíbil se Valisko. „Víte proč? Protože se už nemusí přetvařovat, že je vyléčenej, a jak to tak odhaduju, odletí prvním spojem a narazí si nějakou novou kočičku. Nemám pravdu?“

„Tak si ze mě nedělej legrácky,“ zašišlal Jirman. „Však ty poletíš se mnou.“

„To víš, že poletím,“ zasmál se Valisko. „A co vy dva solný sloupy, co můžeme udělat pro vás? Chcete červený koberec?“

„Rádi bychom, kdybyste zase zavřeli ty dveře,“ řekl Armand.

Oba noháči na sebe mrkli, rozřehtali se, Valisko podal Armandovi klíčovou kartu, kývl na pozdrav a přirazil dveře.

Armandovi vstoupily slzy dojetí do očí.

„Odono... moje milá Odono...“ Vztáhl k ní ruce.

Neodpověděla a o krok ustoupila.

„Co je s tebou? Nejsi šťastná?“

„Napadlo tě někdy, proč vlastně tě miluju?“

„No... protože mě miluješ, vid’?“

Znejistěl. Její hlas zněl tolik zvláště. Nikdy dřív takhle nemluvila. Nuceně se zasmál.

„Vždyť u vás na Guzmánu...“

„Ano, my jsme civilizovaná společnost a stelosexualita byla vždycky legální. Proč ale si myslíš, že jsem se zamilovala právě do člověka?“

Zlé tušení mu sevřelo srdce, ale pořád doufal, že Odonu všechno obrátí do žertu.

„Protože jsme si blízcí, vypadáme podobně, já se moc neliším od vašich mužů a ty...“

„Zamilovala jsem se do člověka, protože mi hrozil trest.“

„Takže teď...“ Náhle pochopil všechno. „Ty mě opustíš, protože stelosexualita je legální. Ano, tak je to. Řekni mi to upřímně. Ztratila jsi zájem, protože ti nehrozí trest.“

Připadal si jako v bláznivém snu. Opravdu ho nikdy nenapadla otázka, proč s ním Odonu chodí. Považoval sám sebe za stelosexuála, za bytost jemnou a zvláštní, výjimečnou v davu obyčejných lidí, zato Odonu, to prostě byla dívka z Guzmánu, která ho milovala proto, že si to zasloužil. Vždyť láska k muži je normální. Neuvedomoval si, že i ona je stelosexuálka, a když mu dala přednost před guzmánskými muži, měla k tomu jistě nějaké důvody.

Urazil se. Dostal chuť být hrubý.

„Tak ven s tím, smradule. Už tě nebavím, protože nemáme za prdelí policajty.“

„Ale máme, pořád ještě je tam máme,“ usmívala se Odonu chladně.

„Jenže nám nic neudělají, protože smíme šoustat až do aleluja. Žádný trest nám nehrozí.“

Přivřela oči.

„Víš, musím se ti k něčemu přiznat,“ řekla tiše. „Mám zvláštní povahu.“

Přistoupila k němu a položila mu ruce na ramena.

„Nerada se zříkám svých strašných radostí.“

Usmála se. Opětoval ten úsměv. Konečně přišla k rozumu, řekl si.

Pravý opak byl pravdou.

Dívka bleskurychle sevřela prsty kolem jeho hrdla a stiskla ho tak přesně, že se mu zatmělo před očima a bolest vystřelila hluboko do páteře.

„A zase mi hrozí trest.“

To bylo poslední, co uslyšel. Tma se před ním otevřela a spatřil dlouhý tunel zaplavený zeleným světlem, ve kterém se skrývá smrt.

BŮH s. r. o.

1

„Nechápu, na co si stěžujete, pane Arimane,“ říkal pan Riha, úředník reklamačního oddělení firmy BŮH s. r. o. „Naše firma splnila závazky, vyplývající z obchodní smlouvy. Na vaší planetě jste Bohem. Je snad kreační souprava v nepořádku?“

Riha byl muž asi třicetiletý, s podlouhlou tváří obdařenou poněkud povadlymi rysy. Snad proto, že vypadal tak neagresivně, ho posadili na horkou židli referenta pro styk se zákazníky. Bob Ariman, brunátný v obličeji, se skoro dotýkal nosem ochranného štítu obrazovky komunikátoru. Platinový trojúhelníkový odznak znázorňující Boží oko zářil v horní části jejího rámu.

„Vy mi nerozumíte nebo nechcete rozumět! Kreační souprava je samozřejmě oukej. Řekl jsem budiž světlo a na celé téhle svinské hroudě se rozsvítilo. Bezvadnej trik! Vodstva jsem si nadělal, že tu můžu dělat Sindibáda námořníka po zbytek života. Jenže jak vám povídám, a poslouvejte mě pořádně, člověče, tahle planeta není pustá!“

„Proto tam jste, pane Arimane, aby planeta nebyla pustá,“ řekl úředník reklamačního oddělení. „Držel jste se návodu? Začal jste pěkně po pořádku? Vydaly vody hmyz duše živé v hojnosti?“

„Jo! To teda jo, v hojnost! Svinsejch komárů a much tu je, že bych měl zlatý časy, bejt vlaštovka.“ Nebyla to plná pravda. Neodvažoval se Rihovi říct vše, k čemu došlo.

„Výborně,“ zaradoval se Riha. „A co ptactvo, kteréž by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou?“

„K tomu jsem se nedostal,“ řekl Ariman vztekle.

„Chyba, pane Arimane!“ pravil úředník zvesela. „Závažná chyba! Pamatujte na bod osmý nájemní smlouvy. Kreace musí probíhat postupně a plynule. Nalistujte příslušnou kapitolu v manuálu. Hmyz, velryby veliké a všelijakou duši živou, pane Arimane. Potom všelijaké ptactvo křídla mající. Nezapomněl jste? Plodte a množte se! Potom země vydá duši živou, jednu každou podle pokolení jejího, hovada a zeměplazy i zvěř zemskou podle pokolení jejího. Teprve pak tvora dle obrazu vašeho, pane Arimane. Rozhodně ne dříve!“

„Co tím naznačujete, chlapče?“ sykl vzteklý Ariman. Dobře věděl, kam Riha míří a shromažďoval sílu ke skutečně okázalému výbuchu hněvu.

„Jste šestistý osmdesátý Bůh, vypravený naší firmou na pustou planetu terestrického typu. Reklamace se vyskytly v jednom stu třiceti čtyřech případech. A chcete vědět, jaká byla příčina – jedna jediná, společná, všech těchto reklamací, jak ukázalo šetření kontrolního oddělení? Zákazníci se nedrželi manuálu a vytvořili tvora dle svého obrazu předčasně. Vykašlali se na smlouvu. Zapomněli, že jejich poslání je civilizační, pane Ariman. Žádné výstřelky proti mravnosti!“ Riha hovořil mentorsky, avšak pak se spiklenecky usmál. „Jsme oba muži, pane Arimane. Chápu, že si přejete být co nejdříve obklopen Evami. Naším vzorem je sice Jahve a vousatého pána na obláčku máme ve firemním logu, ovšem srdcem tíhneme k Diovi Olympskému, vidíte, pane Arimane? Takže, ruku na srdce...“

„Jestli bych někam chtěl položit ruku, tak na váš ksicht, chlape, a pěkně zprudka! Vy tady naznačujete, že jsem nějaký proutník a nemrava? Že jsem zapomněl, co jsem podepsal ve smlouvě? Že jsem si z bláta uplácal ženskou do postele dřív, než jsem nadělal

hovada a zeměplazy? To jste přehnal. Nenechám si to líbit. Poženu to vejš. Já vás zničím. Mám přátele na vašem ředitelství. Hledejte si místo, Riha. Mám dlouhý prsty a nemyslete si, že na vás nedosáhnou odsud z téhle všivé planety zamořené...”

Po zádech mu přejel chlad. Zajíkl se a přerušil spojení. Zadíval se na trojúhelníkový odznak s Božím okem. Měl pocit, že se mu oko posmívá. Proč se rozčiluješ, Bobe? Mhouralo na něho. Jsi přece Bůh. Ten má sice taky právo na hněv, ale ventiluje ho jinak. Potopou. Ohněm nebeským. Rozhodně nenadává a nevyhrožuje, že to požene vejš.

Pěkně mě vytočil, ten Riha, přiznal si Ariman.

Ten všivák! Dostat ho tak do rukou!

Ariman vstal od stolu. Měl poněkud slabé nohy, zachytil se desky a stůl se zakymácel na teleskopických nožkách.

Kdyby tu všechno nebylo tak strašně skládací, zuřil Ariman.

Kdyby tu nebylo všude tolik svinského hmyzu! A kdyby tu nebyly...

Stíny... Ty stíny, které uzavřely s hmyzem spojení.

2

Rihovo obvinění, vyslovené zdvořile a žoviálně, bylo zcela neopodstatněné.

Transportní loď společnosti BŮH s. r. o. vysadila pana Roberta Arimana na vyvýšeném místě planety utopené do uměle vytvořené temnoty. Instalační technici, kteří se představili Míra a Pája, dva veselí mládenci v zelených overalech se zlatým B na zádech, kteří se pyšnili, že pomáhali „aktu stvoření“ už na více než dvou stovkách planet, nejdříve sestavili domek, v němž bude pan Ari-

man v první fázi bydlet. Byl to objekt kulového tvaru, stvořený z důmyslně zakřivených plátek, jež do sebe zapadaly jako okvětní lístky velikánského tulipánu. Pracovali, a přitom bez ustání žvanili, zvláště Míra, zrzavý vlasatý dlouhán s usměvavou bezvousou tváří. Byl zřejmě šéf toho druhého, kterému říkali Pája. Na hrudi se mu blyštěl trojúhelníkový odznak s Božím okem. Pan Ariman si ho hned všiml, toho odznaku, a usoudil, že je to nějaké hodnostní označení, frčka nebo něco takového.

„Tohle je dobrá hrouda, pane Ariman. Já už jich viděl, celý mraky planet jsem viděl, můžete mi věřit. Podívejte...,“ sebral hrst prachu, „tohle je dobrej materiál. V tom se život uchytlí jedna radost. Některý planety jsou svinský, já už jich viděl, můžete mi věřit. Tahle je oukej. Podívejte, jak je pěkně pustá. Dočista vydezinfikovaná. Tady mi podepište, že ji přebíráte v pořádku.“

Žvanění zřejmě patřilo k rituálu a možná, že ho ti hoši měli předepsaný. Obrovská transportní loď, stříbrný tulipán o velikosti obytné buňky někde na staveništi (ostatně, celá planeta se proměnila ve staveniště), záře reflektorů, pásový transportér s manipulačními rameny... To vše bylo velmi pozemské, velmi domácí. Ovšem nebe bylo smolně černé a tma se převalovala za hranicí světelných kuželů vrhaných reflektory. Černá byla taky půda všude kolem, kam reflektory dosvítily. Však taky z té ponurosti byl pan Ariman vyjukaný. Podíval se pod nohy. Žádná tráva, nic tu neleze, ve světle lamp nejsou mušky... Dobře vydezinfikovaná planeta.

Podepsal dodací list. Zahlédl hlavičku: Firma BŮH s. r. o.

Oni odletí a já tu zbydu sám. Já... Bůh. S ručením... za co? Oni ručí omezeně. Já... ručím čím? Životem? Co to je můj život proti celé planetě?

Připadal si směšný a spílal si v duchu, že ho na stará kolena popadl rapl a všechny peníze, které vydělal na obchodování s raj-

čaty, vrazil do chřtánu firmě BŮH s. r. o., místo aby si někde na břehu Egejského moře koupil domek a strávil stáří rybařením a tlacháním s ostatními penzisty v místní kavárničce. Nejraději by těm dvěma, zrzkovi i tomu druhému, pomenšímu, který méně žvanil a když, tak jenom spisovně, řekl: Mládenci, nechte toho, já se vracím. Nebudu tady. Už nechci být Bohem.

Viděli to na něm a zrzek žvanil o to usilovněji.

Odstoupením od smlouvy by firma nic neztratila, celý obnos by propadl, ve smlouvě se výslovně psalo, že naplněním se rozumí výsadek na planetě a předmětem reklamace může být výhradně jen funkce kreační soupravy.

Tu právě transportní vozík vykládal.

Obrovský stříbrný kufr s posílenými rohy, připomínající lodáky ze starých časů. Neměl ucha, jenom z boků vyčnívala oka přizpůsobená k tomu, aby se do nich snadno zahákly pařáty mechanických manipulátorů.

„Tak a už to skoro je,“ hlaholil zrzek, „vid', Pájo? Něco vám povím, pane Ariman. Víím, jak vám asi je, když koukáte do té tmy, jenže ta tma,“ ukázal na oblohu, „to je jenom taková pitomost. Vid', Pájo?“

„Takhle nemluv, Míro,“ řekl Pája. „Akt stvoření musí začít od začátku, to jest od naprosté tmy. Pan Ariman to ví a bude jistě spokojený. Kreační soupravu jsme vám připravili prvotřídní, je to nejnovější model, ještě ani není v katalogu...“

Míra vesele pomrkvával.

„Míra vám nechce prozradit, že ta tma tady kolem, že je to jen takový efekt, chápete, pane Ariman? Aby iluze kreace byla dokonalá, chápete, pane Ariman? Jenže jednička, ten původní Bůh, ten fakt stvořil všechno, vesmír a hvězdy a další ty krámy. Vy holt budete jen takovej lokální Bůh, na jedné planetě. Tady kolem dokola

samozřejmě jsou úplně normální pitomý svinský hvězdy. Akorát je nevidíte, a světlo čeká na vaše božské slovo, vid', Pájo?"

Možná, že i to bylo součástí domluvené hry. Zrzek nebyl oprávněn prozradit nic z tajné kuchyně firmy BŮH s. r. o. a Pája mu v tom naoko bránil. Tím se mezi nimi třemi, dvěma techniky a zákazníkem, vytvářelo pouto jakéhosi spojení, které panu Arimanovi pomáhalo překonat tíseň.

„Pan Ariman nastudoval manuál a ví, jak si má počínat,“ řekl Pája.

„Manuál jsme vám položili na stůl vedle komunikátoru. Radím vám dobře, hlavně na začátku, raději dvakrát, třikrát číst, než jednou tvořit. Když uděláte v prvních dnech kiks, můžete toho litovat hodně dlouho, já bych vám mohl vyprávět... Většina reklamací, co – většina! Všechny reklamace jsou neoprávněné, protože zákazníci si nepřečtou manuál a dělají kiks. Něco vám povím, pane Ariman, on se každé třese, aby si mohl nadělat ženský, tak to je... Aby se mohl vykašlat na podepsanou smlouvu. Vaším úkolem je civilizovat mrtvý svět. Žádné nemravnosti, to vám povídám! Firma BŮH s. r. o. je kontrolovaná výborem pro mravnost a nemyslete si, že když budete Bůh, že vás výbor spustí z očí!“

„Ale Míro,“ řekl Pája pohoršeně. „Pan Ariman není takový.“

„Je to chlap, Pájo, a my jsme všichni stejný. Copak ty by sis nechtěl hned uplácat nějakou buchtu?“

„Jsem ženatý, mám děti a svoji ženu miluju.“

„Jenže pan Ariman je svobodný – jinak by ani nemohl být Bohem. Se ženatejma firma smlouvu neuzavře, tak je to. No tak, pane Ariman, už tu nemáme co dělat, všechno je narychtovaný a čeká to všechno jen na vás. Nebudeme tu zbytečně zaclánět. Do práce se můžete pustit hned, jakmile zmizíme. Jenom, to vám vopakuju, dvakrát čtete a jednou tvoříte. A až stvoříte, ať to vaše lidstvo maká,

rozumíte, pracuje. Žádné flákání a radovánky, žádný Olymp s orgiema! Vy musíte být přísný Bůh!“

„Nemějte obavy,“ řekl Ariman s hranou drsností. „Nejsem nadrženej debílek, jak si možná myslíte.“

„Rád to slyším, pane Ariman,“ řekl technik upjatě. „Rád to slyším, protože to poslední, co dělám rád, jsou potopy světa. Stačí jedno udání a... No, vypadáte jako solidní člověk. Takže nezbývá než to poslední.“

Míra si odepnul trojúhelníkový odznak s Božím okem a podal ho panu Arimanovi.

„Tohle je vaše, pane Ariman. Teprve od téhle chvíle jste Bohem.“

Pan Ariman převzal odznak. Byl překvapivě těžký.

„Čistá platina, pane Ariman! A uvnitř spousta elektroniky. Není to ledažáký odznak. Umožní vám komunikovat s ostatními Bohy na jiných planetách.“

„Něco jako klubový odznak?“

„Přesně tak,“ radoval se Míra, jak je pan Ariman chápavý. „Exkluzivní klub, to mi můžete věřit! Když budete něco potřebovat, kolegové vám poradí. Bezvadná parta, i když někteří z nich... No, však vy sám si umíte najít kamarády...“

To si piš, blbečku, pomyslel si pan Ariman. Sevřel odznak do hrsti. Byl příjemně teplý. Od téhle chvíle jsem Bohem, připomněl si. Náramný pocit!

„Tak už běžte. Díky, mládenci. Tady máte do kapsy...“

Podal jim hrst bankovek, ani se nepodíval, kolik jich je. Dal jim všechno, co mu zbylo, když zaplatil firmě BŮH s. r. o. Naoko se bránili. Bylo to hodně peněz za tak malou práci, ostatně byli za ni placeni firmou BŮH s. r. o...

Jenže, co by měl pan Ariman dělat na planetě, na níž se stane Bohem, s nějakými směšnými pozemskými penězi?

Brzy bude mít svoje lidstvo a to si vytvoří svůj peněžní systém a on se bude nad tím vším vznášet, inu, jako Bůh nad vodami, připomněl si.

Míra s Pájou odjeli a pan Robert Ariman osaměl na pustém povrchu planety, která dosud neměla jméno, snad jen nějaké kódové číslo v nabídkovém katalogu firmy BŮH s. r. o.

Byla tma nad propastí a pan Ariman měl pocit, že se vznáší. Za zády cítil hřejivou přítomnost kreační soupravy.

Jak to bylo v tom pitomém návodu?

Budiž světlo...

Formulace připadala Arimanovi nadnesená. V obchodě s rajčaty se takhle nemluví.

Odchrchlal, a svíraje odznak s Božím okem, řekl přísně do tmy:

„Rozsvítit!“

Nestalo se nic.

Že by ta svinská kysna nefungovala?

Tehdy poprvé pocítil chladivý dotyk na hrdle.

To si uvědomil až mnohem později, že k tomu došlo právě v této chvíli. Chladivý dotyk pokládal za průvodní znak strachu. Zamával do tmy oběma rukama a hystericky vykřikl:

„Doprdele, tak tedy budiž světlo, kurva!“

I bylo světlo.

Kreační souprava se zachovala vstřícně. Její mikrofon zachytil slova někdejšího obchodníka s rajčaty Boba Arimana a řídicí jednotka vzala v úvahu jen tu patřičnou dvojici slov, a aktivovala spínač, který se v železářství prodává za dvě čtyřicet včetně místní daně.

Bylo světlo, první krok stvoření byl na této planetě vykonán a od tohoto okamžiku měl pan Robert Ariman právo pokládat se za Boha.

Boží oko bylo opravdu užitečné zařízení.

Jakmile bylo světlo, Bob Ariman vstoupil do obytné buňky. Bude mu sloužit jako domov do té doby, než akt stvoření skončí. Pak tu všude budou lidé a ti mu postaví palác, hrad, chrám, prostě pořádné bydlení.

Vsadil trojúhelník do horní části rámu monitoru.

„Dvě stě osmdesát tři,“ řekl nazdařbůh.

Na obrazovce se objevila dobrácká vousatá tvář.

„Nazdárek! Já jsem Johnny Kantor, tebe neznám! Že ty jsi novej?“

„Šest set osmdesát trojka, Bob Ariman.“

„Úplně novej!“ zaradoval se Johnny. „Zelenej jak špenát! Tak co, už máš babu?“

„Teprve jsem rozsvítil. Do ničeho se neženu, mám času dost. Řekl jsem si, že se nejdřív porozhlídnu.“

„Správně, Bobe. To ti schvaluju. Některý kluci udělali strašný kraviny. To je jeden, ani ho nebudu jmenovat... Ten se rozhod...“

„Udělat si prasácký svět? Olymp?“

„To ne. Rozhodl se pro diluviální svět.“

„Cože? Dilu... co?“

„Potvory. Ještěři.“

„Aha,“ řekl Ariman. „Jurskej park.“

„To je úplně na hovno, rozumíš, tyhle ještěři. On si pak narychlo udělal lidi, nechtěl být Bohem nad světem nějakých ještěrek, samo sebou, jenže ty lidi pak neměli na práci nic jinýho, než utíkat před ještěrama a bojovat s nima a vůbec nemakaj. On ten chlap pořád ještě bydlí v buňce a bojí se, že přijde nějaký to dino a šlápne na něho, chápeš?“

„Takovej blbec já nebudu.“

„Rád slyším, Bobe. Vypadáš na rozumnýho chlápka. Co jsi dělal, tam vzadu?“

„Vzadu?“

„No... tak to my říkáme. Doma, ve starý vlasti.“

„Aha! Dělal jsem do rajčat.“

„Zelinář! No výborně! Žádná katedra nebo aplikovanej výzkum?“

„Ne. Čerstvý ovoce, kečupy, protlaky.“

„Moc dobrý! Ty z kateder jsou nejhorší. Nejdřív stvořej vinnou révu a pak ženský. Hrozný následky. Někdo je praskne a má potopu na krku. Já tam vzadu provozoval autobusy. Osumnáct linek. Nic moc, ale stačilo to, abych se na starý kolena stal Bohem. Na mý planetě všechno klope, mám tu lidí jako máku a všichni fachaj, až se z nich kouří. Tak to má být. Mně žádná potopa světa nehrozí. Fajn, budu v kontaktu. Říkáš, že jsi teprve rozžnul. Tak jed' dál, ale podle manuálu. Nedělej chytráka. Ber to popořadě.“

„Jo, znám manuál.“

„Hele, poradím ti. Ber všechno. Klidně poruč, buď obloha uprostřed vod a děl vody od vod, je to sice blbost, oblohu máš už teď a vody oddělený taky, ale ono se to trochu usadí. Znáám kluky, co to neudělali a mají na planetě bordel, samý bouřky a takový. Na to se můžeš vyprdnout.“

„Víš, že jsem to chtěl přeskočit?“

„Ještě že jsi brnknul! Nejlíp uděláš, když se vždycky poradíš.“

„Měl jsem kliku, že jsem padnul na tebe, Johně.“

„Ale ne, on by ti dobře poradil každej. To máš tak: jsme od sebe tak daleko, že si nikdy nepolezeme do zelí. Neděláme si konkurenci – a nikdy jsme si nedělali, nemám pravdu?“

„My dva určitě ne, já s rajčatama a ty s autobusama.“

Ještě chvílku si povídali a pak se rozloučili. BŮH s. r. o. Ariman měl hned lepší náladu. Cítil se míň osamocený. Nalistoval manuál a četl:

„Zplod' země trávu, a bylinu vydávající símě, a strom plodný, nesoucí ovoce podle pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi.“

Tohle si nezapamatuju. Smí se to číst z manuálu? Jednička to určitě říkal z hlavy. Jenže to byl kofr, opravdovej Bůh.

Vystoupil z buňky.

Do tváře mu dýchala sychravá krajina. Kam dohlédl, viděl černé pahorky pod modrou oblohou krytou shluky bílých mraků. To je ta oddělená voda od oblohy. Připomněl si, co mu říkal Johnny, a zvolal:

„Bud' obloha uprostřed vod a děl vody od vod!“

Nestalo se nic, jen slabounký vítr se pohnul a otřel se mu o tvář. Jako by to byla neviditelná ruka.

Kdyby mě viděli kamarádi z hospody, jak stojím na kopci a dělám Boha, měli by ze mě srandu, pomyslí si Bob Ariman. Poroučím a ono se nic neděje!

No co, uvidíme dál.

„Zplod' se rajský jabka...“

Vítr se zvedl silný. To už nebylo pohlazení po tváři, to byla facka!

„No tak dobře, zplod' země trávu, a bylinu vydávající símě, a strom plodný...“

Zapomněl, jak je to dál a vběhl do buňky, kde na skládacím stolečku ležel manuál. Přečetl si chybějící slova, zase vyběhl a zvolal:

„... nesoucí ovoce podle pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi...“

Chvěl se mu hlas.

Zatím jen rozsvítil a uspořádal počasí, nic okázalého. Ale tohle... to bylo opravdu stvoření.

Nedělo se nic.

Pak se ozval šelest, nejdřív nepatrný, zvolna nabýval na síle. Země se začala chvět.

„Co to má bejt,“ vykřikl vyděšený pan Ariman.

Řetězy černých kopců šedly a žloutly, vypadaly jako rajčata zčernalá mrazem pokrytá plísni...

Myriády myriád travních stvolů vystrkovaly špičičky mezi myriádami myriád hrudek země a zvuky v ojedinelosti nepostřehnutelné slévaly se do ohlušujícího hřmění, jako by se otevřelo nitro planety a vykřiklo do vesmíru své přihlášení k myšlence života, a ono tomu tak vskutku bylo.

Bob Ariman klekl na kolena a užasle zíral.

V necelé minutě, jak to odhadoval, se kopce zazelenaly tou nejsvěžejší jarní zelení. A už bylo vidět keříky, ty se rozrůstaly do keřů, některé rostly dál, byly to stromy obsypané květy. Hukot ustal, ten opravdový hluk vydával jen ty maličké stvolý, vystříдалo ho příjemné šumění listů, vánek s sebou přinesl pryskyřičné vůně a vůně květů, jestlipak mezi těmi bylinami jsou taky rajčata, pomyslel si Bob Ariman a slzy dojetí mu tekly z očí.

Teprve teď vnitřně uvěřil, že je to pravda a že je na této planetě Bohem.

Jak je to slastné, být Bohem!

Že já vůl jsem to neudělal dřív, následovala druhá myšlenka.

4

Zbytek dne věnoval Bob Ariman obhlídce bezprostředního okolí svého božího stanoviště. Jeho první kroky byly obezřetné. Říkal si, že v té trávě by mohli být i hadi nebo štíři, teprve pak

si uvědomil pošetlost takových obav. Nemohli být, protože je nestvořil! Jen tak mimochodem postrčil akt stvoření o další krok, když poručil světům, aby byla na obloze nebeské a oddělovala den od noci a byla na znamení a rozměření časů, dnů a let a pro pořádek požádal o dvě světla velká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem a světlo menší, aby správu drželo v noci, též i hvězdy. To jistě byla pustá formalita. Hvězdy na obloze již byly a podle toho, co mu říkal Míra cestou sem, tahle planeta má noční světla dvě, s tím se nedá nic dělat. Nicméně Bob odrecitoval, co stálo v manuálu, pamětliv rady, jíž se mu dostalo od vousáče Kantora. Jseš Bůh, kamaráde, ale to neznamená, že si můžeš vyskakovat, zformuloval si zásadu, jíž se hodlal řídit. V obchodě byl vždycky opatrný, myslel na zadní kolečka a dobře dělal – jiní sice zbohatli víc, zato zkrachovali, kdežto on se po své střední cestě dostal až sem. Stal se Bohem.

Krajina se mu líbila. Zatím nenašel žádné rajče, nepochyboval však, že se k nějakému časem dopravuje. Byl zvědavý, co to bude zač, nejspíš divoká odrůda, která bude chtít péči a šlechtění.

No co, na to si udělá lidi.

To pomyšlení ho poněkud skličovalo. Budou ho poslouchat? Uznají, že je jejich Bohem?

Schylovalo se k jeho prvnímu večeru na planetě.

Unavený, šťastný a rozrušený, vrátil se Bob Ariman do obytné buňky. Zalitoval, že tu nemá pivo a televizor. Napadlo ho, že zavolá Johnovi Kantorovi. Neudělal to v obavě, že by se vousáčovi znechutil. Zvolil několik dalších čísel. Tentokrát pochodil hůř. Sto osmapadesátka měla záznamník, Bůh číslo čtyři sta jedenáct byl suchopárný chlápek, zřejmě pojišťovák, který začal žvanit o nějakých potížích se zavodňováním a o tom, že na ty chlapy pošle potopu a ta jim vyžene stávkování z hlavy, a třetí Bůh byl

zcela zjevně opilý, jak zákon káže a v pozadí zněly hlasy nějakých rozdováděných ženštin.

Není to tak vybraná společnost, jak ho ujišťoval Johnny Kantor, uvědomil si Bob Ariman. No co, jsou to prostě lidi, tihle Bohové. Tím líp. Kdyby to byli svatouškové, cítil by se v jejich společnosti hloupě.

Projdu se a půjdu spát, rozhodl se a vyšel z buňky.

A byly tady.

Stíny se přihnaly ze všech stran. V záři hvězd z rozbitých souhvězdí – na nočním nebi Bob Ariman neviděl žádné souvislosti – slétaly se k němu fosforeskující cáry, jež měly na vrchní části jakési náznaky obličejů. Když se míhaly kolem něho, viděl blýskavé oči a obnažené špičaté zuby. Zatápal kolem sebe a udělal několik kroků. Za zády mu cosi zaharašilo. Otočil se a viděl, jak jeden Stín zavřel vchodový plát, aby mu odřízl ústupovou cestu. Mezi ním a buňkou se běhala mihotavá hráz Stínů. Uvědomil si, že mu dělají cestu kamsi stranou, do temnoty.

Tam čeká propast, tam se na něho vrhnou a rozsápají ho...

A hovno, řekl si Bob Ariman, nejsem žádnéj poseroutka, já se vás nebojím!

„Do prdele s váma, mamomrdi! Já zamlada boxoval, jen si na mě troufněte, sráči!“

Otočil se a krátkými krůčky postupoval k obytné buňce. Strílel do tmy krátkými prudkými údery, které by v profesionálním ringu vzbudily smích, ovšem v hospodské rvačce by zjednaly hřbitovní klid. Stínům rány nevadily, působily spíš na pana Arimana, který se cítil pánem situace. Prošel hradbou Stínů až ke vchodu, odsunul krycí plát, vklouzl dovnitř a zabouchl za sebou.

Prokristapána, co tohle má bejt?

Planeta měla bejt pustá a vydezinfikovaná!

Dá se to vyjádřit jediným slovem:
Bordel!

5

„Kamaráde, to je vážná věc,“ smušil se vousáč Kantor a vrásky kolem očí se mu starostlivě svěsily.

„Bordel je to! Podle smlouvy mi měli planetu předat pustou, dezinfikovanou.“

„Podepsal jsi jim dodák?“

„Jasně, že podepsal! Jinak by mě tu nenechali dřepět na suchým hajzlu s kreační kysnou!“

„To je těžký, kamaráde. Jakmile podepíšeš dodák, bereš odpovědnost na sebe. Víš dobře, že je to společnost BŮH s. r. o., s ručením omezeným,“ odrecitoval znění zkratky.

„Neblbni, Johnny, já jsem starej kšeftman. Že je firma s. r. o., neznamená, že na mě může dělat boudu. V obchodě s rajčatama se dělají ty největší podvody na světě, to bys viděl, co dokážou Albánci, o Taliánech nemluvě. Nejsem žádněj sráč a nenechám si nic líbit. A už vůbec nejsem blbej. Tohle byly nějaký místní životní formy. Průhledný těla, rozumíš! Já jim dal rány, že by to bejka položilo, a pěst normálně prošla, div jsem si nevyhodil ramena z pantů!“

„Stíny, říkáš?“

„Měly ksichty, voči, držku, zuby. Jenže jako plynový tělo. Oukej, já podepsal dodák. Jenže tohle je skrytá vada. Byla tma jako v prdeli, je to od nich neseriózní, že mi strkaj dodák, když vidíš sotva dvacet metrů kolem sebe! Dodací list, a podepíšeš, že je pustá celá tahle posraná planeta!“

„Neměl jsi podepisovat.“

„Hele, ty jsi na jejich straně?“

„Ale ne,“ bránil se vousáč. „Jenomže mám zkušenosti. Některý kluci se pokoušeli o reklamaci. Jenže ona je jedna věc ošemetná.“

„Jaká?“

„Na reklamačním ti řeknou, že jsi blbě tvořil. Že ses nedržel manuálu.“

„Velký hovno. Já jsem to odříkal všechno doslova, i ty voloviny o těch světlech na nebi.“

„Já ti věřím, jenže já jsem na tom stejně jako ty, jsem zákazník. Oni jsou firma a budou se bránit. Jak dokážeš, že ses držel manuálu?“

„Slovo Boba Arimana má pořád ještě svou váhu.“

„V obchodě s rajčatama možná jo. Jenže teď už jseš Bůh, Bobe!“

„Znamená to, že jako Bůh musím držet hubu a nechat kdejakýho sráče, aby se mnou mával jako s tajtrdlíkem?“

„Hele, jsi Bůh, a to chce taky trochu velkorysosti. O co ti jde? Abys planetu co možná nejdřív zprovoznil. To znamená... flóru máš, teď faunu a pak ty lidi. Nějaký chlapy na práci a holky do postele. Pak budeš mít rajskej život.“

„A co ty Stíny?“

„Bud' máš vidiny – jsou to nervy, stát se Bohem. Nebo je to fakt nějaká místní specialitka. Lezou ti do kvartýru?“

„Nelezou,“ připustil Bob Ariman.

„Tak se na ně vykašli. Mně na planetě taky všechno nechodí úplně podle mýho. Fauna mi mutuje, žirafám se zkracujou krky... co nadělám? Nic. Jsem takovej Bůh, jakej umím bejt a žirafám krky neprodloužím, ne že bych se o to nepokoušel.“

„Nemáš tam nízký stromy?“

„Víš, že jo?“

„Začni stromama. Prodluž je a uvidíš, co to udělá s žirafama!“

„Jseš koumák, Bobe! Zůstanem v kontaktu a budem si pomáhat, jasný?“

„Můžu zavolat i večer?“

„Ale jo, holkám to nevadí, mám je dobře vycvičený.“

Bůh Ariman zhluboka povzdechl.

Ještě štěstí, že mám nos na lidi a dovedu si je získat. Vousáč Kantor je perfektní kluk. Škoda, že všichni Bozi nejsou takoví!

Pootevřel krycí plát. Stíny dál nehlučně kroužily tmou prozářenou nevlídnými cizími hvězdami.

6

Nazítří Bůh Ariman vstal časně, ostatně jak byl zvyklý po celý život, zasvěcený tvrdé práci v obchodě s rajskými jablíčky. Použil sprchový kout a suchý záchod, ne bez ošklivosti, a taky snídaně mu neudělala žádnou radost.

Prudce si zamnul ruce.

„Chutě do práce!“ zvolal, až to nitrem obytné buňky zadunělo. „Správná chvíle k činu je teď! Jeden čin je lepší než deset slov!“

Tam vzadu se naučil dodávat si sebedůvěry jednoduchými praktickými zásadami, jež načerpal četbou knih, jako byla Čelem k úspěchu, Co ti radí milionář a Tvůj je osud. Udělal několik dřepů, přistoupil ke skládacímu stolku a nalistoval v manuálu program pro tento den. Několikrát si zopakoval formuli a vyšel ven.

Rozhlédl se po krajině.

Teď už se nemusel násilím vpravovat do činorodé nálady.

Zeleň kopců mu dýchala do obličeje heslo víc inspirativní, než jaký kdy četl ve kterékoli Příručce úspěšného obchodníka: Jsi Bůh! To ty jsi vnesl světlo do tohoto temného světa, to ty jsi označil vrš-

ky i úbočí barvou naděje. Svěží vítr (to já ho stvořil) ho opájel daleko víc než rajčatové víno, které si tam vzadu ve volných chvílích vyráběl. Stromy, jak si stačil všimnout, dorostly do dospělé výšky a byly to stromy pěkné, borovice s červenými kmeny a korunami jako načechraná kapusta, dubiska podobná rozkochané ženské, břízy s vytřeštěnýma očima na bílé kůře.

Je to nádherný svět.

Děkuju ti, Bože, že jsi mi dovolil stát se Bohem, Tobě rovným!

Formuli stvoření pronesl slavnostně, bez přehánění, i bez zbytečných vulgarit, které mu prve dodaly sebedůvěry. Ostatně, jako Bůh už nebyl žádný začátečník.

„Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti!“

Připomněl si, že by zároveň měl stvořit i „ptactvo, kteréž by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou“. Tvoření ho však bavilo a chtěl si ho šetřit. Také si nepřál, aby ty ptačí potvory hned sezobaly všechn hmyz, který právě božsky stvořil!

Chvilku se nedělo nic.

Pak se zase ozval hromový zvuk, ještě silnější, než když se první stébla trávy draly skrz hlínu vzhůru k právě stvořenému Slunci.

Nepolekal se. Čekal, že se to stane. Miliony druhů hmyzu a žouželu opouštěly vodu. Napjatě čekal na prvního motýla, na první zlatavou mušku.

Hluk sílil.

Údolí se naplnilo mlhou.

Nebyla to mlha, byla to mračna motýlů, byla to tornáda much, která se hnala úbočím rovnou k němu!

Na chvilku zpanikařil. Oni mě sežerou, napadlo ho. Nebudou to jen motýli, ale také vosy, a dokonce sršáni, těch se bál od malička, kdy ho jednou na farmě u dědečka jeden kousl a z horečky ho dostaly až injekce od pana doktora, ještě bolestnější, než samo sršní bodnutí!

Nadýchl se, aby vyslovil tvořivou formuli, která přivede do nového světa ptáky.

Hrůza mu však sevřela hrdlo a zbavila ho hlasu.

Mrak hmyzu přestal stoupat. Formoval se do tvaru stále určitějšího. Nemohl o tom pochybovat – v údolí se na něho šklebila lidská tvář, příšerný obličej jednoho ze Stínů!

Stále zřetelněji se na ní rýsovaly lidské rysy. Oči a nos, ústa, ta se pohybovala, něco mu chtěla sdělit.

Tvář vlastně nebyla tak zlá, to jenom jeho leknutí jí vtisklo příšerné rysy. Měl dokonce dojem, že onen neznámý Stín, který vstoupil do hmyzího mraku a podrobil si ho, s ním navazuje kontakt.

Strach opustil pana Arimana a uvolnil místo spravedlivému hněvu. Tak je to tedy.

Já zaplatil nekřesťanské peníze, obětoval výsledek celoživotní dřiny v obchodě s rajskými jablíčky, abych si koupil planetu a stal se na ní Bohem – a vida, on se tu roztahuje někdo jiný, je tu populace nějakých Stínů a buzeruje jeho hmyz!

Tohle si nenechám líbit, zuřil Bůh Ariman. Johnny Kantor mně sice radil, abych to nedělal... prdlačku! Jsem zákazník a mám svoje práva! Ve spravedlivém hněvu se vrátil do obytné buňky a spojil se s reklamačním oddělením firmy BŮH s. r. o.

7

Rozhovor s reklamačním úředníkem Rihou nedopadl dobře, přesně jak to předpokládal Johnny Kantor. Ani dopadnout nemohl. Během hovoru si pan Ariman uvědomil, že jeho zkušenost je nedělná. Kdyby měl Rihovi vysvětlit, co se vlastně stalo, nedosáhne ničeho, leda snad toho, že ze sebe udělá dokonalého cvoka. Styděl

se za to, že Johnyho neposlechl, a bylo mu trapné mu zavolat a poštěžovat si mu.

Pokud tedy rozhovor s Rihou měl nějaký efekt, tak jen ten, že se pan Ariman trochu uvolnil.

Riha měl totiž v jednom bodě pravdu.

Kdybych se držel manuálu, připustil si pan Ariman, stvořil bych ptactvo v jednom vrzu s hmyzem a bylo by vystaráno!

Vstal od stolku s komunikátorem a vykročil k východu.

Bál se však otevřít.

Mračno hmyzu zformované do podoby obličeje Stínu může čekat venku.

Svět neviděl tak podělanýho Boha, jako jsem já, zavrčel pan Ariman hněvivě.

Ne moc nahlas, s očima upřenýma na kreační soupravu, odříkal formuli doporučenou manuálem.

„Vydejte vody ptactvo, kteréž by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou.“

Naslouchal do ticha.

Pomalů se otočil ke komunikátoru.

Měl sto chutí zavolat znovu Rihu a poprosit ho, ať mu sem pošle Míru a Páju, ty dva šikovné techniky, ať dají planetu do pořádku a Stíny vyženou nebo ať ho odvezou...

Venku zapleskala ptačí křídla.

Bůh Ariman, ano, opět Bůh, už ne pouhý pan Ariman, se radostně rozesmál.

Funguje to!

Sklonil se ke kreační soupravě a pohladil její lesklý kovový povrch.

Hodná, pochválil ji v duchu, bez tebe bych byl hovno v trávě a ne Bůh.

S obnovenou sebedůvěrou uvolnil vchod.

Mračno hmyzu dole v údolí se rozpadalo pod soustředěnými útoky mračen ptactva. Tisíce a tisíce nových opeřenců se slétaly ze všech stran, modrá obloha korunovaná bílými čepicemi mraků byla poseta mihotavými tečkami.

Sláva patří Bohu na výsostech, sláva patří mně! Jásala duše Boha Arimana a jeho tělo radostně křepčilo před obytnou buňkou a ptáci kolem něho kroužili a pěli děkovné ódy.

8

V noci pátého dne vytrhl Boha Arimana ze spánku bzučák komunikátoru.

Bůh Ariman vykřikl do tmy. Báł se, že ho přepadly Stíny, a trvalo mu několik dlouhých chvil, než se vzpamatoval a pochopil, že zelená světla jsou kontrolky přístroje, žádné strašidelné oči.

„Bůh Ariman, tady Ariman,“ ohlásil se.

Na displeji spatřil Rihův obličej.

„Riha. Nerad ruším, pane Arimane. Chtěl jsem se pouze ujistit, že je všechno v pořádku.“

„Celkem vzato všechno šlape, pane Riha.“

„Rád slyším, pane Arimane. Omlouvám se, že jsem ve vás nejspíš vyvolal špatný dojem.“

„Špatný dojem?“

„Ano, máte právo se domnívat, že беру vaši stížnost na lehkou váhu.“

„Neberete?“

„To máte tak, pane Arimane. Tvoření znamená velkou zátěž na Tvůrcovu psychiku. Ostatně Hospodin, Tvůrce nás všech, měl

podle svědectví Písma taky pěkně pocuchané nervy. Při prvním neúspěchu poslal na jím stvořený svět potopu!“

„To nemám v úmyslu, zatím,“ řekl Bůh Ariman.

„Většina našich zákazníků volá po prvním, druhém dnu stvoření.“

„Skutečně? Proč jste mě na to neupozornili?“

„Politiku styku se zákazníky neurčuju já, pane Arimane. Nepatří to do kompetence reklamačního oddělení. Máme na to specialisty, psychology. Oni říkají – neustupujte, buďte tvrdí, ti lidé potřebují sebedůvěru a tu získají nejlíp tím, když se spravedlivě rozhořčí.“

„Takže vy jste mě chtěl spravedlivě rozhořčit?“

„Přesně tak. Mrzí mě to a s takovým postupem nesouhlasím. Pochopte, nyní k vám mluvím jako soukromá osoba, ne jako zaměstnanec firmy BŮH s. r. o.“

„Jak tomu mám rozumět?“

„Proto volám mimo pracovní dobu. I tady je noc, chápete?“

„To je od vás hezké.“

„Zítřka vás čeká šestý den stvoření, pokud se nepletu,“ řekl Riha.

„Jo,“ řekl Bůh Ariman. „Už mám za sebou velryby veliké i všelíjakou duši živou, hovada a zeměplazy i zvěř zemskou podle pokolení jejího. Na stvoření člověka k obrazu našemu jsem se chtěl pořádně vyspat, abych nestvořil nějakýho kreténa.“

Výčitka se mu zachvěla v hlase.

„Velmi správně. Buďte teď upřímný. Jaký byl pravý důvod vaší reklamace?“

„Řekl jsem vám to. Mám pocit, že tenhle svět není úplně pustý. Jenže vy jste mě nepustil ke slovu!“

„Teď můžeme mluvit volně. Co vás přimělo k takovému názoru?“

„Hned první den se tu objevily Stíny. Takoví duchové, chápete?“

„Chápu.“

„Neznamená to, že mě máte za cvoka?“

„Nebyla to první reklamace toho druhu.“

„Cože?“

„Chápete, že teď mluvím naprosto proti zájmům firmy BŮH s. r. o., souprava není úplně dokonalá. Naše vývojové oddělení už odstranilo většinu nedostatků. Znáte to: jeden odstraní a druhý vznikne. Nejlepší tester je zákazník.“

„Takže já vám dělám pokusného králíka?“

„Nerozčilujte se. Tentokrát mým zájmem není vás rozčlít. Chci vám pomoci. Mohlo se stát, že kreační souprava generovala vedlejší produkty. To, čemu říkáte Stíny.“

„Takže... vlastně... Stíny jsem vytvořil já? Nebo spíš... kreační souprava?“

„Je to rozumné vysvětlení. Co ty Stíny dělají? Napadají vás?“

„Nedá se říct... tak úplně.“

„A neúplně?“

„No, pochopte, všechno je tu nové... jsem dost unavený... na hodně jsem si zvyknul... už nevím, co je normální a co divné...“

„Tento svět je nový a nezaběhnutý!“

„Jako když se zajíždí auto, dovedu to pochopit.“

„Velmi správně. Proto vám nabízím pomoc, kdyby se Stíny, ten vedlejší produkt... měly nějak nebezpečně projevovat, kdyby vás měly obtěžovat, dám vám spojení na naše techniky.“

„Na Míru a Páju?“

„Jsou to ochotní mládenci. Fandové do stvoření. Vím o nich, že spoří, aby si mohli taky koupit planetu a dělat na ní Bohy.“

„Takoví mladíci?“

„Nejlepší odborníci na kreaci, jaké firma má, nepodceňujte je! Poslouchejte, oni vám pomohou, kdyby se něco nepřijemného semlelo.“

„Co naznačujete. Co mě čeká?“

„Nic. Opravdu. Jenom jako pojistka pro případ...“

„Jaký případ?“

„Poznamenáte si tu adresu?“ změnil Riha tón hlasu.

„Jistě, jistě...“

Nahmatal tužku a poznamenal si adresu na obal manuálu. Poté se Riha studeně rozloučil a přerušil spojení.

Co ten chlap naznačoval?

9

Na planetě Johnnyho Kantora bylo krátce po poledni a dobrácký vousáč vypadal svěží a odpočatý.

„Že jsi tak dlouho nevolal? Moc práce? Já si myslel, proto jsem tě nechtěl volat já...,“ hlaholil a oči mu mžouraly a fousy se vesele ježily do všech stran.

„Bojím se, Johnny!“

„Holek?“

Bůh Ariman ve stručnosti vysvětlil svému jedinému příteli, co se stalo, jak mu zavolal Riha a co mu pověděl o záhadných vedlejších produktech kreační soupravy.

„To je zajímavý,“ zasmušil se někdejší podnikatel v oboru lokální autobusové dopravy, nyní Bůh, „mně to stvoření šlapalo spolehlivě jako autobus! Akorát teďko ty mutace se žirafama... Mám tu sice už pár docela šikovnejch lidí – vědátorů, ale zatím nic kloudnýho nevymysleli.“

„Zavolej Míru a Páju...“

„Toho zrzavýho s tím poskokem? Ten Pája je ale fakt šikovnej kluk, rozumí tomu líp než ten zrzoun. No, kdyby bylo nejhůř...“

Ten se má... starosti mu dělají jenom nějaký podělaný žirafy. Moje žirafy mají krky v pořádku, zatím. Zejtra mám uplácat prvního člověka. Nervy v kýblu... Zatracená Riha!

„Vypadáš jako vylitý zelí,“ ocenil jeho vzezření Kantor.

„Riha mě vyved z míry. Když chlápek z reklamačního volá, to už něco znamená!“

„Je to debil. Nebo jinak: třeba honí těm dvěma mechanikům kšefty. Není to nejpravděpodobnější vysvětlení?“

„Nemám prachy.“

„Někdo by ti půjčil, kdyby sis vzal na planetu hypotéku, ne? To je přece slušná nemovitost.“

„To se může?“

„Jasně, spousta kluků má na planetě hypotéku a vím o případech, že prodali důlní práva na zlato a těžební právo na naftu...“

„Víš, že mě jako starýho kšeftmana tahle možnost nenapadla?“

„Však ti říkám, drž se starýho Boha Kantora, ten ti dobře poradí. Jdi teď chrápat, starej, dobře se vyspi! Na stvoření lidstva musíš bejt čerstvej. Už proto, že mají makat, aby ti z tvýho světa udělali pořádnou civilizovanou planetu.“

Bůh Ariman se uklidnil, s kamarádem se rozloučil a usnul.

Ráno učinil člověka k obrazu svému, podle podobenství jeho a nechal ho panovat nad rybami mořskými a nad ptactvem nebeským i nad hovady a nade vši zemí i nad všelikým zeměplazem hýbajícím se na zemi.

10

„Tak jak to jde,“ ptal se vousatý Kantor.

Celkem zbytečná otázka.

Bůh Ariman zářil, omládlý, rozesmátý, vrásky vyhlazené, tváře zčervenale. Chtěl něco říct. Slzy dojetí mu zaplavily oči, tak jen zavr-těl hlavou, pozvedl platinový odznak s Božím okem a políbil ho.

Kantor přimhouřil oči a naklonil hlavu.

„Tohle tě naučily ženský...“

„Cože?“ vyhrkl Ariman.

„Ženský. Chlap by jen tak od sebe nelíbal kus plechu. To je žen-ský gesto.“

Bůh Ariman se rozhlédl kolem sebe. A že jich tu bylo, těch žen-ských, a že byly krásné!

„O čem to mluvíš? Tak poslouchej: udělal jsem si lidi a je to bez-vadný. Nikdy jsem na to zrychlený rozmnožování a podporovanou inteligenci nevěřil, jenže... Ono to funguje! Za tejden dospělej, a jakej! Chytřej, silnej...“

„... kozatej, prdelatej...“

„Víš, že mají i originální nápady? A do práce jsou jako draci.“

„V posteli taky.“

„Nech toho, prosím tě...“

„Ty toho nech, Bobe. Varuju tě. Stvořil jsi lidstvo?“

„Už jsem ti řekl, že jo.“

„Makaj, jak se patří? Důležitéj je důlní průmysl. Zlato, platina, uran. Hlavně ať se soustředěj na tyhle kovy.“

„Oni těžej všechno. Rozvíjí se tu průmysl, to je ohromný... Oni mají skvělé vědomosti, nikdy bych nevěřil, že je něco takového možné.“

„Už vynalezli letadlo?“

„Samozřejmě, ve vzduchu je živo... skoro jako tam vzadu.“

„A co u tebe doma... v chrámu? Tam je taky živo?“

„Důstojnost. Panuje tady důstojnost, Johnny, jako ve správném chrámu!“

„Tak to má být. Nezapomeň, že jsi Bůh, a ne nějaký hejsek, barovej povaleč a holčičkář.“

„Něco ti ukážu. Podívej... to je rajče, co?“

Bůh Ariman nastavil nádherný červený plod před objektiv komunikátoru.

„Lepší, než jsi měl... tam vzadu? Doma, na Zemi?“

„Chuťově i vzhledově... Mám tu pár šikovných genetiků a ti dokážou divy. Taky půda je tu dobrá. Rajčata rostou senzačně, fakt, dělají mi radost.“

„Drž se rajčat, Bobe, drž se jich...,“ řekl Bůh Kantor vážně a přerušil spojení.

Bůh Ariman chvilku hleděl na pustou obrazovku. Kolem krku se mu ovinula snědá paže. Leila, jeho favoritka, se k němu přitiskla pevným nadrem. Odtáhl se od ní. Zasmála se, vzala mu rajče z ruky a zakousla se do něho bělostnými zuby. Štáva vytryskla a neřestně jí potřísnila obličej. Děvčata, která se povalovala v polštářích opodál, se rozesmála...

„Ty vypadáš, Leilo! Úplně jako kdyby tě Pán...“

„Držte hubu!“ rozkřikl se na ně Bůh Ariman. Kantor mu zkazil náladu. V atmosféře těch nádherných dnů a týdnů zapomněl, že je sice Bohem, ale zároveň že podepsal smlouvu s firmou BŮH s. r. o. Rychlené lidstvo se množilo neuvěřitelnou rychlostí. A jak byli ti lidé šikovní! Postavili mu chrám, nádhernou stavbu z mramoru, a původní obytná buňka byla uprostřed centrální síně jako oltář. Bůh Ariman v ní někdy spal, ale více nocí trávil v ložnici obložené deskami z palisandrového dřeva, na nekonečně rozlehlém lůžku, na pár sáhů od bazénu s růžovou vodou, trávil ty noci rozhodně ne sám.

Průběh těch nocí by se výboru pro mravnost rozhodně nelíbil. Někdy zrána, unaven pitkou a milováním, k němuž mu nikdy ne-

chyběly síly, asi proto, že povětrí tu bylo zdravé a potrava výživná, a hlavně, měl božské sebevědomí, někdy ho přepadaly pochybnosti a říkal si, že s radovánkami musí přestat. Tohle nemá být Olymp, nemá to být Eden, má to být veliké staveniště, výspa civilizace v pustém Vesmíru, to je úkol firmy BŮH s. r. o., na civilizační činnost dostala firma licenci, firma je pod dohledem výboru...

Jenže ženy a víno a skvělé jídlo bylo tady a výbor daleko, za hranicí hvězdných předělů, na opačném konci nekonečna.

Slunce, jeho slunce, neboť už přesvědčil sám sebe, že si ho stvořil, vždycky dokázalo rozehrát led v jeho srdci a následující den a noc byly právě tak rozpustilé, jako den a noc předcházející.

Já si to zasloužím, říkával si poté, kdy se ponořil do rozkoší jako do tůně. Celý život jsem jen dřel, hladil jsem jen rajčata a bankovky, mám právo na uvolnění a na odpočinek! A hudba, kterou jím stvoření lidé vymysleli, mu přitakávala: ano, užívej si, máš na to právo, jsi přece Bůh!

11

Ten muž byl vysoký, snědý ramenáč, oblečený do koženého oděvu. Přes rameno měl pověšenou brašnu z rezného plátna. Přivedla mu ho Leila, milostnice, s níž teď trávil nejvíc času, nekonečně vynalézavá při vymýšlení rozkošných her, jichž se teď neúčastnily zdaleka jen ženy, a dokonce zdaleka ne jen lidé.

Boha Arimana nejdřív napadlo, že Leila přivedla nějakého nadsamce, který podá při nočních hrátkách výkony, na něž bude pěkné podívání. Mladá žena se však tvářila vážně a v očích neměla žádné jiskřičky šelmovství, které tolik miloval.

„Tohle je Stepní Vlk, stopař, Pane.“

„Zdravím tě, Vlku,“ kývl Bůh Ariman stroze. „Něco od nás potřebuje?“ obrátil se k dívce.

Bůh Ariman občas poskytoval některým poddaným drobné služby. Kreační souprava byla stále funkční a dovedla například oživit nešťastníky, kteří se fatálně poranili.

„Řekni mu to, Vlku,“ vybídla stopaře Leila.

Stopař rozpačitě přešlápl z nohy na nohu.

„Dostal jsem se až do Modrých Skal, Pane. Tam, kam nevede žádná cesta a kde hornina je příliš nejistá, aby se v ní daly stavět tunely. Tam jsem našel...“

„Dopověz.“

„Chrám podobný tomuto.“

„Cože? Kdo se opovážil vybudovat druhý chrám? Výslovně jsem zakázal...“

„Je celý rozbitý, Pane. Myslím, že je mnohem starší, než je tento.“

„Nesmysl. Není to možné. Já jsem stvořil tento svět, hlupáku. Co se mi opovažuješ tvrdit? Chceš, abych tě nechal roztrhat koňmi?“ zahřměl Bůh Ariman, dobře pamětliv, že hněv Bohu sluší.

„Rád bych se mýlil, Pane, a možná, že se i mýlím. Domnívám se však, že bys měl vidět toto!“

Sáhl do plátěné brašny a cosi podával Bohovi Arimanovi.

Stvořitel tohoto světa se podíval na stopařovu mozolnatou dlaň.

Svítil v ní platinový trojúhelník s Božím okem, naprosto stejný, jaký měl on vsazen do rámu obrazovky jeho komunikátoru.

Bůh Ariman vztáhl ruku a převzal od stopaře odznak. Obrátil ho. Na zadní straně bylo vyražené číslo 214.

Nemohl od odznaku odtrhnout oči.

Co to mělo znamenat? Tohle byl přece Boží odznak. Hostila snad jeho planeta – JEHO planeta – ještě jiného Boha?

„Chrám je poškozený?“

„Ruina, Pane. Pokud to dovedu posoudit, vypadá jako... kdyby ho rozvalila voda. Prudký příval, obrovská vlna. Zatoulal jsem se až na břeh moře, Pane, a viděl, zažil jsem bouřky. Tahle vlna však musela být mnohonásobně větší a silnější.“

Bůh Ariman sevřel odznak do dlaně.

„Děkuju ti, Vlku. Co chceš za svoje služby?“

Vlk klesl na kolena.

„Požehnání, Pane... Neznám větší štěstí než setkání se Všemohoucím.“

Jeho obličej vyjadřoval bezmeznou oddanost.

Bůh Ariman se dotkl konečky prstů mužova čela.

„Budu nad tebou bdít na cestě po všech stezkách, i těch nejnebezpečnějších, Vlku.“

„Děkuji, Pane.“

Stopař vstal a odešel se sklopenou hlavou.

Bůh Ariman se za ním strnule díval. Vyrušil ho až Leilin zděšený hlas.

„Pane...“

„Co chceš?“

„Teče ti krev, Pane!“

Svíral odznak náležející cizímu Bohu tak silně, že mu pukla kůže a krev vytryskla tak prudce, jako když se Leila zakousla do šťavnatého rajčete.

12

„Johnny...“

„Co se stalo?“

Té noci spal Bůh Ariman sám. Vyhnal ženštiny z chrámu, Leilu nevyjímaje, třebaže právě ta se jediná odvážila namítat. Když chrám zalehla noc, objevily se Stíny.

Daly mu pokoj v ruchu uplynulých týdnů. Zapomněl na ně, na příšerné tváře, na jejich oči a rozšklebená ústa. Této noci obestoupily chrám, vířily kolem něho, až se pozorovateli muselo zvenčí zdát, že obrovitou stavbu zalehla mlha, že na ni padlo mračno a to teď víří jako tornádo. Některé se dostaly i dovnitř. Napadaly na něho, zdálo se, že chtějí do něho vstoupit, v některých chvílích měl dokonce pocit, že slyší kvílivé hlasy. Hrůzou div nepřišel o rozum. V posledních zbytcích přičetnosti se propracoval směsicí Stínů ke komunikátoru a spojil se s Johnem Kantorem, svým jediným přítelem.

„Jsou tu Stíny! Všude... venku i uvnitř! A podívej!“

Ukázal Johnymu odznak s Božím okem, ten druhý, cizí.

Stíny podnikly další útok. Byl to poryv severáku, Ariman upadl na záda a odznak cizího Boha zazvonil na dlaždicích. Pokusil se posadit. Průhledem mezi mlžnými cáry Stínů spatřil na monitoru Kantora. Přítel mu cosi říkal. Nerozuměl ani slovo.

„Arimane! Arimane!“ skučelo ze všech stran.

Pak se zablesklo a pan Ariman – v této situaci se nesluší nazývat muže tak bezmocného Bohem – ztratil vědomí.

13

„Děvky, chlast a narkotika...“, zaslechl někoho říkat.

Otevřel oči.

Před ním stáli dva muži v overalech firmy BŮH s. r. o. Anděl zhouby, napadlo pana Arimana.

Posadil se. Bolelo ho celé tělo.

„Vy jste nedbal,“ pokračoval mechanik zvaný Míra. „Porušil jste smlouvu, pane Arimane.“

„Cože?“

Otevřenými dveřmi vnikalo dovnitř oslnivé sluneční světlo. V jeho záři vyvstávaly ostré kontury objektů vyplňujících halu: polštáře, do nichž byly ještě vtištěné křivky ženských těl, poloprázdné karafy se zlatavými nápoji, zlaté mísy s vybranými pokrmy, ale také s opojnými prostředky, které se daly kouřit a žvýkat a šňupat.

„Místo světa práce jste stvořil svět neřesti. To je proti ujednání, pane Arimane. Je to proti politice firmy BŮH s. r. o.“

„O čem to žvaníte, chlape?“ obořil se na něho pan Ariman, žel chabě. Pokusil se býti Bohem, avšak nepodařilo se mu to přesvědčivě.

Rusovlasý mechanik pozvedl do výše Arimanových očí veliký kulatý předmět.

Pan Ariman docela malou chvilku dokázal přesvědčit sám sebe, že mu mechanik Míra ukazuje nějaký plod, kokosový ořech nebo velké rajče, to červené, co kape, je šťáva... ne, nebyl to ani ořech, ani rajče, byla to useknutá hlava jeho milostnice Leily.

Pan Ariman zaskučel a padl na obličej. Přitiskl čelo k chladné dlaždici.

To nemůže být pravda, nemůže, nemůženemůženemůže, jsem tu Bohem, oni jsou jen pitomí mechanici...

Silné paže ho zvedly.

Muži byli vážní. Míra třímal useknutou hlavu, jeho druh, ano, Pája se mu říká, měl v ruce meč. Pája je šikovný, šikovnější než Míra, jeho nadřízený, tak to povídal pan Riha, úředník z reklamního oddělení.

„Pusťte mě! Budu si stěžovat! Zavolám panu Rihovi a ten s vámi zatočí! Budete mít po prémiech, budete mít po prdeli, vy dva hnusný...“

Stiskli naráz, až to zabořilo.

Otevřenými dveřmi zazníval hukot.

Už podvakrát slyšel pan Ariman tak vševyplňující hluk.

Poprvé, když na jeho boží příkaz rašila tráva, podruhé když vody vydaly ze svého lůna hmyz.

Vyvedli ho na práh chrámu a odtud mohl pan Ariman vidět původce toho hluku.

Údolí, prve černé, pak hráškově zelené a v posledku strakaté domečky vybudované jeho pilným lidstvem, bylo zaplavené neklidnou hnědou vodou. Její hladina rychle stoupala.

„Potopa!“ vykřikl pan Ariman.

„Správně,“ přisvědčil mechanik Míra. „Potopa světa, který propadl hříchu. Četl jste celý manuál, Arimane? Tedy řekl Hospodin: Vyhladím ze Země člověka, kteréhož jsem stvořil, od člověka až do hovada, až do zeměplazů, až i ptactva nebeského, nebo líto je mi, že jsem je učinil.“

„Mně to není líto! Jakým právem... Já jsem je stvořil! Já jsem tady Bůh!“

„Hovno jsi,“ ozval se Pája a jediným prudkým sekem mu utál hlavu.

14

Stříbrná tma řídla.

Pan Ariman se rozhlížel kolem sebe.

Pobořené stěny, zhroucená podlaha. Kolem něho kruh mlčelivých postav.

Jednu poznal.

„Ty jsi... Johnny Kantor...“

„Bylo by blbý ti říkat, buď zdrav, Bobe, protože jsi mrtvý,“ řekl Kantor.

„Tak aspoň – vítěj mezi námi.“

„Kdo jste?“

„Totéž, co ty. Jsme mrtví Bozi.“

„Vy všichni...“

„Jo,“ přisvědčil Kantor. „Všech osmatřicet z nás naletělo na stejnou boudu, jako ty. Pustá planeta? Hovno pustá. Ti dva gauneři ji propláchli potopou a pak sem nasadili dalšího hejla. Tady Dmitrij Pavlenko je náš doyen, že jo, Míto?“

„Jo, já jsem tu nejdýl,“ přisvědčil muž zvaný Míta.

Byl to podsaditý pán zrale středního věku se starostlivými vráskami na hodně vysokém čele. Pan Ariman si prohlížel jednoho po druhém. Připadal si jako na schůzce rotariánů, samí solidní lidé. Zamžikal. Jenom bylo divné...

„Nevidím barvy,“ řekl.

„To proto, že jsi Stín, pitomče,“ řekl Kantor. „Nikdo z nás nevidí barvy. Buďme rádi, že vůbec něco vidíme.“

„Když jsem zemřel, neviděl jsem skoro nic,“ řekl Dmitrij. „To teprve Roman Iconikoff přišel na to, že bychom mohli vidět.“ Ukázal prstem na vyčouhlého vousáče. „To je tenhle.“

„Ahoj, Romane,“ řekl pan Ariman. „Já jsem Bob.“

„Blbý je, že pořád ještě nemůžeme komunikovat s lidma tam venku.“

„Tam venku!“ nechápal pan Ariman.

„No, se živejma. My kolem tebe lítali jak blbí a ty ses bál a skákal jako opičák. Byla to náramná zábava, jenže na druhý straně nás sralo, že tě nemůžeme varovat.“

„Počkej, vždyť já s tebou mluvil!“

„Prdlajs se mnou. S tím hajzlíkem Pájou jsi mluvil. On ten Míra dělá šéfa, jenže skutečná bedna je Pája. Ten celej ten fígl vymyslel.“

„Teď už nechápu vůbec nic.“

„Jseš to ale vůl. Vždyť je to jednoduchý. Slyšel jsi legendu o Červený krčmě?“

„Ne.“

„To v Černým lese byla zájezdní hospoda a hostinskej tam zabíjel a okrádal kunčofty. Tahle planeta je taky taková Červená krčma a ti dva jsou tu jako ty hostinský. Přivezou na tuhle planetu kunčofta, nechají ho stvořit ptactvo nebeský a všechny ty sračky, pak jim nadělá lidi, no a potom ti dva gauneři přiletěj pod záminkou ochrany mravnosti a všechno to spláchnou.“

„Proč?“

Smích všude kolem. To je ale naivní otázka!

„Víš, kolik ti tví lidi nakutali zlata a všeho možnýho? Ti dva jsou teď v takovém balíku, že si to nikdo nedovede představit.“

Naposledy si pan Ariman připadal jako pitomec, když se nechal napálit od hongkongských Číňanů v obchodě s kečupem.

„A já jim dal na pivo, když mi instalovali obytnou buňku a kreač-ní kufr...“, vrtěl nešťastně hlavou.

„Vždyť říkám, že jsi vůl, my to viděli a mohli jsme se potřhat smíchem“, řekl Kantor do smíchu ostatních. „No a ten Pája se napích na můj odznak a komunikoval s tebou a schovával ten svůj ksicht za simulovanej můj ksicht, to je jednoduchý, ne?“

„Jo, snad to chápu. A ostatní odznaky blokoval?“

„Jo. Má přístup k odznakům nás všech.“

Pan Ariman začal chápat celý ten podraz. Jen jedno mu zůstalo nejasné.

„Ale... Co firma BŮH s. r. o.? Ta v tom jede taky?“

„Nevím“, pokrčil Kantor rameny. „Myslím, že nejede. Pája je úplnej génius. Jistě na to myslel. Dovede vodit za nos každýho.“

„I toho Rihu z reklamačního,“ doplnil Ariman zadumaně. Rozhlédl se po ostatních. „Všichni tady jsme mrtví.“

„Jak se patří, Bobe!“

„Moje otázka bude možná pitomá. Nezlobte se, já jsem mrtvej jenom krátce... A co furt jako mrtví děláte?“

„No,“ pokrčil Kantor rameny, „moc toho jako mrtvej dělat nemůžeš. Kromě nás Bohů je tu samo sebou plno stínů všech těch chudáků, co je ti dva hajzlové pomlátili...“

„A moje Leila?“

„Samozřejmě.“

„A... má hlavu?“

„Proč by neměla mít? Je to taky duch, zrovna jako jsi ty, vole! Jenže si s ní nic neužiješ. Akorát se tak spolu můžete prolínat a to tě přestane brzo bavit,“ říkal Kantor a ostatní se tomu smáli. Byli to duchové – smíškové.

„Nedalo by se s tím něco udělat?“ řekl pan Ariman nešťastně. „Vždyť vy jste se už dokázali vylepšit. Tady Míťa byl skoro slepej a díky Romanovi všichni vidíme, i když blbě, nebarevně.“

„Asi by to šlo. Umíš to?“

„Já umím jenom obchodovat s rajčatama.“ Jenom s Hongkongem mi to nejde.

„V tom je to,“ řekl Kantor. „Všichni jsme tu jen živnostníci. Já dělal do autobusů, Míťa do střížního zboží, Roman do mletýho masa. Tak bych mohl pokračovat... Žádněj odborník, žádněj kreatista.“

„Tak já vám nepomůžu...“

„Tak to zařídily ty dvě svině,“ podotkl k tomu Roman. „Kreatistu sem nikdy nepustí. Dobře vědí, že kreatista by jim mohl zamíchat karty. Chtěl bych se vsadit, že i tohle vymyslel ten Pája. To je hlava.“

Do hlavní dvorany pobořeného chrámu vběhla ženská postava.

Pan Ariman poznal Leilu.

Vrhl se k ní s rozevřenou náručí, i dívka k němu běžela, ovšem oba se jen prolnuli.

„Tak to máte za sebou,“ poznamenal Kantor ironicky. „Co tu chceš?“ oslovil Leilu nevlídně. „Tady je klub mrtvých Bohů. Nikoho jinýho tu nemůžeme potřebovat.“

Leila se obrátila k Arimanovi.

„Ti dva...“

„Míra a Pája?“

„Ano. Oni neodletěli. Oni se tu usadili. Oni...“

„Dopověz!“

„Vypustili vodu z potopy a začínají tvořit!“

15

Klub mrtvých Bohů, jak si Stíny říkaly, mohl jen zírat, jak se to dělá, když se to umí.

Flóru i faunu ti dva profíci zmákli za půl dne, druhý půlden věnovali na selekci. Vytvořili malý, perfektně fungující ekosystém, omezili počet druhů na minimum, dokonale uzavřený potravinový řetězec. Zachovali několik dravých druhů jako zdravotní policii, s kondiciovanou psychikou, takže všichni ti vlci, rysové i divoké kočky byli přátelní k lidem jako pokojoví mopslíci. Pan Ariman, dokud byl Bohem, nechal stvořeným lidem volnou ruku k živobytí a stejně si počínali, jak ho ujistili, i ostatní. Ne tak Míra s Pájou. Vytvořili si armádu pracovitých muklů, kteří makali od slunka do slunka ve zlatých dolech a diamantových kutištích. Z armády otroků vyselektovali smetánku, ze které si vytvořili dvůr pro potěšení a obveselení.

Nechali si vybudovat luxusní chrám, daleko lepší, než jaký kdy na planetě byl za devětatřicet vln osídlení a likvidace. Uměli nejen tvořit, dokázali se i bohovsky bavit.

Dobře věděli, že jsou obklopeni Stíny, dušemi Bohů i zmasakrovaného obyvatelstva. Pája dokázal vytvořit dostatečná ochranná zařízení, takže Stíny za nimi do chrámu nemohly a zapovězený okruh se pozvolna šířil.

Dny plynuly a Stíny měly čím dál horší náladu.

Už to nebyli smíškové...

Jednoho večera, když se Stíny shromáždily v rozvaleném chrámu, aby tam nadávaly na Míru a Páju a vyprávěly si o tom, že Ti Dva zase rozšířili okruh o další horský hřeben, dostaly návštěvu.

Zčista jasna mezi nimi stál Míra.

Kdepak, to už nebyl servisní mechanik v montérkách firmy BŮH s. r. o.! Zelená uniforma se zlatým premováním, blyštivé knoflíky, překypující sebevědomím neomezené moci, celým vzezřením jim předváděl, jak má vypadat správný Bůh.

Pan Ariman na něho vytřeštěně hleděl. Vedle něho stanul Stín Romana.

„Není to on,“ zašeptal Roman. „Je to holografická projekce.“

„Nemyslete si, pitomci, že vás tu budeme trpět donekonečna,“ oslovil je Bůh Míra nadutě. „Tohle je vaše poslední noc.“

Z druhé strany se k Arimanovi připojila Leila. Míra si toho všiml a pousmál se.

„Milenci až za hrob, co? Opravdu dojemné... Mohl bych ti vrátit tělo, děvče,“ oslovil Leilu. „Co tomu říkáš? Nebo raději chceš, aby tě taky rozfoukal vítr?“

„Proklínám tě.“

„Rozmysli si to do rána. Líbíš se mi. Mohl bych pro tebe leccos udělat. Přišel jsem, abych vám všem řekl, co si o vás myslím. Jeden

jako druhý jste náramní chytráci. Chtěli jste si koupit planetu. Každý z vás chtěl být Bohem. Živnostníci, co? Pracháči, nemám pravdu? A vidíte, jak to dopadlo. Jste hovnaři. Kluk v montérkách na vás vyzrál a vypálil vám rybník.“

„Závistivej zamindrákovanej parchant,“ poznamenal Ariman k Leile.

Míra, či spíš jeho holografický obraz, to zaslechl a vztekla se na Arimana podíval.

„Ty jsi číslo devětatřicet. Ty chcípneš jako první, definitivně, rozumíš? Nebude z tebe žádnéj Stín na druhou. Tohle bude opravdová, hnusná a konečná smrt.“

Obraz se zatetelil a pohasl.

V rozvaleném chrámu nastalo ticho.

Stíny pozbyly stříbřitého lesku, vypadaly šedivě, zaprášeně.

„Třeba to neudělá,“ ozval se něčí šepot.

„Je to hnusnej parchant,“ namítl jiný Stín. „Udělá to.“

„Proč sem přišel... proč se sem promít?“

„Aby ukázal, kdo je tady pán.“

Šero houstlo a nastala tma.

16

Ráno dne posledního.

„Kdy to bude?“ ptala se Leila.

„Měla jsi ho poslechnout.“

„Měla jsem se stát děvkou v jeho harému?“

„Žila bys.“

Položila mu ruku na paži. Ruce se jim prolnuly. Usmáli se na sebe.

„Nikdy jsem se neoženil,“ řekl Ariman. „Neměl jsem na to čas. Ty jsi první, s kým bych chtěl být... napořád.“

„Ty taky,“ řekla dívka.

Zasmál se tomu.

„Zapomínáš, že já jsem tě stvořil... Jsem tvůj Bůh.“

„Jsi můj muž.“

„Brzy umřu.“

„Já taky.“

Slunce se zvedalo nad vrcholky kopců. Věděli, že právě na jejich temeni vede zapovězená hranice.

Čekali.

Byli tu sami. Kantor, Roman i ostatní Stíny se kamsi vytratily. Asi chtěli počkat na odchod do nicoty o samotě.

Oni byli dva.

„Půjdem smrti vstříc,“ navrhla Leila.

Vznesli se a letěli nízko nad korunami borovic rozkývaných větříkem.

Když se přiblížili k hranici, zmírnili rychlost letu. Kontakt s hranicí je bolestivý, nehmotným tělem Stínu projede cosi podobného elektrické ráně.

Postupovali zvolna. Další pásmo kopců se před nimi vynořovalo a na vrcholu nejvyššího z nich stál chrám Těch Dvou.

Chrám Bídáků.

„Leilo...“

„Copak?“

„Hranice... ne není... Už bychom se jí měli dávno dotknout,“ řekl Arimanův Stín vzrušeně. „Přidej! Letme vpřed!“

Nebylo o tom pochyb. Přeletěli kopce bez bolestného kontaktu s hranicí, údolí s lesklou stužkou bystřiny se kmitlo před nimi a složitá struktura Chrámu se tyčila přímo před nimi.

Takhle blízko se u Chrámu ještě neocitli. Viděli zlatou střechu a mramorové sloupy, viděli sochy se smaragdovými očima, viděli pootevřená chrámová vrata z mahagonu s platinovým kováním.

Ariman se ohlédl po Leile.

Stín dívky byl svěží, stříbřitě lesklý. Sluneční paprsky se třpytily v poloprůhledných vlasech.

Vletěli pootevřenými dveřmi.

Obrovská dvorana kruhového půdorysu, podlaha pokrytá kobercem barvy písku. Strop byl klenutý, průsvitný, zdobený skleněnými mozaikami, znázorňujícími zvířata a květy.

Na koberci klečel Pája, ruce svázané dozadu. Míra se nad ním tyčil. V ruce držel meč, kterým setnul Leilu i Arimana.

Rozpráhl se a sekl.

Pájova hlava odskočila od trupu a krev vytryskla, jako když by někdo urazil desetikilovou palicí vodovodní kohoutek.

„Jen jeden může být Bohem!“ zvolal muž v zelené uniformě zdobené zlatými prýmkami.

Arimanův stín se ohlédl po Leile.

Její Stín pozbyl lesku. Dívka připomínala potrhanou pavučinu. Zděšené oči se jí leskly jako zapomenuté perly.

„Pryč... pojd' pryč...“

Rozletěli se ke chrámovým vratům. Vyprovázel je vrahův šílený smích.

Venku Slunce. Zeleň kopců. Tráva, modrá obloha, za nimi smrt, smrt.

„Počkejte na mě! Počkejte! Nemůžete na mě chvíli počkat?“ Ohlédli se.

Za nimi letěl Pájův Stín a přátelsky na ně mával.

„Myslel jsem... že mě mezi sebe nevezmete...“, říkal Pájův Stín zkroutěně. „Po tom všem, co jsem vám provedl...“

„Dívejte se na to takhle, pane Thiel, jmenujete se tak, nemám pravdu?“

„Ano, pane Kantor.“

„My jsme všichni obchodníci a živnostníci a jsme zvyklí v první řadě dělat kšeft a teprve pak přijdou osobní věci.“

„Jasně, správně to řek“, zahučelo kolem. Pan Ariman se vesele kolem sebe rozhlížel. Měl pocit, že je na konferenci Komory obchodníků se zemědělskými produkty. Samí solidní lidé... samé solidní Stíny, opravil se v duchu.

„Vy jste odborník a můžeme vás potřebovat. Proč bychom nad vámi měli ohrnovat nos?“

„Děkuju vám... Je to od vás moc hezký“, říkal Pájův Stín.

„Když kšeft, tak kšeft. Co navrhuje, pane Thiele?“ řekl Roman.

„Zakroutit tomu hajzlovi podraznickýmu krkem!“ pravil Pájův Stín přísně.

„Jak se to vlastně stalo?“ chtěl vědět Ariman.

„Já zrovna chystal... nezlobíte se? Tu poslední ránu. Mělo vás to vyrušit...“

„Víme. Pokračujte, pane Thiel.“

„Bylo to skoro hotový, ale ne úplně. Jenže on... ten hajzl, ani mu nemůžu přijít na jméno, myslel, že jsem hotov. Praštil mě přes hlavu, svázel, spustil ten program...“

„Program?“

„No jasně, to vyrušení. Jenže on nevěděl, že v první fázi se nejdříve zruší ochrana Chrámu a teprve v druhý budete zrušený vy.“

Myslel, že to půjde najednou, jako když se sypou brambory do sklepa!“

„Proto jsme se dostali do Chrámu...“, šeptala Leila.

„Pak mi usekl hlavu. To ho baví nejvíc, sekání hlav. Usmyslel si, že bude jen jeden Bůh na týhle planetě a že teď bude lidem, co já jsem mu udělal, sekat hlavy. Jen tak, pro zábavu. Chce mít víc useknutých hlav, než kolik jich udělal Tamerlán. Rád by byl v Guinnessově knize rekordů. Teda myslím, že by ho tam neměli zapisovat. Tamerlán si je musel pochyťat, ty lidi na sekání hlav, kdežto von na to má kreační soupravu, a to je nesportovní.“

„Taky si myslím,“ řekl pan Ariman. „Sportovního v tom nevidím nic. Co teda navrhuje, pane Thiele, že máme dělat?“

„Co? No přece – vzít si těla!“

„Vzít si těla... ale jak?“

„Na téhle planetě je osmnáct miliard Stínů z lidí, utopených v devětatřiceti potopách.“

„A co dál?“

„Víte, kolik je v nich energie?“

„Nevíme. Ale... i kdybychom věděli, nevíme, co s ní.“

„Já to vím,“ řekl Pájův Stín a usmál se.

18

Bachratý hvězdolet ozdobený firemním logem společnosti BŮH s. r. o. dosedl na pěkně udržovaný trávník před Chrámem. Úředník reklamního oddělení pan Riha vystoupil, protáhl se a vtáhl do plic vzduch provoněný lesními silicemi. V ruce držel koženou aktovku.

Bůh Ariman, oblečený do bílých plátěných kalhot a modré bavlněné košile, vyběhl z chrámu a spěchal Rihovi vstříc.

„To jsou k nám hosti, pane Riha. Co vás k nám přivádí?“

„Malá inspekční cesta, pane Arimane,“ pravil pan Riha. Pohlédl na Arimanův skromný oděv a souhlasně s mírným úsměvem v hubené tváři přikývl. Potom zvážněl. „Podal jste reklamaci a pak jste se neozval. Je všechno v pořádku?“

„Na mé planetě? Ale samozřejmě. Račte se podívat!“

Riha se rozhlédl po krajině.

Čisté vesničky na úbočích kopců. Políčka jako pestré kapesníky. Vzduchem plynula malá červená letadélka. Odkudsi zazníval křik rozdováděných dětí.

„Vypadá to tu jako ráj,“ poznamenal Riha.

„Je to ráj, pane Riha. Držel jsem se manuálu a stvořil jsem ráj.“

„Rád slyším,“ pokýval Riha. „Mohu vstoupit?“

„Ale samozřejmě, račte!“

Bůh Ariman zavedl úředníka dovnitř.

Zařízení chrámu bylo skromné, až strohé. Nábytek z ohýbaného dřeva. Psací stůl, na němž bylo patrné, že tu nestojí pro parádu, Bůh Ariman u něho zřejmě usilovně pracoval. Služebná, milá zavalitá osůbka, přinesla hostu i pánu domu voňavou kávu.

Oba si chvilku povídali a pak Bůh Ariman řekl:

„Mimochodem, pane Riha, a co dělají ti dva šikovní mechanici, jak se jmenovali?“

„Pan Scat a pan Thiel? Ti u firmy už nedělají. Škoda, byli to dobří pracovníci. Pan Scat...“

„Ten, co si říkal Míra?“

„Ano, ten, s tím jsme měli trochu potíže, protože na tom nebyl psychicky nejlíp, ale pan Thiel byl prvotřídní kreatista.“

„Taky si myslím.“

„Oba dali před časem výpověď. Nevím, kde se uchytili, snad u konkurence.“

„Je to jejich právo, nemám pravdu?“

„Ale zajisté. Nu, musím už letět. Vaše planeta dělá na mě dobrý dojem. Udělal jsem několik inspekčních obletů... Všechna čest, pane Arimane, všechna čest! Pořídil jsem několik záběrů pro naše propagační oddělení, nevadí vám to? Svolujete k použití k reklamním účelům – a taky jako argument vůči výboru pro mravnost?“

„Samozřejmě, pane Riha. Považuji to za velkou poctu a uznání mé civilizační práci. Nepracuji pro sebe. Zvelebuji planetu a její pilný lid.“

„Práce se vám daří, stvořil jste vzornou planetu. Učiněný ráj. A líbí se mi, že žijete skromně. Sem můžeme kontrolu z výboru pro mravnost kdykoli zavést. Žádný alkohol, žádné drogy, žádné ženštiny volných mravů...“

Bůh Ariman pohoršeně zvedl ruce dlaněmi vpřed. Ženštiny? Zde? Jak vás to mohlo napadnout... Pan Riha učinil chlácholivé gesto.

„Vím, vím, nemusíte nic říkat. Kéž by to všude bylo takové, jako tady. S některými pány Bohy máme potíže, dlouho bych mohl vyprávět. Nu, mějte se dobře a pracujte dál na prosperitě planety.“

Otevřel aktovku, již si položil k noze a vytáhl z ní nevelký kovový předmět se stříbrným víkem a šarlatovým knoflíkem uprostřed.

„Copak to je?“ chtěl vědět Bůh Ariman.

„Malý bonus, jako pozornost firmy a odměna za zvelebení planety. Nesmrtelnost, pane Arimane! Pro vás i pro každého, koho uznáte za vhodného.“

„Mockrát děkuju, pane Riha,“ řekl Bůh Ariman dojatě. „Udělal jste mi velikou radost.“

Potřásli si rukama, Bůh Ariman vyprovodil pana Rihu až k Hvězdoletu, a když stroj stoupal k blankytnému nebi, mával za ním.

Pak se vrátil do své prostinké pracovny v Chrámu, vzal generátor nesmrtelnosti, vložil ho do kapsy plandavých kalhot, přistoupil ke stěně a stiskl sotva nahmatatelné tlačítko.

Otevřely se dveře a on vstoupil do zdviže.

Kabina sestoupila o několik desítek metrů a dveře se otevřely.

19

Ryčná muzika, horko, červené světlo. Vůně koňaku a doutníků. Smích rozverných ženských a hulákání opilých chlapů. Hrčení rulety, pleskání karet. Bouchání zátek šampaňského.

Bůh Ariman spěchal po červeném koberci mezi stolky baru, který by mohl figurovat v Guinessově knize rekordů jako největší zábavněrestaurační zařízení známého Vesmíru. Tu a tam kóje, jakési chambres separés, kde se odbývaly radovánky popisované v Kámasútře. Zamířil k polštářovaným dveřím s nápisem GODS ONLY.

Vešel.

Byli tu všichni, nádherná osmatřicítka někdejších Stínů, a samozřejmě i děvčata a chlapci k potěšení, byla tu i Leila, byl tu i Pája, a u bronzového sloupu byl přikován chromovými řetězy někdejší servisman firmy BŮH s. r. o. Míra Scat, později Bůh a nyní troska s vytrhanými nehty, popálenými boky a skalpovanou lebkou. Sténal a každý sten vyvolal výbuch veselí.

Arimanovi běžel vstříc Pája, v ruce bič.

„Tak co, šéfe, jak to dopadlo?“

„Řekl, že je to ráj. Líbila se mu pracovitost našeho lidu a přísnost mravů.“

Výbuch hromového smíchu.

„To se musí zapít!“

„No jo,“ řekla do toho Leila. „Jenže ten hajzl nám zdechne. Má už na kahánku.“

„Nezdechne,“ řekl Bůh Ariman a sáhl do kapsy kalhot. „Za vzornou správu rajske planety jsem dostal od firmy BŮH s. r. o. zvláštní bonus: generátor nesmrtelnosti. Bonus platí pro nás pro všechny, co tu jsme... I pro něho!“ pohlédl na zmučenou postavu přikovanou k bronzovému sloupu. „Můžeme ho mučit na věky věků, můžeme zavolat supy, aby mu klovali játra, můžeme s ním dělat cokoli!“

Leila objala jednou rukou Páju, druhou Arimana.

„Pájo, byl jsi skvělej. Já nevěřila, že to dokážeš... udělat ze všech Stínů těch utopených lidí blesk pomsty... A ty jsi taky skvělej, Bobe. Taky jsem nevěřila, že dokážeš udělat pravej ráj... v pekle! Mohu?“

Převzala od Boha Arimana generátor nesmrtelnosti a zmáčkla šarlatový puntík na jeho stříbrném víku.

Tím vyvrcholil příběh těchto lidí, žijících životy nejdřív všední a potom tragické, příběh naveskrz amorální ve svém závěru a nevhodný následování, jelikož příštích tisíckrát tisíc let a ještě déle strávili jídlem, pitím, bezuzdným souložením a v neposlední řadě mučením muže přikovaného u bronzového sloupu, kteréžto mučení je bavilo i dlouho poté, kdy zapomněli, čím se vlastně provinil, a zapomněli na to rádi, neboť důležitá byla pro ně jen rozkoš z trýznění, ta skutečná rozkoš, bez níž by věčný flám v ráji zvaném peklo nebyl to pravé ořechové.

Muž, který ví

„Vy jste pan redaktor Kantor?“

„Velmi správně. Račte se posadit. Mohu snad něčím sloužit?“ řekl Vojtěch Kantor, redaktor nakladatelství Mladá fronta, soudem dotlačený ke specializaci v oblasti žánrů, rozumějme žánrů pokleslých, jako je detektivka a science-fiction. Miloval tyto žánry a měl rád jejich autory a autoři mu lásku opláceli. Nutno však přiznat, že se mezi nimi občas vyskytly prazvláštní typy a v Kantorově podkrovní pracovně o půdorysu nudle se někdy odvíjely podivuhodné děje, o nichž později redaktor štavnatě vyprávěl.

Na prahu přešlapoval stařec aspoň osmdesátiletý, udržovaný ve svěží formě pravidelným cvičením, dlouhými procházkami a zdravotně prospěšnou stravou, v níž dozajista nechyběly měkké sýry a zelenina. Vlasy měl husté jako mladík, ovšem šedivé a notně špinavé. Ostatně, celý byl umolousaný, jako bývají vdovci a někteří staromládenci. Z pootevřených úst vycházely chřestivé zvuky, jak tam o sebe tloukly poloviny uvolněného umělého chrupu. V rozpacích zaplétal do sebe kloubnaté prsty a zase je rozplétal. Vojtěch Kantor si dobře všiml, že stařec přišel bez aktovky. Nebezpečí nového rukopisu tedy bezprostředně nehrozí, není však vyloučeno, že rukopis je už připraven doma, na starcově psacím stole. Při tom pomyšlení Vojtěcha Kantora trochu zamrazilo v zádech.

„Mé jméno je Frýdl, pane redaktore.“

„Výborně, pane Frýdle,“ zvolal Vojtěch Kantor. Jemně uchopil pana Frýdla za ramena a dotlačil ho do křesla. Musel s ním trochu zápasit, než se mu to povedlo.

„Co jste nám přinesl?“ otázal se a myslel na rukopis, který dozajista bude mít tisíc stran (je to první svazek, celkem jich připravuju šest, v tom je celý můj život, pane redaktore).

„Nic, rozhodně nic,“ odpověděl stařec, omluvně klapaje umělým chrupem. „Přišel jsem se informovat.“

Redaktor usedl do druhého křesla, takže mezi ním a panem Frýdlem byl maličký konferenční stolek, vyhlížející jako trochoidní píst Wankelova rotačního motoru, ozdobený vázičkou, vkusnou leč prázdnou, pokud ovšem pomineme špačky a cigaretový popel, který do váziček klepají v nestřeženém okamžiku nezbední autoři detektivek a science-fiction.

„Vážený pane Frýdle,“ pravil Vojtěch Kantor, žehnavě rozkládaje rukama, „každé nakladatelství prožívá hlad v hojnosti. Pohledte, toto vše jsou rukopisy, tady na stole, na skříni, další jsou uvnitř a taky pod stolem. Přišel jste nabídnout rukopis, jak tuším. Máte ho doma. Přineste ho, jste vítán! Při veškeré hojnosti hladovíme po svěžích dílech, která...“

„Byl tady Ondřej Neff?“ přerušil ho stařec.

„Jak prosím? Ano, ovšem, byl tady,“ odpověděl Vojtěch Kantor ostražitě. „Proč se ptáte?“

Stařec stáhl ústa. Ruce se mu rozčileně třásly.

„Tušil jsem to. Mluvil s vámi?“

Vojtěch Kantor se přestal usmívat, položil opatrně dlaně na kolena a jeho okrouhlý, zdravě začervenalý obličej nabyl výrazu poněkud slečinkovského pohoršení.

„Rád vám poskytnu informace, pane Frýdle, pokud ovšem se budou týkat vás a vašich literárních zájmů. Jiné informace nedávám, je mi líto. Kdybyste dovolil,“ řekl zvýšeným hlasem a povstal, „mám práci...“

„Jistě, jistě,“ řekl chvatně pan Frýdl. „Buďte tak laskav, pane Kantor, zavolejte pana Neffa a požádejte ho o dovolení. Zavolejte a uvidíte, že jsou zde důvody, ehm, ke změně stanoviska.“

„Jak si přejete,“ řekl redaktor nevlídně a vytočil číslo.

„Neffová,“ ozval se na druhém konci linky ženský hlas.

„Vojtěch Kantor, Mladá fronta,“ představil se redaktor. „Mohu prosím mluvit s panem Ondřejem Neffem?“

„Copak vy nevíte...,“ řekla žena tiše po nedlouhé přestávce, „že Ondřej Neff je mrtev?“

„Cože?“ vykřikl Vojtěch Kantor a užasle pohlédl na pana Frýdla, který seděl strnule v křesle a zvolna pokyvoval hlavou.

„Ano, už pět let! Přejelo ho auto.“

„Jenže... byl u mne před týdnem a přinesl mi rukopis povídkové knihy Vejce naruby!“

„Tak tohle nejsou dobré vtipy, pane!“ vykřikla vdova a vztekle třískla sluchátkem do vidlice.

Vojtěch Kantor zavěsil a bokem se opřel o desku stolu. Dlaní si přejel po temeni hlavy, jako by se chtěl přesvědčit, že tudy neuniká kouř.

„Vejce naruby!“ opakoval pan Frýdl výhružně. „Ten darebák, to si odskáče. Kde je ten rukopis?“

„Pomalů, pane Frýdl. Jak to, že Neff je pět let mrtvý? Byl tady před týdnem a předtím ještě několikrát, jednali jsme o rukopisu...“

„Četl jste ho? Četl jste o tom vejci naruby?“

„Jistě, je to první povídka, trochu málo originální, ale v našich podmínkách docela ujde.“

Pan Frýdl svěsil ramena a Kantorovi se zdálo, že stařec na něho hledí s jistou útrpností. „Tak vy jste ji četl... To je nadělení. Co jen s vámi uděláme?“

Zavrtěl hlavou a povzdechl si.

„Proč jen lidi nemají víc rozumu. Tak je to vždycky. Všichni vědí, co mají dělat. Školím je. Přisahali. Pícháme jim drogy a v mozku mají stimulatory. A co dělají?“

„Co dělají?“ opakoval Vojtěch Kantor zcela zmaten, protože nevěděl, o kom vlastně pan Frýdl mluví.

„Co by dělali? Chvástají se,“ hněval se pan Frýdl. „Jako by neznali První zákon Strážce času: MLČET. Strážce času musí tajit fakta o budoucnosti. To je jeho hlavní povinnost. Věříte, že tyhle případy řešíme každou chvíli? Je pravda, že procentuálně to není tak zlé, sotva půl procenta našich lidí podlehne žvanivosti. Jenže jako kontrolor to mám na krku a věřte, mám toho plné zuby!“

Falešné zuby, napadlo Vojtěcha Kantora. Viděl už všelijaké blázny, ale... Ale autor Vejce naruby je prý pět let mrtev, a přece tady před týdnem byl a přinesl rukopis! Kdo je blázen? Tenhle Frýdl, paní Neffová, nebo já?

„Nikdy se ale nestalo, aby Strážce času žvanil literárně a zrovna o vejci naruby. Když už musel psát, neměl to nikomu dávat číst. Ještě štěstí, že jsem přišel včas. Četl to ještě někdo jiný kromě vás?“

„Nečetl,“ odpověděl Vojtěch Kantor.

„Kde je ten rukopis?“

„Tady na stole.“

Pan Frýdl křepce vyskočil, odstrčil redaktora a rozvázal tkanice objemných černých desek. Povídka Vejce naruby ležela hned nahoře. Pročítal ji spěšně, drkotaje falešným chrupem, a šeptal:

„Galaktická válka... já ti dám, syčáku... a tady... souhvězdí Lyry... hvězdný pohon, no – to je vrchol!“

Vojtěch Kantor nahlédl panu Frýdlovi přes rameno a s úžasem shledal, že řádka za řádkou mizí, jako by pan Frýdl gumoval rukopis očima! Byl tak ohromen, že se nezmohl na odpor, když se stařík

zmocnil celého svazku a odvěkl ho ke stolku ve tvaru trochoidního pístu Wankelova motoru. Převrhl přitom vázičku a špína se vysypala na stůl. Stařec hněvivě obracel stránky, kloval do nich štipcem prstů, jako když sup sápe zdechlinu, kašlal a sípal.

„No vida,“ řekl s jistým uspokojením, když prozkoumal celý fascikl, „není to tak strašné, jak jsem se bál. S výjimkou té první povídky jsou to samé slátaniny toho mladého blázna. Zřejmě si včas uvědomil své povinnosti a všechno ostatní si jen vymyslel v té své hlavě.“

Poslední slova vyřkl s nelíčeným pohrdáním. Ukázal pak na Vojtěcha Kantora prstem.

„Jenže co s vámi?“

Vojtěch Kantor stále ještě chtěl věřit, že jde o žert nebo stařecké bláznovství, ale když si připomněl ty mizející řádky, srdce mu zledovatělo strachem.

„Chcete mě snad zabít?“ vykvikl.

„Nebojte, my jsme humánní společnost,“ odtušil pan Frýdl. Vytáhl z kapsy saka nevelký kovový váleček, připomínající sprejovou ampulku. Stiskl tlačítko a v pracovně to silně zavonělo. „Ani ten Neff nezahynul v pravém slova smyslu. Povolali jsme ho zpátky, je odvolán ze služby, to je všechno. Psychoterapie ho samozřejmě nemine. Mezi Strážci času nemůžeme trpět žádné ukecánky.“

„Proč ho nevyhodíte ze služby?“ divil se Vojtěch Kantor.

„Vyhodit ze Sboru? Víte, kolik stojí výcvik takového Strážce času? Kolik jsme do něj investovali? Blázníte, člověče! No, mějte se tu dobře,“ řekl starostlivě, „a tady s tím povídáním naložte, jak chcete.“

Štítivě se dotkl rukopisu, vstal a odešel bez pozdravu.

Redaktor za ním zmámeně hleděl. Ve vzduchu visela ta podivná kořená vůně, napůl příjemná a napůl odporná... Rozhodně si

musím dát panáka, rozhodl se a otevřel spodní zásuvku psacího stolu.

Za hodinu byl opilý jako kominický učeň. V nedaleké vinárně U Piaristů se dorazil. Když ho vyhodili, tropil na ulici výtržnosti a hlídka VB ho nechala převézt na záchytku.

Podivuhodné děje, opakoval si. Podivuhodné!

Napadlo ho, že se mu děje křivda, a začal křičet. Dva svalnatí muži ho připoutali koženými řemeny k lůžku.

„Abyste věděli, já to všechno vyžvaním! Zním budoucnost! Slyšíte? Zním budoucnost! Vejce naruby, to je vejce naruby, chápete? Když se rozpoutala galaktická válka...”

„Tohle ti pomůže, ty jedna galaktická válko,“ řekl ošetřovatel nikoli nevlídně a vstříkl spoutanému redaktorovi utišující prostředek do žíly. Vojtěch Kantor vykřikl a v hlavě se mu na okamžik vyjasnilo.

Oni mi nevěří... Kdo by věřil opilému blábolení? Můžu křičet o galaktické válce, až si strhnu hlasivky, a všichni se mi budou leda smát. Ale počkejte, já vystřízlivím a pak to na vás píchnu, pane Frýdl... Jen co vystřízlivím!

Připomněl si tu zvláštní kořennou vůni. Cítil ji v nozdrách stejně silně, jako když pan Frýdl stiskl tlačítko spreje. Dostal neodolatelnou chuť na alkohol.

Zítra to bude zase tak... pořád to budu cítit, pořád... Rozplakal se, a dříve než ho utišující prostředek ukonejšil ke spánku, uvažoval o tom, zda to řešení pana Frýdla je skutečně humánní, jak stařec tvrdil.

Bílá hůl ráže 7,62

„Po krátké přestávce, vážení přátelé, přistoupíme k vrcholnému číslu našeho autorodea. Naše jedinečná hvězda Bobby Blesk si nechá zavázat oči a projede naslepo tím největším peklem, jaké naši jezdci jsou schopni vytvořit. Ano, vážení diváci, právě slyšíte, jak startují motory. Všechny naše vozy vyjedou na plochu a to, co spatříte, připomene pamětníkům staré časy víkendové zácpy, he... he... he... he.“

Na prahu maringotky, opatřené křiklavými nápisy AUTO RODEO a BOBBY BLESK, se objevil vysoký štíhlý muž, oblečený do černé kožené kombinézy. Ramena a rukávy mu zdobila klikatina rudých blesků. Pomalu si oblékal rukavice z jemné kůže. Zastavil se. Oči mu zakrývaly velké zrcadlové brýle, takže nebylo vidět, kam hledí. Zdálo se, že naslouchá. Dnes ho zřejmě nezajímá hluk automobilových motorů. Zaposlouchal se zřejmě do znepokojivého vrčení vrtulníků, které už od rána kroužily na obloze nad Jihozápadním městem a největší pozornost věnovaly výškové budově Akademie věd. Celá Praha už věděla, že v budově se stalo nějaké neštěstí a vojáci prý část Jihozápadního města evakuovali. Dopoledne se prý odtud ozývaly temné výbuchy, ale to pravděpodobně byla pouhopouhá kachna, fáma, babský tlach.

K maringotce předjel velký černý vůz, samozřejmě na benzínový pohon, pestře pomalovaný blesky a žlutými plameny. Zastavil u schůdků a efektně se zhoupl v pérech. Bobby Blesk sestoupil ze schůdků. Z vozu vyskočil mechanik, mladičkový chlapec, a úslužně přidržel autorodeové hvězdě dveře. Bobby Blesk pak odjel do arény.

„Hledám Martina Daneše,“ oslovil mladého mechanika muž s bezvýraznou tváří pracovníka hydrometeorologického ústavu.

„To byl on, Bobby Blesk.“

„Ale...,“ namítl hydrometeorolog rozpačitě. Mladík pokrčil rameny a odběhl. Muž váhavě krácel za ním.

Nebylo to podařené představení. Ne snad že by kaskadéři byli ve špatné formě. Skoky hořících automobilů, jízda po dvou kolech přes úzký můstek, divoké havárie, souboj muže a terénního vozu, všechna čísla programu klapala jako vždycky, to jest bezvadně. Zato diváků bylo pomálu, a i ti, kdo se nechali přilákat do arény, věnovali zřejmě víc pozornosti vrtulníkům na obzoru než artistům na předváděcí ploše.

Marně se namáhal muž u mikrofonu, aby diváky dostal do varu!

„Žádám deset dobrovolníků, aby vystoupili na plochu. Naše asistentka Zlatovlasá Sylva předá každému z nich černou kuklu. Výborně, první dobrovolníci se přihlásili, neváhejte, přátelé, jste vítáni mezi námi! Slečno Sylvo, předejte kukly. Vážení přátelé, nemusíte spěchat. Pečlivě si kukly prohlédněte a přesvědčte se, že jsou naprosto neprůhledné a neprůsvitné. Bobby Blesk už čeká u svého volantu!“

Dobrovolní kontroloři zkoumali kukly opravdu pečlivě. Byli přesvědčeni, stejně jako všichni diváci, že parádní číslo Bobbyho Bleska, jeho proslavená jízda naslepo, je velepodvod století a snažili se přijít triku na kloub. Zlatovlasá Sylva je s úsměvem vybízela, aby si kukly natáhli na hlavu. Směšně se potáceli po ploše, naráželi do sebe, šátrali rukama. Ještě včera tato část programu vyvolávala školácký smích v plných tribunách. Dnes se nesmál nikdo, jenom několik dětí se chichotalo u hrazení.

„Naši přátelé si už jsou jisti, že kukly jsou neprůhledné, a že tedy nejde o žádný klam, o žádný podvod. Je snad někdo z vás jiného názoru, přátelé?“

Dobrovolníci sňali kukly a gesty dávali najevo, že skutečně neviděli nic než tmu, černočernou tmu.

„Bobby Blesk si teď natáhne na hlavu ne jednu, ale tři kukly najednou! Slečno Sylvo, upravte našeho jezdce!“

Černý vůz měkce popojel doprostřed plochy. Jezdec vystoupil a dívka mu nasadila kukly. Zlatý hřeb programu začal.

Bobby Blesk se vrátil k volantu, několikrát efektně přidal plyn a z výfuku tlustého jako kanalizační roura se vyvalily burácející černé plyny. Vůz vyrazil kupředu a ve stejné chvíli se na něho vrhlo osm dalších automobilů. Nastal bravurní slalom mezi hořícími, čoudícími, prskajícími a ztřeštěně létajícími auty. Plných deset minut trvalo to běsnění a tentokrát se přece jen zdálo, že se obecenstvo baví. Potom siréna oznámila konec programu a černý vůz se vrátil k maríngotce. Muž s tváří pracovníka hydrometeorologického ústavu už tam na Bobbyho Bleska čekal. Jezdec, teď už bez kukel, pouze se zrcadlovými brýlemi na očích, vystoupil z auta.

„Jste Martin Daneš?“

„Ano, co si přejete?“

„Promiňte, ale podle mých informací jste...“

„Ano, jsem slepý,“ řekl jezdec chladně a sňal brýle. Propadlá víčka kryla prázdné oční důlky. „Co byste ode mne chtěl? Abych ladil klavíry?“

„To rozhodně ne,“ řekl ten člověk. „Potřebujeme s vámi mluvit.“

„Kdo?“

„Bezpečnostní služba.“

V nevelké výšce se přes arénu přehnaly tři vrtulníky.

Kosmická sonda Jitřenka 6 byla na cestě už deset let. Ubírala se Starou stezkou, jak totiž odborníci nazývali trasu vytyčenou před více než čtyřiceti lety Voyagerem 1 a 2. Vede k Jupiteru, Saturnu a do blízkosti Uranu a Neptunu. A ještě dál, za oběžnou dráhu Pluta, za hranice soustavy, do pustin, odkud lidstvo nedostalo žádnou zprávu za půl století Kosmického věku. Tam se Jitřenka 6 ztratí podobně jako oba historické Voyagery a řada dalších průzkumných automatů včetně pěti Jitřenek mezinárodního programu Interkosmos.

Jitřenka 6 byla kartografická sonda. Rozlišovací schopnost jejích kamer, posílených biopočítači, převyšovala více než milionkrát výkon kamer prvních Voyagerů. Jitřenka 6 se nyní přibližovala k Neptunu. U Saturnu udělala pěkný kus práce. Záznamy jejích kamer právě v této době byly zpřístupněny široké odborné veřejnosti. V Moskvě, Chicagu a Tokiu vyšel patnáctisvazkový kolos, zcela prostě nazvaný Atlas měsíců Jupitera. Jak o něm prohlásil nestor kosmických komentátorů Karel Pacner, jsou to „dokonalé turistické speciálky, které mají jedinou vadu: chybí tam označení motelů a dobíjecích stanic pro elektromobily“.

Bude to trvat ještě dlouho, než Jitřenka 6 splní své poslání. Její citlivé zraky pečlivě prozkoumají záhady Neptunu a později Pluta. Potom se sonda vydá na další cestu do neznáma, ven ze Sluneční soustavy. Jak už se stalo tradicí, na palubě nese informaci o Zemi a jejích obyvatelích. I v tomto ohledu se dosáhlo nesmírného pokroku ve srovnání s prvními Voyagery. Bublinová paměť Jitřenky 6 nese tolik informací, kolik by jich bylo v knihovně o osmnácti patrech a o půdorysu stokrát sto metrů.

Tato databanka patřila k nejnákladnějším součástem sondy. Mnoho vědců kritizovalo toto mrhání prostředky. Teze o tom, že „jsme ve vesmíru sami“, měla stále více zastánců. Jak jinak! Padesát let pokusů o „navázání styku“ nepřineslo nejmenší výsledek.

Jak asi by se kritikové a pochybovači tvářili, kdyby věděli, že oba první Voyagery s kovovými destičkami s nákresem muže a ženy a s „adresou“ Sluneční soustavy se dostaly do rukou adresátům!

Nepředbíhejme však událostem.

Po nezbytné korekci své polohy podle hvězdy Canopus zahájila Jitřenka 6 snímání povrchu planety. Ještě tři dny budou kamery a vysílací systémy pracovat. Potom automat vypne energetické zdroje a sonda usne, aby se probudila v blízkosti Pluta.

Zbývaly tři dny.

Kdyby proběhly podle plánu, jak ho vypracovali odborníci Interkosmosu, náš příběh by se neudál a Martin Daneš, jezdec Autorodea, by se nestal předmětem zájmu Bezpečnostní služby.

Jenže v jednatřicáté minutě osmadvacáté hodiny od začátku kartografického snímání povrchu Neptunu došlo k mimořádné události.

O kovové stěny Jitřenky 6 zavadily nestoudně zvědavé paprsky. Jitřenka 6, toto nejbystřejší oko planety Země, neměla o nich ani tušení. Jak by mohla! Přes všechen dosavadní pokrok lidské vědy a techniky gravitace dosud vzdorovala poznání a tyto paprsky vycházely z gravitačních detektorů.

Byla to prazvláštní situace.

Jitřenka 6, toto důmyslné zařízení, ozdobené tradičním emblémem projektu Interkosmos, ocitlo se v neviditelné síti rozhozené gravitačními detektory Lodě.

Vedle Lodě byla Jitřenka 6 maličká jako moucha ve srovnání s orlem. A pokud jde o míru technické vyspělosti, srovnání vychází pro výrobek lidských rukou ještě hůře, asi jako kdybychom přirovnávali kamenný mlat jeskynního člověka k elektronickému počítači. Objektivní pozorovatel, pokud by se taková bytost vůbec

mohla ocitnout v kosmické prázdnotě, by se asi podivil, proč se Lod' o Jitřenku 6 zajímá. Orel much nelapá, jak praví staré přísloví. Ostatně, Lod', tento kosmický orel, si ještě nebyla jista, zda Jitřenku 6 chce polapit. Zatím jen přizpůsobovala dráhu svého letu Jitřence 6 a hnala se za ní po Staré stezce v těsné blízkosti, posuzováno kosmickými měřítky. Gravitační paprsky ohmataly povrch Jitřenky 6 a pronikly i do jejího nitra. Lod' připomínala pohádkového obra, který zneklidněně vrčí „čichám, čichám člověčinu“. Je snad nějaká člověčina uvnitř?

Proud informací se navracel do citlivých antén Lodě. Bytosti zrozené pod cizím sluncem uvážlivě hodnotily výsledky pátrání. Brzy věděly, na čem jsou. Jejich detektory zaměřily mrtvý mechanismus, jednoduchý automat, podobný tomu, jaký nedávno našla jejich Patrola a který měl na palubě destičku s přesnou adresou výrobce.

Je to jen automat, nic víc, uvažovaly Bytosti. Pravda, je mnohem důmyslnější a složitější, než byl ten první, ale přes všechnen důmysl a všechnu složitost stojí na mrtvém břehu řeky času, zatímco Bytosti se zajímají o ten druhý břeh, o život.

Má vůbec smysl se mrtvým strojem zabývat?

Bytosti váhaly. Detektory však pracovaly dál a tok informací neustával. Na obrazovkách se střídaly záznamy nových a nových zařízení. Palubní počítače pracovaly na plný výkon. Oči Bytostí pozorně hleděly na projekční planžety. Mozky navyklé jinému uvažování, než je naše, zvažovaly všechna pro a proti.

Na planžetách ve velínu Lodě se ocitly objektivy kamer Jitřenky 6.

Bytosti věděly, co to je a k čemu to slouží. Našly objektivy v obou Voyagerech zachycených Patrolou, prozkoumaly je a pochopily jejich účel beze zbytku. Věděly, že objektivy obou Voyagerů jsou

příliš jednoduché, možno říci hrubé. Nevyhovovaly tomu cíli, jaký si Bytosti stanovily.

Jitřenka 6, kartografická sonda, však nesla na palubě kamery nejnovější konstrukce, složitější a také nákladnější než druhdy celý Voyager.

Bytosti dlouho studovaly objektivy Jitřenky 6, zkoumaly počítače kamer i zařízení dálkové komunikace. Hluboce uvažoval i palubní počítač Lodě. Bytosti mu zadaly jednoduchou otázku: ano, nebo ne?

Nedlouho potom, kdy informační tok ustal a počítač byl naskrmlen fakty, jako když hroznýš polkne sele, Bytostem se dostalo odpovědi.

Zněla:

ANO.

To znamenalo: ano, objektivy zkoumaného zařízení jsou dostatečně citlivé, takže vyhovují záměru Bytostí.

Bytosti, které postavily Loď, neznaly pocity v lidském slova smyslu, a proto jim sdělení počítače neudělalo radost. Pro ně to byl jeden vyřešený problém. Kdyby byl počítač řekl NE, Loď by opustila Jitřenku 6 a zamířila by blíže ke Slunci a Třetí planetě, aby se tam posádka pokusila najít jiné řešení. Ale protože odpověď zněla ANO, Loď zůstane na oběžné dráze kolem Neptunu. V první fázi manévru se však přiblíží k Jitřence 6 a zmocní se jí.

Objektivy Jitřenky 6, tyto zázraky optické vědy, se totiž stanou vstupní branou, kudy Bytosti vstoupí do světa lidí.

„Soudruhu plukovníku, přivedl jsem Martina Daneše.“

„Děkuji, soudruhu kapitáne. Zařídte, ať nám přinesou kávu,“ řekl plukovník. Podal Martinovi ruku. „Plukovník Jarolímek. Sedněte si. Tady je křeslo.“

Ohleduplně vedl slepého muže ke křeslu. Martin odmítl nepatrným gestem jeho pomoc, takže plukovník se dotýkal jeho paže jen na zlomek vteřiny. Stačil si povšimnout, jak má slepec tvrdé a pevné svaly. Rázně přistoupil ke křeslu a usedl. Méně pozorný člověk by věřil, že Martin Daneš vidí. V jeho pohybech nebyla ani stopa po slepecké bezradnosti, po váhavém tápání. Pohyboval se samozřejmě a sebevědomě, takřka stejně jako člověk vidoucí. Plukovník si však všiml několika drobných triků, které slepci pomáhaly v prostorové orientaci. Byl to především krok, námořnický široký, avšak nikterak těžkopádný. Daneš našlapoval pružně jako šelma, připraven kdykoli změnit směr. Ruce držel poněkud od těla, takže připomínal střelce ze starých filmových westernů. Dotkl se hřbetem ruky křesla a zřejmě analyzoval v kratičkém okamžiku ten dotyk a odhadl, kde má křeslo opěradlo a kde sedačku. Usedl, přehodil nohu přes nohu a obrátil k plukovníkovi tvář, ozdobenou, či spíše chráněnou, zrcadlovými brýlemi.

Plukovník se vrátil ke svému psacímu stolu, počkal, až služba přinese dva koflíky kávy a nepřítomně zalistoval svazkem listin, které před chvilkou vyplivla rychlotiskárna počítačového terminálu.

Nevěděl, z které strany má začít. Většina lidí je před slepcem v rozpacích, jako by se styděli, že vidí.

„Co ode mne chcete?“ zeptal se slepý muž.

„Pomoc,“ odpověděl plukovník.

Ulevilo se mu, že Daneš začal sám tento rozhovor. Byl zvědav, co mu slepec odpoví.

„Jakou pomoc?“

Je to opravdu tvrdý chlap, pomyslel si plukovník. Obával se, že Daneš se ironicky zeptá „pomoc od slepce“ a povede obvyklé, a příznějme si i pochopitelné bolestínské řeči, jaké slyšíme od postižených lidí.

„Povídejte mi chvilku o sobě,“ navrhl plukovník. „Slyšel jsem, že pracujete jako kaskadér v autorodeu.“

„Proč bych vám to vykládal,“ odpověděl Martin. „Máte to před sebou napsané černé na bílém.“

„Člověče, vy snad jste podvodník a vidíte!“

„Chcete, abych si sundal brýle? Není to hezké podívání,“ ušklíbl se Martin. „Nevidím, zato slyším.“

„To vás živí,“ podotkl plukovník.

„Ano. Orientuju se sluchem. I kdyby mi na hlavu nasadili deset černých kukel, dokážu se orientovat sluchem v aréně. Samozřejmě jsou to všechno dobře nacvičené kousky, a než se nám začaly dařit, rozbili jsme pěknou řádku autáků. Jenže teď už je rozbíjíme, jenom když chceme. A máme parádní číslo s Pánem Temnot.“

„Dovedl byste střílet?“ zeptal se plukovník.

Slepec ztuhl. Zaťal ruce do madel křesla.

„Přečtěte si moje materiály, máte přece oči,“ řekl nevlídně.

„Četl jsem je,“ odpověděl plukovník. „O střílení v nich není ani slovo.“

„Můj otec byl ve Vietnamu, kdysi dávno, dřív než jsem se narodil. Školil vojenské lékaře za války s Američany. Když Američané přenesli válku i na sever, odmítl odejít z ohrožené oblasti. Oslepl při bombardování pokusným bojovým plynem. Američané se později omluvili za ten incident. Jejich argument byl pro tu dobu typický: šlo prý o omyl v navigaci a pilot si myslel, že je na jihu!“

Slepec mluvil pomalu, zřetelně vyslovoval, jako kdyby stál na tribuně veřejného žalobce a hovořil k senátu. Pěsti zatnul. Byl bledý, jen na lícních kostech se udržely ostrůvky červení. Je mu dvaadvacet let, přemýšlel plukovník, ale vypadá na pětadvacet. Zmrzačenost prý někdy člověka jaksi konzervuje.

„Otec se vrátil domů slepý,“ pokračoval. „Oženil se. Předtím se podrobil prohlídkám, ale genetika byla tenkrát v plenkách. Řekli mu, že geneticky je v pořádku a smí mít děti. Potom jsem se narodil já.“

„Otec vás naučil nenávidi k válce,“ podotkl plukovník. „Nenávidíte zabíjení. Nenávidíte zbraně.“

„Ano,“ řekl Martin Daneš. „Nemám na to právo?“

„To ještě nevím,“ odpověděl plukovník pomalu. „Diváci netuší, že jste slepec, vidíte?“

„Lidem se líbí, že dovedu jezdit se zavázanýma očima. Kdyby věděli o mé slepotě, zprotivil bych se jim. Nemají rádi mrzáky.“

„Jenže my potřebujeme, abyste se naučil střílet Daneši!“

Martin vybuhl.

„Co mi to vykládáte? Četl jste ta moje lejstra? Jen si v nich přečtete všechno! O tom, že jsem rozbil výlohu obchodu s loveckými zbraněmi, že jsem se porval se dvěma oficíry, když se chvástali v hospodě, že jsem měl popotahovačky, protože jsem vedl řeči proti armádě! Právnick Svazu invalidů dostane škytavku, jakmile zaslechne moje jméno. Jen si to tu přečtete, člověče!“

Vstal, div nepřevrhl křeslo, a vyrazil ke dveřím. Kráčel s naprostou jistotou. Pamatoval si přesně, kudy přišel. Sáhl po klice. „Daneši, potřebujeme vás, abyste střílel a zabíjel. Jenže zapomeňte na Vietnam! Nestojí proti nám lidé. Ne, to nejsou lidé.“

Daneš pustil kliku a otočil se k plukovníkovi.

Projekční obrazovka svítila jasnými barvami. Už osmadvacet hodin se odehrávala ta podivuhodná podívaná. V místnosti sedělo osm lidí, pět žen a tři muži. Před pěti hodinami nastoupili do služby, za tři hodiny je vystřídá další směna. Jejich práce byla rutinní, víceméně mechanická. I kdyby odešli, nabírací středisko

programu Interkosmos by zaznamenávalo do paměťových systémů všechny informace, zaslané Jitřenkou 6. Dopředu se počítalo se všemi myslitelnými poruchami a nehodami a pro každou byl vymyšlen náhradní program. Lidé zde byli proto, aby zasáhli, kdyby došlo k poruše nepředvídané, nebo dokonce nepředvídatelné.

Ke vzrušení nebyl žádný důvod. A přesto všichni měli poněkud slavnostní pocit, že „jsou při tom“. Zpravodajské agentury brzy rozešlou magnetické záznamy snímků povrchu planety do celého světa, ale co naplat, záznam postrádá magickou pečeť autentického okamžiku.

V tomto případě to ovšem byla autenticita poněkud pochybná: poselství Jitřenky 6 letí na Zemi přes tři hodiny, takže sonda v této chvíli zaměřuje své citlivé objektivy na něco zcela jiného, než co vidí směna nabíracího střediska v podzemním betonovém bunkru v pražském Jihozápadním městě.

Mlčeli. Proč také hovořit! Pocity měli společné. Zdálo se jim, že se vznášejí v letadle nad planetou a pozorují ji z okna. Z podrobných map a fotografií pořízených předešlými sondami znali Neptuna dokonale, ale o to větší byl jejich zájem o každou další podrobnost. Nové kamery Jitřenky 6 byly tak dokonalé, že na obrazovce mohli krajinu spatřit jasně, s podrobnostmi, o kterých dosud neměli tušení. Najdou tu stopy mimozemských civilizací? Nikdo tu otázku nepoložil, ale všem ležela v hlavě. Už před osmi lety, kdy se Jitřenka 6 blížila k Jupiteru, jejich předchůdci a kolegové seděli před stejnou obrazovkou se stejnou nadějí. Se stejným zájmem zkoumali později i povrch Titanu, souputníka Saturnu, o němž se dlouho věřilo, že může hostit vlastní formy života. Marné byly naděje vkládané do Uranu. Nyní je na řadě Neptun.

Hodiny ukázaly osmadvacátou hodinu jednatřicátou minutu.

Ted'!

Okraje obrazovky zčernaly a z obou stran se ke středu blížila temná clona.

„Co je to, hrome!“ ozval se hlavní operátor Misař. „Vypadá to, jako kdyby někdo zatáhl oponu!“

Všichni se sklonili nad svými kontrolními přístroji. Jde o vteřiny, je třeba objevit příčinu poruchy co nejdřív. Kde je chyba? Který agregát selhal? Je chyba „tam nahoře“, nebo zde, v řídicím středisku?

„Já jsem dobrý,“ hlásil spojař.

„Dobrá,“ přidala se energetička.

„Dobrý... dobrá... dobrá... dobrá... dobrý... dobrá...!“

Všech osm základních okruhů projektu Jitřenka 6 pracovalo bezchybně, všech osm oblastí, jež tvořily složitý organismus sondy. Ta hlavní část byla zde, hluboko v podzemí budovy z betonu a ocele v Jihozápadním městě, a jen ta menší, ovšem pro širokou veřejnost nápadnější a populárnější, byla „tam nahoře“, poblíž Neptunu.

„Co to znamená?“

„Nevím...“ řekl spojař. „Skoro to vypadá...“

„Dopověz.“

„Je to jistě hloupost, ale opravdu to vypadá, že Misař měl pravdu. Možná někdo opravdu zatáhl přes objektiv oponu.“

Misař pohoršeně zafuněl. Spojař se ale nevzdal.

„Už jste někdy viděli, aby obrazovka zhasla ze stran? Kamaráde, to není technicky možné! Čím déle o tom uvažuji, tím víc věřím na tu záclonu. Lidi, nemohly se uvolnit ochranné žaluzie? Nebo... nepřeklopily se sluneční panely?“

„Nic se neuvolnilo,“ ozvala se upjatě inženýrka, odpovědná za chod pomocných agregátů. „Neslyšel jsi, že jsem se hlásila.“

„Slyšel,“ zabručel spojař. „Jenom jsem si myslel, že ti třeba něco uniklo.“

„O tom se nebudeme bavit,“ řekl Misař rychle, aby zabránil hádce. „Přepneme na Bajkonur. Kontrolní stanoviště nám třeba něco k tomu poví.“

Nestačil se dotknout senzorů, když se obrazovka znovu rozsvítila.

Spatřili vnitřek prázdné haly s plochou podlahou a klenutými stěnami a stropem. Obraz byl tak jasný a možno říci až samozřejmý, že Misař se v první chvíli domníval, že na obrazovku řídicího centra se omylem dostalo vysílání obyčejné televize. Vzápětí tu pošetilou myšlenku zapudil. Něco podobného se ovšem nemohlo stát, obrazovka tvořila s elektronickou soustavou přijímacích agregátů jediný a nedílný celek. Ale člověk nemusel být specialista na kosmické spojové systémy, aby poznal, že na obrazovce není pozemské televizní vysílání.

V čem to u všech všudy bylo, že hala vypadala tak cize? Vždyť byla na první pohled tak obyčejná. Kovové stěny podpořené hustou sítí žeber, na podlaze lesklé kolejnice, v pozadí dvoukřídlá vrata. Běžný letecký hangár anebo skladiště. Ale to jenom na první pohled. Čím déle člověk na tu halu hleděl, tím neodbytnější pocit cizoty na něho doléhal. Každý z osmi diváků upřel svou pozornost na jiný předmět. Misař například hleděl na kolejnice. Proč nejsou v ose haly? Pozemský technik by je zcela určitě vedl osou a rovně, kdežto tyto koleje byly poněkud vpravo a nepravidelně se vlnily. No ovšem, nejsou rovnoběžné. Jaký vůz asi jezdí po těch kolejích? Jeho kola nejsou upevněna na ose napevno. Proč?! Kterého pozemského technika by napadlo konstruovat vůz s axiálně posuvnými koly?

Koleje vedly k vratům. Proč jejich křídla nebyla souměrná a pravoúhlá? Proč se podpůrná žebra protínají v tak nezvyklých úhlech, proč jejich síť je nepravidelná, proč některé z nich je silné

a jiné tenké? Ostatně ani podlaha nebyla zcela rovná. To jenom při prvním pohledu si lidské oko vnucovalo pozemské normy. Mysl odmítala vzít na vědomí, že je zakřivené to, co má být... co musí být rovné! Čím déle na obraz hleděli, tím více jim připomínal cosi přírodního, netechnického. Podobné nepravidelnosti, zdánlivě neúčelné, avšak ve skutečnosti přísně funkční, najdeme v každém živém organismu, počínaje těmi nejjednoduššími a konče lidskou tkání. Jaká technika vytvořila tuto halu? Nebyla to spíš jakási bio-technika?

Hala, která vyrostla ze semínka... to je přece k smíchu!

Ne. To, co bylo vidět na obrazovce, rozhodně nemohlo nikoho rozesmát.

„Hala je dlouhá patnáct metrů a vysoká čtyři,“ ozvala se Dana Mrázková, odpovědná za kamerové systémy Jitřenky 6.

„Jak to víš?“ podivil se Misař.

„Vypočítala jsem to z kapacity našeho objektivu. Je zacloněn na dvě celé osm a zaostřen na čtyři metry.“

„Cože?!“ vykřikl Misař. „KDO ho přeostril?“

Mrázková neodpověděla. Ozval se spojař:

„Tak to nebyly ani žaluzie, ani záclonky. Jistě to byly ty dveře, které vidíme v pozadí.“

„Jitřenku naložila na palubu kosmická loď,“ ozval se někdo.

„Lidi, já se z toho zblázním. Já se zblázním!“

Misař si uvědomil, že jako vedoucí týmu by měl pronést nějakou historickou větu, asi ve smyslu „malý krok pro člověka, ale velký skok pro lidstvo“, ale nenapadlo ho nic chytřejšího, než „sáně borový, kdyby tohle mohl vidět brácha“.

„Už jsou tady!“ zvolala Mrázková.

Zleva vstoupily do zorného úhlu dvě vzpřímené postavy. Jedna zůstala stát a ta druhá kráčela doprostřed záběru, do míst, kde

obraz byl nejostřejší. Pokud hala byla skutečně vysoká čtyři metry, jak odhadovala Mrázková, mimozemšťané mohli být více méně stejně vysocí jako lidé.

Mrázkové se vedraly slzy do očí.

„Jako lidé... jako lidé...“, zavzlykala.

Mimozemšťan se blížil k sondě. Obraz se chvěl, jako kdyby někdo do sondy neopatrně vrazil. Chvilku byl neostrý. Kdosi zřejmě manipuloval objektivem a snažil se obraz znovu přeostrit. Nedařilo se mu to. Obraz byl stále nejasnější. Objektiv teď zabíral mimozemšťana od pasu nahoru. Byl vidět jen mlhavě a jeho obličej byl zcela nezřetelný.

„Na jakou vzdálenost lze objektiv přeostrit,“ zeptal se Misař rozechvěle.

Mrázková nebyla schopná odpovědět.

„Nebreč mi tady!“ rozkřikl se Misař. Mám taky nervy nadranc, uvědomil si provinile. „Promiň, Dano... No tak, vzpamatuj se!“

„Já jsem úplně pitomá,“ hořekovala dívka. „Objektiv je samozřejmě fix fokus, nedá se přeostrit... Já nevím, jak to s ním provedli... já nic nevím!“

„Lidi, neblázněte,“ konejšil je spojař. „Dívejte se, pořádně se dívejte, teď stejně nemůžeme nic dělat.“

Mrázková zabořila tvář do dlaní. Nikdo si jí nevšímal.

„Už to zaostřili!“

Museli dát na objektiv nějakou předsádku, napadlo Mrázkovou. A já husa hloupá nic nevidím. Proč jsem taková káča ubrečená, sesypu se v takové chvíli!

„Má jenom jedno oko, jako Kyklop!“ vykřikl spojař.

Mrázková uslyšela Misaře:

„Dívá se rovnou na nás... podívejte, vypadá to, jako kdyby mu svítilo oko. Jak je veliké... kmitají v něm plaménky!“

Oko vyplnilo velkou část obrazovky.

Strnule hleděli na veliký ovál, zlatavý, složitě žilkovaný. V duhovce chyběla zřítelnice. Připomínala oceán zlověstného života, pozorovaný z velké výšky. V divokých, vzteklých vlnách tu probíhaly věnce plaménků, zelených, modrých, červených i bílých. Uprostřed... ne, nebylo to uprostřed, se objevila zřítelnice jako nepravidelný ovál sametové černi. Poznenáhlu pulsovala, jednotvárně, konejšivě, pohupovala se ze strany na stranu, jako když krotitel hadů kývá svým nástrojem zleva vpravo a zprava vlevo a had se kývá s ním, rád by zaútočil, ale nemůže, musí sledovat ten pohyb, neví, co se s ním děje...

Nikdo už nevnímal pláč Dany Mrázkové.

Hrůza jim stiskla hrdlo.

„Pryč... vypněte to někdo...,“ zasípěl Misař.

Co se to děje... uvažovala Dana Mrázková a zuřivě si mnula oči, aby alespoň něco spatřila. Slzy ji však stále ještě oslepovaly.

Martin Daneš se vrátil do křesla. Plukovník Jarolímek si zřejmě oddychl. Uvolněně pohladil desku stolu a usmál se na slepce. Úsměv brzy pohasl v jeho tváři.

Oba muži byli v místnosti sami, ovšem jenom do jisté míry.

Dalšími svědky jejich rozhovoru byly televizní kamery a citlivé mikrofony. Daneš netušil, kdo všechno se na něho dívá a kdo poslouchá jeho slova.

O patro výš v budově Bezpečnostní služby byl štábní sál. Uprostřed podkovy televizních monitorů a počítačových terminálů, kolem dlouhého stolu pokrytého fotografiemi, plány a spisy, seděli generálové a plukovníci letectva a pozemních vojsk ČSLA a další vysocí důstojníci vojsk Varšavské smlouvy s ministrem obrany v čele.

Měl unavené oči a dlouhé bdění zbarvilo jeho tváře do odstínu starého pergamenu. Pražskou část operace řídil on. I při tom všem, co se teď dalo v ostatních částech světa a v kosmu, situace v Praze měla klíčový význam.

Generálporučík Malina právě podával hlášení o situaci.

Nebyla dobrá.

„Náš protivník zmařil veškeré pokusy o dorozumění,“ řekl závěrem, „a když po potvrzení jeho agresivních úmyslů jsme přikročili k násilnému řešení, odrazil i všechny vojenské prostředky. Dokáže se chránit silovým polem zcela nám neznámé fyzikální podstaty. Stručně řečeno, všechny prostředky klasického vedení boje selhaly.“

V pracovně zavládlo ticho.

Všichni se v myšlenkách vraceli ke včerejšímu ránu, kdy se dověděli o vpádu Bytostí do našeho světa. Byl to snad následek nějaké chyby, nedostatku předvídatosti?

Ne. To, co se stalo, nemohl nikdo předvídat. A nebýt šťastné náhody a hrdinství jedné dívky, následky mohly být nedozírné.

Oko planulo na obrazovce jako veliký zlatý oheň.

Všichni do něho upřeně hleděli, jenom Dana Mrázková marně zápasila s hysterickým pláčem. Dívali se mlčky. Vědomí v nich uvadalo, ztratilo se do nicoty. Nebyli si vědomi přerodu, nechápali, co se s nimi děje. Lidské uvažování dohasínalo a místo něho se rozhořívalo vědomí zcela jiné, uvažující podle odlišných zákonů. Tu a tam prokmitla vzpomínka, bez významu a logické souvislosti, jako holý a ve své osamělosti tragicky směšný obraz. Hračky poházené v koutě, dívčí úsměv, štěkající pes, obnažené kořeny borovic zahryznuté do proteplalé hlinité stráně. Ale nové vědomí, neodbytné, útočné, brzy pohltilo i tyto poslední střípky odcházejících

lidských životů. Nové povědomí nemělo ještě přesný obsah. Sedm bytostí, které ještě nebyly skutečnými Bytostmi, jak jsme je potkali na palubě Lodi přemýšlivě skloněné nad planžetou počítače, ale které už nebyly ani lidmi, sedm prudce se měnících organismů sedělo nehnutě a prožívalo bezbolestný a bezlítostný přerod, zabořeno zraky do velikého oka na obrazovce, které neúprosně a neodvratně řídilo ten neobyčejný biologický pochod.

Mrázková už přestala plakat a do mysli se jí vkrádalo podezření, provázené hrůzou.

Proces pokračoval.

Jako bakteriofág, ten zlověstný virus, který vloží svou vlastní genetickou informaci do organismu napadené buňky a v krátké chvíli ji přemění na celý batalión virů svého druhu, Bytosti vložily svou genetickou informaci prostřednictvím dokonalých kamer Jitřenky 6 a lidských očí do struktury sedmi mozků, sedmi organismů. Byl to neodvratný útok. Mozky sedmi napadených lidí už nebyly lidské. Přeměnily se. Následovala přestavba celé nervové soustavy a poté i ostatních orgánů v těle.

Sto dvacet sekund to trvalo, než se z lidí staly Bytosti.

Sto dvacet sekund, dvě minuty.

„Co se děje? Proč všichni mlčíte?“ vykřikla Dana Mrázková.

Nikdo neodpověděl.

Kapesníkem si usušila oči, vstala a pomalu ustupovala ke dveřím. Několikrát zamrkala. Teď se konečně clona slz protrhla!

Spatřila své kolegy, své přátele... ne, to už nebyli kolegové a přátelé! Jejich postavy byly lidské, ale z límců bílých kombinéz vyčuhovaly dlouhé žilnaté krky... lysé lebky, blanité uši... z rukávů čněly pařátům podobné šestiprsté ruce.

Ucítila hnilobný pach.

Těla Bytostí pokrýval páchnoucí rosol. Byly to pozůstatky lidského organismu, které zbyly po přestavbě. Měla štěstí, že všichni k ní seděli zády a že zakrývali pohled na obrazovku.

Ještě rozechvělá právě překonaným hysterickým záchvatem vrhla se Mrázková ke dveřím. Otočili se k ní. Jen koutkem oka zahlédla pusté tváře s jedinou zlatou duhovkou uprostřed těla.

Na okamžik ztuhla, zmrazená hrůzou. Zmocnila se jí touha otočit se zpět, podívat se do těch očí.

Vstali a pomalu k ní kráčeli. Rádi by ji chytili, rádi by se jí zmocnili. Nedovedli se však ještě pohybovat hbitě. V určitém slova smyslu to byli novorozenci. Nevěděli přesně, co chtějí. Spíš jen tušili, že je třeba zmocnit se nepřítele. Necítili zlobu. Žádná Bytost nevěděla, co je to zloba, podobně jako virus není schopen nenávisti k buňce, kterou zničí.

Pozvolna otáčela k nim hlavu. Zbytky její vůle zápasily s vůlí jinou, cizí, nepřátelskou.

Neměla naději.

Klika, na níž spočívala její ruka, povolila, dveře se rozlétly a Dana Mrázková vpadla do vedlejší místnosti.

Opřela se o ně zády, prudce vydechla a otočila za sebou klíčem.

Tíže z ní spadla. Rychle k telefonu!

„Mrázková... ano, Mrázková, soudruhu akademiku. Poplach! Okamžitě poplach, uzavřete šesté podlaží!“

Dveře zaduněly před nápirem pěstí. Cizích pěstí.

„Rychle!“ zanaříkala.

Zaslechla kovový zvuk. Akademik Maciuch, ředitel střediska, pustil z ruky sluchátko. Slyšela ho, jak vydává rozkazy. Zlatý... zlatý dědek to je, myslela si Dana Mrázková vděčně. Kolikrát jsme na něho nadávali, že je to dědek princmetálový...

„Co se stalo?“ ozval se akademik Maciuch.

„Sama nevím... Nedovedu to vysvětlit! Vypadá to, že Jitřenka 6 byla napadena kosmickou lodí mimozemského původu.“

Dědek mi neuvěří... pomyslela si a zmlkla. Slyšela jeho sípavý stařecký dech.

„Pokračujte, poslouchám.“

„Na obrazovce se objevil vnitřek cizí kosmické lodě. Jitřenka 6 je zřejmě na její palubě. Do zorného pole kamery se dostali mimozemšťané. Mají divné oči, nedovedu je popsat, sama jsem je pořádně neviděla. Dostala jsem... hysterický záchvat pláče. Ale ostatní se dívali. Soudruhu akademiku, jejich organismus se přeměnil! Už to nejsou lidé, jsou to oni... Bytosti!“

„Mluvte přesněji, děvenko. Co je to za hluk?“

„Dobývají se do dveří.“

„Zešíleli?“

„Ne! Jsou úplně jiní! Změnili se, chápete?“

„Nákaza prostřednictvím televizního přenosu?“

„Vypadá to tak.“

„Podívám se na kontrolní monitor.“

„Ne! Můžete se nakazit taky! Nedělejte to, prosím vás, prosím! Slyšíš, dědku, nedělej to, nebo do toho spadneš taky!“

Akademik neodpověděl.

„Jste tam?“ zeptala se Mrázková udýchaně.

„Mám osm dioptrií,“ řekl vědec pomalu, „a můj monitor má rozhašený obraz.“

Sluchátko znovu kleplo o desku stolu.

„Dano,“ ozval se Maciuch po chvílce, „promiňte. Myslel jsem... Na tom už nezáleží. Vidím je, dobývají se do dveří, jeden bere do ruky nějakou páku. Můžete utéct?“

„Nemůžu. Zavřela jsem se do skladu náhradních dílů. Žádný východ tady není. Slyšíte mě? Nesmíte se jim podívat do tváře.“

Kdo se jim podívá do očí, je ztracený. Nedokáže odtrhnout zrak. Trvalo to snad jen dvě...“

Uslyšela, že se odvrátil od telefonu a poroučí někomu, aby se spojil s operačním štábem protivzdušné obrany. „Už jsem zase tady, Dano. Vidím je na monitoru. Jsou to příšery! Vlečou ke dveřím nějakou lavici...“

Dveře zapraštěly.

Mrázková se rozhlédla kolem sebe. Nikde nespatriila nic, co by mohlo sloužit za zbraň. Jenom na stole... soška kosmonauta se zdviženou paží, bronzová na mramorovém podstavěčku. Dar pionýrské skupiny Vladimíra Remka v Krásné Lípě, stálo na podstavěčku. Položila sluchátko na desku stolu a uchopila sošku. Kov jí příjemně ochladil dlaň.

Dveře povolily. Ucítla dusivý zápach.

V otvoru se zavlnilo slizké tělo.

Nedokázala by zabít zvíře, natož pak člověka. Ale teď ji ovládla doslova vražedná nenávist. Tohle je tvor, který bez váhání a rozpaků zahubil sedm jejích přátel... Rozmáchla se a udeřila. Soška křachla do lysé lebky. Tělo se sesulo a uvízlo v trosce dveří.

Mladá žena pustila sošku na zem a vrhla se k telefonu.

„Zabila jsem ho! Podařilo se! Jsou smrtelní, slyšíte? Jsou smrtelní!“

Otočila se ke dveřím a s úžasem pozorovala, že mrtvé tělo se rozpadá na hromádku šedavého prachu.

„Dobře, gratuluju vám, Dano. Zkuste se zabarikádovat. Přisuňte stůl ke dveřím, naházejte na dveře nějaké skříně. Úkol jste splnila, letí sem tři vrtulníky s výsadkáři, vysvobodíme vás, slyšíte? Musíte vydržet!“

V otvoru se zalesklo zlaté oko.

Vpila se do něho pohledem.

„Dano... Dano... proboha, Dano, ozvěte se!“

Slyšel její dech. Rytmus se zvolňoval, ozvalo se zachroptění a dech ustal.

„Dano!“ vykřikl starý muž.

Cítil, věděl, že sluchátko drží v ruce živá bytost. Byl to ale ještě člověk?

Klapla vidlice telefonu a spojení zmrtvělo.

Ruka, která sluchátko zavěsila, byla lesklá slizem.

Obyvatelé Jihozápadního města nikdy na ten den nezapomnou.

Záříjové odpoledne bublalo volným tempem ve slunečních paprscích indiánského léta, v parku před kinem Zítřek si děti hrály na lupiče a strážníky, fronty před zelinářskými obchody označovaly těm, kdo to dosud nevěděli, že nastal čas melounů, hlídka VB zastavila na Řeporyjské třídě automobil jedoucí nadměrnou rychlostí, když tu se na obloze nad vltavskou kotlinou objevily tři stříbrné tečky, rostly, jako když na pouti prodavač nafukuje balónek, vzduch byl náhle prosycen ohlušujícím rykem. Vrtulníky se přehnaly nízko nad střechami, a kdyby se mělo splnit přání všech mužů, žen a dětí, vyslovené na adresu vrtulníků, osádky by se musely okamžitě odebrat ke všem čertům a setrvat tam příští milion let.

Vrtulníky zakroužily kolem vysoké budovy Akademie věd a přistály, jeden na asfaltovém prostranství před budovou, další dva opodál, v záhonech růží.

Podvozky se ještě nedotkly země, když z otevřených dveří vyskakali výsadkáři se samopaly v rukách a hnali se horem pádem do budovy. Stroje okamžitě vzlétly a zmizely stejně náhle, jako se objevily. Zavládlo mrtvé ticho, které však nemělo mít dlouhé

trvání. Rachot vrtulí byl vystřídán jekotem houkaček hlídkových vozů. Řidič provinilého elektromobilu na Řeporyjské třídě si připadal jako v Jiříkově vidění, protože příslušník VB, který setrval u volantu hlídkového vozu, najednou vyběhl ven, popadl svého kolegu za paži, vtáhl ho dovnitř a v příštím okamžiku vůz ujížděl pryč, maják rozsvícený, houkačku puštěnou naplno. Užaslý provinilec za nimi chvilku hleděl a teprve pak si uvědomil, že překvapený příslušník VB mu nestačil vrátit řidičský průkaz a papíry od vozu.

Hlídkové vozy VB se soustředily na náměstí Vědy a uzavřely ulice.

Tak začala evakuace budovy Akademie.

Profesor Janda, náměstek akademika Maciucha, osobně řídil odchod pracovníků. Pobledlí vzrušením shromáždili se na prostranství před budovou. Neměli čas, aby si vzali třeba jen nejnutnější věci. Někteří odešli z budovy rovnou ze svých laboratoří s gumovými zástěrami a rukavicemi na ruku. Pod doprovodem hlídkových vozů přijela kolona autobusů a všichni museli nastoupit. Neptali se zbytečně, co se vlastně děje. Tušili jen, že se stalo něco hrozného.

Autobusy se zvolna rozjížděly, když Řeporyjskou třídou přijížděl podivný průvod, vedený dvojicí hlídkových vozů: šest automobilových míchaček na beton a dvě betonové pumpy. Vozidla zastavila před vchodem a osádka posledního odjíždějícího autobusu užasle pozorovala muže ve žlutých kombinézách, jak táhnou tlusté hadice betonových pump dovnitř budovy.

Všichni v autobuse věděli, že v šestém podlaží, vyhrazeném centrále Interkosmu jako stanoviště nabíracího zařízení, se něco stalo, a že podlaží je uzavřeno. Netušili však, že bude nutno přístupové cesty k podlaží zalít betonem!

Pouze jediná cesta zůstala více méně volná: šachta zdviže. Pod velením svého kapitána a dvou mužů v civilu výsadkáři zajistili kabinu v přízemí a po lanech se spustili dolů do šachty. Na stěny upevnili protitankové miny. Ani oni nevěděli, co vlastně se stalo. Silný reflektor jim visel nad hlavami. Pracovali rychle, bez nervózního spěchu. Ve třiceti minutách byla práce hotova. Akademik Maciuch, ředitelství Interkosmu i vojenské orgány až dosud považovali celou akci za nezbytnou karanténní operaci. Bylo to nezbytné opatření. Vždyť i posádky prvních měsíčních výsadků musely do karantény! Vzápětí nastaly pokusy o dorozumění s Nimi, s Bytostmi, které ovládly šesté podzemní podlaží budovy Akademie věd v Praze. Záhy se však ukázalo, že Bytosti o dorozumění nestojí.

Jejich cíl je jiný.

Ministr obrany se ujal slova.

„Soudruzi,“ řekl, „teď už není žádných pochyb o tom, že čelíme nelítostné agresi. Mám před sebou hlášení z Bajkonuru, Houstonu, Woomery a ze západoevropského kosmického střediska v Nice. Kosmické těleso mimozemského původu je na oběžné dráze kolem planety Neptun. Zmocnilo se automatické sondy Jitřenka 6 a neustává ve vysílání. Po našem varování veškerý příjem signálu převzaly počítače, kterým nehrozí nebezpečí. Tyto mimozemské Bytosti vysílají kód, který působí takřka okamžitou přeměnu lidského organismu. Jejich počínání je záměrné a koordinované a nemůžeme je kvalifikovat jinak než jako útok. Vysílání je pod kontrolou a v těchto chvílích je už vysílání rušeno v plném rozsahu, aby se předešlo tragickému omylu, kdyby snad nějaký amatér...“

Stiskl na okamžik rty a pokračoval:

„Výsledky pokusů o dohodu znáte. Jsou negativní. Slyšeli jste o hlášení generála Maliny a víte, jak dopadly naše snahy o likvidaci nákazy klasickými prostředky.“

V místnosti zavládlo mrtvé ticho. Teď zcela logicky přijde na přetřes otázka boje neklasickými vojenskými prostředky. Při tom pomýšlení všichni přítomní cítili, jak jim těžknou ramena a ruce.

„Akademik Maciuch přišel se zajímavým návrhem, který jsme okamžitě konzultovali, a zdá se, že není zcela nereálný. Návrh vychází ze známých faktů. Bytosti na nás útočí informačním kódem a vnikají do organismu člověka jeho očima, mechanismem psychofyzického původu, detailně dosud neznámým. Dále víme, že Bytosti se dovedou zaštitit silovým polem, ale víme i to, že jejich organismus je mechanicky zranitelný, stejně jako organismus člověka. Kdyby se někomu podařilo projít silovým polem, mohl by se utkat s Bytostmi klasickými prostředky boje. Mohl by je, například, likvidovat střelnou zbraní. Jak víme, Dana Mrázková jednoho z Nich zabila a nemusela ani užít střelné zbraně.“

„Smím položit námitku?“

„Prosím, soudruhu generále.“

„Jenže když se střelec na Bytosti podívá, změní se sám v Bytost!“

„Správně,“ řekl ministr obrany. „Proto musíme najít slepého střelce.“

„Kde takového člověka najdeme? Slepce se ztratí v podzemí, víte, jak to tam vypadá po útoku výsadkářů? Kolik min a granátů tam odpálili?“

„Toho muže máme v budově, soudruzi,“ řekl ministr. „Právě hovoří s plukovníkem Jarolímekem z Bezpečnostní služby.“

Stiskl tlačítko a na obrazovkách monitorů se objevila Jarolímekova pracovna.

„Naši lidé a soudruzi v Sovětském svazu a dalších státech Varšavské smlouvy prověřili několik set nevidomých, soudruhu Daneši. Vy jste pro ten úkol nejlépe fyzicky připraven. Víme, jak vás otec vychovával. Víme, jak nepředstavitelně tvrdý výcvik to byl. Díky němu nesete svůj úděl lépe než kterýkoli jiný slepec na světě.“

„Proto mám zabíjet? Člověče, vy jste se zbláznil,“ řekl Martin Daneš tiše.

„Chvilku počkejte a povím vám, co se vlastně děje,“ odpověděl plukovník Jarolímek a stručně shrnul průběh událostí od první chvíle, kdy se Bytosti zmocnily Jitřenky 6 a zahájily své vražedné vysílání.

Muži kolem dlouhého stolu v ministrově pracovně soustředěně sledovali rozhovor. Ministr stáhl zvuk.

„Soudruzi, v dané chvíli nevidím jiné řešení. Akademik Maciuch upozorňuje na to, že Bytosti se sice uzavřely silovým polem, ale zřejmě ho mohou kdykoli zrušit. Čekají, že k nim někdo přijde, aby ho... převrátily na svou stranu, chápete? Informační kód je jejich hlavní zbraň, je jich pouze sedm. Proto se dosud nepokusily o výpad. Akademik Maciuch je přesvědčen, že našemu člověku Bytosti takzvaně otevřou a vpustí ho do podlaží.“

„Co když se akademik mýlí?“

„Potom budeme čekat a v případě nutnosti použijeme i... netradičních válečných prostředků.“

Posunul jezdce zesilovače a v místnosti zněl plukovníkův hlas.

„Tým vědců se pokusil o kontakt, ale marně. Víme už se sto procentní jistotou, že mimozemšťané, říkáme jim prostě Bytosti, chtějí ovládnout celou naši planetu. Je to nebezpečí, která přesahuje všechny dosavadní zkušenosti lidstva. Není to válka v pravém slova smyslu, spíš nákaza, ale tak nebezpečná, že morová rána je ve srovnání s ní dětská bolístka. Zatím jsme byli zvyklí na

nákazu, která se přenáší přímým dotykem nebo vzduchem, vodou, potravinami. Tahle nákaza je zcela jiné povahy. Přenáší se zrakem. Víme, že v nabíracím středisku bylo v kritickém okamžiku osm osob. Jedna z nich se nějakým způsobem dostala z nebezpečné zóny, nevíme přesně, jak se to podařilo. Zbývajících sedm už bylo nakaženo. Osmá osoba stačila předat zprávu o neštěstí, a dokonce se jí podařilo zabít...”

„Zabít!“ vykřikl Daneš rozhořčeně.

„Ano, zabít!“ odpověděl plukovník Jarolímek stejným tónem. „Nepředstavujte si, že tam dole, v šestém podlaží, jsou nemocní lidé. Nejsou to lidé! Nákaza přeměnila jejich organismus beze zbytku. Místo lidí tam jsou oni, Bytosti, zdroj naší nákazy! Stačí, aby se člověk podíval do jejich očí, a v krátké chvíli zahyne a sám se přemění na Bytost. Už rozumíte? Kdyby jediný z nich se dostal ven, nastane řetězová reakce, která v krátké době zahubí celý svět. Proto vás potřebujeme. Když odmítnete...”

„Co se stane?”

„Zahájíme vojenskou operaci všemi prostředky. Výbušniny, oheň... Všechno, co má armáda k dispozici. S nepředvídatelnými důsledky. Když odmítnete, nastane válka se všemi strašnými náležitostmi. Nesmíme vyloučit žádný prostředek moderního boje.”

„Žádný?” zeptal se Martin tiše, protože pochopil, jaké prostředky má plukovník na mysli.

„Ano, žádný. Víte, co by to mohlo znamenat pro naši budoucnost?”

„Vím...,” odpověděl Martin váhavě. „Ještě po letech by se mohli...”

Sňal zrcadlové brýle a bolestně si promnul zarudlé prázdné oční důlky.

„Vaše neštěstí je důsledek války, Martine,“ řekl plukovník. „Přál byste svůj osud dětem, které se mají teprve narodit?“

„Můj otec...,“ začal Martin, ale plukovník ho nenechal dokončit.

„Váš otec byl ve válce! Pracoval tam jako lékař, ale byl ve válce, pochopte to! Věděl dobře, na jaké straně stojí! Chápal, co se děje, a neváhal, komu má pomáhat!“

„Co když... co když se mi to nepovede?“

„Souhlasíte tedy?“

„Odpovězte!“

„Musí se vám to povést, Martine,“ řekl plukovník a vstal.

Ministr a jeho spolupracovníci sledovali celý rozhovor na obrazovkách. Reproduktory jim ho zprostředkovaly věrně, jako kdyby plukovník hovořil s Danešem zde, ve štábní místnosti, a přece se jim zdálo, že ti dva jsou někde v nesmírné dálce.

„Souhlasíte, soudruhu Daneši? Uděláš to, Martine?“

„Ano,“ odpověděl Martin.

Ministr ulehčeně vydechl a usmál se.

Kolem stolu to zahučelo.

„Moloděc,“ poznamenal někdo.

„Sál je připravený?“ zeptal se ministr obrany.

„Ano,“ zněla odpověď. „Přesná kopie šestého podlaží. Trénink může začít okamžitě.“

„Dobrá,“ řekl ministr a opět zvedl telefon.

„Tam... tam... tam...! Výborně, Martine! Vyměň zásobník. Skvěle! Čas má o jedna tři lepší než posledně!“

Instruktor se nakláněl nad monitorem a svíral mikrofon oběma rukama. Kamera hleděla shůry do rozsáhlého sálu střelnice. Technikům se podařilo v krátké době vybudovat dokonalou napodobeninu šestého podlaží. Stály tu dřevěné makety kontrolních

přístrojů, zařízení a monitorů nabíracího střediska. Na stěně byla vyznačena i obrazovka, ta obrazovka, kudy Bytosti pronikly do našeho světa. Prostý černý obdélník na betonové stěně.

Martin Daneš stál uprostřed místnosti, pevně rozkročený, v mírném podřepu, pistolový samopal svíral oběma rukama.

Sál byl poset pokáceným nábytkem, bednami, hadry a provazy. Na několika místech byla na ocelové konzoli zavěšena síť. Sedm figurín stálo v širokém nepravidelném okruhu kolem střelce.

Teď se pohnula figura označená velkou bílou trojkou.

Martin se bleskurychle otočil a vypálil jednou, dvakrát, potřetí. Zbraň plivala střely v rychlém sledu. Červené světlo na hlavě figury oznámilo, že střelec zasáhl cíl. Vzápětí se pohnula jednička a šestka.

Prásk... prásk...

„Jak to jde?“

„Výtečně, soudruhu plukovníku. Ten chlap má neuvěřitelnou prostorovou orientaci.“

Plukovník usedl vedle instruktora a zapálil si cigaretu.

„Prověřovali jsme šest set nevidomých.“ poznamenal, vypouštěje oblak modravého dýmu k velké, leč nekomentované instruktorově nelibosti. „Jenom Sověti prověřili ke čtyřem stovkám slepců. Daneš byl nejlepší.“

„Je to pravda, že dělá kaskadéra v autorodeu?“

„Neuvěřitelné, vidíte? Je to skutečně tak. Jeho otec byl sám slepec a cvičil ho od malička. Vychoval z něho atleta. Musel to být nepředstavitelně tvrdý výcvik. Daneš má teď mimořádně citlivý sluch, dovede se dokonale orientovat, má prostorovou paměť a sám o sobě tvrdí, že je v tom ještě něco jiného, nějaký šestý smysl. Chápete? Tušení, nebo co to vlastně je.“

„Takže on vlastně oči nepotřebuje,“ poznamenal instruktor.

„Dal by všechno za to, aby je měl. Co naplat... Jisté je, že je to teď ta nejlepší a nejjistější zbraň, kterou proti nim máme.“

„Končit!“ křikl instruktor do mikrofону. „Přestávka pět minut!“

Martin se zazubil do míst, kde byl zamontovaný reproduktor, zasunul zbraň do podpažního pouzdra a zamířil ke dveřím. Plukovník ho s údivem sledoval, jak se vyhýbá překocným židlím. Pamatoval si, kde která leží, a zapsal si do paměti i místo, kde naposled zasáhl figuru. Jenom síť ho na okamžik zmátla. Dotkl se jí obličejem, ale okamžitě uskočil a se samozřejmou jistotou se vydal směrem, o němž věděl, že je volný.

Plukovník vyšel do předsálí, kde na Martina Daneše už čekal hlouček lidí. Byli zde civilisté i muži se zlatem na ramenou a plukovníka napadlo, že v takovém případě civil obvykle označuje vyšší šarží než generálské hvězdy. Daneš upadl poněkud do rozpaků... Neurčitě se usmíval a otáčel hlavu ze strany na stranu, snad ve snaze zachytit nějaký známý hlas.

„Tady jsem, Martine!“ zvolal plukovník a razil si k němu cestu. Než se však k němu dostal, nějaká žena začala ječet:

„Tady jsi, vrahoun! Hyeno, zabijácká mašino!“

Daneš ztuhl. Několik lidí přiskočilo k rozčilené ženě a za velkého povyku ji odváděli.

„Martine...“ řekl plukovník a konejšivě mu položil ruku na rameno. „Nevšímej si jí. Je to chudák ženská.“

„Kdo je to?“

„Ani nevím, jak je možné, že se sem dostala. Ona dělá něco na Interkosmu, víš?“

„Kdo je to? Dovím se to?“

„Žena jednoho z nich, co byli tam dole. Misařová. Myslí si, že zastřelíš jejího manžela.“

„Ale přece...“

„Samozřejmě, Martine. Její manžel už nežije. Jenže Misařová to neumí pochopit. Myslí si, že její muž jenom onemocněl a že se třeba uzdraví. Při spalníčkách prý člověk celý zčervená a opuchne a také není k poznání. Neštovice a malomocenství také člověka znetvoří k nepoznání a nikdo nemá právo nemocného zastřelit. Jenže Misař není nemocný. Zmizel, a místo něho je tu Bytost. Je to něco podobného, jako kdyby Misaře sežral žralok. Zmizel by a žralok by si volně plul v moři. Kdo je ten žralok? Nemocný Misař? To je přece hloupost.“

„Jenže Bytost nesežrala Misaře,“ namítl Martin tiše. „Vypůjčila si jeho tělesnou schránku.“

„Nesmysl! Není to výpůjčka! Bytost zrušila Misaře, zabila ho a z jeho hmoty si vystavěla svou vlastní!“

Nikdo z přítomných se neodvážil zasáhnout do debaty. Ministr pověřil plukovníka Jarolímka osobním stykem s Danešem a všichni respektovali jeho výsadu.

„Konec přestávky. Soudruh Daneš se vrátí na střelecké stanoviště,“ ozval se instruktor.

Martin stiskl rty. Nepodal plukovníkovi ruku. Otočil se a pomalu se ubíral ke dveřím sálu. Plukovník za ním hleděl zamyšleně a pak odešel do instruktorovy kabiny.

Střelba duněla z reproduktoru, ale plukovníkovi se zdálo, že Martin se už nepohybuje tak jistě jako dřív.

„Zítra ráno akce začne,“ řekl plukovník. „Myslíš, že je fit?“

„Přišlo to na něho náhle,“ odpověděl instruktor. „Trochu jsme ho přetrénovali. Tohle je poslední runda. Potom slabé sedativum, raději štamprli koňaku a domů, spát.“

„Domů?“ podivil se plukovník. „Chtěli jsme ho mít tady, pod dohledem.“

„Rozhodl to soudruh ministr. Ten Daneš je citlivý jako květinka, i když se chová jako drsňák. Nebojí se Bytostí. Nebezpečí je v něm samotném.“

„Hmm,“ zahučel plukovník a promnul si bradu. Květinka, pěkná květinka.

Pozoroval urostlého chlapa na obrazovce monitoru. Pálí obouř, ne snad přesně, ale s ohromující dávkou sebejistoty. Dokud se cíl pohybuje, střela za střelou opouští hlaveň. Jedna nakonec zasáhne. Slepý střelec... jak to řekla ta ženská? Zabíjácká mašina? Něco na tom je, ušklíbl se plukovník. Největší ironie pro člověka, vychovaného k nenávisti vůči zabíjení!

Poslední noc stráví Daneš doma.

„Zemřel akademik Maciuch,“ oznámil ministr.

Členové operačního štábu mlčky hleděli do papírů rozložených po stole. Klimatizační zařízení jednotvárně hučelo. Z chodby se ozýval smích. Venku na ulici ostře zatroubil elektromobil.

„Rakovina dosud nevídané formy a zuřivosti,“ pokračoval ministr obrany. „Pitva ještě neskončila, ale už teď se přišlo na novotvary, zejména mozku a orgánů nervové soustavy. Profesor Kočáb je toho názoru, že Maciuch zahynul na následky pozorování televizního obrazu, na kterém byly Bytosti.“

„Jestli tomu dobře rozumím, přenos průmyslové televize nebyl tak kvalitní, aby se Bytostem podařilo Maciucha transformovat. Informační kanál byl příliš úzký a znehodnocený šumem. Stačil ale předat tolik informace, že Maciuchův organismus částečně rozložil,“ ozvala se žena, kterou ministr přesně neznal jménem a která mu šla na nervy už svým zjevem, vyjadřujícím svrchovanou dokonalost úsudku. Do štábu ji přiřadili odněkud z ministerstva výzkumu a vědy.

„Dobře tomu rozumíte,“ odsekl ministr.

Trochu se mu třásly ruce. Byl přetažený, potřeboval by se vyspat. Za oknem byla noc. Praha klidně spí, celá, s výjimkou Jihozápadního města. Evakuace tam pokračuje. Lidé si myslí, že hrozí výbuch... čeho vlastně? Co těm lidem řekli? Co si myslí o té záležitosti? To není moje starost, rozhodl se ministr. Ale zítra ráno si to ověřím.

Zítra ráno... snad už bude po všem. Buď se to tomu slepci povede, nebo... Dělostřelba v Jihozápadním městě! Na můj rozkaz! Znovu a znovu si připomínal ten ironický fakt, že rozkaz k palbě by měl vydat on sám a zde, v Praze, v době, kdy světové politické klima se uklidnilo a podpisem SALT 5 se otevřela cesta ke skutečné spolupráci...

„Ano, dobře tomu rozumíte,“ opakoval po kratší odmlce. „Několik dalších Maciuchových spolupracovníků je v kritickém stavu. Celkem se vyskytlo osmašedesát případů fyziologických a duševních poruch u nás a na kontrolním stanovišti na Bajkonuru. Ještě štěstí, že tam také nemonitorovali obraz! Jsou to lidé, kteří přišli do styku s magnetickým záznamem přenosu, na který se díval Maciuch. Všichni jsou v přísné karanténě a stará se o ně skupina dobrovolníků. Je jasné, že každý pohled na Bytosti je smrtelně nebezpečný, dokonce i pohled na zkreslený televizní záznam. Mne osobně tato tragédie ubezpečila, že jsem udělal správně, že jsem v první chvíli nepovolil ozbrojený útok na šesté podlaží. Výsadkáři by jistě několik Bytostí zasáhli, ale pravděpodobně by se sami transformovali.“

„Spočítal už někdo, za jakou dobu by se celé obyvatelstvo planety mohlo transformovat na Bytosti?“

„Názory se různí. Odhad kolísá od tří dnů po několik let. Záleží na tom, jak dlouho by se Afrika, Amerika a Austrálie udržely v izo-

laci od euroasijské pevniny. Osobně jsem přesvědčený, že by to trvalo dlouho, než by Bytosti ovládly i celou Asii. Nějací Eskymáci a horalé v Himálaji a Andách by se možná udrželi velice dlouho. Bytosti by je možná záměrně ušetřily a chovaly by je v zoologických zahradách jako raritu. My přece v Tróji taky chováme koně Převalského!“

Promnul si unavené oči a pak řekl tiše:

„Přátelé, mysleme teď na Martina Daneše a přejme mu klidnou noc!“

Tmou duněly výstřely a tmou se svíjel křik poraněných. Pach krve a střelného prachu, pach potu a poraněných vnitřností... spálené maso... roztržené oči... oči...

„Ne!“ vykřikl Martin do noci. „Ne!“

Usnul jenom na malou chvíli. Kruté sny mu nedovolily dlouho spát. Únava ho drtila, ruce měl jako centy a do nohou ho hryzala křeč.

Jsem unavený, namlouval sám sobě. Dobře však věděl, že únava nemá nic společného s jeho zoufalstvím.

Misařová... Jak to řekla? Jsem prý zabijácká mašina, stroj na vraždu.

Vzpomínal na otcovo vyprávění.

Létající pevnost B-52 se vznáší v dvanáctikilometrové výšce. V pilotní kabině sedí čerstvě vyspalá posádka. Noční tým odešel na lůžka. Chlapci spolu vesele rozmlouvají, vzpomínají na nedávnou dovolenou v Tokiu. Dobře se umyli, oholili, nasnídali. Ručičky přístrojů se chvějí, na digitálních displejích skáčou čísla.

Nula!

Nikdo nemusel mačkat tlačítka. Pumovnice se otevřela na elektronický povel a náklad desetitunových bomb vyhřezl do pro-

storu. Letoun se nepříjemně zhoupnul, ale automaty ho okamžitě ustálily. Směrové kormidlo se stočilo a vzdušný obr zamířil svým tupým nosem nazpět ke Guamu. Kde to jsme? Kam padají bomby? Nevíme. Není to náš byznys. Někdo spustil promítačku. Na plátně skotačí Barbara. Je báječná, rozkošná.

Pumy, ta štíhlá tělesa barvy vlka, smrtící korálky navlečené na niti zaměřovače, hučí houstnoucím vzduchem.

V postýlce z bambusu spí tříletá holčička.

Chlapec vede buvolu na pastvu.

Partyzánský instruktor učí skupinu starců a desetiletých chlapců (všichni ostatní muži ve vesnici jsou už mrtvi), jak se kope past na tanky.

Nebe je tiché. Hluk motorů není z dvanáctikilometrové výšky slyšet. Až se ozve hukot bomb, bude pozdě.

Bomby hučí.

„Ne!“ vykřikl slepý muž.

Misařová má možná pravdu.

Třeba tam dole, v šestém podlaží, jsou nemocní lidé. Nebo to jsou skutečné Bytosti? Dejme tomu, že ano. Máme právo je zabíjet? Pokusil se někdo o styk s nimi? Jarolímek tvrdí, že ano. Třeba to byl špatně připravený pokus.

Martin rád poslouchal v rozhlase vědeckofantastické příběhy. Oblíbil si povídky o mimozemšťanech. Vyprávělo se v nich o prvním styku. Výměna základních informací. Pythagorova věta, á na druhou plus bé na druhou... Vyslanci, specialisté, vědci povedou první styk.

Já jsem ten vyslanec.

Rozkročený... jak to říkal instruktor? Jako by sis chtěl prdnout, Martine, a levičkou sahal po papíru, hahaha, vojácký vtip, na vojně byla vždycky sranda, Martine, někdy k popukání, pevně drž ten kvér,

chlapče a spoušť šimrej, jako bys chtěl rozdělat ženskou, prásk... prásk... prásk... hovoří poslanec planety Země, prásk... prásk... prásk... tohle je naše Pythagorova věta, olověné poselství!

Zazvonil telefon.

„Je čas, Martine!“ ozval se plukovník.

Slepec vstal.

Rozcvička: kliky a dřepy s výskokem. Vynikající cvičení pro orientaci v prostoru. Úklony do obou stran, rotace těla. Jinému by se zatočila hlava. Tobě ne, Martine, říkal vždycky otec. Tobě se nesmí točit hlava. Nevidíš, kdežto druzí ano. V tom jsi za nimi pozadu. Proto musíš ve všem ostatním být napřed. Dnes už to otec neříká. Umřel před šesti lety. Následky vietnamské války, řekl doktor. Američané se omluvili. Dobře umytí, oholení, nasnídaní Američané. Byl to omyl. Mysleli jsme, že jsme na jihu. A přece otec byl ve válce. Pomáhal Vietnamcům bojovat. Nestřílel, ale ošetřoval jiné. Když se uzdravili, šli střílet.

Proč jenom jsi mi nestačil o tom vyprávět víc, táto? Asi tě nenapadlo, že sám někdy budu střílet. Jak mám vědět, jestli je to dobré nebo špatné?

Je čas, Martine.

Jak jste se vyspal, plukovníku? Dobře? Snídaně chutnala? Holicí strojek, potvora, netahal? Voda ve vaně nebyla studená? Váš stroj na zabíjení se vyspal mizerně, bohužel. Nechce se mu pracovat. Nebude neposlušným žákům vykládat Pythagorovu větu z olova. Nevysloví uvítací projev, který zní: prásk... prásk... prásk...

Pečlivě se učesal. Stál při tom v koupelně tvář k zrcadlu. Věděl, co je to zrcadlo, vysvětlil mu to otec. Často ho ohmatával citlivými prsty a doufal, že zachytí odlesk vlastního obrazu. Říkali mu, že je hezký. S brýlemi na očích vypadáte docela normálně, Martine. Nevypadáte jako slepec.

Jenže já jsem slepec, kruci sakra, slepý mrzák, z milosti trpěný odpadek!

Ba ne, Martine. Dnes nejsi odpadek. Potřebují tě. Nikdo jiný na celém světě nemůže pronést ten uvítací projev. Prásk... prásk... prásk...!

Vyšel na chodbu, zamkl za sebou a přivolal výtah.

V bytě zazvonil telefon.

Kabina výtahu hučela šachtou a s kovovým heknutím se zastavila před Martinem. Sáhl po klice výtahových dveří. Telefon naléhavě řičel.

Plukovníku, já nejsem stroj na zabíjení. Nebudu střílet. Zkuste to jinak. Musí existovat nějaké jiné řešení. Zaplavte podzemí vodou, pusťte tam plyn, dělejte, co chcete, ale mě z toho vynechte! Tak mu to řeknu, rozhodl se Martin Daneš. Slepé nechte na pokoji.

Ten telefon! Zvoní a zvoní.

Třeba akci odvolali. Třeba se s nimi... s Bytostmi... dohodli. Ovšem, určitě!

Odemkl dveře a vběhl do bytu.

„Haló... haló... kdo volá?“

Slyšel něčí dech. Potom na druhé straně linky zaharašilo sluchátko ve vidlici.

Zklamaně zavěsil. Nějaký omyl. Chvilku zápasil s pokušením zůstat doma. Nikam nepůjde, zamkne se a vyvěsí sluchátko.

Vyšel z bytu, opět za sebou zamkl a otevřel dveře výtahové šachty. Plukovník už na něho asi čeká v elektromobilu před domem. Martin mu řekne...

Stůj!

Strnul jako kuchtík v pohádce o Šípkové Růžence, směšně nakročen. Co mu bránilo dokončit krok? Pud slepce? Vnitřní hlas? Šestý smysl?

Necítil jsem kabinu pod nohama, bude později vysvětlovat. Nedýchl na mne pach člověčiny, dřeva, umělých hmot a vazelíny. Bylo tam prázdno. Prostě jsem věděl, že kabina za dveřmi není.

Trvalo to jenom zlomek sekundy.

Potom zaječela ta ženská, Misařová, a vrazila do něho oběma rukama. Prudký úder ho postrčil do prázdnoty. Zachytil se zárubně dveří. Obě nohy mu skopla. Zhoupł se do šachty, visel, bezmocně kolem sebe kopaje, prsty zaťaté do kovu. Misařová ho tloukla do obličeje, kopala, a nakonec přišla na něco lepšího: zavřela dveře klece a skřípla mu prsty.

Bolest mu zaplavila mysl. Křičel. Ani si nevšiml, že bolest polevila, že kolem něho je hluk, že mu pomáhají ruce, kolik jich je? Šest, sedm, chobotnice mě tahá z šachty? Co se to vlastně stalo?

„Nestalo se ti nic?“ ptal se ho plukovník starostlivě. Hladil ho po prstech jako malé dítě, které si udělá na hřišti bebíčko.

Hlas Misařové duní schodištěm:

„On mi ho zabijéééé. On mi ho zabíjéééé!“

„Martine, umřeli další dva lidé. To nepočítám Maciucha, který umřel už včera odpoledne. Nákaza je okamžitá. I krátké pohlédnutí na Bytosti má osudné následky. Jenom ty můžeš pomoci... Jenom ty... nebo...“

„Nebo co?“

„Když bude nejhůř, odpálíme třeba i nukleární nálož. Rozumíš? Když selžeš, odpálíme ji.“

„To ne! Víte, co by se stalo? Ještě dnes umírají lidé na následky Hirošimy a Nagasaki!“

„Vědci už spočítali, že Evropa podlehne nákaze do týdne a zbytek světa do měsíce, když nezasáhneme. Ihned.“

„Soudruhu plukovníku,“ ozval se docela blízko nějaký neznámý hlas, „je to jasné. Misařová se vloupala do sousedního bytu. Po-

čkala, až Daneš přivolá výtah, zatelefonovala mu, a když se vrátil do bytu, odjela zdviží o patro výš. Pojistku dveří před Danešovým bytem zneškodnila vázacím drátem. Daneš otevřel...

„Na to teď není čas. Spěcháme,“ přerušil ho plukovník netrpělivě.

Reprezentační tatra plynula pražskými ulicemi. Dvojice hlídkových vozů jí razila cestu. Měla snadnou práci. Provoz na ulicích takřka ustal. Zpráva o hrůze ukryté v podzemí Jižního Města prosákla mezi lidi a na město padl přes noc strach.

Martin si třel pohmožděné prsty.

Vteřiny hrůzy se mu znovu odvíjely v mysli. Polekal se strašlivě, to je pravda. Nebyl to však samotný pád do šachty, co jím otřásl nejvíc. Nedokázal pochopit, že Misařová na něho zaútočila s rozmyslem, ze zálohy, že se pokusila využít jeho slepoty, že nebyla ochotna mu dát sebemenší šanci. Už včera, v předsálí střelnice, na něho slepě zaútočila...

Slepě.

Ta žena je víc slepá než já. Proč se nepokusila se mnou promluvit? Ať už její pohnutky byly jakékoli, vedla ji nenávist, zuřivá a ničivá. Včera útočila slovem, dnes ráno činem.

Bomba vržená z paluby B-52 také útočila slepě a nenechala žádnou šanci těm, kdo byli dole. A Bytosti... daly snad nějakou možnost osmi ubohým lidem v nabíracím středisku a třeba dalším, kteří zahynuli včera a v průběhu noci? Jakou Pythagorovu větu vyslaly? Jak zněl jejich uvítací projev?

Jak to řeklo to děvče, ano, Dana Mrázková se jmenovala, když telefonovala Maciuchovi? Mají divné oči... oni je proměnili! Bytosti zasáhly lidi smrtícím pohledem a udělaly z nich nové Bytosti. Jako kdyby bomba po výbuchu lidí nejen zabila, ale vyrobila z nich nové bomby. Bez varování, slepě, slepě...

„Jedno mi nejde do hlavy...,“ zabručel plukovník.

„Prosím?“

„Rád bych věděl, co tam dělají.“

„Kdo?“

„No přece Bytosti! Už tři dny jsou dole. Vypnuli jsme jim elektřinu, uzavřeli jsme ventilaci. Zatím se nepokusily o výpad.“

„Třeba zemřely.“

„Kdepak. Slyšíme je. Pracují tam, pohybují se. Skřípe tam kov, něco tam hučí. Nevíme, odkud berou energii. Něco připravují.“

„Brzy se dovíme, co připravují,“ řekl Martin.

Plukovník ho chytil za ruku.

„Co to povídáš? Martine, víš, že jsem si až do této chvíle myslel, že to odřekneš?“

„Chtěl jsem odříct,“ přiznal se Martin, „ale změnil jsem názor.“

„Proč?“

„Protože jsem pochopil, že slepota je to nejhorší zlo. Ta skutečná slepota, která sídlí v mysli lidí, nebo Bytostí, chcete-li. Nemá to nic společného s očima. Je to vlastnost ducha. A tu musíme nenávidět. Můj otec ji nenáviděl, když ve Vietnamu pomáhal lidem, kteří proti ní bojovali se zbraní v ruce.“

„Nerozumím ti.“

Martin neodpověděl. Má vysvětlování nějaký smysl? Každý si musí v životě najít svou vlastní cestu na tu správnou stranu. Někdo ji najde dřív a někdo třeba vůbec ne.

Slepec se ušklíbl.

Já na to přišel, když mě chtěl zabít člověk slepější, než jsem já.

„Soudruhu ministře, jsme připraveni.“

„Dobrá, soudruhu plukovníku. Jak se cítíte, Martine? Co dělají prsty?“

„Jsou v pořádku. Trochu to sice bolí, ale myslím, že mi nebudou vadit... v práci.“

Ministr předstíral, že si nevšiml té odmlky. Ale postřehl ji dobře, moc dobře. Kdyby tu stáli sami, mezi čtyřma očima... ach, ne, očima, tak jsem to nemyslel, Martine, chápeš mne? Kdybychom tu byli sami, možná, že bych se přiznal ke svým obavám a pochybnostem. Máme je všichni. Zvolili jsme si povolání, které s sebou nese pochybnosti, tak je to, příteli. Ty to ovšem máš horší. Povolání jsi nezvolil sám. My jsme si tě vybrali.

„Soudruhu ministře, šachta je odminovaná! Výtah je připraven.“

„Pojďme, soudruzí,“ řekl ministr suše. „Zbrojír!“

„Zde!“

„Překontroloval jste zbraň? Nechci, aby Martin zůstal dole s holýma rukama.“

„Rentgenovali jsme každý náboj, soudruhu ministře.“

„Kdybyste měl jít dolů vy sám, vzal byste si tu zbraň?“

„Nechte mi zavázat oči a vydejte rozkaz, soudruhu ministře.“

„Dobře... dobře.“

Vojenské boty duní chodbami. Venku vrčí motory. Vzdálené povely. Křik? Čo to robíte, vy somár, či snad nimate oči v hlave lebo čo? Armáda žije svým rytmem, ať se děje co se děje, ať tu velí kdokoli a protivník je jakýkoli, značkař s páskou na rukávu anebo Oni, ty podivné Bytosti, které kovově haraší a připravují se na konečný útok proti celému světu.

Já nemám oči v hlavě, pomyslel si Martin Daneš, když uslyšel ten křik. Proto jsem zde, se zbraní v pouzdře, ověšený zásobníky. A v brašně na zádech protitankové granáty. Pro všechny případy, jak řekl plukovník.

Zahučela zdviž.

Tentokrát Martin poněkud slepecky zašátral nohou, než do ní vstoupil. Nikdy se už nez baví strachu před výtahem. Nikdy... Pojede ještě někdy výtahem?

„Zlomte vaz,“ řekl ministr. Martin napřáhl ruku. Ministr ji stiskl. Měl horkou suchou dlaň a klidný, pevný stisk. Dobré stisknutí ruky.

„Chcípni, prevíte,“ řekl plukovník. Popleskání po rameni. Martin se usmál do své tmy. Zvykl si na plukovníka Jarolímka. Důvěřoval mu.

Dveře za ním zaklaply. Řekli mu: tlačítko zmáčkni sám. Až budeš připraven. Máš čas, nespěchej. Můžeš čekat hodinu, dvě. Vrať se, když dostaneš strach. Nikdo ti nic nebude vyčítat.

Zmáčkl tlačítko.

Motor zahučel a zdviž klesala. Výrobek firmy Transporta Chrudim, toho času bojové vozidlo Československé lidové armády, Varšavské smlouvy, celého lidstva. K smíchu? Trochu ano... ba ne, vůbec to tak není. Slepý člověk jede ve výtahu. Obyčejná situace.

Rád bych věděl, co tam dělají, řekl plukovník.

Brzy se to dovíme, řekl jsem mu.

Kolem kabiny to kovově harašilo. Tady byly pancéřové desky a také miny. Spousta min. Kdyby vybuchly, budova vystartuje do výše jako kosmická loď.

Kabina měkce dosedla.

Až budeš dole, odřízneme lana a betonová pumpa nažene do šachty deset kubíků. Miny budou znovu aktivovány. Potom dole zůstaneš sám. Ty, a Oni.

Asi tak to řekl Martinovi plukovník Jarolímek.

Martin se bál?

Jistě. Báł se. Slepec přece žije v ustavičné bázni. Ale to by si Martin nikdy nepřiznal.

Zdvíž vyklouzla z kolejnic a volně visela na lanech v rozbité šachtě. Klesala jen pomalu, centimetr po centimetru. Její stěny narážely na pokroucená armovací železa. Cesta je volná, tvrdili pyrotechnici. Martin Daneš se poveze pohodlně jako ve zdviži Intercontinentalu. Zase jednou bylo všechno jinak.

Napadlo ho, že v šachtě vyčuhuje ze stěny nějaká traverza a že zdvíž uvízne. Co se stane potom? Vytáhnou ho? Plukovník řekne: když to nejde, běž, Martine, domů. Nedá se nic dělat.

Nesmysl! I kdyby zdvíž uvázla, technici ho vytáhnou, to ano, ale plukovník ho domů nepošle. Spustí ho dolů po laně. Rozhodně to bude stylovější, romantičtější. Kdo to kdy slyšel, aby bojovník jel do bitvy pohodlně, v kabině zdviže. Slepý bojovník... Už jsme jednoho měli, krále Jana. Tvrdí se, že dva věrní rytíři vedli králova koně. Zavedte mě tam, kde je bitva nejprudší, zavelel jim statečný král. Udělali to a král zahynul. Říká se ale, že to bylo jinak. Král Jan prý seděl v kočáře, pěkně daleko za humny Kresčaku, a tam ho přepadli loupeživí chasníci, zabili, okradli a svlékli do naha, částečně pro zábavu, částečně pro užitek, protože i královské podvlékačky měly ve čtrnáctém století pěknou cenu.

Dno zdviže narazilo na betonovou podlahu. Martin ucítil pach spálených trhavin. Kabina zvířila prach rozdrceného betonu. V nose ho začalo šimrat. Chvilku zápasil s mučivým nutkáním, ale potom podlehl a hlučně kýchl. Český král Jan také kýchal, když ho rytíři přivedli do nejprudší řeže? To sotva. Kýchání se nehodí k historické větě, že „toho bohdá nebude, aby český král z boje utíkal“!

První krok na bojišti. Pod nohama mu zaharašil písek. To byly zbytky rozdrceného betonu a dlaždic. Tady zuřily exploze, tančily

tu ohnivé jazyky plamenometů, syčely plyny, hučela voda. Pestrá paleta válečného kumštu. Všechno jako když hrách na stěnu hází. Výsledek veškerý žádný.

Třeba mě Bytosti nevpuští dovnitř, odrazí mě od sebe, jako odrazily smršť expandujících horkých plynů, krupobití ocelových střepin, plyn a vodu.

Vytáhl z pouzdra zbraň a pomalu postupoval vpřed.

Pro slepce to byl vražedný terén. V podlaze zely nepravdivé díry, obnažená armatura čněla do výšky a pokoušela se ho chňapnout za nohu. Trpělivě přenášel váhu z nohy na nohu a došlápl, teprve když si byl zcela jist, že chodidlo spočívá pevně.

Kolem bylo ticho. Měl pocit, že se blíží k rovné neprostupné zdi. Levou rukou tápal před sebou. Jeho šestý smysl, to slepecké tušení, mu napovídalo, že stěna musí být metr, nejdále dva metry před ním. Tušení se měnilo v jistotu. Před ním je stěna, kterou vybudovali Oni. Skrývají se za ní a připravují vražedný útok proti celému světu.

Další krok. Téměř cítil tu stěnu na konečcích prstů.

Pak se to stalo. Něco se změnilo, o tvář se mu opřel čerstvý vzduch. Kdepak, zdaleka ne čerstvý! Byl to puch, tak hnusný, že se Martinovi zachvěl žaludek. Bytosti otevřely průchod a jsou připraveny uvítat návštěvníka.

Pod nohama ucítil hladkou podlahu. Překročil práh mezi světem lidí a světem Bytostí.

Bylo ticho. Udělal další dva kroky. Do tváře se mu opřel zvláštní žár, prudký, a přece nepalčivý.

Pochopil, co se děje. To jsou Oni, dívají se na něho, upírají na jeho tvář svůj pohled. Proto mu otevřeli. Přijali mezi sebe člověka, aby v krátké chvíli z něho učinili Bytost, svého spojence.

Jenže já jsem slepý, a zatímco pro krále Jana to byl nedostatek, který ho stál život, pro mne je to obrana!

Přesvědčil se, zda na hlavni je správně našroubovaný tlumič. Zbraň musí mít tlumič. Výstřely by otupily Martinův sluch.

Vlevo něco zaharašilo. Je to židle, napadlo ho a už tiskl spoušť. Dum... dum... dum... hučely výstřely. Následovalo tupé žuchnutí. Byl to jeden z Nich? Dozajista. Nikdo jiný tu přece není. Jenom já a Oni.

Srdce mu poskočilo radostí a vzápětí za to sebe nenáviděl. Vražedný stroj... ach ne, jsem antibiotikum, které likviduje nakažlivou chorobu. Cítí snad penicilín výčitky svědomí?

Uvědomil si, že až do této chvíle doufal, že se konejšil nějakou neurčitou nadějí. Přál by si, aby celé toto střetnutí bylo jen jediné velké nedorozumění. Bytosti zahubily osm lidí tady dole, v šestém podlaží, zabily tři další lidi a spoustu dalších poranily. Třeba to byla nešťastná náhoda anebo tragická nutnost. Teď už se budou chovat jinak, jsou zde, na naší planetě a chtěly by se s námi setkat v přátelství.

Jenže naděje byla ta tam. Onen zvláštní nepalčivý žár, který pociťoval na víčkách osleplých očí, byl tak prostoupen živočišnou nenávistí, že se mu z toho div nezatočila hlava.

Dum... dum... dum... a znovu, znovu. Martin dokonale zná prostor šestého podlaží. Pohybuje se tu se samozřejmou jistotou, ví, jak daleko od něho je hlavní monitor nabíracího zařízení, kde jsou křesla, dum... dum... dum... rychle vymění zásobník.

Bytosti už pochopily, že jim hrozí smrtelné nebezpečí. Martin si byl jist, že zasáhl pětkrát. Zbývají ještě dvě.

Slyší kroky, dusot, závan větru. Strlí, ale minul. Bytost je už u něho. Martin pokleká, znovu mačká spoušť. Těžké tělo na něho dopadá, Martin se kácí nazad, dum... dum... páchne to příšerně, chtěl by umřít hnusem, je to vůbec možné, umřít ošklivostí? Ještě jednou tiskne spoušť.

Těžké tělo znehybnělo, je stále lehčí, něco šumí, podobně jako když se protrhne pytlík mouky. Martin tápe kolem sebe. Leží v hromádce suchého prachu. Bez potíží vstává. Tak tedy to byl šestý. Někde v temnotě jeho slepoty se ukrývá sedmý a poslední nepřítel.

Ukryvá se?

Přikryl se tichem a nehybností. Pochopil, jaká je Martinova obrana? Určitě. Dokud se nepohne, Martin se o Něm nedoví. Martin by chtěl křičet zoufalstvím. Slyší Jeho přítomnost, avšak neurčitě, nezřetelně. Vnímá Jeho podstatu, ale nedokáže určit polohu.

Bytost musí stát docela blízko. Martin cítí její pach. Už si stačil zvyknout, žaludek se mu přestal houpat, srdce se uklidnilo. Krev šumí v tepnách. Mají Bytosti krev? Asi sotva. Rozpadají se na prach. Otec Martinovi vyprávěl o lidském zabíjení. Je to krutě mokrá záležitost. Člověk je tvořen ze dvou třetin z vody, a když umírá, teče. Tohle nejsou lidé, ne, nejsou!

Martin stojí s napřaženou zbraní a pomalu otáčí hlavou vlevo a vpravo a nazpět. Jako radarová anténa.

Levicí si sáhne na oční víčka. Jsou horká. Bytost zřejmě upírá vražedný pohled plnou silou.

Co se stane... co se stane, když Bytost daruje Martinovi zrak?

To pomyšlení ho zákeřně přepadlo, jako když na lovcova záda seskočí ze stromu rys. Téměř se mu podlomila kolena. Vskutku, je to tak zcela nemožné? Martinovi chybí nervové spoje. Žádný lékař nedokáže... jenže Bytosti nejsou lékaři.

Teď zaslechl slabé zašumění. Vlevo, určitě vlevo. Tam je přístrojový panel. Sedmá bytost sedí zřejmě u panelu. Ale kde? Martin dovede čekat. I to je umění, které si slepec musí osvojit, aby mohl žít ve světě světla.

Slabé cvaknutí vypínače.

Dum... dum... dum... střílí najisto! Uvítací projev, olověná Pythagorova věta. Jsme lidé, mimozemšťane, myslící bytosti, jako jsi ty!

Ne! Křičí Martinova mysl. Bráníme se proti Tobě. Nejsi myslící bytost. Napadl jsi nás jako choroba. Jsi virus, který na sebe vzal podobu našeho těla.

Slepý muž se vrhá kupředu. Stačil ještě zachytit hroutící se tělo Bytosti. V dalším okamžiku se Martinovi sypal mezi prsty suchý prach.

To byl sedmý. Poslední.

Martin usedl na zem a zbraň si položil vedle sebe.

Naslouchá. Bylo Jich tu skutečně jenom sedm? Docela jistě. V prostoru šestého podlaží už nikdo živý není. Nikdo, kromě Martina Daneše, který vyhrál tuto podivnou válku proto, že jiná válka připravila jeho otce o zrak.

Směšné...

Ale... co to?

Martin zvedl hlavu a naslouchal.

Zvláštní šepot doléhá k jeho sluchu. Jako když vánek počítá listy mladé břízy a potůček klopýtá o kameny. Děcko si brouká a kočka přede. Tramvaj zaskřípe v koleji. Nějaký nešika nasadil pásek do magnetofonu obráceně. Ťulilihum chuá auhum, copak je tohle nějaká muzika?

Zvláštní zvuky. Co znamenají?

Proč si tím lámat hlavu, napadlo ho. Úkol jsem splnil. Ať sem přijdou lidé, kteří vidí.

Pojďte sem, lidé, nákaza je pryč, budeme stavět morový sloup na oslavu vítězství!

Martin vstal a těžkými kroky se ubíral k východu. Ta zvláštní muzika mu zní za zády, vedle něho, nad ním. Ťulilihum chuá auhum. Už došel ke vchodu.

Tam narazil na hladkou, nepropustnou stěnu. Leknutí ho na okamžik ochromilo, ale hned si uvědomil, co se stalo. Když vešel, Bytosti za ním uzavřely svůj ochranný val.

Co na tom? Už dohrály svou vražednou hru! Zaklaply za ním dvířka pasti, ale samy se změnily v sedm bědných hromádek prachu.

Sňal ze zad mošnu, položil si ji k nohám a hledal. Granáty. Zbytečné, teď už k ničemu dobré zárodky zkázy. Tady je to, co hledá: vysílačka.

Nahmatal tlačítko a stiskl je.

„Martine!“ ozval se plukovník Jarolímek jásotně. „Žiješ?“

Přemohl vzrušení a zašeptal: „Žiju... je po všem. Pojdte... pojdte.“

Následuje neladná směsice harašivých zvuků. Technici táhnou kabinu zdviže vzhůru. Brzy sem dolů přijdou lidé.

Ťulilihum chuá auhum... ta prapodivná muzika nepřestává doléhat k Martinovu sluchu.

Už jsou tady, lidé, jeho bratři. Slyší je křičet.

„Vidím tě, Martine, ale nemůžeme k tobě!“ křičí plukovník Jarolímek.

„Je tu nějaká překážka!“ odpovídá Martin.

„Nevadí, prorazíme stěnu, neztrácej odvahu, dostaneme se k tobě, osvobodíme tě!“

Ťulilihum chuá auhum. Co to znamená?

Rád bych věděl, co tam dole dělají, tak nějak to řekl plukovník, když jsme spolu jeli v elektromobilu.

Jejich zbraň se jmenuje genetický kód, vykládal Martinovi při prvním setkání. Očima proniknou do nervového systému a stačí

jim, aby jediné buňce lidského organismu vnutili návod, jak přestat vět sama sebe. Nakažená buňka přestaví své sousedy. Už jich je sto, tisíc, milion. Jak rychle to postupuje? Vědci odhadují, že je to otázka miliontin sekundy. Má to něco společného s rychlostí světla.

Co když Bytosti dovedou do organismu proniknout i ušima?

Poznání Martina na chvílku ochromilo.

Také sluch je součástí nervového systému, také sluch přijímá informace. Oko je mnohonásobně výkonnější přijímač informací, ale každý informační kanál je schopen přenést libovolné množství informací. Je to jenom otázka času. Prostřednictvím televizních kamer to trvalo dvě minuty. Sluch...

Děcko brouká a kočka přede. Někdo nasadil obráceně pásek. Tulilihum chuá auhum.

Martin potácivě odešel k přístrojovému panelu. Tady jsem dostal toho posledního, pomyslel si a hmátl do hromádky prachu. Kdo to původně byl? Misař? Ach ne, jeho šestý smysl mu naznačuje cosi jiného: tohle musela být Dana Mrázková. Ta statečná dívka, která bojovala, aby zachránila lidi a předala jim zprávu o hrozícím nebezpečí. Když se z ní stala Bytost, obětovala se, aby zachránila... co? Jejich věc?

Kdyby Bytost necvakla vypínačem, nenašel by ji. Mohla čekat, až se dostanu na dosah. Ve chvílce nepozornosti mě mohla udeřit, zneškodnit. Mohla mi vyrazit zbraň z ruky. Jenže ona to neudělala. Spustila magnetofon a rozpráhla ruce, aby uvítala smrt.

Vrhl se k přístrojovému panelu. Který vypínač to byl? Bušil do panelu rukama, tápal dlaněmi. Dotkl se všech vypínačů.

Ťulilihum chuá auhum.

„Co to děláš, Martine?“ křičel na něho plukovník Jarolímek, tak blízky a tak nekonečně vzdálený. „Za chvílku přinesou sbíječky, dostaneme tě ven, neztrácej nervy!“

Martin tápal po místnosti, bloudil od jedné přístrojové sekce ke druhé... Ťulilihum chuá auhum.

Tady to je!

Dotkl se magnetofonových kotoučů. Rotovaly pomalu a vážně.

Vrhl se na ně s veškerou zběsilostí, která v něm doutnala, vyrval kotouče z přístroje, mrštil jimi o zem a zuřivě po nich dupal. Pak se rozesmál. Copak to není zbytečné? Přijdou lidé a s páskem si poradí. Vymažou poslední stopu po nějakém ťulilihum chuá auhum.

Napadlo ho, že musí pryč, musí se dostat odsud.

„Kam jdeš, Martine?“ křičel na něho plukovník Jarolímek.

Nedokázal odpovědět. Sám to nevěděl. Nejistými kroky zamířil do skladiště, kde Dana Mrázková podnikla svůj zoufalý boj.

Nesmějí mě vidět... Proč, proč jenom?

Vpotácel se do místnosti, opřel se o zeď a zvolna se sesul na chladivou podlahu.

Zvláštní pach ho udeřil do chřípí. Zmocnila se ho nevolnost.

Ťulilihum chuá auhum.

Proč pořád myslím na tu hloupost, ptal se sám sebe.

A potom to přišlo.

Martin Daneš spatřil poprvé v životě světlo.

Křičel hrůzou i nepoznanou radostí. Doposud věčná temnota zazářila. Barvy a tvary vystoupily z černoty, aby se roztančily v jeho mysli. Byly to nekonečně spleťtité nesouměrné obrazce, pestré linie podobné živočišnému žilkování. Tak nějak jsem si představoval oko Bytosti, napadlo ho v jasné chvíle.

Oko... vidím oko, Jeho oko.

Jaká krása, jaké štěstí, že vidím!

Jaká hrůza, že vidím... oko, Jeho oko!

Až se lidé ke mně dostanou, bude ze mne Bytost. Stačil jsem se nakazit. Ťulilium chuá auhum ovládlo můj mozek... ale... ještě ne... zápasím... sluchem to nejde tak rychle a snadno, vidíte, vy zabijácké mašiny... kdo vás sem poslal? Také se umyl, oholil, nasnídal?

Sebral zbytky sil a snažil se nevnímat ten zlatavě pulsující oheň, pomalu stravující zbytky jeho milé, přátelsky lidské slepé temnoty. Namířil hlaveň na své srdce.

Stiskl spoušť v okamžiku, kdy zlatý oheň pozřel poslední zbytek temnoty, a nestačil si ani uvědomit, že hledí na svět jediným okem.

Déle než po dobu jednoho pozemského roku čekaly Bytosti na palubě Lodi. Signál z Třetí planety však nepřicházel. Čekaly. Jejich trpělivost byla nevyčerpatelná. Někdy to trvá dlouho, než ovládnou celou planetu. Nepodnikly útok poprvé. Měly bohaté zkušenosti.

Někdy se ovšem útok nepovede. Domorodci se ubrání. Stanou se takové případy.

A potom citlivé detektory Lodě zaznamenaly opatrné, číhavé svazky elektromagnetických vln, nepochybně nepřátelského původu. Na obrazovkách hlubinných sond se objevil neurčitý mrak. Blížil se k nim, k Bytostem, k jejich Lodi. Při bližším ohledání zjistily, že mrak je složen z několika tisíc primitivních kosmických těles.

Třetí planeta zahájila protiútok.

Velitel Lodi položil palubnímu počítači otázku: má smysl, abychom pokračovali v akci?

Počítač dlouho zvažoval všechna pro a proti. Potom dal odpověď. Zněla: NE.

Bytosti odletěly s klidnou myslí po vydatném odpočinku a, což je zvláštní shoda, umyté, po svém vkusu voňavé a dobře nasnídané.

Holit se nemusely, neboť neměly co.

Ondřej Neff

Dvorana zvrhlosti

Ilustrace na obálce Diantimony/Shutterstock.com

Korektura Lukáš Borčický

Technická redakce Petra Kučerová

Vydala Městská knihovna v Praze

Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání

Verze 1.0 z 18. 9. 2026

ISBN 978-80-274-5122-7 (epub)

ISBN 978-80-274-5123-4 (pdf)

ISBN 978-80-274-5124-1 (prc)

KNIHOVNA? KNIHOVNA!

Využijte **prostor**
pro studium, setkání,
kulturu i relax.

Stahujte **e-knihy zdarma**
z e-knihovna.cz, prohlížejte
digitalizované tituly na
digitalizovane.cz.

Sledujte **videocasty**
a přednášky na
youtube.com/@knihovnaPraha.

Půjčte si obraz v Artotéce,
audioknihu, CD, film
nebo deskovou hru.

Tvořte se dřevem, papírem,
barvami, kůží i látkami.
Otevřený ateliér DOK16,
Atelier Jezerka a Kreativní
centrUM v Ústřední knihovně.

Navštivte přednášky,
koncerty, autorská čtení,
filmové projekce, akce
pro děti. Sledujte
mlp.cz/akce.

Vyzkoušejte svět
virtuální reality.
Více na mlp.cz/vr.